

ΟΜΑΔΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΛΟΚΑΘΗ

Коллективная
разработка

ΣΑΜΟΥΧΙΤΕΛΉ ΓΡΕΧΕΣΚΟΓΟ ΥΖΥΚΑ ΔΥΑ ΡΥΣΣΚΙΧ

40 ΥΡΟΚΟΒ

ΝΕΑ

ΤΑ ΕΜΛΗΝΙΚΑ ΧΩΡΙΣ ΔΑΣΚΑΛΟ ΓΙΑ ΡΩΣΟΥΣ

ΣΕ 40 ΜΑΘΗΜΑΤΑ

СОВРЕМЕННЫЙ
МЕТОД

**ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΩΡΙΣ ΔΑΣΚΑΛΟ
ΓΙΑ ΡΩΣΟΥΣ**

**САМОУЧИТЕЛЬ ГРЕЧЕСКОГО ЯЗЫКА
ДЛЯ РУССКИХ**

Κάθε γνήσιο αντίτυπο φέρει την υπογραφή του Εκδότη

Автор и редактор:
Дамоциду Марина Отариевна

Συγγραφή και επιμέλεια:
Νταμοτσίδου Μαρίνα του Οτάρι

ISBN: 978-960-396-452-0

© Copyright

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΚΑΛΟΚΑΘΗ"

Ζαΐμη 20, 106 83 Αθήνα

Τηλ.: 210 3306397, 210 3840645 - Fax: 210 3306398

<http://www.kalokathispublications.com>

ОТ ИЗДАТЕЛЬСТВА

Настоящий учебник предназначен для тех, которые впервые приступают к изучению греческого языка.

Тематика текстов учебника – бытовая.

Учебник состоит из 40 уроков, поурочного словаря, поурочных грамматических комментариев и грамматических таблиц. После текста в каждом уроке даются незнакомые слова и выражения к тексту, а после грамматических комментариев следуют упражнения, с помощью которых изучающий может легко усвоить грамматику.

В конце учебника изучающий найдёт ответы к упражнениям, которые дают возможность проверить себя после пройденного урока, а также переводы всех текстов на русский язык.

Одним словом, настоящий учебник – это самоучитель, который необходим и полезен безусловно как студенту, так и эмигранту или репатрианту.

К концу работы над учебником изучающие должны приобрести навыки правильного греческого произношения и овладеть устной и письменной речью на греческом языке в пределах пройденной лексики и грамматики.

Πρώτο μάθημα Первый урок

1. Το ελληνικό αλφάβητο / Греческий алфавит

Для греческого языка характерны полнота и ясность произношения гласных, отсутствие явлений редукции, чёткость артикуляции согласных, отсутствие оглушения конечных согласных, ассимиляция. Чтение большинства букв греческого алфавита не представляет особых трудностей, так как они передают звуки, близкие звукам русского языка. Однако некоторые буквы обозначают звуки, не имеющие соответствия в русском языке.

В греческом алфавите 24 буквы, которые расположены в установленном еще в древности порядке, который называется алфавитным порядком.

Буквы греческого алфавита имеют следующие названия:

буква	название буквы на греч. языке	название буквы на рус. языке	соответствие в рус. языке
Α α	άλφα	альфа	а
Β β	βήτα	вита	в
Γ γ	γάμα	гамма	Г*
Δ δ	δέλτα	дельта	Д*
Ε ε	έψιλον	эпсилон	э
Ζ ζ	ζήτα	зита	з
Η η	ήτα	ита	и
Θ θ	θήτα	фита	Ф*
Ι ι	ιώτα	йота	и
Κ κ	κάπα	каппа	к
Λ λ	λάμδα	ламда	л
Μ μ	μι	ми	м
Ν ν	νι	ни	н
Ξ ξ	ξι	кси	кс
Ο ο	όμικρον	омикрон	о
Π π	πι	пи	п
Ρ ρ	ρο	ро	р
Σ σ ς	σίγμα	сигма	с
Τ τ	ταυ	таф	т
Υ υ	ύψιλον	ипсилон	и

Φ φ	φι	фи	Ф
Χ χ	χι	хи	Х
Ψ ψ	ψι	пси	ПС
Ω ω	ωμέγα	омéга	О

Примечание:

*1. Русские буквы [г], [д] и [ф] неточно соответствуют греческим буквам [γ], [δ] и [θ], поэтому в дальнейшем они будут обозначены следующим образом [Γ], [Δ] и [Φ].

2. Последняя буква в слове называется конечной (τελικό). В словах, оканчивающихся на σ, пишем знак ς (τελικό).

2. Τα φωνήεντα / Гласные буквы

Гласных букв в греческом языке 7. Каждой гласной букве соответствует один звук. Звуков в греческом языке 4.

φωνήεντα / гласные	соответствие в русском языке
α	а
ε	э
η, ι, υ	и
ο, ω	о

Греческая буква [α] соответствует русской букве [а]:

***μαμά, η** [мамá] - мама, **ακόμη** [акóми] - ещё, **καλά** [калá] - хорошо, **ανανάς, ο** [ананáς] - ананас, **άνεμος, ο** [ánэмoc] - ветер.

*Обращайте внимание на ударение, которое стоит над греческими словами, потому что в скобках будет дано только произношение греческих слов, но не ударение.

Греческая буква [ε] соответствует русской букве [э]:

αέρας, ο [аэрас] - воздух, ветер, **ελάφι, το** [эла́фи] - олень, **έλατο, το** [элатo] - ёлка, **ερώτηση, η** [эрóтиси] - вопрос, **ένας, ο** [энас] - один.

Греческая буква [η] соответствует русской букве [и]:

ήλιος, ο [íлиoc] - солнце, **ημέρα, η** [имéра] - день, **μήλο, το** [мíло] - яблоко.

Греческая буква [ι] соответствует русской букве [и]:

ίσος [úsoc] - ровный, **ίσως** [úsoc] - возможно, может быть, **πίνω** [пíно] - пить.

Греческая буква [υ] соответствует русской букве [и]:

ύλη, η [ύли] - вещество, материал, ύψος, το [ύпсoс] - высота, νύχτα, η [нύхта] - ночь, μύλος, ο [мύлoс] - мельница, μυς, ο [мис] - мускул.

Греческая буква [ο] соответствует русской букве [о]:
 όνομα, το [όноμα] - имя, οκτώ [окτό] - восемь, μόνο [μόно] - только, лишь, μόνος [μόнос] - сам, μονός [μονός] - нечётный.

Греческая буква [ω] соответствует русской букве [о]:
 ώμος, ο [όμος] - плечо, ωμός [ομός] - сырой, ώρα, η [όρα] - час, ωκεανός, ο [οκεανός] - океан.

3. Τα σύμφωνα / Согласные буквы

Согласные буквы - β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ (ς), τ, φ, χ, ψ.
 Согласные буквы делятся на звонкие (ηχηρά) и глухие (άηχα).

Ηχηρά σύμφωνα / Звонкие согласные: β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ и сочетания согласных (диграфы): μπ, ντ, γκ, τζ.

Άηχα σύμφωνα / Глухие согласные: θ, κ, π, σ, τ, φ, χ и сочетание согласных τσ.

Каждой согласной букве соответствует один звук:

Греческая буква [β] соответствует русской букве [в]:
 βάρος, το [βάρoс] - тяжесть, βάρκα, η [βάρка] - лодка, βρέχω [врéχο] - мочить, поливать.

Греческая буква [γ] произносится примерно как южнорусское «г». В учебнике она будет обозначена следующим образом: «г». (Русская буква [г] соответствует греческому сочетанию согласных [γκ] - см. урок №2 на стр. 20).

γάλα, το [γάла] - молоко, γάζα, η [γάза] - бинт, εγώ [эгó] - я.

*Когда [-γ-] стоит между двумя гласными, часто не произносится. Например: λέγω [лэгó] - λέω [лéo] - называть, ακούγεται [акúгете] - ακούεται [акúете] - слышится.

*В некоторых словах звук [-γ-] произносим, но не пишем. Например: Произносим / Προφέρουμε: [кенургiос] - Пишем / Γράφουμε: καινούριος [кенúριос] - новый.

Греческая буква [δ] обозначает звук, который не имеет соответствия в русском языке. Эта буква передаёт звук средний между русскими «д» и «з» (близкий английскому [th] в слове [this]) и в дальнейшем буква [δ] будет обозначена следующим образом: «д». (Русская буква [д] соответствует греческому сочетанию согласных [ντ] - см. урок №2 на стр. 20).

δίκη, η [дύки] - суд, Δούναβης, ο [Дύнавис] - Дунай, δίνω [δύно] - давать, δοκιμάζω [δοκιμάзо] - пробовать, δόντι, το [δόνди] - зуб.

Греческая буква [ζ] соответствует русской букве [з]:
ζάχαρη, η [зάхари] - сахар, βάζω [βάзо] - класть, βάζο, το [βάзо] - ваза.

Греческая буква [θ] обозначает звук, который не имеет соответствия в русском языке. Эта буква передает звук средний между русскими «ф» и «с» (близкий английскому [th] в слове [thin]) и в дальнейшем будет обозначена следующим образом: «ϕ».
θέα, η [φέα] - вид, θεά, η [φεά] - богиня, θεία, η [φύα] - тётя.

Греческая буква [κ] соответствует русской букве [к]:
κλίμα, το [κλίμα] - климат, κλήμα, το [κλίμα] - лоза, καλός [калός] - добрый, κάλος, ο [κάλος] - мозоль.

Греческая буква [λ] соответствует русской букве [л], но произносится мягко, например в слове «лето».
λάδι, το [λάди] - масло, λέξη, η [λέкси] - слово, λογική, η [логикύ] - логика.

Греческая буква [μ] соответствует русской букве [м]:
ματιά, η [матья] - взгляд, μάτια, τα [матья] - глаза, μαζί [мазύ] - вместе, μαγαζί, το [магазύ] - магазин.

Греческая буква [ν] соответствует русской букве [н]:
νοσοκόμα, η [носокóма] - медсестра, νωρίς [норис] - рано, νομός, ο [номός] - округ, νόμος, ο [нóμος] - закон.

Греческая буква [π] соответствует русской букве [п]:
πάλι [пáли] - снова, опять, πάλη, η [пáли] - борьба, πιάνο, το [пиáно] - пианино, πιάνω [пиáно] - хватать.

Греческая буква [ρ] соответствует русской букве [р]:
ρύζι, το [ρύзи] - рис, ρήμα, το [ρύма] - глагол, ρητό, το [ритό] - изречение, ροδάκινο, το [родáкино] - персик.

Греческая буква [Σ, σ, ς] соответствует русской букве [с]:
σύκο, το [сýко] - инжир, Σπάρτη, η [Спáрти] - Спарта, ανανάς, ο [ананás] - ананас.

В начале слова пишется Σ, в середине слова пишется σ, а в конце слова пишется ς.

*Σ, σ, ς перед звонкими согласными β, γ, δ, μ, ν, ρ и перед сочетаниями согласных μπ, γκ, ντ:

Если за ними следует другой звонкий согласный, за исключением λ, то σ произносится как звонкий ζ: σγουρός [згурός] - кудрявый, σμάλτο, το [змáлто] - эмаль, σβέρκος, ο [звέρκος] - затылок,

αποφασισμένος [αποφασισμένος] - решительный, πες μου [πεζ му] - скажи мне, στους δρόμους [стуз дрóμус] - на улицах.

Греческая буква [τ] соответствует русской букве [т]:
αλάτι, το [алáти] - соль, τηγάνι, το [тиγáни] - сковорода, τιμή, η [тимύ] - цена, честь.

Греческая буква [φ] соответствует русской букве [ф]:
φίλη, η [φύли] - подруга, φιλί, το [филύ] - поцелуй, φυλή, η [филύ] - племя, род, φόρα, η [φóρα] - порыв, сила, φορά, η [φορά] - раз.

Греческая буква [χ] соответствует русской букве [х]:
έχω [эхо] - иметь, χρόνος, ο [χρόнос] - время, год, χάλι, το [χάли] - плохое состояние, χαλί, το [халύ] - ковёр.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Διαβάστε τις λέξεις και τις εκφράσεις.

Прочитайте слова и выражения.

Ουσιαστικά / Существительные

αλάτι, το	алати, то	соль
Αγία Γραφή, η	агiя гpафи, и	Библия
πίνακας, ο	пинакас, ο	доска
δάσκαλος, ο	даскалос, ο	учитель
εργοστάσιο, το	эргостасио, то	завод
μάθημα, το	мафiма, то	урок, предмет
δασκάλα, η	даскала, и	учительница начальных классов
βάζο, το	вазо, то	ваза
тетράδιο, το	тетрадио, то	тетрадь
βάρος, το	варос, то	тяжесть
Θεός, ο	феос, ο	Бог
κλίμα, το	клима, то	климат
Θεά, η	феа, и	богиня
κλήμα, το	клима, то	лоза
ήλιος, ο	ýлёс, ο	солнце
εργασία, η	эргасиа, и	работа
μυς, ο	мис, ο	мускул
εργάτης, ο	эргатис, ο	рабочий
εργοδότης, ο	эргодотис, ο	работодатель
λογαριασμός, ο	логариазмос, ο	счёт
σπίτι, το	спити, то	дом

υπέρταση, η	ипертаси, и	перенапряжение
πολυκατάστημα, το	πολικαταστίμα, το	магазин
μαγαζί, το	μαгази, το	магазин
αγοραστής, ο	αγοραστίс, ο	покупатель
κατάστημα, το	καταστίμα, το	заведение, магазин
περίπτερο, το	περιπτερο, το	киоск
ζαχαροπλάστης, ο	захаропластис, ο	кондитер
ζαχαροπλαστική, η	захаропластики, и	кондитерское дело
καταστηματάρχης, ο	καταστίματάρхис, ο	владелец магазина
αγορά, η	αγορα, и	покупка
τυρί, το	тири, το	сыр
εκδρομέας, ο	экдромеас, ο	экскурсант, турист
βαγόни, το	вагони, το	вагон
τηλέφωνο, το	тилефоно, το	телефон
αποθήκη, η	αποφικι, и	склад
καπετάνιος, ο	капетάνёс, ο	капитан
Κώστας, ο	костас, ο	Костя
κορώνα, η	корона, и	корона
εφημερίδα, η	эфимерида, и	газета
ιδιοκτήτρια, η	идиоктитриа, и	владелица магазина
τηλεφώνημα, το	тилефонима, το	телефонирование, телефонный звонок
παλτό, το	палто, το	пальто
πηγάδι, το	пигади, το	колодец
ασανσέρ, το	асансер, το	лифт
δίχτυ, το	дихти, το	сеть
ιδιοκτήτης, ο	идиоктитис, ο	владелец
σαλόни, το	салони, το	зал
κρεβατοκάμαρα, η	κρεβατοкамара, и	спальня
δρόμος, ο	дромос, ο	дорога, путь
τραπέζι, το	трапези, το	стол
ζενίθ, το	зениф, το	зенит
εκδρομή, η	экдроми, и	экскурсия
δρυς, ο	дрис, ο	дуб
διαδρομή, η	диадроми, и	маршрут
οδός, η	одос, и	улица
κηλίδα, η	килида, и	пятно
αεροπλάνο, το	аэроплатано, το	самолёт
βιβλίο, το	вивлио, το	книга
τρένο, το	трэно, το	поезд
λαός, ο	лаос, ο	народ
νερό, το	нэро, το	вода
Βίβλος, η	вивлос, и	Библия
φορτηγό, το	фортиго, το	грузовик

Ρήματα / Глаголы

επιθυμώ* (2)	эпифιμο	желать
φλερτάρω	φлертаро	флертовать
λέω	лео	называть, говорить
έχω	эхо	иметь
οδηγώ (2)	οδιго	водить
τηλεφωνώ/-άω (1,2)	тилефоно/тилефонаο	звонить
προπονώ (2)	προποно	тренировать
συχνάζω	сихназо	часто посещать
προτιμώ/-άω (1)	протимо/протимаο	предпочитать
συζητώ	сизито	обсуждать
αναζητώ	аназито	искать
μετρώ/-άω (1)	метро/метраο	считать
θέλω	φело	хотеть
περνώ/-άω (1)	перно/пернаο	проходить
δίνω	дино	давать
βρίσκω	вриско	находить
τρέχω	трехο	бежать
πλέκω	плеко	вязать
μένω	мено	жить
πίνω	пино	пить
πέφτω	пефто	падать

*Глаголы 2-ого спряжения в греческом языке делятся на две категории. В скобках указаны к какой категории 2-ого спряжения относится глагол. Число (1) указывает на то, что данный глагол спрягается как глагол 1-ой категории. Число (2) указывает на то, что глагол спрягается как глагол 2-ой категории. Числа (1, 2) указывают на то, что данный глагол может спрягаться и как глагол 1-ой категории, и как глагол 2-ой категории (см. урок №8 на стр. 93).

Επίθετα / Прилагательные

τηλεφωνικός, τηλεφωνική, τηλεφωνικό	тилефоникос, тилефоники, тилефонико	телефонный,-ая,-ое
пасχαλινός, πασχαλινή, пасχαλινό	пасхалинос, пасхалини, пасхалино	пасхальный,-ая,-ое
κακός, κακή, κακό	какос, кали, како	плохой,-ая,-ое
λεπτομερής, λεπτομερής, λεπτομερές	лептомерис, лептомерис, лептомерес	подробный,-ая,-ое
καλός, καλή, καλό	калос, кали, кало	хороший,-ая,-ое

Επίθετα / Прилагательные

ήρεμος, ήρεμη, ήρεμο	ирэмос, ирэми, ирэμο	спокойный,-ая,-ое
ασθενής, ασθενής, ασθενές	асфенис, асфенис, асфенес	больной,-ая,-ое
βαρύς, βαριά, βαρύ	варис, варья, вари	тяжёлый,-ая,-ое
βαθύς, βαθιά, βαθύ	вафис, вафья, вафи	глубокий,-ая,-ое
λίλα	лила	лиловый,-ая,-ое
ροζ	роз	розовый,-ая,-ое

Ακλιτα μέρη του λόγου / Неизменяемые части речи

ταχυδρομικώς (нареч.)	тахидромикос	почтой, по почте
αεροπορικώς (нареч.)	аэропорикос	самолётом
μετά (предл.)	мета	потом, после
χωριστά (нареч.)	хориста	отдельно, врозь
ακριβώς (нареч.)	акривос	точно
χθες (нареч.)	хфес	вчера
ήσυχα (нареч.)	исиха	спокойно, тихо
ακριβά (нареч.)	акрива	дорого
τακτικά (нареч.)	тактика	регулярно
σήμερα (нареч.)	симера	сегодня
καθώς (нареч.)	кафос	как, как только, когда
νωρίς (нареч.)	норис	рано
αργά (нареч.)	арга	поздно
μαζί (нареч.)	мази	вместе
άριστα (нареч.)	ариста	отлично

Εκφράσεις / Выражения

έργο τέχνης	эрго технис	произведение искусства
Καλή εβδομάδα!	кали эвдомада	пожелание хорошо провести неделю
δυνατό κρύο	динато крио	сильный мороз
σιγά σιγά	сига сига	потихоньку
Καλή σας μέρα!	кали сас мера	Добрый день!
δίνω ένα βιβλίο	дино эна вивлио	даю одну книгу
ο μηχανολόγος	о миханологос	инженер-механик
Καλώς ήρθες!	калос ирфес	Добро пожаловать!
κάνω έκπτωση	кано экптоси	понижать цены
μένω στο σπίτι	мено сто спити	жить в доме
ρώτησέ την/τον	ротисе тин/тон	спроси её/его
νόστιμο φαγητό	ностимо фагито	вкусное блюдо

Εκφράσεις / Выражения

παραμονή της γιορτής	парамони тис ἔρτις	накануне праздника
εθνική γιορτή	ἔφνικι ἔρτι	национальный праздник
ο πολιτικός μηχανικός	ο πολιτικός μικχανικός	инженер-строитель
ἦρθα πάνω στην ώρα*	ирфа пано стин ора	я пришёл вовремя
τρέχω γρήγορα	трэхо григора	быстро бегать
κάθε μέρα	кафе мера	каждый день
πίσω πίσω	писо писо	сзади, позади
μέρα παρά μέρα	мэра пара мэра	через день
Ένα ποτήρι νερό, παρακαλώ!	эна потири нэро, паракало	Стакан воды, пожалуйста!
τρέμω ολόκληρη!	тремо олоклири	Я вся дрожу!
αρέσω πολύ	аресо поли	очень нравлюсь
ο άνθρωπος ήταν κουρασμένος	ο ανφροπος итан куразменос	человек был уставший
λίγο λίγο	лиго лиго	мало, чуть-чуть

*Выражение «ἦρθα πάνω στην ώρα» переводится на русский язык как «я пришёл (-а,-ο) вовремя». Глагол «ἦρθα» (аорист) происходит от глагола «έρχομαι» (наст. вр.). По окончанию глаголов можно определить лицо и число, но не род. В дальнейшем в учебнике при переводе (там, где это необходимо) каждый глагол будет употребляться в форме м. р.

Например:

Глагол «έτρεξα» можно перевести как «я побежал, я побежала, я побежало», но в учебнике будет употребляться только форма мужского рода.

Δεύτερο μάθημα Второй урок

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Τα διπλά γράμματα / Двойной называется буква, которая обозначает два звука:

διπλά γράμματα / двойные буквы	соответствие в рус. языке
ξ	кс
ψ	пс

Греческая буква ξ обозначает два звука и соответствует русскому сочетанию звуков кс: ξανά [ксана] - опять, ξύλο, το [ксило] - дерево, лес, ξένος, ο [ксэнос] - иностранец.

*Εξαιρέσεις / Исключения: сложные слова с приставкой [εκ-], за которыми следует буква -σ-, пишутся через -κσ-, а не через -ξ-. Например: εκστρατεία, η [экстратиа] - экспедиция, έκσταση, η [экстаси] - экстаз, εκσκαφέας, ο [эксафэас] - экскаватор.

Греческая буква ψ обозначает два звука и соответствует русскому сочетанию звуков пс: ψωμί, το [псоми] - хлеб, ψέμα, το [псема] - ложь, ψηλός, -ή, -ό [псинос, -и, -о] - высокий, -ая, -ое, ψυχή, η [психи] - душа.

*Εξαιρέσεις / Исключения: вместо ψ пишется πς: τσίπς, τα [ципс] - чипс (обычно πσ пишется в заимствованных словах).

2. Τα δίψηφα / Диграфы - это сочетания двух букв, обозначающие один звук. Диграфы обозначают как сочетания гласных, так и сочетания согласных.

2.1. Τα δίψηφα σύμφωνα / Диграфы - сочетания согласных:

соч. согл.	соответствие в рус. языке
γκ	г
	нг
γγ	нг
γχ	нх
μπ	б

	мб
ντ	д
	нд
τσ	ц
τζ	дз

Сочетание согласных γκ встречается во многих словах. Оно может находиться либо в начале слова, либо в середине.

Когда сочетание γκ находится в начале слова, оно произносится как русский звук г: γκαβός, -ή, -ό [гавос] - косоглазый, γκάζι, το [гази] - газ, γκαζόν, το [газон] - газон, γκέμι, το [геми] - узда.

Когда сочетание γκ находится в середине слова, оно произносится как русское сочетание звуков нг: ανάγκη, η [ананги] - нужда, δαγκώνω [дангоно] - кусать.

Сочетание согласных γυ стоит в середине слова и произносится как сочетание русских звуков нг: φεγγάρι, το [фенгари] - луна, εγγόνι, το [энгони] - внук, αγγίζω [ангизо] - касаться.

Сочетание согласных γχ стоит в середине слова и произносится как сочетание русских звуков нх: άγχος, το [анхос] - стресс, συγχωρώ [синхоро] - прощать.

Сочетание согласных μπ может находиться либо в начале слова, либо в середине.

Когда сочетание μπ находится в начале слова, оно произносится как русский звук б: μπαίνω [бено] - входить, μπαλκόνι, το [балкони] - балкон, μπорώ [боро] - мочь, μπίρα, η [бира] - пиво.

Когда сочетание μπ находится в середине слова, оно произносится как русское сочетание звуков мб: αμπέλι, το [амбели] - виноградник, γαμπρός, ο [гамброс] - жених, зять, εμπόριο, το [эмборио] - торговля, εμπειρία, η [эмбириа] - опыт.

Сочетание согласных ντ может находиться либо в начале слова, либо в середине.

Когда сочетание ντ находится в начале слова, оно произносится как русский звук д: ντροπή, η [дропи] - стыд, ντομάτα, η [домата] - помидор, ντύνω [дино] - одевать.

Когда сочетание ντ находится в середине слова, оно произносится как русское сочетание звуков нд: ακόντιο, το [акондио] - копье, απέναντι [апенанди] - напротив, αντάξιος, -α, -ο [андаксиос] - достойный.

Сочетание согласных τσ независимо от того находится ли оно в начале слова, или в середине, произносится как русский звук ц: βούρτσα, η [вурца] - щётка, έτσι [эци] - так, τσάι, το [цай] - чай, τσάντα, η [цанда] - сумка.

Сочетание согласных τζ произносится как сочетание звуков дз: τζάμι, το [дзάми] - стекло, τζαμί, το [дзамύ] - мечеть, μπουγιατζής, ο [боядзис] - маляр.

*Иногда μπ произносится как мп когда встречается в середине слова:

κομπρέσα, η [компресса] - компресс,
ντ произносится как нт:
αντίκα, η [антика] - антикварная вещь,
γк произносится как нк:
Ουάσιγκτον, η [уасинктон] - Вашингтон.

2.2. Τα δίψηφα φωνήεντα / Диграфы - сочетание двух гласных букв, т. е. пишем две гласные буквы, а произносим один звук.

δίψηφα φωνήεντα / соч. гласных	соответствие в рус. языке
αι	э
ου	у
ει	и
οι	
υι	

Сочетание двух гласных αι обозначает русский звук э (или е): αίμα, το [эма] - кровь, ελαιώ [эпенó] - хвалить, ναι [нэ] - да, και [ке] - и (союз).

Сочетание двух гласных ου обозначает русский звук у: ούζο, το [ýзо] - узо, αλεπού, η [алепύ] - лиса, λουλούδι, το [лулúди] - цветок, πού; [пу] - где, куда?

Сочетание двух гласных ει обозначает русский звук и: είμαι [ýме] - я есть, εμείς [эмýс] - мы, ειρήνη, η [ирýни] - мир.

Сочетание двух гласных οι обозначает русский звук и: οικία, η [икýа] - дом, жилище, οικονομία, η [икономýа] - экономика, τοίχος, ο [тýχος] - стена.

Сочетание двух гласных υι обозначает русский звук и: υιός, ο [иос] - сын, υιοθετώ [иофетó] - усыновлять, υιοθεσία, η [иофесýа] - усыновление.

3. Οι δίφθογγοι / Дифтонги – это сочетание двух гласных в одном слого.

δίφθογγοί / дифтонги	соотв. в рус. языке
αἶ	ай
οἶ	ой
αη	ай
όη	ой

Например: χαϊδεύω [хайдэво] - ласкать, μαϊμού, η [майму] - обезьяна, κορίδο, το [коройдо] - посмешище, αηδώνι, το [айдони] - соловей, αηδία, η [айдиа] - отвращение, γόητρο, το [гойтро] - престиж, авторитет, μαϊντανός, ο [майданос] - петрушка.

Οι καταχρηστικοί δίφθογγοί / Катахрезные дифтонги или неправильные дифтонги это сочетания звука и, т. е. [ι, υ, ει, οι] с гласной или сочетанием гласных. Неправильные дифтонги произносятся как один слог.

Например: ια, ιε, ιο, ιοι, υα, εια, ειε, ειο, ειοι, οια, οιε, οιο, οω и т. д.

καράβια, τα [каравья] - корабли, άδειες, οι [адьес] - разрешения, позволения, στερία, η [стерья] - суша, βαθιά, τα [вафья] - глубоко, ποιοι [пьи] - кто (м. р., мн. ч.), μια, η [мья] - одна, μοιάζω [мьязо] - быть похожим, χιόνι, το [хиони] - снег, γέλιο, το [гелио] - смех.

4. Οι συνδυασμοί / Сочетания гласных αυ и ευ произносятся:

как ав и эв, если следует гласный или звонкий согласный [β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ]. Например: αλεύρι, το [алэври] - мука, αυλή, η [авли] - двор, αύριο [аврио] - завтра, αυγή, η [авги] - заря, ευγένεια, η [эвгения] - благородство.

как аф и эф, если следует глухой согласный [θ, κ, π, σ, τ, χ, φ, ξ, ψ]. Например: ευκαιρία, η [эфкериа] - удобный случай.

5. Άφωνα γράμματα / Немые буквы это те буквы, которые не произносятся вообще.

Не произносится буква υ в сочетании ευ, если следуют буквы [β] или [φ]. Например: εύφλεκτος [эфлектос], а не [эффлектос] - легковоспламеняющийся, Ευφράτης, ο [эфратис], а не [эффратис] - Евфрат (река).

Τα όμοια σύμφωνα / Удвоенные (одинаковые) согласные [σσ, λλ, μμ, νν, ππ, ρρ, ττ] и т. д. произносятся как один звук [с, л, м, р и др.] за исключением [γγ], который произносится как [нг]. Например: Ελλάδα, η [Елада] - Греция, άμμος, η [амос] - песок, γλώσσα, η [глоса] - язык, εννιά [эня] - девять, έννοια, η [эня] - понятие (обратите внимание на ударение:

в слове εννιά [девять] ударение падает на букву [ά], а в слове έννοια, η [понятие] ударение падает на букву [έ]).

Иногда не произносится буква [π] в сочетании [μπ]. Например: Πέμπτη, η [пéмти] - четверг, άμεμπτος [άμεмтос] - безупречный.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Διαβάστε τις λέξεις και τις εκφράσεις.
Прочитайте слова и выражения.

Ουσιαστικά / Существительные

απόδειξη, η	αποδικси, и	доказательство, квитанция
αγγεία, τα	ангиа, та	кровеносные сосуды
καρότσι, το	кароци, то	тележка, коляска
άγχος, το	анхос, то	стресс
αμπέλι, το	амбели, то	виноградник
αυτοκινητόδρομος, ο	αфтокинитоδρομος, ο	автострада
ανάγκη, η	ананги, и	нужда
βουλευτής, ο/η	вулефтис, ο/и	депутат
απορρόφηση, η	аποροфиси, и	поглощение
γκάζι, το	гази, то	газ
Έδεσσα, η	эдеса, и	Эдесса
γκραβούρα, η	гравура, и	гравюра
Ελλάδα, η	элада, и	Греция
Δούναβης, ο	дунавис, ο	Дунай
εύρημα, το	эврима, то	находка, изобретение
καλλιτέχνης, ο	калитехнис, ο	человек искусства
επάγγελμα, το	эпангелма, то	профессия
θέα, η	феа, и	вид, пейзаж
Πέλλα, η	пела, и	Пелла
ημερομηνία, η	имероминиа, и	дата
Θεσσαλονίκη, η	фесалоники, и	Салоники
ϊός, ο	йос, ο	вирус
Έλληνες, οι	элинес, и	греки
μποτιλιάρισμα, το	ботиляризма, то	разливание по бутылкам
πολυκατοικία, η	поликатикиа, и	многоэтажный дом
ντροπή, η	дропи, и	стыд
οικία, η	икиа, и	дом, жилище
ναυτία, η	нафтиа, и	отвращение, тошнота, морская болезнь
παπούς, ο	папус, ο	дедушка

Ουσιαστικά / Существительные

κέντρο, το	кендро, то	центр, увеселительное заведение
υιός, ο и γιος, ο	йос, ο	сын
περιέργεια, η	периэргια, и	любопытство
πρόγραμμα, το	програма, то	программа
φάντασμα, το	φандазма, то	призрак
σταυροδρόμι, το	ставродроми, то	перекрёсток
συλλέκτης, ο	силектис, ο	коллекционер
συντηρητής, ο	синдиритис, ο	реставратор
συντήρηση, η	синдириси, и	сохранение
σχολείο, το	схолио, то	школа
συντήρηση έργων τέχνης, η	синдириси эргон технис, и	реставрация картин, произведений искусств
πούλμαν, το	пулман, то	туристический автобус
ψυγείο, το	псиγιο, то	холодильник
τζίτζικας, ο	дзидзикас, ο	стрекоза
συγγενείς, οι	сингенис, и	родные, родственники
υπάλληλος, ο/η	ипалилос, ο/и	служащий, подчинённый
ταυρομαχία, η	тавромахиа, и	бой быков
τουρίστας, ο	туристас, ο	турист
συντήρηση μηχανών, η	синдириси миханон, и	сервис машин
φορτηγατζής, ο	фортигадзис, ο	водитель грузовика
Χριστούγεννα, τα	христугена, та	Рождество Христово
μονοκατοικία, η	монокатикиа, и	одноквартирный дом, особняк
θείος, ο	фиос, ο	дядя
τσιμέντο, το	цимендо, то	цемент
θεία, η	φια, и	тётя
κατοικία, η	катикиа, и	жилище
έκπτωση, η	экптоси, и	понижение цен, скидки
ταμείο, το	тамио, то	касса
παιχνίδι, το	пехниди, то	игра
παιδί, το	педи, то	ребёнок
τοίχος, ο	тихос, ο	стена
δουλειά, η	дуля, и	работа
Ρωσία, η	росиа, и	Россия
καλοκαίρι, το	калокери, то	лето
ζαχαροπλαστείο, το	захаропластио, то	кондитерская
σούπερ μάρκετ, το (нескл.)	супер маркет, то	супер маркет, магазин
πλοίο, το	плио, то	корабль, параход

Ουσιαστικά / Существительные

πελατεία, η	пелатиа, и	κλιентура
ενοικιαστής, ο	эникиастис, ο	наниматель, арендатор
βιβλιοπωλείο, το	βιβλιοπολιο, το	книжный магазин
τουρισμός, ο	τουρισμος, ο	τουризм
Βουλή, η	вули, и	палата, парламент
λεωφορείο, το	леοφοριο, το	автобус
ενοίκιο, το	эникиο, το	аренда
κουζίνα, η	кузина, и	кухня

Ρήματα / Глаголы

γεύομαι	γεвоμε	пробовать, кушать
ειρωνεύομαι	ироневομε	иронизировать
αντιμετωπίζω	ανдимετοπιζο	встречать лицом к лицу
αποθαρρύνω	αποφαρινο	обескураживать, приводить в состояние растерянности
συνεννοούμαι	синеноουμε	приходить к согласию
δανείζω	данизо	давать в займы, одалживать
απευθύνομαι	απεφфиноμε	обращаться
εργάζομαι	εργαζομε	работать
βολεύομαι	волевομε	устраиваться, обходиться
εγκαινιάζω	энгенязο	открывать торжественно
εμπιστεύομαι	эмбистевομε	доверять
είμαι	име	быть
καυχιέμαι	кафхеμε	хвалиться
ονειρεύομαι	ониревομε	мечтать
ταλαντεύομαι	таландевομε	колебаться
εκμεταλλεύομαι	экметалевομε	использовать
εντυπωσιάζομαι	эндипосиазομε	проявлять впечатление
ευθύνομαι	эффиноμε	нести ответственность
ντρέπομαι	дрепομε	стыдиться
εύχομαι	эфхоμε	желать
συλλογιέμαι	силоεμε	мыслить, размышлять
μαγειρεύω	магирево	готовить, стряпать, варить
ξεκουράζομαι	ксекуразоμε	отдыхать
συγκρίνω	сингрино	сравнивать
ενοικιάζω	эникиазο	сдавать в наём

Ρήματα / Глаголы

κατοικώ (2)	катико	жить, проживать
υπερηφανεύομαι	иперифаневоме	гордиться
φιλοξενούμαι	филоксенуме	быть в гостях
περιποιούμαι	перипиуме	ухаживать, заботиться
απολογούμαι	απολογυμε	оправдываться, отвечать, возражать
χορεύω	хоревο	танцевать
σέβομαι	севоме	уважать
χαίρομαι	хероме	радоваться
πλήττω	плито	скучать
απειλώ (2)	апило	угрожать
ταξιδεύω	таксидево	путешествовать
σιχαίνομαι	сихеноме	брезговать
σκέφτομαι	скефтоме	думать

Επίθετα / Прилагательные

ρωσικός, ρωσική, ρωσικό	росикос, росики, росико	русский,-ая,-ое
ελληνικός, ελληνική, ελληνικό	элиникос, элиники, элинико	греческий,-ая,-ое
ξένος, ξένη, ξένο	ксенос, ксени, ксено	чужой,-ая,-ое, иностраный,-ая,-ое
σύγχρονος, σύγχρονη, σύγχρονο	синхронос, синхрони, синхроно	современный,-ая,-ое
τελευταίος, τελευταία, τελευταίο	тэлефтеос, тэлефтеа, тэлефтеο	последний,-ая,-ое
θείος, θεία, θείο	фиос, фиа, фио	божественный,-ая,-ое
ωραίος, ωραία, ωραίο	орэос, орэа, орэο	прекрасный,-ая,-ое

Ακλίτα μέρη του λόγου / Неизменяемые части речи

ευκαιριακά (нареч.)	эфкериака	если подвернётся случай
αύριο (нареч.)	аврио	завтра
ωραία (нареч.)	орэа	прекрасно
σε (предл.)	се	в, за, у

Εκφράσεις / Выражения

Ξέρεις Ελληνικά;	ксэрис элиника	Ты знаешь греческий?
*πρακτορείο ταξιδίων	практорио таксидион	туристическое агентство
και του πουλιού το γάλα	ке ту пулю то гала	жить в счастии и довольстве
ασκώ επάγγελμα	аско эпангелма	заниматься чем-либо (о профессии)
βυζαντινό μουσείο	визандино мусио	музей византийской эпохи
εμπορικό κέντρο	эмборико кендро	торговый центр
πολλή κίνηση	поли киниси	большое движение
λαϊκή αγορά	лайки агора	передвижной базар
διεθνείς αερογραμμές	диэфнис аэрограмес	международные воздушные линии
ακολουθώ επάγγελμα	аколуфо эпангелма	заниматься (к.-либо профессией)
δέχομαι επισκέψεις	дехоме эпискепсис	принимать гостей
είδη υγιεινής	иди игиннис	предметы санитарии и гигиены
δουλεύω σα σκυλί	дулево сан скили	работать как собака
έλεγχος αποσκευών	эленхос апоскевон	проверка багажа
ελέγχω το βάρος μου	эленхо то вароз му	слежу за силуэтом
καταναλωτικό κοινό	катаналотико кино	потребители
θαλασσινό αεράκι	фаласино аэраки	морской ветерок
θαλάσσια συγκοινωνία	фаласиа сингинониа	морской транспорт
Μένεις στη Μόσχα;	менис сти мосха	Ты живёшь в Москве?
θρησκευτική εορτή	фрискефтики эорти	религиозный праздник
καύση θερμίδων	кафси фермидон	сжигание калорий
ευγενική κοπέλα	эвгеники копела	вежливая девушка
Πνίγομαι στη δουλειά.	пнигоме сти дуля	У меня так много работы, что я задыхаюсь.
Περνάω ζωή και κότα.	пернао зои ке кота	Жить припеваючи, жить в своё удовольствие
πολλοί άνθρωποι	поли анфропи	много народу
σιδηροδρομική γραμμή	сидиродромики грами	железнодорожная линия
τις προάλλες	тис проалес	на днях
είμαι άνεργος	име анэргос	я безработный

Εκφράσεις / Выражения

εορταστικές εκδηλώσεις	εορταστικες εκδηλωσεις	πраздничные выступления
Πόσο κάνει;	ποσο κανι	Сколько стоит?
Τι σας οφείλω;	τι σας οφιλο	Сколько я вам должен?
Υγιεινή διατροφή.	ιγγιини диатροφι	здоровая пища
Πόσο κοστίζει;	ποσο κοστιзи	Сколько стоит?
Γεια σου!	я су	Здравствуй! (Привет!)

*Обратите внимание на ударение!

Πρακτορείο ταξιδίων, а не Πρακτορείο ταξιδιών.

Τρίτο μάθημα Третий урок

Χαιρετισμοί

Κυρία Μαρία: Καλή σας μέρα! Τι κάνετε;

Κύριος Βασίλης: Καλά, ευχαριστώ! Εσείς πώς είστε;

Κυρία Μαρία: Καλά είμαι. Τι κάνουν τα παιδιά σας;

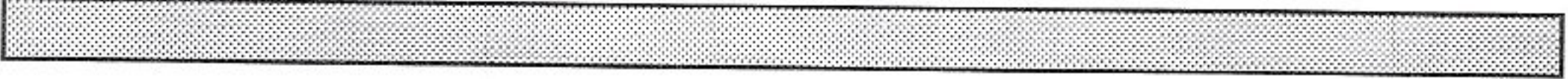
Κύριος Βασίλης: Καλά είναι. Πώς πάει η υγεία του συζύγου σας;

Κυρία Μαρία: Δεν είναι πολύ καλά. Εδώ και δύο μέρες έχει πυρετό.

Κύριος Βασίλης: Περαστικά του!

Κυρία Μαρία: Ευχαριστώ! Την «καλημέρα» μου στη σύζυγό σας.

-
- Γεια σου, Βασιλική!
  - Γεια σου, Αφροδίτη!
  - Τι κάνεις;
  - Πολύ καλά, ευχαριστώ! Εσύ;
  - Μια χαρά!
  - Πέρασε η αδελφή σου στις εξετάσεις για το δίπλωμα οδήγησης;
  - Δυστυχώς όχι!
  - Πες της να μη στεναχωριέται. Την υγεία της να έχει και όλα τα άλλα διορθώνονται.

-
- Καλώς ήρθες, Ιβάν!
  - Καλώς σε βρήκα, Νίκο!
  - **Να σου συστήσω** τον εξάδελφό μου, κύριο Αλέξανδρο Αρχοντούλη.
  - **Χαίρω** πολύ! Παρακαλώ, λέγε με Αλέξανδρο!
  - Εμένα Ιβάν!
  - Λοιπόν, Ιβάν, από πού είσαι, αν επιτρέπεται;
  - Είμαι από τη Ρωσία.
  - Πότε ήρθες;
  - Την περασμένη εβδομάδα.
  - Καλή διαμονή!
  - Ευχαριστώ!
  - Έχεις ξανάρθει στην Αθήνα;

- Όχι, πρώτη φορά έρχομαι στην Ελλάδα.
- Σου αρέσει εδώ;
- Ναι, πάρα πολύ. Η Ελλάδα είναι μια πανέμορφη χώρα.
- Πότε φεύγεις για την πατρίδα σου;
- Μεθαύριο.
- Καλό ταξίδι! Χάρηκα πολύ που σε γνώρισα.
- Παρομοίως!

*Переведите тексты, используя "незнакомые слова и выражения".

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

στεναχωριέμαι	стэнахоръеме	переживать
χαίρω*	херо	радоваться (см. χαίρε/χαίρετε на стр. 40)
ευχαριστώ (2)	эфхаристо	благодарить, (спасибо)
παρακαλώ/-άω (1, 2)	παραкало/παραкалаο	просить, (пожалуйста)
είσαι, είστε, είναι (είμαι)	исе, исте, ине (име)	(ты) есть, (вы) есть, (он, она, оно / они) есть (я есть)
κάνεις, κάνετε, κάνουν (κάνω)	канис, канэте, канун (κανο)	делаешь, делаете, делают (делать)
έχει (έχω)	эхи (эхо)	имеет (иметь)
χάρηκα* (χαίρομαι)	харика (хероме)	был рад (радоваться)
πες, λέγε με (λέ(γ)ω)	пес, леге ме (ле(г)ο)	скажи, называй меня (называть)
φεύγω	февго	уезжать
ήρθες (έρχομαι)	ирфес (эрхоме)	(ты) пришёл (приходить)
σου αρέσει (αρέσω)	су ареси (аресо)	тебе нравится (нравиться)
ξανάρχομαι	ксанархоме	вновь, ещё раз приходить
να σου συστήσω (συστήνω)	на су систисο (систино)	познакомлю тебя... (знакомить, представлять)
αν επιτρέπεται (επιτρέπω)	ан эпитрэпете (эпитрэπο)	если позволите, если можно (разрешать)
διορθώνω	диорфоно	исправлять

*В скобках даны формы глаголов в 1^м лице, единственном числе, настоящем времени, изъявительном наклонении. В греческом языке неопределённая форма глагола (инфинитив) и 1-ое лицо совпадают. Например: глагол "φεύγω" имеет два значения: уезжать (инфинитив) и уезжаю (1-ое лицо).

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

*πυρετός, ο	пирэ́тос, о	температура
κυρία, η (κα)	кириа, и	госпожа (г-жа)
σύζυγος, ο/η	сизигос, о/и	супруг/-а
υγεία, η	игиа, и	здоровье
κύριος, ο (κος)	кириос, о	господин (г-н)
φορά, η	фора, и	раз
εμένα, εσένα, αυτού, αυτής, αυτού, εμάς, εσάς, αυτών	эмэна, эсэна, афту, афтис, афту, эмас, эсас, афтон	(лич. мест., род. п.) - меня, тебя, его, её, его, нас, вас, их (см. урок №26 на стр. 295)
πρώτος,-η,-ο	протос, проти, прото	(числ. пор.) первый,- ая,-ое (см. урок №13 на стр. 155)
χαιρετισμός, ο	херетизмос, о	приветствие
Αθήνα, η	афύна, и	Афины
γνωριμία, η	гноримиа, и	знакомство
διαμονή, η	диамони, и	проживание, пребывание
περασμένος,-η,-ο	пэразменос, пэразмени, пэразмено	(прич.) минувший,-ая, -ее, прошедший,-ая,-ее
χώρα, η	хора, и	страна
εβδομάδα, η	эвдомада, и	неделя
αδελφή, η	аделфи, и	сестра, мед. сестра
εγώ, εσύ, αυτός, αυτή, αυτό, εμείς, εσείς, αυτοί, αυτές, αυτά	эго, эси, афтос, афти, афто, эмис, эсис, афти, афтес, афта	(лич. мест.) я, ты, он, она, оно, мы, вы, они (см. урок №4 на стр. 53)
μου, σου, του, της, του, μας, σας, τους	му, су, ту, тис, ту, мас, сас, тус	(прит. мест.) мой, твой, его, её, его, наш, ваш, их (см. урок №20 на стр. 224)
εξάδελφος, ο	эксаделфос, о	двоюродный брат
πατρίδα, η	патрида, и	родина
πανέμορφος,-η,-ο	панэморфос, панэморфи, панэморфо	прекрасный,-ая,-ое
χαρά, η	хара, и	радость

εξέταση, η	εξσάτασι, и	εξзамен
------------	-------------	---------

*Слово [πυρετός, ο] используется в том случае, когда речь идет о температуре тела. Например:

Ο πυρετός του αρρώστου είναι 39^ο С. - Температура больного 39^ο С.

Λάθος / Неправильно: Ο πυρετός του αέρα είναι 38^ο С.

Σωστό / Правильно: Η θερμοκρασία του αέρα είναι 38^ο С.
Температура воздуха 38^οС.

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

εντελώς (нареч.)	энделос	совсем, совершенно
από (предл.)	απο	1). (+род. п.) - от, 2). (+вин. п.) - по, от, с, из
παρομοίως (нареч.)	паромиос	так же, подобно
για (предл.+вин. п.)	я	для
καλώς (нареч.)	калос	хорошо
πού; (нареч.)	пу	где, куда?
πώς; (нареч.)	пос	как, за что?
πότε; (нареч.)	потэ	когда?
μεθαύριο (нареч.)	μεφавριο	послезавтра
ναι (част.)	нэ	да
πολύ (нареч.)	поли	много
εδώ (нареч.)	эдо	здесь
δύο/δυο (числ. кол.)	διο/дьο	два, оба
καλά (нареч.)	кала	хорошо
λοιπόν (союз)	липон	итак, впрочем
και/κι (союз)	ке/ки	и
δυστυχώς	дистихос	к сожалению
όχι* (част.)	охи	нет, не
δε(ν)*/μη(ν)* (отр. част.) не	де(н)/ми(н)	не

*δε(ν) - это отрицательная частица, употребляемая перед всеми глаголами за исключением глаголов, которые сопровождаются частицами ας и να.

Εγώ δε(ν) συμφωνώ ποτέ με τον μπαμπά. Я никогда не соглашаюсь с отцом.

Κρίμα, αλλά δεν μπορώ να πάω φέτος στη Ρωσία. Жаль, но я в этом году не могу поехать в Россию.

*μη(ν) - также является отрицательной частицей, которая используется перед глаголами с частицами ας и να, и перед деепричастиями. Выражает запрещение, пожелание, совет.

Να μην ανοίξεις το δώρο σου χωρίς εμένα! Не открывай подарок без меня!

Να μην του μιλάς μέχρι να καταλάβει το λάθος του! Не разговаривай с ним пока он не поймёт своей ошибки!

Μην καπνίζετε! Не курить!

Μην ξέροντας ... Не зная ...

*όχι - частица, употребляемая перед любой частью речи, кроме глагола.

- Θα κάνεις επιτέλους τα μαθήματά σου; Сделаешь ты в конце концов свои уроки?

- Όχι! Нет!

Εκφράσεις / Выражения

Γεια σου/σας - Здравствуй/-те!

Την "καλημέρα" μου στη σύζυγό σας. / Τους χαιρετισμούς μου στη σύζυγό σας. - Передавайте привет вашей супруге.

το δίπλωμα οδήγησης - водительские права

Καλώς ήρθατε / ήρθες! - Добро пожаловать!

Καλή διαμονή! - Приятного пребывания!

Να σου συστήσω τον εξάδελφό μου ... - Давай я тебя познакомлю с моим двоюродным братом...

Από πού είσαι/είστε; - Откуда ты/вы?

Είμαι από ... - Я из ...

Καλημέρα (σας/σου)!/Καλή σας/σου μέρα! - Добрый день! (употребляется до 12:00)

Καλησπέρα (σας)! - Добрый вечер! (употребляется после 14:00 и до вечера)

Καληνύχτα (σας/σου)! Καλή σας/σου νύχτα! - Спокойной ночи!

Καλό (σου/σας) ταξίδι! - Счастливого (тебе/вам) пути!

Συγγνώμη! - Извините!

Με συγχωρείτε! - Простите! Извините меня!

Πώς είσαι/είστε; - Как дела (у тебя)/(у вас)? (дословный перевод: "как ты/вы?")

Τι κάνεις/κάνετε; - Как дела (у тебя)/(у вас)?

Μια χαρά! - Отлично!

Πάρα πολύ - очень много

Περαστικά (σου/σας)! - Скорейшего выздоровления! (тебе/вам)

Πώς είσαι/είναι από υγεία; / Πώς πάει η υγεία σου/του; - Как твоё/ваше здоровье?

Είναι καλά στην υγεία του; - Хорошо ли он себя чувствует?

Υγεία πάνω απ' όλα! - Прежде всего здоровье!

ΟΒΡΑΤΙΤΕ ΒΝΙΜΑΝΙΕ

Γлаголы **συστήνω** [знакомить, представлять] и **γνωρίζω** [знакомить, узнавать] используются при знакомстве. Это синонимы, которые имеют одинаковое значение, и можно заменить один глагол другим. Например:

Να σου συστήσω [= γνωρίσω] το μέλλοντα σύζυγό μου. Давай я тебя познакомлю с моим будущим супругом.

Когда обычно хотим представить кого-либо в компании, по телевизору, по радио или в какой-либо развлекательной передаче, тогда используем глагол **παρουσιάζω** [представлять]. Например:

Σήμερα θα σας παρουσιάσουμε στην εκπομπή μας το γνωστό μουσικοσυνθέτη Μίκη Θεοδωράκη.

Сегодня в нашей передаче мы вас познакомим с известным композитором Микисом Теодоракис.

Запомните!

Καλές διακοπές! Желая приятно провести каникулы!

Καλά να περάσεις/περάσετε! Приятного времяпрепровождения (тебе/вам)!

Καλή όρεξη! Приятного аппетита!

Καλό μήνα! Пожелание хорошо провести месяц (см. урок №4 на стр. 45).

Καλή εβδομάδα! Приятной недели! (пожелание хорошо провести неделю).

Καλό Σαββατοκύριακο! Желая приятно провести уикенд!

Καλό βράδυ! Приятного вечера!

Καλό ύπνο! Приятных сновидений!

Καλές γιορτές! Желая приятно провести праздники!

Καλό Πάσχα!/Καλή Ανάσταση! Желая приятно провести Праздник Пасхи! (перед Пасхой)

Χριστός Ανέστη! Христос воскрес! *и* **Αληθώς Ανέστη!** Воистину воскрес!

Καλά Χριστούγεννα! Приятного времяпрепровождения на Рождество Христово!

Καλή Πρωτοχρονιά! Приятно проведите Новый год!

Καλή χρονιά! Пожелание благоприятного года.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Συλλαβές και συλλαβισμός / Слоги и деление слов на слоги.

Слог – это часть слова, состоящая только из гласного или дифтонга или же в сочетании с одним и более согласными. Во время написания часто появляется необходимость в переносе части слова на другую строку. Тогда обязательно нужно разделить слово на две части.

Это деление происходит не где угодно, а только на стыке слогов. Деление слова на слоги называется **συλλαβισμός**.

При делении на слоги нужно придерживаться следующих правил:

а) **Одна гласная или диграфы** (сочетания гласных) образуют один слог: **έ-χω** [э-хо] - иметь, **ου-ρα-νός**, ο [у-ра-нός] - небо.

б) **Один согласный** между двумя гласными образует слог вместе со вторым согласным. Например: **πα-ρα-κα-λώ** [па-ра-ка-лб] - просить, **έ-χω** [э-хо] - иметь.

в) **Два согласных** между двумя гласными образуют слог вместе со вторым гласным в тех случаях, когда с этих согласных начинается греческое слово. Например:

λά-σπη, η [грязь] – с [σπ] начинается греческое слово **σπέρνω** [сеять],

ε-βδο-μά-δα, η [неделя] – с [βδ] начинается греческое слово **βδέλλα**, η [пиявка],

λε-πτός [тонкий] – с [πτ] начинается греческое слово **πτώση**, η [падеж],

πέ-τρα, η [камень] – с [τρ] начинается греческое слово **τραγούδι**, το [песня].

г) В случае когда не начинается греческое слово с двух согласных, то они делятся и образуют два отдельных слога. Например:

άν-θος, το [цветок] – с [νθ] не начинается греческое слово,

φέρ-νω [нося] – с [ρν] не начинается греческое слово.

д) Три или более согласных не делятся и образуют слог со следующей гласной, если с первых двух согласных начинается греческое слово. Если же с первых двух согласных не начинается греческое слово, тогда первая согласная образует слог с предыдущей гласной, а остальные со следующей гласной.

ά-σπρος [белый] – с [σπρ] начинается греческое слово **[σπρώχνω** - толкать]

ε-χθρός, ο [враг] – с [χθ] начинается греческое слово **[χθες** - вчера]

ε-γκρί-νω [одобрять] – с [γκρ] начинается греческое слово **[γκρεμίζω** - разрушать]

НО:

εκ-δρο-μή, η [экскурсия] – с [κδρ/κδ] не начинается греческое слово,

άν-θρω-πος, ο [человек] – с [νθρ/νθ] не начинается греческое слово,

σύγ-χρο-νος [современный] – с [γχρ/γχ] не начинается греческое слово.

е) Диграфы (сочетания согласных) **μπ, ντ, γκ** не разбиваются при делении на слоги. Например:

λά-μπα, η [лампа], έρ-χο-νται [идут]

Εξάιρεση / Исключение: Делятся на слоги когда **μπ, ντ, γκ** произносятся отдельно т. е. [**μ+ν, ν+τ, ν+κ**]:

σύμ-πτω-μα, το [симптома] - симптом, μέν-τα, η [мента] - мента и др.

Когда диграфы (сочетания согласных) следуют за согласной, тогда диграф отделяется от согласной. Например:

μπαρ-μπού-νι, το [барабулька, усач (рыба)], κα-βουρ-ντί-ζω [жарить, поджаривать].

ж) Диграфы (сочетания гласных) [**αι, ει, οι, υι, ου**], правильные [**αι, αι̃, όι, όη, (ει̃)**] и неправильные дифтонги [**ια, ιο, ιου, εια, οιο, οια, υα, υου** и др.] и сочетания [**αυ**] и [**ευ**] считаются одной гласной и не делятся на слоги.

ού-ζο, το [узо], κο-ρού-δο, το [глупыш], α-λεύ-ρι, το [мука].

з) Два одинаковых согласных всегда делятся. Например:
η θά-λασ-σα [море], ο άγ-γε-λος [ангел], η άμ-μος [песок]

*Данные правила деления слов на слоги относятся также и к сложным словам. Например: συλ-λο-γι-σμός, ο [размышление].

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Χωρίστε τις λέξεις σε συλλαβές.

Разделите слова на слоги.

1.	ύλη	θάλασσα	υπόσχομαι
2.	αίμα	τηγάρι	τεχνικός
3.	μπαίνω	μουσείο	ζωγραφίζω
4.	σύκο	δανείζω	ακροβάτης
5.	Ελληνίδα	γυναίκα	ενοχλητικός

Обратите внимание!

*Τι κάνεις; / Πώς είσαι; / Πώς πας; Данные выражения в буквальном смысле слова переводятся как: Что делаешь? / Как ты? / Как идёшь? Все три фразы переводятся на русский язык как «Как у тебя дела?»

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Τόνος / Ударение.

В любом слове, имеющем по крайней мере два слога, один из слогов произносится громче. Этот слог является ударным: *πέ-φτω, μή-λο*.

Над гласной в слоге, который произносится громче, ставится определённый знак, называемый ударением. Для обозначения ударения используется древнегреческий знак острого ударения.

В слове может быть ударным только один из трёх последних слогов: *αγαλώ, αγαπούσα, αγαπούσαμε*.

Название слов по месту ударения.

В зависимости от места ударения, слова подразделяются на 3 категории:

- α) слова с ударением на последнем слоге (*λήγουσα*), которые называются *οξύτονες λέξεις*,
- β) слова с ударением на предпоследнем слоге (*παραλήγουσα*), которые называются *παροξύτονες λέξεις*, и
- γ) слова с ударением на третьем слоге от конца (*προπαραλήγουσα*), которые называются *προπαροξύτονες λέξεις*.

2.1. Τονικό σημάδι παίρνουν / Знак ударения ставится в каждом слове, имеющем два или более слога. Это относится также к тем случаям, когда слово является односложным вследствие элизии [*έκθλιψη*] или апокопы [*αποκοπή*]: *είν' ανάγκη* = [*είναι ανάγκη*] - нужно, *άσ' τον* = [*άφησέ τον*] - оставь его. Ставится знак ударения в разделительном союзе [*ή* - или] (не смешивайте его с определённым артиклем женского рода [*η*], над которым не ставится знак ударения): *ή σήμερα ή αύριο* [или сегодня или завтра], но: *η μητέρα* - [мать].

В вопросительных наречиях места *πού* [где?], и образа *πώς* [как?], ставится ударение как при косвенном, так и при прямом вопросе.

Πού μένεις; Где живёшь?

Πώς σε λένε; Как тебя зовут?

Δεν μου είπες πού μένεις. Ты мне не сказал где живёшь.

В кратких формах личных местоимений (*μου, σου, του, της, τον, την, το, μας, σας, τους, τα*), если при чтении их можно перепутать с энклитиками, ставится знак ударения:

Η μητέρα μου είπε. - Мама мне сказала. - В данном случае *μου* - это личное местоимение.

Η μητέρα μου είπε. - Моя мама сказала. - В этом случае *μου* - это притяжательное местоимение.

2.2. Τονικό σημάδι δεν παίρνουν / Ударение не ставится в односложных словах. Например:

το φως [свет], *το μπλοκ* [блокнот], *ο/η σταρ* (του σινεμά) [(телевизионная) звезда], *σαν* [как], *με* [с], *σε* [в].

Односложными считаются и те формы, в которых обе гласные произносятся слитно: *ποιος* [кто], *μία* [одна], *για* [для], *γιος** [сын] и др.

*В отличие от слова *γιος* слово *υιός* (одинаковое лексическое значение) пишется с ударением.

Односложные слова *που* и *πως* пишутся без знака ударения, когда не являются вопросительными местоимениями (если *που* является местоимением, наречием, союзом, и в том случае если *πως* является союзом).

Αυτό που μου είπες... То, что ты мне сказал...

Ξέρω πως ήρθε. Знаю, что он пришёл.

Некоторые односложные слова, которые произносятся слитно с последующим словом называются словами без ударения или проклитиками.

Проклитики это:

- 1) все формы определённых артиклей: *ο, η, το, του, της, την, τον, οι, των, τους* и т. д. Например: *το σπίτι* [дом],
- 2) односложные предлоги и союзы: *με, σε, ως, σαν* и др. Например: *με τρένο* [поездом],
- 3) краткие формы личных и притяжательных местоимений, например: *μου* [сказал мне],
- 4) частицы: *θα* (частица для образования будущего времени), *να* (частица, соответствующая русскому инфинитиву), отрицательные частицы: *δε(ν), μη(ν)*.

2.3. Ευκλιτικές λέξεις / Энклитики. В этих примерах слова *μου, σου* произносятся слитно с предшествующим словом и их собственное ударение или не слышно, или слышно как второе ударение в последнем слоге предшествующего слова. Односложные слова, ударение которых исчезло или перешло на последний слог предыдущего слова, называются энклитиками.

Чаще всего энклитиками являются односложные формы личных местоимений.

Ударение энклитик переходит на предыдущее слово, если оно тоже энклитика, или же если ему предшествует слово с ударением на предпоследнем слоге. Например:

φέ-ρε μου τα [принеси мне эти...], δώ-σε τής τα [дай ей эти...]

Ударение энклитик переходит на последний слог предыдущего слова, если его собственное ударение падает на третий слог с конца. Например:

в словах [*δά-σκα-λος* и *αυ-το-κί-νη-το*] собственное ударение падает на третий слог от конца. Второе ударение переходит от энклитики [*μου*] и [*μας*] соответственно на первый слог от конца.

ο δά-σκα-λός μου [мой учитель],

το αυτοκί-νη-τό μας [наш автомобиль].

Ударение энклитик не ставится, если в предыдущем слове

ударным является последний или предпоследний слог. Например:
η τσά-ντα μου [моя сумка], τα παπού-τσια τους [их туфли].

2.4. Θέση του τόνου / Место ударения.

Знак ударения ставится:

а) над буквой, если ударение падает на строчную гласную букву:

καλά - хорошо, έργο, το - произведение

б) вверху перед буквой, если ударение падает на прописную гласную букву, стоящую в начале слова:

Άγιον Όρος, το - Святая Гора

Если всё слово пишется прописными буквами, то знак ударения не ставится: ΚΑΙ Ο "ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ" ΕΧΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ / И "РАЙ" С ПРОБЛЕМАМИ.

в) над той гласной в дифтонгах [αη, αι, οι, όη (εϊ)], которая произносится громче. Например: νεράιδα, η - русалка,

г) над второй гласной в сочетаниях гласных (αι, ει, οι, υι, ου), в сочетаниях (αυ и ευ) и в катахрезных дифтонгах (ια, ιο, ιου, εια, οιο, οια, υα, υου и др.). Например: αύριο - завтра, στεριά, η - суша.

* * * * *

В греческом языке много слов, единственным различием которых является место ударения. Это *τονικά παρώνυμα* / паронимы с ударением на разных слогах, т. е. слова с одинаковым составом звуков, но с различным значением и ударением. Например:

ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜЫ С УДАРЕНИЕМ НА РАЗНЫХ СЛОГАХ

ακούστηκα - слышался	ακουστικά, τα - наушники
αλλά [союз] - но	άλλα [мест.] - другие
αλμύρα, η - солёность	αλμυρά, τα - соленья
αμμωνία, η - аммиак	αμόνια, τα - наковальня
άμεσος [прил., м. р., ед. ч.] - непосредственный	αμέσως [нареч.] - сразу
άνοια, η - слабоумие, глупость	ανία, η - скука, тоска
άνοιξη, η - весна	(να) ανοίξει - (чтоб) открыл
αντίγραφο, το - копия	αντιγράφω - переписывать

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Б. Βάλτε τους τόνους.

Поставьте ударения.

1.	μαμα	γαλα	κοροιδο
2.	ελατο	κλημα	εργο
3.	δειπνο	δικη	νεραιδα
4.	αλεπου	κουκλα	ετσι
5.	αλευρι	οικια	χιονι
6.	ειμαι	σχολειο	αυριο
7.	τοιχος	βουρτσα	υιος

*ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Глагол **χαίρω / χαίρομαι** в греческом языке используется обычно в выражениях:

1. От χαίρω :
Χαίρε! - Здравствуй!
Χαίρετε! - Здравствуйте!
Χαίρω πολύ! - Я очень рад!
2. От χαίρομαι :
Χάρηκα! - Было приятно! Рад нашему знакомству!
Χάρηκα πολύ! - Было очень приятно!

Τέταρτο μάθημα Четвёртый урок

Χαιρετισμοί

Βασίλης: Χαίρετε, κύριε καθηγητά!

καθηγητής: Χαίρετε...

Βασίλης: ... Ο Βασίλης είμαι, κύριε καθηγητά...

καθηγητής: Με συγχωρείς, Βασίλη, παιδί μου, έχω τόσους πολλούς μαθητές, που δυσκολεύομαι να θυμηθώ τα ονόματά τους. Έδωσες Πανελλήνιες;

Βασίλης: Ναι, και πέρασα στη Νομική Κομοτηνής.

καθηγητής: Συγχαρητήρια για την επιτυχία σου, και εις ανώτερα!

Βασίλης: Ευχαριστώ, κύριε καθηγητά. Γεια σας.

καθηγητής: Γεια σου, Βασίλη.

κ. Αποστολίδης: Χαίρετε, πώς είστε;

κ. Αντωνιάδης: Πολύ καλά, ευχαριστώ. Εσείς;

κ. Αποστολίδης: Καλά, δόξα τω Θεώ.

κ. Αντωνιάδης: Δεν σας βλέπω πολύ τελευταία.

κ. Αποστολίδης: Αγόρασα ένα διαμέρισμα στο Χαλάνδρι και τώρα μένω εκεί.

κ. Αντωνιάδης: Καλορίζικο!

κ. Αποστολίδης: Ευχαριστώ.

- Καλή σου μέρα και καλό μήνα, Ερασμία.

- Καλό μήνα, Ευρυδίκη. Τι κάνεις;

- Καλά είμαι. Εσύ;

- Έξοχα. Με γεια το καινούργιο παντελόνι.

- Ευχαριστώ πολύ. Χθες το αγόρασα. Έχει ωραίο χρώμα.

- Ναι, είναι πολύ ωραίο το χρώμα του. Ξέρεις, αρραβωνιάζομαι σε μια εβδομάδα.

- Ω!... Καλά στέφανα!

- Ευχαριστώ πολύ. Και στα δικά σου!

κ. Βασιλείου: Γεια σας. Τι κάνετε;

κ. Γιαννίκος: Γεια σας. Θυμάμαι πολύ καλά πού γνωριστήκαμε, αλλά δυσκολεύομαι να θυμηθώ το όνομά σας. Μπορείτε να μου το ξαναπείτε;

κ. Βασιλείου: Είμαι ο Ανδρέας Βασιλείου.

κ. Γιαννίκος: Α, κύριε Βασιλείου, πώς είστε; Πουλήσατε το διαμέρισμά σας;

κ. Βασιλείου: Ναι, πριν από μία εβδομάδα.

κ. Γιαννίκος: Σε καλή μεριά.

κ. Βασιλείου: Ευχαριστώ.

Στο γάμο μιας φίλης μου

Πριν από δύο εβδομάδες παρευρεθήκαμε στο θρησκευτικό γάμο μιας φίλης μου.

Μετά την τελετή, όπως είναι το έθιμο, ο γαμπρός και η νύφη μαζί με τον κουμπάρο, τους γονείς και τα αδέρφια τους, δέχονται τις ευχές μας.

- Να ζήσετε! – είπα στους νεόνυμφους.

- Στερεωμένοι! – (τους) ευχήθηκε κι ο άνδρας μου.

- Να σας ζήσουν! – χαιρετήσαμε τους συγγενείς των νεόνυμφων.

- Και στα δικά σου! Με έναν καλό γαμπρό! – είπαμε στα ανύπαντρα αδέρφια των νεόνυμφων και σε όλους τους ανύπαντρους που βρίσκονταν στο γάμο.

Και πάλι καλεσμένοι, αυτή τη φορά στη βάφτιση του νεογέννητου παιδιού της φίλης μου, της Αγγελικής.

- Να σας ζήσει! – ευχόμαστε στους γονείς.

- Ευχαριστούμε! – αποκρίνονται εκείνοι.

- Πάντα άξιος! – λέμε στον κουμπάρο.

- Ευχαριστώ! – απαντάει εκείνος χαμογελαστός.

1. Не пытайтесь *για* [для] с *γεία* [здоровье].

2. Переведите тексты, используя «незнакомые слова и выражения».

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

αρραβωνιάζομαι	аравонязoмe	обручаться
αγόρασα, αγοράσατε (αγοράζω)	агораса, агорасате (аγοραзо)	купил (я), купили (вы) (покупать)

Ρήματα / Γлаголы

βρίσκονταν (βρίσκομαι)	врисκονдан (врискоме)	находились (находиться)
μπορώ (2)	боро	мочь, быть в состоянии
δέχονται (δέχομαι)	дехонде (дехоме)	принимают (принимать)
ευχήθηκε, ευχόμαστε (εύχομαι)	эфхифике, эфхомасте (эфхоме)	пожелал, желаем (желать)
είπα, είπε, είπαμε, λέμε (λέω)	ипа, ипе, ипаме, леме (лео)	сказал (я), сказал (он), сказали (мы), говорим (говорить)
δυσκολεύομαι	дисколевоме	затрудняться
βλέπω	влепо	видеть
έδωσες (δίνω)	эдосес (дино)	дал (ты) (давать)
δυσκολεύομαι να θυμηθώ (θυμάμαι)	дисколевоме на фимифо (фимаме)	затрудняюсь вспомнить (вспоминаю, помню)
γνωριστήκαμε (γνωρίζομαι)	гнористикаме (гноризоме)	познакомились (мы) (знакомиться)
μπορείτε να ξαναπείτε (ξαναλέω)	борите на ксанапите (ксаналео)	можете повторить (вы) (говорю ещё раз, повторяю)
ξέρεις (ξέρω)	ксэрис (ксэро)	знаешь (знать)
αποκρίνονται (αποκρίνομαι)	апокринонде (апокриноме)	отвечают (отвечать, откликаться)
απαντάει (απαντάω/- ώ) (1)	апантаи (апандао/ апандо)	отвечает (отвечать)
πουλήσατε (πουλάω/- ώ) (1)	пулисате (пулао/ пуло)	продали (вы) (продавать)
χαιρετήσαμε (χαιρετάω/-ώ) (1)	херетисама (херетао/ херето)	поприветствовали (приветствовать)
παρευρεθήκαμε (παρευρίσκομαι)	пареврефикаме (пареврискоме)	присутствовали (мы) (присутствовать)
συγχωρώ	синхоро	прощать

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /

Существительные, прилагательные и изменяемые слова

παντελόни, το	панделони	брюки
νεόνυμφος, ο/η	неонимфос	новобрачный,-ая
Νομική (Σχολή), η	номики (схоли), и	юридический факультет

**Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова**

μία, μια, η (числ., неопр. арт.)	миа, мья	одна (см. уроки №5 и 12 на стр. 60 и 145)
*κουμπάρος, ο	кумбарос, ο	крёстный отец, кум
πολύς, πολλή, πολύ (неправ. прил.)	полис, поли, поли	много (м. р., ж. р., ср. р. - см. урок №28 на стр. 321)
με, σε, τον, την, το, μας, σας, τους, τις, τα (лич. мест.)	ме, се, тон, тин, то, мас, сас, тус, тис, та	меня, тебя, его, её, его, нас, вас, их (м. р.), их (ж. р.), их (ср. р.) - (см. урок №26 на стр. 295)
διαμέρισμα, το	диамеризма	квартира
χρώμα, το	хрома, το	цвет
φίλη, η	фили, и	подруга
επιτυχία, η	эпитихиа, и	успех
άνδρας/άντρας, ο	андрас/андрас, ο	муж, мужчина, супруг
Χαλάνδρι, το	халандри, το	Халандри (район в Афинах)
καθηγητής, ο	кафигитис, ο	преподаватель
όλος,-η,-ο	олос, оли, оло	весь, целый,-ая,-ое
καλεσμένος,-η,-ο (прич.)	калезменос, калезмени, калезмено	приглашённый,-ая,- ое
ανύπαντρος,-η,-ο	анипандрос, анипандри, анипандро	неженатый, холостой
γονείς, οι	гонис, и	родители
μαθητής, ο	мафитис, ο	ученик
χαμογελαστός,-ή,-ό	хамогеластос, хамогеластии, хамогеласто	улыбчивый,-ая,-ое
βάπτισμα, η	вафтиси, и	крещение
τελετή, η	тэлети, и	ритуал, обряд, церемония
νεογέννητος,-η,-ο	нзогенитос, нзогенити, нзогенито	новорождённый,-ая,- ое
όνομα, το	онома, το	имя
γάμος, ο	гамос, ο	свадьба, брак
αδέρφια, τα	аделфья, та	братья и сёстры
γαμπρός, ο	гамброс, ο	зять, жених
θρησκευτικός,-ή,-ό	фрискефтикос, фрискефтики, фрискефтико	религиозный,-ая,-ое

**Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова**

εκείνος,-η,-ο (ук. мест.)	экинос, экини, экино	тот, та, то (см. урок №21 на стр. 240)
ευχή, η	эфхи, и	пожелание, молитва, благословение
αυτός,-ή,-ό (ук. мест.)	афтос, афти, афто	этот, эта, это (см. урок №21)
νύφη, η	нифи, и	невеста
έθιμο, το	эфимо, то	обычай

*Не путайте ο κουμπάρας [копилка] и ο κουμπάρος [кум]. Два слова близких по звучанию, но с различным значением.

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

πάλι (нареч.)	пали	опять, снова
έξοχα (нареч.)	эксаха	великолепно
μετά (предл. + вин. п.)	мета	потом
πριν από (нареч. + предл.)	прин апо	перед
όπως (союз)	опос	как
εκεί (нареч.)	эки	там
τελευταία (нареч.)	тэлефтэа	напоследок
τόρα (нареч.)	тора	сейчас
που (отн. мест.)	пу	который,-ая,-ое
τόσο	тосо	столько
να*	на	частица
στο (σε+το = предлог σε + опр. арт. ср. р.)	сто (се+то)	в
στη(ν) (σε+τη(ν) = предлог σε + опр. арт. ж. р.)	сти(н) (се+ти(н))	в
αλλά (союз)	ала	но, однако
μαζί με (наречие + предлог)	мази ме	вместе с

* частица, которая соответствует русскому инфинитиву.

Употребляется между двумя глаголами. Например: Θέλω να τον δω. Я хочу его увидеть.

Частица να связывает глаголы «хочу» и «увидеть».

восклицательный знак	θαυραστικό, το	[!]
многоточие	αποσιωπητικά, τα	[...]
кавычки	εισαγωγικά, τα	[ ]
двоеточие	διπλή τελεία, η	[:]
скобки	παρένθεση, η	[( )]
тире	παύλα, η	[-]
квадратные скобки	αγκύλες, οι	[[ ]]
*двойное (парное) тире	διπλή παύλα, η	[- -]

*Иногда используется двойное тире для того, чтобы выделить ими целую вставную фразу или её часть.

2. Орθογραφικά σημάδια / Орфографические знаки.

Кроме знака ударения и знаков препинания в орфографии употребляются и другие знаки. Это: апостроф и разделительные точки.

α) Η απόστροφος / Апостроф ставится на месте выпавшего гласного:

- когда первое слово оканчивается на гласный, а следующее начинается с гласной, тогда выпадает конечный гласный предыдущего слова. Это явление называется элизией (έκθλιψη, η). Например: τ' άστρα - τα άστρα (звезды).

- когда конечный гласный слова выпадает перед начальным согласным следующего слова. Это явление называется апокопой (αποκοπή, η). Например: φέρ' το - φέρε το (принеси его).

- когда одно слово оканчивается на гласный, а следующее за ним слово начинается с гласного, то иногда начальный гласный второго слова выпадает. Это явление называется афerezисом (αφαίρεση, η). Например: πού 'ναι - πού είναι (где).

β) Τα διαλυτικά / Разделительные точки [·]

Это две точки, которые ставятся над [i] или [v] в сочетаниях гласных [ai, ou, ei, oi, vi] или же в сочетаниях [au, eu]. Ими означается раздельное произнесение гласных. Например: μαϊμού, η [майму] - обезьяна, αεροπλοΐα, η [аэроплойа] - воздухоплавание, αϋπνία, η [аипнийа] - бессоница, ευνοϊκός,-ή,-ό [эвноикос-й-о] - благосклонный,-ая,-ое.

Разделительные точки ставятся над [i] и [v], когда предыдущая гласная безударная, а последующая гласная α, ε, ο или υ и не образует диграфа или сочетания: χαϊδεύω [гладить, ласкать], εμπороϋπάλληλος, ο/η [торговый служащий].

Не ставятся разделительные точки, когда ударение падает на первый гласный в сочетании гласных. Например: νεράιδα, η [нерайда] - русалка.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПΡΑЖНЕНИЯ

Α. Βάλτε τα διαλυτικά εκεί που πρέπει.

Поставьте разделительные точки там, где они необходимы.

1.	χαιδεύω	γάιδαρος, ο	μαιντανός, ο
2.	νεράιδα, η	γαιδουράκι, το	πλάι
3.	μαιμού, η	Μάιος, ο	χάιδεψα
4.	κορόιδο, το	ταίζω	ψαροκάικο, το
5.	πλαινή, η	φαί, το	ρολόι, το
6.	σαίτα, η	μπόι, το	σόι, το
7.	πρωτείνη, η	θεικό, το	προϊόν, το
8.	προιστάμενος, ο	προίσταμαι	προιστορία, η

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

3. Τα μέρη του λόγου / Части речи:

α) Τα κλιτά μέρη / Изменяемые части речи это:

- το άρθρο / артикль
- το ουσιαστικό (όνομα)* / (имя) существительное
- το επίθετο (όνομα)* / (имя) прилагательное
- η αντωνυμία** / местоимение
- το ρήμα / глагол
- η μετοχή / причастие

Эти части речи называются изменяемыми, так как склоняются или спрягаются, т. е. представлены в речи многообразными формами.

*Не все существительные и прилагательные склоняются. Не склоняются обычно слова иностранного происхождения. Например: μπέικον, το [бекон], χιούμωρ, το [юмор], φουτ μπoλ, το [футбол], ταγιέρ, το [дамский костюм] и др.

**Не все местоимения склоняются. Не склоняются: вопросительное местоимение τι [что?], неопределённые местоимения κάτι [нечто, что-то, кое-что], τίποτε [что-нибудь, что-либо], κάθε [всякий], ό,τι [то, что], относительное местоимение που [который].

Не путайте слова: η αντωνυμία (местоимение) и το αντώνυμο = το αντίθετο (антоним).

β) Τα άκλιτα μέρη / Неизменяемые части речи это:

- το επίρρημα / наречие
- η πρόθεση / предлог

- ο σύνδεσμος / союз
- το επιφώνημα / междометие

Не изменяются также некоторые причастия, которые оканчиваются на -όντας, -ώντας:

η ενεργητική μετοχή / действительное причастие		
τρώγοντας	λέγοντας	τιμώντας
кушая	говоря	почитая

и некоторые прилагательные со значением чисел / Τα αριθμητικά επίθετα

πέντε	έξι	δέκα	έντεκα
пять	шесть	десять	одиннадцать

4. Οι πτώσεις / Падежи. В греческом языке существуют четыре падежа: именительный / ονομαστική, родительный / γενική, винительный / αιτιατική и звательный / κλητική.

α) Η ονομαστική (πτώση) / Именительный падеж используем, отвечая на вопросы: ποιος; (кто?), τι; (что?):

Ο Γιάννης γελά. Янис смеётся.

Το καράβι έφτασε. Корабль доплыл.

В именительном падеже стоят подлежащее / το υποκείμενο и именная часть составного сказуемого / το κατηγορούμενο.

Το υποκείμενο/Подлежащее отвечает на вопросы ποιος; ποια; ποιο; ποιοι; ποιες; ποια; кто?

Ο Διονύσης		δουλεύει		πολύ.
<i>υποκείμενο</i>				
Дионис		работает		много.

Το μάθημα		τελειώνει	σε	λίγο.
<i>υποκείμενο</i>				
Урок		заканчивается		скоро.

Το κατηγορούμενο** / Именная часть составного сказуемого отвечает на вопрос τι; что? которая? какая? В роли именной части составного сказуемого может выступать как существительное, так и прилагательное, местоимение, причастие, а иногда и целое выражение.

Ο Αντώνης		είναι		δάσκαλος.
<i>кто? подлежащее</i>				<i>им. часть сост. сказ.</i>
ΑΝΤΟΝ				учитель.

В вышеприведённом предложении именная часть составного сказуемого является существительным.

Η δουλειά		είναι		κουραστική.
<i>что? подлежащее</i>				<i>им. часть сост. сказ.</i>
Ραбота				утомительна.

В вышеприведённом предложении именная часть составного сказуемого является прилагательным.

Αυτή	είναι		εκείνη	για την οποία σου έλεγα.
<i>кто? подлежащее</i>			<i>им. часть сост. сказ.</i>	
Οна	это		та,	ο которой я тебе говόριπ.

В данном примере именная часть составного сказуемого является местоимением.

Иногда именная часть составного сказуемого может находиться и в родительном падеже:

Το τετράδιο είναι του Γιώργου. Τετράδι Γεοργία.

Именная часть составного сказуемого связывается с подлежащим при помощи глагола-связки/συνδετικό ρήμα. В роли глагола-связки употребляются следующие глаголы:

είμαι [быть, существовать], γίνομαι [становиться], βρίσκομαι [находиться], υπηρετώ [служить], λέγομαι [называться], ονομάζομαι [именоваться], φαίνομαι [виднеться], θεωρούμαι [считаться], εκλέγομαι [избирать], αναδεικνύομαι [выдвигаться, продвигаться], διορίζομαι [назначать], γεννιέμαι [рождаться], ζω [жить], μένω [жить, пребывать], αποδεικνύομαι [оказываться], αναγνωρίζομαι [признавать], φυτρώνω [прорастать], στέκομαι [стоять] и др.

Обычно именная часть составного сказуемого связывается при помощи глагола-связки через για (для), σαν (как), ως (как) (см. и урок № 29 на стр. 328). Например:

Ο Δαμιανός	υπηρετήσε	ως	μόνιμος υπαξιωματικός.
<i>подлежащее</i>	<i>гл.-связка</i>		<i>им. часть сост. сказ.</i>
Демьян	был (служил)	(как)	кадровым унтер-офицером.

** Не путайте **το κατηγορούμενο** [именная часть составного сказуемого] с **το κατηγορήμα** [сказуемое].

б) Η γενική πτώση / Родительный падеж отвечает на вопросы: **τίνος;** (чей?), **ποιανού** (кого?):

Το περιβόλι του Γιάννη είναι μεγάλο. Сад Яниса большой.

Το έμμεσο αντικείμενο / Косвенное дополнение, которое отвечает на вопросы: **σε ποιον, με ποιον, από ποιον;** / на кого? с кем? от кого? – **σε τι, με τι, από τι;** / на что? с чем? от чего?

Κосвенное дополнение в родительном падеже:

Του		μοιάζει.
<i>на кого? - косв. доп.</i>		

Похож на него.

Της		χαμογέλασε.
<i>кому? - косв. доп.</i>		

Ей улыбнулся.

Κосвенное дополнение употребляется:

- с глаголами, которые обычно управляют одним дополнением (сравнительно мало таких глаголов управляют родительным падежом).
Например:

Ο Ανδρέας		μοιάζει		του πατέρα.
<i>кто? подлежащее</i>				<i>на кого? - косв. доп.</i>
Андрей		похож		на отца.

Дополнение **του πατέρα**, которое стоит в родительном падеже, изменяется в винительный падеж с предлогом:

Ο Ανδρέας		μοιάζει		με τον πατέρα.
<i>кто? подлежащее</i>				<i>с кем? - косв. доп.</i>

- с глаголами, которые управляют двумя видами дополнения – прямым и косвенным. Например:

Η Βασιλική	έστειλε	της μητέρας		χρήματα.
<i>кто? подлежащее</i>		<i>кому? - косв. доп.</i>		<i>что? - пр. доп.</i>

Βασιλική   послала   маме   деньги.

Κосвенное дополнение в род. падеже [**της μητέρας**] превращается

в косвенное дополнение в винительном падеже с предлогом [στη μητέρα].

Η Βασιλική	έστειλε	στη* μητέρα	χρήματα.
------------	---------	-------------	----------

*στη = σε +τη(ν) (см. урок №29 на стр. 327).

Родительный падеж употребляется с предлогами περί, επί, αντί, διά, μεταξύ, εναντίον, κατά, про и др.

Μιλήσαμε про δέκα ημερών.

Мы поговорили десять дней тому назад.

Родительный падеж употребляется и в некоторых устойчивых фразеологических словосочетаниях.

Фразеологизмы / παγιωμένες εκφράσεις. Например: του χρόνου - на следующий год и др. (см. урок №30 на стр. 340)

в) Η αιτιατική πτώση/Винительный падеж это падеж прямого дополнения/άμεσο αντικείμενο. Отвечает на вопросы τι; что? ποιον; кого?

Οι τροχονόμοι	ρυθμίζουν	την κίνηση.
<i>кто? подлежащее</i>		<i>что? - пр. доп.</i>
Μιλιционеры	регулируют	движение.

Употребляется:

- с глаголами, которые управляют двумя дополнениями (прямым и косвенным), и когда одно из них стоит в родительном, а другое в винительном падеже. Например:

Η Άννα	έστειλε	του πατέρα	βιβλίο.
<i>кто? подлежащее</i>		<i>кому? - косв. доп.</i>	<i>что? - пр. доп.</i>
Άννα	послала	отцу	книгу.

Оба дополнения могут стоять в винительном падеже:

Η Άννα	έστειλε	στον πατέρα	βιβλίο.
<i>кто? подлежащее</i>		<i>кому? - косв. доп.</i>	<i>что? - пр. доп.</i>

Когда оба дополнения (прямое и косвенное) стоят в винительном падеже:

Η δασκάλα	εξετάζει	τη μαθήτριά	ιστορία.
<i>кто? - подлежащее</i>		<i>кого? - пр. доп.</i>	<i>по чему? (по какому)</i>

				παιδί?}- косв. доп.
--	--	--	--	------------------------

Учительница экзаменует ученицу по истории.

В этом предложении, хотя оба дополнения стоят в винительном падеже, одно из них может стоять в винительном падеже с предлогом:

Η δασκάλα	εξετάζει	τη μαθήτριά	στην ιστορία.
кто? - подлежащее		кого? - пр. доп.	по какому? - косв. доп.

Из вышеприведённых примеров становится ясно, что порядок прямого и косвенного дополнения в предложении не строгий.

Винительный падеж употребляется и с предлогами. Почти все предлоги используются с винительным падежом (см. урок №29).

г) Η Κλητική πτώση / Звательный падеж используется при обращении к кому-нибудь с приветственной речью. Например:

Κύριε Πέτρο, κλείστε, παρακαλώ, το παράθυρο. Господин Пётр, закройте пожалуйста окно.

Γειά σου, Βασίλη! Привет, Василий!

5. Οι προσωπικές αντωνυμίες στην ονομαστική / Личные местоимения в именительном падеже.

Личные местоимения в именительном падеже используются вместо подлежащего.

ед. ч. / εν. αρ.		мн. ч. / πλ. αρ.	
εγώ	я	εμείς	мы
εσύ	ты	εσείς	вы
αυτός	он	αυτοί	они [м. р.]
αυτή	она	αυτές	они [ж. р.]
αυτό	оно	αυτά	они [ср. р.]

Внимание!

*Когда на месте подлежащего используется личное местоимение в 1-ом или 2-ом лице ед. или мн. числа εγώ, εσύ, εμείς, εσείς обычно оно (подлежащее) не пишется, так как по окончанию глагола становится ясно кто совершил действие.

Πού θα πάτε διακοπές το καλοκαίρι (εσείς); Θα πάμε στην Κρήτη (εμείς).

Κуда поедете на летние каникулы (вы)? Поедем на Крит (мы).

Личное местоимение они (м. р.) - αυτοί употребляется в

следующих случаях:

αυτοί	ο Νίκος και ο Θάνος [м. р.]
	ο Βασίλης και η Ευγενία [м. и ж. р.]
	ο Άγγελος και το παιδί [м. и ср. р.]
	η Μάρω και το αγόρι [ж. и ср. р.]

Личное местоимение они (ж. р.) - αυτές употребляется в следующих случаях:

αυτές	η Αγγελική και η Σωτηρία [ж. р.]
	η Ευαγγελία και το κορίτσι [ж. р. и ср. р., (преобладает пол)]

Личное местоимение они (ср. р.) - αυτά заменяет обычно существительные неодушевлённые, отвлечённые или существительные разных родов.

αυτά	το κλειδί και η μπάλα [ключ и мяч]
	η ζήλια κι ο θυμός [ревность и гнев]
	ο σκύλος και η γάτα [собака и кошка]

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Β. Αντικαταστήστε με την κατάλληλη προσωπική αντωνυμία τις υπογραμμισμένες λέξεις.

Замените подчеркнутые существительные личными местоимениями.

Ο Γιάννης παίζει μπάσκετ.
Αυτός παίζει μπάσκετ.

1. Η Άννα είναι έξυπνη κοπέλα.
2. Η αδελφή μου κι εγώ είμαστε στο σούπερ μάρκετ της γειτονιάς μας.
3. Ο Ανδρέας είναι δυνατός άντρας.
4. Το βιβλίο και η τσάντα πουλιούνται μαζί.
5. Ο Ανδρέας και η Ελένη φωνάζουν δυνατά.
6. Η Αρετή και η Ελίζα είναι φίλες από την πρώτη δημοτικού.
7. Το τσάι είναι ζεστό.
8. Η Αλεξάνδρα και το κορίτσι βλέπουν τηλεόραση στο σπίτι.
9. Ο σκύλος και η γάτα μαλώνουν.
10. Η Βασιλική και το αγόρι κοίταξαν ένας τον άλλο.
11. Ο Λάμπρος και το παιδί ταξιδεύουν με τρένο.

Πέμπτο μάθημα Пятый урок

Διάλογος

- Πώς λέγεστε;
- Είμαι η Μαίρη Τόμσον.
- Από πού είστε;
- Είμαι από τη Νέα Ζηλανδία.
- Ω! Έρχεστε από πολύ μακριά. Σας αρέσει η Αθήνα;
- Ναι, η Αθήνα είναι μια πολύ όμορφη πόλη.
- Με τι ασχολείστε;
- Είμαι φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Πού μένετε εδώ (στην Αθήνα);
- Μένω στην οδό Σταδίου 24.
- Πολύ ωραία. Έχετε φίλους;
- Ναι, έχω πολλούς φίλους.
- Το κορίτσι δίπλα σας είναι κι αυτό από τη Νέα Ζηλανδία;
- Όχι, η Ανν-Μαρί είναι Γαλλίδα, αλλά μιλάει καλά Ελληνικά.
- Μένετε καιρό στην Ελλάδα, Ανν-Μαρί;
- Εδώ κι ένα χρόνο. Μένω μαζί με τη μητέρα μου και την αδελφή μου στο Χαλάνδρι.
- Βλέπω ότι καταλαβαίνετε καλά τα Ελληνικά.
- Προσπαθώ. Γράφω και διαβάζω.
- Εσάς πώς σας λένε;
- Εμένα με λένε Αλεξάνδρα.
- Από πού είστε;
- Είμαι από τη Ρωσία. Μιλάω λίγο Ελληνικά. Θα ήθελα να μάθω να μιλάω, να γράφω και να διαβάζω καλύτερα.
- Βλέπω, κορίτσια, ότι έχετε βάλει στόχο να μάθετε καλά τα Ελληνικά. Θέλετε όμως μια συμβουλή; Για να γίνει το όνειρό σας πραγματικότητα, πρέπει να καταβάλετε πολλές προσπάθειες.
- Ευχαριστούμε. Γεια σας. Πιστεύουμε να σας δούμε σύντομα.
- Ναι, οπωσδήποτε!

**ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СΛΟΒΑ И ВЪΡΑЖΕΝΙΑ**

Ρήματα / Γлаголы

λέγομαι	легоме	называться, меня зовут
αρέσει (αρέσω)	ареси (аресо)	нравится (нравиться)
ασχολείστε (ασχολούμαι)	асхολисте (асхолуме)	вы занимаетесь (заниматься)
μιλάει (μιλώ/-άω) (1)	милаи (мило/милаο)	говорит (он) (говорить)
καταλαβαίνετε (καταλαβαίνω)	каталавенете (каталавено)	понимаете (понимать)
προσπαθώ (2)	проспаφο	стараться, пытаться
γράφω	γραφο	писать
διαβάζω	διαвазо	читать
θα ήθελα, θέλετε (θέλω)	фа ифела, фелете (фело)	мне бы хотелось, хотите (хотеть)
θα ήθελα να μάθω (μαθαίνω)*	фа ифела на маφο (мафено)	мне бы хотелось выучить (учить, обучать)
έχετε βάλει	эхете вали	поставили
να γίνει, γίνεται (γίνομαι)	на гини, гинете (гиноме)	чтоб стало, становится (становиться)
πρέπει	препи	надо, нужно (безл.)
πρέπει να καταβάλετε (καταβάλλω)	препи на катавалете (катавало)	вы должны приложить (прилагать)
πιστεύω	пистево	верить, доверять
πιστεύουμε να (σας) δούμε (βλέπω)	пистевуме на (сас) думе (влепо)	надеюсь (вас) увидеть, (видеть, смотреть, глядеть)

*Внимание!

Μαθαίνω το μάθημα. Делаю (изучаю) урок.

Μαθαίνω στους μαθητές το μάθημα. Преподаю урок (ученикам).

**Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова**

Νέα Ζηλανδία, η	нэа зиландиа, и	Новая Зеландия
πόλη, η	поли, и	город
φοιτήτρια, η	фититриа, и	студентка

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

στο [σε + το]	στο (се+то)	предлог в + опр. арт. (см. урок №29)
στο(ν) [σε+το(ν)], στη(ν) [σε + τη(ν)]	στο(н) [се+то(н)], сти(н) [се+ти(н)]	в
οδός, η	одос, и	улица
κορίτσι, το	κοριци, то	девочка
καιρός, ο	керос, ο	погода
Γαλλίδα, η	γалида, и	француженка
Ελληνικά, τα	элиника, та	греческий язык
εμένα, εσένα, αυτόν, αυτήν, αυτό, εμάς, εσάς, αυτούς, αυτές, αυτά (лич. мест.)	эмэна, эсэна, афтон, афтин, афто, эмас, эсас, афтус, афтес, афта	меня, тебя, его (м. р.), её, его (ср. р.), нас, вас, их (м. р.), их (ж. р.), их (ср. р.) - (см. урок №26)
λίγος,-η,-ο	лигос, лиги, лиго	малый,-ая,-ое
στόχος, ο	стохос, ο	цель
συμβουλή, η	симвули, и	совет
όνειρο, το	ониро, то	мечта, сон
πραγματικότητα, η	прагматикотита, и	действительность, реальность
καιρός, ο	керос, ο	погода
προσπάθεια, η	проспаφια, и	усилие

Άκλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

μακριά (нареч.)	макря	далеко
δίπλα (нареч.)	дипла	рядом
σύντομα (нареч.)	синдома	скоро
τι (вопр. мест.)	ти	что?
λίγο (нареч.)	лиго	мало
οπωσδήποτε (нареч.)	опосдипоте	обязательно
όμως (союз)	омос	однако, но, а
καλύτερα	калитера	лучше

Εκφράσεις / Выражения

Καταβάλλω προσπάθειες... - прилагаю усилия...

Μένετε καιρό στην Ελλάδα; - Давно ли вы живёте в Греции?

Με τι ασχολείστε; - Чем вы занимаетесь?

Πώς λέγεστε;/Πώς σας λένε; - Как вас зовут?

Πανεπιστήμιο Αθηνών, το - Афинский Университет

Названия стран и их жителей

страна	житель/-ница		страна
Αγγλία, η	Άγγλος	Άγγλίδα	Αγγλία
Αλβανία, η	Άλβανός	Άλβανή/-ίδα	Αλβανία
Αμερική, η	Αμερικανός	Αμερικανίδα	Αμερική
Αίγυπτος, η	Αιγύπτιος	Αιγύπτια	Εγίπτιος
Αργεντινή, η	Αργεντινός	Αργεντινή	Αργεντινή
Αυστραλία, η	Αυστραλός	Αυστραλή	Αυστραλία
Αυστρία, η	Αυστριακός	Αυστριακή	Αυστρία
Βέλγιο, το	Βέλγος	Βελγίδα	Βελγία
Βουλγαρία, η	Βούλγαρος	Βουλγάρα	Βουλγαρία
Βραζιλία, η	Βραζιλιάνος	Βραζιλιάνα	Βραζιλία
Γαλλία, η	Γάλλος	Γαλλίδα	Γαλλία
Γερμανία, η	Γερμανός	Γερμανίδα	Γερμανία
Ελβετία, η	Ελβετός	Ελβετίδα	Σουίτση
Ελλάδα, η	Έλληνας	Ελληνίδα	Ελλάδα
Ιρλανδία, η	Ιρλανδός	Ιρλανδή	Ιρλανδία
Σλοβακία, η	Σλοβάκος	Σλοβάκα	Σλοβακία
Τουρκία, η	Τούρκος	Τουρκάλα	Τουρκία
Ισπανία, η	Ισπανός	Ισπανίδα	Ισπανία
Ολλανδία, η	Ολλανδός	Ολλανδέζα	Ολλανδία
Ασία, η	Ασιάτης	Ασιάτισσα	Ασία
Αφρική, η	Αφρικανός	Αφρικανή/-άνα	Αφρική
Πολωνία, η	Πολωνός	Πολωνή	Πολωνία
Ρουμανία, η	Ρουμάνος	Ρουμάνια	Ρουμανία
Ρωσία, η	Ρώσος	Ρωσίδα	Ρωσία
Σουηδία, η	Σουηδός	Σουηδή	Σουηδία
Ευρώπη, η	Ευρωπαίος	Ευρωπαία	Ευρώπη
Μεξικό, το	Μεξικανός	Μεξικάνια	Μεξικό
Νορβηγία, η	Νορβηγός	Νορβηγίδα	Νορβηγία
Τσεχία, η	Τσέχος	Τσέχα	Τσεχία
Φινλανδία, η	Φι(ν)λανδός	Φι(ν)λανδέζα	Φινλανδία
Νέα Ζηλανδία, η	Νεοζηλανδός	Νεοζηλανδή	Νέα Ζηλανδία

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ**1. Άρθρο, το / Артикль**

В греческом языке имеются два артикля:

Οριστικό άρθρο / определённый артикль [ο] – м. р., ед. ч., им. п., [η] – ж. р., ед. ч., им. п., [το] – ср. р., ед. ч., им. п.

Αόριστο άρθρο / неопределённый артикль [ένας] – м. р., ед. ч., им. п., [μια] – ж. р., ед. ч., им. п., [ένα] – ср. р., ед. ч., им. п.

1.1. Οριστικό άρθρο / Определённый артикль употребляется, когда речь идёт о конкретном лице или предмете:

Η αδελφή μου μένει σε ένα μεγάλο σπίτι. - Моя сестра живёт в большом доме.

Кроме того, определённый артикль употребляется при названии всех лиц или предметов, относящихся к одному классу:

Το άλογο είναι ωραίο ζώο. - Лошадь – это прекрасное животное.

Как определённый, так и неопределённый артикль ставится перед существительными и по нему определяют его род. Определённый артикль склоняется следующим образом:

падеж/род	ед. ч. [ενικός αριθμός]			мн. ч [πληθυντικός αριθμός]		
	м. р./ αρ.	ж. р./ θηλ.	ср. р./ ουδ.	м. р./ αρ.	ж. р./ θηλ.	ср. р./ ουδ.
ον./им.	ο	η	το	οι	οι	τα
γεν./род.	του	της	του	των	των	των
αιτ./вин.	το(ν)	τη(ν)	το	τους	τις	τα

1) Существительные ж. р. в ед. ч., им. п. имеют определённый артикль **η**: **η αδελφή** [сестра], **η μητέρα** [мать], **η εφημερίδα** [газета].

2) Существительные ж. р. и м. р. во мн. ч., им. п. имеют одинаковый определённый артикль. Например: **[οι]** - **οι αδελφές** [сёстры], **οι άνδρες** [мужчины].

3) Существительные м. р. в ед. ч., вин. п. имеют определённый артикль **το(ν)**, который пишется через **[ο]**: **τον άνδρα** [мужа], **το δρόμο** [пути, дороги], а во мн. ч. род. п. **[των]** пишется через **[ω]**. Например: **των ανδρών** [мужей], **των δρόμων** [путей, дорог].

4) Определённый артикль ж. р. в ед. ч., род. п. **της** пишется через **[η]**, в отличие от опр. артикля ж. р., мн. ч., вин. п. **[τις]**, который пишется через **[ι]**. Например: **της γυναίκας** [женщины] (ж. р., ед. ч., род. п.) - **τις γυναίκες** [женщин] (ж. р., мн. ч., вин. п.).

5) Определённый артикль имеют как существительные нарицательные, так и существительные собственные: **η Ελλάδα** [Греция], **η Ρωσία** [Россия], **ο Όλυμπος** [Олимп], **η Μαρία** [Мария].

6) Определённый артикль не имеет формы звательного падежа.

7) Определённые артикли в вин. п., м. р. и ж. р., ед. ч. - **το(ν)**, **τη(ν)** иногда пишутся **[τον, την]**, а иногда **[το, τη]**. Пишется **[τον, την]** когда следующее слово начинается с **[κ, π, τ, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ, ξ, ψ]** или гласной]. Например: **τον Αντώνη** [Антоня], **την Κυριακή** [в воскресенье], **την ψυχή** [душу], **τον γκρεμό** [бездну, пропасть] но/ όμως: **τη Δευτέρα** [в понедельник], **το δάσκαλο** [учителя].

Внимание!

Ορισµένος артиκль ж. р., ед. ч., вин. п. **τη(ν)** пишется через [η], а вопросительное наречие **τι** (что?) пишется через [ι]:

Τι θα θέλατε, παρακαλώ; Чего бы вам хотелось, пожалуйста?
 Άφησε ήσυχη **την** κοπέλα! Оставь девушку в покое!

Не путайте определённые артикли **τη(ν)**, **το**, **τα** с краткими формами личных местоимений **τη(ν)**, **το**, **τα**.

Запомните! Определённые артикли сопровождают существительные или прилагательные, а иногда как местоимения сопровождают глаголы. Например:

τη ζωή / **την** ανάσα - жизнь / дыхание [определённый артикль],
Την αγαπάω. - Я её люблю [лич. мест.].

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ
Α. Προσδιορίστε το γένος των ουσιαστικών.

Определите род существительных.

Ο β ρ α ζ ε ς:

τα σπίτια - (ср. р.)   τη Δευτέρα - (ж. р.)   οι άνδρες - (м. р.)

1. τις ώρες.....	οι κούκλες.....	οι μητέρες.....
2. το παιχνίδι.....	τον πίνακα.....	η βροχή.....
3. ο καθηγητής.....	της τράπεζας.....	η γόμα.....
4. η εργασία.....	της αρχιτεκτονικής...	η καθηγήτρια.....
5. του ουρανού....	τα φύλλα.....	ο αριθμός.....
6. το κερί.....	ο δρόμος.....	ο εργάτης.....
7. του υπουργού...	των ωρών.....	οι γυναίκες.....
8. οι μήνες.....	τις νεράιδες	οι άνδρες.....
9. τα σχέδια.....	του εργάτη.....	των παιδιών.....

Β. Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό οριστικό άρθρο.

Заполните пропуски правильной формой определённого артикля.

	ο άνδρας	η γυναίκα	
1.	..... γυναίκα	.....	παιδί
2.	..... τοίχος	.....	Βασιλική
3.	..... Ελλάδα	.....	γαμπρός
4.	..... τετράδιο	.....	Ρωσία
5.	..... σοκολάτα	.....	σχολείο
6.	..... πίνακας	.....	Διονύσης
7.	..... αυγό	.....	Γάλλος
8.	..... γλώσσα	.....	ψωμί
9.	..... τηλέφωνο	.....	θάλασσα

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1.2. Αόριστο άρθρο / Неопределённый артикль употребляется, когда говорим о неопределённом лице или предмете:

Θέλω μια συνταγή μαγειρικής.

Хочу один (т. е. какой-либо) кулинарный рецепт.

Είδα μια γυναίκα.

Увидел одну (т. е. какую-либо) женщину.

Неопределённый артикль совпадает с числительными **ένας, μια, ένα** [один, одна, одно].

ενικός αριθμός / ед. ч.			
падеж / род	м. р. / αρ.	ж. р. / θηλ.	ср. р. / ουδ.
ον. / им.	ένας	μια	ένα
γεν. / род.	ενός	μιας	ενός
αιτ. / вин.	ένα(ν)*	μια(ν)**	ένα

Внимание!

1) Неопределённый артикль в греческом языке не имеет формы множественного числа и, когда говорим о нескольких неопределённых лицах или предметах, артикль не употребляется. Например:

Με βοήθησαν άνθρωποι. Мне помогли люди.

2) В неопределённом артикле [έναν] конечное [ν] сохраняется, если следующее слово начинается с гласного или взрывного согласного [κ, π, τ, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ, ξ, ψ] - **έναν ξένο** [одного иностранца].

3) Форма вин. падежа слова **μια** может приобрести конечное ν, если следующее за ним слово начинается с буквы [α-]. Например: **μιαν άλλη φορά** [в следующий раз].

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Β. Αντικαταστήστε το οριστικό με το κατάλληλο αόριστο άρθρο.

Замените определённый артикль подходящим неопределённым артиклем.

	ο άνδρας	ένας άνδρας	το παιδί	ένα παιδί
1.	ο δάσκαλος		η γυναίκα	
2.	η πόρτα		το ψωμί	
3.	η Ελληνίδα		η εφημερίδα	
4.	η βαλίτσα		το γράμμα	
5.	ο Έλληνας		το βιβλίο	
6.	η βιβλιοθήκη		το κρεβάτι	
7.	το ταξίδι		το τηλέφωνο	
8.	το μολύβι		η καρέκλα	
9	τον καθηγητή		το τραπέζι	

10.	η μητέρα		η μπάλα	
11.	η σοκολάτα		το σπίτι	
12.	το γήπεδο		της αλεπούς	
13.	η τσάντα		του λουλουδιού	
14.	το παιδί		τη χελώνα	
15.	το αυγό		ο άνδρας	
16.	ο πατέρας		τον ελέφαντα	
17.	η δασκάλα		ο Ρώσος	
18.	το αυτοκίνητο		την Ελληνίδα	

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΝΙΜΥ

Ομόνιμοι - это слова, которые звучат одинаково, но различны по значению. Сравните сами:

γάλος, ο - индюк	Γάλλος, ο - француз
γερανός, ο - журавль	γερανός, ο - подъёмный кран
δανεικός [прил., м. р., ед. ч.] - взятый взаймы	δανικός [прил., м. р., ед. ч.] - датский
διαβήτης, ο - циркуль	διαβήτης, ο - диабет (мед.)
διάλειμμα, το - перемена	διάλυμα, το - раствор
δύο [числ.] - два	δύω - меркнуть, закатываться
ειρηνικός [прил., м.р., ед.ч.] - мирный	Ειρηνικός, ο - Тихий океан
γεωργία, η - земледелие	Γεωργία, η - Грузия
γη, η - земля (πλανητά)	γιοι, οι - сыновья
γραμμές, οι - линии	γραμμές, οι - рельсы
γουδί, το - ступка	Γουδί, το - район в Афинах
δράμα, το - драма	Δράμα, η - Драма (город в Северной Греции)
δίνει [гл.] - даёт	δύνη, η - дина (физ.)
	δίνη, η - вихрь

Έκτο μάθημα Шестої урок

Στο τηλέφωνο

Τα προσωπικά μας τηλεφωνήματα μπορούμε να τα κάνουμε μεταξύ των ωρών 9:00 και 22:00, εκτός κι αν ξέρουμε ότι το άτομο με το οποίο θα επικοινωνήσουμε εργάζεται τη νύχτα ή έχει άλλα ωράρια, π.χ. κοιμάται νωρίς ή ξυπνάει αργά. Προσπαθούμε να μην τηλεφωνούμε στις ώρες των γευμάτων (τις μεσημεριανές ώρες 14:00 - 15:00 και τις βραδινές ώρες 20:00 - 21:00). Δεν παίρνουμε τηλέφωνο στις ώρες κοινής ησυχίας (μεταξύ 14:00 - 18:00 και μετά τις 22:00), εκτός κι αν είναι επείγουσα ανάγκη, και σ' αυτή την περίπτωση ζητάμε συγγνώμη.

*Τα προσωπικά τηλέφωνα

- Παρακαλώ!
- Χαίρετε! Μπορώ να μιλήσω με τον κύριο Σίμο, παρακαλώ;
- Κάνετε λάθος.
- Με συγχωρείτε. / Συγγνώμη για την ενόχληση.
- Δεν πειράζει.

- Ναι;
- Καλημέρα, Γιώτα. Είμαι ο Βασίλης Δημητρόπουλος. Μπορώ να μιλήσω με τον κύριο Αλεξανδρόπουλο;
- Απουσιάζει αυτή τη στιγμή. Τι κάνεις, Βασίλη;
- Καλά, εσύ;
- Κι εγώ καλά. Επειδή δεν ξέρω τι ώρα θα επιστρέψει ο σύζυγός μου, θέλεις να του μεταφέρω κάποιο μήνυμα;
- Ναι, πες του, σε παρακαλώ, ότι η συνάντηση θα γίνει αύριο, κι όχι σήμερα, όπως είχαμε προγραμματίσει.
- Ευχαρίστως.
- Ευχαριστώ. Γεια σου.
- Γεια.

- Παρακαλώ!
- Καλημέρα. Είμαι η κυρία Μαρία. Θα μπορούσα να μιλήσω με την κυρία Ευγενία;
- Ένα λεπτό παρακαλώ.
- Γεια σου, Μαρία.
- Γεια σου, Ευγενία. Πήρα το μήνυμά σου και χάρηκα πολύ. Πότε επέστρεψες από την Κρήτη;
- Προχθές γύρισα. Πέρασα θαυμάσια. Έχω να σου πω πολλά.
- Για λέγε...

- Παρακαλώ!
- Τον Χρήστο, παρακαλώ.
- Ο ίδιος.
- Γεια σου, Χρήστο. Τι κάνεις;
- Συγγνώμη, δεν αναγνώρισα τη φωνή σας. Θα μπορούσα να μάθω ποιος τηλεφωνεί;
- Είμαι ο Γιώργος, ο συνάδελφός σου από τη(ν) (εταιρεία) LANCOP.
- Γεια σου, Γιώργο. Τι γίνεσαι;
- Είμαι καλά, ευχαριστώ. Πήρα να σου πω μια «καλημέρα».
- Με συγχωρείς, Γιώργο, αλλά έχω μια συνάντηση. Θέλεις να τα πούμε πιο ήσυχα το βράδυ;
- Βεβαίως. Τα λέμε.
- Γεια σου, Γιώργο.

* Ο αυτόματος τηλεφωνητής

Γεια σας! Αυτή τη στιγμή απουσιάζω. Αφήστε το μήνυμά σας και σύντομα θα επικοινωνήσω μαζί σας.

* Το επαγγελματικό τηλεφώνημα

- κ. Δημητρόπουλος:* Καλησπέρα!
- Η γραμματέας:* Καλησπέρα!
- κ. Δημητρόπουλος:* Είμαι ο Βασίλης Δημητρόπουλος από τη δικηγορική εταιρία «Δημητρόπουλος και συνεργάτες». Θα μπορούσα να μιλήσω με την κυρία Όλγα;
- Η γραμματέας:* Ένα λεπτό παρακαλώ να δω αν μπορώ να τη διακόψω.
- κα Όλγα:* Ορίστε!
- κ. Δημητρόπουλος:* Καλησπέρα σας, κυρία Όλγα...

**ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ**

Ρήματα / Глаголы

απουσιάζω	αпусиаζο	отсутствовать
αφήστε (αφήνω)	αφисте (афино)	оставьте (вы) (оставлять)
κοιμούνται, κοιμάται (κοιμάμαι)	кимунде, кимате (кимаме)	спят, спит (спать)
ξυπνά(ει) (ξυπνάω/ -ώ) (1)	ксипна(и) (ксипнаο/ксипно)	просыпается (просыпаться)
θα επιστρέψει, επέστρεψες (επιστρέφω)	фа эпистрепси, эпестрепсес (эпистреφο)	вернётся (он), вернулся (ты) (возвращаться)
μεταφέρω	метаферо	переносить, передавать
είχαμε προγραμματίσει (προγραμματίζω)	ихаме програматиси (програматизо)	мы запланировали (планировать)
να πω, λέγετε, πες, λέγε (λέ(γ)ω)	на по, легете, пес, леге (ле(г)ο)	сказать, говорите, скажи, говори (говорить)
δεν αναγνώρισα (αναγνωρίζω)	ден анагнориса (анагноризо)	не узнал (я) (узнавать)
να τη διακόψω (διακόπτω)	на ти диакопсо (διακοπτο)	если могу её прервать (прерывать)
ζητάμε (ζητώ/-άω) (1, 2)	зита́ме (зито/зитаο)	просим (просить)
θα επικοινωνήσουμε/ επικοινωνήσω (επικοινωνώ) (2)	фа эпикинонисуме /эпикинонисо (эпикиноно)	свяжемся/свяжусь (связываться)
ορίστε! (ορίζω)	ористе (оризо)	да! пожалуйста! (определять)
πήρα, παίρνουμε (παίρνω)	пира, пэрнуме (пэрно)	взял, берём (брать)
πέρασα (περνώ/-άω) (1)	пэраса (пэрно/пэрнаο)	провёл (время), проводить (время и т. п.)

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /

Существительные, прилагательные и изменяемые слова

επείγων, επείγουσα, επείγουν	эпигон, эпигуса, эпигон	спешный, срочный, безотлагательный
κάποιος, -α, -ο, -οι, ες, -α (неοпр. мест.)	капиос, капья, капио, капьи, капьес, капья	какой-то, некий, кто-то (см. урок №37 на стр. 426)

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

λεπτό, το	лепто, то	1) минута, 2) лепта (греческая монета)
ο ίδιος, η ίδια, το ίδιο	ο идиос, и идья, то идио	тот же самый, одинаковый
στιγμή, η	стигми, и	момент, миг
λάθος, το	лафос, то	ошибка
προσωπικός, -ή, -ό	просопикос, -и, -ο	личный, -ая, -ое, персональный, -ая, -ое
μερικοί, -ές, -ά (неοпр. мест.)	мерики, мерикес, мерика	некоторые (см. урок №37)
επαγγελματικός, -ή, -ό	эпангелматикос-и-ο	профессиональный, -ая, -οе
άτομο, το	атоμο, то	личность, лицо, человек
άνθρωπος, ο	анфροπος, ο	человек
μήνυμα, το	минима, то	сообщение
φωνή, η	фони, и	голос
ωράριο, το	орарио, то	рабочее время
όποιος, -α, -ο (οгн. мест.)	опиос, опья, опио	тот кто, каждый кто, всякий (см. урок №39)
άλλος, -η, -ο (неοпр. мест.)	алос, али, ало	другой, -ая, -οе, иной (см. урок №37)
συνάδελφος, ο/η	синаделфос, ο/и	коллега, собрат
περίπτωση, η	периптоси, и	случай
γεύμα, το	гевма, то	1) обед, 2) время обеда, 3) еда, пища
γραμματέας, ο/η	граматэас, ο/и	секретарь, -ша
νύχτα, η	нихта, и	ночь
ώρα, η	ора, и	час, время
εταιρία, η	этэриа, и	общество, фирма
συνάντηση, η	синандиси, и	встреча

Άκλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

συνήθως (нареч.)	синифос	обычно
ότι* (союз)	оти	что
ευχαρίστως (нареч.)	эфхаристос	с удовольствием
μόλις (нареч.)	молис	едва, еле-еле, только
θαυμάσια (нареч.)	фавмасья	чудесно
αν (союз)	ан	если

Ακλίτες λέξεις / Неизменяемые слова

επειδή (союз)	эпιδι	потому что, так как; принимая во внимание
εκτός (нареч.)	эктос	кроме; вне, за пределами
με (предлог + вин.п.)	ме	с
ή (союз)	и	или
γιατί (союз)	яти	потому что, так как
τότε (нареч.)	τοτэ	тогда
βεβαίως (нареч.)	вэвэос	конечно, несомненно
προχθές (нареч.)	прохфес	позавчера
μεταξύ (предлог + род. п.)	метакси	между

*Не путайте: **ότι** [союз] что → **ό,τι** [отн. мест.] то, что.

γιατί (σκοτώνεσαι) = почему (убиваешься) → **για τη** (Μαρία) = из-за (Μαριι).

Εκφράσεις / Выражения

(αυτόματος) τηλεφωνητής, ο - автоответчик

Τι γίνεσαι; - Как поживаешь? Как дела?

π.χ. = παραδείγματος χάριν - например

Παίρνω τηλέφωνο. - Звоню.

Ώρες κοινής ησυχίας - часы отдыха (между 14:00 и 18:00 (обеденные)) и вечерние (после 22:00).

σ' αυτή την περίπτωση = ...σε αυτή την περίπτωση...- ...в данном случае...

Μπορώ να μιλήσω ...; - Могу / Можно поговорить...?

Κάνετε λάθος. - Вы ошибаетесь.

Συγγνώμη για την ενόχληση. - Извините за беспокойство.

Δεν πειράζει. - Неважно, ничего.

Θα μπορούσα να μιλήσω... - Я мог бы поговорить...

Έχω να σου πω πολλά. - Нам есть о чём поговорить.

Για λέγε... - Ну, сказывай (говори)...

Θέλεις να τα πούμε πιο ήσυχα το βράδυ; - Хочешь поговорим спокойно вечером?

Θα μπορούσα να μάθω... - Я мог бы узнать...

Τα λέμε. - До встречи.

ΣΛΟΒΑΡΉ

κινητό (τηλέφωνο), το - мобильный телефон

σταθερό (τηλέφωνο), το - домашний телефон

карτοτηλέφωνο, το - таксофон

τηλέφωνο με κερματοδέκτη, το - автомат (телефон)

τηλεφωνική σύνδεση, η - телефонная связь

τηλεφωνική συσκευή, η - телефонный аппарат

τηλεφωνικός θάλαμος, ο - телефонная будка

τηλεκάρτα, η = κάρτα τηλεφώνου, η - телефонная карта

νούμερο, το - номер

βλάβη, η - повреждение

σήμα, το - сигнал

Μπορείτε να του πείτε... - Можете ему сказать/передать...

Η γραμμή είναι κατειλημμένη. - Линия занята.

Το τηλέφωνο καλεί, αλλά δεν απαντάει κανείς. - Гудки идут, но никто не отвечает.

Η τηλεφωνική σύνδεση δεν είναι καλή. - Телефонная связь не хорошая.

Το τηλέφωνο έχει πάθει βλάβη. - Телефон повреждён.

Το τηλέφωνο είναι εκτός λειτουργίας. - Телефон не работает.

ΟΒΡΑΤΙΤΕ ВНИΜΑΝΙΕ

Причастия κατειλημμένος и απασχολημένος имеют одинаковое лексическое значение – занятый. Обычно κατειλημμένος (занятый) употребляется когда речь идёт о пространстве, месте, машине общего пользования, тогда как απασχολημένος (занятый) употребляется когда речь идёт о людях. Причастие κατειλημμένος происходит от глагола καταλαμβάνομαι [занимать, захватывать], а причастие απασχολημένος происходит от глагола απασχολούμαι [быть занятым].

Η γραμμή είναι κατειλημμένη. Линия занята.

Η θέση είναι κατειλημμένη. Место занято.

Ο ανελκυστήρας είναι κατειλημμένος. Лифт занят.

Αυτές τις μέρες είμαι πολύ απασχολημένος. В эти дни я очень занят.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Τα ουσιαστικά (ονόματα)/Имена существительные.

Имена существительные (ουσιαστικά) – это слова, которые называют лица, животных, предметы. Существительные делятся на существительные собственные и существительные нарицательные.

α). τα κύρια ονόματα / существительные собственные – это существительные, означающие конкретное лицо, животное или предмет.

Существительными собственными являются личные имена и фамилии: ο Γιώργος, η Ναταλία, ο Βασίλης, ο Πετρόπουλος (фамилия), клички животных, Πιστός, или названия предметов (например, кораблей и т. д.) Αβέρωφ, а также топонимы: Ελλάδα, Ρωσία.

б). **τα κοινά ονόματα** / существительные нарицательные – **ο άνθρωπος** (человек), **η εφημερίδα** (газета), **το λάθος** (ошибка), **το λουλούδι** (цветок), **το ζαρκάδι** (косуля).

Με κεφαλαίο γράμμα γράφονται οι εξής κατηγορίες λέξεων/С заглавной буквы пишутся следующие слова:

существительные собственные:

Δημήτρης, Βασιλική, Δέσποινα, Ελλάδα, Πεντέλη, Ερμής, Σείριος и т. д.

дни недели, названия месяцев, праздников:

η Δευτέρα (понедельник), **ο Ιανουάριος** (январь), **τα Χριστούγεννα** (Рождество Христово) и др.

названия литературных произведений и произведений искусства:

η Ιλιάδα («Илиада»), **το Έθνος** («Нация» (название газеты))

и слова:

ο Θεός (Бог), **ο Χριστός** (Христос), **το Άγιο Πνεύμα** (Святой Дух), **η Παναγία** (Богородица), и их синонимы - **ο Παντοδύναμος** (Всемогущий (бог)) и др., а также имена богов - **ο Δίας** (Зевс), **ο Άρης** (Арий), **η Αφροδίτη** (Афродита) и др.

почётные звания:

Κωνσταντίνος ο Μεγάλος, ο Μακαριότατος.

---

*Слово **ο Θεός** [Бог] пишется с прописной буквы когда речь идёт о богах из мифологии. Например: **Ο θεός του πολέμου, ο Άρης** / Бог войны, Арий.

2. Γένος των ουσιαστικών / Род имён существительных.

Существуют три рода склоняемых слов: мужской (**αρσενικό**), женский (**θηλικό**) и средний (**ουδέτερο**).

Существительные, обозначающие людей и животных, бывают обычно мужского рода, когда называют существа мужского пола, и женского рода, когда называют существа женского пола: **ο πατέρας - η μητέρα, ο γιος - η κόρη, ο πετεινός - η όρνιθα**.

Существительные, обозначающие неодушевлённые предметы, тоже относятся к мужскому или женскому роду, но часто и к третьему роду, к среднему роду: **το βουνό, το λουλούδι, το κερί**. К среднему роду могут относиться и одушевлённые существительные: **το αγόρι**.

Род названий географических определяется от рода существительного нарицательного, которое его сопровождает. Например:

Η Λέσβος βρίσκεται στο Αιγαίο. Лесбос находится в Эгейском, т. е.:

Η (νήσος) Λέσβος βρίσκεται στο Αιγαίο (πέλαγος). Остров Лесбос находится в Эгейском море.

В греческом языке принято род островов определять от

существительного **η νήσος**, а не от существительного **το νησί**. Поэтому названия островов употребляются с определительным артиклем ж. р. (**η**) Например: - **η Νάξος** (Наксос), **η Πάρος** (Парос), **η Λέσβος** (Лесбос).

Εξαιρέσεις/исключения: **ο Σκορπιός** (Скорпион), **ο Πόρος** (Порос) **οι Σπέτσες** (Спеце) и др.

Род названий моря (например: «Эгейского») - **το Αιγαίο πέλαγος** определяется от рода существительного «море» = **το πέλαγος**.

При определении рода названий морей надо быть внимательными, потому что иногда род названия некоторых морей определяется от слова **το πέλαγος**, а некоторые от слова **η θάλασσα**. Например: от слова **το πέλαγος** - **το Αιγαίο** (Эгейское море), **το Ιόνιο** (Ионийское море), **το Ικάριο** (Икарийское море) и др.

от слова **η θάλασσα** - **η Μεσόγειος** (Средиземное море), **η Ερυθρά** (Красное море), **η Κασπία** (Каспийское море) и др.

Иногда используется и слово **ο πόντος** Например: **ο Ελλήσποντος** (Эллиспонт), **ο Εύξεινος πόντος** (Чёрное море) или **η Μαύρη θάλασσα**.

Род имён, обозначающих географические названия, месяцы и дни:

Названия континентов употребляются в ж. р. (**η ήπειρος** - континент) - **η Αμερική** (Америка), **η Ευρώπη** (Европа), **η Αφρική** (Африка), **η Ασία** (Азия) и др.

Названия стран - в ж. р. (**η χώρα** - страна) - **η Ελλάδα** (Греция), **η Ρωσία** (Россия), **η Νέα Ζηλανδία** (Новая Зеландия), **η Αυστραλία** (Австралия) и др.

Εξαιρέσεις/исключения: **ο Καναδάς** (Канада), **το Μεξικό** (Мексико), **οι ΗΠΑ** (Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής - США) и др.

Названия городов - в ж. р. (**η πόλη** - город) - **η Αθήνα** (Афины), **η Τροία** (Троя), **η Θεσσαλονίκη** (Салоники) и др.

Εξαιρέσεις/исключения: **το Σεράγεβο** (Сараево), **τα Τίρανα** (Тирана), **οι Κάννες** (Канн), **οι Βρυξέλλες** (Брюссель) и др.

Названия рек - в м. р. (**ο ποταμός** - река) - **ο Νείλος** (Нил), **ο Έβρος** (Эврос), **ο Νέστος** (Нестос), **ο Στρυμόνας** (Стримон) и др.

Εξαιρέσεις/исключения: **η Λένα** (Лена) и др.

Названия озёр - в ж. р. (**η λίμνη** - озеро) - **η Πρέσπα** (Преспа), **η Στυμφαλία** (Стимфалия - озеро на Пелопоннесе), **η Τριχωνίδα** (Трихонис) и др.

Названия океанов - в м. р. (**ο ωκεανός** - океан) - **ο Ειρηνικός** (Тихий океан), **ο Ινδικός** (Индийский океан) и др.

Названия месяцев - в м. р. (**ο μήνας** - месяц) - **ο Ιανουάριος** (январь) и др.

Названия дней недели - в ж. р. (**η μέρα** - день) - **η Δευτέρα** (понедельник), **η Τρίτη** (вторник), **η Τετάρτη** (среда), **η Πέμπτη** (четверг), **η Παρασκευή** (пятница), **η Κυριακή** (воскресенье).

Εξαιρέση/исключение: **το Σάββατο** (суббота).

3. Τα κοινά ονόματα / Нарисательные существительные - это существительные, означающие все однородные предметы, лица или животные, а также отвлечённые понятия: άνθρωπος, σκυλί, πίκρα.

α). Конкретные / συγκεκριμένα.

Существительное нарицательное называется конкретным, когда обозначает лицо, животное или предмет. Например:

η τσάντα (сумка), ο πίνακας (картина), το τραπέζι (стол), το βουνό (гора), η λίμνη (озеро), η θάλασσα (море), το πεύκο (сосна), η ντομάτα (помидор), το τριαντάφυλλο (роза), η γάτα (кошка), ο σκύλος (собака), ο καθηγητής (преподаватель), η γυναίκα (жена) и др.

β). Отвлечённые / αφηρημένα.

Существительное нарицательное называется отвлечённым, когда обозначает действие, состояние или признак: η έκφραση (выражение), η κόπωση (усталость) и др.

Достаточно трудностей создаёт склонение имён существительных. Это не зависит только от рода имени существительного, но и от многих других факторов, как например от того, каким является существительное: равносложным или неравносложным.

Равносложные/ισοσύλλαβα существительные имеют во множественном числе равное с формой именительного падежа единственного числа количество слогов. Например:

ο μα-θη-τής / οι μα-θη-τές
ученик / ученики.

Неравносложные/ανισσύλλαβα имеют во всех падежах множественного числа на один слог больше, чем в форме именительного падежа единственного числа, например:

ο ψα-ράς / οι ψα-ρά-δες
рыбак / рыбаки.

4. Ισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά σε [-ας]/Равносложные существительные м. р. с окончанием [-ας].

В зависимости от слога, на который падает ударение они склоняются следующим образом:

падеж πτώση	удар. падает на предпосл. слог [παραλήγουσα]	удар. падает на предпоследний слог [παραλήγουσα]	удар. падает на третий слог от конца [προπαραλήγουσα]
ενικός αριθμός [единственное число]			
ον./им.	ο πατέρας	ο επιχειρηματίας	ο Έλληνας
γεν./род.	του πατέρα	του επιχειρηματία	του Έλληνα

αιτ./вин.	του πατέρα	του επιχειρηματία	του Έλληνα
κλ./зв.	- πατέρα	- επιχειρηματία	- Έλληνα
πληθυντικός αριθμός [множественное число]			
ον./им.	οι πατέρες	οι επιχειρηματίες	οι Έλληνες
γεν./род.	των πατέρων	των επιχειρηματιών	των Ελλήνων
αιτ./вин.	τους πατέρες	τους επιχειρηματίες	τους Έλληνες
κλ./зв.	- πατέρες	- επιχειρηματίες	- Έλληνες
	<i>отец</i>	<i>предприниматель</i>	<i>грек</i>

Как слово **πατέρας** склоняются: **αγώνας** (борьба), **χειμώνας** (зима), **σωλήνας** (труба) и др.

Как слово **επιχειρηματίας** склоняются: **επαγγελματίας** (профессионал), **ταμίας** (кассир), **μήνας** (месяц) и др.

Как слово **Έλληνας** склоняются: **φύλακας** (сторож), **πίνακας** (картина) и др.

5. Το τελικό **v** φυλάγεται / Конечное (**v**) сохраняется:

когда следующее слово начинается с гласного, взрывного согласного **κ, λ, τ**, сочетаний согласных **μπ, ντ, γκ, τσ, τζ**, и двойных букв **ξ, ψ**. Например:

- в определённом артикле **το(v)/στο(v)** - м. р., ед. ч., вин. п., **τη(v)/στη(v)** - ж. р., ед. ч., вин. п., **τον Έλληνα** (грека), **στην Ελληνίδα** (гречанке) **но**: **το φύλακα** (сторожа).
- в неопределённом артикле **ένα(v)** - м. р., ед. ч., вин. п.: **έναν πίνακα** (одну картину), **έναν άνδρα** (одного мужчину), **но**: **ένα μήνα** (один месяц), **ένα ζωγράφο** (одного художника).
- во многих местоимениях м. р., ед. ч., вин. п. - **ποιος** (кто), **όποιος** (который, какой), **κάποιος** (кто-то, некий, некто), **τόσος** (такой), **όσος** (столько сколько), **τέτοιος** (такой), **ετούτος** (этот), **πόσος** (сколько), **εκείνος** (тот), **άλλος** (другой), **αρκετός** (достаточный), **κανένας** (никакой) и прилагательных: **λίγος** (малый, немногий) и **πολύς** (многий, большой).

Ποιον είδες στο ταχυδρομείο; - Кого видел на почте?

Με τέτοιον τρόπο έγινε γνωστός. - Таким образом он стал известным.

Πόσο καιρό θα λείπεις; - Сколько времени тебя не будет (будешь отсутствовать)?

Внимание!

Когда обычно следует за данными местоимениями определённый артикль в вин. п., у которого сохраняется конечное [-v], тогда [-v] в местоимении может не писаться.

Вместо: Χθες είδα εκείνου του άνθρωπο

Πишем: Χθες είδα εκείνο του άνθρωπο. Вчера увидел того человека.

- в личном местоимении 3-го л., ед. ч., ж. р. - в краткой форме **τη(v)**:
Την έβλεπα κάθε μέρα. Я её видел каждый день.
Τη ρώτησα. Я спросил её.
- в неизменяемых отрицательных частицах **δε(v)** и **μη(v)**:
δεν άκουσα (не услышал), **μην ανησυχείς** (не беспокойся), **НО: δε θέλω** (не хочу), **μη μιλάς** (не говори).

Конечное [-v] сохраняется всегда:

- в личных местоимениях м. р. **αυτόυ, του:**
Αυτόυ **θέλω**, όχι εκείνον! - Этого хочу, а не того!
Φώναξε του, **γα** του πω κάτι! - Позови его, чтоб я ему что-то сказал!
- в определённом артикле род. п., мн. ч. **τωυ:**
τωυ **βοσκών** (пастухов), τωυ **δασκάλων** (учителей).
- в наречиях **λοιλόυ** (итак), **σχεδόυ** (почти), **προπάντωυ** (особенно, главным образом), **σαυ** (как).
σαυ **χελώνα** (как черепаха), σαυ **λαγός** (как заяц), **σχεδόυ βέβαιο...**
(почти верно...)
- в союзах **αυ** (если) и **πριυ** (прежде, перед)
Αυ **θέλεις** κάτι ... - Если что-нибудь хочешь...
Θέλω να σου πω κάτι, **πριυ μιλήσεις** μαζί του. - Хочу тебе кое-что сказать, прежде чем ты поговоришь с ним.
- на конце слов:
το ενδιαφέρου (интерес), το καθήκου (долг), το μέλλου (будущее), το ου (существо), το παυ (мир, вселенная), το παρελθόυ (прошлое), το παρόυ (настоящее), πλέου (более, больше), το προϊόυ (продукт), το σύμπλαυ (вселенная, свет), το συμφέρου (выгода), το φωνήευ (гласная (грам.)).

Конечное (v) обычно исчезает в родительном падеже слов **μηνών** [месяцев], **χρονών** [лет], когда речь идёт о возрасте:

Τότε το μωρό ήταν δέκα μηνώ. - Тогда малышу было десять месяцев.

Σήμερα όμως είναι μεγάλο παιδί, δεκαπέντε χρονώ. - Но сегодня он уже взрослый, ему пятнадцать лет.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПΡΑЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των ουσιαστικών που βρίσκονται στην παρένθεση.

Заполните пропуски подходящей формой имени существительного в скобках.

Το βιβλίο είναι .....[ο πατέρας].
 Το βιβλίο είναι του πατέρα.

1. Μίλησα με	[ο επιχειρηματίας]
2. Είδα.....	[ο γείτονας]
3. Ξέρω.....	[οι κανόνες]
4. Το σπίτι είναι.....	[ο πατέρας]
5. ....είναι στην πινακοθήκη	[ο πίνακας]
6. ....είναι από αλουμίνιο	[οι σωλήνες]
7. Γνωρίζω.....	[οι ήρωες]

Β. Συμπληρώστε τα κενά.

Заполните пропуски.

Βλέπω .....[ο πατέρας]
 Βλέπω...τον πατέρα.....τους πατέρες

Β	[ο επιχειρηματίας]
Λ	[ο φύλακας]
Ε	[ο άντρας]
Π	[ο γείτονας]
Ω	[ο ήρωας]
	[ο κόρακας]
	[ο επαγγελματίας]

Β. Σχηματίστε φράσεις, κλίνοντας το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική ενικού.

Образуйте словосочетания так, чтобы второе существительное стояло в форме родительного падежа единственного числа.

	η ευγένεια - ο άρχοντας	η ευγένεια του άρχοντα
1	το αυτοκίνητο - ο άντρας	
2	το διαμέρισμα - ο γείτονας	
3	τα νύχια - ο γόπας	

4	το μέγεθος - ο πίνακας	
5	η ομιλία - ο ρήτορας	
6	το χρώμα - ο κόρακας	
7	η συνέπεια - ο επιχειρηματίας	
8	η ευθύνη - ο επαγγελματίας	

Γ. Διορθώστε τα λάθη στις καταλήξεις.

Исправьте ошибки в окончаниях.

	ο	χειμώνα	ο χειμώνας			
1.	τον	αγώνων		τον	ήρωα	
2.	του	ταμίων		του	πίνακας	
3.	τον	φύλακες		τους	άρχοντα	
4.	των	γείτονα		των	πατέρα	
5.	τους	αντρών		τον	Ελλήνων	
6.	των	επαγγελματία		του	κόρακες	
7.	τον	μηνών		τους	κανόνων	
8.	τους	αιώνων		των	λοχία	

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΝΙΜΥ

ακριβός [прил., м. р., ед. ч.] - дорогой, дорогостоящий	ακριβώς [нареч.] - точно, безошибочно
ανατολή, η - восход (солнца)	Ανατολή, η - восток
αγωγή, η - воспитание	αγωγοί, οι - трубы
άπειρος [прил, м.р., ед.ч.] - неопытный	άπειρος [прил, м.р., ед.ч.] - бесконечный
αργή [прил, ж.р., ед.ч.] - безработная	αργεί (гл.) - опаздывает
αφτί, το - ухо	αυτή [мест.] - она
βάζο, το - ваза	βάζω - кладу
βασιλικός, ο - базилик	βασιλικός [прил., м.р., ед.ч.] - царский
άγκυρα, η - якорь	Άγκυρα, η - Анкара
άκλητη [прил., ж. р.] - неприглашённая	άκλητη [прил., ж. р., ед. ч.] (λέξη) - неизменяемое (слово)
καλώ (гл.) - приглашать	καλό [прил., ср.р., ед. ч.] - хорошее

Έβδομο μάθημα Седьмой урок

Αγορά εργασίας

ΓΝΩΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

με έδρα στα Νότια Προάστια της Αττικής
ζητεί να προσλάβει

Πολιτικό μηχανικό

Απαραίτητα προσόντα:

- Απόφοιτος Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου ή αντίστοιχου Πανεπιστημίου του εξωτερικού.
- Γνώση της Αγγλικής ή Ιταλικής γλώσσας. Γνώσεις επιπλέον ξένων γλωσσών θα θεωρηθούν πρόσθετο προσόν.
- Επιθυμητή προϋπηρεσία τουλάχιστον 5 ετών.
- Χειρισμός Η/Υ (Windows, MS Word, Excel, Access, Internet, AutoCAD).
- Ηλικία έως 35 ετών.
- Άδεια οδήγησης.
- Δυνατότητα ταξιδιών στο εξωτερικό.

Προσφέρονται:

- Άριστες αποδοχές.
- Προοπτικές εξέλιξης.

Οι υποψήφιοι παρακαλούνται να στείλουν βιογραφικό σημείωμα με fax στο: 210 – 2222222

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

προσλαμβάνω	прозламвано	принимать (на работу)
θα θεωρηθούν (θεωρούμαι)	φα φεοριφун (φεοруме)	будут приняты во внимание (считаться)

Ρήματα / Γлаголы

παρακαλούνται	паракалунде	просим (кого-либо)
να στείλουν (στέλνω)	на стилун (стэлно)	послать (посылать)
προσφέρονται (προσφέρομαι)	просферонде (просфероме)	предлагают свои услуги (предлагать услуги)

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

προϋπηρεσία, η	проипиресиа, и	стаж по специальности, профессиональный опыт
βιομηχανία, η	виомихانيا, и	промышленное предприятие, промышленность, индустрия
απαραίτητος,-η, -ο	απαρэтитος-и-ο	необходимый,-ая,-οе
βιογραφικός,-ή, -ό	виоγραφικος-и-ο	биографический,-ая,-οе
έδρα, η	эдρα, и	кафедра, резиденция
*Αττική, η	аттики, и	Аттика
γνωστός,-ή,-ό	гноστος-и-ο	известный,-ая,-οе, знакомый
εξωτερικό, το	эксотэрико, το	заграница
δυνατότητα, η	динатотита, и	возможность
προάστιο, το	проастиο, το	пригород, предместье
άριστος,-η,-ο	аристос-и-ο	отличный,-ая,-οе, превосходный,-ая,-οе
επιθυμητός,-ή,-ό	эпифимитос-и-ο	желательный,-ая,-οе, желанный,-ая,-οе
ταξίδι, το	таксиди, το	путешествие
νότιος,-α,-ο	нотиос-α-ο	южный,-ая,-οе
έτος, το	этос, το	год
ηλικία, η	иликиа, и	возраст
γνώση, η	гноси, и	знание
αντίστοιχος,-η,-ο	андистихос-и-ο	соответственный,-ая,-οе
χειρισμός, ο	хиризмос, ο	манипуляция
προσόν, το	просон, το	качество
προοπτική, η	прооптики, и	перспектива
σημείωμα, το	симиома, το	заметка
**αποδοχές, οι	аποдохес, и	жалованье, зарплата
απόφοιτος, ο/η	апофитос, ο/и	окончивший учебное заведение, выпускник
εξέλιξη, η	экселикси, и	развитие
υποψήφιος, -α, -ο	ипопсифиос,-α,-ο	кандидат

*Ατтика – область в Греции.

**Внимание!

αποδοχή, η - принятие, одобрение, согласие, но

αποδοχές, οι - жалованье

Άκλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

έως (предл.)	эос	до
επιπλέον (нареч.)	эпиплеон	кроме того, сверх того, к тому же, дополнительно
τουλάχιστον (нареч.)	тулахистон	хотя бы, по крайней мере

Εκφράσεις / Выражения

αγορά εργασίας, η - биржа труда

άδεια οδήγησης, η - водительские права

βιογραφικό (σημείωμα), το - автобиография

χειρισμός Η/Υ = γνώση Η/Υ (Ηλεκτρονικού Υπολογιστή) - пользование компьютером

*το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο - Национальный Мецовский Политехнический Институт

*Слово Μετσόβιο (Мецовский) происходит от собственного имени существительного Мецово/Μέτσοβο (название города), поэтому оканчивается на [-ιο], в отличие от прилагательных, которые образуются от собственных имён, но имеют окончание [-ειο]. Например:

το Μπενάκειο Μουσείο - Музей Бенакис, η Βαρβάκειος Σχολή - Учебное заведение Варвакис/το Βαρβάκειο (Ίδρυμα) - Фонд Варвакис, το Ευγενίδειο Ίδρυμα - Фонд Евгенидис и др.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

1. Το ρήμα / Глагол

Основные категории глаголов это:

1. το πρόσωπο / лицо - три лица (1-ое, 2-ое и 3-е лицо),
2. ο αριθμός / число - два числа (единственное и множественное число),
3. η διάθεση / залог - четыре залога (действительный, страдательный, средний и нейтральный залог),
4. η φωνή / залоговые формы - две залоговые формы (форма действительного и страдательного залога),

5. η **ἐγκλίση** / наклонение - три наклонения (изъявительное, сослагательное и повелительное наклонение),
6. ο **χρόνος** / времена - восемь времён (настоящее время, перфект, имперфект (прошедшее несовершенное время), аорист (прошедшее совершенное время), давнопрошедшее время, будущее длительное время, будущее однократное время и будущее результативное).

1.1. Διάθεση / Залог.

Глаголы в греческом языке имеют четыре залога.

Залог глагола - это значение глагола, т. е. действие, процесс воздействия или состояние.

Различаются четыре состояния залога:

а). **Ενεργητική διάθεση**/Глаголы действительного залога обозначают действие, производимое субъектом. Глаголы в действительном залоге называют действительными глаголами /**ενεργητικά ρήματα**. Например: **γράφω** (писать), **παίζω** (играть) и др.

Глаголы действительного залога подразделяются на два вида:

– **μεταβατικά ρήματα**/переходные глаголы, которые обозначают действие, направленное на какое-либо лицо или предмет. Эти глаголы всегда сопровождаются словом, обозначающим объект: ο περιβολάρης **ποτίζει** τα λουλούδια, **έσπασα** το ποτήρι.

– **αμετάβατα ρήματα**/непереходные глаголы, которые обозначают действие, которое не направлено на лицо или предмет. Глаголы этого вида не сопровождаются объектом:

Ο γέρος **βήχει** ξερά. Старик кашляет сухо.

Переходные и непереходные глаголы не разграничиваются строго. Многие переходные глаголы употребляются и как непереходные, а многие непереходные – как переходные. Например **ανοίγω** (открывать), **βλέπω** (смотреть), **τρέχω** (бежать), **χαμογελώ** (улыбаться), **αρχίζω** (начинать) и др.:

Αρχίζω τη δουλειά.

Начинаю работу.

Ο μοναχός **χτυπά** την καμπάνα.

Монах бьёт в колокола.

Η δουλειά **αρχίζει**.

Работа начинается.

Η καμπάνα **χτυπάει**.

Бьют в колокола.

Глаголы, имеющие только форму страдательного залога, называются отложительными глаголами/**αποθετικά ρήματα**:

εκμεταλλεύομαι (использовать), **σέβομαι** (уважать), **μάχομαι** (сражаться) и др. Например: **Σέβομαι** την ειλικρίνειά σου. Уважаю твою искренность.

Отложительные глаголы: **αγωνίζομαι** [бороться, состязаться], **δέχομαι** [принимать], **έρχομαι** [приходить], **ντρέπομαι** [стыдиться], **αισθάνομαι** [чувствовать], **βαριέμαι** [надоедать], **γίνομαι** [становиться], **εμπιστεύομαι** [доверять], **ειρωνεύομαι** [иронизировать], **εργάζομαι** [работать], **εύχομαι** [желать], **κάθομαι** [сидеть], **κοιμάμαι** [спать], **μάχομαι** [сражаться], **ονειρεύομαι** [мечтать], **σκέπτομαι** [думать],

υποψιάζομαι [подозревать], χρειάζομαι [нуждаться] и др.

б). Παθητική διάθεση / Глаголы страдательного залога обозначают действие, которому подвергается субъект. Глаголы в страдательном залоге называют страдательными глаголами/*παθητικά ρήματα*.

Например: *φωτίζομαι* (озаряться), *καταστρέφομαι* (разрушаться), *ξεριζώνομαι* (искореняться) и др.

Πολλά δέντρα ξεριζώθηκαν από τον ανεμοστρόβιλο.

Много деревьев было выдернуто с корнем от урагана.

в). Μέση διάθεση / Глаголы среднего залога обозначают, что объектом действия является субъект, производящий действие. Глаголы в среднем залоге называют средними / *μέσα ρήματα*.

Например: *χτενίζομαι* (расчесываться), *σηκώνομαι* (вставать), *πλένομαι* (умываться) и др.

Κάθε μέρα πλένομαι και χτενίζομαι. Каждый день я умываюсь и расчёсываюсь.

г). Ουδέτερη διάθεση / Глаголы нейтрального залога обозначают состояние субъекта. Глаголы в нейтральном залоге называют нейтральными глаголами / *ουδέτερα ρήματα*.

Например: *κοιμάμαι* (спать), *πεινάω/-ώ* (голодать), *διψάω/-ώ* (испытывать жажду) и др.

Ο Αντώνης κοιμάται. Антон спит.

1.2. Οι φωνές / Залоговые формы. Каждый глагол имеет не только значение, но и определённую форму. Если проанализировать глаголы в отношении их форм, то обособляются два ряда форм, которые называются залоговыми формами. В качестве отличительного признака берётся окончание формы первого лица единственного числа настоящего времени изъявительного наклонения, которая оканчивается на *-ω (-ώ)*: *γράφω*, *αγαπώ* или на *-μαι*: *γράφομαι*, *αγαπιέμαι*.

Совокупность глагольных форм, которые имеют в первом лице единственного числа настоящего времени изъявительного наклонения окончание на *[-ω]* или *[-ώ]* называется формой действительного залога. Например: *διαβάζω* (читать), *αγαπώ* (любить) и др.

Совокупность глагольных форм, которые имеют в первом лице единственного числа настоящего времени изъявительного наклонения окончание на *[-μαι]* называется формой страдательного залога. Например: *δένομαι* (завязывать, привязываться), *έρχομαι* (приходить) и др.

Многие глаголы имеют форму как действительного, так и страдательного залога: *γράφω* (писать) / *γράφομαι* (записываться), *ανοίγω* (открывать) / *ανοίγομαι* (открываться) и др.

Нейтральные глаголы иногда имеют форму действительного залога, а иногда страдательного: ζω (жить), υπάρχω (существовать), κοιμάμαι (спать), χαίρομαι (радоваться).

1.3. Οι εγκλίσεις / Наклонение.

Разные формы, которые принимает глагол, чтобы обозначить отношение говорящего к действию или его душевное состояние, называются наклонениями.

В греческом языке различаются три наклонения:

α). η οριστική έγκλιση / Изъявительное наклонение представляет обозначаемое глаголом действие как реальное, независимо от типа предложения (утвердительного, отрицательного или вопросительного):

Η Μαρία μαγειρεύει το φαγητό.

Мария готовит.

Μαγειρεύει το φαγητό η Μαρία;

Готовит Мария?

Η Μαρία δεν μαγειρεύει το φαγητό.

Мария не готовит.

Изъявительное наклонение имеет формы всех времён и лиц.

β). η υποτακτική έγκλιση / Сослагательное наклонение представляет обозначаемое глаголом действие как желаемое или предполагаемое. Оно образуется при помощи частицы να, которая соответствует русскому инфинитиву, εάν (αν) - если, όταν - когда, πριν - до, μόλις - как только и др.

(Θέλω) να ψήσεις το γλυκό. (Хочу) чтоб ты испекла сладкое.

Сослагательное наклонение имеет формы настоящего времени, прошедшего совершенного времени и перфекта во всех лицах (см. урок №30).

γ). η προστακτική έγκλιση / Повелительное наклонение представляет обозначаемое глаголом действие как приказ, желание, пожелание.

Βγες από το δωμάτιο, παρακαλώ. Выйди из комнаты, пожалуйста.

Повелительное наклонение имеет формы настоящего и прошедшего совершенного времени во 2-ом лице единственного и множественного числа (см. урок №30).

1.4. Οι χρόνοι του ρήματος / Времена глаголов.

Различаются три вида времени: настоящие (παροντικοί), прошедшие (παρελθοντικοί) и будущие (μελλοντικοί).

Настоящие Παροντικοί χρόνοι	Прошедшие Παρελθοντικοί χρόνοι	Будущие Μελλοντικοί χρόνοι
Настоящее время Ενεστώτας	Имперфект (прошедшее несовершенное время) Παρατατικός	Будущее длительное Μέλλοντας εξακολουθητικός
Перфект Παρακειμένος	Аорист (прошедшее совершенное время) Αόριστος	Будущее однократное Μέλλοντας στιγμιαίος
	Давно прошедшее время Υπερσυντέλικος	Будущее результативное Μέλλοντας συντελεσμένος

Глагольные времена, состоящие из одного слова, называются простыми, а из двух и более слов - сложными. К простым глагольным временам относятся: настоящее время, прошедшее несовершенное и аорист.

К сложным глагольным временам относятся: перфект, давнопрошедшее время и все формы будущего времени.

Глаголы *έχω* и *είμαι* называются вспомогательными, когда употребляются для образования форм сложных времён. Настоящее время и аорист называются первичными глагольными временами, потому что от их основ образуются все остальные времена.

Различаются три вида времени: длительные, однократные и результативные.

Длительные времена обозначают длительное, многократное или повторяющееся действие. Длительными временами являются настоящее время (*ενεστώτας*), прошедшее несовершенное (имперфект) (*παρατατικός*) и будущее длительное (*μέλλοντας εξακολουθητικός*).

Однократные времена выражают действие, которое совершалось или будет совершаться однократно. Однократными временами являются аорист (*αόριστος*) и будущее однократное (*μέλλοντας στιγμιαίος*).

Результативные времена обозначают законченное, завершившееся действие. К результативным временам относятся: перфект (*παρακειμένος*), давнопрошедшее время (плюсквамперфект) (*υπερσυντέλικος*) и будущее результативное (*μέλλοντας συντελεσμένος*).

1.5. Σχηματισμός του ρήματος / Построение глагола.

Глагол состоит из неизменяемой части – основы (*θέμα*) и изменяемой части – окончания (*κατάληξη*).

	основа / θέμα		οκονχ./ καταλ.	
Ενεστώτας – наст. время	πληρών	-	ω	плачу
Παρατατικός - имперфект	πλήρων	-	α	платила
Εξακολ. μέλλοντας – буд. длительное время	θα πληρών	-	ω	буду платить
Αόριστος – аорист	πλήρωσ	-	α	заплатила
Στιγμ. μέλλοντας – буд. ενοκратное время	θα πληρώσ	-	ω	заплачу
Παρακείμενος – перфект	έχω πληρώσ	-	ει	заплатила (к моменту речи)
Υπερσυντέλικος – давнопрошедшее время	είχα πληρώσ	-	ει	заплатила (до момента речи)
Συντ. μέλλοντας – будущее результативное	θα έχω πληρώσ	-	ει	заплачу (к какому-то времени уже будет заплачено)

Из вышеприведённого глагола **πληρών-ω** видно, что некоторые формы глагола имеют основу **πληρών-**, а некоторые **πληρώσ-**.

Основа **πληρών-** это основа настоящего времени глагола **πληρών-ω**, а основа **πληρώσ-** это основа аориста (аористная) глагола **πληρών-ω**.

2. Βοηθητικό ρήμα [είμαι]. Ενεστώτας. Οριστική έγκλιση
Вспомогательный глагол «быть, существовать, иметься». Настоящее время. Изъявительное наклонение.

Глагол **είμαι** имеет три времени в изъявительном наклонении: настоящее, имперфект и будущее длительное. В настоящем времени глагол **είμαι** спрягается следующим образом:

εγώ	είμαι	я	существую (есть)
εσύ	είσαι	ты	существуешь (есть)
αυτός, αυτή, αυτό	είναι	он, она, оно	существует (есть)
εμείς	είμαστε	мы	существуем (есть)
εσείς	είστε	вы	существуете (есть)
αυτοί, αυτές, αυτά	είναι	они	существуют (есть)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

A. Συμπληρώστε τα κενά με τους τύπους του [είμαι].

Заполните пропуски подходящей формой вспомогательного глагола [быть].

Εγώ..... καθηγήτρια. Εγώ είμαι καθηγήτρια.

1. Η Σμάρω και η Αριάδνη ..... αδέρφια;
2. Εγώ .....Ρώσος.
3. Τα βερίκοκα και τα αχλάδια ..... στο ψυγείο.
4. Εμείς ..... από τη Ρωσία.
5. (Αυτός) ..... πρόσωπο έμπιστο.
6. Ο Γιώργος ..... στη Ρωσία;
7. Τα παιδιά ..... στη θάλασσα.
8. Ο Κώστας ..... καλός άνθρωπος.
9. Η Ελένη .....πολιτικός μηχανικός.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Βοηθητικό ρήμα [έχω]. Ενεστώτας. Οριστική έγκλιση /
Вспомогательный глагол «иметь». Настоящее время. Изъявительное
наклонение.

В настоящем времени глагол έχω спрягается следующим образом:

εγώ	έχω	Я	ИМЕЮ
εσύ	έχεις	ТЫ	ИМЕЕШЬ
αυτός, αυτή, αυτό	έχει	ОН, ОНА, ОНО	ИМЕЕТ
εμείς	έχουμε	МЫ	ИМЕЕМ
εσείς	έχετε	ВЫ	ИМЕЕТЕ
αυτοί, αυτές, αυτά	έχουν	ОНИ	ИМЕЮТ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους του ρήματος [έχω]
Заполните пропуски подходящей формой глагола «иметь».

[Εγώ]..... ένα δώρο για σένα.

[Εγώ] Έχω ένα δώρο για σένα.

1. [Εσύ]..... πυρετό.
2. [Εμείς] .....ένα μήνα να δούμε τον Αλέξη.
3. Η αίτηση δεν ..... χαρτόσημο*.
4. Εσείς οι δύο ..... πολλή δουλειά.
5. Η Τζένη..... καιρό να φάει κρέας.
6. Πόσο του μηνός ..... σήμερα;
7. Το βιβλίο ..... 100 σελίδες.
8. (Ο άνθρωπος) ..... γένια και γυαλιά.
9. Το κορίτσι ..... τα χάλια του.

10. Το σούπερ μάρκετ..... πολλές προσφορές σήμερα.

*το χαρτόσημο – гербовая марка, гербовая бумага

το ένσημο – гербовая марка (в трудовой книжке)

το γραμματόσημο – почтовая марка

В. Συνεχίστε σύμφωνα με το παράδειγμα.

Продолжите согласно образцу:

Ο β ρ α ζ ε ц:

Η γιαγιά έχει πονοκέφαλο.

Η γιαγιά έχει πονοκέφαλο;

Ναι, έχει. Όχι, δεν έχει.

1. Η Αρετή έχει πολλά προβλήματα στη δουλειά.

2. Η Μαγδαληνή έχει καταπληκτικά παιχνίδια.

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΝΙΜΥ

Ελληνικά, τα - греческий язык	ελληνικά [прил., ср. р., мн. ч.] - греческие
ζήτα, το - греч. буква зита	ζήτα! - проси!
η - опр. арт. ж. р., ед. ч., им. п.	οι - опр. арт. м. и ж. р., мн. ч., им.п. ή - или
ήπειρος, η - континент	Ήπειρος, η - Эпир (область в Греции)
ήδη [нареч.] - уже	είδη, τα - виды, сорта
θεία, η - тётя	θεία [прил, ж. р., ед. ч.] - божественная
θείο, το - сера	θείο [прил, ср.р., ед.ч.] - божественное
θείος, ο - дядя	θείος [прил., м.р., ед.ч.] - божественный
ίσος [прил., м. р., ед. ч.] - равный	ίσως [нареч.] - может быть

Όγδοο μάθημα Восьмой урок

Στο φαρμακείο

- Παρακαλώ, πού **διανυκτερεύει** φαρμακείο εδώ κοντά;
- Το πιο κοντινό φαρμακείο βρίσκεται στην οδό Παπαρρηγοπούλου. Εάν αυτό δεν διανυκτερεύει, στην είσοδό του θα γράφει ποια φαρμακεία διανυκτερεύουν. Επίσης όλες οι εφημερίδες **αναφέρουν** τα φαρμακεία που διανυκτερεύουν.

Η Μαρίνα: Καλησπέρα! Μπορείτε να μου **εκτελέσετε** αυτή τη συνταγή παρακαλώ;

Η φαρμακοποιός: Ναι, μάλιστα. Σε δύο ώρες θα είναι έτοιμο το φάρμακο.

Η Μαρίνα: Θα ήθελα κι ένα φάρμακο που **θεραπεύει** τη γρίπη.

Η φαρμακοποιός: Δεν έχουμε φάρμακο που θεραπεύει τη γρίπη, αλλά έχουμε φάρμακο που θεραπεύει από τη γρίπη.

Η Μαρίνα: Αχ, με συγχωρείτε, είμαι ξένη.

Η φαρμακοποιός: Το κατάλαβα, γι' αυτό και σας **βοηθάω** να μιλάτε σωστά.

Η Μαρίνα: Θα μπορούσα να έχω και ένα κουτί **καραμέλες** για το λαιμό;

Η φαρμακοποιός: Αυτές είναι οι καλύτερες που έχουμε. Να παίρνετε μία κάθε δύο ώρες.

Η φαρμακοποιός: Ορίστε, το φάρμακο που θεραπεύει από τη γρίπη. Είναι αυτό το σιρόπι. Θα **παίρνετε** μία κουταλιά της σούπας δύο φορές την ημέρα πριν από το φαγητό.

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

διανυκτερεύει, διανυκτερεύουν (διανυκτερεύω)	дианиктэреви, дианиктэревун (дианиктэрево)	дежурит по ночам, дежурят по ночам (о магазине и т.п., в данном случае аптека)
--	--	---

Ρήματα / Глаголы

αναφέρουν (αναφέρω)	анафэрун (анафэро)	упоминают (упоминать, сообщать)
εκτελώ (2)	эктело	исполнять
θεραπεύει (θεραλεύω)	фэрапэви (фэрапэво)	лечит, излечивает (лечить, излечивать)
δεν έχουμε (έχω)	ден эхуме (эхо)	не имеем
βοηθώ/-άω (1)	воифо/воифао	помогать
θα παίρνετε (παίρνω)*	фа пэрнете (пэрно)	будете принимать (принимать, брать)

*Внимание!

παίρνω – брать, а περνώ – проходить.

Ουσιαστικά / Существительные

φαρμακείο, το	фармакио, то	аптека
συνταγή, η	синдаги, и	рецепт
φάρμακο, το	фармако, то	лекарство
γρίπη, η	грипи, и	грипп
*ξένη, η	ксэни, и	иностранка
σιρόπι, το	сиропи, то	сироп
φαγητό, το	фагито, то	еда, пища
λαιμός, ο	лемос, о	горло
καραμέλα, η	карамела, и	карамель
είσοδος, η	исодос, и	вход

*Внимание!

ξένη, η (иностранка) это субстантивированное прилагательное, а ξένη (чужая) это прилагательное ж. р., ед. ч. (см. урок №12 на стр. 140).

Επίθετα / Прилагательные

έτοιμος,-η,-ο	этимос, этими, этимο	готовый,-ая,-οε
καλύτερος,-η,-ο (οι καλύτερες)	калитэрос, калитэри, калитэρο (и калитэрес)	наилучший,-ая,-εε (наилучшие - мн. ч., ж. р., им. п.)
κοντινός,-ή,-ό	кондинос, кондини, кондино	близкий,-ая,-εε

Άκλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

σωστά (нареч.)	соста	правильно, верно, точно
κοντά (нареч.)	конда	близко
εάν (союз)	εαν	если
μάλιστα (част.)	малиста	да, конечно
επίσης (нареч.)	эписис	также

Εκφράσεις / Выражения

το πιο κοντινό - самое близкое

στην είσοδο - у входа

γι' αυτό = για αυτό - поэтому

δύο φορές την ημέρα - два раза в день

* η κουταλιά της σούπας - столовая ложка

* **Внимание!**

μία κουταλιά της σούπας (σιρόπι, ρύζι ...) - одна столовая ложка (сироп, риса ...)

μία κουταλιά σούπα - одна ложка супа

σου 'πα = σου είπα - я тебе сказал, но σούπα, η - суп.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

1. Τα ισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά σε [-ης] / Равносложные существительные м. р. с окончанием [-ης]:

- ударение на последнем слоге/οξύτονα

- ударение на предпоследнем слоге/παροξύτονα

падеж πτώση	удар. на послед. слоге [οξύτονα]	удар. на предпосл. слоге [παροξύτονα]
ед. ч. / ενικός αριθμός		
ον./им.	ο διευθυντής	ο πολίτης
γεν./род.	του διευθυντή	του πολίτη
αιτ./вин.	το διευθυντή	τον πολίτη
κλητ./зв.	--- διευθυντή	--- πολίτη
μη. ч. / πληθυντικός αριθμός		
ον./им.	οι διευθυντές	οι πολίτες
γεν./род.	των διευθυντών	των πολιτών*
αιτ./вин.	τους διευθυντές	τους πολίτες
κλητ./зв.	--- διευθυντές	--- πολίτες
	διευθυντής	гражданин

Примечание:

*Звёздочками обозначены существительные, у которых меняется место ударения.

Как διευθυντής склоняются: νικητής [победитель], αγοραστής [покупатель], μαθητής [ученик], καθηγητής [преподаватель], θαυμαστής [поклонник], εθελοντής [доброволец] и др.

Как πολίτης склоняются: εργάτης [рабочий], επιβάτης [пассажир], κλέφτης [вор], μεσίτης [маклер], ράφτης [портной], βιβλιοπώλης [продавец книг], νομάρχης [номарх], ειρινοδίκης [мировой судья], Σπαρτιάτης [спартанец] и др.

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

*Все существительные м. р. с окончанием [-ής/-ης] пишутся через [η]. Например:

ναύτης [морьяк], ράφτης [портной], Γιάννης [Янис] и др.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски согласно примеру.

	ο ναύτης	του ναύτη	των ναυτών
1.	ο επιβάτης	του.....	των.....
2.	ο μεσίτης	του.....	των.....
3.	ο κυβερνήτης	του.....	των.....
4.	ο καθρέφτης	του.....	των.....
5.	ο μαθητής	του.....	των.....
6.	ο καθηγητής	του.....	των.....
7.	ο ειδωλολάτρης	του.....	των.....
8.	ο νικητής	του.....	των.....
9.	ο Σπαρτιάτης	του.....	των.....
10.	ο μετανάστης	του.....	των.....

Β. Υπογραμμίστε το σωστό, όπως στο παράδειγμα.

Подчеркните правильное слово так, как указано в примере.

	τον ενοικιαστήν	των ενοικιαστήν
1.	τον καλλιτεχνών	των καλλιτεχνών
2.	το θαυμαστή	των θαυμαστών
3.	το νικητή	των νικητή
4.	τον εθελοντών	των εθελοντών

5.	τον φοιτητών	των φοιτητών
6.	τον τραγουδιστή	των τραγουδιστή
7.	τον μαθητών	των μαθητών
8.	τον επιβατών	των επιβατών
9.	στον εργάτη	στων εργάτη
10.	τον αγοραστών	των αγοραστών

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

2. Τα ισοσύλλαβα θηλυκά ουσιαστικά σε [-η] / Равносложные существительные ж. р. с окончанием [-η] образуют форму им. п. мн. ч. на [-ες]: η πηγή - οι πηγές и склоняются следующим образом:

падеж [πτώση]	удар. на посл. слоге [οξύτονα]	удар. на предпол. слоге [παροξύτονα]	удар. на третьем слоге от конца [προπαροξύτονα]
<i>εν. αρ. / ед. ч.</i>			
ον./им.	η πηγή	η ανάγκη	η κάππαρη
γεν./род.	της πηγής	της ανάγκης	της κάππαρης
αιτ./вин.	την πηγή	την ανάγκη	την κάππαρη
κλητ./зв.	πηγή	ανάγκη	κάππαρη
<i>πληθ. αρ. / мн. ч.</i>			
ον./им.	οι πηγές	οι ανάγκες	οι κάππαρες
γεν./род.	των πηγών	των αναγκών*	των κάππαρων*
αιτ./вин.	τις πηγές	τις ανάγκες	τις κάππαρες
κλητ./зв.	πηγές	ανάγκες	κάππαρες
	<i>ключ, родник</i>	<i>нужда</i>	<i>каперсы</i>

Примечание:

*Существительные, обозначенные одной звёздочкой, меняют место ударения.

Все существительные этой группы не имеют род. п. мн. ч., а некоторые из них не имеют и вовсе мн. ч., как например: η άνοιξη.

Как πηγή склоняются: αλλαγή [изменение], αδελφή [сестра], γραμμή [линия], ψυχή [душа], αρχή [начало], βροντή [гром], διακοπή [перерыв], κραυγή [воплъ], ζωή [жизнь], σιωπή [молчание], υπομονή [терпение], φωνή [голос], Αμερική [Америка], Βασιλική, Αγγελική и др.

Как ανάγκη склоняются: αγάπη [любовь], νίκη [победа], φήμη [молва], στάχτη [пепел], βρύση [кран], δίκη [суд], μύτη [нос], πλάτη [спина], ζέστη [жара], κόρη [дочь], λάσπη [грязь], λύπη [печаль], Αφροδίτη [Афродита] и др. Не все имена существительные имеют род. падеж множественного числа.

Как κάππαρη склоняются: κόυραση [усталость], άνοιξη

[весна], βάφτιση [крещение], γέμιση [наполнение], ζάχαρη [сахар], κλείδωση [сустав], σίκαλη [рожь], χώνευση [переваривание] и др.

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

* Все существительные ж. р. с окончанием [-η] пишем через [η], а не через [-ι] или [-υ].

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Β. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.
Заполните пропуски по примеру.

	η ψυχή	της ψυχής	την ψυχή
1.	η νίκη		
2.	η αδερφή		
3.	η ανάγκη		
4.	η δίκη		
5.	η γραμμή		
6.	η Τρίτη		
7.	η ζέστη		
8.	η φήμη		

Γ. Διορθώστε τα λάθη στις καταλήξεις των ουσιαστικών.
Исправьте ошибки в окончаниях имён существительных.

1.	της	αλλαγίς	της	κούρασις
2.	τις	νίκης	η	βροντες
3.	οι	ανάγκη	της	άνοιξη
4.	της	γραμμίς	της	τέχνες
5.	της	Αμερική	οι	τύχη
6.	οι	νύφη	τη	βροχής
7.	η	αδερφίς	οι	ζωή
8.	της	ψυχίς	τη	βρύσες
9.	τις	δίκης	οι	Παραμονή
10.	της	Αφροδίτις	της	φωνές
11.	τη	φήμες	τη	βάπτισης
12.	της	ζάχαρες	οι	μύτη
13.	οι	ζέστης	η	κόρες
14.	οι	αρχή	η	κραυγές

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Ενεστώτας. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Настоящее время. Форма действительного залога. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Γлаголы спрягаются по-разному. В настоящем времени и в имперфекте проявляются различия в образовании глагольных форм.

Способ изменения глагола называется спряжением.

Существуют две большие группы, имеющие разные особенности словоизменения и образующие два спряжения глагола. К первому спряжению относятся глаголы, имеющие ударение на *предпоследнем слоге* (παραλήγουσα) в активной форме первого лица настоящего времени, и на *третьем от конца слоге* (προπαραλήγουσα) в пассивной форме первого лица настоящего времени.

Эти глаголы оканчиваются на **-ω** в действительном залоге и на **-ομαι** в страдательном залоге. Например:

εγώ	δένω	я завязываю
εσύ	δένεις	ты завязываешь
αυτός, αυτή, αυτό	δένει	он, она, оно завязывает
εμείς	δένομε	мы завязываем
εσείς	δένετε	вы завязываете
αυτοί, αυτές, αυτοί	δένουν	они завязывают

К этой группе относятся: ανοίγω [открывать], γράφω [писать], λύνω [решать, развязывать], αγοράζω [покупать], χύνω [выливать], επικυρώνω [подтверждать], ζυμώνω [месить], θολώνω [мутить], καρφώνω [прибивать], πληρώνω [платить], σηκώνω [поднимать].

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Д. Συμπληρώστε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

Заполните пропуски, согласно примеру.

Ο Ιβάν και η Νάντια .....Ελληνικά. [μαθαίνω]
Ο Ιβάν και η Νάντια μαθαίνουν Ελληνικά.

1. Η γυναίκα .....να πνιγεί.[κινδυνεύω]
2. (Εγώ) ..... την ψυχραιμία μου. [χάνω]
3. [Εσύ].....Ρώσικα. [ξέρω]
4. Εσείς .....ελληνικά περιοδικά. [διαβάζω]
5. Ο Βασίλης ..... τα αποτελέσματα των Πανελληνίων (εξετάσεων)*. [περιμένω]
6. Εμείς ..... εισιτήρια για τα αστικά λεωφορεία**. [αγοράζω]

7. Η Ελένη.....Ελληνικά, αλλά δεν μπορεί να τα μιλήσει και τόσο καλά. [καταλαβαίνω]
 8. Η Σωτηρία .....πορτοκαλάδα, εμείς όμως ..... κόκα κόλα. [πίνω]
 9. Το παιδί.....σοκολάτα. [θέλω]
 10. .... μεσημέρι. [κοντεύω]
 11. Οι γυναίκες .....στην Αθήνα. [μένω]
 12. Ο Γιώργος κι η Γεωργία.....στη Μόσχα. [σπουδάζω]
 13. Τα παιδιά.....σχολείο. [πηγαίνω]
 14. Οι άντρες.....τηλεόραση. [βλέπω]
 15. Ο Άγγελος ..... την πόρτα. [κλείνω]
 16. Εμείς ..... το ρήμα ζωγραφίζω. [κλίνω]

*Οι Πανελλήνιες / Πανελλαδικές (εξετάσεις) – всегреческие (экзамены), которые сдают ученики после окончания школы, для поступления в Вузы.

**τα αστικά / υπεραστικά λεωφορεία – городской / междугородный автобус.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

4. Ενεστώτας. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία. / Настоящее время. Форма действительного залога. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Γлаголы второго спряжения подразделяются на две категории в каждом залоге, в зависимости от окончаний формы единственного числа настоящего времени изъявительного наклонения.

Γлаголы действительного залога имеют следующие окончания:

Первая категория (1^η τάξη): -ώ, -άς, -ά. Например: αγαπώ - любить.

Вторая категория (2^η τάξη): -ώ, -είς, -εί. Например: δημιουργώ - создавать.

Первая категория / 1^η τάξη

εγώ	αγαπώ / αγαπώ*	я люблю
εσύ	αγαπάς	ты любишь
αυτός, αυτή, αυτό	αγαπά	он, она, оно любит
εμείς	αγαπάμε	мы любим
εσείς	αγαπάτε	вы любите
αυτοί, αυτές, αυτά	αγαπάνε / αγαπούν	они любят

Вторая категория / 2^η τάξη

εγώ	δημιουργώ	я создаю
εσύ	δημιουργείς	ты создаёшь

αυτός, αυτή, αυτό	δημιουργεί	ОН, она, оно создаёт
εμείς	δημιουργούμε	мы создаём
εσείς	δημιουργείτε	вы создаёте
αυτοί, αυτές, αυτά	δημιουργούν	они создают

*Γлаголы первой категории второго спряжения обычно имеют две формы αγαπάω/-ώ [любить], ρωτάω/-ώ [спрашивать], γελάω/-ώ [смеяться], πονάω/-ώ [болеть], χρωστάω/-ώ [быть в долгу], συναντάω/-ώ [встречать], κεντάω/-ώ [вышивать], κυβερνάω/-ώ [управлять] и др.

Как αγαπάω/-ώ (1-ая категория) спрягаются:

ακουμπάω/-ώ [трогать], ανακλώ [отражать], αντανακλώ [отражать, сказываться], απαντάω/-ώ [отвечать], βαράω [бить], βαστάω/-ώ [держат], βογκάω [стонать], βουτάω/-ώ [окунать], βροντάω/-ώ [греметь], γελάω/-ώ [смеяться], γερνάω/-ώ [стареть], γεννάω/-ώ [рожать], γλεντάω/-ώ [гулять], διαθλώ [преломлять], διαπερνάω/-ώ [проникать], διασπάω/-ώ [разламывать], διψάω/-ώ [испытывать жажду], δρω [действовать], επιδρώ [воздействовать], ερευνάω/-ώ [искать, расследовать], εισορμώ [вторгаться], εκτιμάω/-ώ [ценить], εξαπατάω/-ώ [обманывать], εξερευνάω/-ώ [исследовать], επιτιμώ [осуждать], ζουλάω/-ώ [жать, давить], ζουπάω/-ώ [выжимать], какоπερνάω/-ώ [вести безотрадную жизнь], κερνάω/-ώ [угощать], κοιτάω/-ώ [смотреть], κελαηδάω/-ώ [щебетать], κεντάω/-ώ [вышивать], κολυμπάω/-ώ [плавать], κρατάω/-ώ [держат], κυβερνάω/-ώ [управлять], κυλάω/-ώ [течь], κυνηγάω/-ώ [охотиться], λυσάω [беситься], μαδάω/-ώ [ощипывать], μελετάω/-ώ [изучать], μεριμνώ [заботиться], μετράω/-ώ [считать], μιλάω/-ώ [говорить], νικάω/-ώ [побеждать], ξεγελάω/-ώ [обманывать], ξεδιψάω/-ώ [утолять жажду], ξεκινάω/-ώ [отправляться, трогаться], ξεκρεμάω/-ώ [отцеплять], ξεπερνάω/-ώ [пересилить], ξεσπάω [вымещать (гнев)], ξεχνάω/-ώ [забывать], ξοπνάω/-ώ [будить], περνάω/-ώ [проходить], πονάω/-ώ [болеть], πεινάω/-ώ [голодать], πετάω/-ώ [летать], πατάω/-ώ [ступать], περπατάω/-ώ [ходить], πολεμάω/-ώ [воевать], πουλάω/-ώ [продавать], προτιμάω/-ώ [предпочитать], ρωτάω/-ώ [спрашивать], σιωπώ [молчать], σπαταλάω/-ώ [транжирить], σταματάω/-ώ [останавливаться], σχολάω [прекращать работу], συζητάω/-ώ [обсуждать], συναντάω/-ώ [встречать], τιμάω/-ώ [ценить], τολμάω/-ώ [осмеливаться], τραβάω/-ώ [тянуть], τραγουδάω/-ώ [петь], τρυπάω/-ώ [прокалывать], φυσάω/-ώ [дуть], φοράω/-ώ [носить], φοιτώ [обучаться], χαιρετάω/-ώ [здороваться за руку], χαλάω/-ώ [портить], χαμογέλάω/-ώ [улыбаться], χτυπάω/-ώ [ударять], χωράω/-ώ [вмещать] и др.

Как δημιουργώ (2-ая категория) спрягаются:

αδιαφορώ [быть безразличным], αδικώ [винить], ακολουθώ [следовать], αλληλογραφώ [переписываться], αμελώ [небрежно относиться], αναирώ [отменять], αναχωρώ [отправляться], ανησυχώ [беспокоиться], αντιπαθώ [чувствовать антипатию], αξιολογώ

[оценивать], *απαιτώ* [требовать], *απασχολώ* [занимать], *αποκαλώ* [называть, прозывать], *απορώ* [недоумевать], *αποτελώ* [составлять], *αργώ* [опаздывать], *ασκώ* [упражнять], *αφαιρώ* [удалять], *βαθμολογώ* [оценивать], *βοηθάω/-ώ* [помогать], *δακτυλογραφώ* [печатать], *δειπνώ* [ужинать], *δημοσιογραφώ* [заниматься журналистикой], *διαίρω* [разделять], *διαρκώ* [длиться], *διατελώ* [быть, пребывать], *διατηρώ* [хранить], *διαφωνώ* [расходиться во мнениях], *διεκδικώ* [оспаривать], *δικαιολογώ* [оправдывать], *διοικώ* [управлять], *ειδοποιώ* [извещать], *εκπροσωπώ* [быть представителем], *εκτελώ* [исполнять], *εγνοώ* [думать, иметь в виду], *ενοχλώ* [досаждать], *εξαιρώ* [исключать], *εξασθενώ* [слабеть], *εξασκώ* [упражнять], *εξηγώ* [объяснять], *εξουσιοδοτώ* [уполномочивать], *εξοφλώ* [рассчитаться], *εξυπηρετώ* [обслуживать], *επαινώ* [хвалить], *επαρκώ* [быть достаточным], *επιθυμώ* [желать], *επικρατώ* [преобладать], *επικροτώ* [одобрять], *επινοώ* [изобретать], *επιτελώ* [выполнять], *επιχειρώ* [предпринимать], *ευκαιρώ* [иметь свободное время], *ηρεμώ* [успокаиваться], *θεωρώ* [считать], *καθαίρω* [лишать сана], *καθοδηγώ* [руководить], *καθυστερώ* [задерживать], *καλώ* [звать], *κατανοώ* [понимать до конца], *κατηγορώ* [обвинять], *κατοικώ* [жить, проживать], *κινητοποιώ* [приводить в движение], *κυκλοφορώ* [распространять], *μεσολαβώ* [посредничать], *μετακινώ* [передвигать], *μετανοώ* [раскаиваться], *μισώ* [ненавидеть], *μπορώ* [могу], *ξεναγώ* [быть экскурсоводом], *οδηγώ* [водить], *οικοδομώ* [строить], *παρακολουθώ* [следить], *παραμελώ* [пренебрегать], *παρατηρώ* [замечать], *παραχωρώ* [уступать], *παρενοχλώ* [докучать], *παρεξηγώ* [неправильно понимать], *πληροφορώ* [информировать], *πραγματοποιώ* [осуществлять], *προειδοποιώ* [предупреждать], *προκαλώ* [вызывать], *προσκαλώ* [приглашать], *προξενώ* [причинять], *προωθώ* [продвигать], *πρωταγωνιστώ* [играть главную роль], *σταθεροποιώ* [укреплять], *συγκαλώ* [созывать], *συγκινώ* [волновать], *συμπαθώ* [симпатизировать], *συμφωνώ* [быть согласным], *συνομιλώ* [разговаривать], *συντελώ* [способствовать], *συντηρώ* [поддерживать], *такτοποιώ* [приводить в порядок], *ταλαιπωρώ* [мучить], *ταξινομώ* [классифицировать], *ταχυδρομώ* [посылать по почте], *τελειοποιώ* [совершенствовать], *τηλεγραφώ* [телеграфировать], *τηρώ* [соблюдать], *τιμωρώ* [наказывать], *τοποθετώ* [ставить], *τροφοδοτώ* [снабжать продовольствием], *υπηρετώ* [служить], *υποχωρώ* [отступать], *φιλάω/-ώ* [целовать], *φιλοδοξώ* [быть честолюбивым], *φιλοξενώ* [оказывать гостеприимство], *χειρουργώ* [оперировать], *χορηγώ* [снабжать], *χρησιμοποιοί* [использовать], *ψυχαγωγώ* [развлекать], *ωφελώ* [приносить пользу] и др.

Некоторые глаголы спрягаются и как глаголы 1-ой категории, и как глаголы 2-ой категории. Например:

αναζητώ [искать], *εξομολογώ* [исповедываться], *ζητώ* [просить], *κινώ* [двигать], *κληρονομώ* [наследовать], *λαλώ* [говорить], *λειτουργώ* [действовать, работать], *παρακαλάω/-ώ* [просить], *παρηγορώ* [утешать], *προχωράω/-ώ* [продвигаться], *πυροβολάω/-ώ* [стрелять], *στεναχωράω/-ώ* [расстраивать], *συγκρατώ* [сдерживать], *συγχωράω/-ώ*

[προσχω] *συμπονάω/-ώ* [сочувствовать], *τηλεφωναάω/-ώ* [звонить], *φεγγοβολώ* [светить, сиять], *χειροκροτάω/-ώ* [аплодировать] и др.

5. Συνηρημένα ρήματα / Глаголы, подвергшиеся стяжению.

Некоторые глаголы 1-го спряжения спрягаются как глаголы 2-го спряжения. Такие глаголы с окончанием на гласный часто подвергаются стяжению. В активных формах настоящего времени изъявительного, сослагательного и повелительного наклонения тематический гласный сливается с гласным окончания. Такие глаголы называются "глаголы, подвергшиеся стяжению" (*сυνηρημένα ρήματα*). Например глагол *ακούω* во 2-ом лице единственного числа должно спрягаться как *ακούεις*, но так как тематический гласный сливается с гласным окончания, спрягается как *ακούς*.

εν. αρ. / ед. ч.				
εγώ	πάω	λέω	ακούω	κλαίω
εσύ	πας	λες	ακούς	κλαις
αυτός	πάει	λέει	ακούει	κλαίει
αυτή				
αυτό				
πλ. αρ. / пл. ч.				
εμείς	πάμε	λέμε	ακούμε	κλαίμε
εσείς	πάτε	λέτε	ακούτε	κλαίτε
αυτοί	πάνε	λένε	ακούνε	κλαίνε
αυτές				
αυτά				
	<i>идти</i>	<i>говорить</i>	<i>слышать</i>	<i>плакать</i>

Также спрягаются и *καίω* [гореть], *φταίω* [быть виноватым], *τρώω* [есть, кушать], *φυλάω* [хранить].

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ε. Συμπληρώστε τα κενά όπως στο παράδειγμα.

Вставьте пропущенные слова.

Τα παιδιά ..... το δάσκαλο. [χαιρετώ]

Τα παιδιά χαιρετούν το δάσκαλο.

1-ая категория / Α' τάξη

1. Η Ελπίδα.....τα λουλούδια. [αγαπώ]

2. Ο Πέτρος ..... στο χρήμα. [κολυμπώ]

3. Είμαστε εργαζόμενες γυναίκες, αλλά ..... τα Ελληνικά,

- κυρίως τις βραδινές ώρες, γιατί τότε μας περισσεύει χρόνος. [μελετώ]
 4. ....ως το εκατό για να με πάρει ο ύπνος. [μετρώ]
 5. (εσύ) .....λεφτά; [κρατώ]
 6. Ο Διονύσης.....τον Δημήτρη με τα μαθήματα. [βοηθώ]
 7. (Εμείς) Μαζί ..... και χώρια καταλαβαίνουμε. [μιλώ]

2-ая категория / Β' τάξη

1. Ο Γιάννης.....το λεωφορείο. [οδηγώ]
 2. Το καλό πράγμα .....να γίνει. [αργώ]
 3. .... πιστά τις οδηγίες του γιατρού για να αναρρώσω γρήγορα. [ακολουθώ]
 4. (Εγώ).....την ψυχραιμία μου. [διατηρώ]
 5. .... με σχέδια, επειδή κανείς από τους δυο τους δεν γνωρίζει τη γλώσσα του άλλου. [επικοινωνώ]
 6. Η πασχαλιά* ..... την άνοιξη. [ανθώ]
 7. Ο οξύθυμος χαρακτήρας του .....δυσάρεστες εντυπώσεις στους συναδέλφους του. [προκαλώ]

* η πασχαλιά - сирень

συνηρημένα ρήματα / глаголы подвергшиеся стяжению

1. Τα .....στον τοίχο. [λέ(γ)ω]
 2. Η Βασιλική κι εγώ.....σινεμά. [πάω]
 3. Ο Βασίλης....., όχι εγώ. [φταίω]
 4. Το σπίτι της ..... , κι αυτή .....τη μοίρα της. [καίω, κλαίω]
 5. Όσο η μητέρα είναι στη δουλειά, η γιαγιά .....το παιδί. [φυλάω]
 6. .... για να ζούμε, δεν ζούμε για να τρώμε. [τρώ(γ)ω]

Паронимами называются слова, имеющие приблизительно одинаковое или сходное звучание. Паронимы с ударением на разных слогах (τονικά παρώνυμα) – это слова, которые различаются только по месту ударения.

ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΥΣ Σ ΥΔΑΡΕΝΙΕΜ ΗΝ ΡΑΖΝΥΧ ΣΛΟΓΑΧ

τομή, η - сечение	τόμοι, οι - тома
τρόποι, οι - способы	τροπή, η - поворот
φιλία, η - дружба	φιλιά, τα - поцелуи
φύλλο, το - лист	φιλώ - целовать
φόρα, η - сила, порыв	φορά, η - раз
φύλακες, οι - сторожа	φυλακές, οι - тюрьмы
χάλι, το - скверное положение	χαλί, το - ковёр

Ένατο μάθημα Девятый урок

Λικέρ από βύσσινο

- 1 ¼ (ένα και ένα τέταρτο) κιλού βύσσινα
- 1 ¼ (ένα και ένα τέταρτο) κιλού ζάχαρη
- 1 ¼ (ένα και ένα τέταρτο) κιλού κονιάκ
- 2 (δύο) κομμάτια κανέλα
- 3-5 (τρία με πέντε) γαρίφαλα

Αγοράζετε ώριμα, αλλά γερά βύσσινα. Αφαιρείτε τα κουκούτσια τους, τα πλένετε και τα βάζετε σε βάζα γυάλινα με πλατύ στόμιο. Προσθέτετε τη ζάχαρη. Κλείνετε καλά τα βάζα και τα αφήνετε στον ήλιο επί είκοσι πέντε μέρες. Προσθέτετε τότε το κονιάκ, την κανέλα και τα γαρίφαλα. Κλείνετε πάλι τα βάζα και τα αφήνετε στον ήλιο άλλες δεκαπέντε μέρες. Το λικέρ είναι έτοιμο και **σερβίρεται** σε ψηλά ποτήρια με δύο τρία βύσσινα.

Με τον ίδιο τρόπο μπορείτε να κάνετε και λικέρ από κεράσια.

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

αφαιρώ (2)	афeρo	отделять, удалять
πλένω	плeнo	мыть
*κλείνω	κлинo	закрывать
προσθέτω	прoсфeтo	прибавлять, добавлять
σερβίρεται (σερβίρομαι)	сервирeтe (сервирoмe)	подаётся (на стол) (подаваться)

**Внимание!*

κλείνω (закрывать), а κλίνω (спрягать, склонять).

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις / Существительные, прилагательные и изменяемые слова

ώριμος,-η,-ο	оримoс, орими, оримo	зрeлый,-ая,-oе
λικέρ, το (нескл.)	ликeр, тo	ликeр

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

δεκαπέντε (числ. кол.)	декапенте	пятнадцать (см. урок №12 на стр. 145)
γερός,-ή,-ό	герос, гери, геро	здоровый,-ая,-ое, сильный,-ая,-ое
βύσσινο, το	висино, το	вишня (плод)
γυάλινος,-η,-ο	ялинос, ялини, ялино	стеклянный,-ая,-ое
κίλο, το	кило, το	килограмм
κουκούτσι, το	кукуци, το	косточка
τρία (числ. кол.)	τρια	три (см. урок №12)
κονιάκ, το (нескл.)	кониак, το	коньяк
κανέλα, η	канела, и	корица
ψηλός,-ή,-ό	псинос, псили, псило	высокий,-ая,-ое
γαρίφαλο, το	гарифало, το	гвоздика (цветок, пряность)
ίδιος,-α,-ο (οпр. мест.)	идиос, идиа, идио	собственный,-ая,-ое; свой,-я,-ё (см. урок №34 на стр. 392)
(η)μέρα, η	(и)мера, и	день (см. урок №32 на стр. 369)
ποτήρι, το	потирри, το	стакан
κομμάτι, το	комати, το	кусочек
τρόπος, ο	тропос, ο	способ
*βάζο, το	вазо, το	ваза, банка
κεράσι, το	кераси, το	черешня

* *Внимание!*

βάζο, το (ваза, (стеклянная) банка), а βάζω (класть).

Εκφράσεις / Выращения

πλατύ στόμιο, το - широкое горлышко

... άλλες δεκαπέντε ημέρες ... - ... ещё 15 дней ...

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

1. Τα ισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά σε [-ος] / Равносложные существительные м. р. с окончанием [-ος] делятся на три группы в зависимости от слога, на который падает ударение:

- с ударением на последний слог / οξύτονα
- с ударением на предпоследний слог / παροξύτονα
- с ударением на третий слог с конца / проπαροξύτονα

падеж πτώση	удар. на посл. слоге [οξύτονα ουσ.]	удар. на предпол. слоге [παροξύτονα ουσ.]	удар. на третьем слоге от конца [προπαροξύτονα ουσ.]	
ενικός αριθμός / ед. ч.				
ον./им.	ο γιατρός	ο γέρος	ο Βούλγαρος	ο ανήφορος
γεν./род	του γιατρού	του γέρου	του Βουλγάρου*	του ανήφορου
αιт./вин	το γιατρό	το γέρο	το Βούλγαρο	τον ανήφορο
κλ./зв	γιατρέ	γέρε(ο)	Βούλγαρε	ανήφορε
πληθυντικός αριθμός / мн. ч.				
ον./им.	οι γιατροί	οι γέροι	οι Βούλγαροι	οι ανήφοροι
γεν./род	των γιατρών	των γέρων	των Βουλγάρων*	των ανήφορων
αιт./вин	τους γιατρούς	τους γέρους	τους Βουλγάρους*	τους ανήφορους
κλ./зв	γιατροί	γέροι	Βούλγαροι	ανήφοροι
	врач	старик	болгар	подъём

Примечание:

*Существительные со звёздочкой меняют место ударения.

Форма звательного падежа единственного числа имеет окончание -ε: δήμαρχε (мэр), δάσκαλε (учитель). На -ο оканчиваются существительные с ударением на предпоследнем слоге: имена собственные - Αλέκο, Γιώργο, Πέτρο и т.д. Некоторые существительные имеют две формы звательного падежа: ο Παύλος (им. пад.) - Παύλο, Παύλε (звательный падеж), ο γέρος (им. пад. - старик) - γέρε, γέρο (звательный падеж) и др.

Как γιατρός склоняются: ουρανός [небо], αδερφός [брат], καιρός [погода], κυνηγός [охотник], λαγός [заяц], λαός [народ], σκοπός [цель], χαμός [потеря], σεισμός [землетрясение], и др.

Как γέρος склоняются: δρόμος [дорога], ήλιος [солнце], κάμπος [равнина], καπετάνιος [капитан], ταχυδρόμος [почтальон], ύπνος [сон], φάρος [маяк], Γάλλος [француз], Βόλος [Волос] и др.

Как Βούλγαρος склоняются: δάσκαλος [учитель], άγγελος [ангел], άνεμος [ветер], δήμαρχος [мэр, демарх (в Греции)], διάβολος [дьявол], έμπορος [торговец], κάτοικος [житель], Αύγουστος [август], θόρυβος [шум], Ολυμπος [Олимп] и др.

Как ανήφορος склоняются: αντίλαλος [эхо, отзвук], κατήφορος [спуск, склон], Χριστόφορος [Христофор], Ξενόπουλος и др.

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

*Все существительные м. р., оканчивающиеся на [-ος] пишем через [-ο], а не через [-ω].

ΟΒΡΑΤΙΤΕ ВНИМАНИЕ

Слова **ο γέρος** [старик], **ο Έλληνας** [грек] и некоторые другие могут выступать в роли прилагательного.

<i>как прилагательное:</i>	<i>как существительное:</i>
<i>ο γέρος άνθρωπος – старый человек</i>	<i>Ο γέρος και η θάλασσα. Старик и море.</i>
<i>ο Έλληνας επιστήμονας – греческий учёный</i>	<i>Ο Έλληνας είναι από την Πελοπόννησο. Грек из Пелопоннеса.</i>

Запомните!

Как прилагательные слова Έλληνας, Ρώσος, Γάλλος и др. сопровождают само существительное.	
<i>σωστό / правильно:</i>	<i>λάθος / неправильно:</i>
<i>ο Έλληνας επιστήμονας – греческий учёный</i>	<i>ο ελληνικός επιστήμονας</i>
<i>ο Ρώσος πιανίστας – русский пианист</i>	<i>ο ρωσικός πιανίστας</i>
<i>ο Γάλλος πολιτικός – французский политик</i>	<i>ο γαλλικός πολιτικός</i>
<i>обычно: когда сопровождают отвлечённые существительные, неодушевлённые предметы или животных используется как прилагательное: ελληνικός, βουλγαρικός, γαλλικός и др.</i>	
<i>σωστό / правильно:</i>	<i>λάθος / неправильно:</i>
<i>ο ελληνικός λαός – греческий народ</i>	<i>ο Έλληνας λαός</i>

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των ουσιαστικών σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски подходящей формой имени существительного, согласно примеру.

	ο ουρανός	του ουρανού	τους ουραμούς
1.	ο.....	του.....	τους δρόμους
2.	ο.....	του λαού	τους.....
3.	ο λογαριασμός	του.....	τους.....
4.	ο.....	του αδερφού	τους.....
5.	ο.....	του.....	τους ανέμους
6.	ο φάρος	του.....	τους.....
7.	ο λόγος	του.....	τους.....
8.	ο.....	του.....	τους εμπόρους
9.	ο.....	του δημάρχου	τους.....

10. ο..... του..... τους δασκάλους
 11. ο σεισμός του..... τους.....

Б. Σχηματίστε φράσεις κλίνοντας το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική ενικού, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Образуйте словосочетания так, чтобы второе существительное стояло в родительном падеже единственного числа.

η ώρα – ο ύπνος	η ώρα του ύπνου
1. η συμβουλή – ο γέρος	
2. η αλλαγή – ο καιρός	
3. το επίκεντρο – ο σεισμός	
4. η ανησυχία – ο έφηβος	
5. η ευθύνη – ο γιατρός	
6. η διαταραχή – ο ύπνος	
7. η πληρωμή – ο λογαριασμός	
8. το νερό – ο ποταμός	
9. η εκλογή – ο δήμαρχος	
10. το μάθημα – ο δάσκαλος	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

2. Τα ισοσύλλαβα θηλυκά ουσιαστικά σε [-ος] (Αρχαϊκόκλιτα) / Равносложные существительные ж. р., оканчивающиеся на [-ος], делятся в зависимости от ударения на три группы:

- на οξύτονα / с ударением на последний слог,
- на παροξύτονα / с ударением на предпоследний слог и
- на проπαροξύτονα / с ударением на третий слог с конца.

	проπαροξύτονα / удар. на третьем слоге с конца	παροξύτονα/ удар. на предпол. слоге	οξύτονα/ удар. на полс. слоге
ενικός αριθμός / ед. ч.			
ον./им.	η έξοδος	η λεωφόρος	η οδός
γεν./род.	της εξόδου*	της λεωφόρου	της οδού
αιτ./вин.	την έξοδο	τη λεωφόρο	την οδό
κλ./зв			
πληθυντικός αριθμός / мн. ч.			
ον./им.	οι έξοδοι	οι λεωφόροι	οι οδοί
γεν./род.	των εξόδων*	των λεωφόρων	των οδών
αιτ./вин.	τις εξόδους*	τις λεωφόρους	τις οδούς
κλ./зв			

	выход	бульвар	улица
--	-------	---------	-------

*меняется место ударения.

Как έξοδος κλониόуся: είσοδος [вход], διάμετρος [диаметр], περίμετρος [периметр], Κόρινθος [Κορινф] и др.

Как λεωφόρος κλониόуся: διχοτόμος [(ματ.) бисектриса], Κύπρος [Κипр] и др.

Как οδός κλониόуся: αλαμηγός [яхта], κιβωτός [ковчег] и др.

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

Существительные ж.р. на [-ος] пишем через [-ο], а не через [-ω].

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Β. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски согласно примеру.

	η διχοτόμος	της διχοτόμου	τις διχοτόμους
1.	η.....	της ισόδου	τις.....
2.	η.....	της.....	τις διαμέτρους
3.	η.....	της άβύσσου	τις.....
4.	η θαλαμηγός	της.....	τις.....
5.	η.....	της κιβωτού	τις.....
6.	η.....	της.....	τις διαγωνίους
7.	η περίμετρος	της.....	τις.....

Γ. Σχηματίστε φράσεις κλίσης το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Образуйте словосочетания так чтобы второе существительное стояло в форме родительного падежа.

	στο χείλος – η άβύσσος	στο χείλος της άβύσσου
1.	ο υπολογισμός – η περίμετρος	
2.	η κλίση – η οδός	
3.	η επιφάνεια – η λεωφόρος	
4.	η πόρτα – η έξοδος	
5.	η πολυτέλεια – η θαλαμηγός	
6.	η ισότητα – η ψήφος	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Άρσενικά και θηλυκά σε [-ος] / существительные м. р. и ж. р. с окончанием [-ος].

Некоторые существительные, оканчивающиеся на [-ος], бывают как мужского рода, так и женского рода. Главным образом это существительные нарицательные, которые указывают на профессию, должность и т. д.

	αρ. / м.р.	θηλ. / ж.р.
падеж/ πτώση	ενικός αριθμός / ед. ч.	
ον. / им.	ο υπάλληλος	η υπάλληλος
γεν. / род.	του υπαλλήλου	της υπαλλήλου
αιτ. / вин.	τον υπάλληλο	την υπάλληλο
κλ. / зв.	---υπάλληλε	---υπάλληλε
	πληθυντικός αριθμός / мн. ч.	
ον. / им.	οι υπάλληλοι	οι υπάλληλοι
γεν. / род.	των υπαλλήλων*	των υπαλλήλων*
αιτ. / вин.	τους υπαλλήλους*	τις υπαλλήλους*
κλ. / зв.	---υπάλληλοι	---υπάλληλοι
	служащий	служащая

* меняется место ударения.

Вышеприведённые примеры являются существительными мужского и женского рода и склоняются одинаково. При склонении меняются только их артикли. Существительное υπάλληλος имеет ударение на третьем слоге с конца (προπροξύτονα).

Как ο/η υπάλληλος склоняются: ο/η φιλόλογος [филолог], ο/η συνάδελφος [коллега], ο/η σύζυγος [супруг, -а] и т.д.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПΡΑΞΗΝΕΙΑ

Δ. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.
Заполните пропуски согласно примеру.

η φιλόλογος	της φιλόλογου	τις φιλόλογους
1. ο.....	του ηθοποιού	τους.....
2. η δημοσιογράφος	της.....	τις.....
3. η.....	της μαθηματικού	τις.....
4. η.....	της.....	τις οδηγούς
5. ο φωτογράφος	του.....	τους.....
6. η.....	της.....	τις συναδέλφους

7. ο..... του παθολόγου τους.....

Ε. Κλίνετε τις φράσεις σύμφωνα με το παράδειγμα.

Προσклоняйте словосочетания, согласно примеру.

	της ιδιωτικής υπαλλήλου....	τις ιδιωτικούς υπαλλήλους
1.	της διάσημης ηθοποιού.....	τις διάσημες.....
2.	το γνωστό δημοσιογράφο...	τους γνωστούς.....
3.	τον οξύθυμο οδηγό.....	τους οξύθυμους .....
4.	της καλής μαθηματικού...	τις καλές.....
5.	τον καλοσυνάτο συνάδελφο	τους καλοσυνάτους .....
6.	τον έμπειρο φιλόλογο...	τους έμπειρους .....

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

4. **Επιρρήματα** / Наречиями называются неизменяемые слова, которые определяют, главным образом, глагол и обозначают место, время, способ, количество и др.

Τρέχει γρήγορα. Бегает быстро.

Наречия могут определять:

- имя прилагательное: Ένα πολύ ωραίο λουλούδι. Очень красивый цветок.

- имя существительное: Ο κάτω όροφος. Нижний этаж.

- другие наречия: Πολύ γρήγορα. Очень быстро.

- выражения: Ευτυχώς, ο κίνδυνος πέρασε. К счастью, опасность миновала.

По значению наречия делятся на несколько видов:

- наречия места / **τοπικά επιρρήματα**

- наречия времени / **χρονικά επιρρήματα**

- наречия образа действия / **τροπικά επιρρήματα**

- количества / **ποσοτικά επιρρήματα**

4.1. **Τροπικά επιρρήματα** / Основными наречиями образа действия являются:

πώς;	как?	κάπως	как-то, как-нибудь
όπως	как	καθόλου	нисколько
έτσι	так	ήσυχια / ήρεμα	спокойно / тихо
αλλιώς	иначе	νευρικά	нервно
μαζί	вместе	προκλητικά	вызывающе
χωριστά	отдельно	εύκολα	легко
δύσκολα	трудно	αργά	поздно

άσχημα	плохо	γρήγορα	быстро
ωραία	прекрасно	κρυφά	тайно
γραπτός	письменно	φανερά	явно
προφορικός	устно	ολωσδήποτε	обязательно
δίκαια	справедливо	μόνο	только
άδικα	несправедливо	πραγματικά	действительно

Наречия на [-α]. Существуют многочисленные наречия на -α, в основном образа действия, которые образуются от формы среднего рода множественного числа соответствующих прилагательных. Например:

άσχημος [некрасивый, плохой - прил.] - άσχημα [некрасиво, плохо - нареч.]

γρήγορος [быстрый - прил.] - γρήγορα [быстро - нареч.]

Некоторые наречия на -α (-ά) имеют форму и на -ως (-ώς):
βέβαια - βεβαίως (конечно), σπάνια - σπανίως (редко).

На -ώς имеют форму и некоторые наречия, образованные от прилагательных на -ης, -ης, -ες:

αγενής [грубый - прил.] - αγενώς [грубо - нареч.]

ευτυχής [счастливый - прил.] - ευτυχώς [счастливо / к счастью - нареч.]

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ж. Αντιστοιχίστε τα αντίθετα επιρρήματα.

Найдите противоположные наречия (антонимы).

δυστυχώς
φτηνά
καλά
μαζί
δίκαια
καλώς
προφορικά
κρυφά
δύσκολα
έτσι

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

α εύκολα
β αλλιώς
γ χώρια, χωριστά
δ γραπτά
ε φανερά
ζ κακώς
η άδικα
θ κακά
ι ακριβά
κ ευτυχώς

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

4.2. Τοπικά επιρρήματα / Наречия места это следующие:

πού;	где? куда?	πλάι	рядом
όπου	там, где, в том месте	αλλού	в другом месте

εδώ	здесь	χαμηλά	низко
εκεί	там	ψηλά	высоко
μέσα	внутри	δίπλα	около, рядом
έξω	вне	γύρω	вокруг
(ε)πάνω	наверху	ανατολικά	на востоке
κάτω	внизу	δυτικά	на западе
αριστερά	налево	κάπου	где-то
δεξιά	направо	παντού	езде
κοντά	близко	πουθενά	нигде
μακριά	далеко	οπουδήποτε	езде, где бы ни
μπροστά	перед	ανάμεσα	между
πίσω	сзади	απέναντι	напротив
πέρα	дальше, далее		

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

3. Αντιστοιχίστε τα αντίθετα επιρρήματα.

Найдите противоположные наречия (антонимы).

κάτω	1	α	δεξιά
ψηλά	2	β	πίσω
εδώ	3	γ	κοντά
εμπρός	4	δ	έξω
μέσα	5	ε	δυτικά
μακριά	6	ζ	πάνω
ανατολικά	7	η	πουθενά
παντού	8	θ	εκεί
αριστερά	9	ι	χαμηλά

ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΟΙ Σ УДАРЕНИЕМ НА РАЗНЫХ СЛОΓΑХ

καθετή, η - леса (рыболовная)	κάθετη [прил, ж. р., ед. ч.] - вертикальная (линия)
καλός [прил., м. р., ед. ч.] - хороший	κάλος, ο - мазоль
καμαρότος, ο - стюард	καμαρωτός [прил., м.р., ед.ч.] - гордый
κάνω - делать	κανό, το - каноэ
κάρο, το - тмин	καρό, το - квадратный
καρύδια, τα - орехи	καρυδιά, η - ореховое дерево
κεφάλαιο, το - глава (в книге)	κεφαλαίο (γράμμα), το - заглавная буква
κίλο, το - килограмм	κοίλο, το - впадина

Δέκατο μάθημα Десятый урок

Εθνικές και θρησκευτικές γιορτές των Ελλήνων

Εθνικές γιορτές

28 Οκτωβρίου – γνωστή ως γιορτή του "ΟΧΙ". Στις 28-10-1940 ο Ιταλός πρέσβης παραδίδει στον Ι. Μεταξά (πρωθυπουργός της Ελλάδας εκείνη την εποχή) το τελεσίγραφο του Μουσολίνι: Να επιτραπεί στα ιταλικά στρατεύματα να καταλάβουν στρατηγικές θέσεις στο ελληνικό έδαφος, ειδάλλως η Ιταλία θα κηρύξει πόλεμο στην Ελλάδα. Η απάντηση του πρωθυπουργού είναι ένα λακωνικό "ΟΧΙ". Τα ιταλικά στρατεύματα περνάνε αμέσως τα σύνορα, αλλά αναγκάζονται να υποχωρήσουν ύστερα από την αντεπίθεση του ελληνικού στρατού.

25 Μαρτίου – είναι διπλή γιορτή, Εθνική και Θρησκευτική. Στις 25 Μαρτίου του 1821 έγινε η έναρξη της Επανάστασης εναντίον των Τούρκων.

Την ίδια μέρα η εκκλησία γιορτάζει τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου.

Θρησκευτικές γιορτές

25 Δεκεμβρίου – τα Χριστούγεννα (Η γέννηση του Χριστού) είναι μεγάλη θρησκευτική γιορτή για όλους τους Χριστιανούς. Την παραμονή των Χριστουγέννων τα παιδιά γυρίζουν στα σπίτια λέγοντας τα κάλαντα και οι οικοδεσπότες των σπιτιών τους δίνουν χρήματα και γλυκά. Παραδοσιακά Χριστουγεννιάτικα γλυκά είναι τα μελομακάρονα και οι κουραμπιέδες.

1 Ιανουαρίου – Πρωτοχρονιά και γιορτή του Αγίου Βασιλείου. Την παραμονή τα παιδιά λένε τα κάλαντα. Το βράδυ της παραμονής οι Έλληνες μαζεύονται σε φιλικά σπίτια όπου γιορτάζουν, τρώγοντας παραδοσιακούς μεζέδες. Παραδοσιακό πρωτοχρονιάτικο έθιμο είναι το κόψιμο της βασιλόπιτας. Αυτός που θα βρει το φλουρί θα είναι ο τυχερός της χρονιάς.

Το Πάσχα – είναι κινητή θρησκευτική γιορτή. Όλοι οι Χριστιανοί γιορτάζουν την Ανάσταση του Χριστού. Τη Μεγάλη Εβδομάδα οι Έλληνες πάνε στην εκκλησία καθημερινά και παρακολουθούν τις ακολουθίες. Παραδοσιακά φαγητά: η μαγειρίτσα, τα κόκκινα αυγά, το ψήσιμο του αρνιού. Παραδοσιακό γλυκό: το τσουρέκι.

**ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ**

Ρήματα / Глаголы

παραδίδει (παραδίδω)	парадиди (парадидо)	передаёт (передавать, вручать)
καταλαμβάνω	каталамвано	захватывать, оккупировать
θα κηρύξει (κηρύσσω)	φα кирикси (кирисо)	объявит (объявлять)
αναγκάζονται (αναγκάζομαι)	анангазонде (анангазоμε)	принуждают кого-либо (принуждать)
να υποχωρήσουν (υποχωρώ) (2)	на ипохорисун (ипохоро)	чтоб отступили (отступать)
γιορτάζει, γιορτάζουν (γιορτάζω)	ёртáзи, ёртáзун (ёртáзо)	празднует, празднуют (праздновать)
γυρίζουν (γυρίζω)	гиризун (гиризо)	вращаются (вращаться)
λέγοντας (λέ(γ)ω)	легондас (ле(г)ο)	говоря (говорить)
μαζεύονται (μαζεύομαι)	мазевонде (мазевоме)	собираются (собираться)
τρώγοντας (τρώ(γ)ω)	трогондас (тро(г)ο)	кушая (кушать, есть)
θα βρει (βρίσκω)	фа ври (вриско)	найдёт (находить)
πάνε (πάω/πηγαίνω)	пане (пао/пигено)	ходят, идут (ходить, идти)
παρακολουθούν (παρακολουθώ)	параколуфун (параколуфо)	следят (следить)

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /

Существительные, прилагательные и изменяемые слова

λακωνικός,-ή,-ό	лаконикос, лаконики, лаконико	лаконичный,-ая,-ое
θέση, η	феси, и	место
πρέσβης, ο	презвис, ο	посол
εποχή, η	эпохи, и	эпоха, время года
μελομακάρονο, το	меломакароно, το	сласти
εκείνος,-η,-ο	экинос, экини, экино	тот, та, то
πρωθυπουργός, ο	профипургос, ο	премьер-министр
εθνικός,-ή,-ό	эфникос, эфники, эфнико	национальный,-ая,-ое
γιορτή, η	ёртá, и	праздник

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

στράτευμα, το	стратэвма, то	войска, армия
τελεσίγραφο, το	тэлесиграфо, то	ультиматум
έδαφος, το	эдаφος, то	почва, территория
διπλός,-ή,-ό	диплос, дипли, дипло	двойной,-ая,-ое
προτοχρονιάτικος, -η,-ο	προτοχρονιάτικος, προτοχρονιάτικι, προτοχρονιάτικο	новогодний,-ая,-ее
παραδοσιακός,-ή,-ό	παрадосιακος, παрадосιακι, παрадосιακο	традиционный,-ая,-ое
αντεπίθεση, η	αντεπιφеси, и	контраатака, контрнаступление
Χριστουγεννιάτικος, -η,-ο	χριστουγενιάτικος, χριστουγενιάτικι, χριστουγενιάτικο	рождественский,-ая, -ое
εκκλησία, η	εκλησια, и	церковь
γέννηση, η	γενиси, и	рождение
οικοδεσπότης, ο	ικοδεσποτισ, ο	хозяин дома
τυχερός,-ή,-ό	тихерос, тихери, тихеро	счастливый,-ая,-ое
χριστιανός,-ή, ο/η	христианос, -и, ο/и	христианин, -ка
έναρξη, η	энаркси, и	начало
Χριστός, ο	Χριστος, ο	Христос
στρατός, ο	стратос, ο	войска, армия
παραμονή, η	παрамони, и	канун
επανάσταση, η	эпанастаси, и	восстание
κάλαντα, τα	каланда, та	предрождественские или предновогодние ритуальные песни
κινητός,-ή,-ό	кинитос, кинити, кинито	передвижной,-ая,-ое
χρήμα, το	хрима, то	деньги
κόκκινος,-η,-ο	кокинос, кокини, κοκινο	красный,-ая,-ое
γλυκό, το	γλικο, то	сладкое
αρνί, το	арни, то	овца, баран
πόλεμος, ο	полемос, ο	война
βασιλόπιτα, η	василопита, и	новогодний пирог
προτοχρονιά, η	προτοχρονια, и	новый год
κουραμπιές, ο	курамбьес, ο	курабье (восточная сладость)
βράδυ, το	вради, то	вечер

**Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова**

στρατηγικός,-ή,-ό	στратигικος, στратигικι, στратигικο	стратегический,-ая,-ое
φιλικός,-ή,-ό	φιλικος, φιλικι, φιλικο	дружеский,-ая,-ое
σύνορο, το	синоро, το	граница
μεζές, ο	мезес, ο	закуска
απάντηση, η	αпандиси, и	ответ
ψήσιμο, το	псисιμο, το	печенье, жарение
κόψιμο, το	κοпсιμο, το	разрезание
αβγό, το	αβγο, το	яйцо
φλουρί, το	φлуρι, το	дукат
χρονιά, η	χρονья, и	год
τσουρέκι, το	цуреки, το	чурек (хлеб)
Πάσχα, το	пасха, το	Пасха
Ανάσταση, η	ανασασи, и	Воскресение
μαγειρίτσα, η	μαγιрица, и	суп с овечьими потрохами

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

ως (нареч.)	οс	до
ειδάλλως (нареч.)	идалос	иначе
αμέσως (нареч.)	αмесос	сразу, тут же
ύστερα (нареч.)	истерα	после, потом
εναντίον (нареч.)	энандион	против, вопреки
όπου (нареч.)	опу	где / там, где
καθημερινά (нареч.)	кафимерина	ежедневно

Εκφράσεις / Выражения

Στις 25 Μαρτίου του 1821 (Στις είκοσι πέντε Μαρτίου του χίλια οκτακόσια είκοσι ένα) - 25^{-οго} марта 1821^{-οго} года

Ευαγγελισμός της Θεοτόκου, ο - Благовещение

25^η Δεκεμβρίου (εικοστή πέμπτη Δεκεμβρίου) - 25^{-οε} декабря

1^η Ιανουαρίου (πρώτη Ιανουαρίου) - 1^{-οε} января

Άγιος Βασίλειος, ο - Св. Василий, Дед Мороз

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

- Наречие πριν используется всегда с предлогом από. Например:
πριν από τη στάση - перед остановкой. Λάθος/Неправильно:

πριν τη στάση.

πριν από το Πάσχα - перед Пасхой. Λάθος/Неправильно: πριν το Πάσχα.

πριν από την παράσταση - перед представлением. Λάθος/Неправильно: πριν την παράσταση.

➤ Предлог μετά используется без από. Например:

μετά τη στάση - после остановки. Λάθος/Неправильно: μετά από τη στάση.

μετά το Πάσχα - после Пасхи. Λάθος/Неправильно: μετά από το Πάσχα.

μετά την παράσταση - после представления. Λάθος/Неправильно: μετά από την παράσταση.

Единственное исключение когда за предлогом μετά следует личное местоимение:

μετά από σένα - после тебя, вслед за тобой.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Τα ισοσύλλαβα ουδέτερα ουσιαστικά σε [-ο] / Равносложные существительные среднего рода с окончанием [-ο]:

падеж πτώση	удар. на посл. слоге [οζύτονα]	удар. на предпол. слоге [παροζύτονα]	удар. на третьем слоге от конца [προπαροζύτονα]	
ενικός αριθμός				
ον./им.	το νερό	το βιβλίο	το σύννεφο	το άτομο
γεν./ род.	του νερού	του βιβλίου	του σύννεφου	του ατόμου*
αιτ./вин.	το νερό	το βιβλίο	το σύννεφο	το άτομο
κλ./зв.	- νερό	- βιβλίο	- σύννεφο	- άτομο
πληθυντικός αριθμός				
ον./им.	τα νερά	τα βιβλία	τα σύννεφα	τα άτομα
γεν./род.	των νερών	των βιβλίων	των σύννεφων	των ατόμων*
αιτ./вин.	τα νερά	τα βιβλία	τα σύννεφα	τα άτομα
κλ./зв.	- νερά	- βιβλία	- σύννεφα	- άτομα
	вода	книга	облако	личность, человек

Примечание:

*Существительные со звёздочкой меняют место ударения.

Как νερό склоняются: βουνό [гора], ποσό [сумма], φτερό [крыло], φυτό [растение], αυγό [яйцо], νοικοκυριό [хозяйство], προικιό [приданое] и др.

Как βιβλίο склоняются: δέντρο [дерево], πεύκο [сосна], υπουργείο [министерство], ζώο [животное], καπέλλο [шапка], κέντρο [центр], ξύλο [палка], μήλο [яблоко], πλοίο [пароход], σχολείο [школа], ταμείο [касса], νοσοκομείο [больница] и др.

Как σύννεφο склоняются: τριαντάφυλλο [роза], σίδερο [утиот], δάχτυλο [палец], κάρβουνο [уголь], μούσμουλο [мушмула], αμύγδαλο [миндаль], μάγουλο [щека] и др.

Как άτομο склоняются: πρόσωπο [лицо], άλογο [конь], θέατρο [театр], έπιπλο [мебель], κύπελλο [кубок], μέτωπο [лоб], όργανο [орган] и др.

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

Все существительные ср. р., оканчивающиеся на [-ο], пишем через [-ο], а не через[-ω].

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Σχηματίστε φράσεις κλίνοντας το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική. Образуйте словосочетания так, чтобы второе существительное стояло в форме родительного падежа.

η καθαρότητα – το νερό

η καθαρότητα του νερού

1. το περιεχόμενο - το βιβλίο
2. το χρώμα - το τριαντάφυλλο
3. η ελευθερία - το άτομο
4. η κομψότητα – το έπιπλο
5. το άρωμα - το πεύκο
6. το ύψος - το βουνό
7. το κτίριο – το θέατρο
8. η έλλειψη – το νερό
9. το τσόφλι – το αυγό
10. οι γιατροί – το νοσοκομείο
11. η τοποθεσία – το βιβλιοπωλείο

Β. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα.

Продолжите согласно примеру.

το βουνό

του βουνού

τα βουνά

1.	το δάχτυλο	του.....	τα.....
2.	το ταμείο	του.....	τα.....
3.	το φυτό	του.....	τα.....
4.	το αμύγδαλο	του.....	τα.....

5. το σχολείο του..... τα.....
 6. το άτομο του..... τα.....
 7. το νερό του..... τα.....

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Некоторые слова имеют различное значение в единственном и множественном числе. Например:

ενικός αριθμός / единственное число	πληθυντικός αριθμός / множественное число
η αποδοχή [принятие, одобрение]	οι αποδοχές [жалованье, зарплата]
το γυαλί [стекло]	τα γυαλιά [очки]
η διακοπή [перерыв, прекращение]	οι διακοπές [каникулы]
το μαλλί [шерсть]	τα μαλλιά [волосы]
η παραμονή [пребывание]	οι παραμονές [накануне]
η ιστορία [история-наука]	οι ιστορίες [сказки]
η οικονομία [экономика-наука]	οι οικονομίες [сбережения]

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

2. Τα ισοσύλλαβα θηλυκά ουσιαστικά σε [-α] / Равносложные существительные ж. р., оканчивающиеся на [-а], делятся на две группы.

Первая группа:

падеж πτώση	ударение на посл. слоге [οξύτονα]	ударение на предпосл. слоге [παροξύτονα]	ударение на третьем слоге с конца [προπαροξύτονα]
ενικός αριθμός [единственное число]			
ον./им.	η δουλειά	η γυναίκα	η μαθήτρια
γεν./род.	της δουλειάς	της γυναίκας	της μαθήτριας
αιτ./вин.	τη δουλειά	τη γυναίκα	τη μαθήτρια
κλητ./зв.	- δουλειά	- γυναίκα	- μαθήτρια
πληθυντικός αριθμός [множественное число]			
ον./им.	οι δουλειές	οι γυναίκες	οι μαθήτριες
γεν./род.	των δουλειών	των γυναικών*	των μαθητριών*
αιτ./вин.	τις δουλειές	τις γυναίκες	τις μαθήτριες
κλητ./зв.	- δουλειές	- γυναίκες	- μαθήτριες
	<i>работа</i>	<i>женщина</i>	<i>ученица</i>

Примечание:

*Звёздочками обозначены существительные, у которых меняется место ударения.

Как δουλειά склоняются: καρδιά [сердце], ομορφιά [красота], φωλιά [гнездо], φορά [раз], αχλαδιά [груша (дерево)], καρυδιά [ореховое дерево], δροσιά [роса], ζημιά [ущерб] и др.

Как γυναίκα склоняются: ώρα [час], γλώσσα [язык], δίψα [жажда], μοίρα [судьба], πείνα [голод], πλατεία [площадь], χώρα [страна] и др.

Как μαθήτρια склоняются: θάλασσα [море], αίθουσα [зал], μέλισσα [пчела], τράπεζα [банк], φοιτήτρια [студентка] и др.

Вторая группа равносложных существительных:

падеж πτώση	ударение на предпол. слоге [παροξύτονα]	ударение на третьем слоге с конца [προπαροξύτονα]
<i>εν. αρ. [единственное число]</i>		
ον./им.	η εφημερίδα	η ταυτότητα
γεν./род.	της εφημερίδας	της ταυτότητας*
αιτ./вин.	την εφημερίδα	την ταυτότητα
κλ./зв.	---εφημερίδα	---ταυτότητα
<i>πλ. αρ. [множественное число]</i>		
ον./им.	οι εφημερίδες	οι ταυτότητες
γεν./род.	των εφημερίδων	των ταυτοτήτων*
αιτ./вин.	τις εφημερίδες	τις ταυτότητες
κλ./зв.	---εφημερίδες	---ταυτότητες
	<i>gazeta</i>	<i>υδοστωβερευνη ληχνησθη, πασπορτ</i>

Примечание:

*Существительные со звёздочкой меняют место ударения в род. п. мн.ч.

Как εφημερίδα склоняются: ελπίδα [надежда], αμαζόνα [амазонка], ασπίδα [щит] и др.

Как ταυτότητα склоняются: διώρυγα [канал], σάλπιγγα [труба (муз.)], ταχύτητα [скорость] и др.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Β. Γράψτε την ίδια πτώση στον πληθυντικό αριθμό.

Напишите существительные в том же падеже, что даны, но во множественном числе.

	η δουλειά	οι δουλειές
1.	τη φωτιά	τις.....
2.	της φωλιάς	των.....
3.	την ώρα	τις.....
4.	η μαθήτρια	οι.....
5.	της γλώσσας	των.....
6.	η καρδιά	οι.....
7.	τη μέλισσα	τις.....
8.	της θάλασσας	των.....

Γ. Συμπληρώστε με το [της] ή [τις] σύμφωνα με το παράδειγμα.
Вставьте [της] или [τις] согласно примеру.

	της	δουλειάς	της	ταχύτητας
1.		μέλισσας		θάλασσας
2.		ώρες		αίθουσες
3.		χώρες		καρδιάς
4.		ομορφιάς		φωλιές
5.		γυναίκες		μαθήτριες
6.		φοράς		τράπεζες
7.		παπαδιές		ειλικρίνειας
8.		πλατείες		ημέρας

Δ. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.
Заполните пропуски согласно примеру.

	η εφημερίδα	της εφημερίδας	την εφημερίδα
1.	η Ελλάδα	της.....	την.....
2.	η ελπίδα	της.....	την.....
3.	η πέρδικα	της.....	την.....
4.	η ταχύτητα	της.....	την.....
5.	η σάλπιγγα	της.....	τη.....
6.	η πατρίδα	της.....	την.....
7.	η ικανότητα	της.....	την.....
8.	η ταχύτητα	της.....	την.....

Ε. Διορθώστε τα λάθη στα ουσιαστικά.
Исправьте ошибки в существительных.

	η Ελληνίδες	η Ελληνίδα
1.	η πέρδικες	οι σάλπιγγα
2.	οι ιδιότητα	της ταυτότητα
3.	την αθωότητας	των ελπίδων

4.	της σταφίδες	τη	Γαλλίδας
5.	η ασπίδες	οι	θερμότητα
6.	της σήραγγα	της	διώρυγες
7.	τω γαρίδων	τη	γοργόνας
	ν		
8.	η νεράιδας	της	ικανότητες
9.	την πατρίδας	των	λαμπάδες
10.	της Ελευσίνα	την	ποσότητας
11.	οι ταχύτητας	της	αυστηρότητα

Ж. Σχηματίστε φράσεις κλίνοντας το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική σύμφωνα με το παράδειγμα.

Образуйте словосочетания так, чтобы второе существительное стояло в форме родительного падежа, согласно примеру.

το εξώφυλλο – η εφημερίδα	το εξώφυλλο της εφημερίδας
---------------------------	----------------------------

1. το φως – η ελπίδα
2. το όριο – η ταχύτητα
3. τα χρόνια – η αθωότητα
4. το κλίμα – η Ελλάδα
5. τα περιβαλλοντικά προβλήματα – η Ελευσίνα
6. το απέραντο γαλάζιο – η θάλασσα
7. τα πρώτα φτερουγίσματα – η καρδιά
8. το μέλι - οι μέλισσες
9. η αξία - οι ζημιές
10. το φαγητό – η ώρα
11. τα αυγά – η ημέρα
12. η αποτελεσματικότητα – η διαίτα
13. η γεωγραφική θέση – η Ρωσία

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Τα χρονικά επιρρήματα / Основные наречия времени это:

πότε	когда	νωρίς	рано
ποτέ	никогда	αργά	поздно
πάντοτε	всегда	μετά	потом
πάντα	всегда	πριν	прежде
κάποτε	когда-то, некогда, иногда	προχτές	позавчера
σήμερα	сегодня	τότε	тогда
αύριο	завтра	ουδέποτε	никогда

μεθαύριο	послезавтра	σύντομα	скоро
παλιά	давно	χθες	вчера
έπειτα	после	του χρόνου	на следующий год
ολημερίς	весь день, с утра до вечера	εψές	вчера вечером / вчера
όλοχρονίς	в течение всего года	απόψε	сегодня вечером
τόρα	сейчас	όποτε	когда
άλλοτε	когда-то, в другой раз	όστερα	после
φέτος	в этом году	ακόμα	ещё
πέρ(υ)σι	в прошлом году	οποτεδήποτε	в любое время
ξανά	снова, вновь	αμέσως	сразу
κιόλας	уже, даже, ещё	επιτέλους	наконец
κατόπι	после, вслед	μόλις	едва, еле-еле
πάλι	опять, снова	πλέον	более, больше

Некоторые наречия на [-α] имеют форму и на [-ως]. Например:

- **αμέσως** [сразу же] - **άμεσα** [непосредственно, немедленно]:

Πρέπει να πας **αμέσως** στο νοσοκομείο. Тебе **сейчас же** надо идти в больницу.

Οι κάτοικοι της περιοχής είναι **άμεσα** ενδιαφερόμενοι να μην περάσει ο υπόγειος δρόμος από 'κει. Жители района **непосредственно** заинтересованы в том, чтоб не была проведена подземная дорога.

- **απλώς** [просто так] – **απλά** [просто]:

Ο κύριος Γιάννης μιλάει **απλά**. Господин Янис разговаривает **просто/понятно**.

Γιατί **παρεξηγήθηκες**, **απλώς** σου ζήτησα να είσαι πιο ευγενικός; Зачем ты на меня обиделся? Я **просто** попросил тебя быть повежливей.

- **εκτάκτως** [непредусмотренно, чрезвычайно] – **έκτακτα** [превосходно]:

Περάσαμε **έκτακτα** χθες. Вчера мы **превосходно** провели время. Το υπουργικό συμβούλιο συνεδρίασε **εκτάκτως** χθες. Вчера **внезапно** был созван союз министров.

- **αδιακρίτως** [независимо] – **αδιάκριτα** [неделикатно, неблагородно]:

Στο σύλλογο γίνονται δεκτοί όλοι, **αδιακρίτως** ηλικίας. В общество принимают всех, **независимо** от возраста.

Φέρθηκε **αδιάκριτα** στη φίλη του. Он обошёлся **бестактно** со своей подругой.

- **αδίκως** [зря, напрасно] – **άδικα** [несправедливо]:

Αδίκως προσπαθείς να πείσεις τα παιδιά σου. Ты **зря** пытаешься убедить своих детей.

Φέρθηκε άδικα στα παιδιά του. Он отнёсся несправедливо к своим детям.

4. Τα ποσοτικά επιρρήματα / Основные количественные наречия это:

πόσο;	σκόλκo?	οσοδήποτε;	σκόλκo бy нu
όσο	σκόλκo/στούλκo σκόλκo	κάριποσο	достаточнo, немало
πολύ	много	κάπως	нескóλκo
λίγο	мало	τουλάχιστον	по меньшей мере
αρκετά	достаточнo	πάνω κάτω	примерно
καθόλου	нискóλκo	περίπου	приблизительно
διόλου	ничуть	μáλλον	более
ελάχιστα	совсем мало	εξίσου	поровну
τόσο	στούλκo	πáρα (πολύ)	очень (много)
περισσότερο	больше	τελείως	вполне, совсем
λιγότερο	менее, меньше	σχεδόν	почти

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

3. Αντιστοιχίστε τα αντίθετα επιρρήματα.

Найдите противоположные наречия (антонимы).

νωρίς	1	α	έπειτα, ύστερα
σήμερα	2	β	αργά
πριν	3	γ	του χρόνου
λίγο	4	δ	μετά
γρήγορα	5	ε	πάντα, πάντοτε
τώρα	6	ζ	πολύ
φέτος	7	η	αργά
ποτέ	8	θ	άριο

ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ПАРОНИΜΥ

Παρονιμy (παρώνυμa) это разные слова, которые часто не связаны между собой. Именно потому, что они похожи по звучанию, иногда их не различают и путают.

αμνηστία, η - амнистия	αμνησία, η - амнезия
απαιτώ - требовать	απατώ - обманывать
αφόρετος [прил., м.р., ед.ч.] -	αφόρητος [прил., м.р., ед.ч.] -

νενοσενый	невыносимый
βοριάς, ο - северный ветер	Βορράς, ο - север
γέμιση, η - наполнение, начинка	γέννηση, η - рождение
διαφορά, η - различие	διαφθορά, η - коррупция
έντομα, τα - насекомые	έντονα [нареч.] - напряжённо

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ / ПОВΤΟΡЕНИЕ

Α. Αντικαταστήστε με την κατάλληλη προσωπική αντωνυμία τις υπογραμμισμένες λέξεις.

Замените подчёркнутые имена существительные личными местоимениями.

1. Η γιαγιά μου πλέκει κάλτσες.
2. Τα ζώα είναι φίλοι μας.
3. Ο θείος με τον ανηψιό του κυνηγάνε στο δάσος το ελάφι.
4. Η Ρωσία είναι μεγάλη χώρα.
5. Τα τέκνα κληρονομούν τους γονείς.
6. Το όπλο πυροβόλησε στα χέρια του δράστη.
7. Κάθε πρωί ο σκύλος μας, ο Μπούμπης, φέρνει την εφημερίδα στον παππού.
8. Το λεωφορείο σπάνια καθυστερεί στο σχολείο.
9. Κάθε μέρα ο βοσκός πηγαίνει τα πρόβατα για να βοσκήσουν.
10. Η κόρη μοιάζει με τη μητέρα της.

Β. Αντικαταστήστε το οριστικό με το κατάλληλο αόριστο άρθρο.

Замените определённый артикль подходящим неопределённым артиклем.

1.	της ντουλάπας		ο μανάβης	
2.	ο υπολογιστής		το κουμπί	
3.	το ποντίκι		η μερίδα	
4.	τη λάμπα		ο νόμος	
5.	του φιδιού		της φωτιάς	
6.	ο φάκελος		το στυλό	
7.	το τείχος		τον τρόπο	
8.	της σοκολάτας		την αγελάδα	
9.	τον κορυδαλλό		ο σύζυγος	
10.	η βροχή		το πιάτο	

Β. Κλίνετε τα εξής ουσιαστικά.

Προσклоняйте имена существительные.

ενικός αριθμός / ед. ч.			
ο μήνας	η διάμετρος	το νοσοκομείο	η βρογχίτις

πληθυντικός αριθμός / мн. ч.			

ενικός αριθμός / ед. ч.			
ο κλέφτης	η αγλαδιά	ο κάτοικος	η σύζυγος

πληθυντικός αριθμός / мн. ч.			

Γ. Βάλτε το τελικό [v] όπου χρειάζεται.

Вставьте конечное [v] там, где это необходимо.

Το... πυρετό, τη... δουλειά, τη... ψυχή, το... Έλληνα, το... ξανθό άντρα, τη... πηγή, το... Ρώσο, δε... έχω, το... κάμπο, τη... μύτη, τη... εκλογή, το... θεσμό, μη... μου το κάνεις, το... τζίρο, το θρανίο τω... μαθητών, τη... θρησκεία, το... λύκο, το... μπамπούλα.

Δ. Συμπληρώστε τα κενά με τα βοηθητικά ρήματα [έχω] και [είμαι].

Заполните пропуски правильной формой вспомогательных глаголов «иметь» и «быть».

Ο Βασίλης ..... ένα κάστρο, το οποίο του έκανε δώρο η μαμά. Πάνω στο κάστρο ..... διάφορα στρατιωτάκια. Τα στρατιωτάκια ..... μικρά και όμορφα. Στα χέρια τους όμως ..... όπλα.

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με τα ρήματα στον ενεστώτα.
Заполните пропуски глаголами в настоящем времени.

1. Η δασκάλα ..... τα γραπτά των μαθητών της (βαθμολογώ).
2. Το μάθημα στο σχολείο ..... 45 λεπτά (διαρκώ).
3. Οι αστυνομικοί ..... το σπίτι του υπόπτου (ερευνώ).
4. Όταν βρίσκεσαι σε κατάσταση ανάγκης, ... για βοήθεια (καλώ).
5. Εγώ και ο Σπύρος ..... τον Αντώνη, που έχασε τη μπάλα του (παρηγορώ).
6. Μη ..... το κακό (μελετώ).
7. Οι εργάτες ..... τη δουλειά τα ξημερώματα (ξεκινάω).
8. Ο Δημήτρης ..... και δεν ..... με τίποτα (κλαίω, ηρεμώ).
9. Ο μπαμπάς έμαθε το γιο του να ..... καρφιά (καρφώνω).
10. Από πέρσι η Αναστασία ..... τα έξοδα του γραφείου (πληρώνω).

Ενδέκατο μάθημα Одиннадцатый урок

Στο σούπερ μάρκετ

Στο σούπερ μάρκετ πηγαίνουμε μια φορά την εβδομάδα και αγοράζουμε όλα όσα μας χρειάζονται για όλη την εβδομάδα: αλεύρι, βούτυρο, αυγά, γιαούρτι, τυρί, αλλαντικά, ρύζι, μακαρόνια, αλάτι, πιπέρι, σαμπουάν, σαπούνι, απορρυπαντικό για τα πιάτα και για τα ρούχα κ.ά. Λάδι παίρνουμε από ελαιοπαραγωγό της Μεσσηνίας. Η Μεσσηνία φημίζεται για το ελαιόλαδό της.

Αυτές τις μέρες φιλοξενώ την Τατιάνα - φίλη μου από τη Μόσχα της Ρωσίας. Σήμερα θα την πάω στο μεγάλο σούπερ μάρκετ, όχι σ' αυτό της γειτονιάς. Μ' αρέσει να πηγαίνω στο μεγάλο σούπερ μάρκετ γιατί έχει μεγάλη ποικιλία προϊόντων. Μου αρέσει πολύ όταν έχω να διαλέξω ανάμεσα σε πολλά προϊόντα.

Λίγη ώρα αργότερα είμαστε μπροστά από το σούπερ μάρκετ. Παρκάρουμε το αυτοκίνητο στο υπόγειο πάρκινγκ και μπαίνουμε μέσα.

Τατιάνα: Είναι τόσο μεγάλο! Χάνεσαι μέσα σ' αυτό.

Μαρίνα: Δεν είναι μόνο ένα. Έχει ανοίξει σ' όλη την Ελλάδα μία μεγάλη αλυσίδα τέτοιων σούπερ μάρκετ.

Τατιάνα: Από πού θα πάμε; Θα πάρουμε το ασανσέρ ή την κυλιόμενη σκάλα;

Μαρίνα: Ας πάρουμε το ασανσέρ καλύτερα. Στον πρώτο όροφο είναι τα καρότσια. Ας πάρουμε ένα και να ξεκινήσουμε από αυτό το διάδρομο. Συμφωνείς;

Τατιάνα: Ναι. Τα απορρυπαντικά ρούχων και πιάτων είναι απαραίτητα για κάθε νοικοκυριό. Πω, πω τι φοβερή ποικιλία στα αρώματα των απορρυπαντικών! Δεν ξέρεις τι να διαλέξεις.

Μαρίνα: Εσύ τι λες να διαλέξω; Αυτό με άρωμα πράσινου μήλου ή αυτό με άρωμα ροδάκινου;

Τατιάνα: Άφησέ τα και τα δύο, αυτό εδώ είναι φτηνότερο.

Μαρίνα: Ναι, αλλά δεν έχει την ίδια ποιότητα με αυτά. Τελικά θα πάρω αυτό με το άρωμα πράσινου μήλου.

Τατιάνα: Κοίτα πόσα διαφορετικά είδη μπισκότων έχει εκεί, σ' εκείνο το διάδρομο! Αυτά με γέμιση φράουλας έχουν έκπτωση.

Μαρίνα: Πότε είναι η ημερομηνία λήξης τους;

Τατιάνα: Σε ένα μήνα περίπου.

Μαρίνα: Μπορείς να τα πάρεις, αλλά κοίταξε εδώ αυτή την προσφορά. Δεν είναι δελεαστική; Γράφει και "Οικονομική συσκευασία". Στα δύο πακέτα μπισκότα με γέμιση μπανάνας το τρίτο είναι δώρο.

Τατιάνα: Να πάρουμε αυτά με γέμιση φράουλας, μ' αρέσουν περισσότερο.

Μαρίνα: Ας πάμε τώρα στο χώρο των τυριών και των αλλαντικών.

(η) **Υπάλληλος:** Τι θα θέλατε, παρακαλώ;

Μαρίνα: Θα ήθελα τρία τέταρτα από αυτή τη φέτα, μισό κιλό από αυτό το κίτρινο τυρί και τριακόσια γραμμάρια από εκείνο το καπνιστό τυρί.

(η) **Υπάλληλος:** Ορίστε. Τίποτε άλλο;

Μαρίνα: Ένα τέταρτο αγγουράκια τουρσί, τριακόσια γραμμάρια από αυτό το σαλάμι και τέσσερα λουκάνικα γαλοπούλας. ... Ευχαριστώ πολύ. Νομίζω πως τελειώσαμε με τα ψώνια. Πάμε να πληρώσουμε.

Στο ταμείο:

(η) **Ταμίας:** 30,50 ευρώ, παρακαλώ.

Μαρίνα: Αμέσως.

(η) **Ταμίας:** Μήπως υπάρχουν καθόλου ψιλά;

Μαρίνα: Φοβάμαι πως όχι.

(η) **Ταμίας:** Καλά, δεν πειράζει. Ορίστε τα ρέστα σας.

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

μας χρειάζονται (χρειάζομαι)	мас хриазонде (хриазоме)	нам нужны (нуждаться)
φημίζομαι	φимизоме	быть известным
μ' αρέσει/-ουν = μου αρέσει/-ουν (αρέσω)	марэси / марэсун = му арэси / му арэсун (арэсо)	мне нравится / мне нравятся (нравиться)
διαλέγω	διалеγο	выбирать
παρκάρουμε (παρκάρω)	паркарумэ (паркаро)	припарковываем (припарковать)
μπαίνουμε (μπαίνω)	бэзуме (бэно)	входим (входить)
έχει ανοίξει (ανοίγω)	эхи аникси (аниго)	открыл (открывать)
ξεκινώ	ксэкино	начинать
συμφωνείς; (συμφωνώ)	симфонис? (симфоно)	ты согласен? (соглашаться)
κοίτα, κοίταξε (κοιτάω/-ώ)	кита, китаксе (китао/кито)	смотри, посмотри (смотреть)
νομίζω	номизо	думать, считать
τελείωσα (τελειώνω)	тэлиоса (тэлионо)	закончил (заканчивать)
πληρώνω	плиροно	платить
υπάρχουν (υπάρχω)	ипархун (ипархо)	существуют (существовать)
φοβάμαι	фоваме	бояться

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

αλεύρι, το	αлевρι, το	мука
βούτυρο, το	вυτιρο, το	сливочное масло
γιαούρτι, το	γурти, το	кефир, йогурт
αλλαντικά, τα	αλандика, τα	колбасные изделия
ρύζι, το	ριзи, το	рис
μακαρόνια, τα	μακαρονя, τα	макароны
πιπέρι, το	πипери, το	перец
σαμπουάν, το (нескл.)	самбуан, το	шампунь
σαπούνι, το	сапуни, το	мыло
απορρυπαντικό για τα πιάτα, το	αпорипандικο я та πьята, το	порошок для мытья посуды
απορρυπαντικό για τα ρούχα, το	αпорипандικο я та руχα, το	стиральный порошок
λάδι, το	λαδι, το	масло (растительное)
ελαιοπαραγωγός, ο	ελεοπαραγωγος, ο	производитель маслин или оливкового масла
Μεσσηνία, η	месиния, и	Мессиния
ελαιόλαδο, το	ελεоладо, το	оливковое масло
μεγάλος, -η, -ο	мегалос, мегали, мегало	большой, -ая, -ое
γειτονιά, η	γитоня, и	соседство, квартал
ποικιλία, η	пикилия, и	разнообразие
προϊόν, το	пройон, το	продукт
αυτοκίνητο, το	афтокинито, το	автомобиль
υπόγειος, -α, -ο	ипоиос, ипоия, ипоιο	подземный, -ая, -ое
τόσος, -η, -ο (пок. мест.)	тосос, тоси, тосо	такой (см. урок №21)
τέτοιος, -α, -ο (пок. мест.)	тэтьёс, тэтья, тэтьё	такой, -ая, -ое (см. урок №21)
πάρκινγκ, το	паркинг, το	паркинг
σκάλα, η	скала, и	лестница
όροφος, ο	орофос, ο	этаж
διάδρομος, ο	диадромос, ο	коридор
νοικοκυριό, το	никокирьё, το	хозяйство
φοβερός, -ή, -ό	фоверос, фовери, фовερο	ужасный, -ая, -ое, удивительный, -ая, -ое
άρωμα, το	арома, το	аромат, благоухание, духи
πράσινος, -η, -ο	прасинос, прасини, прасино	зелёный, -ая, -ое
μήλο, το	мило, το	яблоко

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

διαφορετικός,-ή,-ό	διαφορέतिकος, διαφορέτικι, διαφορέτικο	различный,-ая,-ое
ροδάκινο, το	родакиνο, το	персик
φτηνότερος,-η,-ο	φτινотэрос, φτιнотэρι, φτιнотэρο	самый дешёвый,-ая,- ое
(ο) ίδιος,-α,-ο (οпр. мест.)	(ο) идиос, идиа, идио	свой, собственный (см. урок № 34) *
είδος, το	ιδос, το	вид
μπισκότο, το	биското, το	печенье
γέμιση, η	гемиси, и	наполнение, начинка
φράουλα, η	фраула, и	клубника
μήνας, ο	минас, ο	месяц
προσφορά, η	просфора, и	предложение
δελεαστικός,-ή,-ό	делеастикος, делеастικι, делеастико	соблазнительный,-ая, -ое, заманчивый,-ая, -ое
πακέτο, το	пакеτο, το	пакет
μπανάνα, η	банана, и	банан (плод)
τρίτος,-η,-ο (числ. пор.)	тритос, трити, трито	третий,-ья,-ье
δώρο, το	доро, το	подарок
περισσότερος,-η,-ο (сравн. степ. прил. πολύς)	перисотэрос, перисотэри, перисотэρο	большой (см. урок №38 на стр. 434)
χώρος, ο	хорос, ο	место, пространство
υπάλληλος, ο/η	ипалилос, ο/и	служащий, -ая
φέτα, η	фета, и	брынза
μισός,-ή,-ό	μισос, миси, мисо	половинный,-ая,-ое (см. урок №33 на стр. 380)
κίτρινος,-η,-ο	китринос, китрини, китрино	жёлтый,-ая,-ое
τριακόσιοι,-ιες,-ια (числ. кол.)	триакосии, триакосиес, триакося	триста (см. урок №12 на стр. 145)
γραμμάριο, το	грамарио, το	грамм
καπνιστός,-ή,-ό	капнистос, капнисти, капнисто	копчёный,-ая,-ое
αγγούρι, το	ангури, το	огурец
αγγουράκι, το	ангураки, το	огурчик
σαλάμι, το	салами, το	салями, копчёная колбаса

λουκάνικο, το	луканико, то	сосиска
γαλοπούλα, η	γалопула, и	индюшка
ψώνια, τα	псоня, та	покупки
ταμίας, ο/η	тамиас, ο/и	кассир, -ша
ψιλά, τα	псила, та	мелочь, деньги
ρέστα, τα	рэста, та	сдача

Άκλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

τίποτε/τίποτα (неοпр. мест.)	типотэ/типота	ничего (см. урок №37)
όταν (союз)	отан	когда, в то время как
όμως (союз)	омос	однако, но, а
μέσα (нареч.)	мэса	внутри, в
ανάμεσα (нареч.)	анамэса	между
μπροστά από	броста апо	перед
κάθε (мест.)	кафе	каждый,-ая,-ое (см. урок № 37)
περίπου (нареч.)	перипу	приблизительно, около
καθόλου (нареч.)	кафолу	нисколько
μήπως (союз)	мипос	может быть
τελικά (нареч.)	тэлика	в конце концов
Πω πω!	по-по	О!

Εκφράσεις / Выражения

...όλα όσα ... - ... всё что...

αγγουράκια τουρσί, τα - солёные огурчики

Τίποτε άλλο; - Что-нибудь ещё?

Τίποτε άλλο. - Больше ничего.

Τι λες; - Как ты считаешь?

Θα την πάω... - Я её поведу...

Άφησέ τα! - Оставь их!

Αυτές τις μέρες... - В эти дни

έχω να διαλέξω = έχω (τη δυνατότητα) να διαλέξω - у меня есть возможность выбрать

χάνεσαι μέσα σ' αυτό - можно затеряться в них

λίγη ώρα αργότερα - немного позже

η κυλιόμενη σκάλα - эскалатор

είναι απαραίτητα - они необходимы

σ' εκείνο = σε εκείνο - в том

η ημερομηνία λήξης - срок годности

τα λουκάνικα γαλοπούλας - сосиски из индюшки

τρία τέταρτα, τα - три четверти
μισό κιλό, το - пол килограмма

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Τα ισοσύλλαβα ουδέτερα ουσιαστικά σε [-ι] / Равносложные существительные ср. р. с окончанием [-и]:

падеж πτώση	удар. на посл. слоге / οξύτονα	удар. на предпосл. слоге / παροξύτονα
εν. αρ. [единственное число]		
ον./им.	το ψωμί	το καλοκαίρι
γεν./род.	του ψωμιού*	του καλοκαιριού*
αιτ./вин.	το ψωμί	το καλοκαίρι
κλ./зв.	- ψωμί	- καλοκαίρι
πλ. αρ. [множественное число]		
ον./им.	τα ψωμιά	τα καλοκαίρια
γεν./род.	των ψωμιών*	των καλοκαιριών*
αιτ./вин.	τα ψωμιά	τα καλοκαίρια
κλ./зв.	- ψωμιά	- καλοκαίρια
	хлеб	лето

Примечание:

*Существительные среднего рода на [-ι] меняют место ударения в род. п. единственного и множественного числа.

Как ψωμί склоняются: παιδί [ребёнок], αρνί [баран], σκοινί [веревка], σφυρί [молоток], αφτί [ухо], δαδί [лучина], σκυλί [собака], κερι [свеча], κλειδί [ключ], νησί [остров], κορμί [телο], κρασί [вино], καρφί [гвоздь] и др.

Как καλοκαίρι склоняются: τραγούδι [песня], καράβι [корабль], κεράσι [черешня], παραμύθι [сказка], μέλι [мёд], μάτι [глаз], χέρι [рука], αηδώνι [соловей], θυμάρι [тимьян, чебрец (бот.)] и существительные ср. р. с окончанием [-άδι], [-ίδι], [-άρι]: ασπράδι [белок], βλαστάρι [росток], βαρίδι [отвес] и др.

Τα υποκοριστικά / Уменьшительные на [-άκι], [-ούλι] обычно не образуют форму родительного падежа. Например:

Λάθος / Неправильно: του αρνακιού - ягнёнка / των αρνακιών - ягнят,

Σωστό / Правильно: του αρνιού - барана / των αρνιών - баранов

Существительные обычно с окончанием [-άκι] и [-ούλι] (которые не являются уменьшительными) образуют форму родительного падежа. Например:

το σπανάκι [шпинат] - του σπανακιού,

το μαρούλι [салатный латук] - του μαρουλιού.

*****

Существительные, имеющие гласный перед окончанием [-ι], пишутся через [-γ-] перед [-ι] в падежных формах, которые не оканчиваются на [-ι]. Например:

	εν. αρ./ εδ.ч.	πληθ. αρ./ μν.ч.
ον./им. п.	το ρολόι	τα ρολόγια
γεν./род. п.	του ρολογιού	των ρολογιών
αιτ./вин. п.	το ρολόι	τα ρολόγια
κλητ./зв. п.	--- ρολόι	--- ρολόγια

Как ρολόι [часы] склоняются: κομπολόι [чётки], μοιρολόι [причитание].

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

Существительные среднего рода, которые оканчиваются на [-ι], пишем через [ι].

Из существительных на [-ι] пишутся через [υ] в им., вин. и зв. падежах ед. числа слова: βράδυ, δόρυ, οξύ и во всех падежных формах δάκρυ, δίχτυ και στάχτυ.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски согласно примеру.

	το τραγούδι	του τραγουδιού	τα τραγούδια
1.	το.....	του παιδιού	τα.....
2.	το.....	του.....	τα λουλούδια
3.	το.....	του.....	τα σκυλιά
4.	το ταξίδι	του.....	τα.....
5.	το.....	του κλειδιού	τα.....
6.	το.....	του.....	τα δαχτυλίδια
7.	το.....	του σπιτιού	τα.....
8.	το πουλί	του.....	τα.....
9.	το.....	του.....	τα καρφιά
10.	το	του παιχνιδιού	τα .....

Б. Σχηματίστε φράσεις κλίνοντας το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική του ενικού.

Образуйте словосочетания так, чтобы второе существительное стояло в форме родительного падежа единственного числа.

	η μελωδία – το τραγούδι	η μελωδία του τραγουδιού
1.	η καθαριότητα – το σπίτι	
2.	το κελάηδημα – το πουλί	
3.	η διάρκεια – το παιχνίδι	
4.	το γέλιο – το παιδί	
5.	το γάβγισμα – το σκυλί	
6.	το χρώμα – το λουλούδι	
7.	η νοστιμιά – το ψωμί	
8.	ο προορισμός – το ταξίδι	
9.	η ομορφιά – το δαχτυλίδι	
10.	το ψήσιμο – το αρνί	
11.	ο πληθυσμός – το νησί	
12.	το δίδαγμα – το παραμύθι	

В. Αντιστοιχίστε τα ταυτόσημα.

Найдите синонимы.

το σφάλμα	1	α	το έτος
η χρονιά	2	β	το λουλούδι
το βουνό	3	γ	η βόλτα
το δάσος	4	δ	ο κόκορας
το άνθος	5	ε	το όρος
η γίδα	6	ζ	το ρόδο
η εκκλησία	7	η	το λάθος
η ατυχία	8	θ	η κατσικά
το τριαντάφυλλο	9	ι	η αναποδιά
ο περίπατος	10	κ	το άλσος
ο πετεινός	11	λ	ο ναός

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Η σειρά των όρων στην πρόταση / Порядок слов в предложении.

В греческом языке порядок слов в предложении свободен, т. е. члены предложения могут занимать разные места в предложении.

Ниже даны члены предложения и падеж, в котором они употребляются:

- **το υποκείμενο / подлежащее** в именительном падеже,

- το άμεσο αντικείμενο / прямое дополнение в винительном падеже,
- το έμμεσο αντικείμενο / косвенное дополнение в родительном или в винительном падеже с предлогом,
- το κατηγορούμενο / именная часть сказуемого в именительном и иногда в родительном падеже.

В простом предложении возможны все комбинации порядка слов в предложении:

α)

Η γιαγιά μου		μάλωσε		τον αδελφό μου.
кто? подлежащее		сказуемое		кого? прямое дополнение
Моя бабушка		побранила		моего брата.

β)

Μάλωσε		η γιαγιά μου		τον αδελφό μου.
сказуемое		кто? подлежащее		кого? прямое дополнение
Побранила		моя бабушка		моего брата.

γ)

Μάλωσε		τον αδελφό μου		η γιαγιά μου.
сказуемое		кого? прямое дополнение		кто? подлежащее
Побранила		моего брата		моя бабушка.

δ)

Τον αδελφό μου		μάλωσε		η γιαγιά μου.
кого? прямое дополнение		сказуемое		кто? подлежащее
Μοεγο брата		побранила		моя бабушка.

ε)

Η γιαγιά μου		τον αδελφό μου		μάλωσε.
кто? подлежащее		кого? прямое дополнение		сказуемое
Моя бабушка		моего брата		побранила.

ς)

Τον αδελφό μου		η γιαγιά μου		μάλωσε.
кого? прямое дополнение		кто? подлежащее		сказуемое
Μοεγο брата		моя бабушка		побранила.

В вопросительных предложениях порядок слов обычно следующий:

сказуемое	+	подлежащее	+	οσταλννє чаети ρечи
Είναи		ο Πέτρος		δάσκαλοσ;
		Πέτρ	-	учителъ?
Μάλωσε		η γιαγιά μου		τον αδελφό μου;
Ποβранила		моя бабушка		моего брата ?

Если вопросительное предложение содержит вопросительное слово, тогда оно стоит перед сказуемым:

Ποιου		μάλωσε		η γιαγιά μου;
Кого		ποβранила		моя бабушка?

Но иногда вопросительное предложение имеет одинаковую структуру с утвердительным предложением (подлежащее + сказуемое + именная часть сказуемого или дополнение). Разница только в интонации. Например:

Η Ελένη είναι Ελληνίδα.   Елена гречанка.
 Η Ελένη είναι Ελληνίδα;   Елена гречанка?

Сказуемое обычно управляет двумя дополнениями (прямым и косвенным). Косвенное стоит перед прямым. Например:

Ο δάσκαλοσ	της Φυσικής	εξήγησε	στουσ μαθητέσ
кто? подлежащее		сказуемое	кому? косв. доп.
τη δύσκολη	άσκηση	στο διάλειμμα.	
	что? пр. доп.		

На перемене учитель по физике объяснил ученикам трудную задачу.

3. Λέξεις με ορισμένη θέση στην πρόταση / Слова с определённым местом в предложении.

Некоторые слова однако занимают в предложении определённое место. Например:

α). отрицательные частицы **μη(v)** и **δε(v)** стоят всегда перед глаголами:

- **μη(v)** употребляется в повелительном и сослагательном наклонении:

Πρόσεχε **μη**ν χάσεισ τα λεφτά! Будь повнимательней, чтоб не потерял деньги!

- **δε(v)** употребляется в изъявительном наклонении:

Δε(v) θα κάνουμε μπάνιο σήμερα γιατί η θάλασσα **δεν** είναι καθαρή. Сегодня мы не будем купаться, потому что море не чистое.

б). Энклитические формы местоимений стоят всегда после

глаголов (при условии, что глагол либо в повелительном наклонении, либо является причастием). Например:

Δώσε μου το βιβλίο! Дай мне книгу!

Δίνοντάς του αυτά τα έγγραφα, ηρέμησα. Отдав ему эти документы, я успокоился.

в) Когда две энклитические формы стоят одна за другой, то первое употребляется в форме родительного падежа.

Μου το δίνεις; Не подашь ли?

Πάρε μου το (το αρκουδάκι). Возьми мне его (купи, подай) (медвежонка).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УΠΡΑΞΗΝΕΙΑ

Γ. Απαντήστε στις ερωτήσεις.

Ответьте на вопросы.

	Είναι η Μαρία και ο Γιώργος στο σπίτι;	Ναι, είναι. Όχι, δεν είναι.
1	Είμαστε στο σινεμά;	Ναι..... Όχι.....
2	Είναι η Αριάδνη μαθήτρια;	....
3	Είσαι δασκάλα;	....
4	Είστε Ρώσος;	....
5	Είστε Ελληνίδα;	....
6	Είναι το τετράδιο στο τραπέζι;	....

Δ. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα.

Продолжите согласно примеру.

Ο Γιώργος είναι δάσκαλος.	Ο Γιώργος είναι δάσκαλος; Είναι ο Γιώργος δάσκαλος;
----------------------------------	--

1. Η Ελένη βλέπει τηλεόραση.....
.....
2. Η Άννα διαβάζει περιοδικό.....
.....
3. Ο Βασίλης παίζει μπάλα.....
.....
4. Ο Γιάννης κι εγώ πηγαίνουμε σχολείο.....

.....
5. Ο Θάνος και η Μαρία αγαπάνε τη γιαγιά.....

.....
6. Η Τζένη και ο Γιώργος μένουν στην Κορώνη.....

.....
7. Η Μαρίνα και ο Βασίλης μαγειρεύουν.....
.....

Ε. Απαντήστε στις ερωτήσεις σύμφωνα με το παράδειγμα.

Отвѣтьте на вопросы, согласно примеру.

	Διαβάζεις εφημερίδες;	Ναι, διαβάζω εφημερίδες. Όχι, δεν διαβάζω εφημερίδες.
1.	Ξέρετε Ελληνικά;	
2.	Θέλεις καφέ;	
3.	Δουλεύεις;	
4.	Έχετε παιδιά;	
5.	Πηγαίνουν σχολείο;	
6.	Σου αρέσει η κλασική μουσική;	

Ж. Απαντήστε στις ερωτήσεις σύμφωνα με το παράδειγμα.

Отвѣтьте на вопросы, согласно примеру.

	Διαβάζεις την εφημερίδα;	Ναι, τη διαβάζω. Όχι, δεν τη διαβάζω.
1.	Γνωρίζεις την κυρία Μαρίνα;	
2.	Ανοίγεις το παράθυρο;	
3.	Ποτίζεις το λουλούδι τακτικά;	
4.	Είδες την έκθεση του El Greco;	
5.	Γράφεις την εργασία;	
6.	Μαθαίνεις το μάθημα;	

Δωδέκατο μάθημα Двенадцатый урок

Στη λαϊκή*

Κάθε Παρασκευή στη γειτονιά μας υπάρχει λαϊκή αγορά. Από νωρίς τα ξημερώματα ακούγονται φωνές:

- Πάρε, πάρε, πάρε! Εδώ οι καλές πατάτες. Πατάτες Καλαμάτας. Πέντε κιλά τρία ευρώ. Μόνο τρία ευρώ τα πέντε κιλά, φωνάζει δυνατά ένας μικροπωλητής.

Άλλος, ακριβώς απέναντί του, συνεχίζει:

- Τα καλά πωλούνται πρώτα! Έλα, δεξ και πάρε! Πέντε κιλά πατάτες, τρία ευρώ.

- Τρία κιλά ντομάτες, δύο ευρώ. Άκουσον, άκουσον μόνο δύο ευρώ τα τρία κιλά, διαλαλεί τα προσόντα του προϊόντος του, νέος πωλητής.

Κι ο διπλανός του:

μικροπωλητής: Εδώ τα καλά, έλα κοντά! Όλα ένα ευρώ!

πελάτισσα: Δώστε μου μια σακούλα, παρακαλώ! Θέλω να διαλέξω μόνη μου τα κολοκυθάκια.

μικροπωλητής: Ορίστε, κυρία μου.

πελάτισσα: Ζυγίστε τα κολοκυθάκια, παρακαλώ!

μικροπωλητής: Είναι ενάμισι κιλό. Να τα κάνουμε δύο;

πελάτισσα: Όχι, θέλω ένα κιλό.

μικροπωλητής: Εντάξει.

πελάτισσα: Δεν έχω ψιλά. Έχω πενήντα ευρώ.

μικροπωλητής: Δεν πειράζει. Έχω εγώ ψιλά. Ορίστε.

πελάτισσα: Ευχαριστώ, κύριε.

---

*Слово η λαϊκή = η λαϊκή αγορά это субстантивированное прилагательное, которое означает [базар]. Субстантивированное прилагательное это прилагательное, которое выступает в роли существительного в предложении (см. ниже).

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

ακούγονται (ακούγομαι)	аку <u>г</u> онде (аку <u>г</u> оме)	слышатся (слышаться)
---------------------------	---	----------------------

Ρήματα / Глаголы

*πάρε (παίρω)	паре (перно)	возьми (брать)
φωνάζω	фоназо	кричать
συνεχίζω	синехизо	продолжать
πωλούνται (πωλούμαι)	полунде (полуме)	продаются (продаваться)
δες (βλέπω)	дес (влепо)	смотри (видеть, смотреть)
διαλαλεί (διαλαλώ) (2)	диалали (диалало)	разглашает (разглашать)
έλα (έρχομαι)	эла (эрхоμε)	иди, приходи (приходить)
δώστε (δίνω)	досте (дино)	дайте (давать)
ζυγίστε (ζυγίζω)	зигисте (зигизо)	взвесьте (взвешивать)

*Не путайте паронимы с ударением на разных слогах: παίρω (брать) и περνώ (проходить).

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

ξημερώματα, τα	ксимеромата, та	рассвет
πατάτα, η	патата, и	картофель
Καλαμάτα, η	каламата, и	Каламата (город на п-ве Пелопоннес)
ευρώ, το (нескл.)	эвро, то	евро
μικροπωλητής, ο	микрополитис, о	продавец на базаре
πωλητής, ο	политис, о	продавец
ντομάτα, η	домата, и	помидор
νέος, -α, -ο	нэос, нэа, нэо	молодой, -ая, -ое, новый, - ая, -ое (см. ниже)
*διπλανός, ο	дипланос, о	сосед
*διπλανός, -ή, -ο	дипланос, диплани, диплано	соседний, -яя, -ее
σακούλα, η	сакула, и	кулёк, пакет
μόνος, -η, -ο (οпр. мест.)	монос, мони, моно	сам, -а, -о, единственный, -ая, -ое (см. урок №34)
κολοκυθάκι, το	колокифаки, то	кабачок
ενάμιση, μιάμιση, ενάμισι (числ. дроб.)	энамисис, мьямиси, энамиси	полтора (см. урок №33 на стр. 380)

*ο διπλανός (сосед) – это субстантивированное прилагательное.

Άκλιτες λέξεις / Несклоняемые слова

μόνο (нареч.)	ΜΟΝΟ	ТОЛЬКО, ЛИШЬ
δυνατά (нареч.)	δινата	СИЛЬНО
απέναντι (нареч.)	απэнанди	НАПРОТИВ, ПРОТИВ
πρώτα (нареч.)	прота	СПЕРВА, РΑΝΉШЕ
εντάξει (нареч.)	эндакси	ЛАДНО, СОГЛАСЕН
πενήντα (числ. кол.)	пенинда	ПЯТЬДЕСЯТ

Εκφράσεις / Выражения

δεν πειράζει (πειράζω) - неважно, ничего (трогать, поддразнивать)
 από νωρίς τα ξημερώματα... - с утра пораньше
 ενάμισι κιλό, το - полтора килограмма
 Έλα κοντά! - Подойди поближе!

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Прилагательные νέος, νεαρός, καινούρ(γ)ιος, καινός это синонимы. Сравните:

νέος, -α, -ο - 1) новый, -ая, -ое, 2) молодой, -ая, -ое

νεαρός, -ή, -ό - молодой, -ая, -ое

καινούρ(γ)ιος, -α, -ο - новый, -ая, -ое

καινός, -ή, -ό - новый, -ая, -ое

Στο γραφείο μου ήρθε μια νέα κοπέλα. В мой офис пришла молодая / новая девушка.

Στο γραφείο μου ήρθε μια καινούρ(γ)ια κοπέλα. В мой офис пришла новая девушка.

Στο γραφείο μου ήρθε μια νεαρή κοπέλα. В мой офис пришла молодая девушка.

Выражения с данными прилагательными:

το νέο ημερολόγιο (το γρηγοριανό) - новый календарь (григорианский)	ο καινούρ(γ)ιος χρόνος - НОВЫЙ ГОД
η νέα γενιά - молодое поколение	το καινούρ(γ)ιο σπίτι - НОВЫЙ ДОМ
Ανοίγω νέους δρόμους - Открываю новые пути.	ο καινούρ(γ)ιος συγγραφέας - НОВЫЙ ПИСАТЕЛЬ
η νέα αρχή - новое начало	η Καινή διαθήκη - Новый завет
το νέο κύμα - новая волна	το νεαρό ζευγάρι - молодая пара

Выражения с данными прилагательными:

τα νέα Ελληνικά - новогреческий язык	η καινούρ(γ)ια δουλεία - новая работа
η νέα κοπέλα - молодая / новая девушка	η καινούρ(γ)ια ταινία - новый фильм
ο νέος πολιτικός - молодой / новый политик	το καινούρ(γ)ιο αυτοκίνητο - новая машина
τα νέα - новости	ο νεαρός - молодой человек
η νεαρή κοπέλα - молодая девушка	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

1. Τα επίθετα / Прилагательными называются слова, которые обозначают вид или качество существительного, а также причастия, местоимения и др.

Прилагательное согласуется с существительным, которое определяет, в роде, числе и падеже, но не всегда имеет одинаковое окончание с существительным: η μακριά οδός (длинная улица), η φαρδιά λεωφόρος (широкий бульвар), τα πράσινα δάση (зелёные горы).

Επίθετα σε [-ύς, -ιά, -ύ], [-ής, -ιά, -ί] / Прилагательные, оканчивающиеся на [-ύς, -ιά, -ύ], [-ής, -ιά, -ί]:

[-ύς] и [-ής] - окончания м. р.

[-ιά] - окончание ж. р.

[-υ] и [-ί] - окончания ср. р.

επίθετο γένους αρσενικού / прилагательное м. р.		
εν. αρ. / ед. ч.		
ον./им.	ο παχ - ύς	ο βυσσιν - ής
γεν./род.	του παχ - ιού	του βυσσιν - ιού
αιτ./вин.	τον παχ - ύ	το βυσσιν - ή
κλ./зв.	- παχ - ύ	- βυσσιν - ή
πλ. αρ. / мн. ч.		
ον./им.	οι παχ - ιοί	οι βυσσιν - ιοί
γεν./род.	των παχ - ιών	των βυσσιν - ιών
αιτ./вин.	τους παχ - ιούς	τους βυσσιν - ιούς
κλ./зв.	- παχ - ιοί	- βυσσιν - ιοί
επίθετο γένους θηλυκού / прилагательное ж. р.		
εν. αρ. / ед. ч.		
ον./им.	η παχ - ιά	η βυσσιν - ιά
γεν./род.	της παχ - ιάς	της βυσσιν - ιάς
αιτ./вин.	την παχ - ιά	τη βυσσιν - ιά
κλ./зв.	- παχ - ιά	- βυσσιν - ιά

		πλ. αρ. / μн. ч.	
ον./им.	οι παχ - ιές	οι βυσσιν - ιές	
γεν./род.	των παχ - ιών	των βυσσιν - ιών	
αιτ./вин.	τις παχ - ιές	τις βυσσιν - ιές	
κλ./зв.	- παχ - ιές	- βυσσιν - ιές	
επίθετο γένους ουδέτερου / прилагательное ср. р.			
		εν. αρ. / ед. ч.	
ον./им.	το παχ - ύ	το βυσσιν - ί	
γεν./род.	του παχ - ιού	του βυσσιν - ιού	
αιτ./вин.	το παχ - ύ	το βυσσιν - ί	
κλ./зв.	- παχ - ύ	- βυσσιν - ί	
		πλ. αρ. / μн. ч.	
ον./им.	τα παχ - ιά	τα βυσσιν - ιά	
γεν./род.	των παχ - ιών	των βυσσιν - ιών	
αιτ./вин.	τα παχ - ιά	τα βυσσιν - ιά	
κλ./зв.	- παχ - ιά	- βυσσιν - ιά	
	<i>толстый, -ая, -ое</i>	<i>вишнёвый, -ая, -ое</i>	

Как παχύς κλонируются: βαθύς [глубокий], βαρύς [тяжёлый], μακρύς [длинный], πλατύς [широкий] и др.

Как βυσσινής κλонируются: σταχτής [пепельный], θαλασσής [цвет морской волны], καφετής [кофейный], χρυσαφής [золотистый] и др.

Запомните! В прилагательных место ударения не меняется!

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Ουσιαστικοποιημένα επίθετα / Субстантивированные прилагательные. Некоторые прилагательные употребляются без существительных, к которым они относятся, и выступают в роли существительного в предложении. Эти прилагательные называются субстантивированными прилагательными / **ουσιαστικοποιημένα επίθετα**. Когда одно прилагательное используется как субстантивированное, то оно κλонируется по правилам κλониения существительных, т. е. место ударения меняется, как и у имён существительных. Например:

Η υγεία του αρρώστου βελτιώθηκε (субстантивированное прилагательное - ο άρρωστος). Здоровье больного улучшилось.

Ο πυρετός του άρρωστου παιδιού ανεβαίνει (прилагательное среднего рода άρρωστο). Температура больного ребёнка поднимается.

Следуют примеры некоторых субстантивированных прилагательных:

λαϊκή, η [αγορά] - базар (передвижной базар)

- λαϊκά, τα [τραγούδια] - народные (песни)
 δημοτικό, το [σχολείο] - начальная (школа)
 δημοτική, η [γλώσσα] - διμοτική (греческий народный язык)
 καθηγήτρια της αγγλικής, η [γλώσσας] - учительница
 английского (языка)
 Νομική, η [σχολή] - юридический (факультет), право
 κωδικός, ο [αριθμός] - код
 Μεσόγειος, η [θάλασσα] - Средиземное (море)
 τελικός, ο [αγώνας] - финал, финальное (состязание)
 τετραγωνικό, το [μέτρο] - квадратный (метр)
 Κυπριακό, το [πρόβλημα, ζήτημα] - Кипрский (вопрос)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Κλίνετε τις φράσεις.
 Просклоняйте словосочетания.

ο	παχύς	άντρας	η	ελαφριά	γεύση	το	βυσσινί	φόρεμα
του		άντρα	της		γεύσης	του		φορέματος
τον		άντρα	την		γεύση	το		φόρεμα
----		άντρα	---		γεύση	---		φόρεμα
οι		άντρες	οι		γεύσεις	τα		φορέματα
των		αντρών	των		γεύσεων	των		φορεμάτων
τους		άντρες	τις		γεύσεις	τα		φορέματα
----		άντρες	---		γεύσεις	---		φορέματα

Β. Συμπληρώστε τα κενά.
 Вставьте пропуски.

	το ..... πουλόβερ	οι ..... χάντρες	(θαλασσιές -ιά-ί)
	το θαλασσί πουλόβερ	οι θαλασσιές χάντρες	
1.	η .....θάλασσα	ο..... ύπνος	(βαθύς-ιά-ύ)
2.	το .....παιχνίδι	η .....γούνα	(σταχτής-ιά-ί)
3.	ο .....δρόμος	η .....έννοια	(πλατύς-ιά-ύ)
4.	το .....φαγητό	η .....γεύση	(ελαφρύς-ιά-ύ)
5.	ο .....άνδρας	η .....γυναίκα	(παχύς-ιά-ύ)
6.	η .....φούστα	το ..... παντελόνι	(μακρύς-ιά-ύ)
7.	η .....επιφάνεια	το .....ύφασμα	(τραχύς-ιά-ύ)
8.	το .....πεζοδρόμιο	η .....λεωφόρος	(φαρδύς-ιά-ύ)
9.	το .....παπούτσι	η .....τσάντα	(καφετής-ιά-ί)
10.	το .....μαλλί	ο .....γάιδαρος	(ψαρής-ιά-ί)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Τα ανισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά σε [-ας]. / Неравносложные существительные м. р. на [-ας] имеют ударение на последнем слоге, и только некоторые из них имеют ударение на предпоследнем слоге и на третьем слоге от конца:

	εν. αρ. / ед.ч.	
	удар. на первом слоге от конца / οξύτονα	удар. на втором слоге от конца / παροξύτονα
ον./им.	ο ψαράς	ο μπάριπας
γεν./род.	του ψαρά	του μπάριπα
αιτ./вин.	τον ψαρά	τον μπάριπα
κλ./зв.	- ψαρά	- μπάριπα
	πλ. αρ. / мн.ч.	
ον./им.	οι ψαράδες	οι μπαριπάδες*
γεν./род.	των ψαράδων	των μπαριπάδων*
αιτ./вин.	τους ψαράδες	τους μπαριπάδες*
κλ./зв.	* ψαράδες	* μπαριπάδες*
	рыбак	дядя, папаша

Как ψαράς κλониются: αρακάς [горох], αμαξάς [кучер], μαρμαράς [мраморщик], γαλατάς [продавец молока], παπάς [поп], βοριάς [северный ветер], χαλκιάς [медник], λουκουμάς [пончик], αγάς [ага, барин], σατανάς [сатана], τραχανάς [«трахана» род каши], χαλβάς [халва] и др.

Как μπάριπας κλониются: ρήγας [король], κάλφας [помощник], χότζας [ходжа], τσέλιγκας [скотовод], πρωτόπαπας [протоиерей], φραγκόπαπας [католический священник].

*В формах множественного числа неравносложные существительные мужского рода на [-ας] с ударением на втором слоге и на третьем слоге с конца имеют ударение на втором слоге с конца. Например: ρήγας - ρηγάδες [король - короли].

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

В. Συμπληρώστε τα κενά.

Вставьте пропущенные слова.

ο αρακάς

του.....

τον.....

-.....

οι.....

των.....

τους αρακάδες

-.....

Γ. Κλίνετε τα ουσιαστικά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Προσклоняйте имена существительные согласно примеру.

	ο αραξάς	του αμαξά	οι αμαξάδες
1.	ο.....	του.....	οι ψαράδες
2.	ο.....	του μαρμαρά	οι.....
3.	ο.....	του.....	οι γαλατιάδες
4.	ο παπάς	του.....	οι.....
5.	ο.....	του χαλβά	οι.....
6.	ο κουμπάρας	του.....	οι.....
7.	ο.....	του βοριά	οι.....
8.	ο.....	του.....	οι σφουγγαράδες
9.	ο καστανάς	του.....	οι.....
10.	ο.....	του μουσαμά	οι.....

Δ. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Вставьте пропущенные слова согласно примеру.

Τα ράσα δεν κάνουν τον ..... (ο παπάς).
Τα ράσα δεν κάνουν τον παπά.

1. Το μωρό έσπασε τον ..... μου. (ο κουμπάρας)
2. Το πάτωμα γέμισε με τον ..... (ο αρακάς)
3. Το πουκάμισο του..... είναι τσαλακωμένο. (ο ψαράς).
4. Ο Κωστής ..... είναι ένας από τους κορυφαίους Έλληνες ποιητές, πεζογράφους, και κριτικούς. (Παλαμάς)
5. Η πόλη του ..... χρωστάει το ορθογώνιο σχήμα της στον Ιππόδαμο το Μιλήσιο / περίπου 450 π.Χ. (Πειραιάς)
6. Το απόγευμα θα φυσάει δυνατός ..... (βοριάς).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

4. Παρατατικός των βοηθητικών ρημάτων [είμαι] και [έχω]. / Имперфект (прошедшее несовершенное время) вспомогательных глаголов «быть» и «иметь».

4.1. ΕΙΜΑΙ – БЫТЬ / ΗΜΟΥΝ – БЫЛ

εγώ	ήμουν	я был (-а,-ο)
εσύ	ήσουν	ты был (-а,-ο)
αυτός,-ή,-ό	ήταν	он, она, оно был (-а,-ο)
εμείς	ήμαστε/ήμασταν	мы были
εσείς	ήσασταν	вы были
αυτοί,-ές,-ά	ήταν	они были

Вспомогательный глагол **είμαι** употребляется только в следующих формах:

Простые времена: настоящее время **είμαι** (в изъявительном и сослагательном наклонении), причастие **όντας**, имперфект **ήμουν**.

Σложные времена: будущее длительное **θα είμαι**.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παρατατικού του ρήματος [είμαι].

Вставьте пропущенный глагол «быть» в форме имперфекта.

Οι Ρωμαίοι ..... οι μεγαλύτεροι κατασκευαστές φάρων στην αρχαία Μεσόγειο.

Οι Ρωμαίοι **ήταν** οι μεγαλύτεροι κατασκευαστές φάρων στην αρχαία Μεσόγειο.

1. (Εσύ) Γιατί δεν ..... στη πλατεία;
2. Ο Αριστοφάνης ..... ο μεγαλύτερος ποιητής της αρχαίας αττικής κωμωδίας.
3. Ο φιλόσοφος Αριστοτέλης ..... μαθητής του Πλάτωνα.
4. Ο Λύσιππος από τη Σικυώνα ..... ο επίσημος γλύπτης του Μεγάλου Αλέξανδρου.
5. Ο Αριστοτέλης, εκτός από κορυφαίος Έλληνας φιλόσοφος ..... και παιδαγωγός του Μεγάλου Αλεξάνδρου.
6. (Εμείς) ..... ικανοποιημένοι από την εργασία σας.
7. Ο Ασκληπιός ..... θεός της αρχαιότητας που ανακούφιζε τους αρρώστους από τους πόνους και τους θεράπευε από κάθε ασθένεια.
8. Ο φιλόσοφος Σωκράτης ..... θεμελιωτής της ηθικής φιλοσοφίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

4.2. ΕΧΩ – ИМЕТЬ / ΕΙΧΑ – ИМЕЛ

εγώ	είχα	я имел (-а,-ο)
εσύ	είχες	ты имел (-а,-ο)
αυτός, -ή, -ό	είχε	он, она, оно имел (-а,-ο)
εμείς	είχαμε	мы имели
εσείς	είχατε	вы имели
αυτοί, -ές, -ά	είχαν	они имели

Глагол **έχω** употребляется только в следующих формах:

Простые времена: настоящее время **έχω** (в изъявительном и повелительном наклонении), имперфект **είχα** и причастие **έχοντας**.

Сложные времена: будущее длительное время θα έχω.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ж. Συμπληρώστε τα κενά με τον παρατατικό του ρήματος [έχω].
Вставьте пропущенный глагол «иметь» в форме имперфекта.

Αυτές τις μέρες (εγώ) δεν ..... καθόλου ελεύθερο χρόνο.
Αυτές τις μέρες δεν είχα καθόλου ελεύθερο χρόνο.

1. Ο Κώστας ..... πολλά λάθη στην εργασία του.
2. (Αυτός) ..... διαμέρισμα στο Κολωνάκι.
3. Εκείνη την εποχή (εγώ) δεν ..... οικογένεια κι εύκολα τά φερνα βόλτα .
4. Πόσο ..... οι ντομάτες;
5. (Εσείς) ..... αγωνία στις εξετάσεις;
6. Το πρωί (εγώ)..... ζαλάδες.
7. .... χρήματα πάνω σου;
8. Ο φιλόσοφος Σωκράτης ..... την άποψη ότι ο άνθρωπος που διέπραξε αδίκημα θεραπεύεται και γίνεται καλύτερος με τη τιμωρία.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

5. Απόλυτα αριθμητικά / Количественные числительные.

απόλ. αριθμ. / колич. числительные	αρ./ м.р.	θηλ./ж.р.	ουδ./ср.р.
0 (ноль)	μηδέν		
1 (один)	ένας	μία	ένα
2 (два)	δύο		
3 (три)	τρεις	τρεις	τρία
4 (четыре)	τέσσερις	τέσσερις	τέσσερα
5 (пять)	πέντε		
6 (шесть)	έξι		
7 (семь)	επτά (εφτά)		
8 (восемь)	οκτώ (οχτώ)		
9 (девять)	εννέα (εννιά)		
10 (десять)	δέκα		
11 (одиннадцать)	έντεκα (ένδεκα)		
12 (двенадцать)	δώδεκα		
13 (тринадцать)	δεκατρείς	δεκατρείς	δεκατρία

14 (четырнадцать)	δεκατέσσερις	δεκατέσσερις	δεκατέσσερα
15 (пятнадцать)	δεκαπέντε		
16 (шестнадцать)	δεκαέξι		
17 (семнадцать)	δεκαεπτά (δεκαεφτά)		
18 (восемнадцать)	δεκαοκτώ (δεκαοχτώ)		
19 (девятнадцать)	δεκαεννιά (δεκαεννέα)		
20 (двадцать)	είκοσι		
21 (двадцать один)	είκοσι ένας	είκοσι μία	είκοσι ένα
22 (двадцать два)	είκοσι δύο		
29 (двадцать девять)	είκοσι εννέα (εννιά)		
30 (тридцать)	τριάντα		
40 (сорок)	σαράντα		
50 (пятьдесят)	πενήντα		
60 (шестьдесят)	εξήντα		
70 (семьдесят)	εβδομήντα		
80 (восемьдесят)	ογδόντα		
90 (девяносто)	ενενήντα		
100 (сто)	εκατό		
200 (двести)	διακόσιοι	διακόσιες	διακόσια
300 (триста)	τριακόσιοι	τριακόσιες	τριακόσια
400 (четыреста)	τετρακόσιοι	τετρακόσιες	τετρακόσια
500 (пятьсот)	πεντακόσιοι	πεντακόσιες	πεντακόσια
600 (шестьсот)	εξακόσιοι	εξακόσιες	εξακόσια
700 (семьсот)	επτακόσιοι	επτακόσιες	επτακόσια
800 (восемьсот)	οκτακόσιοι	οκτακόσιες	οκτακόσια
900 (девятьсот)	εννιακόσιοι	εννιακόσιες	εννιακόσια
1 000 (тысяча)	χίλιοι	χίλιες	χίλια
2 000 (две тысячи)	δύο χιλιάδες		
1 миллион	ένα εκατομμύριο		
2 милиона	δύο εκατομμύρια		
1 миллиард	ένα δισεκατομμύριο (ένα δις)		
2 миллиарда	δύο δισεκατομμύρια (δύο δις)		

Количественные числительные от 5 до 100, а также числительное 2 имеют только одну форму для всех родов и падежей.

Числительные *ένας, τρείς, τέσσερις* имеют формы трёх родов и склоняются следующим образом:

ед. ч. / εν. αρ.			
	αρ. / м. р.	θηλ. / ж. р.	ουδ. / ср. р.
ου./им.	ένας	μία	ένα
γεν./род.	ενός	μίας	ενός
αιτ./вин.	ένα(ν)	μία(ν)	ένα

μн. ч. / πλ. αρ.			
	αρ. / м. р.	θηλ. / ж. р.	ουδ. / ср. р.
ον./им.	τρεις / τέσσερις	τρεις / τέσσερις	τρία / τέσσερα
γεν./род.	τριών / τεσσάρων	τριών / τεσσάρων	τριών / τεσσάρων
αιт./вин.	τρεις / τέσσερις	τρεις / τέσσερις	τρία / τέσσερα

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

1. Количественное числительное **τρεις** в мужском и женском роде пишется через [-ει-], а в среднем роде пишется через [-ι-].

τρεις άνδρες / **τρεις** γυναίκες / **τρία** παιδιά
 трое мужчин / три женщины / трое детей

2. Количественное числительное **τέσσερις** в мужском и женском роде пишется через [-ι-], а не через [-ει-], как в числительном **τρεις**. Количественное числительное **τέσσερις**, как и все производные от него **τεσσαράκοντα** (сорок), **τεσσαρακοστός** (сороковой) пишется с двумя [-σσ-].

3. Количественные числительные с **13** до **19** пишутся одним словом: **δεκατέσσερα** (14), **δεκαπέντε** (15) и т. д.

4. Количественные числительные с **21** и выше пишутся как отдельные слова: **είκοσι δύο** (22), **τριακόσια πενήντα πέντε** (355) и т. д.

5. Через два ν пишутся **εννέα** и **εννιά**. С одним ν пишутся **ενενήντα** (90) и **ένατος** (девятый).

6. Количественные числительные, которые оканчиваются на [-ήντα] пишутся через [-η-] - **πενήντα** (50) и т. д.

7. Количественные числительные, которые оканчиваются на [-κόσιοι, -κόσιες, -κόσια] пишутся через [-ο-] - **τετρακόσιοι** (400), **πεντακόσιες** (500) и т. д.

Δέκατο τρίτο μάθημα Тринадцатый урок

Στον ΩΡΛ*

- Παρακαλώ, μπορώ να κλείσω ένα ραντεβού με τον ΩΡΛ;
- Μπορείτε να έρθετε την Πέμπτη κατά τις δέκα;
- Δεν μπορώ, δυστυχώς. Μήπως είναι δυνατόν κατά τη μία;
- Την Πέμπτη δεν έχουμε άλλες ελεύθερες ώρες. Αλλά μπορείτε να έρθετε την Παρασκευή από τις εννιά έως τις δύο.
- Εντάξει, θα έρθω την Παρασκευή κατά τις έντεκα.

Внимание!

*ΩΡΛ = Ωτορινολαρυγγολόγος / Ωριλά

Κατά τις δέκα/ έντεκα/ εννιά/ δύο. **HO** Κατά τη μία. Около часа.

- Καλημέρα σας!
- Καλημέρα. Τι συμπτώματα έχετε;
- Έχω συνάχι και βήχα, πόνους στ' αυτιά, υψηλό πυρετό, κάνω κι εμετό.
- Από πότε έχετε αυτά τα συμπτώματα;
- Από την Τετάρτη. Ποια είναι η διάγνωση, γιατρέ;
- Δεν είναι τίποτε σοβαρό. Έχετε γρίπη. **Προσέξτε μην κολλήσετε κανέναν. Πρέπει να μείνετε μερικές μέρες στο κρεβάτι. Πάρτε τρεις μέρες αναρρωτική άδεια. Θα σας γράψω μια συνταγή. Είστε αλλεργικός σε κάποιο φάρμακο;**
- Ναι, είμαι αλλεργικός στα αντιβιοτικά.
- Είστε ασφαλισμένος;
- Ναι.
- Έχετε το βιβλιάριο ασθένειας μαζί σας;
- Ναι.
- Μπορώ να το δω; ... Δεν είναι θεωρημένο. Δεν δικαιούστε να αγοράσετε τα φάρμακα με μειωμένη τιμή. Αν η κατάστασή σας χειροτερέψει, ελάτε αμέσως.

**ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ**

Ρήματα / Глаголы

προσέξτε (προσέχω)	просекте (просехο)	обратите внимание (обращать внимание)
κολλάω	колаο	заражать
πρέπει να μείνετε (μένω)	препи на минэте (μενο)	вам надо остаться (оставаться)
δεν δικαιούστε (δικαιούμαι)	ден дикеусте (δικεουμε)	не имеете право (иметь право)
αν χειροτερέψει (χειροτερεύω)	ан хиротэрепси (хиротэрево)	если ухудшится (ухудшаться)

**Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова**

ασφαλισμένος,-η,-ο (прич.)	асфализменос-и-ο	застрахованный,-ая,-οε
σύμπτωμα, το	симптоμα, το	симптом, признак
ραντεβού, το (нескл.)	рандеву, το	свидание
πόνος, ο	понос, ο	боль
ελεύθερος,-η,-ο	элефферос-и-ο	свободный,-ая,-οε
αλλεργικός,-ή,-ό	алергикос-и-ο	аллергический,-ая,-οε
γιατρός, ο	ятрос, ο	врач
σοβαρός,-ή,-ό	соварос-и-ο	серьёзный,-ая,-οε
άδεια, η	адиа, и	разрешение, позволение, отпуск
αναρρωτικός,-ή,-ό	анаротикос-и-ο	оздоровительный,-ая, -οε
αίμα, το	эма, το	кровь
συνάχι, το	синахи, το	насморк
βήχας, ο	вихас, ο	кашель
αφτί, το	афти, το	ухо
εμετός, ο	эметос, ο	рвота
υψηλός,-ή,-ό	ипсилос-и-ο	высокий,-ая,-οε
ασθένεια, η	асфения, и	болезнь
βιβλιάριο, το	вивлиарио, το	книжка
μειωμένος,-η,-ο	миоменос-и-ο	пониженный,-ая,-οε
κατάσταση, η	катастаси, и	положение, состояние
θεωρημένος,-η,-ο (прич.)	феорименос-и-ο	заверенный,-ая,-οε
αντιβιοτικό, το	андивиотико, το	антибиотик
κρεβάτι, το	кревати, το	кровать

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

κατά (предл.)	ката	на, к
---------------	------	-------

Εκφράσεις / Выражения

Προσέξτε να μην κολλήσετε κανέναν! - Смотрите, чтоб никого не заразили!

Μπορώ να κλείσω ένα ραντεβού με τον ΩΡιλα; - Можно ли записаться на приём к отоларингологу? Ωτορινολαρυγγολόγος обычно не используется в устной речи. Вместо этого слова используется сокращенное ΩΡιλα.

Είναι δυνατόν; - Возможно ли это?

Κλείνω ραντεβού - Записываться на приём к врачу.

αναρρωτική άδεια, η - отпуск по болезни

Δε δικαιούστε να αγοράσετε τα φάρμακα με μειωμένη τιμή. - Вы не имеете право купить лекарства по пониженным ценам.

С Л О В А Ρ Ξ

ο αντίχειρας	большой палец (руки)
ο δείκτης	указательный палец
ο μέσος	средний
ο παράμεσος	безымянный
ο μικρός / ο ωτίτης	маленький / мизинец

Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ι Κ Η / Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ι Κ Α

1. Τα ισοσύλλαβα ουδέτερα ουσιαστικά σε [-ος] / Равносложные существительные среднего рода на [-ος]:

падеж πτώση	удар. на втором слоге с конца / παροξύτονα	удар. на третьем слоге с конца / προπαροξύτονα
εν. αρ. [ед. ч.]		
ον./им.	το κράτος	το στελέχος
γεν./род.	του κράτους	του στελέχους**
αιτ./вин.	το κράτος	το στελέχος
κλ./зв.	κράτος	στέλεχος
πλ. αρ. [μн. ч.]		
ον./им.	τα κράτη	τα στελέχη**

γεν./род.	των κρατών*	των στελεχών*
αιτ./вин.	τα κράτη	τα στελέχη**
κλ./зв.	κράτη	στελέχη**
	страна	кадр

Внимание!

Μногие из существительных среднего рода на [-ος] не употребляются во всех падежах, особенно во множественном числе. Например, не образуют множественного числа некоторые отвлечённые существительные: θάρρος, κόστος, κύρος, ύφος и т. д.

*В форме родительного падежа множественного числа ударение меняется и падает на последний слог: των κρατών, των στελεχών.

**Существительные среднего рода на [-ος] с ударением на третьем слоге с конца имеют ударение на предпоследнем слоге в родительном падеже единственного числа и в именительном, винительном и звательном множественного числа: του στελέχους (род. п., ед. ч.), τα στελέχη (им. п., мн. ч.), τα στελέχη (вин. п., мн. ч.), στελέχη (зв. п., мн. ч.).

Как κράτος склоняются: μέρος [часть], δάσος [лес], έθνος [нация], κέρδος [прибыль], θάρρος [смелость], λάθος [ошибка], άλσος [лесопарк], βρέφος [младенец], γένος [род], μήκος [длина], στήθος [грудь], τέλος [конец] и др.

Как στέλεχος склоняются: πέλαγος* [море], έδαφος [почва], μέγεθος [размер], έλεος [милосердие] и др.

*Существительное το πέλαγος встречается и в форме το πέλαγο - του πελάγου (и του πέλαγου) - τα πέλαγα.

Некоторые существительные ср. р. с окончанием [-ος], как, например: το άνθος - цветок, το χείλος - губа, το όρος - гора, в род. п. мн. ч. оканчиваются на [-έων], а не на [-ών], т. е. των ανθέων - цветов, των χειλέων - губ, των ορέων - гор.

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

Существительные среднего рода на [-ος] в единственном числе пишем через [-ο-] и никогда через [-ω-], а во множественном числе пишем [-η]: το δάσος - τα δάση.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των ουσιαστικών. Вставьте правильные формы имён существительных.

	το λάθος	του λάθους	τα λάθη
1.	το.....	του.....	τα εδάφη
2.	το.....	του δάσους	τα .....
3.	το πέλαγος	του.....	τα.....
4.	το.....	του.....	τα μεγέθη
5.	το βρέφος	του.....	τα.....
6.	το.....	του έθνους	τα.....
7.	το.....	του.....	τα μέρη
8.	το.....	του.....	τα κέρδη

Б. Κλίνετε τις φράσεις στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού σύμφωνα με το παράδειγμα.

Προσклоняйте словосочетания в соответствующем падеже противоположного числа по образцу.

	το εύφορο έδαφος	τα εύφορα εδάφη
1.	τα πυκνά δάση	το πυκνό.....
2.	το απέραντο πέλαγος	τα απέραντα.....
3.	του εύκολου κέρδους	τα εύκολα .....
4.	τα μεγάλα μεγέθη	το μεγάλο .....
5.	το ομηρικό έπος	τα ομηρικά.....
6.	το ηγετικό στέλεχος	τα ηγετικά .....
7.	το οργισμένο πλήθος	τα οργισμένα .....
8.	το φιλελεύθερο κράτος	τα φιλελεύθερα .....
9.	το ορθογραφικό λάθος	τα ορθογραφικά .....
10.	ρίχνω το βέλος μου	ρίχνω τα ..... μου
11.	είδος υπό εξαφάνιση	..... υπό εξαφάνιση
12.	εξοφλώ το χρέος μου	εξοφλώ τα ..... μου

В. Σχηματίστε φράσεις κλίνοντας το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική του αντίστοιχου αριθμού.

Образуйте словосочетания так, чтобы второе существительное стояло в форме родительного падежа соответствующего числа.

	το γάλα - το βρέφος	το γάλα του βρέφους
1.	ο εμπρησμός - το δάσος	
2.	η αύξηση / η μείωση - τα κέρδη	
3.	η γονιμότητα - το έδαφος	
4.	ο αριθμός - τα λάθη	
5.	οι αγώνες - το γένος	
6.	το απέραντο γαλάζιο - το πέλαγος	
7.	η μείωση - το κόστος	
8.	οι ικανότητες - τα στελέχη της επιχείρησης	

ΟΒΡΑΤΙΤΕ ΒΝΙΜΑΝΙΕ

Κακovo ζναχενιe πριλαγательных: κυκλοφοριακός,-ή,-ό и κυκλοφορικός,-ή,-ό?

Κυκλοφοριακός,-ή,-ό:

1) κoгда ρечь идёт о движении (ο транспортном средстве, ο κοραβлях, ο самолётах, ο пешеходах и т. д.)

2) или κoгда ρечь идёт ο выпуске дисков, книг и т. д.

Например:

1. το κυκλοφοριακό πρόβλημα - проблема в движении (пробка)
2. η κυκλοφοριακή επιτυχία του βιβλίου - тиражный успех книг.

Κυκλοφορικός,-ή,-ό: κoгда ρечь идёт ο κροвоοбращении.

Например:

1. το κυκλοφορικό σύστημα - система κροвоοбращения
2. το κυκλοφορικό πρόβλημα - проблема в κροвоοбращении

Вместο κυκλοφορικός и κυκλοφοριακός можно использовать иное, однокоренное им слово η κυκλοφορία.

Примеры:

η κυκλοφορία της εφημερίδας – тираж газеты,

η κυκλοφορία του καινούργιου βιβλίου – тираж новой книги,

η κυκλοφορία του αίματος – κροвоοбращение,

η κυκλοφορία των αυτοκινήτων – движение машин,

η κυκλοφορία εμπορευμάτων - товарное обращение.

Η κυκλοφορία στη λεωφόρο Αλεξάνδρας. Движение на бульваре «Александра».

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Επίθετα σε [-ος,-η,-ο] / Прилагательные на [-ος,-η,-ο]:

[-ος] - окончание прилагательного м. р., ед. ч., им. пад.

[-η] - окончание прилагательного ж. р., ед. ч., им. пад.

[-ο] - окончание прилагательного ср. р., ед. ч., им. пад.

	επίθετο γένους αρσενικού / прилагательное м. р.	
	εν. αρ. [ед. ч.]	πλ. αρ. [μн. ч.]
ον./им.	ο μαύρ-ος πίνακας	οι μαύρ-οι πίνακες
γεν./род.	του μαύρ-ου πίνακα	των μαύρ-ων πινάκων
αιτ./вин.	τον μαύρ-ο πίνακα	τους μαύρ-ους πίνακες
κλ./зв.	- μαύρ-ε πίνακα	- μαύρ-οι πίνακες
	чёрная доска	чёрные доски

επίθετο γένους θηλυκού / прилагательное ж. р.		
	εν. αρ. [ед. ч.]	πλ. αρ. [мн. ч.]
ον./им.	η μαύρ-η γάτα	οι μαύρ-ες γάτες
γεν./род.	της μαύρ-ης γάτας	των μαύρ-ων γατών
αιτ./вин.	τη μαύρ-η γάτα	τις μαύρ-ες γάτες
κλ./зв.	- μαύρ-η γάτα	- μαύρ-ες γάτες
	чёрная кошка	чёрные кошки
επίθετο γένους ουδέτερου / прилагательное ср. р.		
	εν. αρ. [ед. ч.]	πλ. αρ. [мн. ч.]
ον./им.	το μαύρ-ο ψωμί	τα μαύρ-α ψωμιά
γεν./род.	του μαύρ-ου ψωμιού	των μαύρ-ων ψωμιών
αιτ./вин.	το μαύρ-ο ψωμί	τα μαύρ-α ψωμιά
κλ./зв.	- μαύρ-ο ψωμί	- μαύρ-α ψωμιά
	чёрный хлеб	чёрные хлеба

Как [μαύρος] склоняются: καλός [добрый], δυνατός [сильный], τυχερός [счастливый], βραδινός [вечерний], άσπρος [белый], ήσυχος [тихий], ακριβός [дорогой], γυμνός [голый], κακός [плохой], μικρός [маленький], πονηρός [хитрый], δίκαιος [справедливый] и др.

Внимание!

Как уже упоминалось, в прилагательных место ударения не меняется. Но не забывайте, что некоторые субстантивированные прилагательные меняют место ударения. Сравните:

Οι θέσεις των επισήμων είναι δεξιά. Места официальных (лиц) справа. (субстантивированное прилагательное).

Οι θέσεις των επίσημων αξιωματούχων είναι δεξιά. Места высокопоставленных лиц справа. (прилагательное).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Γ. Κλίνετε τις φράσεις / Просклоняйте словосочетания.

ο ακούραστος εργάτης

το μικρό δέντρο

Δ. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Вставьте пропущенные слова по образцу.

	ο σκληρός αγώνας	του σκληρού αγώνα
1.	η μεγάλη λίμνη	της.....
2.	το ψηλό* βουνό	τα.....
3.	ο αυστηρός δάσκαλος	τους.....
4.	το φωτεινό δωμάτιο	του.....

5.	η ήσυχη θάλασσα	την .....
6.	το έξυπνο παιδί	του.....
7.	το ακριβό πουκάμισο	τα.....
8.	ο καλός μαθητής	οι.....
9.	το νόστιμο φαγητό	τα.....
10.	η σκοτεινή νύχτα	της.....
11.	η τρομακτική ταινία	τις .....
12.	η ηλιόλουστη μέρα	οι .....
13.	το φτηνό δώρο	τα .....

*ψηλός – высокий / ψιλός – мелкий.

Ε. Αντιστοιχίστε τα συνώνυμα.

Найдите синонимы.

η παλάμη	1	α	το κορμί
το σαγόνι	2	β	το κόκαλο
το σώμα	3	γ	το μυαλό
το πρόσωπο	4	δ	η ραχοκοκαλιά
το οστό	5	ε	η χούφτα
ο εγκέφαλος	6	ζ	ο θώρακας
το στήθος	7	η	η φάτσα
η σπονδυλική στήλη	8	θ	το πιγούνι

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

3. Τα τακτικά αριθμητικά / Порядковые числительные κλινούνται как прилагательные, оканчивающиеся на [-ος,-η,-ο].

первый	πρώτος
второй	δεύτερος
третий	τρίτος
четвёртый	τέταρτος
пятый	πέμπτος
шестой	έκτος
седьмой	έβδομος
восьмой	όγδοος
девятый	ένατος
десятый	δέκατος
одиннадцатый	ενδέκατος
двенадцатый	δωδέκατος
тринадцатый	δέκατος τρίτος
четырнадцатый	δέκατος τέταρτος

пятнадцатый	δέκατος πέμπτος
шестнадцатый	δέκατος έκτος
семнадцатый	δέκατος έβδομος
восемнадцатый	δέκατος ογδοος
девятнадцатый	δέκατος ένατος
двадцатый	εικοστός
двадцать первый	εικοστός πρώτος
тридцатый	τριακοστός
сороковой	τεσσαρακοστός
пятидесятый	πεντηκοστός
шестидесятый	εξηκοστός
семидесятый	εβδομηκοστός
восемидесятый	ογδοηκοστός
девяностый	ενενηκοστός
сотый	εκατοστός
сто первый	εκατοστός πρώτος
двухсотый	διακοσιοστός
трехсотый	τριακοσιοστός
четырехсотый	τετρακοσιοστός
пятисотый	πεντακοσιοστός
шестисотый	εξακοσιοστός
семисотый	επτακοσιοστός
восемисотый	οχτακοσιοστός
девятьсотый	εννιακοσιοστός
тысячный	χιλιοστός
двухтысячный	δισχιλιοστός
десятитысячный	δεκακισχιλιοστός
стотысячный	εκατοντακισχιλιοστός
миллионный	εκατομμυριοστός
миллиардный	δισεκατομμυριοστός

Например:

Ο Αύγουστος είναι ο ογδοος μήνας. Август – восьмой месяц.

Η Μαρία πήρε το δεύτερο βραβείο. Μαρία завоевала вторую награду.

Ο αδερφός μου είναι στην τρίτη τάξη. Мой брат в третьем классе.

Είμαστε στο δέκατο τρίτο μαθημα. Мы на тринадцатом уроке.

**ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΥΣ Σ УДАРЕНИЕΜ ΗΑ
РАЗНЫХ СЛОΓΑΧ**

γέρνω - наклонять	γερνώ - стареть
γραφή, η - почерк, писание	γράφει - пишет

**ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΥΣ Σ УДАРЕНИЕМ НА
РАЗНЫХ СЛОГАХ**

γυναίκα, η - женщина, жена	γυναικά, το [сущ. м. р., вин. п. ο γυναικάς] - бабник
δάνεια, τα - заём, ссуда	Δανία, η - Дания
δουλειά, η - работа	δουλεία, η - рабство
έκτος [числ. поряд.] - шестой	εκτός [пред.] - кроме

Δέκατο τέταρτο μάθημα Четырнадцатый урок

Σιον παθολόγο

- Γεια σας! Θα ήθελα να κλείσω ένα ραντεβού με τον παθολόγο. Ποιες είναι οι ώρες επίσκεψης;
- Κάθε μέρα από τις πέντε έως τις δέκα το βράδυ.
- Θα ήθελα την Τρίτη κατά τις έξι.
- Εντάξει.
- Ευχαριστώ πολύ.

-
- Καλημέρα σας, γιατρέ!
  - Καλημέρα! Τι έχετε;
  - Πρέπει να έχω πίεση. Ανήμερα του Πάσχα, καθώς γυρίζαμε από το χωριό, μέσα στο αυτοκίνητο αισθανόμουν ότι κοκκινίζω, ζεσταίνομαι, ύστερα άρχισε να με πονάει το κεφάλι εδώ πίσω. Σταματήσαμε με το αυτοκίνητο αρκετές φορές. Δεν είχα μαζί μου πιεσόμετρο, αλλά ήπια ένα χάπι για την πίεση κι ο πονοκέφαλός μου σταδιακά σταμάτησε. Την άλλη μέρα, την ίδια περίπου ώρα, ξαναεμφανίστηκαν τα ίδια συμπτώματα. Αυτή τη φορά μετρούσα την πίεσή μου ανά δυο ώρες.
  - Κοιτάξτε τι θα κάνουμε: Θα πάρετε αυτό το βιβλιαράκι. Κάθε μέρα, θα μετράτε την πίεσή σας -πρωί κι απόγευμα- και θα γράφετε τις μετρήσεις μέσα. Όταν περάσουν δέκα μέρες, θα έρθετε ξανά και τότε θα αποφασίσω αν έχετε ανάγκη από θεραπεία.
  - Ευχαριστώ πολύ, γιατρέ! Γεια σας!

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

αισθανόμουν (αισθάνομαι)	эсфансмун (эсфаноме)	чувствовал (чувствовать)
ζεσταίνομαι	зестэномε	бросать в жар, согреваться, чувствовать жару

Ρήματα / Глаголы

κοκκινίζω	κοκινίζο	краснеть
άρχισε (αρχίζω) να πονάει (πονώ/-άω) (1)	архисе (архизо) на понаи (поно/-ао)	начала (начинать) болеть (болеть) (голова)
σταματήσαμε, σταματούσε (σταματώ/-άω) (1)	стаматисаме, стаматусе (стамато/-ао)	мы остановились, останавливалась (боль) (останавливаться)
ήπια (πίνω)	ипья (пино)	выпил (пить)
ξαναεμφανίστηκαν (ξαναεμφανίζομαι)	ксанаэмфанистикан (ксанаэмфанизоме)	вновь появились (появляться вновь) *
θα αποφασίσω (αποφασίζω)	φα апофасисо (апофасизо)	решу (решать)

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

ποιος, -α, -ο, -οι, -ες, -α (вопр. мест.)	пъёс, пъя, пьё, пьи, пьес, пья	кто (см. урок №35 на стр. 405)
παθολόγος, ο	пафологос, ο	терапевт
πίεση, η	пиеси, и	давление
βιβλιαράκι, το	вивлиараки, το	книжка, книжечка
πιεσόμετρο, το	пьесометро, το	пьезометр
σταδιακός, -ή, -ό	стадиакос-и-ο	поэтапный, -ая, -ое
αρκετός, -ή, -ό	аркетос-и-ο	достаточный, -ая, -ое
κεφάλι, το	кефали, το	голова
χάπι, το	хапи, το	таблетка
θεραπεία, η	φεραπια, и	лечение, терапия
πονοκέφαλος, ο	понокефалос, ο	головная боль

Ακλιτές λέξεις / Неизменяемые слова

ξανά (нареч.)	ксана	снова, опять
ανήμερα (нареч.)	анимера	в этот самый день
ανά (предл. + вин. п.)	ана	по, в
πίσω (нареч.)	писо	сзади, позади

Εκφράσεις / Выражения

Θα ήθελα να κλείσω ένα ραντεβού με τον παθολόγο. - Мне бы хотелось записаться на приём к врачу-терапевту.

Εκφράσεις / Выражения

- πρέπει να έχω... - у меня должно быть (иметь)
 Οι ώρες επίσκεψης. - Приёмные часы.
 Αυτή τη φορά. - В этот раз.
 Τι έχετε; - Что у вас?
 Την άλλη μέρα. - На следующий день.
 Την ίδια περίπου ώρα. - Приблизительно в то же время.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

1. Τα ανισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά σε [-ης] / Неравносложные существительные мужского рода на [-ης] делятся на три группы: с ударением на последнем слоге, на предпоследнем слоге и на третьем от конца слоге:

падеж πτώση	[οξύτονα] ударение на последнем слоге	[παροξύτονα] ударение на предпол. слоге	[προπαροξύτονα] удар. на 3-ем от конца слоге
εν. αρ. [ед. ч.]			
ον./им.	ο φορτηγατζής	ο μανάβης	ο φούρναρης
γεν./род.	του φορτηγατζή	του μανάβη	του φούρναρη
αιτ./вин.	το φορτηγατζή	το μανάβη	το φούρναρη
κλ./зв.	- φορτηγατζή	- μανάβη	- φούρναρη
πλ. αρ. [мн. ч.]			
ον./им.	οι φορτηγατζήδες	οι μανάβηδες	οι φουρνάρηδες
γεν./род.	των φορτηγατζήδων	των μανάβηδων	των φουρνάρηδων
αιτ./вин.	τους φορτηγατζήδες	τους μανάβηδες	τους φουρνάρηδες
κλ./зв.	- φορτηγατζήδες	- μανάβηδες	- φουρνάρηδες
	<i>водитель грузовика</i>	<i>продавец овощного магазина</i>	<i>пекарь</i>

Как φορτηγατζής склоняются: ταξιτζής [водитель такси], παλιατζής [старьевщик], χιμπαντζής [шимпанзе], μπαλωματής [холодный сапожник], πεταλωτής [кузнец], καφετζής [содержатель кофейни] и др.

Как μανάβης склоняются: νοικοκύρης [хозяин], βαρκάρης [лодочник], περιβολάρης [садовник], μουσαφίρης [гость], χαλίφης [халиф], каμαριέρης [камердинер] и др.

Как φούρναρης склоняются: κοτζάμπασης [самодур, тиран], Δούναβης [Дунай], которое не имеет формы множественного числа.

Внимание!

Имена собственные и фамилии не имеют множественного числа. Но иногда употребляется форма множественного числа в переносном значении:

Σήμερα γιορτάζουν οι Γιάννηδες / Γιώργηδες.

Сегодня празднуют Янисы / Георгии.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα.

Продолжите согласно примеру.

	ο ταξιτζής	του ταξιτζή	οι ταξιτζήδες
1.	ο.....	του βαρκάρη	οι.....
2.	ο.....	του.....	οι παλιατζήδες
3.	ο νοικοκύρης	του.....	οι.....
4.	ο.....	του Γιάννη	οι.....
5.	ο.....	του.....	οι περιβολάρηδες
6.	ο ψιλικατζής	του.....	οι.....
7.	ο.....	του μανάβη	οι.....
8.	ο.....	του.....	οι χιμπαντζήδες
9.	ο τσαγκάρης	του.....	οι.....
10.	ο.....	του φούρναρη	οι.....

Β. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα.

Продолжите согласно примеру.

	το ταξί - ο ταξιτζής	το ταξί του ταξιτζή
1.	οι άθλοι - ο Ηρακλής	
2.	το σπίτι - ο νοικοκύρης	
3.	τα φρούτα - ο μανάβης	
4.	το ψωμί - ο φούρναρης	
5.	το φορτηγό - ο φορτηγατζής	
6.	οι εκβολές - ο Δούναβης	
7.	ο αγώνας - ο Καραϊσκάκης	
8.	οι πηγές - ο Γάγγης/ ο Τίγρης	
9.	ο χρυσός αιώνας - ο Περικλής	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

2. Παρατατικός. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α΄ συζυγία / Имперфект (прошедшее несовершенное время). Действительный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

В образовании глаголов различаются отдельные элементы. Это: окончание, основа, тематический гласный или согласный, приращение основы. В каждой глагольной форме различаются окончание и основа.

Все глаголы в каждом залоге имеют две основы, от которых образуются разные формы глагольных времён. Различаются основа настоящего времени и аористная основа.

От основы настоящего времени образуется форма имперфекта (прошедшего несовершенного времени). Например: **δέν-ω** (наст. вр., завязываю) = **έ-δεν-α** (имперфект, завязывала).

εγώ	άγγιζ - α	я касался (-ась, -ось)
εσύ	άγγιζ - ες	ты касался (-ась, -ось)
αυτός, -ή, -ό	άγγιζ - ε	он, она, оно касался (-ась, -ось)
εμείς	άγγιζ - αμε	мы касались
εσείς	άγγιζ - ατε	вы касались
αυτοί, -ές, -ά	άγγιζ - ανε	они касались

Если глагол 1-ого спряжения состоит из двух слогов и начинается с согласного, то в форме имперфекта и аориста изъявительного наклонения перед основой появляется ε-. Это ε-называется приращением (αύξηση), а такие глагольные формы называются формами с приращённой основой. Например: έ-γρα-φα (я писал), έ-βλε-πα (я видел), έ-πι-να (я пил).

Приращение не опускается если на него падает ударение. έ-γραφα (я писал), но (ε)γράφαμε (мы написали).

Некоторые глаголы вместо ε- имеют приращение η-. Например: ή-θελα (я хотел), ή-ξερα (я знал), ή-πια (я выпил).

Все глаголы, начинающиеся с гласного (или диграфа), сохраняют его во всех формах времён. Например: ανάβω, άναβα, άναψα, ανάφτηκε. Исключение составляют: έχω - είχα, έρχομαι - ήρθα, είμαι - ήμουν.

* **Εσωτερική αύξηση / Внутреннее приращение** (расширение основы). Некоторые сложные глаголы, имеющие в качестве первого компонента наречие типа πολύ, καλά, κακά, κουτσά и т. д., имеют ударное приращение основы в начале второго компонента. Например: δεν τον πολυέβλεπα, но δεν πολυβλέπονταν.

εγώ	πολυέβλεπ - α	я часто видел (-а, -о)
εσύ	πολυέβλεπ - ες	ты часто видел (-а, -о)
αυτός, -ή, -ό	πολυέβλεπ - ε	он, она, оно часто видел (-а, -о)
εμείς	πολυβλέπ - αμε	мы часто видели
εσείς	πολυβλέπ - ατε	вы часто видели
αυτοί, -ές, -ά	πολυέβλεπ - αν	они часто видели

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПΡΑЖНЕНИЯ

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τον τύπο του παρατατικού των ρημάτων όπως στο παράδειγμα.

Вставьте пропущенные глаголы в форме имперфекта (прошедшего несовершенного времени).

	ενεστώτας/ наст. вр.	παρατατικός/ прош. несов. вр. – 1л., ед. ч.	παρατατικός/ прош. несов. вр.-1л. мн. ч.
	αφήνω	εγώ άφηνα	εμείς αφήναμε
1.	ανοίγω	εγώ	εμείς.....
2.	αρέσω	εγώ	εμείς .....
3.	δηλώνω	εγώ	εμείς .....
4.	μαζεύω	εγώ	εμείς .....
5.	αλλάζω	εγώ	εμείς .....
6.	αγοράζω	εγώ	εμείς .....
7.	ζεσταίνω	εγώ	εμείς .....
8.	ανεβαίνω	εγώ	εμείς .....
9.	μαθαίνω	εγώ	εμείς .....
10.	καταλαβαίνω	εγώ	εμείς .....
11.	πληρώνω	εγώ	εμείς .....
12.	απολαμβάνω	εγώ	εμείς .....

Γ. Συμπληρώστε τα κενά με τον τύπο του παρατατικού των ρημάτων όπως στο παράδειγμα.

Вставьте пропущенные глаголы в форме имперфекта (прошедшего несовершенного времени).

	ενεστώτας/ наст.вр.	παρατατικός/ прош. несов. вр. – 1л., ед.ч.	παρατατικός/ прош. несов. вр.-1л. мн.ч.
	βλέπω	εγώ έβλεπα	εμείς βλέπαμε
1.	βάζω	εγώ.....	εμείς.....
2.	ντύνω	εγώ	εμείς .....
3.	δίνω	εγώ	εμείς .....
4.	πλένω	εγώ	εμείς .....
5.	βγαίνω	εγώ	εμείς .....
6.	παίρνω	εγώ	εμείς .....
7.	θέλω	εγώ	εμείς .....
8.	βρίσκω*	εγώ	εμείς .....
9.	κάνω	εγώ	εμείς .....
10.	πίνω	εγώ	εμείς .....
11.	λέ(γ)ω	εγώ	εμείς .....
12.	μένω	εγώ	εμείς .....

*ΑΞΙΟΠΕΡΙΕΡΓΑ! / ЛЮБОПЫТНО!

"Эврика!...Эврика!" (я нашёл!) – радостно воскликнул Архимед, который находясь в ванне, открыл закон гидростатического взвешивания.

Выражение "Эврика!...Эврика!" осталось и по сегодняшний день. «Эврика!» - это возглас радости при разрешении трудной проблемы.

"Εύρηκα" это форма перфекта (παρακείμενος) древнегреческого глагола ευρίσκω (>υρίσκω > βρίσκω = находить).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Δ. Συμπληρώστε τα κενά με τον τύπο του παρατατικού των ρημάτων όπως στο παράδειγμα.

Вставьте пропущенные глаголы в форме имперфекта (прошедшего несовершенного времени), согласно примеру.

	ενεστώτας / наст. вр.	παρατατικός / имперфект - 1л., ед. ч.	παρατατικός / имперфект - 1л., мн. ч.
	πολυξέρω	εγώ πολυήξερα	εμείς πολυξέραμε
1.	μεταφράζω	εγώ.....	εμείς.....
2.	παραδίνω	εγώ	εμείς .....
3.	παραβλέπω	εγώ	εμείς .....
4.	εκλέγω	εγώ	εμείς .....
5.	διαψεύδω	εγώ	εμείς .....
6.	εκφράζω	εγώ	εμείς .....
7.	προβλέπω	εγώ	εμείς .....
8.	αποκλείω	εγώ	εμείς .....
9.	συντρέχω	εγώ	εμείς .....
10.	επιβάλλω	εγώ.....	εμείς .....
11.	συμβάλλω	εγώ	εμείς .....
12.	εμπνέω	εγώ	εμείς .....

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με τον τύπο του παρατατικού των ρημάτων στην παρένθεση όπως στο παράδειγμα.

Вставьте пропущенные глаголы, данные в скобках, в форме имперфекта (прошедшего несовершенного времени), согласно примеру.

Χθες η Ελένη όλη μέρα .....ένα δύσκολο κείμενο. (μεταφράζω)
Χθες η Ελένη όλη μέρα μετέφραζε ένα δύσκολο κείμενο.

1. Τα παιδιά .....τα παράθυρα. (ανοίγω)

2. Όλο το καλοκαίρι (αυτοί).....σουβλάκια στην εξοχή. (ψήνω)
3. Ο Ασκληπιός ..... τους ανθρώπους από κάθε ασθένεια. (θεραπεύω)
4. Ο Αθηναίος φιλόσοφος Σωκράτης ..... ιδιαίτερη βαρύτητα στο ηθικό πρόβλημα του ανθρώπου. (δίνω)
5. Ο Σωκράτης ..... ότι η ηθική βελτίωση του ανθρώπου είναι δυνατή μόνο μέσω της αυτογνωσίας. (πιστεύω)
6. Ο Σωκράτης ..... ότι όποιος διακρίνει το καλό από το κακό, το δίκαιο από το άδικο μπορεί να επιλέξει ανάμεσα σ' αυτά και να αναζητήσει ευκολότερα την ευτυχία του. (διδάσκω)
7. Ο Σωκράτης ..... μεγάλη σημασία στην παιδεία. (αποδίδω)
8. Ο Σωκράτης ..... ότι η χειρότερη άγνοια είναι να νομίζει κανείς ότι γνωρίζει όσα στην ουσία δεν γνωρίζει. (πιστεύω)

Ж. Μεταφράστε το ανέκδοτο.

Переведите анекдот.

Ένας ρώσος ζωγράφος βρίσκεται* στην Ελλάδα. Πηγαίνει σε μια ταβέρνα για να φάει. Δεν ξέρει όμως καμία ελληνική λέξη. Βγάζει χαρτί και μολύβι και ζωγραφίζει ένα γουρούνι. Με αυτό τον τρόπο δηλώνει ότι θέλει να φάει χοιρινό.

Ο σερβιτόρος δίνει στον ιδιοκτήτη του εστιατορίου τη ζωγραφιά και του λέει:

- Ο ξένος θέλει να σου μιλήσει!

*βρίσκεται - находится

С Л О В А Ρ Ъ

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ / ЧАСТИ ТЕЛА

Το κεφάλι (голова): το αφτί (ухо), η γλώσσα (язык), τα δόντια (зубы), τα ούλα (дёсны), τα μαλλιά (волосы), το μάγουλο (щека), το μάτι (глаз), η βλεφαρίδα (веко), το φρύδι (бровь), το μυαλό (ум, мозг), το μέτωπο (лоб), η μύτη (нос), το πηγούνι (подбородок), το σαγόνι (челюсть), το πρόσωπο (лицо), τα χείλη (губы), το στόμα (рот).

Το σώμα (тело): η φλέβα (вена), η αρτηρία (артерия), το αίμα (кровь), το στήθος (грудь), η καρδιά (сердце), το συκώτι (печень), ο πνεύμονας (лёгкие), το νεφρό (почка), η σπονδυλική στήλη (позвоночник), ο σβέρκος (затылок), ο λαιμός (горло), ο λάρυγγας (горло, гортань), η πλάτη (спина), η μέση (поясница), το πλευρό (ребро), το κόκκαλο (кость), το νεύρο (нерв), ο κόλπος (влагалище), η μήτρα (матка), η ωοθήκη (яичник), η κοιλιά (живот), το στομάχι (желудок), η σπλήνα (селезёнка).

Τα άκρα (конечности): το χέρι (рука), το πόδι (нога), ο ώμος (плечо), η φτέρνα (пятка), η πατούσα (стопа), η παλάμη (ладонь), ο μυς (мускул), το νύχι (ноготь), ο καρπός (кисть), το δάχτυλο του χεριού (палец руки) / ποδιού (ноги), το γόνατο (колeно), ο μηρός (бедро), η γάμπα (икра, голень), ο αστράγαλος (лодыжка), ο γοφός (бедро, бок).

ΤΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ / МЕДИЦИНСКИЙ ПЕРСОНАЛ

ακτινολόγος, ο/η - рентгенолог
 αναισθησιολόγος, ο/η - анестезиолог
 αφροδισιολόγος, ο/η - венеролог
 βιολόγος, ο/η - биолог
 γυναικολόγος, ο/η - гинеколог
 δερματολόγος, ο/η - дерматолог
 ενδοκρινολόγος, ο/η - эндокринолог
 καρδιολόγος, ο/η - кардиолог
 νευρολόγος, ο/η - невролог
 οδοντίατρος, ο/η - стоматолог
 ορθοπαιδικός, ο/η - ортопед
 ουρολόγος, ο/η - уролог
 οφθαλμίατρος, ο/η - окулист, глазной врач
 παθολόγος, ο/η - терапевт
 χειρουργός, ο/η - хирург
 ψυχίατρος, ο/η - психиатр
 ψυχολόγος, ο/η - психолог
 ωτορινολαρυγγολόγος, ο/η (ΩΡιΛα) - оториоларинголог
 μαία/μαμμή, η - акушерка
 νοσοκόμα/αδελφή, η - медицинская сестра
 νοσοκόμος, ο - санитар

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

3. Δουλέψτε σύμφωνα με το παράδειγμα.
 Работайте согласно примеру.

τα μάτια (οφθαλμοί)	ο/η οφθαλμίατρος
1. τα δόντια (οδόντες)	
2. η καρδιά	
3. το δέρμα	
4. τα ούρα	
5. το νεύρο	
6. η γυναίκα	
7. το βακτήριο	
8. τα αφτιά (ώτα), η μύτη (ρις), ο λάρυγγας	

ΟΒΡΑΤΙΤΕ ΒΝΙΜΑΝΙΕ

χρωματιστά
 χρωματιστό
 χρωματιστή
 χρωματιστή

ρούχα
 γυαλί
 κιμωλία
 εικόνα

цветная одежда
 цветное стекло
 цветной мел
 цветная картина

НО:

έγχρωμη
 έγχρωμο
 έγχρωμη
 έγχρωμο

τηλεόραση
 φιλμ
 οθόνη
 αντίγραφο

цветной телевизор
 цветной фильм
 цветной экран
 цветная копия

Δέκατο πέμπτο μάθημα Пятнадцатый урок

Ανέκδοτα

- Γκαρσόν, βιάζομαι πολύ. Τι μου **προτείνεις**;
- Υπομονή, κύριε!

Η δασκάλα ζητάει από τους μαθητές να γράψουν μία πρόταση με τη λέξη "μάλλον". Ο Τοτός γράφει:

"Χθες το βράδυ γύρισα αργά στο σπίτι. **Ανοίγοντας** την πόρτα της κρεβατοκάμαρας είδα τη μητέρα μου μ' άλλον. "

Δύο κύριοι **συναντιούνται** στο δρόμο κι ο ένας, που κρατάει στο χέρι ένα τσιγάρο, ρωτάει τον άλλον:

- Μ' ανάβεις;*
- Όχι μπακάλης! απαντάει ο άλλος.

* Μανάβης;

Στο μάθημα των θρησκευτικών ο δάσκαλος ρωτάει τους μαθητές:

- Ποιο είναι το αμάρτημα του Αδάμ, παιδιά μου;
- Το ότι έφαγε τον απαγορευμένο καρπό! απαντάει ο Τοτός.
- Μπράβο! Και ποια είναι η τιμωρία, που του **επέβαλε** ο Θεός;
- **Να παντρευτεί** την Εύα!

- Έχω δεκαπέντε χρόνια να μιλήσω στη γυναίκα μου.
- Μα γιατί την **αγνοείς** έτσι;
- Δεν την αγνοώ. Απλώς δεν μπορώ να τη διακόψω.

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Γлаголы

προτείνω	протино	предлагать
είδα (βλέπω)	ида (влепо)	я увидел (видеть)
συναντιούνται (συναντιέμαι)	синандиунде (синандиеме)	встречаются (встречаться)
επέβαλε (επιβάλλω)	эпевале (эпивало)	наложил (накладывать)
παντρεύομαι	пандревоме	жениться
αγνοώ (2)	агноо	игнорировать, пренебрегать

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

γκαρσόν, το	гарсон, то	сервитор
υπομονή, η	ипомони, и	терпение
πρόταση, η	протаси, и	предложение
λέξη, η	лекси, и	слово
πόρτα, η	порта, и	дверь
χέρι, το	хери, то	рука
μπακάλης, ο	бакалис, ο	бакалейщик
τσιγάρο, το	цигаро, то	сигарета
μανάβης, ο	манавис, ο	хозяин (продавец) овощного магазина
Θρησκευτικά, τα	φрискеφтика, та	закон божий (школьный предмет)
αμάρτημα, το	амартима, то	грех, прегрешение
απαγορευμένος,-η,- ο (прич.)	апагоревменос-и-ο	запрещённый,-ая,-οе
*καρπός, ο	карпос, ο	1. плод, фрукт, 2. запястье (см. ниже)
τιμωρία, η	тимориа, и	наказание

Ακλιτές λέξεις / Неизменяемые слова

μπράβο! (μεжд.)	браво	браво, молодец!
μα (союз)	ма	но
ανοίγοντας	анигондас	открывая
έτσι (нареч.)	эци	так

Άκλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

απλώς (нареч.)	απλос	просто
μάλλον (нареч.)	малон	вероятнее всего

Εκφράσεις / Выражения

Μ' άλλον = Με άλλον - с другим

Μ' ανάβεις; = Μου ανάβεις; - Не зажгёшь ли? (не подкуришь?) = (Με ανάβεις. - Ты меня возбуждаешь.)

Στο μάθημα των Θρησκευτικών ... - На уроке «Божий закон»...

*Ο απαγορευμένος καρπός - Запрещённый плод.

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

καρπός, ο - плод, фрукт	φρούτο, το - плод, фрукт
οι ξηροί καρποί - сухие фрукты οι καρποί των κόπων μας - плоды нашего труда	Το πορτοκάλι, το λεμόνι, το βερίκοκο, το αχλάδι είναι φρούτα. Апельсин, лимон, абрикос, груша это плоды (фрукты).

Внимание!

Το πορτοκάλι είναι καρπός της πορτοκαλιάς. Апельсин – это плод апельсинового дерева.

λάθος/неправильно:

Το πορτοκάλι είναι φρούτο της πορτοκαλιάς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

1. Τα ανισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά σε [-ες], [-ους] / Неравносложные существительные мужского рода на [-ες] и [-ους]:

εν. αρ. / ед. ч.		
ον./им.	ο κεφτ-ές	ο παππ-ούς
γεν./род.	του κεφτ-έ	του παππ-ού
αιτ./вин.	του κεφτ-έ	του παππ-ού
κλ./зв.	- κεφτ-έ	- παππ-ού
πλ. αρ. / мн. ч.		
ον./им.	οι κεφτ-έδες	οι παππ-ούδες
γεν./род.	των κεφτ-έδων	των παππ-ούδιων
αιτ./вин.	τους κεφτ-έδες	τους παππ-ούδες
κλ./зв.	- κεφτ-έδες	- παππ-ούδες
	κομπета	дедушка

Как κεφτές σκλονιάються: καφές [κοφε], πουρές [πιορε], καναπές [диван], λεκές [пятно], τενεκές [жестянка], πανσές [аниотины глазки].

Как παππούς σκλονιάються: νους [ум], Ιησούς [Иисус], ρους [течение], но без форм множественного числа.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.
Вставьте пропущенные слова, согласно примеру.

	ο καφές	του καφέ	τους καφέδες
1.	ο.....	του πανσέ	τους.....
2.	ο.....	του.....	τους κεφτέδες
3.	ο νους	του.....	τους.....
4.	ο.....	του.....	τους λεκέδες
5.	ο.....	του τενεκέ	τους.....
6.	ο πουρές	του.....	τους.....
7.	ο.....	του.....	τους καναπέδες
8.	ο.....	του μεζέ	τους.....
9.	ο κουραμπιές	του.....	τους.....

Β. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.
Вставьте пропущенные слова по образцу.

Ο β ρ α ζ ε ς:

το χρώμα του..... (ο πανσές)
το χρώμα του πανσέ.....

1.	το άρωμα του.....	(ο καφές)
2.	το κάλυμμα του.....	(ο καναπές)
3.	η οξύτητα του.....	(ο νους)
4.	η εποχή των.....	(οι παππούδες)
5.	η νοστιμιά των.....	(οι κεφτέδες)
6.	το πουκάμισο του.....	(ο παππούς)
7.	με την καθοδήγηση του.....	(ο Ιησούς)
8.	οι δημιουργίες του.....	(ο Θερβάντες*)
9.	οι συνταγές του.....	(ο Τσελεμεντές*)

* ο Θερβάντες - Сервантес

* ο Τσελεμεντές - кулинарная книга, получившая своё название от имени повара.

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ / ЭТИΜΟΛΟΓΙΑ

Οκτώβριος - месяц без «μ»

«Οκτώβριος» образуется от римского числа (сентябрь, ноябрь, декабрь). В отличие от других месяцев в слове «окτώβριος» нет буквы «μ», как в латинской версии, от которой происходит, так и в греческой.

Сравните:

ο Σεπτέμβριος - September - сентябрь

ο Οκτώβριος - October - октябрь

ο Νοέμβριος - November - ноябрь

ο Δεκέμβριος - December - декабрь

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

2. Τα ιδιόκλιτα ουσιαστικά / Существительные особого склонения. Данные существительные не склоняются ни по одному из трёх склонений, а образуют иные формы. К существительным особого склонения относятся:

α). некоторые существительные мужского и женского рода на [-έας].

Они склоняются в ед. ч. как существительное ταμίας, а во мн. ч. склоняются по древнегреческому склонению и имеют окончания [-είς], [-έων], [-είς]:

εν. αρ. / ед. ч.		
ον./им.	ο γραμματ-έας	η γραμματ-έας
γεν./род.	του γραμματ-έα*	της γραμματ-έως*
αιτ./вин.	το γραμματ-έα	τη γραμματ-έα
κλ./зв.	- γραμματ-έα	- γραμματ-έα
πλ. αρ. / мн. ч.		
ον./им.	οι γραμματ-είς	οι γραμματ-είς
γεν./род.	των γραμματ-έων	των γραμματ-έων
αιτ./вин.	τους γραμματ-είς	τις γραμματ-είς
κλ./зв.	- γραμματ-είς	- γραμματ-είς
	секретарь	секретарша

Как ο/η γραμματέας склоняются существительные: ο/η διερμηνέας [переводчик, -ца], ο/η συγγραφέας [писатель, -ница], ο/η εισαγγελέας [прокурор] и др. Имеют одинаковые формы мужского и женского рода, за исключением род. п., ед.ч. (*)

Как ο γραμματέας склоняются существительные: ο τομέας [сектор, область], ο κουρέας [парикмахер], ο εκσκαφέας [экскаватор] и др.

β). некоторые существительные среднего рода, оканчивающиеся на -ον, -αν, -εν, -υ. Например:

- 1) на -ον: όν, μέλλον.
- 2) на -αν: παν, σύμπαν.
- 3) на -εν: μηδέν**, φωνήεν.
- 4) на -υ: οξύ, δόρυ.

πτ./пад.	εν. αρ./ед. ч.	πλ. αρ./мн. ч.
ον./им.	το όν	τα όντα
γεν./род.	του όντος	των όντων
αιτ./вин.	το όν	τα όντα
κλ./зв.	- ον	- όντα
<i>существо</i>		

**Существительное μηδέν не образует формы множественного числа. А когда речь идёт о математическом знаке или об отметке, то образует форму от слова μηδενικό: τα μηδενικά.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Β. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.
Вставьте пропущенные слова, согласно примеру.

	ο διερμηνέας	του διερμηνέα	τους διερμηνείς
1.	ο εισαγγελέας	του.....	τους.....
2.	η διερμηνέας	της.....	τις.....
3.	ο γραμματέας	του.....	τους.....
4.	η εισαγγελέας	της.....	τις.....
5.	ο τομέας	του.....	τους.....
6.	ο συγγραφέας	του.....	τους.....
7.	ο φορέας	του.....	τους.....
8.	η γραμματέας	της.....	τις.....
9.	ο κουρέας	του.....	τους.....
10.	η συγγραφέας	της.....	τις.....
11.	ο αποστολέας	του.....	τους.....

Γ. Κλίνετε τις φράσεις, σύμφωνα με το παράδειγμα.
Προσклоняйте словосочетания по образцу.

	ο δυτικός τομέας	του δυτικού τομέα
1.	οι Ρώσοι διερμηνείς	τους.....
2.	ο μεγάλος εκσκαφέας	του.....
3.	ο φλύαρος κουρέας	του.....

4.	οι Έλληνες συγγραφείς	τους.....
5.	ο γενικός γραμματέας	του.....
6.	η υπεύθυνη εισαγγελέας	της.....
7.	ο ταχυδρομικός διανομέας	του.....
8.	οι ευκατάστατοι εξαγωγείς	τους.....
9.	ο αποφασισμένος εκλογέας	του.....
10.	ο κουρασμένος εκδρομέας	του.....
11.	ο υποδειγματικός ιερέας	του.....
12.	η ιδιαίτερα γραμματέας	την .....

Δ. Σχηματίστε φράσεις κλίνοντας το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική σύμφωνα με το παράδειγμα.

Образуйте словосочетания так, чтобы второе существительное стояло в родительном падеже.

οι ευθύνες - ο γραμματέας		οι ευθύνες του γραμματέα
1.	η αγόρευση - η εισαγγελέας	
2.	το έργο - η συγγραφέας	
3.	η δουλειά - ο διανομέας	
4.	οι εντυπώσεις - οι εκδρομείς	
5.	το λειτούργημα - ο ιερέας	
6.	η ευθύνη - ο φορέας	
7.	η εμπιστοσύνη - οι εκλογείς	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

3. Παρατατικός. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία. / Имперфект (прошедшее несовершенное время). Действительный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение (см. урок №8 на стр. 93 – категории глаголов).

	Α' τάξη / 1 ^{ая} категория	Β' τάξη / 2 ^{ая} категория
εν. αρ. [ед. ч.]		
εγώ	απαντ-ούσ-α	ειδοποι-ούσ-α
εσύ	απαντ-ούσ-ες	ειδοποι-ούσ-ες
αυτός	απαντ-ούσ-ε	ειδοποι-ούσ-ε
αυτή		
αυτό		
πλ. αρ. [мн. ч.]		
εμείς	απαντ-ούσ-αμε	ειδοποι-ούσ-αμε
εσείς	απαντ-ούσ-ατε	ειδοποι-ούσ-ατε
αυτοί	απαντ-ούσ-αν	ειδοποι-ούσ-αν
αυτές		

αυτά		
	<i>отвечал</i>	<i>извещал</i>

Γлаголы второго спряжения (1-ой и 2-ой категории) образуют форму имперфекта (прошедшее несовершенное время) при помощи основы настоящего времени, суффикса **-ούσ-** и окончания прошедшего несовершенного времени. Ударение в этих глаголах падает на суффикс **-ούσ-**.

Παραδείγματα / Примеры:

1. Όταν ήμουνα μικρή **κεντούσα** μαζί με τη γιαγιά μου. Когда я была маленькой я **вышивала** вместе с бабушкой.
2. Στο δρόμο συνάντησα ένα κοριτσάκι που **ρωτούσε** για σένα, Κατερίνα. По дороге я встретил одну девочку, которая **спрашивала** о тебе, Катерина.
3. Στο γάμο του φίλου μου **γλεντούσαμε** μέχρι το πρωί. На свадьбе у моего друга мы **веселились** до утра.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παρατατικού.

Вставьте пропущенные глаголы в форме имперфекта (прошедшего несовершенного времени).

	(εγώ) γελώ	(εγώ) γελούσα	(εμείς) γελούσαμε
1.	μελετώ		
2.	ακουμπώ		
3.	συζητώ		
4.	κρατώ		
5.	ρωτώ		
6.	ξυπνώ		
7.	μιλώ		
8.	απαντώ		
9.	αγνοώ		
10	χρησιμοποιώ		
11	στερώ		
12	αργώ		
13	μοχθώ		
14	εξυπηρετώ		
15	συγκινώ		
16	αδιαφορώ		

Ζ. Ξαναγράψτε τις προτάσεις στον παρατατικό.

Напишите предложения так, чтобы выделенный глагол стоял в форме

имперфекта (прошедшем несовершенном времени).

Ο καθηγητής ρωτά(ει) κι ο μαθητής απαντά(ει).
Ο καθηγητής ρωτούσε κι ο μαθητής απαντούσε.

1. Κάποιος χτυπά(ει) την πόρτα.
.....
2. Λαχταρώ μια πίτσα.
.....
3. Οι επιστήμονες μελετούν το πρόβλημα της λειψυδρίας.
.....
4. Την αγαπά(ει) σαν τα μάτια του.
.....
5. Η ταινία μάς κρατά(ει) σε αγωνία.
.....
6. Ο Δημήτρης βοηθά(ει) τη μητέρα του στα ψώνια.
.....
7. Σήμερα απεργούν οι δημόσιοι υπάλληλοι.
Χθες .....
8. Ο Γιάννης αργεί πάντα για το μάθημα.
.....
9. Ο καθηγητής εξηγεί στους μαθητές ένα πρόβλημα.
.....
10. Την αντιπαθεί χωρίς αιτία.
.....
11. Το παιδί επιθυμεί να δει τους δικούς του.
.....
12. Ο ενοικιαστής διατηρεί σε καλή κατάσταση την γκαρσονιέρα.
.....

3. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παρατατικού.

Вставьте пропущенные глаголы в форме имперфекта (прошедшего несовершенного времени).

Ο άνθρωπος τον ..... γεμάτος απορία. (κοιτώ)
Ο άνθρωπος τον κοιτούσε γεμάτος απορία.

1. Στο πλευρό της σταρ του ελληνικού πενταγράμμου ..... ο σύζυγός της. (τραγουδώ)
2. Η συμπεριφορά του ..... ερωτηματικά.(γεννώ)
3. Η γιαγιά ..... συνέχεια την πόρτα ανοιχτή. (ξεχνώ)
4. Το παιδί ..... σαν ψάρι. (κολυμπώ)
5. Η ζέστη ήταν αφόρητη κι ο ιδρώτας ..... ασταμάτητα. (κυλώ)
6. Η Άννα ..... συντροφιά σε έναν ηλικιωμένο. (κρατώ)
7. [Αυτοί] ..... για γάμο, ότι θα αποκτούσαν παιδιά – έλεγε φίλος του ζευγαριού.(μιλώ)

8. Ο Γιάννης ..... προσεκτικά. (οδηγώ)
 9. Η νεαρή μετανάστρια ..... με την οικογένειά της τρεις φορές την εβδομάδα. (επικοινωνώ)
 10. Η ζέστη ..... τα παιδιά όταν μελετούσαν για τις Πανελλήνιες. (ενοχλώ)
 11. (εγώ) Δεν ..... αυτό. (εννοώ)
 12. Ο Ρώσος και η Ελληνίδα ..... μέσω Ίντερνετ εδώ και ένα χρόνο. (συνομιλώ)
 13. Σύμφωνα με την εφημερίδα «Ντέιλι Μίρορ» τα λαζάνια ..... μέρος της αγγλικής κουζίνας τουλάχιστον από το 1390. (αποτελώ)
 14. Η Ίντερπόλ ..... τα ίχνη του κακοποιού εδώ και τρεις μήνες. (αναζητώ)

С Л О В А Р Ъ

σήμερα сегодня, αύριο завтра, μεθαύριο послезавтра, χθες вчера, προχθές позавчера, σε μία μέρα через день, σε μία εβδομάδα через неделю

η / την (η)μέρα день / днём, η / τη νύχτα ночь / ночью, το πρωί утро / утром, το μεσημέρι день / днём, το βράδυ вечер / вечером

πέρυσι в прошлом году, φέτος [в этом году], του χρόνου в будущем году, σε ένα χρόνο через год

η / τη Δευτέρα понедельник / в понедельник], η / την Τρίτη вторник / во вторник, η / την Τετάρτη среда / в среду, η / την Πέμπτη четверг / в четверг, η / την Παρασκευή пятница / в пятницу, το Σάββατο суббота / в субботу, η / την Κυριακή воскресенье / в воскресенье

ο Ιανουάριος / τον Ιανουάριο январь / в январе, ο Φεβρουάριος / το Φεβρουάριο февраль / в феврале, ο Μάρτιος / το Μάρτιο март / в марте, ο Απρίλιος / τον Απρίλιο апрель / в апреле, ο Μάιος / το Μάιο май / в мае, ο Ιούνιος / τον Ιούνιο июнь / в июне, ο Ιούλιος / τον Ιούλιο июль / в июле, ο Αύγουστος / τον Αύγουστο август / в августе, ο Σεπτέμβριος / τον Σεπτέμβριο сентябрь / в сентябре, ο Οκτώβριος / τον Οκτώβριο октябрь / в октябре, ο Νοέμβριος / το Νοέμβριο ноябрь / в ноябре, ο Δεκέμβριος / τον Δεκέμβριο декабрь / в декабре.

Δέκατο έκτο μάθημα Шестнадцатый урок

Η χελώνα που ήθελε να πετάξει

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε στην αυλή ενός χωριάτικου σπιτιού μια χελώνα, που είχε έναν μεγάλο καημό. Ήθελε να πετάξει στον ουρανό όπως τα πουλιά.

– Τι κατάρα είναι αυτή! έλεγε κάθε τόσο αναστενάζοντας. Σέρνω μέρα και νύχτα αυτό το βαρύ καβούκι και είμαι καρφωμένη πάνω στη γη. Αχ, να 'μωνα κι εγώ ένα πουλάκι, να είχα φτερά και να πετούσα! Πως ζηλεύω τις πάπιες της αυλής που όταν θέλουν πετούν και βλέπουν τον κόσμο από ψηλά.

Μια μέρα δυο πάπιες άκουσαν το παράπονό της και τη λυπήθηκαν.

– Θέλεις στ' αλήθεια να πετάξεις, κυρά-χελώνα; τη ρώτησαν.

– Αν θέλω; απάντησε η χελώνα. Αυτό είναι το πιο μεγάλο μου όνειρο. Ας πετάξω μια φορά κι ας πεθάνω! που λέει ο λόγος. Αλλά, πώς;

– Υπάρχει ένας τρόπος, της είπε η μια πάπια. Να δαγκώσεις σφιχτά αυτό το ξύλο, εγώ και η αδελφή μου θα πιάσουμε με τα ράμφη μας τις δυο άκρες και θα σε πάρουμε μαζί μας.

– Ναι, ναι! φώναξε ενθουσιασμένη η χελώνα. Ωραία ιδέα! Εμπρός, ας μην αργούμε!

Και βιάστηκε να δαγκώσει το ξύλο. Το έπιασαν και οι πάπιες με τα ράμφη τους, τίναξαν τα φτερά τους και πέταξαν ψηλά, κουβαλώντας τη χελώνα μαζί τους.

Το πόσο χαιρόταν η χελώνα, δε λέγεται! Τι όμορφα ήταν εδώ ψηλά! Επιτέλους είχε πραγματοποιήσει το μεγάλο όνειρό της! Πετούσε!

Όμως, μέθυσε τόσο πολύ από τη χαρά της και για μια στιγμή πίστεψε ότι θα μπορούσε να πετάξει και μόνη της! Έτσι, η κουτή, άφησε το ξύλο που κρατούσε με τα δόντια της και, φυσικά, με το μεγάλο βάρος που είχε, έπεσε στη γη και σκοτώθηκε...

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Ποιο ήταν το μεγάλο όνειρο της χελώνας;
2. Ποιος βοήθησε τη χελώνα στην πραγματοποίηση του ονείρου της;
3. Γιατί σκοτώθηκε η χελώνα;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

πετάω/-ώ	петаο/-ο	летать
ζούσε (ζω)	зусе (зо)	жил (жить)
αναστενάζω	анастэназо	вздыхать
σέρνω	сэрно	волочить, тащить
ζηλεύω	зилево	завидовать, ревновать
άκουσαν (ακούω)	акусан (ακυο)	услышали (слышать)
λυπήθηκαν (λυπάμαι)	липификан (λιπάμε)	пожалели (жалеть)
ρώτησαν (ρωτώ/-αω)	ротисан (ροτο/-αο)	спросили (спрашивать)
πεθαίνω	пефено	умирать
δαγκώνω	дангоно	кусать
πιάνω	пьяно	хватать, братья руками
αργώ	арго	опаздывать
βιάζομαι	виазоме	спешить
τινάζω	тиназо	трясти, встряхивать
κουβαλάω	кувалаο	таскать, носить
πραγματοποιώ	прагματοпио	осуществлять
μεθάω	мефаο	пьянеть
κρατάω	кратаο	держать
σκοτώνω	скотоно	убивать
σκοτώνομαι	скотономе	гибнуть, разбиваться на смерть
καρφώνω	карфоно	пригвождать к позорному столбу, позорить

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

αυλή, η	авли, и	двор
χωριάτικος,-η,-ο	хорьяतिकос-и-ο	деревенский, сельский
σπίτι, το	спити, то	дом
χελώνα, η	хелона, и	черепаха
καημός, ο	каймос, ο	горе, огорчение
ουρανός, ο	уранос, ο	небо
πουλί, το	пули, то	птица
κατάρα, η	катара, и	проклятие, несчастье, беда
καβούκι, το	кавуки, то	панцирь
γη, η	ги, и	земля

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

φτερό, το	фτερο, то	перо, крыло
πάπια, η	παπья, и	утка
κόσμος, ο	козмос, ο	мир, свет, вселенная
παράπονο, το	параποно, το	жалоба, нытьё
αλήθεια, η	αλιφья, и	правда
ξύλο, το	ксило, το	палка, деревяшка
ράμφος, το	рамφος, το	κλιов
*άκρη, η	ακρι, и	конец, край (см. ниже)
ενθουσιασμένος,-η,-ο	энфусиазменос-и-ο	восхищённый,-ая,-οε
ιδέα, η	идеα, и	идея
χαρά, η	χара, и	радость
κουτός,-η,-ο	кутос-и-ο	глупый, наивный
δόντι, το	донди, το	зуб

Άκλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

από ψηλά	απο ψила	свысока
σφιχτά	сфихта	крепко
όμορφα	ομορφα	красиво
επιτέλους	эпитэлус	наконец
φυσικά	φисика	естественно

Εκφράσεις / Выражения

...Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε... - ...жила-была...

...είμαι καρφωμένη... - ...я прикована...

...να 'μουνα κι εγώ... - ...хотя бы и я была...

...στ' αλήθεια... - ...на самом деле...

Ας πετάξω μια φορά κι аς πεθάνω! που λέει ο λόγος. – Взлететь бы разок да и умереть можно, как говорится.

Εμπρός, аς μην αργούμε! - Вперёд, не будем опаздывать!

Το πόσο χαιρόταν η χελώνα, δε λέγεται! - Радости черепахи не было предела!

*ΟΒΡΑΤΙΤΕ ΒΝΙΜΑΝΙΕ

το τέλος [конец] и η άκρη [конец, край]

το τέλος означает завершение чего-либо:	η άκρη означает предельную или крайнюю часть чего-нибудь:
το τέλος της εποχής - конец сезона	η άκρη του κόσμου - край света
το τέλος του βιβλίου - конец книги	η άκρη του μαχαιριού - конец ножа
το τέλος της ταλαιπωρίας - конец мучений	η άκρη του σκοινιού - конец верёвки
το τέλος της συζήτησης - конец разговора	οι άκρες του τραπεζομάντιλου - край скатерти
το τέλος του μηνός - конец месяца	η άκρη του πεζοδρομίου - край тротуара
το τέλος της ταινίας - конец фильма	από τη μία άκρη ως την άλλη - от одного конца до другого

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Μέλλοντας εξακολουθητικός των βοηθητικών ρημάτων [είμαι] και [έχω]. / Будущее длительное время вспомогательных глаголов «быть» и «иметь».

ΕΙΜΑΙ – БЫТЬ // ΘΑ ΕΙΜΑΙ – БУДУ

εν. αρ. / ед. ч.	
εγώ	θα είμαι
εσύ	θα είσαι
αυτός	θα είναι
αυτή	
αυτό	
πλ. αρ. / мн. ч.	
εμείς	θα είμαστε
εσείς	θα είστε / είσαστε
αυτοί	θα είναι
αυτές	
αυτά	
	будет

Παραδείγματα / Примеры:

1. Ποιος ξέρει αν θα είμαστε του χρόνου. Кто знает, доживём ли мы до следующего года.
2. Θα είσαστε εδώ μέχρι να γυρίσω; Вы будете здесь до того времени пока я вернусь?
3. Ποιός θα είναι εδώ αύριο; Кто же будет здесь завтра?

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПΡΑЖНЕНИЯ

A. Συμπληρώστε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους του εξακολουθητικού μέλλοντα του ρήματος [είμαι].

Вставьте пропущенный глагол «быть» в форме будущего длительного времени.

1. Του χρόνου .....δύσκολη χρονιά για μας.
2. Σε τρεις ώρες (εμείς).....στη Μόσχα.
3. Τη Δευτέρα (εγώ) δε .....στη δουλειά.
4. (Εσύ).....το απόγευμα στην πλατεία;
5. Η Έλενα δε.....έτοιμη εκείνη την ώρα.
6. (Εγώ) Σε λίγο.....στη διάθεσή σας.
7. Μην ανησυχείς, (εμείς).....προσεκτικοί.
8. Σε ένα χρόνο όλη αυτή η περιουσία ..... του Γιάννη;
9. Ο Γιώργος κι ο Πέτρος δε.....εκεί.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

ΕΧΩ - ИΜΕΤЬ // ΘΑ ΕΧΩ – БУДУ ИΜΕΤЬ

εν. αρ. / ед. ч.	
εγώ	θα έχω
εσύ	θα έχεις
αυτός	θα έχει
αυτή	
αυτό	
πλ. αρ. / мн. ч.	
εμείς	θα έχουμε
εσείς	θα έχετε
αυτοί	θα έχουν
αυτές	
αυτά	
буду иметь	

Παραδείγματα / Примеры:

1. Σήμερα το βράδυ θα έχουμε επισκέπτες. Сегодня вечером у нас будут гости.
2. Όταν μεγαλώσω θα έχω ένα μεγάλο σπίτι. Когда я вырасту у меня будет большой дом.
3. Πόσο θα έχει αυτό το φορεματάκι άραγε; Сколько, интересно, стоит это платье?

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПΡΑЖНЕНИЯ

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους του εξακολουθητικού μέλλοντα του ρήματος [έχω].

Вставьте пропущенный глагол «иметь» в форме будущего длительного времени.

1. Την Τρίτη (εγώ) δε.....ελεύθερο χρόνο.
2. Το καλοκαίρι (εσύ).....πολλή δουλειά.
3. Σε δυο μέρες (αυτή) ..... τα καλλυντικά.
4. Πότε (εσείς).....χωριάτικο ψωμί;
5. Σε ένα μήνα (εμείς) ..... καλοκαίρι.
6. Πότε (εσύ).....διάθεση για διάβασμα;
7. Ξοδεύει πολύ και δε ..... χρήματα όταν τα χρειαστεί.
8. Πριν παντρευτούμε μου είπε: "(Εγώ) ..... σε ..... στα όπα-όπα". Ύστερα τα ξέχασε όλα.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

2. Μέλλοντας εξακολουθητικός. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α΄ συζυγία / Будущее длительное время. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Различаются два вида будущего времени – обычное (которое бывает двух видов: будущее длительное и будущее однократное) и результативное. Форма будущего длительного времени подобна форме настоящего времени. Она обозначает непрерывное и длительное действие или многократное действие.

Будущее длительное время образуется при помощи частицы **θα** и основы настоящего времени. Например:

θα διαβάζω - я буду читать

θα δουλεύω - я буду работать

θα γράφω - я буду писать

θα ψωνίζω - я буду покупать

Α΄ συζυγία / 1-οе спряжение	
εν. αρ. / ед. ч.	
εγώ	θα διαβάζ-ω
εσύ	θα διαβάζ-εις
αυτός, αυτή, αυτό	θα διαβάζ-ει
πλ. αρ. / мн. ч.	
εμείς	θα διαβάζ-ουμε
εσείς	θα διαβάζ-ετε
αυτοί, αυτές, αυτά	θα διαβάζ-ουν
буду читать	

Παραδείγματα / Примеры:

1. Θα ταξιδεύω όλο το καλοκαίρι μέχρι να βαρεθώ τις διακοπές. Я буду путешествовать всё лето пока мне не надоест.
2. Μαμά, το μικρό θα φωνάζει μέχρι να του δώσουμε το παιχνιδάκι του. Мама, малыш будет орать пока мы не дадим ему его игрушку.
3. Από σήμερα θα στολίζουμε το σπίτι μας για τις γιορτές. С сегодняшнего дня мы будем украшать дом на праздники.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του εξακολουθητικού μέλλοντα των ρημάτων στην παρένθεση.

Заполните пропуски глаголами, данными в скобках, в форме будущего длительного времени.

1. (εσύ) ..... κάθε βράδυ τα δόντια σου! (πλένω)
2. (εγώ) Πόσα λεφτά ..... την ώρα; (παίρνω)
3. Ο λογιστής ..... τα εισοδήματά μου στην εφορία. (δηλώνω)
4. (εσείς) Τι ..... αύριο; (κάνω)
5. (εμείς) Φέτος δε ..... διακοπές. (κάνω)
6. (εμείς) Δε.....πολύ ακόμα. (περιμένω)
7. Από πού ..... ψωμί; (αγοράζω)
8. Ψωμί (εμείς)..... από το φούρνο της κυρίας Ελένης. (αγοράζω)
9. Τι όργανο ..... η αδελφή σου; (παίζω)
10. Όταν θέλεις κάτι ..... δυνατά για να σε ακούσουμε. (φωνάζω)
11. Η εφορία ..... τα βιβλία της εταιρίας. (ελέγχω)

Γ. Συμπληρώστε το δεκάλογο του εφήβου.

Заполните десять заповедей юноши.

Εγώ / Я

1. .... πώς θα ντύνομαι και πώς θα κουρεύομαι. (επιλέγω)
2. ....τους φίλους μου. (διαλέγω)
3. .... τι μουσική ..... (διαλέγω, ακούω)
4. .... τι ταινίες και τηλεοπτικά προγράμματα ..... (επιλέγω, βλέπω)
5. .... πότε, πώς κι αν..... το δωμάτιό μου. (αποφασίζω, καθαρίζω)
6. .... μόνος μου. (διαβάζω)
7. .... ραδιόφωνο ενώ διαβάζω. (ακούω)
8. Τις αργίες ..... έξω με φίλους. (βγαίνω)

Εσείς - οι γονείς / Вы - родители

9. Δε ..... στη ζωή μου και δε ..... τη ζωή μου.
(επεμβαίνω, ελέγχω)

10. .... από το σπίτι όταν κάνω πάρτι. (φεύγω)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Μέλλοντας εξακολουθητικός. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Будущее длительное время. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

	Α' τάξη / 1-ая категория	Β' τάξη / 2-ая категория
εν. αρ. / ед. ч.		
εγώ	θα ρωτιώ/-άω	θα βαθμολογ-ώ
εσύ	θα ρωτι-άς	θα βαθμολογ-είς
αυτός	θα ρωτι-ά(ει)	θα βαθμολογ-εί
αυτή		
αυτό		
πλ. αρ. / мн. ч.		
εμείς	θα ρωτι-άμε/-ούμε	θα βαθμολογ-ούμε
εσείς	θα ρωτι-άτε	θα βαθμολογ-είτε
αυτοί	θα ρωτι-άνε	θα βαθμολογ-ούν
αυτές		
αυτά		
	<i>буду спрашивать</i>	<i>буду оценивать</i>

Παραδείγματα / Примеры:

- Από 'δω και πέρα θα προσπαθώ να κάνω μόνο καλό. С этого момента я буду стараться делать только добро.
- Ο Αλέξανδρος δε θα αργεί ποτέ στα μαθήματά του. Александр не будет никогда опаздывать на уроки.
- Ο νόμος τιμωρεί και θα τιμωρεί τον πολίτη για τις παράνομες πράξεις του. Закон наказывает и будет наказывать гражданина за его незаконные дела.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Д. Συμπληρώστε τα κενά.

Заполните пропуски.

Α' τάξη / 1-ая категория			
εγώ	θα διψάω/-ώ		
εσύ		θα πεινάς	

αυτός			θα φορά/-άει
εμείς			
εσείς			
αυτοί			
Β' τάξη / 2-ая категория			
εγώ	θα κυκλοφορώ		
εσύ		θα ενοχλείς	
αυτός			θα διαρκεί
εμείς			
εσείς			
αυτοί			

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους του εξακολουθητικού μέλλοντα των ρημάτων στην παρένθεση.

Заполните пропуски глаголами, данными в скобках, в форме будущего длительного времени.

Α' τάξη / 1-ая категория

- 1..... περισσότερο, αν θέλεις να περάσεις (σ)τις εισαγωγικές εξετάσεις. [μελετ(ά)ω]
2. (Εμείς) ..... αυτούς που μας έχουν ανάγκη. [βοηθ(ά)ω]
3. Από εδώ και πέρα η γραμματέας .....σε όλα τα τηλεφωνήματα. [απαντ(ά)ω]
4. (εσείς) .....έως το 100 και θα ανοίγετε τα μάτια σας. [μετρ(ά)ω]
5. Στο εξής (εμείς) ..... με το "σεις" και με το "σας". [μιλ(ά)ω]
6. Μια μέρα (εσύ)..... με όλα αυτά.[γελ(ά)ω]
7. Για να βελτιώσετε την κατάσταση της υγείας σας , ... τουλάχιστον μια ώρα τη μέρα, και θα ακολουθείτε αυστηρή δίαιτα. [περπατ(ά)ω]

Β' τάξη / 2-ая категория

1. (εσύ).....προσεκτικά. (οδηγώ)
2. Στο εξής εγώ .....τα γραπτά σας. (βαθμολογώ)
- 3.(εσείς) ..... τα βιβλία στο τραπέζι κι εγώ θα τα ξεσκονίζω. (τοποθετώ)
4. Όταν καθαρίζετε τα πλακάκια ..... χλωρίνη. (χρησιμοποιώ)
5. Από τον Φεβρουάριο (εμείς).....στα βόρεια προάστια. (κατοικώ)
- 6.(εγώ)..... σας.....καθημερινά για τις εξελίξεις. (πληροφορώ)
7. Στην επιχείρησή μου (εγώ) ..... τρεις υπαλλήλους ειδικευμένους* στη διοίκηση επιχειρήσεων και δέκα ανειδίκευτους* εργάτες. (απασχολώ)

*ειδικευμένος – квалифицированный, имеющий специальность
 ανειδίκευτος – неквалифицированный, ανειδίκευτος εργάτης –
 чернорабочий, разнорабочий

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

4. Συμφωνία των κύριων όρων της πρότασης / Согласование главных членов предложения.

α). Согласование подлежащего со сказуемым:

В простом предложении, в котором имеется одно подлежащее и одно сказуемое, сказуемое согласуется с подлежащим в роде и числе. Например:

Ο μπαμπάς ακούει ραδιόφωνο. - Папа слушает радио.
Εμείς πήγαμε σινεμά. - Мы пошли в кино.

В сложном предложении:

- когда имеется два или более подлежащих, которые стоят перед сказуемым, то сказуемое стоит во множественном числе. Например:

Εγώ κι εσύ είμαστε φίλοι. - Я и ты друзья.

- когда имеется два подлежащих, которые стоят после сказуемого, то сказуемое стоит в единственном числе. Например:

Να έρθεις κι εσύ και η φίλη σου. - Приходите и ты, и твоя подруга.

β). Согласование именной части сказуемого с подлежащим:

В простом предложении:

- Если именная часть сказуемого является прилагательным, то оно (прилагательное) согласуется с подлежащим в роде, числе и падеже. Например: Τα σκυλιά είναι ήρεμα. Собаки спокойны.

- Если же именная часть сказуемого является существительным, то оно (существительное) согласуется с подлежащим только в падеже. Например: Η σιωπή είναι χρυσός. / Молчание – золото.

им. п.

им. п.

В сложном предложении:

- Именная часть сказуемого согласуется с подлежащим в числе. Именная часть сказуемого стоит во множественном числе, если в предложении есть два или более подлежащих. Например: Ο Βαγγέλης και ο Παναγιώτης είναι ζωηροί. - Вангелис и Панаётис шаловливые.

- Когда именная часть сказуемого является прилагательным, а субъекты (лица) одного и того же рода, тогда именная часть сказуемого согласуется с родом субъектов. Например: Η Μαριάννα και η Βάσω είναι μελετηρές. - Мариана и Васо прилежные.

- Когда субъекты (лица) разных родов, то именная часть сказуемого принимает преобладающий, т. е. между м. р. и ж. р. принимает м. р. Например:

Ο παππούς και η εγγονή του είναι έτοιμοι. А не: έτοιμες - Дедушка и его внучка готовы.

- Когда один из одушевлённых субъектов (лиц) среднего рода (το αγόρι, το κορίτσι) тогда преобладает пол. Например:

Η μητέρα και το αγόρι είναι ευγενικοί а не: ευγενικές - Мама и мальчик вежливые. (т. к. το αγόρι = мальчик - мужского пола).

НО:

Η μητέρα και το κορίτσι είναι ευγενικές. Мама и девочка вежливые.

- Когда в роли подлежащего выступают отвлечённые существительные, неодушевлённые предметы или животные, тогда именная часть сказуемого стоит всегда в среднем роде, независимо от рода подлежащего, так как имеются ввиду слова πράγματα вещи, αντικείμενα предметы, ζώα животные. Например:

Το κλειδί, ο σωλήνας και η μπάλα είναι κόκκινα (αντικείμενα, πράγματα). - Ключ, труба и мяч красные. (предметы, вещи).

Η ντροπή και ο φόβος είναι έμφυτα (συναίσθημα). - Стыд и страх врождённые (чувства).

Η γάτα και ο σκύλος είναι πιστά (ζώα) στον άνθρωπο. - Кошка и собака верны человеку (животные).

С Л О В А Р Ъ

άσπρος,-η,-ο (белый,-ая,-ое), λευκός,-ή,-ό (белый,-ая,-ое), μαύρος,-η,-ο (чёрный,-ая,-ое), κίτρινος,-η,-ο (жёлтый,-ая,-ое), κόκκινος,-η,-ο (красный,-ая,-ое), πράσινος,-η,-ο (зелёный,-ая,-ое), γαλάζιος,-ια,-ο (голубой,-ая,-ое), πορτοκαλής,-ιά,-ί (оранжевый,-ая,-ое), μπλε (синий,-ая,-ее), ροζ (розовый,-ая,-ое), ασπρόμαυρος,-η,-ο (чернобелый,-ая,-ое), γαλανόλευκος,-η,-ο (белоголубой,-ая,-ое).

*Прилагательные μπλε и ροζ не склоняются.

Δέκατο έβδομο μάθημα Семнадцатый урок

Οι πίτες είναι το πιο χαρακτηριστικό έδεσμα της ελληνικής κουζίνας. Τυρόπιτα, κρεμμυδόπιτα, μελιτζανόπιτα, κολοκυθόπιτα, κολοκυθοτυρόπιτα, μηλόπιτα, κρεατόπιτα, κασερόπιτα, γαλατόπιτα, κοτόπιτα, σπανακόπιτα, πρασοτυρόπιτα και πολλές άλλες πίτες, γλυκές ή αλμυρές συχνά αποτελούν το κυρίως γεύμα στο τραπέζι.

Σπανακοτυρόπιτα

Υλικά:

1 κιλό σπανάκι
1 φλιτζάνι βούτυρο λιωμένο (224γραμ.)
½ φλιτζάνι ψιλοκομμένο άνηθο (½ μάτσο περίπου)
½ φλιτζάνι ψιλοκομμένο μαϊντανό (½ μάτσο περίπου)
½ φλιτζάνι ψιλοκομμένα κρεμμυδάκια φρέσκα
1 κρεμμύδι ξερό ψιλοκομμένο
¼ κιλού τυρί φέτα χοντροκομμένη
10-12 έτοιμα φύλλα για πίτες
3 αβγά ελαφρά χτυπημένα
πιπέρι
αλάτι (αν χρειάζεται)

Καθαρίζετε καλά το σπανάκι και το πλένετε σε άφθονο νερό. Ύστερα παίρνετε λίγο λίγο και το **κόβετε** σε μικρά κομματάκια. Το **πασπαλίζετε** με αλάτι και το **ανακατεύετε**. **Βάζετε** το ξερό κρεμμύδι με το μισό βούτυρο να **ξανθύνει**. Προσθέτετε τα φρέσκα κρεμμυδάκια, αφήνετε να **μαραθούν** λίγο και κατόπιν ρίξτε το σπανάκι. Ανακατεύετε μέχρι να **καβουρδιστούν** ελαφρά όλα μαζί. **Ρίχνετε** τον άνηθο, το μαϊντανό, αλάτι, πιπέρι κι αφήνετε να **βράσει**. **Κατεβάζετε** από τη φωτιά. **Χτυπάτε** ελαφρά τα αβγά και προσθέτετε το τυρί χοντροκομμένο. Όταν **μισοκρυώσει** το σπανάκι, προσθέτετε το μίγμα των αβγών μέσα κι ανακατεύετε. Σε βουτυρωμένο ταψάκι **στρώνετε** 8 φύλλα και τα **βουτυρώνετε** ένα ένα με το υπόλοιπο λιωμένο βούτυρο. **Ρίχνετε** μέσα τη γέμιση, την **απλώνετε** να έχει παντού το ίδιο πάχος, **διπλώνετε** προς τα μέσα τα φύλλα που εξέχουν, τα βουτυρώνετε για να μην **κολλήσουν**, στρώνετε από πάνω τα υπόλοιπα φύλλα κι **αλείφετε** κάθε ένα με βούτυρο λιωμένο. Γυρίζετε μέσα τις άκρες των φύλλων που **προεξέχουν**. **Ραντίζετε** καλά την επιφάνεια με βούτυρο. **Χαράζετε** ελαφρά σε τετράγωνα κομμάτια και **ψήνετε** για τρία τέταρτα της ώρας περίπου σε μέτριο φούρνο (170°-180°C).

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Τι γέμιση έχει η πίτα και πως τη φτιάχνουν;
2. Σε τι θερμοκρασία ψήνουμε την πίτα;

**ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ**

Ρήματα / Глаголы

αποτελώ (2)	αποτελο	составлять
*καθαρίζω	καфарίζω	чистить
κόβω	κοβο	резать, нарезать
πασπαλίζω	паспализω	посыпать
ανακατεύω	ανακατιω	размешивать
ξανθαίνω	ксанφειω	слегка поджаривать, подрумьянивать
μαραίνομαι	маренωε	вянуть, увядать, тушить
καβουρδίζομαι	кавурдίζομαι	поджаривать, жарить
ρίχνω	риχνω	класть, сыпать
βράζω	вразω	варить, кипятить
κατεβάζω	катэβαζω	снимать, спускать
χτυπώ/-άω (1)	хтиπω/ω	бить, взбивать
όταν μισοκρυώσει (κρυώνω)	отан μισοκριοσι (крионω)	когда немножко остынет (остывать, мёрзнуть)
στρώνω	строно	стелить, класть
βουτυρώνω	вутиρωω	помазать маслом
**απλώνω (см. ниже орфографию)	απλωνω	раскладывать, расстилать
διπλώνω	διπλωνω	свёртывать, складывать вдвое
να μην κολλήσουν (κολλώ/-άω) (1)	на минωолисун	чтоб не прилипли (липнуть)
αλείφω	алифо	мазать
προεξέχω	προεξχω	выдаваться, торчать
ραντίζω	рандίζω	брызгать, обрызгивать
χαράζω	хараζω	нарезать, насекалть
ψήνω	псино	печь

* Не путайте глаголы καθαρίζω (чистить) и καθορίζω (определять).

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

χαρακτηριστικός, -ή,-ό	характеристикос-и-ο	характерный,-ая,-οе
έδεσμα, το	эдезма, το	блюдо, кушанье
τυρόπιτα, η	тиропита, и	пирог с сыром
κρεμμυδόπιτα, η	кремидопита, и	пирог с луком
μελιτζανόπιτα, η	мелидзанопита, и	пирог с баклажанами
κολοκυθόπιτα, η	колокиφοпита, и	пирог с тыквой
μηλόπιτα, η	милопита, и	яблочный пирог
κρεατόπιτα, η	креатопита, и	пирог с мясом
κασερόπιτα, η	касєропита, и	пирог с «касєри» (один из сортов сыра)
γαλατόπιτα, η	галатопита, и	молочный пирог
κοτόπιτα, η	котопита, и	пирог с курицей
σπανακόπιτα, η	спанакопита, и	пирог со шпинатом
πρασοτυρόπιτα, η	πрасοτιροпита, и	пирог с луком-пореем и сыром
πίτα, η	пита, и	пирог
γλυκός,-ιά,-ό	γλικос-γλικья-γλικο	сладкий,-ая,-οе
αλμυρός,-ή,-ό	αλμιрос-и-ο	солёный,-ая,-οе
γεύμα, το	гєвма, το	обед
σπανάκι, το	спанаки, το	шпинат
φλιτζάνι, το	φлидзани, το	чашка (для чая, кофе, молока)
λιωμένος,-η,-ο (прич.)	лємєнос-и-ο	растопленный,-ая,-οе, топлёный,-ая,-οе, расплавленный,-ая,-οе
ψιλοκομμένος,-η,-ο (прич.)	псилоκομεнос-и-ο	мелко нарезанный,-ая,-οе
άνηθος, ο	анифос, ο	анис
μάτσο, το	мацо, το	пучок, связка
μαϊντανός, ο	майданос, ο	петрушка
φρέσκος,-η(-ια),-ο	φрєскос-и(-я)-ο	свежий,-ая,-єе
κρεμμύδι, το	кремиди, το	лук, луковица
ξηρός,-ή,-ό	ксєрос-и-ο	сухой,-ая,-οе
χοντροκομμένος,-η,-ο	хонδροκομєнос-и-ο	крупно нарезанный,-ая,-οе
φύλλο, το	фило, το	лист для пирога
ελαφρύς,-ιά,-ύ	ελαφρι-ελαφря-ελαφρι	лёгкий,-ая,-οе
χτυπημένος,-η,-ο (прич.)	хтипимєнос-и-ο	взбитый,-ая,-οе
άφθονος,-η,-ο	αφφονос-и-ο	обильный,-ая,-οе, изобильный,-ая,-οе

**Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова**

μικρός,-ή,-ό	микрос-и-ο	маленький,-ая,-ое
μίγμα, το	мигма, το	смесь
βουτυρωμένος,-η,-ο (прич.)	вугироменос-и-ο	помазанный,-ая,-ое маслом
ταψάκι, το	тапсаки, το	противень
υπόλοιπος,-η,-ο	иполипос-и-ο	остальной,-ая,-ое, остающийся
πάχος, το	пахос, το	толщина
επιφάνεια, η	эпифаня, и	поверхность
τετράγωνος,-η,-ο	тетрагонос-и-ο	квадратный,-ая,-ое
τετράγωνο, το	тетрагоно, το	квадрат

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

ελαφρά (нареч.)	элафра	слегка
παντού (нареч.)	панду	езде
κυρίως (нареч.)	кириос	особенно, в первую очередь
κατόπιν (нареч.)	катопин	после, затем

Εκφράσεις / Выражения

Απλώνετε να έχει παντού το ίδιο πάχος. - Раскладываете так, чтобы везде толщина (листа) была одинаковой.

Βουτυρωμένο ταψάκι, το - Помазанный (сливочным) маслом противень.

Πλένετε σε άφθονο νερό. - Промываете в большом количестве воды.

Κατεβάζετε από τη φωτιά. - Убираете с огня.

Πασπαλίζω με αλάτι.- Посыпаю солью (солить).

λίγο λίγο - помаленьку

ένα ένα - по одному

προς τα μέσα - ко внутренней стороне

από πάνω - сверху

½ φλιτζάνι ψιλοκομμένα κρεμμυδάκια φρέσκα - пол чашки свежего мелконарезанного лука

ένα κρεμμύδι (ξηρό) - одна луковица

τυρί φέτα, το - сыр фета (брынза)

για τρία τέταρτα της ώρας περίπου - на три четверти (45 минут) приблизительно

σε μέτριο φούρνο - в средний духовой шкаф

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

**Γлаголы, которые оканчиваются на [-ώνω], пишутся через [ω] во всех временах и наклонениях и в производных словах. Например: απλώνω - раскладывать, θα απλώσω - разложу, άπλωσε / απλώστε - разложи / разложите, απλώνοντας - раскладывая.

Γлаголы на [-ώνω]:

δηλώνω (заявлять), θυμώνω (сердиться), ολοκληρώνω (завершать), πληρώνω (платить) и др.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

1. Θηλυκά σε [-η], αρχαιοκλίτα / Существительные женского рода на [-η] древнегреческого склонения:

	удар. на предпосл. слоге [παροξύτονα]	ударение на 3-ем слоге с конца [προπαροξύτονα]
εν. αρ. / ед. ч.		
ον./им.	η πόλ-η	η άσκησ-η
γεν./род.	της πόλ-ης/πόλεως*	της άσκησ-ης/ασκήσεως*
αιτ./вин.	την πόλ-η	την άσκησ-η
κλ./зв.	- πόλ-η	- άσκησ-η
πλ. αρ. / мн. ч.		
ον./им.	οι πόλ-εις	οι ασκήσ-εις**
γεν./род.	των πόλ-εων	των ασκήσ-εων**
αιτ./вин.	τις πόλ-εις	τις ασκήσ-εις**
κλ./зв.	- πόλ-εις	- ασκήσ-εις**
	<i>gorod</i>	<i>упражнение</i>

Как πόλη склоняются: στάση [остановка], σκέψη [мысль], δύση [запад], θέση [место], πράξη [действие], γνώση [знание], λέξη [слово], δράση [действие], κλίση [наклонение], λύση [решение], πίστη [вера], τάξη [порядок, класс], φράση [фраза], φύση [природа] и др.

Как άσκηση склоняются: δύναμη [сила], απόφαση [решение], αφαίρεση [изъятие], γέννηση [рождение], διάθεση [настроение], διαίρεση [деление], είδηση [новость], ένεση [инъекция, укол], εντύπωση [впечатление], ένωση [соединение, союз], εγχείρηση [операция], κατάσταση [положение].

*Форма родительного падежа единственного числа слов данной категории образуется и на [-εως], и тогда в словах, состоящих из более чем двух слогов ударение переходит на следующий слог: της ειδήσεως, της συντάξεως, της δυνάμεως.

**Ударение во множественном числе с третьего от конца слога

переходит на второй слог: η άσκηση - οι ασκήησεις, των ασκήησεων, τις ασκήησεις, ασκήησεις.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски, согласно примеру.

	η φράση	της φράσης/-εως	τις φράσεις
1.	η κατάσταση	της.....	τις.....
2.	η τάξη	της.....	τις.....
3.	η δύναμη	της.....	τις.....
4.	η λέξη	της.....	τις.....
5.	η απόφαση	της.....	τις.....
6.	η σκέψη	της.....	τις.....
7.	η επίσκεψη	της.....	τις.....
8.	η στάση	της.....	τις.....
9.	η όρεξη	της.....	τις.....
10.	η θέση	της.....	τις.....
11.	η σύνταξη	της.....	τις.....

Β. Σχηματίστε φράσεις κλίνοντας το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική σύμφωνα με το παράδειγμα.

Образуйте словосочетания так, чтобы второе существительное стояло в форме родительного падежа.

	τα παιδιά - οι πόλεις	τα παιδιά των πόλεων
1.	η ευθύνη - οι πράξεις	
2.	η δύναμη - η θέληση	
3.	η κλίση - η λέξη	
4.	το βάθος - η γνώση	
5.	η ένταση - η κατάσταση	
6.	η μέρα - η γέννηση	
7.	ο φόβος - η ένεση	
8.	η ανάκτηση - οι δυνάμεις	
9.	ο ανασχηματισμός - η κυβέρνηση	
10.	το κόστος - οι ιατρικές επισκέψεις	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Τα ανισοσύλλαβα ουδέτερα σε (-μα) / Неравносложные существительные среднего рода на [-μα].

	удар. на предпос. слоге [παροξύτονα]	удар. на третьем слоге от конца [προπαροξύτονα]
<i>εν. αρ. / εδ. ч.</i>		
ον./им.	το σώ-μα	το όνο-μα
γεν./род.	του σώ-ματος	του όνο-ματος
αιτ./вин.	το σώ-μα	το όνο-μα
κλ./зв.	- σώ-μα	- όνο-μα
<i>πλ. αρ. / мн. ч.</i>		
ον./им.	τα σώ-ματα	τα όνο-ματα
γεν./род.	των σώ-μάτων	των όνο-μάτων
αιτ./вин.	τα σώ-ματα	τα όνο-ματα
κλ./зв.	- σώ-ματα	- όνο-ματα
	<i>тело</i>	<i>имя</i>

Как σώμα κλониються: κύμα [волна], αίμα [κροβή], βήμα [шаг], δέρμα [κοжа], δράμα [драма], κλάμα [плач], στόμα [рот], στρώμα [матрас], τάμα [дар по обету], χρήμα [деньги], ψέμα [ложь] и др.

Как όνομα κλониються: άγαλμα [статуя], άνοιγμα [открывание], διάλειμμα [перемена], ζήτημα [вопрос, проблема], μάθημα [урок], πήδημα [прыжок], ποίημα [стихотворение], στοίχημα [пари] и др.

Внимание!

Некоторые отвлечённые существительные на [-μα] употребляются только во множественном числе: γεράματα (старость), τρεχάματα (беготня).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УΠΡΑΞΗΝΗΝΙΑ

В. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.
Заполните пропуски, согласно примеру.

	το άθροισμα	του άθροίσματος	τα άθροίσματα
1.	το διαμέρισμα	του.....	τα.....
2.	το.....	του προγράμματος	τα.....
3.	το.....	του αγάλματος	τα.....
4.	το.....	του.....	τα οχήματα
5.	το κέντημα	του.....	τα.....
6.	το βήμα	του.....	τα.....

7.	το.....	του.....	τα μαθήματα
8.	το.....	του.....	τα προβλήματα
9.	το.....	του χρήματος	τα.....
10.	το διάλειμμα	του.....	τα.....
11.	το.....	του ζητήματος	τα.....

Γ. Σχηματίστε φράσεις κλίνοντας το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική.

Образуйте словосочетания так, чтобы второе существительное стояло в форме родительного падежа.

	η απαλότητα – το δέρμα	η απαλότητα του δέρματος
1.	η διάρκεια – το διάλειμμα	
2.	η λύση – το πρόβλημα	
3.	η ομάδα – το αίμα	
4.	η άσκηση – το σώμα	
5.	η τάξη – τα πράγματα	
6.	το τέλος – το μάθημα	
7.	η ανανέωση – τα κόμματα	
8.	η ανάπτυξη – το θέμα	
9.	η φωτεινότητα – τα χρώματα	
10.	η κατασκευή – τα υφάσματα	
11.	η ομορφιά – το παραδοσιακό κέντημα	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Τα ανισοσύλλαβα ουδέτερα σε [-σιμο], [-ψιμο], [-ξιμο] / Неравносложные существительные среднего рода на [-σιμο], [-ψιμο], [-ξιμο].

	[-σιμο]	[-ψιμο]	[-ξιμο]
εν. αρ. / ед. ч.			
ον./им.	το ντυ-σιμο	το βά-ψιμο	το πλέ-ξιμο
γεν./род.	του ντυ-σίματος	του βα-ψίματος	του πλε-ξίματος
αιτ./вин.	το ντυ-σιμο	το βά-ψιμο	το πλέ-ξιμο
κλ./зв.	- ντυ-σιμο	- βά-ψιμο	- πλέ-ξιμο
πλ. αρ. / мн. ч.			
ον./им.	τα ντυ-σίματα	τα βα-ψίματα	τα πλε-ξίματα
γεν./род.	των ντυ-σιμάτων*	των βα-ψιμάτων*	των πλε-ξιμάτων*
αιτ./вин.	τα ντυ-σίματα	τα βα-ψίματα	τα πλε-ξίματα
κλ./зв.	- ντυ-σίματα	- βα-ψίματα	- πλε-ξίματα
	одевание	покраска	плетение

*В форме родительного падежа множественного числа ударение переходит на предпоследний слог: των ντυσιμάτων, των βαψιμάτων, των πλεξιμάτων.

Как ντύσιμο, βάψιμο и πλέξιμο склоняются: γνέσιμο [прядение], δέσιμο [связывание], κάψιμο [сожжение], σκύψιμο [нагибание], τάξιμο [обет, обещание], φέρσιμο [обхождение], φταιξιμο [вина], γράψιμο [письмо (действие)], τρέξιμο [бег], κλείσιμο [закрывание] и др.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Δ. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.
Заполните пропуски, согласно примеру.

	το γράψιμο	του γραψίματος	τα γραψίματα
1.	το τρέξιμο	του.....	τα.....
2.	το.....	του καψίματος	τα.....
3.	το σκάψιμο	του.....	τα.....
4.	το.....	του.....	τα ντυσίματα
5.	το.....	του λουσίματος	τα.....
6.	το σπάσιμο	του.....	τα.....
7.	το.....	του πλυσίματος	τα.....

Ε. Σχηματίστε φράσεις κλίνοντας το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική, όπως στο παράδειγμα.

Образуйте словосочетания так, чтобы второе существительное стояло в форме родительного падежа.

	η ομολογία – το φταιξιμο	η ομολογία του φταιξίματος
1.	η κομψότητα – το ντύσιμο	
2.	η διαδικασία – το πλέξιμο	
3.	η αποτελεσματικότητα – το πλύσιμο	
4.	η ταχύτητα – το τρέξιμο	
5.	η συχνότητα – τα λουσίματα	
6.	τα σύνεργα – το γράψιμο	
7.	η δυσκολία – το βάψιμο	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

4. Τα ανισοσύλλαβα ουδέτερα σε [-ας], [-ως], [-ος] /
Неравносложные существительные среднего рода на [-ας], [-ως], [-ος].

♂.αρ. / ед.ч.			
ον./им.	το κρέ-ας	το φως	το γεγον-ός
γεν./род	του κρέ-ατος	του φω-τός	του γεγον-ότος
αιτ./вин.	το κρέ-ας	το φως	το γεγον-ός
κλ./зв.	- κρέ-ας	- φως	- γεγον-ός

L.αρ. / мн.ч.			
ον./им.	τα κρέ-ατα	τα φώ-τα	τα γεγον-ότα
γεν./род	των κρε-άτιων	των φω-τών	των γεγον-ότων
αιτ./вин.	τα κρέ-ατα	τα φώ-τα	τα γεγον-ότα
κλ./зв.	- κρέ-ατα	- φώ-τα	- γεγον-ότα
	<i>мясо</i>	<i>свет</i>	<i>событие</i>

Как κρέας склоняются: τέρας [чудовище], κέραс [рог], πέρας [конец] и др.

Как γεγονός / φως склоняются: καθεστώς [режим, строй].

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ж. Κλίνετε τις φράσεις στον ενδό αριθμό της γενικής.

Просклоняйте словосочетания в родительном падеже единственного числа.

το συνταρακτικό γεγονός	του συνταρακτικού γεγονότος
1. το δημοκρατικό καθεστῆς	του.....
2. το χοιρινό κρέας	του.....
3. το τρομακτικό τέρας	του.....
4. το ξαφνικό γεγονός	του.....
5. το άπλετο φως	του.....

3. Αντιστοιχίστε τα ταυτόσημα.

Найдите синонимы.

ο βάλτος	1	α	η θλύψη, η στενοχώρια
η στέγη	2	β	ο αγρός
η λύπη	3	γ	ο άρτος
η θύρα	4	δ	ο οίνος
το χωράφι	5	ε	το επεισόδιο
ο τσοπάνος	6	ς	τα λεφτά
το ψωμί	7	η	η πόρτα
το φεγγάρι	8	θ	το έλος
το κρασί	9	ι	η κότα
η όρνιθα	10	κ	η σελήνη
τα χρήματα	11	λ	ο βοσκός
το περιστατικό	12	μ	η σκεπή

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΗΜΥΜΑ

καθολική [прил., ж. р., ед. ч.] - всеобщий, католический	καθολική, η - католичка
καινός [прил., м. р., ед. ч.] - новый	κενός [прил., м. р., ед. ч.] - пустой
κάλος, ο - мозоль	κάλλος, το - красота, прелесть
κερί, το - свеча	καίρι, οι - времена
κιλό, το - килограмм	κυλό - течь, катать
κλήμα, το - лоза	κλίμα, το - климат
κλείνω - закрывать	κλίω - наклонять, нагибать
	κλίω - склонять, спрягать
κλήση, η - приглашение, повестка, вызов (в суд)	κλίση, η - 1. склонение, 2. нагъвание, 3. наклонность

Δέκατο όγδοο μάθημα Восемнадцатый урок

Το κρητικό μαχαίρι

Ο κυρ Απόστολος από δεκατριών χρονών φτιάχνει μαχαίρια. Πενήντα χρόνια τώρα πιάνει τη λίμα και το κοπίδι και σκαλίζει με μοναδική τέχνη το κόκαλο και το κέρατο, για να φτιάξει τις λαβές στα περίφημα κρητικά μαχαίρια.

Δε βιάζεται. Πιάνει το κέρατο απαλά, το χαϊδεύει σαν να είναι ζωντανό, του λέει κρητικές μαντινάδες. Σκέφτεται σε ποια λάμα θα το προξενέψει. Κι όταν τη βρει, αρχίζει η αργή τελετουργία του σκαλίσματος, που θα μετατρέψει το σκληρό υλικό σε λείο ομορφοσκαλισμένο μεσάζοντα ανάμεσα στο αντρικό χέρι και την κοφτερή ατσάλινη λάμα.

Μια τρύπα 15 τετραγωνικά όλη κι όλη το μικρό μαγαζί του, ελάχιστοι πελάτες, ο χρόνος σταματημένος σε άλλη εποχή: το μικρό καμίνι, ο τροχός, η μέγγενη, ο πάγκος με τα εργαλεία της δουλειάς, μια παλιά ξύλινη συρταροθήκη γεμάτη μαχαίρια κάθε μεγέθους, και η μικρή βιτρίνα όπου φιγουράρουν τα καλύτερα μαχαίρια-κοσμήματα από κόκαλο, κέρατο και ατσάλι. Αδιάφορος για το τουριστικό πρόσωπο των Χανίων και τον τρέλο ρυθμό της ζωής που τη βλέπει να περνάει έξω από την πόρτα του, ο κυρ Απόστολος συνεχίζει αργά τη γλυπτική του σιγοτραγουδώντας:

«Αν είστε πέντε φύγετε, κι αν είστε δέκα ελάτε, το κρητικό μαχαίρι μου κανέναν δε φοβάται...»

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Με τι ασχολείται ο κυρ Απόστολος;
2. Τι εννοεί με το τραγούδι του ο κυρ Απόστολος;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

φτιάχνω	фтяхно	делать, изготавливать
σκαλίζω	скализо	ковырять, вырезать
χαϊδεύω	хайдево	гладить, ласкать
προξενεύω	проксэнево	сватать
μετατρέπω	метатрэπο	превращать
σιγοτραγουδώ	сиготрагудо	тихо петь

Ρήματα / Глаголы

φιγουράρω	фигураро	производить впечатление
-----------	----------	----------------------------

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /

Существительные, прилагательные и изменяемые слова

κρητικός,-ή,-ό	критикос-и-ο	критский,-ая,-οе
μαχαίρι, το	махери, το	нож, кинжал
χρόνος, ο	хронос, ο	время
λίμα, η	лима, и	напильник
κοπίδι, το	копиди, το	резец, сапожный нож
μοναδικός,-ή,-ό	монадикос-и-ο	единственный,-ая,-οе
τέχνη, η	тэхни, и	ремесло, искусство
κόκαλο, το	кокало, το	кость
κέρατο, το	керато, το	рог
λαβή, η	лави, и	рукоятка, ручка
περίφημος,-η,-ο	перифимос-и-ο	замечательный,-ая,-οе
ζωντανός,-ή,-ό	зонданос-и-ο	живой,-ая,-οе
μαντινάδα, η	мандинада, и	частушка
λάμα, η	лама, и	лезвие, клинок
αργός,-ή,-ό	аргос-и-ο	медленный,-ая,-οе, медлительный
τελετουργία, η	тэлетургия, и	совершение обряда, церемонии
σκάλισμα, το	скализма, το	вырезание, высекание
σκληρός,-ή,-ό	склирос-и-ο	жесткий,-ая,-οе
υλικό, το	илико, το	материал, вещество
λείος,-α,-ο	лиос-α-ο	гладкий,-ая,-οе
μεσάζων, ο	месазон, ο	посредник
αντρικός,-ή,-ό	андрикос-и-ο	мужской,-ая,-οе
κοφτερός,-ή,-ό	кофтерос-и-ο	острый,-ая,-οе
ατσάλινος,-η,-ο	ацалинос-и-ο	стальной,-ая,-οе
τρύπα, η	трипа, и	отверстие, дыра
ελάχιστος,-η,-ο	элахистос-и-ο	малейший,-ая,-οе
πελάτης, ο	пелатис, ο	клиент, покупатель
καμίни, το	камини, το	горн, домна
τροχός, ο	трохос, ο	колесо
μέγγενη, η	менгени, и	тиски
πάγκος, ο	пангос, ο	стол (рабочий)
εργαλείο, το	эргалио, το	инструмент
παλιός,-ά,-ό	палёс, паля, палё	старый,-ая,-οе
ξύλινος,-η,-ο	ксилинос-и-ο	деревянный,-ая,-οе

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

συρταροθήκη, η	сиртарофики, и	ящик (выдвижной)
γεμάτος, -η, -ο	гемагос-и-ο	полный, -ая, -ое
μέγεθος, το	меγεθος, το	размер
βιτρίνα, η	витрина, и	витрина
κόσμημα, το	козмима, το	украшение
ατσάλι, το	ацали, το	сталь
αδιάφορος, -η, -ο	adiaфорос-и-ο	безразличный, -ая, -ое, равнодушный
τουριστικός, -ή, -ό	туристикос-и-ο	туристический, -ая, -ое
πρόσωπο, το	просопо, το	лицо, личность
τρελός, -ή, -ό	трелос-и-ο	сумасшедший, -ая, -ее, безумный
ρυθμός, ο	рифмос, ο	ритм
ζωή, η	зои, и	жизнь
κανένας, ο	канэнас	никто

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

απαλά	апала	мягко, нежно
έξω	эксο	вне, за пределами

Εκφράσεις / Выражения

...σε ποια λάμα θα το προξενέψει... - ...каким лезвием его точить...
 ...ο χρόνος σταματημένος σε άλλη εποχή... - ...остановленное время...

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

Γлаголы в греческом языке имеют две залоговые формы (ο которых мы уже говорили в уроке №7):

α). форма действительного залога / ενεργητική φωνή. Глаголы, которые оканчиваются на [-ο/-ώ] в первом лице единственном числе изъявительном наклонении настоящем времени, относятся к форме действительного залога. Например: γράφω - писать, πετώ - летать.

β). форма страдательного залога / παθητική φωνή. Глаголы, которые оканчиваются на [-μαι] в первом лице единственном числе изъявительном наклонении настоящего времени относятся к форме страдательного залога. Например: κρύβομαι (прятаться), αναρωτιέμαι (спрашивать), κοιούμαι / κοιάμαι (спать).

Как глаголы действительного залога, так и глаголы

страдательного залога имеют два спряжения:

- к первому спряжению (Α' συζυγία) относятся глаголы, имеющие ударение на третьем от конца слоге в пассивной форме первого лица настоящего времени. Эти глаголы оканчиваются на [-ομαι]. Например: δένομαι (завязываюсь), λύομαι (развязываюсь), γράφομαι (записываюсь).

- ко второму спряжению (Β' συζυγία) относятся глаголы с ударением на предпоследнем слоге в пассивной форме первого лица настоящего времени. Эти глаголы оканчиваются на [-ιέμαι] или [-ούμαι]. Например: κρατιέμαι (держаться), φοβούμαι (бояться).

1. Ενεστώτας. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Настоящее время. Форма страдательного залога. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Глагол в страдательном залоге* настоящем времени изъявительном наклонении первом спряжении имеет следующие формы:

εγώ	γράφ-ομαι
εσύ	γράφ-εσαι
αυτός	γράφ-εται
αυτή	
αυτό	
εμείς	γράφ-όμαστε
εσείς	γράφ-εστε/γράφ-όσαστε
αυτοί	γράφ-ονται
αυτές	
αυτά	
<i>записываться</i>	

*Как уже упоминалось, в греческом языке 4 залога (διάθεση) и две залоговые формы (φωνή). В дальнейшем вместо термина «залоговые формы» будет употребляться термин «залог», который соответствует русскому залогу (для упрощения изучающих).

Παραδείγματα / Примеры:

1. Δεν εμπιστεύομαι κανέναν. Я никому не доверяю.

2. Το ρήμα «δένομαι» γράφεται με «αι». Глагол «завязываться» пишется через «αι».

3. Κρύβομαι πίσω από το δάχτυλό μου. Прятаться за палец, т. е. пытаться скрыть то, что скрыть нельзя, что очевидно.

4. Πολλά δέντρα ξεριζώνονται κάθε χρόνο από τους ανεμοστρόβιλους. Много деревьев искореняется от ураганов.

Внимание!

Окончания 1ого, 2ого, 3^{его} лица единственного числа и 3^{его} лица

множественного числа пишутся через [-αι], а 1ого и 2ого лица множественного числа пишутся через [-ε]. Например:

δροσίζομαι	δροσιζόμαστε
δροσίζεσαι	δροσίζεστε
δροσίζεται	δροσιζονται

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Δουλέψτε σύμφωνα με το παράδειγμα.

Работайте согласно примеру.

	ενεργητική φωνή / действ. ζαλογ	παθητική φωνή / страд. ζαλογ	ενεργ. φωνή / действ. залог	παθητική φωνή / страд. ζαλογ
1.	αγκαλιάζω	αγκαλιάζομαι	διαλέγω	
2.	ανακατεύω		διευκολύνω	
3.	αντιμετωπίζω		διορίζω	
4.	απευθύνω		δροσίζω	
5.	απογοητεύω		εκνευρίζω	
6.	ασφαλίζω		ελέγχω	
7.	βασίζω		εμφανίζω	
8.	βαπτίζω		ενημερώνω	
9.	βεβαιώνω		ενθουσιάζω	
10.	βολεύω		εντυπωσιάζω	
11.	βρέχω		εξετάζω	
12.	γιατρεύω		επηρεάζω	

Β. Συμπληρώστε τα κενά.

Вставьте пропущенные слова.

εγώ	γίνομαι			
εσύ		ντρέπεσαι		
αυτός				
αυτή			αστειεύεται	
αυτό				
εμείς				
εσείς				
αυτοί				
αυτές				αντιλαμβάνονται
αυτά				

Β. Συμπληρώστε τα κενά με [-αι] ή [-ε].

Заполните пропуски: [-αι] или [-ε].

1.	εγώ	χωρίζομ-αι	αυτός	παντρεύετ .....
2.	εσείς	χρεώνεστ	εμείς	πανικοβαλλόμαστ ...
3.	εσύ	υποστηρίζεσ....	αυτοί	ορκίζοντ .....
4.	εσείς	συστήνεστ	αυτή	ονομάζετ .....
5.	εγώ	συνοδεύομ	εσείς	ξυρίζεστ .....
6.	εμείς	συμβιβαζόμαστ...	αυτό	ξεντύνετ .....
7.	εγώ	συγκρίνομ	αυτοί	ξαφνιάζοντ .....
8.	εμείς	στεγαζόμαστ	αυτά	κρύβοντ .....
9.	εγώ	σοβαρεύομ	αυτός	κουρεύετ .....
10.	εσείς	σκεπάζεστ	εμείς	κοιταζόμαστ .....
11.	εγώ	προβιβάζομ	αυτός	θεραπεύετ .....
12.	αυτοί	πληγώνοντ	αυτές	επιστρέφοντ .....

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

2. Ενεστώτας. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Настоящее время. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Глагол страдательного залога в настоящем времени изъявительном наклонении втором спряжении имеет следующие формы:

	1 ^η κατηγορία / Α' τάξη	αρχαϊκή κλίση	2 ^η κατηγορία / Β' τάξη
εγώ	χασμουρ-ιέμαι	υπηρετ-ούμαι	λυπ-άμαι/λυπ-ούμαι
εσύ	χασμουρ-ιέσαι	υπηρετ-είσαι	λυπ-άσαι
αυτός	χασμουρ-ιέται	υπηρετ-είται	λυπ-άται
αυτή			
αυτό			
εμείς	χασμουρ-ιόμαστε	υπηρετ-ούμαστε	λυπ-όμαστε
εσείς	χασμουρ-ιέστε/ -όσαστε [†]	υπηρετ-είστε	λυπ-άστε/ -όσαστε
αυτοί	χασμουρ-ιούνται	υπηρετ-ούνται	λυπ-ούνται
αυτές			
αυτά			
	<i>зевать</i>	<i>обслуживать</i>	<i>сознать</i>

Как χασμουριέμαι спрягаются: αναρωτιέμαι задавать себе вопрос, παρηγοριέμαι утешаться, πουλιέμαι продаваться, τρυπιέμαι продырявливаясь, βαριέμαι надоедать, ξεχνιέμαι забываясь, παραπονιέμαι жаловаться, στενοχωριέμαι расстраиваясь и др.

Как υπηρετούμαι спрягаются: επικαλούμαι взывать, μιμούμαι подражать, προηγούμαι предшествовать, συνεννοούμαι договариваться, αποτελούμαι состоять и др.

Как λυπάμαι спрягаются: θυμάμαι помнить, κοιμάμαι спать, φοβάμαι бояться и др.

Παραδείγματα / Примеры:

1. Εμείς αγαπιόμαστε πολύ. Мы очень любим друг друга.
2. Οι μεγάλοι πάντα παραπονιούνται ότι τα παιδιά τους τους ξεχνάνε. Взрослые всегда жалуются, что их дети их забывают.
3. Το παιδί βαριέται να κάνει τα μαθήματά του. Ребёнку лень делать уроки.
4. Το διπλανό μας σπίτι πουλιέται. Наш соседний дом продаётся.
5. Παιδί μου, θυμάσαι το παραμύθι «Σούπα από τσεκούρι»; Дитя моё, ты помнишь сказку «Каша из топора»?
6. Φοβάται ο Γιάννης το θεριό, και το θεριό τον Γιάννη. Янис боится зверя, а зверь Яниса (поговорка, т. е. он меня боится, а я его).

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

Γлаголы, оканчивающиеся на -ιέμαι, пишутся через [-ι-].

Например: αγαπιέμαι (любить друг друга), βαριέμαι (надоедать), γελιέμαι (смеяться), στενοχωριέμαι (расстраиваться), βοηθιέμαι (помогать самому себе), αναρωτιέμαι (задавать себе вопрос), περιπλανιέμαι (блуждать).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Γ. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Вставьте пропущенные слова.

ενεργητική φωνή / действительный залог	παθητική φωνή / страдательный залог	ενεργητική φωνή / действительный залог	παθητική φωνή / страдательный залог
1 ^η категория / Α' τάξη		2 ^η категория / Β' τάξη	
1.	απαντάω/-ώ	απαντιέμαι	αποκαλώ
2.	βοηθάω/-ώ		δικαιολογώ
3.	γεννάω/-ώ		δραστηριοποιώ
4.	κερνάω/-ώ		ενοχλώ
5.	ξεπερνάω/-ώ		εξασκώ
6.	ξεχνάω/-ώ		καθοδηγώ
7.	πολεμάω/-ώ		κατανοώ
8.	προτιμάω/-ώ		παρεξηγώ

9.	ρωτάω/-ώ		υπηρετώ	
10.	φιλάω/-ώ		προειδοποιώ	
11.	φοράω/-ώ		προκαλώ	
12.	χτυπάω/-ώ		προσκαλώ	

Δ. Συμπληρώστε τα κενά.

Вставьте пропущенные слова.

εγώ	αναρωτιέμαι			
εσύ		φοβάσαι		
αυτός			φιλοξενείται	
αυτή				
αυτό				
εμείς				
εσείς				
αυτοί				μετακινούνται
αυτές				
αυτά				

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με [-αι] ή [-ε]

Вставьте [-αι] или [-ε].

1.	εγώ	βαστιέμ.....	αυτή	αναιρείτ.....
2.	εσύ	γελιέσ.....	αυτό	απαιτείτ.....
3.	αυτός	κρατιέτ.....	εσύ	αποκαλείσ.....
4.	εμείς	κυνηγιόμαστ...	εσείς	ασκείστ.....
5.	εσείς	μετριέστ.....	αυτή	διεκδικείτ.....
6.	εγώ	νικιέμ.....	εγώ	δικαιολογούμ.....
7.	εγώ	ξεπερνιέμ.....	εμείς	διοικούμαστ.....
8.	εσύ	ξεχνιέσ.....	αυτό	ενεργοποιείτ.....
9.	αυτός	περνιέτ.....	εσύ	εξουσιοδοτείσ.....
10.	αυτό	πουλιέτ.....	αυτοί	εξοφλούντ.....
11.	εσείς	συναντιέστ.....	εμείς	παραμελούμαστ.....
12.	αυτή	αποτραβιέτ.....	αυτοί	τακτοποιούντ.....
13.	εσύ	κοιμάσ.....	εσείς	θυμάστ.....

Ж. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ενεστώτα των ρημάτων στην παρένθεση.

Заполните пропуски подходящей формой настоящего времени глаголов, данных в скобках.

1. Η μητέρα του .....με όλα αυτά που κάνει. [στενοχωριέμαι]

2. [Αυτός] ..... από τους ανεύθυνους φίλους του. [παρασύρομαι]
3. Η αίτηση ..... κάτω από την ένδειξη "ο αιτών"* [υπογράφω]
4. Χιλιάδες σπίτια ..... από τους σεισμούς. [καταστρέφω]
5. Τα περιβόλια ..... από το νερό του ποταμού. [ποτίζω]
6. Ο Γιώργος ..... μη μείνει χωρίς δουλειά. [φοβάμαι]
7. Η γιαγιά ..... εύκολα. [συγκινούμαι]
8. Ο Νίκος ..... από συγγενείς. [φιλοξενούμαι]

* ο αιτών - истец

η ένδειξη - знак, признак, примета

ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΥ

στατικός [прил., м. р., ед. ч.] - статический	στατιστικός [прил., м. р., ед. ч.] - статистический
σύριγγα, η - шприц	σήραγγα, η - туннель
τεχνητός [прил., м. р., ед. ч.] - искусственный	τεχνικός, ο - техник
φωτεινός [прил., м. р., ед. ч.] - светлый	φετινός [прил., м. р., ед. ч.] - этого года
χάρισμα, το - дар, дарование	χώρισμα, το - перегородка
ωφελώ - приносить пользу	οφείλω - быть в долгу
ωφέλεια, η - польза	αφέλεια, η - наивность, простота

Δέκατο ένατο μάθημα Девятнадцатый урок

Πρόσκληση σε γεύμα

Ένας νιόπαντρος γυρίζει στο σπίτι του από τη δουλειά του.

- Αγάπη μου, λέει στη γυναίκα του, δεν θα ήθελα να σε βάλω σε κόπο, αλλά κάλεσα τον προϊστάμενό μου να φάμε μαζί.

- Χρυσέ μου, δεν έχω ετοιμάσει τίποτα. Έχουμε μόνο λίγο ρύζι.

- Δεν πειράζει, έχω ένα σχέδιο. Όταν θα έρθει ο προϊστάμενος, θα του πω ότι έχουμε ένα περίφημο κοτόπουλο. Εσύ θα είσαι στην κουζίνα κι εκείνη τη στιγμή θα σπάσεις ένα πιάτο. Εγώ θα φωνάξω: «Ελπίζω να μην είναι το κοτόπουλο» κι εσύ θα απαντήσεις: «Δυστυχώς!» Έτσι ο προϊστάμενος θα φάει το ρύζι. Κατάλαβες;

- Ναι, αγάπη μου.

Ο προϊστάμενος καταφθάνει. Κάθεται στο τραπέζι και ... ξαφνικά ακούγεται ένας τρομερός κρότος από πιάτα που σπάνε.

- Ελπίζω να μην είναι το κοτόπουλο! αναφωνεί ο σύζυγος.

Κι από την κουζίνα ακούγεται λυπημένη η φωνή της συζύγου:

- Όχι, αγάπη μου, το ρύζι είναι ...

Ερώτηση / Вопрос:

1. Ποιο ήταν το σχέδιο του νιόπαντρου;
2. Πέτυχε το σχέδιο;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

κάλεσα (καλώ) (2)	калеса (кало)	пригласил (приглашать)
ετοιμάζω	этимазо	готовить
θα σπάσεις (σπάω)	фа спасис (спаο)	сломаешь (ломать)
καταφτάνω	катафтано	приезжать, прибывать
κάθομαι	кафομε	сидеть
ελπίζω	элпизо	надеюсь
αναφωνώ (2)	анафоно	воскликать, громко кричать

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

νιόπαντρος,-η,-ο	νέπανδρος-и-ο	новобрачный
προϊστάμενος,-η, ο/η	проισταμεнос-и, ο/и	начальник,-ца
κόπος, ο	κοπος, ο	труд, усилие
χρυσός,-ή,-ό	χρισос-и-ο	золотой,-ая,-ое
λυπημένος,-η,-ο (прич.)	λιπιμεнос-и-ο	печальный,-ая,-ое
κρότος, ο	κροτος, ο	шум, грохот
κοτόπουλο, το	κοτοпуло, το	курица
σχέδιο, το	схеδιο, το	план
τρομερός,-ή,-ό	τρομερος-и-ο	страшный,-ая,-ое, ужасный,-ая,-ое
πιάτο, το	πьято, το	тарелка
αγάπη, η	αγαпи, и	любовь

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

ξαφνικά (нареч.)	κσαφνικα	внезапно
------------------	----------	----------

Εκφράσεις / Выражения

Δεν θα ήθελα να σε βάλω σε κόπο. - Не хотел бы тебя затруднить.
Εκείνη τη στιγμή... - В тот момент...

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

1. Τα ανισοσύλλαβα θηλυκά σε [-ου], [-α] και ισοσύλλαβα σε [-ω]
/ Существительные женского рода неравносложные на [-ου], [-α] и
равносложные на [-ω].

εν. αρ. / ед. ч.				
	οξύτονα	οξύτονα	παροξύτονα	οξύτονα
ον./им.	η μαϊμού	η μαμά	η Βάσω	η Λενιώ
γεν./род.	της μαϊμούς	της μαμάς	της Βάσως	της Λενιώς
αιτ./вин.	τη μαϊμού	τη μαμά	τη Βάσω	τη Λενιώ
κλ./зв.	- μαϊμού	- μαμά	- Βάσω	- Λενιώ
πλ. αρ. / мн. ч.				
ον./им.	οι μαϊμούδες	οι μαμάδες	-----	-----
γεν./род.	των μαϊμούδων	των μαμάδων	-----	-----
αιτ./вин.	τις μαϊμούδες	τις μαμάδες	-----	-----
κλ./зв.	- μαϊμούδες	- μαμάδες	-----	-----
	обезьяна	мама	Βασο	Ленё

Как μαϊμού κλонијутся: αλεπού лиса, υπναρού соня, любящий поспать, φωνακλού крикун, παραμυθού сказочник, лжец, φουφού жаровня, и др.

Как μαμά κλонијутся: γιαγιά бабушка, κυρά госпожа, νταντά няня, οκά мера веса, равная 1280 г, и др.

Как Βάσω κλонијутся: Φρόσω, Δέσπω, Μέλλω, Χρύσω и др.

Как Λενιώ κλонијутся: Αργυρώ, Μαριώ и др.

Существительные последних двух групп имеют неподвижное ударение, равное количество слогов и относятся к существительным с древнегреческими падежными формами.

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

Женские имена на [-ω] пишутся через [ω]. Например: Βάσω, Λενιώ, Μέλλω, Αργυρώ и др.

Γεογραφические названия женского рода на [ο] пишутся через [ο]: Μύκονο, Σκιάθο.

Пишутся через [ω] - Ζαχάρω (в Мессинии) и Κω.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски, согласно примеру.

	η αλεπού	της αλεπούς	τις αλεπούδες
1.	η.....	της γιαγιάς	τις.....
2.	η Λητώ	της	τις.....
3.	η.....	της Φρόσως	τις.....
4.	η.....	της.....	τις μαμάδες
5.	η Βάσω	της.....	τις.....
6.	η.....	της μαϊμούς	τις.....
7.	η Λενιώ	της	τις .....
8.	η.....	της.....	τις φωνακλούδες
9.	η Αργυρώ	της.....	τις.....
10.	η.....	της.....	τις νταντάδες
11.	η	της Αργυρώς	τις .....
12.	η Κω	της.....	τις.....

Β. Κλίνετε το δεύτερο ουσιαστικό στη γενική.

Προσклоняйте второе существительное в родительном падеже.

	η ουρά – η αλεπού	η ουρά της αλεπούς
1.	τα παραμύθια – η παραμυθού	
2.	η λύρα – η Λενιώ	
3.	το παιδί – η μαμά	
4.	τα ποιήματα – η Μαριώ	
5.	τα όνειρα – η Αργυρώ	
6.	τα παιχνίδια – η Βάσω	
7.	το νησί – η Δέσπω	
8.	το δώρο – η γιαγιά	

Β. Αντιστοιχίστε τα αντίθετα ουσιαστικά.

Найдите антонимы.

η είσοδος	1	α	η ησυχία
η διέξοδος	2	β	η αλήθεια
ο θόρυβος	3	γ	η ανοησία
η εμπιστοσύνη	4	δ	η απερισκεψία
το ψέμα	5	ε	η ασυνεννοησία
η περίσκεψη	6	ζ	η αδιέξοδος
η εξυπνάδα	7	η	η δυσπιστία
η συνεννόηση	8	θ	η ασάφεια
η σαφήνεια	9	ι	η έξοδος

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Существительные η δημαρχίνα, η γιατρίνα, η βουλευτίνα, η δικηγορίνα и др. – это устаревшие формы слов, и употребляются, главным образом, в разговорной речи:

γιατρίνα, η – 1) жена врача 2) женщина-врач

δημαρχίνα, η – 1) жена мэра 2) женщина-мэр

βουλευτίνα, η – 1) жена депутата 2) женщина-депутат

δικηγορίνα, η – 1) жена адвоката 2) женщина-адвокат

προεδρίνα, η – 1) жена президента (председателя) 2) женщина-президент (председатель)

В современном греческом языке вместо вышеупомянутых существительных употребляются:

γιατρός, ο/η – врач (мужчина) / врач (женщина)

δήμαρχος, ο/η – мэр (муж.) / мэр (жен.)

βουλευτής, ο/η – депутат (муж.) / депутат (жен.)

δικηγόρος, ο/η – адвокат (муж.) / адвокат (жен.)

πρόεδρος, ο/η – председатель (муж.) / председатель (жен.)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Μέλλοντας εξακολουθητικός. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Будущее длительное время. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Будущее длительное время глаголов в форме страдательного залога образуется также, как и будущее длительное время глаголов в действительном залоге (см. урок №16).

Будущее длительное время образуется при помощи частицы **θα** и основы настоящего времени:

частица [θα] + глагол в настоящем времени

Например: **θα κρύβομαι** буду прятаться, **θα σηκώνομαι** буду вставать, **θα βρίσκομαι** буду находиться, **θα δένομαι** буду связываться, **θα μπλέκομαι** буду впутываться, **θα αγωνίζομαι** буду бороться, и т. д.

Глаголы первого спряжения спрягаются в будущем длительном времени следующим образом:

εγώ	θα ντύν-ομαι
εσύ	θα ντύν-εσαι
αυτός	θα ντύν-εται
αυτή	
αυτό	
εμείς	θα ντύν-όμαστε
εσείς	θα ντύν-εστε
αυτοί	θα ντύν-ονται
αυτές	
αυτά	
	буду одеваться

Παραδείγματα / Примеры:

1. Τώρα που άρχισαν τα σχολεία κάθε πρωί τα παιδιά **θα σηκώνονται** νωρίς. Так как открылись школы, теперь дети каждое утро **будут рано вставать**.

2. Αν βάλω αυτή τη ζακέτα **θα ζεσταίνομαι**. Если я одену эту кофту, то мне **будет жарко**.

3. Και να φύγει ο μπαμπάς, ξέρω ότι **θα μας σκέφτεται**. Даже если папа и уйдёт, я знаю, что он **будет думать** о нас.

4. Το χειμώνα **θα ντυνόμαστε** με βαριά ρούχα. Зимой мы **будем тепло одеваться**.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Γ. Συμπληρώστε τα κενά.

Вставьте пропущенные слова.

εγώ	θα δροσίζομαι		
εσύ		θα γδύνεσαι	
αυτός			
αυτή			
αυτό			
εμείς			
εσείς			
αυτοί			θα ντρέπονται
αυτές			
αυτά			

Δ. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски, согласно примеру.

Στο εξής ..... με υγιεινές τροφές. (τρέφομαι)
 Στο εξής θα τρέφομαι με υγιεινές τροφές.

1. Με μαύρα ρούχα (εσύ).....πολύ πιο λεπτή. (φαίνομαι)
2. Στο μέλλον .....πριν κάνω κάτι. (σκέφτομαι)
3. (Αυτή)..... με τις ώρες*, όπως πάντα. (ντύνομαι)
4. Με το κλιματιστικό (εσείς) .....και ..... όλο το χρόνο. (δροσίζομαι, ζεσταίνομαι)
5. Αύριο το πρωί (εγώ).....στην Καλαμάτα. (βρίσκομαι)
6. (Αυτή) ..... να μη με είχε συναντήσει ποτέ. (εύχομαι)
7. Από αύριο (εγώ)..... πιο νωρίς. (σηκώνομαι)
8. Οι υποψήφιοι για τη θέση του λογιστή .....από τετραμελή επιτροπή. (εξετάζομαι)

* με τις ώρες = ώρες ολόκληρες - часами

Ε. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски, согласно примеру.

		ενεστώτας / наст. время	μέλλοντας διάρκειας / буд. длительное
	εγώ	γυμνάζομαι	θα γυμνάζομαι
1.	εγώ	μπλέκομαι	
2.	αυτός,-ή,-ό	δέχεται	

3.	εμείς	σεβόμαστε	
4.	εσείς	πιάνεστε	
5.	αυτοί,-ές,-ά	στηρίζονται	
6.	εγώ	βολεύομαι	
7.	εσύ	αναπαύεσαι	
8.	αυτός,-ή,-ό	ντύνεται	
9.	εμείς	ευχόμαστε	
10.	εσείς	δροσιζέστε	
11.	αυτοί,-ές,-α	ζεσταίνονται	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

3. Μέλλοντας εξακολουθητικός. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Будущее длительное время. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Γлаголы второго спряжения в страдательном залоге спрягаются в будущем длительном времени следующим образом:

	1-ая категория / Α' τάξη	арχαϊκή κλίση	2-ая категория / Β' τάξη
εγώ	θα βαριέμαι	θα ασχολούμαι	θα κοιμάμαι
εσύ	θα βαριέσαι	θα ασχολείσαι	θα κοιμάσαι
αυτός	θα βαριέται	θα ασχολείται	θα κοιμάται
αυτή			
αυτό			
εμείς	θα βαριόμαστε	θα ασχολούμαστε	θα κοιμόμαστε
εσείς	θα βαριέστε / -όσατε	θα ασχολείστε	θα κοιμάστε / -όσατε
αυτοί	θα βαριούνται	θα ασχολούνται	θα κοιμούνται
αυτές			
αυτά			
	буду лениться	буду заниматься	буду спать

Παραδείγματα / Примеры:

1. Σε λίγο η Τατιάνα θα ασχολείται επαγγελματικά με το τέννις. Скоро Татьяна будет заниматься профессионально теннисом.

2. Από το Σεπτέμβριο το Αρχαιολογικό μουσείο θα φρουρείται. С сентября месяца археологический музей будет охраняться.

3. Πάντα θα αναρωτιέμαι πώς μπόρεσα και πήδηξα τότε από τόσο μεγάλο ύψος. Всегда буду задаваться вопросом, как я смог тогда прыгнуть с такой высоты.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ж. Συμπληρώστε τα κενά.

Вставьте пропущенные слова.

εγώ	θα κρατιέμαι		
εσύ		θα εξυπηρετείσαι	
αυτός			
αυτή			
αυτό			
εμείς			
εσείς			
αυτοί			θα φοβούνται
αυτές			
αυτά			

3. Συμπληρώστε τα κενά.

Вставьте пропущенные слова.

		наст. вр. / ενεστώτας	буд. длит. / μέλ. εξακολουθητικός
	εγώ	φρουρούμαι	θα φρουρούμαι
1.	εσύ	τυραννιέσαι	
2.	αυτός	δικαιολογείται	
3.	εμείς	λυπούμαστε	
4.	εσείς	ξεχνιέστε	
5.	αυτοί	κατοικούνται	
6.	εγώ	θυμάμαι	
7.	εσύ	αναρωτιέσαι	
8.	αυτή	περιποιείται	
9.	εμείς	κοιμόμαστε	
10.	εσείς	αγαπιέστε	
11.	αυτά	ταλαιπωρούνται	
12.	αυτό	εξοφλείται	

И. Δουλέψτε σύμφωνα με το παράδειγμα.

Работайте по примеру.

Τα μεγάλα κοσμήματα ..... πολύ φέτος. (φοριέμαι)
Τα μεγάλα κοσμήματα θα φοριούνται πολύ φέτος.

1. Από τον Απρίλιο οι φυλακές Κορδαλλού ..... από περισσότερους αστυνομικούς. (φρουρούμαι)

2. Ο νεαρός μας επισκέπτης ..... στον ξενώνα. (κοιμάμαι)
 3. Αυτό το διαμέρισμα ..... από πολύτεκνη οικογένεια.
 (κατοικούμαι)
 4. (Εμείς) ..... κάθε βράδυ στην πλατεία. (συναντιέμαι)
 5. (Εμείς) ..... αυτή την ημερομηνία, γιατί τότε φύγαμε από
 την πατρίδα. (θυμάμαι)
 6. (Αυτός) Τα βράδια ..... σε ένα κέντρο. (απασχολούμαι)
 7. (Εσύ) ..... πολύ, με την καθημερινή διαδρομή Αθήνας-
 Κορίνθου; (ταλαιπωρούμαι)
 8. Είναι ένα μικρό χωριουδάκι. (Εμείς) ..... πολύ, γιατί δεν θα
 έχουμε τι να κάνουμε. (βαριέμαι)

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΝΙΜΥ

προστάτης, ο - покровитель, защитник	προστάτης, ο - представительная железа
πως [союз] - что	πώς [нареч.] - как?
ράδιο, το - радий (хим. эл.)	ράδιο, το - радио
Ρώμη, η - Рим	ρώμη, η - сила, мощь
σκηνή, η - палатка	σκοινί, το - верёвка
σήκω - встань	σύκο, το - инжир

Εικοστό μάθημα Двадцатый урок

Ο ψεύτης βοσκός

Μια φορά κι έναν καιρό, ήταν ένα παιδί που έβοσκε πρόβατα. Κάθε πρωί ο μικρός βοσκός πήγαινε τα πρόβατά του στα λιβάδια πάνω από το χωριό του, για να βόσκουν χόρτο. Στην αρχή του άρεσαν όλα αυτά, σιγά σιγά όμως άρχιζε να βαριέται. Έτσι βρήκε ένα παιχνίδι. Όταν βαριόταν, ανέβαινε σε ένα ύψωμα και φώναζε:

- Λύκοι! Λύκοι! Τρεχάτε, χωριανοί!

Οι καλοί άνθρωποι έτρεχαν κοντά του κι έβλεπαν ότι δεν υπήρχαν λύκοι. Τότε μάλωναν το μικρό βοσκό, τον κυνηγούσαν κι εκείνος έφευγε ξεκαρδισμένος στα γέλια.

Μια μέρα όμως ήρθαν πραγματικά δύο λύκοι κι έπεσαν πάνω στα πρόβατα. Ο μικρός βοσκός άρχισε να φωνάζει τρομαγμένος:

- Λύκοι! Λύκοι!

Αλλά κανένας δεν πήγε να τον βοηθήσει γιατί δεν τον πίστευαν. Οι λύκοι έφαγαν τα πρόβατα κι ο μικρός βοσκός έκλαιγε απαρηγόρητα. Τον βρήκε ένας γέρος βοσκός και τον συμβούλεψε:

- Αυτό ας σου γίνει μάθημα, για να μην ξαναπείς ψέματα στη ζωή σου.

Ερώτηση / Вопрос:

1. Ποιο είναι το δίδαγμα της ιστορίας;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

βόσκω	воско	пасти
βαριέμαι	варьеме	надоедать, лениться
βρήκε	врике	нашёл
ανεβαίνω* (см. ниже)	анэвено	подниматься
μαλώνω	малоно	ругаться, бранить
κυνηγώ/-άω (1)	киниго/-ао	гоняться, охотиться
τρομάζω	тромазо	пугать

κλαίω	κλεο	плакать
συμβουλεύω	симвулево	советовать
να ξαναπείς (ξαναλέ(γ)ω)	на ксанαпис (ксанале(γ)ο)	чтоб сказал ещё раз (говорить не в первый раз)

**Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова**

ψεύτης, ο	псэфтис, ο	лжец
βοσκός, ο	воскос, ο	пастух
πρόβατο, το	провато, το	овца
λιβάδι, το	ливади, το	луг, пастбище
χόρτο, το	хорто, το	трава
ύψωμα, το	ипсома, το	возвышение
λύκος, ο	ликос, ο	волк
χωριανός,-ή, ο/η	хорьянос,-и, ο/и	деревенский, -ая, односельчанин, -ка
γέλιο, το	гелё, το	смех
τρομαγμένος,-η,-ο (прич.)	тромагμεнос-и-ο	испуганный,-ая,-οε
γέρος, ο	герос, ο	старик
ψέμα, το	псэма, το	ложь

Άκλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

πάνω (нареч.)	пано	наверху
πραγματικά (нареч.)	прагматика	действительно, на самом деле
απαρηγόρητα (нареч.)	апаригорита	безутешно

Εκφράσεις / Выражения

Ο ψεύτης βοσκός. - Лживый пастух.

Μια φορά κι έναν καιρό. - Однажды.

Του άρεσαν όλα αυτά - Ему всё это нравилось.

...ξεκαρδισμένος στα γέλια... - ...смеющийся до слёз...

Ο γέρος βοσκός - Старый пастух.

Αυτό ας σου γίνει μάθημα. - Пусть тебе это будет уроком.

Τον βρήκε ... - Его нашёл...

... όλα αυτά ... - ... всё это ...

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

* Γлаголы, которые оканчиваются на [-αίνω] пишутся через [-αι-] во всех временах и лицах, в которых присутствует основа настоящего времени. Например: ανεβαίνω [подниматься], ανέβαινα [поднимался], θα ανεβαίνω [буду подниматься], ανεβαίνοντας [поднимаясь].

Несколько глаголов на [-αίνω]: πηαίνω (ходить), παθαίνω (терпеть, претерпевать), πεθαίνω (умирать), μαθαίνω (учить), κατεβαίνω (спускаться), σημαίνω (означать) и т. д.

Исключения / Εξαιρέσεις: μένω (оставаться, жить), δένω (завязывать), πλένω (мыть).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

1. Παρατατικός. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία. / Имперфект (прошедшее несовершенное время). Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Γлаголы первого спряжения в страдательном залоге образуют прошедшее несовершенное время при помощи основы настоящего времени, к которой прибавляются окончания имперфекта (прошедшего несовершенного времени) [-όμουν, -όσουν, -όταν, -όμασταν, -όσασταν, -όνταν]:

αναγκάζ-ομαι	
εγώ	αναγκάζ-όμουν
εσύ	αναγκάζ-όσουν
αυτός	αναγκάζ-όταν
αυτή	
αυτό	
εμείς	αναγκάζ-όμαστε / αναγκάζ-όμασταν
εσείς	αναγκάζ-όσαστε / αναγκάζ-όσασταν
αυτοί	αναγκάζ-όνταν / αναγκάζ-όντουσαν
αυτές	
αυτά	
	<i>принуждать себя</i>

Παραδείγματα / Примеры:

1. Κάποτε γυμναζόμουν πολλές ώρες. Когда-то я занимался часами гимнастикой.

2. Στο ταξίδι του στη Ρωσία ο Πρόεδρος συνοδευόταν από μια ομάδα επιχειρηματιών. В Россию Президента сопровождала группа предпринимателей.

3. Ο μάρτυρας στο δικαστήριο **ορκιζόταν** να λέει την αλήθεια.
Свидетель на суде клялся говорить правду.

4. Ο παππούς μου **ξυριζόταν** με φαλτσέτα. Мой дедушка брился сапожным ножом.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Γράψτε τα ρήματα στον πληθυντικό αριθμό.

Напишите глаголы во множественном числе.

	εσύ	σηκώνοσουν	εσείς	σηκώνοσαστε
1.	εγώ	ξυριζόμουν	εμείς	
2.	εσύ	πληρωνόσουν	εσείς	
3.	αυτός	σκεφτόταν	αυτοί	
4.	εγώ	ενδιαφερόμουν	εμείς	
5.	εσύ	ξεκουραζόσουν	εσείς	
6.	αυτή	καθόταν	αυτές	
7.	εγώ	φτιαχνόμουν	εμείς	
8.	εσύ	συμπεριφερόσουν	εσείς	
9.	αυτό	συγκρινόταν	αυτά	
10.	εγώ	αστειευόμουν	εμείς	
11.	εσύ	βρισκόσουν	εσείς	
12.	αυτό	ξεκουραζόταν	αυτά	

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παρατατικού.

Вставьте пропущенные глаголы в форме имперфекта (прошедшего несовершенного времени).

	ενεστώτας / наст. вр.	παρατατικός / имперфект
	ξεκουράζομαι	ξεκουραζόμουν
1.	διδάσκομαι	
2.	θερμαίνομαι	
3.	θεραπεύομαι	
4.	κλείνομαι	
5.	κρύβομαι	
6.	πλένομαι	
7.	ξυρίζομαι	
8.	προβληματίζομαι	
9.	φέρομαι	
10.	ψήνομαι	
11.	χτενίζομαι	
12.	αγκαλιάζομαι	

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παρατατικού.
 Вставьте пропущенные глаголы в форме имперфекта (прошедшего несовершенного времени).

Προτού πάει στην Πάτρα, η Μαρία ..... στην Εθνική τράπεζα. (εργάζομαι)
 Προτού πάει στην Πάτρα, η Μαρία εργαζόταν στην Εθνική τράπεζα.

1. Χθες .....επειγόντως τον υδραυλικό. (χρειάζομαι)
2. Όταν με πήρες τηλέφωνο ..... να βγω. (ετοιμάζομαι)
3. Στην κατασκήνωση (εσύ)..... με κρύο νερό. (λούζομαι)
4. Τα παιδιά .....τη γιαγιά τους μια φορά την εβδομάδα. (επισκέπτομαι)
5. Η Διονυσία .....να γίνει γιατρός.(ονειρεύομαι)
6. Οι νιόπαντροι .....να πάνε γαμήλιο ταξίδι. (ετοιμάζομαι)
7. Οι υπάλληλοι .....την πρώτη του μηνός. (πληρώνομαι)
8. Τα τετράδια των μαθητών .....από το δάσκαλο. (εξετάζομαι)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Παρατατικός. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Имперфект (прошедшее несовершенное время). Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

	Α' τάξη / 1-ая категория	αρχαϊκή κλίση	Β' τάξη / 2-ая категория
паст. вр./ ενεστ.	ξεχνιέμαι забываться	στερούμαι терпеть лишения	φοβάμαι бояться
εγώ	ξεχν-ιόμουν	στερ-ούμουν	φοβ-όμουν
εσύ	ξεχν-ιόσουν	στερ-ούσουν	φοβ-όσουν
αυτός	ξεχν-ιόταν	στερ-ούνταν	φοβ-όταν
αυτή			
αυτό			
εμείς	ξεχν-ιόμαστε / -ιόμασταν	στερ-ούμαστε / -ούμασταν	φοβ-όμαστε / -όμασταν
εσείς	ξεχν-ιόσαστε / -όσασταν	στερ-ούσαστε / -ούσασταν	φοβ-όσαστε / -όσασταν
αυτοί	ξεχν-ιούνταν / ιόντουσαν	στερ-ούνταν	φοβ-ούνταν / όντουσαν
αυτές			
αυτά			
имперфект	забывался	терпел лишения	боялся

Παραδείγματα / Примеры:

1. Παλιά φοβόμουν το σκοτάδι. Раньше я боялся темноты.

2. Όταν έφυγε η μαμά εγώ κοιμόμουν βαθιά. Когда ушла мама, я был в глубоком сне.

3. Οι συμφοιτητές συναντιόντουσαν πολύ συχνά όταν τελειώσανε το Πανεπιστήμιο. Однокурсники очень часто встречались после окончания Университета.

4. Το σπίτι μας στην Κομοτηνή αποτελούνταν από δύο υπνοδωμάτια, σαλόνι και κουζίνα. Наш дом в Комотини состоял из двух спален, залы и кухни.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Γ. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παρατατικού.

Вставьте пропущенные глаголы в форме имперфекта (прошедшего несовершенного времени).

	ενεσ. / наст. вр.	παρατ. / имперфект
	εγώ γελιέμαι	αυτός γελιόταν
1.	αγαπιέμαι	αυτός.....
2.	στενοχωριέμαι	αυτή.....
3.	βαθμολογούμαι	αυτό.....
4.	κοιμάμαι	αυτός.....
5.	φοβάμαι	αυτό.....
6.	θυμάμαι	αυτός.....
7.	μιλιέμαι	αυτή.....
8.	αναρωτιέμαι	αυτό.....
9.	κρατιέμαι	αυτός.....
10.	συναντιέμαι	εμείς .....
11.	συνεννοούμαι	αυτοί .....

Δ. Συμπληρώστε τα κενά.

Заполните пропуски.

		εν. αρ. / ед. ч.		πληθ. αρ. / мн. ч.
	εσύ	αναρωτιόσουν	εσείς	αναρωτιόσασταν
1.	εγώ	γαργαλιόμουν	εμείς	
2.	αυτός	συγκρατιόταν	αυτοί	
3.	εγώ	κουνιόμουν	εμείς	
4.	αυτός	κερνιόταν	αυτοί	
5.	αυτή	χασμουριόταν	αυτές	
6.	αυτό	πουλιόταν	αυτά	
7.	εσύ	κοιμόσουν	εσείς	
8.	εγώ	λυπόμουν	εμείς	

9.	αυτό	κυβερνιόταν	αυτά	
10.	αυτός	καυχιόταν	αυτοί	
11.	αυτό	φοριόταν	αυτά	
12.	αυτή	ευχαριστιόταν	αυτές	

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παρατατικού.
 Заполните пропуски подходящей формой глагола в имперфекте (прошедшем несовершенном времени).

Όταν πήγες για μπάνιο, εγώ ..... (κοιμάμαι)
 Όταν πήγες για μπάνιο, εγώ κοιμόμουν.

1. (Εγώ)..... γιατί κλείστηκε στο δωμάτιό του. (αναρωτιέμαι)
2. Γιατί..... η Μάρθα; (παραπονιέμαι)
3. Επειδή δεν ήξερε ο ένας τη γλώσσα του άλλου ..... με σχέδια. (συνεννοούμαι)
4. Παλιά οι άνδρες δούλευαν, ενώ οι γυναίκες ..... μόνο με τα παιδιά και το σπίτι. (ασχολούμαι)
5. Όταν ήμουν νέος οδηγός..... να οδηγήσω τη νύχτα. (φοβάμαι)
6. Πέρυσι εμείς .....στην καφετέρια "Βενέτης". (συναντιέμαι)
7. Αυτά τα καπέλα..... την εποχή του '70. (φοριέμαι)
8. .... για τις εξελίξεις από έναν συμπατριώτη του. (πληροφορούμαι)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Κτητικές αντωνυμίες / Притяжательные местоимения.
 Притяжательные местоимения в греческом языке имеют полные формы (δυνατοί τύποι) и краткие формы (αδύνατοι τύποι).

α). Αδύνατοι τύποι των κτητικών αντωνυμιών / Краткие формы притяжательных местоимений. Используются (краткие, односложные) формы личных местоимений в родительном падеже.

εν. αρ. / ед. ч.		πλ. αρ. / мн. ч.	
μου	мой, -я, -ё	μας	наш
σου	твой, -я, -ё	σας	ваш
του	его	τους	их
της	её		
του	его		

Ο μισθός μου είναι πολύ χαμηλός. Моя зарплата очень низкая.

Τα παιδιά μας πήγανε διακοπές στο χωριό. Наши дети поехали на каникулы в деревню.

Η τσάντα σου είναι πιο ωραία από τη δική μου. Твоя сумка

красивее моей.

Οι φίλοι σας φαίνονται καλά παιδιά. Ваши друзья, видно, хорошие ребята.

Το σπίτι του βρίσκεται στην άκρη του κόσμου. Его дом находится на краю света.

Τα αυτοκίνητά τους είναι ακριβά. Их машины дорогие.

Краткие формы притяжательных местоимений следуют за существительным, как видно из вышеприведённых примеров. Краткие формы личных и притяжательных местоимений совпадают, поэтому следует запомнить, что:

- Краткие формы личных местоимений сопровождают глаголы и в предложении могут находиться либо перед глаголом, либо после. Например:

Μου έφερες την εφημερίδα που σου ζήτησα; Ты мне принёс газету, что я просил?

Φέρε μου γάλα, αν μπορείς. Принеси мне молоко, если можешь.

- Краткие формы притяжательных местоимений в предложении следуют за именем существительным. Например:

Η προθυμία σου να με βοηθήσεις με συγκινεί. Твоё желание мне помочь меня трогает.

Η βιβλιοθήκη μας είναι μεγάλη. Наша библиотека большая.

Η καρέκλα μου έσπασε. Мой стул сломался.

β). Δυνατοί τύποι των κτητικών αντωνυμιών / Полные формы притяжательных местоимений образуются при помощи прилагательного δικός, δική, δικό, δικοί, δικές, δικά и краткой формы личных местоимений μου, σου, του, της, του, μας, σας, τους.

Об одном лице, владеющим чем-либо					
δικός μου	мой	δική μου	моя	δικό μου	моё
δικός σου	твой	δική σου	твоя	δικό σου	твоё
δικός του	его	δική του	его	δικό του	его
δικός της	её	δική της	её	δικό της	её
δικός του	его	δική του	его	δικό του	его
О двух и более лицах, владеющих чем-либо					
δικοί μου	мои	δικές μου	мои	δικά μου	мои
δικοί σου	твои	δικές σου	твои	δικά σου	твои
δικοί του	его	δικές του	его	δικά του	его
δικοί της	её	δικές της	её	δικά της	её
δικοί του	его	δικές του	его	δικά του	его
Много лиц, владеющих одним предметом					
δικός μας	наш	δική μας	наша	δικό μας	наше
δικός σας	ваш	δική σας	ваша	δικό σας	ваше
δικός τους	их	δική τους	их	δικό τους	их

Μного лиц, владеющих многими предметами					
δικοί μας	наши	δικές μας	наши	δικό μας	наши
δικοί σας	ваши	δικές σας	ваши	δικά σας	ваши
δικοί τους	их	δικές τους	их	δικό τους	их

Например:

Αυτός είναι ο δικός μου πατέρας. Это мой (собственный) отец.

Η δική σου αδελφή είναι αυτή; Это твоя сестра?

Το δικό του παιδί είναι μεγάλο. Его ребёнок взрослый.

Οι δικοί μας φίλοι είναι από την Πελοπόννησο. Наши друзья из Пелопоннеса.

Οι δικές σας χώρες είναι μακριά. Ваши страны далеко.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ж. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски, согласно примеру.

	Το βιβλίο μου	Το δικό μου βιβλίο
1.	Η βαλίτσα σου	
2.	Ο πατέρας του	
3.	Του φίλου της	
4.	Της θείας μας	
5.	Του χωριού τους	
6.	Τα γυαλιά του	
7.	Της χώρας μας	
8.	Ο μισθός σου	
9.	Τους γείτονές μας	
10.	Του σπιτιού σας	
11.	Το σχολείο της	
12.	Της φωνής της	

3. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски, согласно примеру.

	Η δική μου μητέρα	Η μητέρα μου
1.	Του δικού της πατέρα	
2.	Της δικής σας τηλεόρασης	
3.	Του δικού του τηλεφώνου	
4.	Τα δικά μου παπούτσια	
5.	Τη δική του κιθάρα	
6.	Του δικού σου γραφείου	

7.	Τις δικές μας τσάντες	
8.	Τους δικούς μου φίλους	

II. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα.

Продолжите согласно образцу.

Образец:

Το βιβλίο μου είναι (πάνω) στο τραπέζι.
Το δικό μου βιβλίο είναι (πάνω) στο τραπέζι.

1. Το σπίτι τους είναι παλιό.....
2. Η οικογένεια μας είναι μεγάλη.....
3. Η κρεβατοκάμαρά σας είναι σκοτεινή.....
4. Το φόρεμά της είναι κόκκινο.....
5. Τα μαλλιά μου είναι καστανά.....
6. Ο μισθός σου είναι χαμηλός.....

ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝΙΚΟ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΣΛΟΓΗΣ

κεφάλαια, τα - капитал	κεφαλαία, τα - заглавные буквы
Κίνα, η - Китай	κοινά [прил., ср. р., мн. ч.] - общие
κοίλα [прил., ср. р., мн. ч.] - полное, пустое	κυλά - течёт
κόλλα, η - клей	κολλά - клеит
κυρία, η - госпожа	κύρια [прил., ж. р., ед. ч.] - основная, главная
λίγο [нареч.] - мало	λυγώ - гнуть, сгибать
λύνω - развязывать	λινό, το - льняное полотно

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ / ПОВТОРЕНИЕ

A. Συμπληρώστε τα κενά.

Заполните пропуски.

ενικός αριθμός / единственное число			
			η τάξη
		του λουκουμά	
	-- γιαγιά		

πληθυντικός αριθμός / множественное число			
τα κεράσια			

Β. Κλίνετε τα εξής ουσιαστικά.

Προσκлоняйте имена существительные.

Η εισαγγελέας, το πέδιλο, ο καφετζής, το τάξιμο, η Λενιώ, ο ναργιλές, το ποίημα, το καθεστώς, το βρέφος.

Β. Κλίνετε τις φράσεις.

Προσκлоняйте словосочетания.

ενικός αριθμός / единственное число		
το χρυσαφί φόρεμα	ο βαρυσάκος	η πονηρή αλεπού
πληθυντικός αριθμός / множественное число		

Γ. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των ρημάτων.

Заполните пропуски глаголами в правильной форме.

- Χθες που μπήκα στο γραφείο είδα το δικηγόρο που ..... κάποια έγγραφα (επικυρώνω).
- Από Παρασκευή, σύμφωνα με τη μετεωρολογική πρόγνωση, ... κρύο (έχω).
- Όταν θα γίνω εισαγγελέας ..... με προσοχή τη βασιμότητα κάθε μήνυσης (εξετάζω).
- Οι δράστες ..... να μην αφήσουν κάπου τα αποτυπώματά τους (φοβάμαι).
- Αν έρθεις αργά, ... (κοιμάμαι).
- Η θεατρική παράσταση που είδαμε την προηγούμενη βδομάδα ..... εξαιρετική (είμαι).
- Χθες ..... πέντε αναπάντητες κλήσεις (έχω).
- Με την πάροδο του χρόνου ..... και η γενετική ιατρική (εξελιίσσομαι).

9. Όταν φτάσεις στο μαγαζί ..... ήδη εκεί (είμαι).
10. Όποτε πηγαίναμε στο χωριό, η θεία μου ..... ψωμί για να μας ευχαριστήσει (ζυμώνω).
11. Πώς λέγανε την κομμωρία που ..... παλιά; (χτενίζομαι).
12. Ο βοριάς φυσούσε τόσο δυνατά που ..... μεταξύ μας για να μην πέσουμε (κρατιέμαι).
13. Η μαμά μας αύριο ..... όλα τα ρούχα μας (πλένω).
14. Περνώντας από μια οικοδομηταρατήρησα μια ομάδα εργατών που ..... σκληρά (δουλεύω).
15. Η αστυνομία δήλωσε μετά τη σύλληψη της συμμορίας ότι τα μέλη της ..... πάντα βάσει σχεδίου (δρῶ).
16. Κάθε φορά που τσακωνόμασταν με ..... από το λαιμό (αρπάζω).
17. Πέρσι στα εγκαίνια της εκκλησίας η καμπάνα ..... χαρούμενα (βαρώ).
18. (Εγώ) ..... νιός (νέος) κοπέρασα (είμαι).
19. Στο γάμο της αδελφής μου όλη το χωριό ..... μέχρι το πρωί (γλεντάω).
20. Χθες ..... δυνατός άνεμος (φυσώ).

Д. Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο των κτητικών αντωνυμιών.
 Заполните пропуски правильной формой притяжательных местоимений.

Ο β ρ α ζ ε ς:

Το παλιό μου είναι κόκκινο.
 Το δικό μου παλιό είναι κόκκιν

1. Ο χάρτης του Άγγελου είναι στῶν τοίχο.
.....
2. Η κούκλα της Μαριάδνης είναιεπο μπάνιο.
.....
3. Τα παπούτσια των αδερφών μουείναι ίδια.
.....
4. Το φαγητό της γιαγιάς μου είνονόστιμο.
.....
5. Οι φούστες των γυναικών είναιωντές.
.....

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με τους τύπους του ενεστώτα ή εξακολουθητικού μέλλοντα των ρημάτων.

Вставьте пропущенные глаголы в форме настоящего или будущего длительного времени.

(εσύ) Από πού .....(είμαι);
Από πού είσαι;

1. (εσύ) Τι .....αύριο το βράδυ; (κάνω)
2. Απόψε (εγώ).....σπίτι. (είμαι)
3. Τι καιρό (εμείς).....αύριο; (έχω)
4. Αύριο ο καιρός ..... (χαλάω)
5. Πόσο ..... το φόρεμα; (κάνω)
6. Τα παιδιά .....να παίζουν κάθε μέρα. (θέλω)
7. Πότε .....έτοιμο το παντελόνι; (είμαι)
8. (εσύ).....κάθε μέρα από μια έκθεση. (γράφω)
9. Ο Γιώργος .....πάρα πολύ. (δουλεύω)

Εικοστό πρώτο μάθημα Двадцать первыѣ урок

Οι 27^{οι} Ολυμπιακοί Αγώνες

Οι 27^{οι} Ολυμπιακοί Αγώνες πραγματοποιήθηκαν στην Αυστραλία.

Στο Σίδνεϊ οι Έλληνες αθλητές πήραν 11 μετάλλια, κατά 3 περισσότερα από ό,τι στην Ατλάντα (8). Πέντε από αυτά πήραν οι αθλητές της Άρσης Βαρών, με τον 29χρονο Πύρρο Δήμα, τον 31χρονο Κάχι Καχιασβίλι (χρυσά μετάλλια), τον 29χρονο Λεωνίδα Σαμπάνη, τον 27χρονο Βίκτωρα Μήτρου (ασημένια) και την 27χρονη Ιωάννα Χατζηιωάννου (χάλκινο). Δυστυχώς, ο 27χρονος Γιώργος Τζελίλης κι ο συνομήλικός του, Λεωνίδας Κόκκας, δεν αγωνίστηκαν στο Σίδνεϊ, λόγω τραυματισμού.

Στα άλλα αθλήματα, οι Έλληνες αθλητές κατέκτησαν:

-Στο Ταε Κβον Ντο χρυσό μετάλλιο με το Μιχάλη Μουρούτσο,

-Στην ενόργανη γυμναστική ο Δημοσθένης Ταμπάκος πήρε το ασημένιο μετάλλιο στους κρίκους κι ο Ιωάννης Μελισσανίδης αγωνίστηκε στον τελικό του άλματος.

-Στη ρυθμική γυμναστική τα κορίτσια του ανσάμπλ πήραν το χάλκινο μετάλλιο.

Έκπληξη ήταν η παρουσία της Χάιντι Αντικαιζίδη, στην ιπασία, η οποία κατέλαβε την 6^η θέση.

Στο στίβο οι Έλληνες αθλητές πήραν ένα χρυσό και δύο ασημένια μετάλλια. Το χρυσό κατέκτησε, ανέλπιστα, ο Κώστας Κεντέρης, ο οποίος εντυπωσίασε στα 200 μ., όπου υπερέβαλε εαυτόν, καταρρίπτοντας δύο φορές πανελλήνιο ρεκόρ. Σε συνέντευξη τύπου, ο Κεντέρης δήλωσε: «Φεύγοντας για το Σίδνεϊ, στόχος μου ήταν η συμμετοχή στον τελικό. Σε κάθε κούρσα όμως έβλεπα ότι δεν έχω να ζηλέψω τίποτα από τους αντιπάλους μου, ενώ η πρώτη θέση στον ημιτελικό μου έδωσε φτερά. Πριν από την εκκίνηση σκέφτηκα: «Αυτή είναι η κούρσα της ζωής σου. Μπες και τρέξε όσο πιο γρήγορα μπορείς». Και συνεχίζει: «Πολλοί δυσανασχέτησαν με τη νίκη μου. Σίγουρα δεν τους ευχαρίστησε* το γεγονός ότι σπάσαμε την κυριαρχία των μαύρων αθλητών από τις ΗΠΑ και τη Βρετανία».

Ο προπονητής του, ο Χρήστος Τζέκος, δήλωσε: «Πραγματικά, ο Κώστας ήταν αουτσάιντερ. Έτρεξε με πολύ ωραία τακτική, ενώ ήταν και τυχερός με την κλήρωση των διαδρομών. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια και κερδίζει όποιος είναι στην καλύτερη στιγμή τότε».

Τα αργυρά πήραν η Κατερίνα Θάνου στα 100 μέτρα και η Τασούλα Κελεσίδου στη δισκοβολία.

*Α также не путайте прилагательное ευχάριστος [приятный] с наречием ευχαρίστως [с удовольствием].

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Πόσα μετάλλια πήραν οι Έλληνες αθλητές στην Ολυμπιάδα του Σίδνεϊ;
2. Τι μετάλλιο πήρε ο Κώστας Κεντέρης;
3. Ποια Ελληνίδα αθλήτρια πήρε αργυρό μετάλλιο στα 100 μ.;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

πραγματοποιούμαι	прагматоπιουμε	состояться, осуществляться
αγωνίζομαι	αγονизоμε	сражаться, бороться
κατακτώ/-άω (1)	катакто/-ао	завоёвывать, покорять
εντυπωσιάζω	эндипосиазо	производить впечатление
υπερβάλλω	ипервало	превосходить, преувеличивать
καταρρίπτω (ρεκόρ)	катарипто (рекор)	побить (рекорд)
δυσανασχετώ (2)	дисанасхето	негодовать, возмущаться
κερδίζω	кердизо	выигрывать

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /

Существительные, прилагательные и изменяемые слова

αγώνας, ο	αγονас, ο	борьба, состязание
ολυμπιακός,-ή,-ό	олимпиакос-и-ο	олимпийский,-ая,-ое
αθλητής, ο	αφлитис, ο	спортсмен
μετάλλιο, το	μεταλιο, το	медаль
ασημένιος,-α,-ο	асимένёс, ασимένια, ασимένё	серебряный,-ая,-ое
χάλκινος,-η,-ο	χαλκινος-и-ο	бронзовый,-ая,-ое
συνομίληκος, ο	синомиλικос, ο	ровесник
άθλημα, το	αφлима, το	вид спорта
κρίκοι, οι	κριки, и	кольца
άλμα, το	алма, το	прыжок
γυμναστική, η	γυμναстики, и	гимнастика
τραυματισμός, ο	травматизмос, ο	травма
τελικός, ο	τέλικос, ο	финал

**Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова**

ανσάμπλ, το	ансамбл, то	ансамбль
έκπληξη, η	эκπλικси, и	удивление (приятное)
παρουσία, η	παρუსια, и	присутствие
ιππασία, η	ипасиа, и	конный спорт
στίβος, ο	στιвос, ο	беговая дорожка
Πανελλήνιος, -α, -ο	панэлиниос, -а, -ο	всегреческий, -ая, -οε
ρεκόρ, το	рекор, то	рекорд
συνέντευξη, η	синэндефкси, и	интервью, встреча
τύπος, ο	тиπος, ο	пресса, печать
συμμετοχή, η	симетохи, и	участие
κούρσα, η	курса, и	автопробег
αντίπαλος, ο	андипалос, ο	соперник
ημιτελικός, ο	имитэλικос, ο	полуфинал
εκκίνηση, η	экиниси, и	старт
νίκη, η	ники, и	победа
γεγονός, το	гегонос, то	событие, факт
κυριαρχία, η	кириархиа, и	господство
μαύρος, -η, -ο	маврос, -и, -ο	чернокожий
προπονητής, ο	пропонитис, ο	тренер
αουτσάιντερ, το	аутсайдер, то	аутсайдер (нескл.)
τακτική, η	тактики, и	тактика
κλήρωση, η	клироси, и	жеребьёвка
διαδρομή, η	διαδροми, и	пробег, дистанция
δισκοβολία, η	дисковолиа, и	метание диска

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

λόγω (предл.)	лого	ради, по причине
ανέλπιστα (нареч.)	анэлписта	безнадёжно, отчаянно
γρήγορα (нареч.)	григора	быстро
σίγουρα (нареч.)	сигура	точно, несомненно

Εκφράσεις / Выражения

ρυθμική γυμναστική, η - художественная гимнастика
 τελικός (αγώνας), ο - финал
 ενόργανη γυμναστική, η - снарядная гимнастика
 Τάε Κβον Ντο, το - тэквандо
 άρση βαρών, η - тяжёлая атлетика
 Ολυμπιακοί Αγώνες, οι - олимпийские игры

Εκφράσεις / Выражения

συνέντευξη Τύπου, η - пресс-конференция

ημιτελικός (αγώνας), ο - полуфинал

υπερέβαλε εαυτόν - превзошёл самого себя

ήταν τυχερός - ему повезло

δεν τους ευχαρίστησε (ευχαριστώ) - им не доставило удовольствия (удовлетворять, доставлять удовольствие)

*ΟΒΡΑΤΙΤΕ ВΝΙΜΑΝΙΕ

το όργανο του σώματος	часть организма
το όργανο της τάξης	блюститель порядка (ο полицейском)
το όργανο της μουσικής	музыкальный инструмент
το όργανο της γυμναστικής	тренажёр
το ηλεκτρονικό όργανο	электронный прибор / устройство

* Слово ο σύμμαχος это субстантивированное прилагательное (прилагательное σύμμαχος,-ος,-ο – союзный,-ая,-ое). Оно изменяет своё ударение как субстантивированное существительное: του συμμάχου, των συμμάχων, τους συμμάχους, а как прилагательное его ударение не изменяется.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

1. Αόριστος του ρήματος «είμαι» / Аорист (прошедшее совершенное время) глагола «είμαι».

Γлагол είμαι употребляется только в следующих временах:

1) в настоящем времени - είμαι,

2) в прошедшем несовершенном времени - ήμουν и

3) в будущем длительном времени - θα είμαι (см. урок №12).

Но часто форма прошедшего несовершенного времени (παράτατικός) глагола είμαι употребляется и в форме аориста (прошедшего совершенного времени).

Прошедшее несовершенное время может заменить аорист (прошедшее совершенное время), когда не имеет значение данное действие выражается глаголом совершенного или несовершенного вида.

Παραδείγματα / Примеры:

1. Μια φορά κι έναν καιρό ήταν μια πριγκίπισσα. Жила-была принцесса.

2. Ο Αλέξης πολλά χρόνια ήταν στα ξένα. Алексей много лет был за границей.

3. Η καθηγήτρια ήταν θυμωμένη με τους μαθητές. Преподавательница была рассержена на учеников.

4. **Ἦμασταν** ὅλοι στην αίθουσα του δικαστηρίου όταν ἔφεραν τον κατηγορούμενο. Мы все были в зале суда, когда ввели подозреваемого.

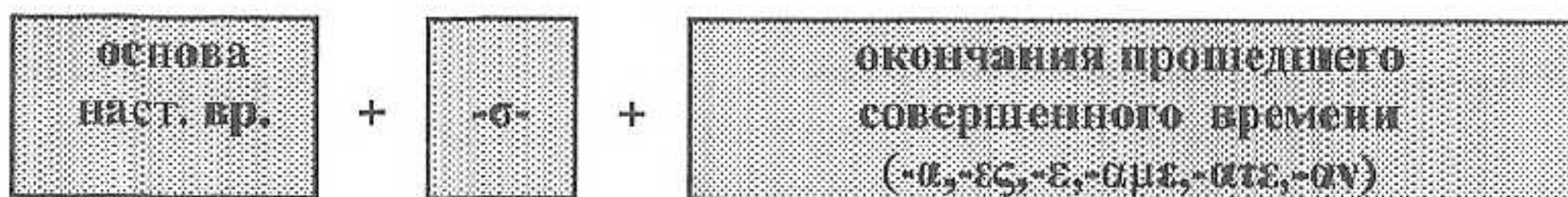
Когда обычно хотим подчеркнуть, что какое-то действие уже совершилось, используем аорист (прошедшее совершенное время) глагола **υἰάρχω** (**υἰήρξαμε** συμφοιτητές με την κόρη της - мы были однокурсниками с её дочерью) или же следующие глаголы: **στέκομαι** (**στάθηκα** τυχερός - мне повезло), **διατελώ** (**διετέλεσε** υπουργός - он раньше был министром), **γίνομαι** (**έγινε** χρήσιμος - он стал полезен).

2. Αόριστος. Ενεργητική φωνή. Οριστική ἑγκλίση. Α' συζυγία / Аорист (прошедшее совершенное время). Действительный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Аорист означает действие, совершившееся в прошлом и образуется следующим образом: к аористной основе (см. ниже) прибавляются окончания аориста, которые совпадают с окончаниями глаголов в имперфекте (прошедшем несовершенном времени) **-α,-εξ,-ε,-αμε,-ατε,-αν**.

Глаголы первого спряжения имеют два способа образования прошедшего совершенного времени: сигматический и асигматический аорист.

- **Σιγματικός αόριστος /** сигматический аорист. Форма активного (действительного) аориста оканчивается в первом лице единственном числе на **-σ-**. Аорист на «с» называется сигматическим аористом. К основе настоящего времени прибавляем **-σ-**. Сигматический аорист образуется по следующей схеме:

Основа настоящего времени - это неизменяемая часть глагола, а окончание - это его изменяемая часть. Конечный звук настоящей или аористной основы называется основным гласным (или согласным) настоящей или аористной основы / **χαρακτήρας**. Например:

основа наст. вр.	основ- ной согл.	оконча- ние
θρέ	φ	ω
<i>кормить</i>		
μπλέ	κ	ω
<i>запутывать</i>		
σκό	β	ω
<i>копать</i>		

Когда форма активного аориста оканчивается в первом лице единственного числа на **-σ-**, **-ψ-**, **-ξ-** аорист называется сигматическим аористом.

- Глаголы, основа которых оканчивается на гласный или сочетание гласных **-ι-**, **-ε-**, **-ει-**, **-ου-** и т. д., имеют основным согласным **-σ-** в аористной основе. Например:

οσн. наст. вр.		οκον.		αορ. οσн.		οκονч.	
ἰδρῶ	-	ω	=	ἰδρ[υ+σ]	-	σ	ἰδρυσσ
основывать				основал			
ἀκού	-	ω	=	ἀκ[ου+σ]	-	σ	ἀκουσσ
слышать				услышал			

- Глаголы, основа которых оканчивается на **-β-**, **-π-**, **-πτ-**, **-φ-**, **-φτ-**, имеют основным согласным **-ψ-** в аористной основе. Например:

наст. вр. / ενεστώτας	образование / σχηματισμός	сливание согласных	прош. соверш. вр. / αόριστος
ανάβ-ω	αναβ + σα	β + σ = ψ	ἀναψα
зажигать			зажёлг
προβλέπ-ω	προβλεπ + σα	π + σ = ψ	πρόβλεψα
предвидеть			предвидел
συνάπτ-ω	συναπτ + σα	πτ + σ = ψ	σύναψα
заключать			заклучил
αλείφ-ω	αλειφ + σα	φ + σ = ψ	ἀλειψα
мазать			намазал
αστράφτ-ω	αστραφτ + σα	φτ + σ = ψ	ἀστραψα
блестеть			зблестел

- Глаголы, основа которых оканчивается на **-γ-**, **-γγ-**, **-κ-**, **-σκ-**, **-χ-**, **-χν-**, **-σσ-**, **-ττ-**, имеют основным согласным **-ξ-** в аористной основе. Например:

наст. время / ενεστώτας	образование/ σχηματισμός	сливание согласных	прош. сов. вр. / αόριστος
τυλίγ-ω	τυλιγ + σα	γ + σ = ξ	τύλιξα
заворачивать			завернул
φέγγ-ω	έ + φεγγ + σα	γγ + σ = ξ	έφεξα
освещать			осветил
πλέκ-ω	έ + πλεκ + σα	κ + σ = ξ	έπλεξα
вязать			связал
αντέχ-ω	άντεχ+σα	χ + σ = ξ	άντεξα
выдерживать			выдержал

φτιάχνω	έ + φτιαχν + σα	χν + σ = ξ	έφτιαξα
изготавливать			изготовил
κηρύσσω	κηρυσσ + σα	σσ + σ = ξ	κήρυξα
объявлять			объявил
εισπράττω	εισ + έ + πρραττ + σα	ττ + σ = ξ	είσπραξα
вносить (налог)			внёс (налог)

- Γлаголы, основа которых оканчивается на -δ-, -θ-, -τ-, -σ-, имеют основным согласным -σ- в аористной основе.

δια-ψεύδω	δια + έ + ψευδ + σα	δ + σ = σ	διέψευσα
опровергать			опроверг
αλέθω	άλεθ + σα	θ + σ = σ	άλεσα
μολοώ			μολόη
αναθέτω	ανά + ε + θετ + σα	τ + σ = σ	ανέθεσα
возлагать			возложил
αρέσσω	άρεσ + σα	σ + σ = σ	άρεσα
παραίτηται			παραίτηται

- Γлаголы, основа которых оканчивается на -ζ-, в аористной основе имеют основным согласным или -σ- или -ξ-.

κοιτάζω	ξ	-	ω	=	κοίταξα	ξ	α	смотреть - посмотрел
αδυνατίζω	ξ	-	ω	=	αδυνάτισα	σ	α	худеть - похудел*

* Не путайте глагол αδυνατίζω [худеть] с αδυνατώ [быть не в состоянии].

- Γлаголы, основа которых оканчивается на -ν-, в аористной основе имеют или -σ- и образуют сигматический аорист, или -ν- и образуют асигматический аорист (см. урок №24).

δηλώ	ν	-	ω	=	δήλωσα	σ	α	заявлять - заявил
οργανώνω	ν	-	ω	=	οργάνωσα	σ	α	организовывать - организовал

- Γлаголы, основа которых оканчивается на -αυ-, -ευ-, в аористной основе имеют или -ψ- или -αυσ-, -ευσ-.

μαγειρ	εύ	-	ω	=	μαγείρ	εψ	α	готовить - приготовил
π	αύ	-	ω	=	έ+π	αψ	α	замолкать - замолк
μεταν	εύ	-	ω	=	μετανάστ	ευσ	α	эмигрировать - эмигрировал
αστ								

- Неправильно образуют сигматический аорист следующие глаголы:

наст. вр. / ενεστ.	αοριστ / αόρ.	наст. вр. / ενεστ.	αοριστ / αόρ.
δίνω / δίδω δαвать	έδωσα	κλαίω плакать	έκλαψα
θέλω хотеть	θέλησα*	καίω жечь	έκαψα
πέφτω падать	έπεσα	φταίω быть виноватым	έφταιξα

* Форма прошедшего несовершенного времени глагола θέλω = ήθελα.

Παραδείγματα / Примеры:

1. Η γιαγιά δάκρυσε όταν είδε τον εγγονό της να απομακρύνεται από το σπίτι. Бабушка прослезилась, когда увидела отдаляющегося от дома внука.

2. Το αυγό έπεσε κι έσπασε. Яйцо упало и разбилось.

3. Ο τεμπέλης μούσκεψε τελικά τα παξιμάδια του και τα έφαγε. В конце концов лентяй намочил свои сухари и съел их.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски согласно примеру.

	Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
	γυρίζω	γύρισα	αποσυνδέω	αποσύνδεσα
1	αμείβω		ενισχύω	
2	ανακαλύπτω		επενδύω	
3	ανταμείβω		μηνύω	
4	απαλείφω		κατακλέβω	
5	αποκαλύπτω		καλύπτω	
6	ξεβάφω		ξεγράφω	
7	τρέπω		τρέφω	

Β. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски согласно примеру.

	Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
	ανακηρύσσω	ανακήρυξα	ανοίγω	άνοιξα
1	απαλλάσσω		προσέχω	
2	διακηρύσσω		διαλέγω	
3	διαταράσσω		ελέγχω	
4	καταβρέχω		καταδιώκω	

5	προφυλάσσω		ξεμπλέκω	
6	βρέχω		τρέχω	

Β. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.
 Заполните пропуски согласно примеру.

	Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
	αγοράζω	αγόρασα	αγγίζω	άγγιξα
1	αλατίζω		αλλάζω	
2	αρχίζω		αναστενάζω	
3	γεμίζω		ανατινάζω	
4	γευματίζω		αρπάζω	
5	γυρίζω		βουίζω	
6	καθαρίζω		βουλιάζω	
7	ονομάζω		γκρινιάζω	
8	σπουδάζω		νυστάζω	
9	τηγανίζω		πειράζω	
10	χαιρετίζω		στηρίζω	
11	χτενίζω		υποστηρίζω	
12	ψωνίζω		χαράζω	
13	κομίζω		φωνάζω	

Γ. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.
 Заполните пропуски согласно примеру.

	Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
	ανταμώνω	αντάμωσα	αγχώνω	άγχωσα
1	βεβαιώνω		αθώνω	
2	γλιτώνω		βιδώνω	
3	ενώνω		δικαιώνω	
4	ιδρώνω		ενημερώνω	
5	κλειδώνω		θυμώνω	
6	κερώνω		μειώνω	
7	μαλώνω		σιδερώνω	
8	γανγίζω		υψώνω	
9	σηκώνω		φορτώνω	
10	συστήνω		μεγαλώνω	

Δ. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.
 Заполните пропуски согласно примеру.

	Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
	αντιπροσωπεύω	αντιπροσώπευσα	γιατρεύω	γιάτρευσα
1	απλουστεύω		δουλεύω	
2	απογοητεύω		ζηλεύω	
3	αποθηκεύω		κουρεύω	
4	αποταμιεύω		αγριεύω	
5	βραβεύω		νηστεύω	
6	γοητεύω		ξοδεύω	
7	δεσμεύω		παντρεύω	
8	δημοσιεύω		πιστεύω	
9	εκπαιδεύω		προστατεύω	
10	εξιδανικεύω		σοβαρεύω	
11	ερμηνεύω		συνοδεύω	
12	θεραπεύω		ταξιδεύω	
13	συσσωρεύω		βασιλεύω	
14	ειδικεύω		βολεύω	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Δεικτικές αντωνυμίες / Указательные местоимения.

Указательными называются местоимения, которыми пользуемся, когда указываем на что-либо. Указательными местоимениями являются следующие:

α). **αυτός, -ή, -ό, -οί, -ές, -ά** (этот, эта, это, эти). Это местоимение употребляется, когда указываем на лица или предметы, расположенные близко во времени или пространстве. Например:

αυτός ο άνδρας - ο άνδρας αυτός (этот мужчина)

αυτή η γυναίκα - η γυναίκα αυτή (эта женщина) и т. д.

εν. αρ. / ед. ч.			
	м. р. / αρ.	ж. р. / θηλ.	ср. р. / ουδ.
им.п. / ον.	αυτός	αυτή	αυτό
род.п. / γεν.	αυτού	αυτής	αυτού
вин.п. / αιτ.	αυτόν	αυτή(ν)	αυτό
πλ. αρ. / мн. ч.			
им.п. / ον.	αυτοί	αυτές	αυτά
род.п. / γεν.	αυτών	αυτών	αυτών
вин.п. / αιτ.	αυτούς	αυτές	αυτά

β). **εκείνος, -η, -ο, -οι, -ες, -α** (тот, та, то, те). Это местоимение употребляется, когда указываем на лица или предмет, расположенные далеко во времени или пространстве, или упомянутые ранее. Например:

εκείνος ο δάσκαλος - ο δάσκαλος εκείνος (тот учитель)

εκείνες οι παντόφλες - οι παντόφλες εκείνες (те тапочки)

εν. αρ. / ед. ч.			
	м. ρ. / αρ.	ж. ρ. / θηλ.	ср. ρ. / ουδ.
им.п. / ον.	εκείνος	εκείνη	εκείνο
род.п. / γεν.	εκείνου	εκείνης	εκείνου
вин.п. / αιτ.	εκείνον	εκείνη	εκείνο
πλ. αρ. / мн. ч.			
им.п. / ον.	εκείνοι	εκείνες	εκείνα
род.п. / γεν.	εκείνων	εκείνων	εκείνων
вин.п. / αιτ.	εκείνους	εκείνες	εκείνα

β). τέτοιος, -α, -ο, -οι, -ες, -α (такой, такая, такое, такие). Это местоимение употребляется, когда указываем на качество, лицо или предмет. Например:

τέτοιος χειμώνας - такая зима

τέτοιες αποφάσεις - такие решения

τέτοια λόγια - такие слова

εν. αρ. / ед. ч.			
	αρ. / м. ρ.	θηλ. / ж. ρ.	ουδ. / ср. ρ.
им.п. / ον.	τέτοιος	τέτοια	τέτοιο
род.п. / γεν.	τέτοιου	τέτοιας	τέτοιου
вин.п. / αιτ.	τέτοιον	τέτοια	τέτοιο
πλ. αρ. / мн. ч.			
им.п. / ον.	τέτοιοι	τέτοιες	τέτοια
род.п. / γεν.	τέτοιων	τέτοιων	τέτοιων
вин.п. / αιτ.	τέτοιους	τέτοιες	τέτοια

γ). τόσος, -η, -ο, -οι, -ες, -α (такой, такая, такое, такие - по величине). Это местоимение употребляется, когда указываем на количество лиц или предметов.

εν. αρ. / ед. ч.			
	м. ρ. / αρσ.	ж. ρ. / θηλ.	ср. ρ. / ουδ.
им.п. / ον.	τόσος	τόση	τόσο
род.п. / γεν.	τόσου	τόσης	τόσου
вин.п. / αιτ.	τόσον	τόση	τόσο
πλ. αρ. / мн. ч.			
им.п. / ον.	τόσοι	τόσες	τόσα
род.п. / γεν.	τόσων	τόσων	τόσων
вин.п. / αιτ.	τόσους	τόσες	τόσα

Внимание!

Существует и наречие τόσο, которое имеет одинаковое значение с прилагательным. Обратите внимание на их употребление:

1. .... το άνθος είναι τριαντάφυλλο. (αυτός,-ή,-ό)
2. .... τα χρόνια ήταν δύσκολα για μας. (εκείνος,-η,-ο)
3. Με .... φίλους τι τους θέλεις τους εχθρούς. (τέτοιος,-α,-ο)
4. .... προσπάθειες έκανε κι απέτυχε. (τόσος,-η,-ο)
5. .... η λίμνη είναι βρόμικη. (εκείνος,-η,-ο)
6. Είχα .... ανάγκη να μιλήσουμε. (τόσος,-η,-ο)
7. Από .... ανθρώπους έχουμε ανάγκη. (τέτοιος,-α,-ο)
8. .... την τηλεόραση θέλω, όχι αυτή. (εκείνος,-η,-ο)
9. .... λόγια δεν μου αρέσουν. (τέτοιος,-α,-ο)

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΝΙΜΥ

σύμφωνο, το [прил., ср. р., ед. ч.] - согласное	σύμφωνο, το - договор
τάση, η - тенденция, наклонность	τάσι, το - кружка
τέλη, τα - налоги	τέλι, το - проволока
τέλος, το - конец	τέλος, το - налог
τοίχος, ο - стена	τείχος, το - крепостная стена
τοιχοι, οι - стены	τύχη, η - судьба
	τείχη, τα - крепостные стены

Εικοστό δεύτερο μάθημα Двадцать второї урок

Οι 28^{οι} Ολυμπιακοί Αγώνες

Λαμπρή τελετή στην Αθήνα παρακολούθησαν εκατομμύρια τηλεθεατές σε όλο τον κόσμο. Οι Ολυμπιακοί αγώνες επέστρεψαν στη χώρα, στην οποία γεννήθηκαν πριν από τρεις χιλιετίες. Την έναρξη της 28^{ης} θερινής Ολυμπιάδας κήρυξε επίσημα ο Πρόεδρος της Ελλάδος Κωστής Στεφανόπουλος, καθώς ο Ολυμπιονίκης Νικόλαος Κακλαμανάκης άναβε στο βωμό του σταδίου με την Ολυμπιακή φλόγα, την οποία σβήσανε μόνο στο κλείσιμο των αγώνων.

«Χρυσή» σελίδα στην ιστορία του ελληνικού τζούντο έγραψε ο Ηλίας Ηλιάδης. Ο 18χρόνος αθλητής του Φίλιππου Αμυνταίου, μετά από έναν συγκλονιστικό τελικό, στην κατηγορία των 81 κιλών του ολυμπιακού τουρνουά νίκησε τον Ουκρανό Ρομάν Γκοντιούκ και ανέβηκε στο πρώτο σκαλί του βάρους.

Αυτό ήταν το πρώτο μετάλλιο στην ιστορία του αθλήματος για την Ελλάδα. Αφού μέχρι και πριν από την έναρξη του ολυμπιακού τουρνουά της Αθήνας είχε να υπερηφανεύεται μόλις για μια έβδομη θέση του Χάρη Παπαϊωάννου στην Ατλάντα. Όμως εδώ στη χώρα που γέννησε την ιδέα των Ολυμπιακών Αγώνων, η επιτυχία είχε απόχρωση χρυσή με πρωταγωνιστή των ... αμούστακο τζουντόκα. Εδώ, βεβαίως, δεν πρέπει να λησμονούμε και την Μαρία Καραγιαννοπούλου που είχε πάρει 5^η θέση, καθώς και τον Ρεβάζι Ζιντιρίδη με 7^η θέση.

Όνειρο... Με τη λέξη αυτή κάποιος μπορεί να περιγράψει τα συναισθήματα που ζήσαμε τη στιγμή που ο Ηλίας Ηλιάδης με ένα εκπληκτικό ιππόν πέταξε τον αντίπαλό του πάνω στο τατάμι και τον έκανε να σπαρταράει ξαπλωμένος ανάσκελα. Οι Έλληνες όλου του κόσμου χάρωνταν απολαμβάνοντας την ανεπανάληπτη και ιστορική στιγμή. Τι άλλο είναι τεράστια επιτυχία, αν δεν είναι ένα μετάλλιο και μάλιστα χρυσό; Αφού το τζούντο πριν λίγο θεωρούταν ένα άθλημα χωρίς ιδιαίτερη παράδοση όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη.

«Η Ελλάδα έζησε μοναδικές στιγμές τις 17 ολυμπιακές ημέρες», τόνισε η Γιάννα Αγγελοπούλου κατά την ομιλία της στην Τελετή Λήξης. Η πρόεδρος της «Αθήνα 2004» τόνισε, ότι υπάρχει ένα ακόμη χρυσό που ανήκει σ' όλους τους Έλληνες. «Όταν όλος ο κόσμος είδε την άψογη λειτουργία των ολυμπιακών εγκαταστάσεων ... ανακάλυψε μια Νέα Ελλάδα», δήλωσε η κα Αγγελοπούλου.

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Ποιος πήρε την πρώτη θέση στο τζούντο;
2. Ποιο είναι το χρυσό μετάλλιο για το οποίο μιλάει η Γιάννα Αγγελοπούλου;

**ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ**

Ρήματα / Глаголы

επιστρέφω	эпистреφο	возвращаться
γεννήθηκαν (γεννιέμαι)	γενιφικαν (гениеме)	родились (рождаться)
ανάβω	αναβο	зажигать
σβήνω	звино	тушить
νικώ/-άω	νικο/νικαο	побеждать
λησμονώ	лизμονο	забывать
περιγράφω	περιγραφο	описывать
σπαρταράω	спартараο	трепетать
θεωρούνταν (θεωρούμαι)	φεорундан (φεоруме)	считалось (считаться)
τονίζω	тонизо	подчёркивать
ανήκω	аниκο	принадлежать
ανακαλύπτω	анакаλιπτο	открывать, делая открытие

Ουσιαστικά / Существительные

βάθρο, το	вафро, το	пьедестал
τηλεθεατής, ο	тилефеатис, ο	телезритель
άθλημα, το	αφлима, το	вид спорта
τουρνουά, το	турнуα, το	турнир
ιδέα, η	идеа, η	идея
πρόεδρος, ο/η	προεδρος, ο/η	президент
απόχρωση, η	αποхроси, η	оттенок
βωμός, ο	вомос, ο	алтарь
τζουντόκας, ο	дзудокас, ο	дзудоист
στάδιο, το	стаδιο, το	стадион
συναίσθημα, το	синэсфима, το	чувство
φλόγα, η	φλογα, η	огонь
τατάμι, το	татами, το	татами
κλείσιμο, το	κλισιμο, το	окончание

Ουσιαστικά / Существительные

στιγμή, η	стиг <u>μ</u> ι, и	миг, мгновение, момент
σελίδα, η	селида, и	страница, полоса
τζούντο, το	дзудо, то	дзюдо
ομιλία, η	ομιλία, и	речь
αθλητής, ο	αφ <u>λ</u> ιτισ, ο	спортсмен
εγκατάσταση, η	энгатастаси, и	оборудование

Ακλίτες λέξεις / Несклоняемые слова

πριν (нареч.)	прин	прежде, раньше
μετά από	μετα απο	после, спустя, через
επίσημα (нареч.)	эписима	официально
μόνο (нареч.)	μονο	только, лишь
ανάσκελα (нареч.)	анаскела	навзничь, на спине, на спину

Не путайте наречие **ιδιαίτερα** (особенно) с субстантивированным прилагательным **το ιδιαίτερο** (частный урок).

Εκφράσεις / Выражения

Μέχρι και πριν από την έναρξη - вплоть до начала

... ξαπλωμένος ανάσκελα ... - лежащий на спине

Πριν λίγο - недавно

... κατά την ομιλία της στην Τελετή Λήξης ... - ... в её речи на церемонии закрытия...

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

1. Αύξηση. Εσωτερική αύξηση. / Приращение основы. Внутреннее приращение.

В глаголах в форме аориста (прошедшего совершенного времени) ударение падает до третьего слога с конца.

ενεστῶτας / наст. вр.

πα - γώ - νο
3   2   1

замерзать

γνέ - φω
2   1

подавать знак

αόριστος / аорист

πά - γω - σα
3   2   1

замёрз

έ - γνε - ψα
3   2   1

подал знак

ε	-	φφρ	-	μό	-	ζω		ε	-	φάρ	-	μο	-	σα
4		3		2		1		4		3		2		1
<i>применять</i>							<i>применил</i>							

Глаголы второго спряжения, которые состоят из двух слогов и начинаются с согласной (например γνέφω), образуют аорист (прошедшее совершенное время) при помощи прибавления слога (ε-) έ- γνε-ψα (подал знак).

В сложных глаголах, как уже упоминалось (см. на стр. 162), появляется внутреннее приращение (εσωτερική αύξηση), которое вставляется между первой и второй составной частью глагола. Первой частью глагола являются древнегреческие предлоги: αμφι-, ανά-, αντι-, από-, διά-, εισ-, εκ-(εξ-), εν-(εμ-, εγ-, ελ-), επί-, κατά-, μετά-, παρά-, περί-, про- прос-, συν-(συμ-, συγ-, συλ-, συρ-, συ-), υπέρ-, υπό- и др.

Некоторые из приставок изменяются в настоящем времени. Например:

εκ- переходит в εξ-, когда стоит перед гласной → εξαντλώ = εκ+αντλώ (исчерпывать),

εν- переходит в εμ-, когда стоит перед β, μ, π, φ, ψ → εμπνέω = εν+πνέω (вдохновлять),

- в εγ-, когда стоит перед γ, κ, ξ, χ → εγκρίνω = εν+κρίνω (одобрять),

- в ελ-, когда стоит перед λ → ελλείπω = εν+λείπω (отсутствовать)

συν- переходит в συμ-, когда стоит перед β, μ, π, φ, ψ → συμπίπτω = συν+πίπτω (πέφτω) (совпадать),

в συγ-, когда стоит перед γ, κ, ξ, χ → συγκλονίζω = συν+ κλονίζω (трясти, сильно волноваться),

в συλ-, когда стоит перед λ → συλλαμβάνω = συν+λαμβάνω (ловить),

в συρ-, когда стоит перед ρ → συρρικνώνω = συν+ρικνώνω (морщить),

в συ-, когда стоит перед σ → συστέλλω = συν+στέλλω (στέλνω) (сокращать).

Приставка изменяется в настоящем времени при появлении приращения, однако же в аористе и в имперфекте она восстанавливается. Например:

εμπνέω → εν-έ-πνευσα (вдохновлять-вдохновил), εγκρίνω → εν-έ-κρινα (одобрять-одобрил), συμπίπτω → συν-έ-πεσα (совпадать-совпал), συλλαμβάνω → συν-έ-λαβα (ловить-поймал), συρράπτω → συν-έ-ραψα (сшивать, соединять-шил, соединил), συντρέχω → συν-έ-τρεξα (сходиться-сошёлся).

Приставки, которые оканчиваются на гласный, изменяются следующим образом:

απ	ο	-	ρρίπτω	απ	-	έ	-	ρριψα	<i>отвергать – отверг</i>
επ	ι	-	λύω	επ	-	έ	-	λυσα	<i>разрешать (вопрос) - разрешил</i>
υπ	ο	-	δείχνω	υπ	-	έ	-	δειξα	<i>указывать - указал</i>

Исключение составляют глаголы с приставками **περι-**, **προ-**, которые всегда сохраняют гласный. В данном случае между приставкой и основой глагола появляется гласный звук. Например:

περ	ι	-	πλέκω	περι	-	έ	-	πλεξα	<i>усложнять - усложнил</i>
πρ	ο	-	βλέπω	προ	-	έ	-	βλεψα	<i>предвидеть - предвидел</i>

Некоторые глаголы однако имеют по две приставки. В этом случае первая приставка следует за второй и изменяется гласный второй приставки. Например:

εγ - κατα - λείπω	εγκατέλειψα	<i>покидать - покинул</i>
προ - δια - γράφω	προδιέγραψα	<i>предписывать - предписал</i>

*Внимание!

Γлагол **κλείνω** (закрывать) образует сигматический аорист **έκλεισα**, тогда как глагол **κλίνω** (спрягать, склонять), образует асигматический аорист **έκλινα**.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.
Заполните пропуски согласно примеру.

	κλείνω	έκλεισα	σώζω	έσωσα
1.	βάφω		παίζω	
2.	βράζω		ράβω	
3.	βρέχω		ρίχνω	
4.	γδύνω		σβήνω	
5.	δένω		σκάβω	
6.	κόβω		σπάω	
7.	κρύβω		τρίβω	
8.	λάμπω		χάνω	
9.	λούζω		χτίζω	
10.	λύνω		ψάχνω	

11.	μπλέκω		ψήνω	
12.	νιώθω		χύνω	

Β. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски согласно примеру.

	αναγράφω	ανέγραψα	αντιστρέφω	αντέστρεψα
1.	αποκλείω		διαγράφω	
2.	απολύω		διακόπτω	
3.	εισπράττω		διαλύω	
4.	εκθέτω		διαπλάθω	
5.	εκλέγω		διασχίζω	
6.	εκφράζω		εισπράττω	
7.	εμπνέω		περιγράφω	
8.	επιλέγω		προτρέπω	
9.	επιστρέφω		υπογράφω	
10.	μεταφράζω		συγγράφω	
11.	συνδέω		συνυπογράφω	
12.	διατρέχω		αναβλύζω	

Β. Μετατρέψτε τις προτάσεις από τον ενεστώτα στον αόριστο.

Преобразуйте глаголы настоящего времени в аорист.

Οι επιστήμονες αρχίζουν το πείραμα.
Οι επιστήμονες άρχισαν το πείραμα.

1. Η κυβέρνηση εκπονεί μεγάλα προγράμματα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

.....

2. Η Ηρώ γεμίζει ένα μπουκάλι με κρασί.

.....

3. Ο Άγγελος αδειάζει το καλάθι.

.....

4. Τα πουλιά φωλιάζουν στο δένδρο.

.....

5. Το ποτάμι ξεχειλίζει.

.....

Γ. Μετατρέψτε τις προτάσεις από τον αόριστο στον ενεστώτα.

Преобразуйте глаголы аориста в настоящее время.

Ένας γέρος έκοψε ξύλα.
Ένας γέρος κόβει ξύλα.

1. Ο τεχνίτης διόρθωσε την κεραία της τηλεόρασης.
.....

2. Η αδερφή μου σπούδασε γιατρός.
.....

3. Την Τρίτη άρχισαν τα μαθήματα.
.....

4. Δημήτρη, διάβασες την εφημερίδα;
.....

5. Άνοιξες το παράθυρο;
.....

6. Δούλεψες αρκετά;
.....

Δ. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του αορίστου, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Вставьте пропущенные глаголы в форме аориста, согласно примеру.

(εγώ) ..... πολλά λεφτά στο Χρηματιστήριο. (χάνω)
(εγώ) Έχασα πολλά λεφτά στο Χρηματιστήριο.

1. (εσύ) ..... τα ψώνια σου; (κάνω)

2. Η Άννα Βίση, λαμπερή κι απαστράπτουσα, ... το κοινό με τις παλιές και τις νέες της επιτυχίες. (ενθουσιάζω)

3. (εσύ) ..... την ντουλάπα; (καθαρίζω)

4. Ο Γρηγόρης Ξενόπουλος ..... πολλά μυθιστορήματα. (γράφω)

5. (εγώ)..... τα ψάρια. (τηγανίζω)

6. Το ροκ συγκρότημα ..... τους θαυμαστές του έως το ολόγιομο φεγγάρι. (ανεβάζω)

7. Ο Όμηρος..... δύο ηρωικά έπη. (γράφω)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

2. Επίθετα σε [-ος, -α, -ο] / Прилагательные на [-ος, -α, -ο] склоняются следующим образом:

εν. αρ. / ед. ч.			
	μ. ρ. / αρ.	ж. ρ. / θηλ.	ср. ρ. / ουδ.
ον. /им.	ο ωραί - ος	η ωραί - α	το ωραί - ο
γεν./род.	του ωραί - ου	της ωραί - ας	του ωραί - ου
αιτ./вин.	του ωραί - ο	την ωραί - α	το ωραί - ο
κλ./зв.	-----ωραί - ε	-----ωραί - α	-----ωραί - ο
πλ. αρ. / мн. ч.			
ον./им.	οι ωραί - οι	οι ωραί - ες	τα ωραί - α
γεν./род.	των ωραί - ων	των ωραί - ων	των ωραί - ων

αιτ./вин.	τους ωραίοι - ούς	τις ωραίες - ες	τα ωραία - α
κλ./зв.	ωραίοι - οι	ωραίες - ες	ωραία - α
	<i>прекрасный</i>	<i>прекрасная</i>	<i>прекрасное</i>

Как ωραίος κλониются: αρχαίος, -α, -ο [древний, -яя, -ее], γενναίος, -α, -ο [храбрый, -ая, -ое], αθώος, -α, -ο [невинный, -ая, -ое], γυναικείος, -α, -ο [женский, -ая, -ое], κρύος, -α, -ο [холодный, -ая, -ое], νέος, -α, -ο [молодой, -ая, -ое], τελευταίος, -α, -ο [последний, -яя, -ее] и др.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ε. Κλίνετε τα επίθετα νέος, -α, -ο και πλούσιος, -ια, -ιο.

Просклоняйте прилагательные νέος, -α, -ο и πλούσιος, -ια, -ιο.

Ж. Να συμπληρώσετε με το κατάλληλο επίθετο.

Вставьте подходящее прилагательное.

(άδειο, τελευταίος, αρχαίο, ωραία, νέα, γενναίοι, ωραίος, τίμια, πλούσιος)

- Ο ..... επιχειρηματίας πήγε στην τράπεζα.
- Ο ανθόκηπος της κυρίας Αραβοσιτά είναι .....
- Το ..... κάστρο της Κορώνης βρίσκεται στο ανατολικό της μέρος.
- Η ..... έμπορος δεν πούλησε τα προϊόντα της.
- Οι πυροσβέστες που βοήθησαν στο σβήσιμο της φωτιάς ήταν .....
..... παιδιά.
- Οι ..... μαχητές νίκησαν.
- Ο ..... μάρτυρας δεν ήταν αξιόπιστος.
- Η Μεθώνη έχει ..... παραλία.
- Δεν βάζει το χέρι του σε ..... καλάθι.

3. Αντιστοιχίστε τα αντίθετα επίθετα και μετοχές.

Найдите антонимы (прилагательные и причастия).

καλός
ομαλός
κομψός
ωραίος
μαλακός
αδιάβαστος
μεγάλος
βόρειος
πρώτος
πρώην

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

α άκομψος
β σκληρός
γ διαβασμένος
δ άσχημος
ε νότιος
ζ μικρός
η τελευταίος
θ κακός
ι ανώμαλος
κ νυν

ΟΒΡΑΤΙΤΕ ΒΝΙΜΑΝΙΕ

Слова **τέως** и **πρώην** (несклоняемые прилагательные) употребляются перед званиями, должностями или профессиями и указывают на то, что данное лицо в прошлом занимало какую-либо должность или профессию. Значение слов одинаковое.

πρώην - бывший, прежний, экс

Примеры:

Είναι πρώην δήμαρχος της Κομοτηνής. Он бывший мэр (города) Комотини.

Πρώην Σοβιετική Ένωση - Бывший Советский Союз

τέως - бывший

Примеры:

Ο τέως βασιλιάς των Ελλήνων, ο Κωνσταντίνος, ήταν στην Αθήνα. Бывший король греков, Константин, находился в Афинах.

Μίλησε ο τέως δήμαρχος της Κομοτηνής. Выступил бывший димарх (города) Комотини.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Επίθετα σε [-ός, -ιά, -ό] / Прилагательные на [-ός, -ιά, -ό] склоняются следующим образом:

εν. αρ. / ед. ч.			
	αρ. / м. р.	θηλ. / ж. р.	ουδ. / ср. р.
ον./им.	ο γλυκ - ός	η γλυκ - ιά	το γλυκ - ό
γεν./род.	του γλυκ - ού	της γλυκ - ιάς	του γλυκ - ού
αιτ./вин.	το γλυκ - ό	τη γλυκ - ιά	το γλυκ - ό
κλ./зв.	---- γλυκ - έ	---- γλυκ - ιά	---- γλυκ - ό
πλ. αρ. / мн. ч.			
ον./им.	οι γλυκ - οί	οι γλυκ - ές	τα γλυκ - ά
γεν./род.	των γλυκ - ών	των γλυκ - ών	των γλυκ - ών
αιτ./вин.	τους γλυκ - ούς	τις γλυκ - ές	τα γλυκ - ά
κλ./зв.	---- γλυκ - οί	---- γλυκ - ές	---- γλυκ - ά
	<i>спадкий</i>	<i>сладкая</i>	<i>сладкое</i>

Как γλυκός,-ιά,-ό склоняются: μαλακός,-ιά,-ό [мягкий,-ая,-ое], κακός,-ιά,-ο [плохой,-ая,-ое], φτωχός,-ιά,-ό [бедный,-ая,-ое], φρέσκος,-ια,-ο [свежий,-ая,-ее] и др.

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

Формы женского рода прилагательных на [-ός, -ιά, -ό] пишутся во множественном числе без -ι: οι γλυκές - των γλυκών.

Часто прилагательные на [-ός,-ιά,-ό] образуют форму женского рода и на -ή за исключением прилагательного γλυκιά. Например: η ξανθιά - η ξανθή [белокурая, блондинка], η κακιά - η κακή [плохая] и др.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

И. Κλίνετε τα επίθετα: ξανθός,-ιά,-ό, και ελαφρύς,-ιά,-ύ.
 Просклоняйте прилагательные: ξανθός,-ιά,-ό и ελαφρύς,-ιά,-ύ.

Κ. Συμπληρώστε τα κενά με τα κατάλληλα επίθετα.
 Заполните пропуски, согласно примеру.

(θηλυκά, γλυκιά, κακό, φτωχιά, ξανθιά)

1. Ο Βασίλης παντρεύτηκε ..... κοπέλα.
2. Τον ..... άνθρωπο δεν τον αγαπάει κανείς.
3. Η Βασιλική είναι ..... κοπέλα.
4. Τα επίθετα είναι: αρσενικά, ..., ουδέτερα.
5. Η ..... γυναίκα απομακρύνθηκε γρήγορα.

Λ. Αντιστοιχίστε τα συνώνυμα.
 Найдите синонимы.

άσπρος
 άδειος
 χρήσιμος
 νηστικός
 φαρδύς
 ήσυχος
 μυτερός
 ορμητικός

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8

α χειμαρρώδης
 β σουβλερός
 γ ωφέλιμος
 δ πλατύς
 ε φρόνιμος
 ζ λευκός
 η πεινασμένος
 θ κενός

ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ПАΡΟΝΙΜЫ С УДАРЕНИЕМ НА РАЗНЫХ СЛОГАХ

χρήση, η - пользование

χρυσή [прил., ж. р., ед. ч.] - золотая

χρυσοί [прил., м. р., мн. ч.] - золотые

**ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΥΣ С УДАРЕНИЕМ НА
РАЗНЫХ СЛОГАХ**

χορός, ο - танец	χώρος, ο - место
ψάρι, το - рыба	ψαρί - сивое
ψάχνω - искать	ψαχνό, το - мякоть (мяса)
ψηλός [прил., м. р., ед. ч.] - высокий	ψύλλος, ο - блоха
ώμος, ο - плечо	ωμός [прил., м. р., ед. ч.] - сырой

Δικηγορικό γραφείο...

Υπαγορεύει ο δικηγόρος στη γραμματέα του:

- Απαντώντας στο ερώτημά σας, οφείλω να σας προειδοποιήσω ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν χωρεί αναίρεση.

- Κύριε, κάτι όμως δεν κολλάει σ' αυτή την πρόταση. Κοιτάει ο δικηγόρος τι έγραψε η γραμματέας και τι βλέπει: «Δεν χοροί αναίρεση...»

Слово **χοροί** происходит от имени существительного **χορός** (танец), которое во множественном числе в именительном падеже имеет форму **χοροί** (танцы), а слово **χωρεί** происходит от глагола **χωρώ** (вместать). Конечно же, нет никакого смысла в предложении, написанном секретаршей. Какую же ошибку она допустила?

Как переводится **δεν χωρεί αναίρεση**? Нет места для кассации, т. е. в данном случае нельзя кассировать. А что написала секретарша? **Δεν χοροί αναίρεση** - нет танцы кассация.

Εικοστό τρίτο μάθημα Двадцать третий урок

Ο ατρόμητος αρχιπειρατής

«Εχθρικό καράβι στον ορίζοντα!» Ακούστηκε δυνατή η φωνή του παρατηρητή, ψηλά πάνω από το κατάρτι του πειρατικού καραβιού.

«Παλικάρια μου, ώρα για μάχη!» Φώναξε στο «τσούρμο του» ο καπετάνιος, ο ατρόμητος αρχιπειρατής και συνέχισε: «Φέρτε μου αμέσως το κόκκινο μπλουζάκι!»

Αφού του το έφεραν και το φόρεσε, ρίχτηκαν όλοι στη μάχη, πολέμησαν γενναία και νίκησαν.

Καθώς οι μέρες περνούσαν απαρατήρητα, το πειρατικό κέρδιζε τη μια νίκη μετά την άλλη.

Εκείνο όμως που παραξένευε τους πειρατές ήταν πως ο καπετάνιος τους, κάθε φορά πριν από τη μάχη, ζητούσε να φορά το κόκκινο μπλουζάκι.

Μια μέρα, λοιπόν, ο πιο παλιός πειρατής, ρώτησε τον καπετάνιο: «Καπετάνιε, γιατί πριν από κάθε μάχη ζητάς να σου φέρουμε το κόκκινο μπλουζάκι;»

Κι ο αρχιπειρατής του απάντησε: «Αν πληγωθώ πάνω στη μάχη και φορώ το κόκκινο μπλουζάκι, δεν θα φανεί το αίμα που θα τρέχει από την πληγή κι ούτε εσείς θα λιγοψυχήσετε, ούτε ο εχθρός θα πάρει θάρρος».

Ο καιρός περνούσε γρήγορα... και κάποια μέρα ακούστηκε η φωνή του παρατηρητή: «Δεκαπέντε καράβια εχθρικά έρχονται κατά πάνω μας!!!»

Τότε ο σκληρός καπετάνιος φώναξε:

«Παλικάρια μου, φανείτε γενναίοι! Κι ας πάει κάποιος να μου φέρει το ... καφέ παντελόνι!»

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Γιατί φορούσε ο καπετάνιος το κόκκινο μπλουζάκι;
2. Γιατί ο καπετάνιος ζήτησε το καφέ του παντελόνι;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

φέρνω	ферно	приносить
φορώ/-άω (1)	φορο/φοραο	одевать
ρίχνομαι	рихнoме	бросаться

Ρήματα / Глаголы

πολεμώ/-άω (1)	πολεμο/ποлемаο	воевать
παραξενεύω	παραксенево	удивлять
πληγώνομαι	πλιγ _ο νοме	ранить
φαίνομαι	φеноме	виднеться
λιγοψυχάω/-ώ (1)	λιγ _ο психаο/-ο	προявлять малодушие, малодушничать

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /

Существительные, прилагательные и изменяемые слова

ατρόμητος,-η,-ο	ατροмитос-и-ο	бесстрашный,-ая,-οе
αρχιπειρατής, ο	архипиратис, ο	главарь пиратов
εχθρικός,-η,-ο	εχθρικός-и-ο	вражеский,-ая,-οе
καράβι, το	карави, το	корабль
πειρατικός,-ή,-ό	пиратικός-и-ο	пиратский,-ая,-οе
ορίζοντας, ο	οριζондас, ο	горизонт
παρατηρητής, ο	παρaтиритис, ο	наблюдатель
κατάρτι, το	катарти, το	мачта, парус
παλικάρι, το	паликари, το	юноша
μάχη, η	μαхи, и	битва
τσούρμο, το	цурмо, το	орава
μπλουζάκι, το	блузаки, το	блузка
πληγή, η	πλιγ _ι , и	рана
εχθρός, ο	εχθρ _ο , ο	враг
θάρρος, το	φ _α ρος, το	смелость
γενναίος,-α,-ο	г _ε νεос-а-ο	храбрый,-ая,-οе
παντελόνι, το	панделони, το	брюки

Άκλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

αφού	αфу	поскольку, так как
γενναία (нареч.)	г _ε νεα	храбро
απαρατήρητα (нареч.)	απαρaтирита	незаметно
ούτε	υτε	не, ни

Εκφράσεις / Выражения

... ας πάει να μου φέρει ... - ...пусть пойдет и принесёт мне...

... ρίχτηκαν στη μάχη ... - ...бросились в бой...

... οι μέρες περνούσαν απαρατήρητα ... - ...дни проходили незаметно...

... ο καιρός περνούσε γρήγορα ... - ...время летело быстро...

Φανείτε γενναίοι! - Проявите смелость!

παίρνω θάρρος* = θαρρεύω - набираться храбрости, осмеливаться

κάθε φορά - каждый раз

*В греческом языке достаточно часто значение одного действия выражается словосочетанием (а не одним словом), состоящим из глагола и существительного или прилагательного. Глаголы в таких сочетаниях выступают в роли вспомогательного глагола. Это следующие глаголы: κάνω, δίνω, έχω, παίρνω, γίνομαι, ασκώ и др. Обратите внимание на выражения:

κάνω κολύμπι = κολυμπώ - плавать

δίνω υπόσχεση = υπόσχομαι - обещать

δίνω προσοχή = προσέχω - обращать внимание

έχω την αίσθηση = αισθάνομαι - чувствовать

έχω σκοπό = σκοπεύω - намереваться

παίρνω τέλος = τελειώνω - завершать

γίνομαι κόκκινος = κοκκινίζω - краснеть

ασκώ έλεγχο = ελέγγω - контролировать

ασκώ επιρροή = επηρεάζω - влиять, оказывать влияние

βγάζω το συμπέρασμα = συμπεραίνω - приходить к выводу

βάζω στοίχημα = στοιχηματίζω - держать пари, биться об

заклад

ρίχνω άγκυρα = αγκυροβολώ - бросать якорь, причаливать

ρίχνω ένα βλέμμα (σε κάτι) = κοιτάζω (κάτι) - бросить взгляд,

взглянуть

δείχνω σεβασμό (σε κάποιον) = σέβομαι (κάποιον) - уважать

(кого-либо)

θέτω ερώτηση (σε κάποιον) = ρωτώ (κάποιον) - спрашивать

(кого-либо)

υποβάλλω παραίτηση = παραιτούμαι - подавать в отставку

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Αόριστος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία /
 Аорист (прошедшее совершенное время). Действительный залог.
 Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

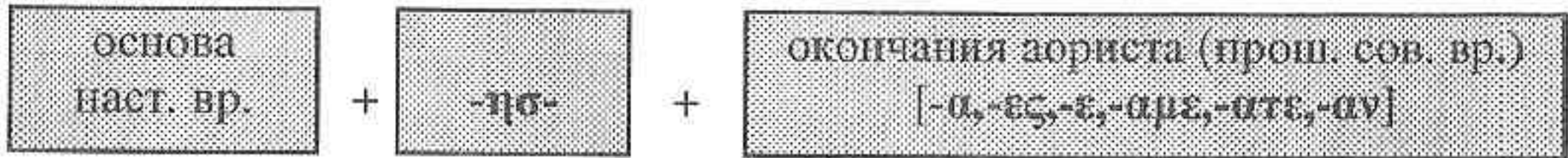
Как уже упоминалось, глаголы второго спряжения делятся на две категории:

- первая категория (-άω/-ώ, -άς,-άει/-ά, -άμε, -άτε, άνε/-ούν),

- вторая категория (-ώ, -είς, -εί,-ούμε, -είτε, -ούν).

Глаголы второго спряжения образуют форму аориста (прошедшее совершенное время) следующим образом:

а). К основе настоящего времени прибавляется **-ησ-** и окончание аориста (прошедшего совершенного времени):

Например:

	κολυμπάω/-ώ - плавать	δειπνώ - ужинать
	Α' τάξη / 1-ая категория	Β' τάξη / 2-ая категория
εγώ	κολύμπ-ησ-α	δειπν-ησ-α
εσύ	κολύμπ-ησ-ες	δειπν-ησ-ες
αυτός αυτή αυτό	κολύμπ-ησ-ε	δειπν-ησ-ε
εμείς	κολύμπ-ησ-αμε	δειπν-ησ-αμε
εσείς	κολύμπ-ησ-ατε	δειπν-ησ-ατε
αυτοί αυτές αυτά	κολύμπ-ησ-αν	δειπν-ησ-αν
	<i>поплыл</i>	<i>поужинал</i>

κολύμπησ и δείπνησ - это основы глаголов действительного аориста: κολύμπησα и δείπνησα.

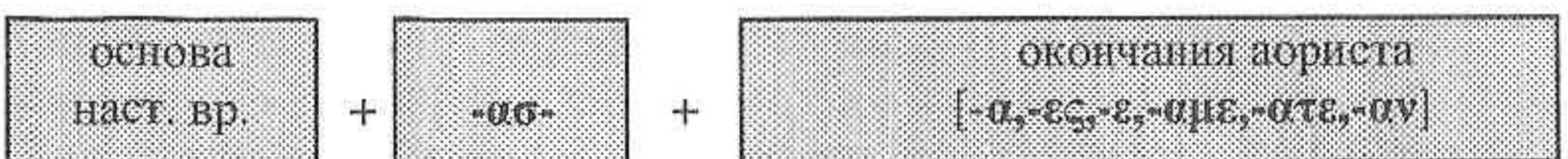
При помощи -ησ- образуют аорист следующие глаголы:

αγάπησα [αγαπάω/-ώ], ακούμπησα [ακουμπάω/-ώ], απάντησα [απαντάω/-ώ], βοήθησα [βοηθάω/-ώ], γέννησα [γεννάω/-ώ], γλέντησα [γλεντάω/-ώ], κυβέρνησα [κυβερνάω/-ώ], ερεύνησα [ερευνάω/-ώ], εισόρμησα [εισορμώ], εκτίμησα [εκτιμάω/-ώ], εξαπάτησα [εξαπατάω/-ώ], εξερεύνησα [εξερευνώ], επιτίμησα [επιτιμώ], κελάηδησα [κελαηδάω/-ώ], κέντησα [κεντάω/-ώ], κολύμπησα [κολυμπάω/-ώ], κράτησα [κρατάω/-ώ], κύλησα [κυλάω/-ώ], κινήγησα [κυνηγάω/-ώ], μάδησα [μαδάω/-ώ], μελέτησα [μελετάω/-ώ], μερίμνησα [μεριμνώ], μέτρησα [μετράω/-ώ], μίλησα [μιλάω/-ώ], νίκησα [νικάω/-ώ], ξεκίνησα [ξεκινάω/-ώ], ξύπνησα [ξυπνάω/-ώ], πάτησα [πατάω/-ώ], περπάτησα [περπατάω/-ώ], πολέμησα [πολεμάω/-ώ], πούλησα [πουλάω], προτίμησα [προτιμάω/-ώ], ρώτησα [ρωτάω/-ώ], σιώπησα [σιωπώ], σπατάλησα [σπαταλάω/-ώ], σταμάτησα [σταματάω/-ώ], συζήτησα [συζητάω/-ώ], συνάντησα [συναντάω/-ώ], τίμησα [τιμάω/-ώ], τόλμησα [τολμάω/-ώ], τραγούδησα [τραγουδάω/-ώ], τρύπησα [τρυπάω/-ώ], φίλησα [φιλάω/-ώ], φοίτησα [φοιτώ], χαιρέτησα [χαιρετάω/-ώ], χτύπησα [χτυπάω/-ώ]

αδιαφόρησα [αδιαφορώ], αδίκησα [αδικώ], ακολούθησα [ακολουθώ], αλληλογράφησα [αλληλογραφώ], αμέλησα [αμελώ], αναχώρησα [αναχωρώ], ανησύχησα [ανησυχώ], απαίτησα [απαιτώ], αντιπάθησα [αντιπαθώ], αξιολόγησα [αξιολογώ], απασχόλησα [απασχολώ], απόρησα [απορώ], άργησα [αργώ], άσκησα [ασκώ], βαθμολόγησα [βαθμολογώ], δακτυλογράφησα [δακτυλογραφώ], δείπνησα [δειπνώ], δημιουργήσα [δημιουργώ], δημοσιογράφησα [δημοσιογραφώ], διατήρησα

[διατηρώ], διαφώνησα [διαφωνώ], διεκδίκησα [διεκδικώ], δικαιολόγησα [δικαιολογώ], διοίκησα [διοικώ], δραστηριοποίησα [δραστηριοποιώ], ειδοποίησα [ειδοποιώ], εκπροσώπησα [εκπροσωπώ], ενεργοποίησα [ενεργοποιώ], εννόησα [εννοώ], ενόχλησα [ενοχλώ], εξασθένησα [εξασθενώ], εξάσκησα [εξασκώ], εξήγησα [εξηγώ], εξουσιοδότησα [εξουσιοδοτώ], εξόφλησα [εξοφλώ], εξυπηρέτησα [εξυπηρετώ], επιθύμησα [επιθυμώ], επικράτησα [επικρατώ], επικρότησα [επικροτώ], επινόησα [επινοώ], επιχείρησα [επιχειρώ], ευκαίρησα [ευκαιρώ], ηρέμησα [ηρεμώ], θεώρησα [θεωρώ], καθοδήγησα [καθοδηγώ], καθυστέρησα [καθυστερώ], καλλιέργησα [καλλιεργώ], κατανόησα [κατανοώ], κατηγορήσα [κατηγορώ], κατοίκησα [κατοικώ], κινητοποίησα [κινητοποιώ], κοινωνικοποίησα [κοινωνικοποιώ], κυκλοφόρησα [κυκλοφορώ], μεσολάβησα [μεσολαβώ], μετακίνησα [μετακινώ], μετανόησα [μετανοώ], μίσησα [μισώ], ξενάγησα [ξεναγώ], οδήγησα [οδηγώ], οικοδόμησα [οικοδομώ], παρακολούθησα [παρακολουθώ], παραμέλησα [παραμελώ], παρατήρησα [παρατηρώ], παραχώρησα [παραχωρώ], παρενόχλησα [παρενοχλώ], παρεξήγησα [παρεξηγώ], πληροφόρησα [πληροφορώ], πραγματοποίησα [πραγματοποιώ], προειδοποίησα [προειδοποιώ], προξένησα [προξενώ], προώθησα [προωθώ], πρωταγωνίστησα [πρωταγωνιστώ], σταθεροποίησα [σταθεροποιώ], συγκίνησα [συγκινώ], συμπάθησα [συμπαθώ], συμφώνησα [συμφωνώ], συνομίλησα [συνομιλώ], συντήρησα [συντηρώ], τακτοποίησα [τακτοποιώ], ταλαιπώρησα [ταλαιπωρώ], ταξινόμησα [ταξινομώ], ταχυδρόμησα [ταχυδρομώ], τελειοποίησα [τελειοποιώ], τηλεγράφησα [τηλεγραφή], τήρησα [τηρώ], τιμώρησα [τιμωρώ], τοποθέτησα [τοποθετώ], τροφοδότησα [τροφοδοτώ], υπηρέτησα [υπηρετώ], υποχώρησα [υποχωρώ], φιλοδόξησα [φιλοδοξώ], φιλοξένησα [φιλοξενώ], χειρουργήσα [χειρουργώ], χορήγησα [χορηγώ], χρησιμοποίησα [χρησιμοποιώ], ψυχαγωγήσα [ψυχαγωγώ], ωφέλησα [ωφελώ], χειροκρότησα [χειροκροτώ], φεγγοβόλησα [φεγγοβολώ], τηλεφώνησα [τηλεφωνώ], συγκράτησα [συγκρατώ], πυροβόλησα [πυροβολώ], προχώρησα [προχωρώ], παρηγόρησα [παρηγορώ], λειτούργησα [λειτουργώ], λάλησα [λαλώ], κληρονόμησα [κληρονομώ], κίνησα [κινώ], ζήτησα [ζητώ], αναζήτησα [αναζητώ], εξομολόγησα [εξομολογώ] и др.

б). К основе настоящего времени прибавляется **-ασ-** и окончание прошедшего совершенного времени:

Γлаголы на **-ασ-** спрягаются следующим образом:

<i>κερνάω/-ώ - угощать</i>			
<i>εν. αρ. / ед. ч.</i>		<i>πλ. αρ. / мн. ч.</i>	
εγώ	κέρ-ασ-α	εμείς	κέρ-ασ-αμε
εσύ	κέρ-ασ-ες	εσείς	κέρ-ασ-ατε

αυτός αυτή αυτό	κέρ-ασ-ε	αυτοί αυτές αυτά	κέρ-ασ-αν
υγостил			

Таким способом образуют аорист следующие глаголы:

πέρασα [περνάω/-ώ], ανάκλασα [ανακλώ], αντανάκλασα [αντανακλώ], γέλασα [γελάω/-ώ], γέρασα [γερνάω/-ώ], διαπέρασα [διαπερνάω/-ώ], δίψασα [διψάω/-ώ], κακοπέρασα [κακοπερνάω/-ώ], κέρασα [κερνάω/-ώ], ξεγέλασα [ξεγελάω/-ώ], ξεδίψασα [ξεδιψάω/-ώ], ξεκρέμασα [ξεκρεμάω/-ώ], ξεπέρασα [ξεπερνάω/-ώ], ξέσπασα [ξεσπάω], ξέχασα [ξεχνάω/-ώ], πείνασα [πεινάω/-ώ], προσπέρασα [προσπερνάω/-ώ], σχόλασα [σχολάω], χάλασα [χαλάω], χαμογέλασα [χαμογελάω] и др.

в). К основе настоящего времени прибавляется -εσ- и окончание прошедшего совершенного времени:

οσнова наст. вр.	+	-εσ-	+	οκονчания аориста [-α, -ες, -ε, -αμε, -ατε, -αν]
---------------------	---	------	---	---

И спрягаются следующим образом:

	φοράω/-ώ - одевать	διαίρω - делить
	Α' τάξη / 1-ая категория	Β' τάξη / 2-ая категория
εγώ	φόρ-εσ-α	διαίρ-εσ-α
εσύ	φόρ-εσ-ες	διαίρ-εσ-ες
αυτός αυτή αυτό	φόρ-εσ-ε	διαίρ-εσ-ε
εμείς	φορ-έσ-αμε	διαιρ-έσ-αμε
εσείς	φορ-έσ-ατε	διαιρ-έσ-ατε
αυτοί αυτές αυτά	φόρ-εσ-αν	διαίρ-εσ-αν
	οдел	разделил

Также спрягаются:

φόρεσα [φοράω/-ώ], βάρεσα [βαράω], πόνεσα [πονάω/-ώ], χώρεσα [χωράω/-ώ], и др.

διαίρεσα [διαίρω], αναίρεσα [αναίρω], αποκάλεσα [αποκαλώ], αποτέλεσα [αποτελώ], αφαίρεσα [αφαιρώ], διάρκεσα* [διαρκώ], διατέλεσα [διατελώ], εκτέλεσα [εκτελώ], εξαίρεσα [εξαιρώ], επαίνεσα [επαινώ], επιτέλεσα [επιτελώ], καθαίρεσα [καθαιρώ], κάλεσα [καλώ], μπόρεσα [μπορώ], προκάλεσα [προκαλώ], προσκάλεσα [προσκαλώ], συγκάλεσα [συγκαλώ], συνετέλεσα [сυντελώ] и др.

συμπόνεσα [συμπονάω/-ώ], παρακάλεσα [παρακαλάω/-ώ], συγχώρεσα** [συγχωράω/-ώ] и др.

* Γлагол *διάρκεσα* используется в форме *διήρκεσα*.

** Γлагол *συγχώρεσα* используется и в форме *συγχώρησα*.

γ). К основе настоящего времени прибавляется -αξ и окончание прошедшего совершенного времени:

ОСНОВА НАСТ. ВР.	+	-αξ-	+	ΟΚΟΝΧΑΝΙΑ ΑΟΡΙΣΤΑ [-α,-εξ,-ε,-αμε,-ατε,-αν]
---------------------	---	------	---	--

Спрягаются следующим образом:

εν. αρ. / ед. ч.		πλ. αρ. / мн. ч.	
εγώ	πέτ-αξ-α	εμείς	πετ-αξ-αμε
εσύ	πέτ-αξ-εξ	εσείς	πετ-αξ-ατε
αυτός αυτή αυτό	πέτ-αξ-ε	αυτοί αυτές αυτά	πέτ-αξ-αν
<i>полетел, выбрел</i>			

Таким образом спрягаются:

κοίταξα [κοιτάω/-ώ], βάσταξα [βαστάω], λύσσαξα [λυσσάω], ξεπέταξα [ξεπετάω], φύλαξα [φυλάω] и др.

δ). К основе настоящего времени прибавляется -ηξ- и окончание аориста (прошедшего совершенного времени):

ΟСНОВА НАСТ. ВР.	+	-ηξ-	+	ΟΚΟΝΧΑΝΙΑ ΑΟΡΙΣΤΑ [-α,-εξ,-ε,-αμε,-ατε,-αν]
---------------------	---	------	---	--

Спрягаются следующим образом:

τραβάω/-ώ - тяну			
εν. αρ. / ед. ч.		πλ. αρ. / мн. ч.	
εγώ	τράβ-ηξ-α	εμείς	τραβ-ηξ-αμε
εσύ	τράβ-ηξ-εξ	εσείς	τραβ-ηξ-ατε
αυτός αυτή αυτό	τράβ-ηξ-ε	αυτοί αυτές αυτά	τράβ-ηξ-αν
<i>потянул</i>			

Также спрягаются и следующие глаголы:

τράβηξα [τραβάω/-ώ], βόγκηξα [βογκάω], βούτηξα [βουτάω],

βρόντηξα* [βροντάω], ζούληξα [ζουλάω], ζούπηξα [ζουπάω], παρατράβηξα [παρατραβάω], ρούφηξα [ρουφάω/-ώ], φύσηξα [φυσώ] и др.

*используется и форма βρόντησα.

Некоторые глаголы в аористе:

ενεστώτας/ наст. вр.	αόριστος / прош. сов. время	катего- рия	
μεθώ	μέθυσα	(1)	пьянеть - опьянел
θαρρώ	θάρρεψα	(2)	думать - подумал
σειώ	έσεισα	(2)	шевелить - пошевелил
γυρνώ	γύρισα	(1)	возвращаться - вернулся
ξεμεθώ	ξεμέθυσα	(1)	отрезвлять - отрезвил
πιτσιλώ	πιτσίλισα	(1)	брызгать - брызнул
μασουλώ	μασούλησα	(1)	жевать - съевал

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Δουλέψτε σύμφωνα με το παράδειγμα.
Работайте по примеру.

	ενεστ., Α' τάξη, Β' συζ. / наст. вр., 1кат., 2спр.	αόρ. Α' τάξη, Β' συζ. / аорист, 1кат., 2спр.	ενεστ., Β' τάξη, Β' συζ. / наст. вр., 2кат., 2спр.	αόρ., Β' τάξη, Β' συζ. / аорист, 2кат., 2спр.
	αγαπώ	αγάπησα	θεωρώ	θεώρησα
1.	βοηθώ		ανησυχώ	
2.	ρωτώ		κατανοώ	
3.	μετρώ		ειδοποιώ	
4.	μιλώ		εξηγώ	
5.	περπατώ		ηρεμώ	
6.	συναντώ		οδηγώ	
7.	συζητώ		πληροφορώ	
8.	περνώ		αφαιρώ	
9.	διψώ		καλώ	
10.	ξεχνώ		μπορώ	
11.	φιλώ		τακτοποιώ	
12.	κοιτώ		εκτελώ	

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των ρημάτων.
 Заполните пропуски подходящей формой глагола.

Первая категория / 1^η τάξη

εγώ	βοήθησα			
εσύ				
αυτός,-ή,-ό			παρακάλεσε	
εμείς				ζουλήξαμε
εσείς	βοηθήσατε			
αυτοί,-ές,-ά		πέρασαν		

Вторая категория / 2^η τάξη

εγώ	χτύπησα			
εσύ		αποτέλεσες		
αυτός,-ή,-ό			οδήγησε	
εμείς				συμπονέσαμε
εσείς				
αυτοί,-ές,-ά				

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του αορίστου των ρημάτων στην παρένθεση.

Заполните пропуски подходящей формой аориста глаголов, данных в скобках.

Ο Πέτρος φώναξε, αλλά δεν του ..... κανένας. (απαντώ)
 Ο Πέτρος φώναξε, αλλά δεν του απάντησε κανένας.

1. Το καλοκαίρι (εμείς) ..... πολύ στη θάλασσα. (κολυμπώ)
2. Χθες (εγώ) ..... με τη φίλη μου τη Μαρίνα. (μιλώ)
3. (Εσύ) ..... τον καθηγητή, εάν θα έχουμε σχολείο αύριο; (ρωτώ)
4. Η Βασιλική ..... ένα σπίτι στην Πάτρα. (κληρονομώ)
5. (Εσύ) ..... πολύ; (πεινώ)
6. Ο Δημήτρης και η Βασιλική ..... στη θάλασσα. (βουτώ)
7. (Εγώ) ..... προσεκτικά το περιοδικό, αλλά δε βρήκα φόρεμα που να μου αρέσει. (κοιτώ)
8. (Εσύ) ..... το σακάκι; (φορώ)
9. (Εμείς) ..... από το σούπερ μάρκετ και ψωνίσαμε. (περνώ)
10. Οι αναπάντεχες πλημμύρες ..... την αποκόλληση μιας μεγάλης εδαφικής έκτασης από λάσπη και βράχους. (προκαλώ)

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΝΙΜΥ

Τροία, η - Троя	τρία [числ., кол.] - три
τυρί, το - сыр	τηρεί (τηρώ) - соблюдает (блюсти, соблюдать)
φακή, η - чечевица	φακοί, οι - линзы

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΝΙΜΥ

φιλάω - целовать	φυλάω - охранять
φίλη, η - подруга	φίλοι οι - друзья
φιλί, το - поцелуй	φυλή, η - племя
φοιτώ - обучаться	φυτό, το - растение
το ανέκδοτο - анекдот	ανέκδοτο [прил., ср. р., ед. ч.] - неизданный, неопубликованный

Εικοστό τέταρτο μάθημα Двадцать четвѣртыѣ урок

Το χρυσελεφάντινο άγαλμα της Αθηνάς

Το χρυσελεφάντινο άγαλμα της Αθηνάς Παρθένου, το οποίο στεγαζόταν στον Παρθενώνα και ήταν έργο του Φειδία, άρχισε να κατασκευάζεται περίπου το 446 και είχε ολοκληρωθεί στα εγκαίνια το 438 π. Χ. Επρόκειτο για το μεγαλύτερο μέχρι τότε σύνθετο άγαλμα του αρχαίου κόσμου (ύψος 11,7 μέτρα), η εμφάνιση του οποίου μας είναι γνωστή από μικρού μεγέθους αντίγραφα και άλλες απεικονίσεις. Από τεχνικής άποψης ήταν ένα πρωτοφανές επίτευγμα. Πάνω σε ξύλινο σκελετό είχαν προσαρμοστεί τμήματα από ελεφαντόδοντο για τα γυμνά μέρη του σώματος και φύλλα χρυσού – τα οποία μπορούσαν εύκολα να αποσπαστούν και να ζυγιστούν – για τα ενδύματα και τα όπλα. Για να διατηρείται η απαραίτητη για το ελεφαντόδοντο υγρασία, μπροστά στο άγαλμα δημιουργήθηκε μεγάλης επιφάνειας «δεξαμενή» ύψους λίγων εκατοστών γεμάτη με νερό. Η θεά έστεκε πάνω σε ψηλό βάθρο από σκούρο ελευσινιακό μάρμαρο με ανάγλυφες παραστάσεις από το μύθο της γέννησης της Πανδώρας.

Παρουσιαζόταν όρθια με μακρύ δωρικό πέπλο, φορούσε σανδάλια διακοσμημένα με σκηνές γιγαντομαχίας. Στο δεξί προτεταμένο χέρι κρατούσε τη μορφή μιας Νίκης (ύψους 1,8 μέτρου), ενώ με το αριστερό συγκρατούσε την ασπίδα και το δόρυ της. Στο στήθος της έφερε την αιγίδα, και το κράνος της ήταν διακοσμημένο με Πηγάσους και Σφίγγα. Πίσω από την ασπίδα ελισσόταν το ιερό φίδι της Ακρόπολης, ο «οικουρός όφης». Για το άγαλμα της Αθηνάς χρησιμοποιήθηκαν 40 με 50 τάλαντα χρυσού, δηλαδή πάνω από ένα τόνο πολύτιμου μετάλλου. Επί άρχοντος Λάχαρη (295 π. Χ.) τα φύλλα χρυσού αποσπάστηκαν από το άγαλμα για να χρηματοδοτηθούν πολεμικά έξοδα των Αθηναίων, αλλά πολύ σύντομα αποκαταστάθηκαν. Σύμφωνα με ορισμένους ερευνητές το άγαλμα ανακατασκευάστηκε εξολοκλήρου το 2^ο αιώνα π. Χ..

Πιθανότατα μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη τον 5^ο αιώνα μ. Χ. και τα ίχνη του χάθηκαν.

Ερωτήσεις / Βοηθησι:

1. Περιγράψτε το άγαλμα της Αθηνάς.
2. Ποιος και πότε κατασκεύασε το άγαλμα της Αθηνάς;
3. Ποιά είναι η τύχη του αγάλματος της Αθηνάς;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Γлаголы

στεγάζομαι	στῆγασομαι	помещаться, находиться
κατασκευάζω	катаскевазо	строить, сооружать
ολοκληρώνω	олоκληροно	завершать
προσαρμόζω	просармозо	приспосабливаться
αποσπάω	αποспао	отрывать, отделять
διατηρούμαι	диатируме	сохраняться, существовать
δημιουργώ	димиурго	создавать, творить
παρουσιάζομαι	парусиасομαι	являться
συγκρατώ	синграто	поддерживать
ελίσσομαι	элисоме	извиваться
χρησιμοποιοῦμαι	хрисимопио	использовать
χρηματοδοτώ	хриматодото	финансировать
αποκαθίσταμαι	αποκαφистαμε	восстанавливаться
ανακατασκευάζω	анакатаскевазо	снова сооружать

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

χρυσελεφάντινος, -η, -ο	хриселефандинос-и-ο	(сделанный) из слоновой кости и золота
άγαλμα, το	агалма, το	статуя
έργο, το	эрго, το	творение
εγκαίνια, τα	энгеня, та	открытие, освящение
ύψος, το	ипсос, το	высота
σύνθετος, -η, -ο	синфетос-и-ο	сложный, -ая, -ое
εμφάνιση, η	эмфаниси, и	появление
αντίγραφο, το	андиграфо, το	копия
απεικόνιση, η	апикониси, и	изображение
τεχνικός, -ή, -ό	тэхникос-и-ο	технический, -ая, -ое
άποψη, η	апопси, и	точка зрения
πρωτοφανής, -ης, -ες	протофанис-ис-эс	невиданный, -ая, -ое
επίτευγμα, το	эпитевгма, το	достижение
σκελετός, ο	скелетос, ο	скелет
ελεφαντόδοντο, το	элефантодонто, το	слоновый бивень
γυμνός, -ή, -ό	гимнос-и-ο	голый, -ая, -ое
μέρος, το	мэрос, το	часть
σώμα, το	сома, το	тело
ένδυμα, το	эндима, το	одежда

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

όπλο, το	опло, то	оружие
υγρασία, η	играсиа, и	сырость, влажность
δεξαμενή, η	δεξамени, и	бассейн, резервуар
εκατοστό, το	экатосто, то	сантиметр
σκούρος, -α, -ο	скурос-α-ο	тёмный, -ая, -ое
ελευσινιακός, -ή, -ό	элефсиниаκος-и-ο	элевсинский, -ая, -ое
μάρμαρο, το	мармарο, το	мрамор
ανάγλυφος, -η, -ο	анаглиφος-и-ο	выразительный, -ая, -ое, отчётливый
παράσταση, η	парастаси, и	изображение
μύθος, ο	мифос, ο	миф
όρθιος, -α, -ο	орфиос-α-ο	стоячий, -ая, -ее
μακρύς, -ια, -υ	макрис-я-и	длинный, -ая, -ое
δωρικός, -ή, -ό	дорикос-и-ο	дорический, -ая, -ое
πέπλο, το	пепло, το	вуаль
σανδάλι, το	сандали, το	сандалия
διακοσμημένος, -η, -ο	διακοзмименос-и-ο	украшенный, -ая-ое
σκηνή, η	скини, и	сцена
γιγαντομαχία, η	γиганδοмахиа, и	битва между гигантами
δεξί, το	декси, το	правое
μορφή, η	морфи, и	образ
αριστερός, -ή, -ό	аристэрос-и-ο	левый, -ая, -ое
ασπίδα, η	аспида, и	щит
δόρυ, το	дори, το	копьё
στήθος, το	стифос, το	грудь
αιγίδα, η	эгида, и	эгида, защита
κράνος, το	кранос, το	шлем
ιερός, -ή, -ό	иерос-и-ο	святой, -ая-ое, священный, -ая, -ое
φίδι, το	фиди, το	змея
τόνος, ο	тонос, ο	тонна
πολύτιμος, -η, -ο	политимос-и-ο	драгоценный, -ая, -ое
μέταλλο, το	метало, το	металл
πολεμικός, -ή, -ό	полемикос-и-ο	военный, -ая, -ое
έξοδα, τα	эксода, та	расходы
άρχοντας, ο	архондас, ο	правитель
ορισμένος, -η, -ο	оризменос-и-ο	определённый, -ая-ое, некоторый
ερευνητής, ο	эревнитис, ο	исследователь
αιώνας, ο	эонас, ο	век
ίχνος, το	ихнос, το	след

Παρθενώνας, ο [парфенонас, о]	Парфенон – мраморный храм девы Афины на Акрополе в Афинах, который был построен в 448-438 году до н. э. на месте разрушенного в Персидскую войну древнего храма Афины архитекторами Иктином и Калликратом под руководством Фидия в виде дорического периптера.
Φειδίας, ο [фидиас, о]	Фидий – выдающийся древнегреческий скульптор периода высокой классики 5 в. до н. э. Он творил в Афинах, Дельфах, Олимпии.
Πανδώρα, η [пандора, и]	Пандора (всеодарённая) – в греческой мифологии первая женщина. Чтобы наказать людей за кражу Прометеем огня, Зевс приказал Гефесту создать Пандору, наделить её прелестью всех богов, и послал её к людям как «прекрасное зло». Несмотря на предупреждение Прометея не принимать подарок Зевса, его брат Эпиметей взял Пандору в жёны. Она открыла свой «ящик» и выпустила все бедствия, кроме надежды, которая осталась на дне.
Πήγασος, ο [пигасос, о]	Пегас – в греческой мифологии крылатый конь, который родился из туловища Медузы Горгоны, после того как Персей отсек ей голову. На Олимпе Пегас подносил Зевсу гром и молнии.
Σφίγγα, η [сфинга, и]	Сфинкс – по греческому мифу является дочерью Ехидны, чудовищем с головой и грудью женщины и крылатым телом льва. Неподальёку от Фив оно подкарауливало путников и пожирало всех, кто не мог отгадать его загадку.
τάλαντα, τα [тапанда, та]	Талант – самая крупная единица массы и денежно-счётная единица в Древней Греции. В Аттике равнялась 26,2 кг.

Άκλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

εύκολα	эфкола	легко
ενώ	эно	а
επί	эпи	во время
εξολοκλήρου	эксолоклиру	полностью
πιθανότατα	пифанотата	вероятно, возможно

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Ἀσιγμος ἀόριστος / Ασигматический аорист.

Некоторые глаголы первого спряжения образуют прошедшее совершенное время без -σ-. Ασигматический аорист образуется от основы глагола настоящего времени и окончания аориста (прошедшего совершенного времени).

основа наст. вр.	+	окончание аориста (-α, -εξ, -ε, -αμε, -ατε, -αυ)
---------------------	---	---

α). Когда основа настоящего времени оканчивается на -ν-, то аористная основа тоже оканчивается на -ν-. Например:

οξύ	ν	-	ω	=	όξυ	ν	α	заострять - заострил
διευρύ	ν	-	ω	=	διεύρυ	ν	α	расширять - расширил

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Вставьте пропущенные слова, согласно примеру.

	Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
	αμβλύνω	άμβλυνα	αποθαρρύνω	αποθάρρυνα
1	απαλύνω		ελεκτείνω	
2	αποθρασύνω		μεγεθύνω	
3	απομακρύνω		μολύνω	
4	διευθύνω		παρακάνω	
5	διευκολύνω		προτείνω	
6	ενθαρρύνω		κρίνω	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

β). Ασигматический аорист образуют и глаголы, основа настоящего времени которых оканчивается на -αιν-. В этом случае аористная основа оканчивается или на -αιν- или на -υν-. Например:

απολύμ	αιν	-	ω	=	απολύμ	αιν	α	дезинфицировать - продезинфицировал
ακριβ	αιν	-	ω	=	ακρίβ	υν	α	дорожить - подорожал

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПΡΑЖНЕНИЯ

Β. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.
Вставьте пропущенные слова, согласно примеру.

	Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
	απολυμαίνω	απολύμανα	βαραίνω	βάρυνα
1.	αποξηραίνω		κονταίνω	
2.	γλυκαίνω		μακραίνω	
3.	επισημαίνω		μικραίνω	
4.	ζεσταίνω		ομορφαίνω	
5.	θερμαίνω		πλαταίνω	
6.	πικραίνω		παχαίνω	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

β). Ασигматический аорист образуют глаголы, основа настоящего времени которых оканчивается на -λ-, -λλ-, -λν-, -ρ-, -ρν-, -μ-.

основа настоящего времени / ενεστ. θέμα	окончание	прирац.	основа настоящего времени / ενεστ. θέμα	окончание
διαφέρ	- ω		διέφερ	- α
отличаться			отличился	
τρέμ	- ω	έ	τρεμ	- α
дрожать			задрожал	

γ). Неправильные глаголы с асигматическим аористом / Ανώμαλα ρήματα με άσιγμο αόριστο.

ενεστώτας / наст. время	αόριστος / аорист	ενεστώτας / наст. время	αόριστος / аорист
ανατέλλω	ανέτειλα	παίρνω	πήρα
- αγγέλλω ¹	- άγγειλα	πετυχαίνω	πέτυχα
απονέμω ²	απένειμα	πηγαίνω	πήγα
βάζω	έβαλα	πλένω ⁷	έπλυνα
- βάλλω ³	- έβαλα	στρέφω ⁸	έστρεψα
βγάζω	έβγαλα	σφάλλω	έσφαλα
βλέπω ⁴	είδα	στέλνω ⁹	έστειλα
ανεβαίνω	ανέβηκα	σέρνω ¹⁰	έσυρα
κάνω	έκαμα/έκανα	σπέρνω	έσπειρα

λαμβάνω ⁵	έλαβα	τυχαίνω ¹¹	έτυχα
λέ(γ)ω ⁶	είπα	τρό(γ)ω	έφαγα
μαθαίνω	έμαθα	τείνω ¹²	έτεινα
μένω	έμεινα	φθείρω	έφθειρα
παθαίνω	έπαθα	φεύγω ¹³	έφυγα

*Примечание:

1. К этой категории относятся глаголы со вторым компонентом [-αγγέλλω]. Например:

αναγγέλλω / ανήγγειλα (извещать), παραγγέλλω / παρήγγειλα & παράγγειλα (заказывать), καταγγέλλω* / κατήγγειλα & κατάγγειλα (подавать жалобу) и др.

*Не путайте глаголы: καταγγέλλω - I спряжение и καταγελάω (καταγέλασα) - осмеивать - II спряжение.

2. Относятся и глаголы со вторым компонентом [-νέμω].

Например: διανέμω / διένειμα (раздавать), κατανέμω / κατένειμα (распределять) и др.

3. Относятся все глаголы со вторым компонентом -βάλλω.

Например: αμφι-βάλλω / αμφ-έ-βαλα сомневаться, ανα-βάλλω / αν-έ-βαλα откладывать, από-βάλλω / απ-έ-βαλα сбрасывать, δια-βάλλω / δι-έ-βαλα оклеветать, εισ-βάλλω / εισ-έ-βαλα вторгаться, επι-βάλλω / επ-έ-βαλα накладывать, κατά-βάλλω (προσπάθειες) / κατ-έ-βαλα (προσπάθειες) прилагать (усилия), μετα-βάλλω / μετ-έ-βαλα менять, παρα-βάλλω / παρ-έ-βαλα сравнивать, περι-βάλλω / περι-έ-βαλα окружать, προ-βάλλω / προ-έ-βαλα выдвигать, προσ-βάλλω / προσ-έ-βαλα оскорблять, обижать, συμ-βάλλω / συν-έ-βαλα способствовать, υπερ-βάλλω / υπερ-έ-βαλα преувеличивать, υπο-βάλλω (αίτηση) / υπ-έ-βαλα (αίτηση) подавать (заявление).

4. Не относятся глаголы со второй составной частью -βλέπω, которые образуют сигматический аорист.

Например: επι-βλέπω / επέβλεψα наблюдать, παρα-βλέπω / παρέβλεψα упускать, προ-βλέπω / προέβλεψα предвидеть, и др.

5. Относятся все глаголы со вторым компонентом -λαμβάνω (см. примеры на стр. 274). Не путайте аорист (прошедшее совершенное время) глаголов: κατά-λαβαίνω (понимать) и κατά-λαμβάνω (занимать): καταλαβαίνω – κατάλαβα понял / καταλαμβάνω – κατέλαβα занял.

6. Относятся глаголы с приставкой про-, αντι- и вторым компонентом -λέγω.

Например: προλέγω / προείπα предсказывать, αντιλέγω / αντείλα возражать.

Не относятся глаголы с приставкой δια-, επι-, εκ-, κατα-, συλ и второй составной частью -λέγω, которые образуют сигматический аорист.

Например: διαλέγω / διάλεξα отбирать, επιλέγω / επέλεξα выбирать, εκλέγω / εξέλεξα избирать, συλλέγω / συνέλεξα коллекционировать, и др.

7. Относятся глаголы со вторым компонентом -πλένω. Например: ξεπλένω / ξέπλυνα отмыть, и др.

8. Не относятся глаголы со вторым компонентом -στρέφω.

Например: αποστρέφω / απέστρεψα отворачивать, αντιστρέφω / αντέστρεψα переворачивать, διαστρέφω / διέστρεψα развращать, επιστρέφω / επέστρεψα возвращать,-ся, καταστρέφω / κατέστρεψα уничтожать, μεταστρέφω / μετέστρεψα повернуть, и др.

9. Относятся глаголы со вторым компонентом -στέλλω.

Например: αναστέλλω / ανέστειλα сдерживать, αποστέλλω / απέστειλα посылать, διαστέλλω / διέστειλα различать, и др.

10. Относятся глаголы со вторым компонентом -σύρω / -σέρνω.

Например: ανασύρω / ανέσυρα вытягивать, αποσύρω / απέσυρα отгаскивать, διασύρω / διέσυρα позорить, παρασέρνω / παρέσυρα уносить.

11. Относятся глаголы со вторым компонентом -τυχαίνω.

Например: αποτυχαίνω / αλέτυχα терпеть неудачу, επιτυχαίνω / (ε)πέτυχα достигать цели.

12. Относятся глаголы со вторым компонентом -τείνω.

Например: αντιτείνω / αντέτεινα возражать, εντείνω / ενέτεινα натягивать, παρατείνω / παρέτεινα продливать, προτείνω / πρότεινα предлагать, συντείνω / συνέτεινα содействовать, и др.

13. Относятся глаголы со вторым компонентом -φεύγω.

Например: αποφεύγω / απέφυγα избегать, διαφεύγω / διέφυγα избегать, καταφεύγω / κατέφυγα обращаться за помощью, προσφεύγω / προσέφυγα прибегать, и др.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

В. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.
Вставьте пропущенные слова, согласно примеру.

	Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
			неправильные / ανώμαλα	
	αναφέρω	ανέφερα	κατεβαίνω	κατέβηκα
1.	λανσάρω		αναβάλλω	
2.	παρκάρω		πηγαίνω	
3.	ενδιαφέρω		βάζω	
4.	προσφέρω		βγάζω	
5.	φρεσκάρω		βλέπω	
6.	φιλτράρω		κάνω	
7.	καταφέρνω		παίρνω	
8.	μεταφέρω		λέ(γ)ω	
9.	προαναφέρω		τρώ(γ)ω	
10.	προφέρω		φεύγω	
11.	φλερτάρω		μένω	

Γ. Συμπληρώστε τα κενά

Вставьте пропущенные слова.

εγώ	βρήκα*			
εσύ		έπαθες		
αυτός αυτή αυτό			ήπιε	
εμείς				λάβαμε
εσείς				
αυτοί αυτές αυτά			ήπιαν	

*βρήκα – это форма аориста (прошедшего совершенного времени) неправильного глагола βρίσκω [находить].

Δ. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Вставьте пропущенные слова, согласно примеру.

	ενεστώτας / наст. время	αόριστος / аорист	ενεστώτας / наст. время	αόριστος / аорист
	συλλαμβάνω	συνέλαβα	συμβάλω	συνέβαλα
1.	απομακρύνω		διευρύνω	
2.	εγκρίνω		κλίνω	
3.	καταλαβαίνω		ζεσταίνω	
4.	καταλαμβάνω		ομορφαίνω	
5.	επαναλαμβάνω		τυχαίνω	

6.	καταφέρνω		παθαίνω	
7.	κρίνω		δημοσιεύω	
8.	ξεπλένω		βγαίνω	
9.	παίρνω		μπαίνω	
10.	παρασέρνω		ανεβαίνω	
11.	περιμένω		θέλω	
12.	πετυχαίνω		πίνω	
13.	καταφεύγω		στέλνω	
14.	υποβάλλω		υπερβάλλω	

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του αορίστου των ρημάτων.

Вставьте пропущенные глаголы в форме аориста.

(Εγώ)..... το βουνό. (ανεβαίνω)
Ανέβηκα το βουνό.

1. (Εσύ) .....από το σινεμά.(βγαίνω)
2. Ο Διονύσης ..... έξι χρόνια στην Αθήνα. (μένω)
3. Τα παιδιά.....γάλα από το σούπερ μάρκετ. (παίρνω)
4. Ήταν πολύ ζέστη κι (εγώ) .....πολύ νερό. (πίνω)
5. Η Βασιλική .....ένα ευρώ στο δρόμο. (βρίσκω)
6. Σήμερα (εγώ) .....νωρίς από τη δουλειά.(φεύγω)

*ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Глагол λαμβάνω (брать, получать) – это один из часто употребляемых глаголов в греческом языке с древнегреческим корнем, который произошёл от λαβαίνω. Однако в сложных словах как компонент слова употребляется λαμβάνω, а не λαβαίνω.

производные глаголы от λαμβάνω / λαβαίνω (брать):	производные существительные от λαμβάνω / λαβαίνω (брать):
λαμβάνω - брать	*λήψη, η - получение
απολαμβάνω - наслаждаться	**απολαβές, οι (απολαβή, η) - доходы, прибыль
καταλαμβάνω - захватывать	κατάληψη, η - захват
επαναλαμβάνω - повторять	επανάληψη, η - повторение
παραλαμβάνω / παραλαβαίνω – принимать	***παραλαβή, η - приём, получение
περιλαμβάνω - содержать, включать	περίληψη, η - резюме, краткое содержание
συλλαμβάνω - ловить	σύλληψη, η - захват, арест

προλαμβάνω / προλαβαίνω - предупреждать, успевать	πρόληψη, η - предупреждение
προσλαμβάνω - принимать (на работу)	πρόσληψη, η - принятие (на работу)
αναλαμβάνω / αναλαβαίνω - брать, принимать на себя, приступать	ανάληψη, η - получение, приступление к исполнению обязанностей
εκλαμβάνω - принимать, считать, воспринимать	
διαλαμβάνω - содержать, заключать в себе	

*Внимание!

Некоторые слова с корнем λαμβάνω и λαβαίνω имеют разное лексическое значение. Например:

καταλαμβάνω - захватывать	καταλαβαίνω - понимать
περιλαμβάνω - содержать	περιλαβαίνω - хвататься, браться

*Не путайте существительные: η λήψη (получение) и η λύπη (скорбь, траур).

**Не путайте слова: η απολαβή (доход, прибыль) и η απόλαυση (наслаждение). Η απόλαυση - это производное слово от глагола απολαύω (наслаждаться, пользоваться), а не от глагола απολαμβάνω.

***Слова η παράλειψη (пропуск, упущение) происходит от глагола παραλείπω (пропускать, упускать), а не от глагола παραλαμβάνω, от которого образуется существительное η παραλαβή.

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

κατάπληκτος - поражённый, ошеломлённый, изумлённый
Μένω κατάπληκτος. Я поражён.

καταπληκτικός - поразительный, изумительный,
ошеломляющий, поражающий

καταπληκτικό ταλέντο	исключительный талант
καταπληκτική ομοιότητα	поразительное сходство
καταπληκτική εντύπωση	ошеломляющее впечатление
καταπληκτική ομορφιά	изумительная красота
καταπληκτική μέρα	чудесный день
καταπληκτικό μνημονικό	поразительная память

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Επίθετα σε [-ης,-α,-ικο] / Прилагательные с окончанием [-ης,-α,-ικο]:

εν. αρ. / ед. ч.			
	μ. ρ. / αρ.	ж. ρ. / θηλ.	ср. ρ. / ουδ.
ον.	ο τεμπέλης	η τεμπέλα	το τεμπέλικο
γεν.	του τεμπέλη	της τεμπέλας	του τεμπέλικου
αιτ.	τον τεμπέλη	την τεμπέλα	το τεμπέλικο
κλ.	---- τεμπέλη	---- τεμπέλα	---- τεμπέλικο
πλ. αρ. / мн. ч.			
ον.	οι τεμπέληδες	οι τεμπέλες	τα τεμπέλικα
γεν.	των τεμπέληδων	-----	των τεμπέλικων
αιτ.	τους τεμπέληδες	τις τεμπέλες	τα τεμπέλικα
κλ.	---- τεμπέληδες	---- τεμπέλες	---- τεμπέλικα
	<i>ленивый</i>	<i>ленивая</i>	<i>ленивое</i>

Как τεμπέλης склоняются: ζηλιάρης (ревнивый), αρρωστιάρης (больной), γκρινιάρης (поющий), φοβισιάρης (трусливый), σγουρομάλλης (кудрявый) и др.

Внимание!

Прилагательные на [-ης,-α,-ικο], не имеют формы род. п., ж. ρ., мн. ч. Часто прилагательные этой категории используются как существительные.

Ο Γιώργος είναι φοβισιάρης. Георгий – трус.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ж. Κλίνετε το επίθετο πεισματάρης, πεισματάρα, πεισματάρικο.
 Просклоняйте прилагательные πεισματάρης, πεισματάρα, πεισματάρικο.

3. Να συμπληρώσετε τα κατάλληλα επίθετα.

Вставьте подходящие прилагательные:

φοβισιάρια, πεισματάρα, τεμπέλης, πεισματάρης, ζηλιάρης, τεμπέλης.

1. Ο..... άνθρωπος δεν προοδεύει στη ζωή του.
2. Ο δρομέας των τετρακοσίων μέτρων ήταν .....
3. Ο .....σύζυγος απαιτεί να μην βγαίνει έξω η γυναίκα του.
4. Όσο και να εξηγούσε στην .....σύζυγό του, αυτή δεν καταλάβαινε.
5. Με το θρόισμα των φύλλων η .....γυναίκα τρόμαξε.

II. Αντιστοιχίστε τα αντίθετα.

Найдите антонимы.

ζεστός	1	α	μαύρος
άσπρος	2	β	ανοιχτός
φτωχός	3	γ	άπιστος
κλειστός	4	δ	γεμάτος
νέος	5	ε	άχρηστος
πιστός	6	ζ	ρηχός
άδειος	7	η	ταραγμένος
χρήσιμος	8	θ	γέρος
βαθύς	9	ι	πλούσιος
ατάραχος	10	κ	κρύος

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΝΙΜΥ

μπάτσος, ο - пощѣчина	μπάτσος, ο - фараон (πρεζρ.) ο полицейском
νέα, η - молодая девушка	νέα, τα - новости
νέο, το - новость	νέο [прил., ср. р., ед. ч.] - новое
νίκη, η - победа	νοίκι, το - арендная плата
ξένα, τα - чужбина	ξένα [прил., ср. р., мн. ч.] - иностранные
Όμηρος, ο - Гомер	όμηρος, ο - пленник
όμως [союз] - но, однако	ώμος, ο - плечо

Εικοστό πέμπτο μάθημα Двадцать пятый урок

Η ιστορία του κρασιού

Η ιστορία του κρασιού χάνεται στα βάθη των αιώνων.

Στη «Γένεση» διαβάζουμε ότι ο Νώε, μόλις σταμάτησε ο κατακλυσμός κι έπεσαν τα νερά, έσπευσε να φυτέψει κλήματα. Οι Έλληνες συνέδεσαν το κρασί με τη λατρεία του Διόνυσου ή Βάκχου, ενώ οι Αιγύπτιοι με το θεό Όσιρι.

Οι Ινδοί, όπως αναφέρει ο «τελετάρχης» του Μεγάλου Αλεξάνδρου Χάρης ο Μυτιληναίος, τιμούσαν ένα θεό που ονομαζόταν «Σοροάδιος» και η ελληνική ερμηνεία του ήταν οινοποιός.

Ο Θεόπομπος λέει ότι πρώτοι οι Χιώτες φύτεψαν και καλλιέργησαν τα κλήματα, βγάζοντας μάλιστα το μαύρο κρασί. Την τέχνη όμως του κρασιού έμαθαν από τον Οινοπίωνα, γιο του Διονύσου, που πήγε στη Χίο για να μεταδώσει τις γνώσεις του, γύρω απ' τα μυστικά του κρασιού, στους εκλεκτούς του θεού.

Βέβαια για τα οφέλη του κρασιού κανένας δεν είχε αμφιβολία: «Επειτα κι εσύ θα ωφεληθείς αν πιεις», εκφράζεται ο Όμηρος.

Κι ο τραγικός Σοφοκλής δεν παρέλειψε να υμνήσει το κρασί: «Η μέθη είναι φάρμακο κατά της δυστυχίας».

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Με ποιο θεό έχουν συνδέσει το κρασί οι Έλληνες;
2. Ποιος έμαθε στους Χιώτες τα μυστικά του κρασιού;
3. Ποιοι ποιητές υμνούν το κρασί;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

σπεύδω	спевдо	спешить
φυτεύω	φитево	сажать
συνδέω	синдео	связывать, соединять
ονομάζω, ονομάζομαι	ономазо, ономазоμε	называть, называться
βγάζω	вгазо	вынимать, выжимать
μεταδίδω	μεταдидо	передавать
εκφράζομαι	экфразоμε	высказываться

Ρήματα / Γлаголы

ωφελοῦμαι	офелуме	извлекать пользу, выгоду
παραλείπω	паралипо	упускать
υμνώ	имно	воспевать, восхвалять

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

βάθος, το	вафос, то	глубина
κατακλυσμός, ο	катаклизмос, ο	потоп
λατρεία, η	латриа, и	любовь, поклонение
Αιγύπτιος, ο	эгиптиос, ο	египтянин
Ινδός, ο	индос, ο	индеец
τελετάρχης, ο	тэлетархис, ο	распорядитель
ερμηνεία, η	эрминиа, и	перевод, толкование
οινοποιός, ο	инопиос, ο	винодел
μυστικό, το	мистико, то	тайна, секрет
εκλεκτός, -ή, -ό	электос, -и, -ο	избранный, -ая, -ое
όφελος, το	офелос, то	польза
αμφιβολία, η	амфиволиа, и	сомнение
τραγικός	трагикос	трагик
μέθη, η	мефи, и	опьянение
δυστυχία, η	дистихиа, и	несчастье

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

γύρω	гиро	вокруг, около
βέβαια	вевеа	безусловно
έπειτα	эпита	также, затем

*Не путайте: наречие πάντως (во всяком случае) с местоимением παντός (всё, всего) / οι πάντες (мн. ч. - все). Например: δια παντός (навсегда), οι πάντες συμφωνούν (все согласны).

*****

Διόνυσος, ο [διонисος, ο]	Дионис – греческий бог виноградарства и виноделия, именовался также Вакхом. Сын Зевса и Семелы. После смерти матери был выношен Зевсом в его бедре.
---------------------------	---

Οσίρι, ο [осири, о]	Осирис – египетский бог мёртвых и плодородия. Изображался в виде человека с мумифицированным телом и знаками царской власти.
Μεγάλος Αλέξανδρος, ο [мегалос александрос, о]	Александр Великий или Македонский – македонский царь, сын царя Филиппа II и Олимпиады, один из великих античных полководцев и завоевателей.
Φεοπόμπος, ο [феопомбос, о]	Феопомп из Хиоса (377 – после 320 до н. э.) ритор и историк, ученик Исократы, последователь Фукидида.
Χιώτες, οι [хиотес, и]	Жители острова Хиос в Эгейском море у побережья Малой Азии.
Ομηρος, ο [омирос, о]	Гомер – поэт, стоящий у истоков греческой и европейской литературы, имя которого связано с древнейшим литературным жанром греков, героическим эпосом, особенно с «Илиадой» и «Одиссеей».
Σοφοκλής, ο [софоклис, о]	Софокл – один из великих античных трагиков. В своих драмах Софокл увеличил число актёров с двух до трёх, а количество певцов в хоре – с 12 до 15.

*ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

Γлаголы оканчивающиеся на -εύω пишутся через -ευ-.

Например: δουλεύω (работать), θα δουλεύω (буду работать), όταν δουλεύω (когда работаю), δουλεύοντας (работая), ανακατεύω (смешивать, перемешивать), βραβεύω (награждать), βασιλεύω (царствовать), γοητεύω (очаровывать), κολακεύω (льстить) и др.

Εξαιρέσεις: κλέβω (красть) и др.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

1. Αόριστος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία. / Аорист (прошедшее совершенное время). Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Страдательный залог глаголов первого спряжения образуется следующим образом:

основа наст. вр.	+	-θηκ-/-τηκ-	+	οκονч. страд. αοριστα [-α,-ες,-ε,-αμε,-ατε,-αν]
---------------------	---	-------------	---	--

Γлагол **εξετάζομαι** (опрашивать) в аористе (прошедшем совершенном времени) спрягается следующим образом:

εγώ	εξετάσ-τηκ-α
εσύ	εξετάσ-τηκ-ες
αυτός	εξετάσ-τηκ-ε
αυτή	
αυτό	
εμείς	εξετασ-τήκ-αμε
εσείς	εξετασ-τήκ-ατε
αυτοί	εξετάσ-τηκ-αν
αυτές	
αυτά	
<i>был опрошен</i>	

Παραδείγματα:

1. **Γράφτηκα** στη Νομική σχολή της Κομοτηνής. Я записался на юридический факультет в Комотини (т. е. поступил).
2. Ο Βασίλης **κουράστηκε** από το διάβασμα. Василий устал от чтения.
3. Οι δρόμοι **βράχηκαν** από τη βροχή. Дороги были мокрые от дождя.

Σχηματισμός του παθητικού αορίστου (των ρημάτων Α' συζυγίας) / Образование страдательного аориста (глаголов первого спряжения).

Страдательный аорист оканчивающийся на **-θηκα**:

ενεστώτας, εν. φωνή / наст. вр., действ. залог	ενερ. αόρ./ действ. аорист	ενес., παθ. φωνή / наст. вр., стр. злог	παθητικός αόριστος / страд. аорист
ανακρίνω	анέκρινα	ανακρίνομαι	ανακρίθηκα
допрашивать	допросил	быть допрошенным	был допрошен
βελτιώνω	βελτίωσα	βελτιώνομαι	βελτιώθηκα
улучшать	улучшил	улучшаться	улучшился
γδύνω	έγδυσα	γδύνομαι	γδύθηκα
раздевать	раздел	раздеваться	разделся
ψήνω	έψησα	ψηνομαι	ψηθηκα
печь	испёк	печься	испёкся

ενεστώτας, εν. φωνή / наст. вр., действ. залог	ενερ. αόρ./ действ. аорист	ενεσ., παθ. φωνή/ наст. вр., стр. залог	παθητικός αόριστος / страд. аорист
δίνω	έδωσα	δίνομαι	δόθηκα
давать	дал	отдаваться	отдался
ενημερώνω	ενημέρωσα	ενημερώνομαι	ενημερώθηκα
информировать	проинформировал	быть проинформирован -ным	был проинформирован
κλίνω*	έκλινα	κλίνομαι	κλίθηκα
спрягать	связал	-----	-----

*Обратите внимание на глаголы κλίνω (σπρyγaть) и κλείνω (закрывать). Αοριστ глагола κλείνω в действительном залоге = έκλείσα, а в страдательном = κλείστηκα, а аοριστ глагола κλίνω в действительном залоге = έκλινα, а в страдательном = κλίθηκα.

Таким образом спрягаются глаголы: αγχώθηκα [αγχώνομαι], αθώθηκα [αθώνομαι], ακυρώθηκα [ακυρώνομαι], αναβλήθηκα [αναβάλλομαι], ανατέθηκα [ανατίθεμαι], ανακοινώθηκα [ανακοινώνομαι], αναφέρθηκα [αναφέρομαι], απαγγέλθηκα [απαγγέλλομαι], απελευθερώθηκα [απελευθερώνομαι], απολύθηκα [απολύομαι], αποσύρθηκα [αποσύρομαι], αυξήθηκα [αυξάνομαι], αφέθηκα [αφήνομαι], αφιερώθηκα [αφιερώνομαι], βεβαιώθηκα [βεβαιώνομαι], βελτιώθηκα [βελτιώνομαι], δέθηκα [δένομαι], διακρίθηκα [διακρίνομαι], διασύρθηκα [διασύρομαι], δικαιώθηκα [δικαιώνομαι], ελευθερώθηκα [ελευθερώνομαι], καταναλώθηκα [καταναλώνομαι], καταξιώθηκα [καταξιώνομαι], κλειδώθηκα [κλειδώνομαι], λερώθηκα [λερώνομαι], λύθηκα [λύνομαι], μειώθηκα [μειώνομαι], μεταφέρθηκα [μεταφέρομαι], ολοκληρώθηκα [ολοκληρώνομαι], οργανώθηκα [οργανώνομαι], παραφέρθηκα [παραφέρομαι], πικράθηκα [πικραίνομαι], πλύθηκα [πλένομαι], συμπληρώθηκα [συμπληρώνομαι], συστήθηκα [συστήνομαι], τυφλώθηκα [τυφλώνομαι], υποβλήθηκα [υποβάλλομαι], υποχρεώθηκα [υποχρεώνομαι], φέρθηκα [φέρομαι], χάθηκα [χάνομαι], φοβήθηκα [φοβάμαι], ψήθηκα [ψήνομαι] и др.

Страдательный аοριστ оканчивающийся на -στηκα:

ενεσ., εν. φωνή/ наст. вр., действ. залог	ενερ. αόρ./ действ. аοριστ	ενεσ., παθ. φωνή/ наст. вр., страд. залог	παθητικός αόρ./ страд. аοριστ
ξυρίζω	ξύρισα	ξυρίζομαι	ξύριστηκα
брить	побрil	бриться	побрился
πείθω	έπεισα	πειθομαι	πείστηκα
убеждать	убедил	убеждаться	убедился
κουράζω	κούρασα	κουράζομαι	κούραστηκα
утомлять	утомил	уставать	устал

ενεσ., εν. φωνή / наст. вр., действ. залог	ενερ. αόρ. / действ. аорист	ενεσ., παθ. φωνή / наст. вр., страд. залог	παθητικός αόρ. / страд. аорист
επηρεάζω	επηρεάσα	επηρεάζομαι	επηρεάσθηκα
влиять	повлиял	находиться под влиянием	находился под влиянием
-----	-----	ανταγωνίζομαι	ανταγωνίσθηκα
		соперничать	соперничал
-----	-----	εργάζομαι	εργάσθηκα
		работать	поработал

Таким образом спрягаются следующие глаголы: αγκαλιάσθηκα [αγκαλιάζομαι], αγοράσθηκα [αγοράζομαι], αγωνίσθηκα [αγωνίζομαι], αιφνιδιάσθηκα [αιφνιδιάζομαι], αλατίσθηκα [αλατίζομαι], αναγκάσθηκα [αναγκάζομαι], αναγνωρίσθηκα [αναγνωρίζομαι], ανακουφίσθηκα [ανακουφίζομαι], απελπίσθηκα [απελπίζομαι], αποκλείσθηκα [αποκλείομαι], αποφασίσθηκα [αποφασίζομαι], αρραβωνιάσθηκα [αρραβωνιάζομαι], βασανίσθηκα [бασανίζομαι], βαφτίσθηκα [βαφτίζομαι], βιάσθηκα [βιάζομαι], γκρεμίσθηκα [γκρεμίζομαι], γνωρίσθηκα [γνωρίζομαι], διαπληκτίσθηκα [διαπληκτίζομαι], διασκεδάσθηκα [διασκεδάζομαι], διασκορπίσθηκα [διασκορπίζομαι], διαχωρίσθηκα [διαχωρίζομαι], δικάσθηκα [δικάζομαι], διορίσθηκα [διορίζομαι], εγχειρίσθηκα [εγχειρίζομαι], εκνευρίσθηκα [εκνευρίζομαι], εκσυγχρονίσθηκα [εκσυγχρονίζομαι], εμβολιάσθηκα [εμβολιάζομαι], εμποδίσθηκα [εμποδίζομαι], ενθουσιάσθηκα [ενθουσιάζομαι], εξαναγκάσθηκα [εξαναγκάζομαι], εξασφαλίσθηκα [εξασφαλίζομαι], εξατμίσθηκα [εξατμίζομαι], επηρεάσθηκα [επηρεάζομαι], ζαλίσθηκα [ζαλίζομαι], ζυγίσθηκα [ζυγίζομαι], καταδικάσθηκα [καταδικάζομαι], κλείσθηκα [κλείνομαι], μεταφράσθηκα [μεταφράζομαι], ξαφνιάσθηκα [ξαφνιάζομαι], ξεκουράσθηκα [ξεκουράζομαι], ξυρίσθηκα [ξυρίζομαι], ονομάσθηκα [ονομάζομαι], παρασκευάσθηκα [παρασκευάζομαι], πίεςθηκα [πιέζομαι], πείσθηκα [πείθομαι], περιορίσθηκα [περιορίζομαι], προετοιμάσθηκα [προετοιμάζομαι], προσαρμόσθηκα [προσαρμόζομαι], σκεπάσθηκα [σκεπάζομαι], συλλογίσθηκα [συλλογίζομαι], τερματίσθηκα [τερματίζομαι], τραυματίσθηκα [τραυματίζομαι], υπνωτίσθηκα [υπνωτίζομαι], φυλακίσθηκα [φυλακίζομαι], ψηφίσθηκα [ψηφίζομαι] и др.

Страдательный аорист оканчивающийся на -φθηκα:

ενεσ., εν. φωνή / наст. вр., действ. залог	ενερ. αόρ. / действ. аорист	ενεσ, παθ. φωνή / наст. вр., страд. залог	παθητικός αόριστος / страд. аорист
αμείβο	άμειψα	αμείβομαι	αμείφθηκα
вознаградить	вознаградил	быть вознаграждённым	был вознаграждён

ενεσ., εν. φωνή / наст. вр., действ. залог	ενερ. αόρ./ действ. аорист	ενεσ., παθ. φωνή / наст. вр., страд. злог	παθητικός αόριστος / страд. аорист
βάφω	έβαψα	βάφομαι	βάφτηκα
красить	покрасил	краситься	покрасился
εγκαταλείπω	εγκατέλειψα	εγκαταλείπομαι	εγκαταλείφτηκα
покидать	покинул	быть покинутым	был покинут
καλύπτω	κάλυψα	καλύπτομαι	καλύφτηκα
покрывать	покрыл	покрываться	покрылся
		σκέφτομαι	σκέφτηκα
		думать	подумал

Таким образом спрягаются следующие глаголы: ανακαλύφτηκα [ανακαλύπτομαι], αντιλήφτηκα [αντιλαμβάνομαι], αναλήφτηκα [αναλαμβάνομαι], ανάφτηκα [ανάβομαι], ανταμείφτηκα [ανταμείβομαι], αποκαλύφτηκα [αποκαλύπτομαι], απορρίφτηκα [απορρίπτομαι], γλείφτηκα [γλείφομαι], διαγράφτηκα [διαγράφομαι], εγκαταλείφτηκα [εγκαταλείπομαι], επισκέφτηκα [επισκέπτομαι], καλύφτηκα [καλύπτομαι], νίφτηκα [νίβομαι], ξεβάφτηκα [ξεβάφομαι], ξεγράφτηκα [ξεγράφομαι], παραλήφτηκα [παραλαμβάνομαι], παραλείφτηκα [παραλείπομαι], προβλέφτηκα [προβλέπομαι], προσλήφτηκα [προσλαμβάνομαι], ράφτηκα [ράβομαι], σκέφτηκα [σκέφτομαι], στρίφτηκα [στρίβομαι], τρίφτηκα [τρίβομαι], υπογράφτηκα [υπογράφομαι] и др.

Страдательный аорист оканчивающийся на -χτηκα:

ενεσ., εν. φωνή / наст. вр., действ. залог	ενερ. αόρ./ действ. аорист	ενεσ., παθ. φωνή / наст. вр., страд. злог	παθητικός αόριστος / страд. аорист
ανοίγω	άνοιξα	ανοίγομαι	ανοίχτηκα
открывать	открыл	открываюсь	открылся
ρίχνω	έριξα	ρίχνομαι	ρίχτηκα
бросать	бросил	бросаться	бросился
φυλά(γ)ω	φύλαξα	φυλάγομαι	φυλάχτηκα
σторожить	сторожил	остереγаться	остерегался
αναπτύσσω	анέπτυξα	αναπτύσσομαι	αναπτύχτηκα
развивать	развил	развиваться	развился
υποστηρίζω	υποστήριξα	υποστηρίζομαι	υποστηρίχτηκα
поддерживать	поддержал	опираться	оперся
		δέχομαι	δέχτηκα
		принимать	принял

Таким образом спрягаются следующие глаголы: αγγίχτηκα [αγγίζομαι], ανακηρύχτηκα [ανακηρύσσομαι], ανατινάχτηκα [ανατινάζομαι], ανέχτηκα [ανέχομαι], απαλλάχτηκα [απαλλάσσομαι], αποδείχτηκα

[αποδεικνύομαι], αλλάχτηκα [αλλάζομαι], αρπάχτηκα [αρπάζομαι], δέχτηκα [δέχομαι], διαλέχτηκα [διαλέγομαι], διδάχτηκα [διδάσκομαι], διώχτηκα [διώκομαι], εισπράχτηκα [εισπράττομαι], εκλέχτηκα [εκλέγομαι], καταβρέχτηκα [καταβρέχομαι], καταδέχτηκα [καταδέχομαι], καταδιώχτηκα [καταδιώκομαι], μπλέχτηκα [μπλέκομαι], παίχτηκα [παίζομαι], πειράχτηκα [πειράζομαι], πλέχτηκα [πλέκομαι], προφυλάχτηκα [προφυλάσσομαι], ρίχτηκα [ρίχνομαι], στηρίχτηκα [στηρίζομαι], τaráχτηκα [τaráζομαι], υποδέχτηκα [υποδεικνύομαι], υποστηρίχτηκα [υποστηρίζομαι], ψάχτηκα [ψάχνομαι] и др.

Страдательный аорист оканчивающийся на -αυτήκα/-ευτήκα:

ενεσ., εν. φωνή / наст. вр., действ. залог	ενερ. αόρ./ действ. аорист	ενεσ., παθ. φωνή / нast. вр., страд. залог	παθητικός αόριστος / страд. аорист
ανακατεύω	ανακάτεψα	ανακατεύομαι	ανακατεύτηκα
смешивать	смешал	вмешиваться	вмешался
ληστεύω	λήστεψα	ληστεύομαι	ληστεύτηκα
грабить	ограбил	быть ограбленным	был ограблен
γιατρεύω	γιάτρεψα	γιατρεύομαι	γιατρεύτηκα
лечить	вылечил	лечиться	вылечился
-----	-----	αστειεύομαι	αστειεύτηκα
		ιψυμι	ποιψυμι
-----	-----	εμπιστεύομαι	εμπιστεύτηκα
		верить	поверил

Таким образом спрягаются следующие глаголы: αγριεύτηκα [αγριεύομαι], αναπαύτηκα [αναπαύομαι], αντιπροσωπεύτηκα [αντιπροσωπεύομαι], απαγορεύτηκα [απαγορεύομαι], απλουστεύτηκα [απλουστεύομαι], απογοητεύτηκα [απογοητεύομαι], αποδεσμεύτηκα [αποδεσμεύομαι], αποθηκεύτηκα [αποθηκεύομαι], αποταμιεύτηκα [αποταμιεύομαι], αχρηστεύτηκα [αχρηστεύομαι], βολεύτηκα [βολεύομαι], βραβεύτηκα [βραβεύομαι], γενικεύτηκα [γενικεύομαι], γεύτηκα [γεύομαι], γοητεύτηκα [γοητεύομαι], δεσμεύτηκα [δεσμεύομαι], δημοσιεύτηκα [δημοσιεύομαι], διαπραγματεύτηκα [διαπραγματεύομαι], δουλεύτηκα [δουλεύομαι], δυσκολεύτηκα [δυσκολεύομαι], ειδικεύτηκα [ειδικεύομαι], ειρωνεύτηκα [ειρωνεύομαι], εκμεταλλεύτηκα [εκμεταλλεύομαι], εξιδανικεύτηκα [εξιδανικεύομαι], εξωτερικεύτηκα [εξωτερικεύομαι], επιβραβεύτηκα [επιβραβεύομαι], ερμηνεύτηκα [ερμηνεύομαι], θεραπεύτηκα [θεραπεύομαι], κολακεύτηκα [κολακεύομαι], κυριεύτηκα [κυριεύομαι], λατρεύτηκα [λατρεύομαι], ληστεύτηκα [ληστεύομαι], μαγειρεύτηκα [μαγειρεύομαι], μαγεύτηκα [μαγεύομαι], μουσकेύτηκα [μουσκεύομαι], νοθεύτηκα [νοθεύομαι], νοσηλεύτηκα [νοσηλεύομαι], ξεμπερδεύτηκα [ξεμπερδεύομαι], ξενитеύτηκα [ξενитеύομαι], ξοдеύτηκα [ξοдеύομαι], παγιδεύτηκα [παγιδεύομαι], παζαρεύτηκα [παζαρεύομαι], παιдеύτηκα

[παιδεύομαι], παιεύτηκα [παιεύομαι], παραξενεύτηκα [παραξενεύομαι], παρερμηνεύτηκα [παρερμηνεύομαι], παύτηκα [παύομαι], πονηρεύτηκα [πονηρεύομαι], προστατεύτηκα [προστατεύομαι], σαηνεύτηκα [σαηνεύομαι], σακατεύτηκα [σακατεύομαι], σημαδέυτηκα [σημαδέυομαι], συμμαζεύτηκα [συμμαζεύομαι], συνοδεύτηκα [συνοδεύομαι], συσσωρεύτηκα [συσσωρεύομαι], υπαγορεύτηκα [υπαγορεύομαι], υπονομεύτηκα [υπονομεύομαι], φυτεύτηκα [φυτεύομαι], χαϊδεύτηκα [χαϊδεύομαι], ψαρεύτηκα [ψαρεύομαι] и др.

Страдательный аорист оканчивающийся на -νθηκα:

ενεστώτας, εν. φωνή / наст. вр., действ. залог	ενερ. αόρ./ действ. аорист	ενес., παθ. φωνή / наст. вр., стр. залог	παθητικός αόριστος / страд. аорист
απομακρύνω	απομάκρυνα	απομακρύνομαι	απομακρύνθηκα
отдалять	отдалил	отдаляться	отдалился
-----	-----	αισθάνομαι	αισθάνθηκα
-----	-----	чувствовать	почувствовал
θερμαίνω	θέρμανα	θερμαίνομαι	θερμάνθηκα
греть	согрел	греться	согрелся
-----	-----	κυμαίνομαι	κυμάνθηκα
-----	-----	волноваться	-----
διευκολύνω	διευκόλυνα	διευκολύνομαι	διευκολύνθηκα
облегчать	облегчил	быть облегченным	-----
αποθρασύνω	αποθράσυνα	αποθρασύνομαι	αποθρασύνθηκα
делать дерзким	сделал дерзким	наглеть	обнаглел

Таким образом спрягаются следующие глаголы: αμβλύνθηκα [αμβλύνομαι], αμύνθηκα [αμύνομαι], αναθερμάνθηκα [αναθερμαίνομαι], προθερμάνθηκα [προθερμαίνομαι], παροτρύνθηκα [παροτρύνομαι], μολύνθηκα [μολύνομαι], κατευθύνθηκα [κατευθύνομαι], ενθαρρύνθηκα [ενθαρρύνομαι], επιβαρύνθηκα [επιβαρύνομαι], επισημάνθηκα [επισημάνομαι], διευρύνθηκα [διευρύνομαι], διαισθάνθηκα [διαισθάνομαι], αποθαρρύνθηκα [αποθαρρύνομαι], απολυμάνθηκα [απολυμαίνομαι], απομακρύνθηκα [απομακρύνομαι], αποξηράνθηκα [αποξηραίνομαι], απευθύνθηκα [απευθύνομαι], προαισθάνθηκα [προαισθάνομαι] и др.

Некоторые глаголы образуют неправильно страдательный аорист:

ενεστώτας, ενεργ. φωνή / наст. вр., действ. залог	ενεστώτας, παθ. φωνή / наст. вр., страд. залог	παθητικός αόριστος / страд. аорист
βρέχω	βρέχομαι	βρόχηκα

<i>мочить</i>	<i>промокать</i>	<i>промок</i>
κόβω	κόβομαι	κόπηκα
<i>резать</i>	<i>порезаться</i>	<i>порезался</i>
στρέφω	στρέφομαι	στράφηκα
<i>крутить</i>	<i>крутиться</i>	<i>покрутился</i>
.....	γίνομαι	έγινα
.....	<i>становиться</i>	<i>стал</i>
.....	έρχομαι	ήρθα
.....	<i>приходить</i>	<i>пришёл</i>
.....	φαίνομαι	φάνηκα
.....	<i>показываться</i>	<i>показался</i>
.....	χαίρομαι	χάρηκα
.....	<i>радоваться</i>	<i>обрадовался</i>

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПР. ЖНЕНИЯ

A. Συμπληρώστε τα κενά.

Вставьте пропущенные слова.

εγώ			
εσύ		δυσκολεύτηκες	
αυτός			αγωνίστηκε
αυτή			
αυτό			
εμείς	βαφτήκαμε		
εσείς			
αυτοί			
αυτές			
αυτά			

B. Βάλτε τα ρήματα στον αόριστο, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Вставьте пропущенные глаголы в форме аориста (прошедшего совершенного времени), согласно примеру.

Χαίρομαι για τη γνώριμία.
Χάρηκα για τη γνώριμία.

1. Στους ανάπηρους δίνεται ειδικό επίδομα.
2. Για επιβίβαση χωρίς εισιτήριο στο λεωφορείο, ο επιβάτης επιβαρύνεται με πρόστιμο από τον ελεγκτή.
3. Ζεσταινόμαστε με το καλοριφέρ.
4. Ο Δημήτρης πνίγεται στα χρέη.
5. Η Ελένη αρωματίζεται και στολίζεται γιατί θα πάει στην ντισκοτέκ.

6. Οι δρόμοι βρέχονται από τη βροχή.
7. Ο μαθητής εξετάζεται.
8. Η εξαδέλφη μου παντρεύεται.

Β. Βάλτε τα ρήματα στον ενεστώτα, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Замените выделенные глаголы формой настоящего времени, согласно примеру.

Η Γέφυρα των στεναγμών χτίστηκε στη δεκαετία του 1590 στη Βενετία.
 Η Γέφυρα των στεναγμών χτίζεται στη δεκαετία του 1590 στη Βενετία.

1. Τα τεστ διορθώθηκαν.
2. Ο ελεγκτής πιάστηκε στα χέρια με τον παραβάτη.
3. Εργάστηκε σ' ένα μεσιτικό γραφείο.
4. Το δικαστήριο πείστηκε για την αθωότητα του κατηγορουμένου.
5. Στο τέλος τα παιδιά εξετάστηκαν και προφορικά και γραπτά.
6. Ντύθηκα γρήγορα.
7. Ο οδηγός επιβαρύνθηκε με πρόστιμο για παράνομο παρκάρισμα.
8. Σκέφτηκες την οικογένειά σου, τη σταδιοδρομία σου;
9. Χτενίστηκες γρήγορα επειδή έχεις κοντά μαλλιά.
10. Όταν ξυρίστηκε, κόπηκε.

Γ. Αντιστοιχίστε τα αντίθετα.

Найдите антонимы.

κλείνω	1		α παίρνω
δίνω	2		β έρχομαι
αρχίζω	3		γ κλαίω
μπαίνω	4		δ κατεβαίνω
φεύγω	5		ε παχαίνω
ανεβαίνω	6		ζ βγαίνω
αδυνατίζω	7		η τελειώνω
γελάω	8		θ ανοίγω

ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΥΣ С УДАРЕНИЕМ НА РАЗНЫХ СЛОГАХ

εννιά [числ. кол.] - девять	έννοια, η - понятие
ευλογία, η - благословение	ευλογία, η - оспа
ζήτω [межд.] - ура! браво! да здравствует!	ζητώ - просить

ἡμέρα, ἡ - день	ἡμερα [прил., ср. р., мн. ч.] - прирученные
ἠπειρώτικος [прил., м. р., ед. ч.] - Эпирский	ἠπειρωτικός [прил., м. р., ед. ч.] - континентальный
θεά, ἡ - богиня	θέα, ἡ - вид, пейзаж
ἰδιαίτερος [прил., м. р., ед. ч.] - особенный	ἰδιαιτέρως [нарч.] - особо, наедине

Εικοστό έκτο μάθημα Двадцать шестой урок

Βρεμένα είναι ή ξερά;

Μια φορά, ήταν ένας τεμπέλης, από τους πιο μεγάλους τεμπέληδες του κόσμου. Ο αθεόφοβος φοβόταν τη δουλειά, όσο δεν φοβόταν το διάβολο. Αν του έδινες ψωμί, έτρωγε, αν δεν του έδινες, μπορούσε να ψοφήσει από την πείνα.

Μια μέρα, ήταν βασιλεμένος ο ήλιος κι αυτός δεν είχε βάλει τίποτα στο στόμα του.

Την άλλη μέρα, για να μην τον αναγκάσει η πείνα να δουλέψει, σκέφτηκε να κάνει τον πεθαμένο στα ψέματα. «Πιο καλά να με θάψουν, είτε μέσα του, παρά να μου δώσουν δουλειά».

Τον είδαν οι γείτονες ξαπλωμένο στο στρώμα του και τον εθάρρεψαν για νεκρό και φώναζαν τους παπάδες να τον πάρουν.

Στο δρόμο που πήγαινε το λείψανο του τεμπέλη, μια γυναίκα είδε τον πεθαμένο, τον λυπήθηκε και είπε από το παράθυρό της: «Ο κακόμοιρος! Από την πείνα του θα πέθανε! Πού να το 'ξερα χθες να του στείλω κάμποσα παξιμάδια!»

Ο τεμπέλης από το φέρετρό του, όταν άκουσε τα λόγια της γυναίκας που τον λυπήθηκε, άνοιξε τα μάτια του και ρώτησε:

– Βρεμένα είναι ή ξερά;

– Ξερά, του λέει η γυναίκα.

– Ε! τότε ψάλλετε, παπάδες, ψάλλετε, λέει ο τεμπέλης και κλείνει τα μάτια του.

Ο γρουσούζης προτίμησε να θαφτεί ζωντανός, παρά να κάνει τον κόπο να μουσκέψει τα παξιμάδια.

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Γιατί ο τεμπέλης προτίμησε να πεθάνει;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

ψοφώ	псофо	издыхать
θάβω	φавο	хоронить

Ρήματα / Глаголы

θαρρώ	фаро	считать
ψάλλω	псало	отпевать
κλείνω	κλιно	закрывать
προτιμώ	протимо	предпочитать
μουσκεύω	мускево	мочить

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

τεμπέλης, ο	тэмбелис, ο	лентяй
αθεόφοβος,-η,-ο	αθεοфовос-и-ο	не боящийся бога, бессовестный
διάβολος, ο	дьяволос, ο	дьявол, чёрт
ψωμί, το	псоми, το	хлеб
πείνα, η	пина, и	голод
στόμα, το	стома, το	рот
πεθαμένος,-η,-ο	пешаменос-и-ο	умерший,-ая,-ее
στρώμα, το	строма, το	матрас, постель
νεκρός,-ή,-ό	нэкрос-и-ο	мёртвый,-ая,-ое
παπάς, ο	папас, ο	священник
λείψανα, τα	липсана, та	останки
παράθυρο, το	парафиро, το	окно
κακόμοιρος,-η,-ο	какомирос-и-ο	бедняжка
παξιμάδι, το	паксимади, το	сухарь
φέρетρο, το	феретро, το	гроб
βρεμένος,-η,-ο	временос-и-ο	мокрый,-ая,-ое, смоченный
γρουσουζής, ο	грусюзис, ο	несчастный

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

όσο	осо	столько, сколько...
-----	-----	---------------------

Εκφράσεις / Выражения

...βασιλεμένος ο ήλιος... - закатившееся солнце

...σκέφτηκε να κάνει τον πεθαμένο στα ψέματα... - решил притвориться умершим

...βρεμένα είναι ή ξερά; - мокрые или сухие?

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

Γлаголы, оканчивающиеся на **-ίζω**, пишутся через **-ι-** во всех временах и лицах.

Например: αρχίζω (начинать), αρχίζα (я начинал), αρχίσα (я начал), θα αρχίσω (я начну), αρχίζοντας (начиная).

Γлаголы на **-ίζω**:

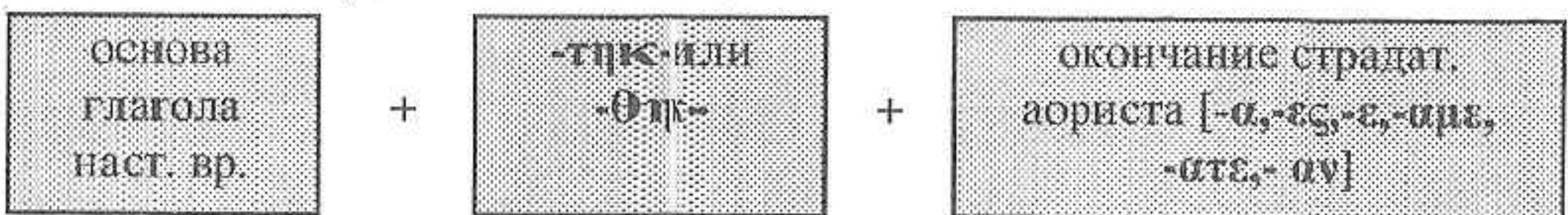
βαδίζω (шагать), γυρίζω (возвращаться), ζυγίζω (весить), κεντρίζω (жалить, колоть), καθαρίζω (чистить), πλουτίζω (богатеть), συνεχίζω (продолжать), χαιρετίζω (здороваться за руку) и др.

Εξαιρέσεις: δανείζω (давать в займы), δακρύζω (слезиться, плакать), αθροίζω (собирать, набирать), συγχύζω (волновать, расстраивать, смущать).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИΚΑ

1. Αόριστος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Аорист (прошедшее совершенное время). Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Страдательный аорист глаголов второго спряжения образуется следующим образом:

Например:

γεννιέμαι – 1-ая категория / Α' τάξη		κοιμάμαι – 2-ая категория / Β' τάξη	
εγώ	γεννήθηκα		κοιμήθηκα
εσύ	γεννήθηκες		κοιμήθηκες
αυτός	γεννήθηκε		κοιμήθηκε
αυτή			
αυτό			
εμείς	γεννηθήκαμε		κοιμηθήκαμε
εσείς	γεννηθήκατε		κοιμηθήκατε
αυτοί	γεννήθηκαν		κοιμήθηκαν
αυτές			
αυτά			
родился		уснул	

Παραδείγματα:

1. Η Σωτηρία τρυπήθηκε από τη βελόνα. Σοτιρία укололась иглой.
2. Γεννήθηκα στη Μόσχα της Ρωσίας. Я родился в Москве (в России).
3. Τα προβλήματα ξεπεράστηκαν. Проблемы преодолены.
4. Ο Κολοσσός της Ρόδου θεωρήθηκε ένα από τα επτά θαύματα του κόσμου. Колосс Родосский считается одним из семи чудес света (т. е. в греческом языке употребляется данный глагол в прошедшем совершенном времени – посчитался).

Κ тому же ударение в этих глаголах падает на третий слог с конца.

Γлаголы второго спряжения образуют страдательный аорист следующим образом:

<i>ενεστώτας, ενεργ. φωνή / наст. вр., действ. залог</i>	<i>ενεργητικός αόριστος / действ. аорист</i>	<i>ενεστώτας, παθητική φωνή / наст. вр., страд. злог</i>	<i>παθητικός αόριστος / страд. аорист</i>
--	--	--	---

1. Страдательный аорист на -ηθηκα:

<i>ενοχλώ</i>	<i>ενόχλησα</i>	<i>ενοχλούμαι</i>	<i>ενοχλήθηκα</i>
<i>раздражать</i>	<i>помешал</i>	<i>быть раздражённым</i>	<i>был раздражён</i>
<i>βοηθώ</i>	<i>βοήθησα</i>	<i>βοηθούμαι</i>	<i>βοηθήθηκα</i>
<i>помогать</i>	<i>помог</i>	<i>мне помогают</i>	<i>мне помогли</i>

2. Страдательный аорист на -αστηκα:

<i>γελάω</i>	<i>γέλασα</i>	<i>γελιέμαι</i>	<i>γελάστηκα</i>
<i>смеяться</i>	<i>засмеялся</i>	<i>заблуждаться</i>	<i>заблуждался</i>
<i>κερνώ</i>	<i>κέρασα</i>	<i>κερνιέμαι</i>	<i>κεράστηκα</i>
<i>угощать</i>	<i>угостил</i>	<i>меня угощают</i>	<i>меня угостили</i>

3. Страдательный аорист на -εστηκα/-εθηκα:

<i>καλώ</i>	<i>κάλεσα</i>	<i>καλούμαι</i>	<i>καλέστηκα</i>
<i>приглашать</i>	<i>пригласил</i>	<i>быть приглашённым</i>	<i>был приглашённым</i>
<i>επαινώ</i>	<i>επαινέσα</i>	<i>επαινούμαι</i>	<i>επαινήθηκα</i>
<i>хвалить</i>	<i>похвалил</i>	<i>хвалиться</i>	<i>похвалился</i>

4. Страдательный аорист на [-αχτηκα/ -ηχτηκα]:

<i>κοιτώ</i>	<i>κοίταξα</i>	<i>κοιτιέμαι</i>	<i>κοιτάχτηκα</i>
<i>смотреть</i>	<i>посмотрел</i>	<i>смотреться</i>	<i>посмотрелся</i>

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

A. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παθητικού

αορίστου του ρήματος στην παρένθεση, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски подходящей формой страдательного аориста глаголов в скобках, согласно примеру.

Ο παραβάτης ..... με πρόστιμο 20 ευρώ. (τιμωρούμαι)
 Ο παραβάτης τιμωρήθηκε με πρόστιμο 20 ευρώ.

1. Το έργο " Το ημέρωμα της στρίγγλας" ..... από τον Ουίλλιαμ Σαίξπηρ το 1592. (δημιουργούμαι)
2. .... πολλές ώρες ώσπου να βρω την γκαλερί Μοιραράκη. (περιπλανιέμαι)
3. Το σπίτι των γειτόνων μας .....σε πολύ καλή τιμή. (πουλιέμαι)
4. Τη στιγμή που άκουσα τον πυροβολισμό (εγώ).....πάρα πολύ. (φοβάμαι)
5. Τα λαχανικά .....φρέσκα πολύ καιρό. (διατηρούμαι)
6. (Εσύ).....σε ποιον έδωσες το φάκελο με τις φωτοτυπίες μου; (θυμάμαι)
7. Ο κορυφαίος μουσικός Μίκης Θεοδωράκης .....στη Χίο. (γεννιέμαι)
8. (Εμείς).....προχθές. (τηλεφωνιέμαι)
9. (Αυτοί).....τυχαία σε ένα μαγαζί στο εμπορικό κέντρο. (συναντιέμαι)

Β. Συμπληρώστε τα κενά.

Заполните пропуски.

εγώ	γεννήθηκα		
εσύ		αφαιρέθηκες	
αυτός			κοιμήθηκε
αυτή			
αυτό			
εμείς	γεννηθήκαμε		
εσείς		αφαιρεθήκατε	
αυτοί			κοιμήθηκαν
αυτές			
αυτά			

Β. Συμπληρώστε τα κενά, μεταφέροντας κάθε τύπο στον πληθυντικό, όπως το παράδειγμα.

Заполните пропуски, ставя глагол во множественное число соответствующего лица, согласно примеру.

	εγώ	βαρέθηκα	εμείς βαρεθήκαμε
1.	εσύ	δικαιολογήθηκα	εσείς.....

2.	αυτός	γελάστηκε	αυτοί.....
3.	εγώ	βοηθήθηκα	εμείς.....
4.	εσύ	απειλήθηκες	εσείς.....
5.	αυτή	θυμήθηκε	αυτές.....
6.	εγώ	λυπήθηκα	εμείς.....
7.	εσύ	κεράστηκες	εσείς.....
8.	αυτός	ξεχάστηκε	αυτοί.....
9.	εγώ	ειδοποιήθηκα	εμείς.....
10.	εσύ	ταλαιπωρήθηκες	εσείς.....
11.	αυτό	τιμωρήθηκε	αυτά.....
12.	εγώ	βοηθήθηκα	εμείς.....

Γ. Μετατρέψτε το κείμενο στον αόριστο, σύμφωνα με το παράδειγμα.
Изменение текст так, чтобы глаголы стояли в аористе, согласно примеру.

Κάθε μέρα σηκώνομαι στις 7 . Ντύνομαι γρήγορα. Πλένομαι. Πηγαίνω στη δουλειά. Εργάζομαι έως τις 3 μ.μ. Ξεκουράζομαι έως τις 6 μ.μ. και ύστερα βγαίνω βόλτα.

Χθες σηκώθηκα στις 7

.....
.....
.....

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

εγκεφαλικά νεύρα.....	нервы мозга
εγκεφαλικά κύτταρα.....	клетки мозга
εγκεφαλική αιμορραγία.....	кровоизлияние в мозг
εγκεφαλική παράλυση.....	паралич
Но:	
πνευματική εργασία.....	умственный труд
πνευματική ιδιοκτησία.....	авторские права

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Οι προσωπικές αντωνυμίες / Личными называются местоимения, которые указывают на все три лица, имеющие отношение к речи, т. е. говорящее лицо (1-ое лицо), лицо, к которому обращена речь (2-ое лицо) и лицо, о котором идёт речь (3-е лицо).

Личные местоимения имеют полные и краткие формы (δυνατοί

και αδύνατοι τύποι). В уроке №4 вы уже ознакомились с полными формами личных местоимений в именительном падеже. В данном уроке вы ознакомитесь со склонением личных местоимений во всех падежах.

Γ ^{οε} лицо / Α' πρόσωπο			
εν.αρ. / ед. ч.			
	δυνατοί / полные		αδύνατοι / краткие
ον./им.	εγώ	я	-----
γεν./род.	εμένα	меня	μου
αιτ./вин.	εμένα	меня	με
κλ./зв.	-----	-----	-----
πλ. αρ. / мн. ч.			
	δυνατοί / полные		αδύνατοι / краткие
ον./им.	εμείς	мы	-----
γεν./род.	εμάς	нас	μας
αιτ./вин.	εμάς	нас	μας
κλ./зв.	-----	-----	-----
2 ^{οε} лицо / Β' πρόσωπο			
εν.αρ. / ед. ч.			
	δυνατοί / полные		αδύνατοι / краткие
ον.	εσύ	ты	-----
γεν.	εσένα	тебя	σου
αιτ.	εσένα	тебя	σε
κλ.	εσύ	ты	-----
πλ. αρ. / мн. ч.			
	δυνατοί / полные		αδύνατοι / краткие
ον.	εσείς	вы	-----
γεν.	εσάς	вас	σας
αιτ.	εσάς	вас	σας
κλ.	εσείς	вы	-----
3 ^{οε} лицо (м.р.) / Γ' πρόσωπο (αρσ.)			
εν.αρ. / ед. ч.			
	δυνατοί / полные		αδύνατοι / краткие
ον.	αυτός	он	τος
γεν.	αυτού/σ' αυτόν	его/ему	του
αιτ.	αυτόν*	его	τον*
κλ.	-----	-----	-----
πλ. αρ. / мн. ч.			
	δυνατοί / полные		αδύνατοι / краткие
ον.	αυτοί	они	τοι
γεν.	αυτών/σ' αυτούς	их/им	τους
αιτ.	αυτούς	их	τους
κλ.	-----	-----	-----

*Не забывайте, что формы личных местоимений (αυτόν, τον) пишутся и произносятся всегда с конечной -ν в отличии от определённого артикля τον, который сохраняет конечный -ν, если следующее слово начинается с κ, π, τ, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ, ξ, ψ и гласной.

Как различить личные местоимения от определённого артикля? Нужно запомнить, что личные местоимения сопровождают глаголы, а краткие формы могут стоять и перед, и после глагола.

Μίλησέ του. Ποговори с ним. / Του μίλησε. Он с ним поговорил.

Определённый артикль сопровождает имена прилагательные и существительные:

του πράσινου κάμπου (зелёного поля), του βατράχου (лягушки), τον κροκόδειλο (крокодила), η γρηγοράδα του λαγού (быстрота зайца), τον πονεμένο άνθρωπο (измученного человека).

Иногда (главным образом в литературе) используется форма **τονε**, которая может быть как энклитикой, так и проклитикой. Например:

άσ' τονε = άφησέ τον [оставь его] → энклитика

τονε βλέπω [вижу его] → проклитика - когда глагол, который следует, начинается со следующих согласных γ, β, δ, χ, φ, θ, σ, ζ, λ, μ, ν, ρ.

3 ^ο лицо (ж. р.) / Γ' πρόσωπο (θηλ.)			
εν.αρ. / ед. ч.			
	δυνατοί / полные		αδύνατοι / краткие
ον.	αυτή	она	τη
γεν.	αυτής/σ'αυτήν	её/ей	της
αιπ.	αυτή(ν)*	её	τη(ν)*
κλ.	-----	-----	-----
πλ. αρ. / мн. ч.			
	δυνατοί / полные		αδύνατοι / краткие
ον.	αυτές	они	τες
γεν.	αυτών/σ'αυτές	их/им	τους
αιπ.	αυτές	их	τις**/τες**
κλ.	-----	-----	-----

*τις - стоит перед глаголом, *τες - стоит после глагола

Τις φώναξα. Я их позвал.

Φώναξέ τις. Позови их.

*Краткая форма местоимения ж. р. в именительном падеже **τη(ν)** иногда сохраняет, а иногда и нет конечную букву -ν. Примеры:

τη φώναξα (я её позвал), την αγάπησα (я её полюбил), τη βάπτισα (я её крестил), την πρόσεξα (я обратил на неё внимание), την έχασα (я её потерял) (см. урок № 6).

Иногда (главным образом в литературе) вместо формы **την** употребляется энклитическая форма **τηνε**. Например:

«Μάθε τέχνη και άσ'τηνε κι αν πεινάσεις πιάσ'τηνε» где: *άσ'τηνε = άφησέ την (оставь её), а πιάσ'τηνε = πιάσε την (схвати её, возьми за*

neë) – *Выучи ремесло и оставь его, а при нужде возмись за него (дословно: если будешь голодать).*

3 ^ο лицо (ср. р.) / Γ' πρόσωπο			
εν.αρ. / ед. ч.			
	δυνατοί / полные		αδύνατοι / краткие
ον.	αυτό	οно	το
γεν.	αυτού/σ'αυτό	его/ему	του
αιτ.	αυτό	его	το
κλ.	-----	-----	-----
πλ. αρ. / мн. ч.			
	δυνατοί / полные		αδύνατοι / краткие
ον.	αυτά	они	τα
γεν.	αυτών/σ'αυτά	их/им	τους
αιτ.	αυτά	их	τα
κλ.	-----	-----	-----

Полная форма употребляется в тех случаях, когда местоимение употребляется самостоятельно в речи или, когда усиливается эмоциональная выразительность высказывания или же оно специально выделяется. Полные формы имеют больше слогов, чем краткие, и произносятся с ударением, т. е. подчёркиваются интонационно. Например:

Ποιον είδατε; Αυτόν. Кого увидели? Его.

Αγόρασα αυτό το δώρο για σένα. Я купил этот подарок для тебя.

Εσένα σε ρωτάει ο καθηγητής, όχι εμένα. Тебя спрашивает преподаватель, а не меня.

Краткие формы встречаются чаще полных и употребляются, когда нет необходимости усиливать выразительность высказывания или же выделять его. Краткие формы нельзя употреблять без глаголов, кроме тех случаев, когда они эквивалентны притяжательным местоимениям.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Δ. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα.
Продолжите согласно примеру.

Σου αγόρασε ένα πουκάμισο.
Εσένα αγόρασε πουκάμισο, όχι εμένα.

1. Φώναξέ με όταν θα είσαι έτοιμος.

- .....να φωνάξεις, όχι αυτούς.
2. Πες το μου.
.....πες το, όχι σ' αυτούς.
3. Τους βλέπουμε συχνά στο σχολείο.
.....βλέπουμε, όχι αυτές.
4. Σας δάνεισα ένα CD.
..... δάνεισα CD, όχι σ' αυτούς.
5. Μας γνωρίζει.
..... γνωρίζει, όχι εσάς.

Ε. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις σύμφωνα με το παράδειγμα.
Отвечьте на вопросы, согласно примеру.

Της πρόσφερες λουλούδια;   Ναι, της πρόσφερα.

1. Στόλισες το χριστουγεννιάτικο δένδρο;
Ναι, ...
2. Αγαπάς την αδερφή σου;
Ναι, ...
3. Είδες την ταινία;
Ναι, ...
4. Τάισες τα γατάκια;
Ναι, ...
5. Πότισες τα λουλούδια;
Ναι, ...
6. Μου είπες την αλήθεια;
Ναι, ...

ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ПΑΡΟΝΙΜΥ

μπαλκόνι, το - балкон	μπαλόνι, το - балон, аэростат, шар
νόμιμος [прил., м. р., ед. ч.] - законный	μόνιμος [прил., м. р., ед. ч.] - постоянный
όλος [прил., м. р., ед. ч.] - целый	άλλος [мест.] - другой
οξυγόνο, το - кислород	οξυγώνιο - остроугольное
περήφανος [прил., м. р., ед. ч.] - гордый	περίφημος [прил., м. р., ед. ч.] - знаменитый
πρόθεση, η - намерение, предлог	πρόσθεση, η - прибавление, сложение
πρότυπο, το - пример, образец	πρωτότυπο - оригинал, подлинник
πτώση, η - падение	πτήση, η - полёт
σαντιγύ, η - крем	συνταγή, η - рецепт

Εικοστό έβδομο μάθημα Двадцать седьмой урок

Κνωσός

Η Κνωσός βρίσκεται πέντε χιλιόμετρα έξω από το Ηράκλειο. Ήταν η πρωτεύουσα του δυνατού και θρυλικού βασιλιά Μίνωα. Ο Μίνωας, γιός του Δία, ήταν ο πιο σοφός νομοθέτης και ο πιο δίκαιος βασιλιάς. Είχε κάνει την Κρήτη ξακουστό και δυνατό ναυτικό βασίλειο.

Τα ανάκτορα της Κνωσού, λένε, πως είχαν κατασκευασθεί από ένα δαιμόνιο μηχανικό της εποχής εκείνης –το Δαίδαλο– και ήταν πολυόροφα με 1200 δωμάτια. Είχαν αίθουσες υποδοχής και συνεδριάσεων, κοιτώνες, λουτρά, στρατώνες και αποθήκες, ξεχώριζαν για την πολυτέλεια και ομορφιά τους. Τα ανάκτορα αυτά γκρεμίστηκαν από σεισμούς, καταστράφηκαν από πυρκαγιές και παραχώθηκαν από τα χώματα των γύρω βουνών κι έτσι παρέμεινε για πολλούς αιώνες άγνωστος ο Μινωικός πολιτισμός.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα με τις ανασκαφές που έγιναν στην Κνωσό από τον Άγγλο αρχαιολόγο Έβανς ξεθάφτηκαν τα ερείπια των ανακτόρων της και αποκαλύφθηκε ο Μινωικός πολιτισμός.

Όποιος επισκέπτεται την Κνωσό μπορεί να θαυμάσει τις περίφημες τοιχογραφίες του παλατιού, τα πολυτελέστατα λουτρά της, την τέλεια ύδρευση με το θαυμάσιο αποχετευτικό της σύστημα, καθώς και τον περίφημο φωτισμό των ανακτόρων. Σ' ένα ισόγειο δωμάτιο του μεγαλοπρεπούς κτιρίου βρέθηκε ο μαρμάρινος θρόνος του βασιλιά.

Στην Κνωσό εκτός από το παλάτι βρέθηκαν βασιλικοί τάφοι και διάφορα ευρήματα από ασημί και χρυσάφι, από αλάβαστρο και ελεφαντόδοντο. Όλα αυτά είναι φυλαγμένα στο Μουσείο του Ηρακλείου, που συγκεντρώνει κάθε μέρα εκατοντάδες επισκεπτών, εντόπιων και ξένων. Η Κνωσός στα μάτια των επισκεπτών της δίνει μια εντύπωση μεγαλόπρεπη και μαρτυρεί πως εκεί ζούσε ένας πλούσιος και πολιτισμένος λαός.

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Ποιος έχει κατασκευάσει τα ανάκτορα της Κνωσού;
2. Πότε και από ποιον ξεθάφτηκαν τα ερείπια των ανακτόρων;
3. Τι έχει βρεθεί εκτός από το παλάτι στην Κνωσό;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

ξεχωρίζω	ксехоризо	выделяться, отличаться
γκρεμίζομαι	гремизоμε	обрушиваться
καταστρέφομαι	катастрэфоме	разрушаться, портиться
παραχώνω	парахоно	закапывать, засыпать землёй
παραμένω	парамэно	оставаться, находиться
ξεθάβω	ксεφаво	раскапывать
αποκαλύπτω	апокалипто	открывать
επισκέπτομαι	эпискепτοме	посещать
θαυμάζω	φавмазо	любоваться
συγκεντρώνω	сингендроно	собирать
μαρτυρώ	мартиро	подтверждать, свидетельствовать

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

πρωτεύουσα, η	протевуса, и	столица
θρυλικός, -ή, -ό	фриликос-и-ο	легендарный, -ая, -ое
βασιλιάς, ο	василяс, ο	царь
σοφός, -ή, -ό	софос-и-ο	мудрый, -ая, -ое
νομοθέτης, ο	номофетис, ο	законодатель
δίκαιος, -α, -ο	δικеос-а-и	справедливый, -ая, -ое
ξακουστός, -ή, -ό	ксакустос-и-ο	прославленный, -ая, -ое
ναυτικός, -ή, -ό	нафтикос-и-ο	морской, -ая, -ое
βασίλειο, το	василиο, το	царство
ανάκτορα, τα	анактора, та	дворец
δαιμόνιος, -α, -ο	демониос, -а, -ο	выдающийся, -аяся, - ееся
μηχανικός, ο	миханикос, ο	инженер, механик
πολυόροφος, -η, -ο	полиорофос-и-ο	многоэтажный, -ая, -ое
δωμάτιο, το	доматиο, το	комната
κοιτώνας, ο	китонас, ο	спальня
λουτρό, το	лутро, το	ванная
στρατώνας, ο	стратонас, ο	казарма
πολυτέλεια, η	полителиа, и	роскошь
σεισμός, ο	сизмос, ο	землетрясение
πυρκαγιά, η	пиркайя, и	пожар
χώμα, το	хома, το	земля
βουνό, το	вуно, το	гора

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

άγνωστος,-η,-ο	αγностос-и-ο	неизвестный,-ая,-ое
πολιτισμός, ο	политизмос, ο	культура
ανασκαφή, η	анаскафи, и	раскопки
αρχαιολόγος, ο/η	археолоγος, ο/и	археолог
ερείπια, τα	эриπья, та	руины, развалины
τοιχογραφία, η	тиχογραφиа, и	фреска, фресковая живопись
παλάτι, το	палати, то	дворец
τέλειος,-α,-ο	тэлиос-а-ο	отличный,-ая,-ое
ύδρευση, η	идрефси, и	водопроводная система
θαυμάσιος,-α,-ο	φавмасиос-а-ο	прекрасный,-ая,-ое
αποχετευτικός,-ής,-ό	αποхетεφτικос-и-ο	канализационный,-ая,-οε
σύστημα, το	систима, то	система
φωτισμός, ο	φотизмос, ο	освещение
ισόγειο, το	исойο, то	первый этаж (на уровне земли)
μεγαλοπρεπής,-ής,-ές	μεγαλοπρεпис-ис-ес	великолепный,-ая,-οε
κτήριο, το	κτιριο, то	здание
μαρμάρινος,-η,-ο	μαρμαριнос-и-ο	мраморный,-ая,-οε
θρόνος, ο	φρονос, ο	трон
βασιλικός,-ής,-ό	василикос-и-ο	королевский,-ая,-οε
τάφος, ο	таφος, ο	могила
διάφορος,-η,-ο	διαфорос-и-ο	разный,-ая,-οε
αλάβαστρο, το	алавастро, то	алебастр
μουσείο, το	муσιο, то	музей
εκατοντάδα, η	экатондада, и	сотня
επισκέπτης, ο	эпискептис, ο	посетитель
εντόπιος,-α,-ο	эндопиос-а-ο	коренной житель
εντύπωση, η	эндипоси, и	впечатление
πλούσιος,-α,-ο	плусиос-а-ο	богатый,-ая,-οε
πολιτισμένος,-η,-ο	политизменос-и-ο	цивилизованный,-ая,-οε

*****

Κνωσός, η [κносος, ο]	Κносσ – древнее поселение на острове Крит с обширными дворцовыми постройками средне- и позднеминойского периода. Находится в северной части Крита, неподалёку от Ираклиона.
-----------------------	---

Ἡράκλειο, τό [ираклио, то]	Ираклион – современный портовый город Крита.
Μίνωας, ο [миноас, о]	Минос – в греческой мифологии сын Зевса и Европы, могущественный и справедливый царь Крита и прилегающих островов.
Δίας, ο [диас, о]	Зевс – верховный греческий бог, восходящий к индоевропейскому божеству неба, отец богов и людей, младший сын Кроноса и Реи.
Κρήτη, η [крити, и]	Крит – остров на юге Эгейского моря.
Δαίδαλος, ο [дедалос, о]	Дедал – мифический искусный художник и строитель из Аттики. Бежал к царю Миносу на Крит и построил ему Лабиринт, где поселился Минотавр.

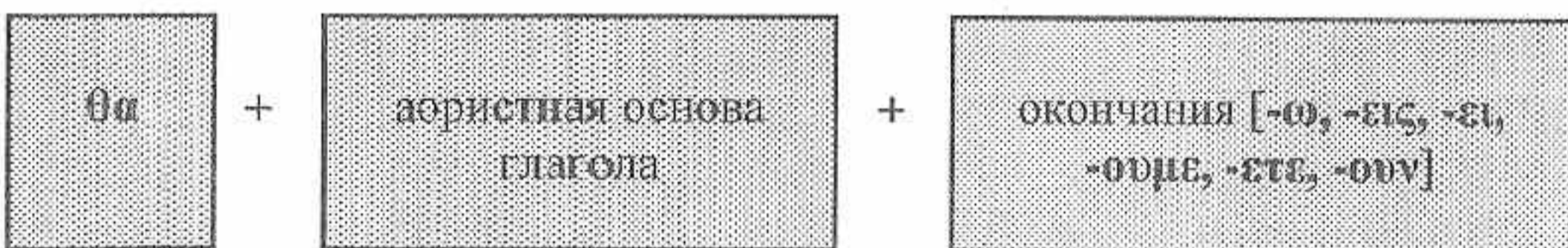
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Μέλλοντας στυμιαίος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία. / Будущее однократное время. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Образование формы будущего однократного времени подобно форме образования аориста и обозначает действие, которое произойдет в будущем. Например:

Θα γράψω [напишу], Θα διαβάσω [прочту].

Будущее однократное образуется следующим образом:

(Образование аористной основы глаголов первого спряжения см. урок №21 на стр. 235).

Образование будущего однократного времени:

ενεστώτας / наст. вр.		σχηματισμός / образование		μελ. στυμ. / буд. одн. вр.
Когда последний звук основы настоящего времени гласная или сочетание гласных -ι-, -ε-, -ει-, -ου- и т. д. или -δ-, -θ-, -τ-, -σ-, -ζ-, -ν- и т. д., то аористная основа оканчивается на -σ-.				
основа наст. вр.	ок	аористная основа	ок	аористная основа
ζωηρεύ	ω	θα ζωηρε	υ+σ	ω θα ζωηρευσ
оживляться				оживлюсь

βράζ	ω	θα	βρά	ζ+σ	ω	θα	βράσ	ω
варить							σварю	

ενεστώτας / наст. вр.	οχηματισμός / образование	μελ. στιγμ. / буд. одн. вр.
--------------------------	------------------------------	--------------------------------

Когда последний звук основы настоящего времени гласная или сочетание гласных -ι-, -ε-, -ει-, -ου- и т. д. или -δ-, -θ-, -τ-, -σ-, -ζ-, -ν- и т. д., то аористная основа оканчивается на -σ-.

основа наст. вр.	οκ	αοριστική основа	οκ	αοριστική основа	οκ
νιώθ	ω	θα νιω	θ+σ	ω	θα νιώσ
чувствовать					почувствую
χών	ω	θα χώ	ν+σ	ω	θα χώσ
закладывать					заложу
μεταδίδ	ω	θα μετα	δ+σ	ω	θα μεταδώσ
передавать					передам
καταθέτ	ω	θα καταθε	τ+σ	ω	θα καταθέσ
вносить					внесу

Когда последний звук основы настоящего времени -β-, -π-, -πτ-, -φ-, -φτ-, -αυ-, -ευ-, то аористная основа оканчивается на -ψ-.

εξαλείφ	ω	θα εξαλεί	φ+σ	ω	θα εξαλείψ
вычёркивать					вычеркну
κλέβ	ω	θα κλέ	β+σ	ω	θα κλέψ
красть					украду
καλύπτ	ω	θα καλύ	πτ+σ	ω	θα καλύψ
покрывать					покрою
λείπ	ω	θα λεί	π+σ	ω	θα λείψ
отсутствовать					буду отсутствовать
σκοντάφτ	ω	θα σκοντά	φτ+σ	ω	θα σκοντάψ
спотыкаться					споткнусь

Когда последний звук основы настоящего времени -γ-, -γγ-, -κ-, -σκ-, -χ-, -χν-, -σσ-, -ττ-, -ζ-, то аористная основа оканчивается на -ξ-.

λήγ	ω	θα λή	γ+σ	ω	θα λήξ
заканчивать					закончу
έλκ	ω	θα ελ	κ+σ	ω	θα έλξ
притягивать					притяну
προσέχ	ω	θα προσέ	χ+σ	ω	θα προσέξ
замечать					замечу
ψάχυν	ω	θα ψά	χν+σ	ω	θα ψάξ
искать					поищу
υποτάσσει	ω	θα υποτά	σει+σ	ω	θα υποτάξ
подчинять					подчиню
πλήττ	ω	θα πλή	ττ+σ	ω	θα πλήξ
ударять					ударю

В глаголах в будущем однократном времени нет приращения. Приращение встречается только в глаголах в прошедшем несовершенном (имперфекте) и прошедшем совершенном (аористе) временах. Например:

ενεστίωτας / наст. вр.					αόριστος / аорист						
основа наст. вр.		окончание			приращение			аорист. осн		окончание	
	δέν	-	ω			έ	-	δεσ	-	α	
завязывать					завязал						
επι	-	δέν	-	ω	επ	-	έ	-	δεσ	-	α
περ ^ε вязывать					περ ^ε вязал						

μέλλοντας στιγμιαίος / буд. одн. вр.					
			аористная основа		оконч
θα				δέσ	- ω
завязу					
θα		επι	-	δέσ	- ω
περ ^ε вязу					

Например:

παραλείπω	παρέλειψα	θα παραλείψω, но не θα παρελείψω
пропускать	пропустил	пропущу
ράβω	έραψα	θα ράψω, но не θα εράψω
шить	зашил	зашью

Глаголы в будущем однократном времени спрягаются следующим образом:

εν. αρ. / ед. ч.		
	κοπανίζω - растирать	καταδιώκω - преследовать
εγώ	θα κοπαν-ίσω	θα καταδιώ-ξω
εσύ	θα κοπαν-ίσεις	θα καταδιώ-ξεις
αυτός	θα κοπαν-ίσει	θα καταδιώ-ξει
αυτή		
αυτό		
πλ. αρ. / мн. ч.		
εμείς	θα κοπαν-ίσουμε	θα καταδιώ-ξουμε
εσείς	θα κοπαν-ίσετε	θα καταδιώ-ξετε
αυτοί		

αυτές	θα κοπαν-ίσουν	θα καταδιώ-ξουν
αυτά		
	<i>разотру</i>	<i>буду преследовать</i>

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά με τους τύπους του εξακολουθητικού και στιγμιαίου μέλλοντα των ρημάτων σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски формами будущего длительного и будущего однократного времени, согласно примеру.

	<i>ενεστώτας - наст. время</i>	<i>μέλλοντα εξακολ. - буд. прод. время</i>	<i>μέλ. στιγμιαίος - буд. однокр. время</i>
	πλέκω	θα πλέκω	θα πλέξω
1.		θα παίζω	
2.	ράβω		
3.		θα πληρώνω	
4.			θα σβήσω
5.	βήχω		
6.			θα δείξω
7.		θα σηκώνω	
8.			θα ψήσω
9.	διαβάζω		
10		θα δουλεύω	
11.		θα ντύνω	

Β. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски, согласно примеру.

		<i>ενεστώτας - наст. время</i>	<i>αόριστος - прош. сов. время</i>	<i>μέλ. στιγμιαίος - буд. однокр. время</i>
		τρίβεις	έτριψες	θα τρίψεις
1.	εγώ	υπάρχω		
2.	αυτοί	διαβάζουν		
3.	εγώ	κρύβω		
4.	αυτή	ανάβει		
5.	εμείς	ντύνουμε		
6.	αυτές	ρίχνουν		
7.	εσύ	αρχίζεις		
8.	αυτό	γράφει		
9.	εσείς	διαλέγετε		

10.	εσύ	αποφασίζεις		
11.	(έξω)	βρέχει		

В. Συμπληρώστε τα κενά με εξακολουθητικό ή στιγμιαίο μέλλοντα, ανάλογα με το νόημα.

Заполните пропуски глаголами в форме будущего длительного или будущего однократного времени в зависимости от смысла.

(Εγώ) ..... το μαλλί μου στο κομμωτήριο της κυρίας Μαίρης. (βάψω)

Θα βάψω το μαλλί μου στο κομμωτήριο της κυρίας Μαίρης.

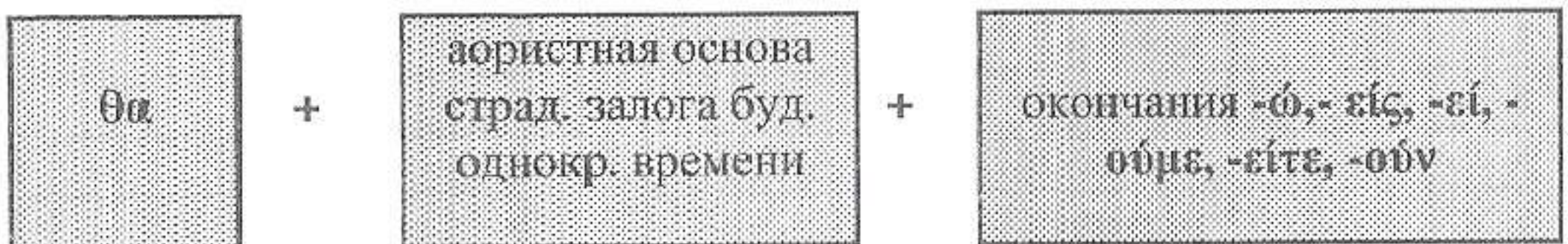
1. (Εμείς) Τι ..... σήμερα από το σούπερ μάρκετ; (ψωνίζω)
2. Το απόγευμα (εσύ) ..... ένα γράμμα στη γιαγιά σου. (γράφω)
3. Κάθε μέρα ..... αυτή την εκπομπή γιατί μου αρέσει. (βλέπω)
4. Η Βασιλική δε ..... σήμερα, θα ξεκουραστεί. (διαβάζω)
5. Σε λίγες ώρες (εμείς) ..... στο βουνό. (φτάνω)
6. Σε δυο μέρες (εγώ) ..... για τη Ρωσία. (ταξιδεύω)
7. Πώς ..... - με πιστωτική (κάρτα) ή τοις μετρητοίς*; (πληρώνω)
8. (Εσύ) Πάντα στο τέλος ..... το μαϊντανό και τον άνηθο. (ρίχνω)
9. .... τον ..... ως τις δέκα. (περιμένω)

*τοις μετρητοίς – наличными, а η πιστωτική (κάρτα) – кредитная карта.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

2. Μέλλοντας στιγμιαίος (συνοπτικός). Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία. / Будущее однократное время. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Будущее однократное время глаголов страдательного залога образуется следующим образом:

Спряжение глаголов в будущем однократном времени:

ενεστώτας / <i>настоящее время</i> - παντρεύομαι	
εγώ	θα παντρευτ-ώ
εσύ	θα παντρευτ-είς
αυτός	θα παντρευτ-εί
αυτή	
αυτό	
εμείς	θα παντρευτ-ούμε
εσείς	θα παντρευτ-είτε
αυτοί	θα παντρευτ-ούν
αυτές	
αυτά	
	<i>женюсь, выйду замуж</i>

Παραδείγματα:

1. Θα κρυφτώ πίσω από την γκαρνταρόμπα. Я спрячусь за гардеробом.
2. Ο κλέφτης θα πιαστεί από την αστυνομία. Вор будет пойман милицией.
3. Ο μαθητής θα εξεταστεί από το δάσκαλο. Ученик будет опрошен учителем.
4. Θα δοθούν μερικά παραδείγματα. Будет дано несколько примеров.

Когда страдательный аорист оканчивается на **-θηκα**, то будущее однократное оканчивается на **-θω**.

<i>ενεσ., παθ. φωνή / наст. вр., страд. залог</i>	<i>αόρ., παθ. φωνή / аорист, страд. залог</i>	<i>μέλ. στιγμ., παθ. φωνή / буд. однокр., страд. залог</i>
κλειδώνομαι	κλειδώθηκα	θα κλειδαθώ
запираться	заперся	запрусь
πικραίνομαι	πικράθηκα	θα πικραθώ
огорчаться	огорчился	огорчусь
λερώνομαι	λερώθηκα	θα λερωθώ
пачкаться	испачкался	испачкаюсь
πληρώνομαι	πληρώθηκα	θα πληρωθώ
быть обиженным	обиделся	буду задет, обижен
μαραίνομαι	μαράθηκα	θα μαραθώ
увядать	увял	увяну

Когда страдательный аорист оканчивается на **-φτηκα**, то будущее однократное оканчивается на **-φτώ**.

<i>ενεσ., παθ. φωνή / наст. вр., страд. залог</i>	<i>αόρ., παθ. φωνή / аорист, страд. залог</i>	<i>μέλ. στιγμ., παθ. φωνή / буд. одн., страд. залог</i>
θάβομαι	θάφτηκα	θα θαφτώ
быть похороненным	был похоронен	буду похоронен
νίβομαι	νίφτηκα	θα νιφτώ
мыться	помылся	помоюсь

<i>ενεσ., παθ. φωνή / наст. вр., страд. залог</i>	<i>αόρ., παθ. φωνή / аорист, страд. залог</i>	<i>μέλ. στιγμ., παθ. φωνή / буд. одн., страд. залог</i>
ράβομαι	ράφτηκα	θα ραφτώ
быть шитым	был шитым	буду шитым
αλείβομαι	αλείφτηκα	θα αλείφτώ
мазаться	смазался	смажусь

Когда страдательный аорист оканчивается на **-σtica**, то будущее однократное время оканчивается на **-στώ**.

<i>ενεσ., παθ. φωνή / наст. вр., страд. залог</i>	<i>αόρ., παθ. φωνή / аорист, страд. злог</i>	<i>μέλ. στιγμ. – παθ. φωνή / буд. одн., страд. залог</i>
πρήσομαι	πρήσtica	θα πρηστώ
раздуться	раздулся	раздуюсь
συγκλονίζομαι	συγκλονίσtica	θα συγκλονιστώ
сильно волноваться	взволновался	взволнуюсь
πιάνομαι	πιάσtica	θα πιαστώ
держаться	держался	удержусь
ζυγίζομαι	ζυγίσtica	θα ζυγιστώ
взвешиваться	взвесился	взвешусь

Когда страдательный аорист оканчивается на **-χtica**, то будущее однократное время оканчивается на **-χτώ**.

<i>ενεστώτας - παθ. φωνή / наст. вр., страд. залог</i>	<i>αόριστος - παθ. φωνή / аорист, страд. залог</i>	<i>μέλ. στιγμιαίος – παθ. φωνή / буд. одн., страд. залог</i>
αρπάσομαι	αρπάχtica	θα αρπαχτώ
схватиться	схватился	схвачусь
σφίγγομαι	σφίχtica	θα σφιχτώ
прижматься	прижался	прижмусь
πειράσομαι	πειράχtica	θα πειραχτώ
обижаться	обиделся	обижусь
ταράσομαι	ταράχtica	θα тαραχτώ
волноваться	взволновался	взволнуюсь

Когда страдательный аорист оканчивается на **-εύτηκα**, то будущее однократное время оканчивается на **-ευτώ**.

<i>ενεστώτας - παθ. φωνή / наст. вр., страд. залог</i>	<i>αόριστος - παθ. φωνή / аорист, страд. залог</i>	<i>μέλ. στιγμιαίος - παθ. φωνή / буд. одн., страд. залог</i>
<i>νυμφεύομαι</i>	<i>νυμφεύτηκα</i>	<i>θα νυμφευτώ</i>
<i>жениться</i>	<i>женился</i>	<i>женюсь</i>
<i>ξοδεύομαι</i>	<i>ξοδεύτηκα</i>	<i>θα ξοδευτώ</i>
<i>тратиться</i>	<i>потратился</i>	<i>потрачусь</i>
<i>κολακεύομαι</i>	<i>κολακεύτηκα</i>	<i>θα κολακευτώ</i>
<i>льстить себя надеждой</i>	<i>льстил себя надеждой</i>	<i>буду льстить себя надеждой</i>
<i>κουρεύομαι</i>	<i>κουρεύτηκα</i>	<i>θα κουρευτώ</i>
<i>стричься</i>	<i>постригся</i>	<i>постригусь</i>
<i>παιδεύομαι</i>	<i>παιδεύτηκα</i>	<i>θα παιδευτώ</i>
<i>стараться</i>	<i>постарался</i>	<i>постараюсь</i>

Когда страдательный аорист оканчивается на **-νθηκα**, то будущее однократное время оканчивается на **-νθώ**.

<i>ενεστώτας - παθ. φωνή / наст. вр., страд. залог</i>	<i>αόριστος - παθ. φωνή / аорист, страд. залог</i>	<i>μέλ. στιγμιαίος - παθ. φωνή / буд. одн., страд. залог</i>
<i>προαισθάνομαι</i>	<i>προαισθάνηκα</i>	<i>θα προαισθανθώ</i>
<i>предчувствовать</i>	<i>предчувствовал</i>	<i>буду предчувствовать</i>
<i>μολύνομαι</i>	<i>μολύνθηκα</i>	<i>θα μολυνθώ</i>
<i>заражаться</i>	<i>заразился</i>	<i>заражусь</i>
<i>κατευθύνομαι</i>	<i>κατευθύνηκα</i>	<i>θα κατευθυνθώ</i>
<i>направляться</i>	<i>направился</i>	<i>направлюсь</i>
<i>ρυπαίνομαι</i>	<i>ρυπάνηκα</i>	<i>θα ρυπανθώ</i>
<i>грязнить (от ρυπαίνω)</i>	<i>загрязнялся</i>	<i>загрязнюсь</i>

Некоторые глаголы образуют неправильное будущее однократное время:

<i>ενεστώτας - παθ. φωνή / наст. вр. - стр. залог</i>	<i>αόριστος - παθ. φωνή / аорист - стр. залог</i>	<i>μέλ. στιγμιαίος - παθ. φωνή / буд. одн. - стр. залог</i>
<i>καίγομαι</i>	<i>κάηκα</i>	<i>θα καώ</i>
<i>гореть</i>	<i>сгорел</i>	<i>сгорю</i>
<i>ντρέπομαι</i>	<i>ντράπηκα</i>	<i>θα ντριπιώ</i>
<i>стыдиться</i>	<i>постыдился</i>	<i>буду стыдиться</i>

χαίρομαι	χάρηκα	θα χαρώ
радоваться	обрадовался	обрадуюсь
γίνομαι	έγινα	θα γίνω
становиться	стал	стану
έρχομαι	ήρθα	θα έρθω
приходить	пришёл	приду

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УΠΡΑЖНЕНИЯ

Γ. Συμπληρώστε τα κενά.

Заполните пропуски.

εγώ	θα ντυθώ		
εσύ		θα τρελαθείς	
αυτός			θα δεχτεί
αυτή			
αυτό			
εμείς	θα ντυθούμε		
εσείς			
αυτοί			θα δεχτούν
αυτές			
αυτά			

Δ. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски, согласно примеру.

Αύριο (εσύ)..... στην τρίχα γιατί θα σε κρίνουν. (ντύνομαι)
 Αύριο θα ντυθείς στην τρίχα γιατί θα σε κρίνουν.

1. Δε ..... το δώρο σου γιατί είναι ακριβό. (δέχομαι)
2. Η πληγή ..... αν δεν την απολυμάνεις. (μολύνομαι)
3. Επειδή ξέχασα το στυλό μου ..... ένα από την Αγγελική (δανείζομαι)
4. Αύριο (εγώ)..... αργά. (σηκώνομαι)
5. .... αδιάκριτος, αν ρωτήσω πόσο χρονών είσαι; (φαίνομαι)
6. .... να σε πάρω στις 8. (έρχομαι)
7. .... να σε δω αύριο. (χαίρομαι)
8. Η νύφη ..... στα άσπρα. (ντύνομαι)

Ε. Αντιστοιχίστε τα συνώνυμα.

Найдите синонимы.

δουλεύω	1	α	βλέπω
κοιτάζω	2	β	καταλαβαίνω
πολεμώ	3	γ	καλύπτω
αντιλαμβάνομαι	4	δ	αποστηθίζω
απομνημονεύω	5	ε	συναντώ
σκεπάζω	6	ζ	μάχομαι
ανταμώνω	7	η	εργάζομαι, μοχθώ

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Глагол **ονειρεύομαι** означает «сниться, видеть во сне, предаваться мечтам, грезить, мечтать».

Κοιμάμαι και ονειρεύομαι. Сплю и вижу сны.

Χθες ονειρεύτηκα τη μητέρα μου. = Χθες είδα στον ύπνο μου τη μητέρα μου. Вчера во сне я увидел мою маму.

Ονειρεύομαι να γίνω πλούσια κάποια μέρα. Мечтаю стать богатой когда-нибудь.

Ο πεινασμένος καρβέλια ονειρεύεται. Голодной курице просо снится. (ΠΟΓΟΒ.)

ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΟΙ Σ УДАРЕНИЕМ НА РАЗНЫХ СЛОΓΑΧ

νότα, η - нота	νώτα, τα - спина, хребет
Ξάνθη, η - Ксанти	ξανθή [прил., ж. р., ед. ч.] - белокурая
ξέρει - знает	ξηρή [прил., ж. р., ед. ч.] - сухая
όμως [союз] - но, однако	ωμός [прил., м. р., ед. ч.] - сырой
ορολογία, η - терминология	ωρολόγια, τα - часы
ουρά, η - хвост, очередь	ούρα, τα - моча
παίζει - играет	πεζοί, οι - пешеходы

Εικοστό όγδοο μάθημα Двадцать восьмой урок

Το εργοστάσιο μεταξουργίας

Το 1833 ο Δανός αρχιτέκτονας Χριστιανός Χάνσεν άρχισε να κατασκευάζει στη σημερινή περιοχή του Μεταξουργείου ένα επίμηκες, λιτό κτίριο, που θα χρησιμοποιείτο ως εμπορικό κέντρο. Ο ιδιοκτήτης του Γεώργιος Κατακουζηνός υπολόγιζε ότι η τοποθέτηση του νέου κέντρου της πόλης στην περιοχή του Κεραμεικού, σύμφωνα με τα σχέδια του Βαυαρού αρχιτέκτονα Κλέντσε, θα οδηγούσε στην αξιοποίηση της ευρύτερης περιοχής. Η ανέγερση όμως του κτιρίου δεν ολοκληρώθηκε, καθώς τελικά το κέντρο της πόλης μεταφέρθηκε στη σημερινή περιοχή της πλατείας Συντάγματος.

Το ημιτελές κτίριο, που δέσποζε στη χέρσα περιοχή, μετασκευάστηκε το 1853 και λειτούργησε με επιτυχία ως μεταξουργείο μέχρι το 1875. Ήταν το πρώτο ατμοκίνητο εργοστάσιο στην Ελλάδα. Κατά τη δεκαετία του 1880 το κτίριο μετατράπηκε σε σύνολο διόροφων κατοικιών με εμφανή τα στοιχεία της νεοκλασικής τεχνοτροπίας.

Το 1993 το συγκρότημα περιήλθε στην κυριότητα του Δήμου Αθηναίων.

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Ποιο ήταν το σχέδιο του ιδιοκτήτη του κτιρίου του Γεωργίου Κατακουζηνού;
2. Τελικά ως τι λειτούργησε το κτίριο;
3. Ποιός είναι σήμερα ιδιοκτήτης του κτιρίου;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

υπολογίζω	ипологизо	рассчитывать
δεσπόζω	деспозо	возвышаться
μετασκευάζω	метаскевазо	переделывать
μετατρέπω	метатрэπο	превращать
περιέρχομαι	периэрхоμε	попадать, доставаться

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

αρχιτέκτονας, ο/η	архитектонас, ο/и	архитектор
σημερινός,-ή,-ό	симеринос-и-ο	сегодняшний,-ая,-ее
περιοχή, η	περιοхи, и	район
μεταξουργείο, το	μεтаксурγιο, το	шелкоткацкая фабрика
επιμήκης,-ης,-ες	эпимικис-ис-ес	продолговатый, удлинённый
λιτός,-ή,-ό	литос-и-ο	простой (без прикрас)
εμπορικός,-ή,-ό	эмборикос-и-ο	торговый,-ая,-οе
τοποθέτηση, η	τοποφетиси, и	расположение
αξιοποίηση, η	аксиопииси, и	употребление в пользу
ευρύς,-εία,-ύ	эврис-иа-и	широкий,-ая,-οе
ανέγερση, η	ανэгерси, и	постройка
πλατεία, η	платиа, и	площадь
ημιτελής,-ής,-ές	имителис-ис-ес	незаконченный,-ая,-οе
χέρσος,-α,-ο	херсос-α-ο	бесплодный,-ая,-οе
ατμοκίνητος,-η,-ο	ατμοκινитос-и-ο	паровой,-ая,-οе
δεκαετία, η	δεκαэτια, и	десятилетие
σύνολο, το	σιноλο, το	комплекс
διώροφος,-η,-ο	διороφος-и-ο	двухэтажный,-ая,-οе
εμφανής,-ής,-ές	эмфанис-ис-ес	явный,-ая,-οе
στοιχείο, το	стихио, το	элемент
νεοκλασικισμός, ο	неокласикизмос, ο	неоклассицизм
τεχνοτροπία, η	тэхнотроπια, и	стиль
συγκρότημα, το	сингροτима, το	комплекс
κυριότητα, η	кириотита, и	владение, собственность

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

μέχρι	мехри	до
-------	-------	----

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Μέλλοντας στιγμιαίος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση.
B' συζυγία. / Будущее однократное время. Действительный залог.
Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Παράδειγμα: **Παράδειγμα** **Παράδειγμα** **Παράδειγμα**
Примеры образования будущего однократного времени:

ενεστώτας / паст. вр.	αόριστος / аорист	μέλ. στιγμ. / буд. одн.
1. Γлаголы, которые образуют будущее однократное время при помощи аористной основы оканчивающейся на -ησ-:		
σταματώ (1)	σταμάτ-ησ-α	θα σταματ-ήσ-ω
останавливать	остановил	остановлю
ηρεμώ (2)	ηρεμ-ησ-α	θα ηρεμ-ήσ-ω
успокаиваться	успокоился	успокоюсь
φιλό (1)	φιλ-ησ-α	θα φιλ-ήσ-ω
целовать	поцеловал	поцелую
περπατώ (1)	περπατ-ησ-α	θα περπατ-ήσ-ω
ходить	проходил	пройду
μελετώ (1)	μελέτ-ησ-α	θα μελετ-ήσ-ω
изучать	изучил	изучу
2. Γлаголы, которые образуют будущее однократное время при помощи аористной основы оканчивающейся на -ασ-:		
χαλάω/-ώ (1)	χάλ-ασ-α	θα χάλ-άσ-ω
портить	испортил	испорчу
περνάω/-ώ (1)	πέρ-ασ-α	θα περ-άσ-ω
проходить	прошёл	пройду
γερνάω/-ώ (1)	γέρ-ασ-α	θα γερ-άσ-ω
стареть	постарел	постарею
3. Γлаголы, которые образуют будущее однократное время при помощи аористной основы оканчивающейся на -εσ-:		
εξαίρω (2)	εξαιρ-εσ-α	θα εξαир-έσ-ω
исключать	исключил	исключу
μπωρώ (2)	μπώρ-εσ-α	θα μπωρ-έσ-ω
мочь	смог	смогу
πονώ (1)	πόν-εσ-α	θα πον-έσ-ω
испытывать боль	испытал боль	испытаю боль
4. Γлаголы, которые образуют будущее однократное время при помощи аористной основы оканчивающейся на -αξ-:		
βαστάω (1)	βαστ-αξ-α	θα βαστ-άξ-ω
удерживать	удержал	удержу
5. Γлаголы, которые образуют будущее однократное время при помощи аористной основы оканчивающейся на -ηξ-:		
βροντάω (1)	βροντ-ηξ-α	θα βροντ-ήξ-ω
греметь	прогремел	прогремлю
ζουλάω (1)	ζούλ-ηξ-α	θα ζουλ-ήξ-ω
жечь	сжигал	сожму
ζουπιάω (1)	ζούπ-ηξ-α	θα ζουπ-ήξ-ω
выжигать	выжигал	выжму

Глаголы второго спряжения в действительном залоге будущего однократного времени спрягаются следующим образом:

	επιθυμῶ - скучать	αποκαλῶ - называть	λυσσάω - беситься
εγώ	θα επιθυμ-ήσ-ω	θα αποκαλ-έσ-ω	θα λυσο-άξ-ω
εσύ	θα επιθυμ-ήσ-εις	θα αποκαλ-έσ-εις	θα λυσο-άξ-εις
αυτός αυτή αυτό	θα επιθυμ-ήσ-ει	θα αποκαλ-έσ-ει	θα λυσο-άξ-ει
εμείς	θα επιθυμ-ήσ-ουμε	θα αποκαλ-έσ-ουμε	θα λυσο-άξ-ουμε
εσείς	θα επιθυμ-ήσ-ετε	θα αποκαλ-έσ-ετε	θα λυσο-άξ-ετε
αυτοί αυτές αυτά	θα επιθυμ-ήσ-ουν	θα αποκαλ-έσ-ουν	θα λυσο-άξ-ουν
	соскучусь	назову	взбешусь

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά.

Вставьте пропущенные глаголы.

εγώ	θα αργήσω			
εσύ		θα σχολάσεις		
αυτός,-ή,-ό			θα τραβήξει	
εμείς				θα μπορέσουμε
εσείς	θα αργήσετε			
αυτοί,-ές,-ά		θα σχολάσουν		

Β. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Вставьте пропущенные глаголы, согласно примеру.

		ενεστώτας / наст. вр.	αόριστος / аорист	μελ. στιγμιαίος / буд. одн.
		απαντώ	απάντησα	θα απαντήσω
1.	εσύ	βοηθάς		
2.	εμείς	αργούμε		
3.	αυτοί	τραγουδούν		
4.	εγώ	οδηγώ		
5.	αυτό	τραβά(ει)		
6.	εσείς	προκαλείτε		
7.	αυτοί	διαρκούν		
8.	εσύ	συγχωρείς		

9.	αυτή	επιδρά(ει)		
10.	εσείς	χειρουργείτε		
11.	αυτοί	χαμογελούν		

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του στιγμιαίου μέλλοντα.

Вставьте пропущенные глаголы в подходящей форме будущего однократного времени.

**(Εσύ)..... στο τηλέφωνμα; (απαντώ)
Θα απαντήσεις στο τηλέφωνμα;**

1. Απόψε (εμείς).....στο (κέντρο) "Romeo". (γλεντώ)
2. Αύριο.....νωρίς για να κάνω γυμναστική. (ξυπνώ)
3. (Εγώ).....το κόκκινο φόρεμα. (φορώ)
4. (Εμείς).....από το σούπερ μάρκετ και ..... κόκα κόλα. (περνώ, αγοράζω)
5. Ο Βασίλης .....τα μολύβια; (μετρώ)
6. Ο υπουργός αναφέρθηκε στην τελετή αφής της Ολυμπιακής Φλόγας που ..... η Αρχαία Ολυμπία το 2012. (φιλοξενώ)

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

η πρόσοψη – внешний вид, внешность (не о человеке), лицевая сторона, фасад

η όψη – лицо, внешний вид (о человеке)

η πρόσοψη του μαγαζιού	фасад магазина
η πρόσοψη του σπιτιού	фасад дома
НО:	
γελαστή όψη	улыбчивое лицо
κουρασμένη όψη	измученное лицо
σοβαρή όψη	серьёзное лицо

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Μέλλοντας στιγμιαίος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία. / Будущее однократное время. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Γлаголы данной категории спрягаются следующим образом:

	A' τάξη / 1-ая категория	архаϊκή κλήση	B' τάξη / 2-ая категория
	παραπονιέμαι -	απαρνιέμαι -	λυπούμαι -

	жаловаться	отказываться	жалеть
εγώ	θα παραπονεθώ	θα απαρνηθώ	θα λυπηθώ
εσύ	θα παραπονεθείς	θα απαρνηθείς	θα λυπηθείς
αυτός	θα παραπονεθεί	θα απαρνηθεί	θα λυπηθεί
αυτή			
αυτό			
εμείς	θα παραπονεθούμε	θα απαρνηθούμε	θα λυπηθούμε
εσείς	θα παραπονεθείτε	θα απαρνηθείτε	θα λυπηθείτε
αυτοί	θα παραπονεθούν	θα απαρνηθούν	θα λυπηθούν
αυτές			
αυτά			
	пожалуюсь	откажусь	пожалую

Παραδείγματα:

1. Φοβάμαι ότι θα δημιουργηθεί μεγάλο θέμα αν δεν γυρίσω σήμερα σπίτι. Боюсь, что возникнет проблема, если я не вернусь сегодня домой.

2. Αυτό το χρόνο θα ασχοληθώ με τα ρώσικα. В этом году я займусь уроками русского языка.

3. Το ένα τρίτο του οικοπέδου θα διαιρεθεί στους δύο κληρονόμους. Одна треть участка будет поделена между двумя наследниками. (т. е. поделится).

Γлаголы в аористе (прошедшем совершенном времени) и будущем однократном времени:

ενεστώτας / наст. вр.	αόριστος / аорист	μέλ. στιγμιαίος / буд. одн.
1. Когда глагол в аористе оканчивается на -ήθηκα, то в будущем однократном оканчивается на -ηθώ:		
συγκινούμαι	συγκιν-ήθηκα	θα συγκιν-ηθώ
переживать	переживал	буду переживать
εξομολογούμαι	εξομολογ-ήθηκα	θα εξομολογ-ηθώ
исповедоваться	исповедовался	исповедуюсь
πραγματοποιούμαι	πραγματοποι-ήθηκα	θα πραγματοποι-ηθώ
осуществляться	осуществился	осуществлюсь
2. Когда глагол в аористе оканчивается на -έθηκα, то в будущем однократном оканчивается на -έθω:		
αφαιρούμαι	αφαιρ-έθηκα	θα αφαιρ-εθώ
отвлекаться	отвлёкся	отвлекусь
3. Когда глагол в аористе оканчивается на -έστηκα, то в будущем однократном оканчивается на -εστώ:		
αρκοῦμαι	αρκ-ίστηκα	θα αρκ-εστώ
довольствоваться	довольствовался	буду довольствоваться

εκτελούμαι	εκτελ-έστηκα	θα εκτελ-εστώ
выполняюсь	выполнился	выполнюсь
4. Когда глагол в аористе оканчивается на -άστηκα, то в будущем однократном оканчивается на -αστώ:		
διαπερνιέμαι	διαπερ-άστηκα	θα διαπερ-αστώ
пробивать	пробил	пробью
5. К Когда глагол в аористе оканчивается на -άχτηκα, то в будущем однократном оканчивается на -αχτώ:		
βαστιέμαι	βαστ-άχτηκα	θα βαστ-αχτώ
сдерживаться	сдержался	сдержусь
πετιέμαι	πετ-άχτηκα	θα πετ-αχτώ *
βросаться	бросился	брошусь
6. Когда глагол в аористе оканчивается на -ήχηκα, то в будущем однократном оканчивается на -ηχτώ:		
ρουφιέμαι	ρουφ-ήχηκα	θα ρουφ-ηχτώ
втягиваться	втянулся	втянусь

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Γ. Συμπληρώστε τα κενά, βάζοντας τον τύπο του αορίστου στον στιγμιαίο μέλλοντα.

Вставьте пропущенные глаголы в форме будущего однократного времени.

	αόριστος / προш. сов. вр.	μέλ. στιγμιαίος / буд. одн.	αόριστος / προш. сов. вр.	μέλ. στιγμιαίος / буд. одн.
1.	εκτελέστηκα		φορέθηκα	
2.	απειλήθηκα		λυπήθηκα	
3.	κοιμήθηκα		θυμήθηκα	
4.	φοβήθηκα		κατηγορήθηκα	
5.	βαρέθηκα		ταλαιπωρήθηκα	
6.	εξαιρέθηκα		ειδοποιήθηκα	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

3. Επίθετα σε [-ης,-ης,-ες] / Прилагательные на [-ης,-ης,-ες].

εν. αρ. / ед. ч.			
	αρ. / м.р.	θηλ. / ж.р.	ουδ. / ср.р.
ον./им.	ο συνελ-ής	η συνελ-ής	το συνελ-ές
γεν./род.	του (συνελ-ούς)	της (συνελ-ούς)	του (συνελ-ούς)
αιτ./вин.	το συνελ-ή	τη συνελ-ή	το συνελ-ές
κλ./зв.	- συνελ-ή(ς)	- συνελ-ής	- συνελ-ές

πλ. αρ. / μн. ч.			
ον./им.	οι συνεπ-είς	οι συνεπ-είς	τα συνεπ-ή
γεν./род.	των συνεπ-ών	των συνεπ-ών	των συνεπ-ών
αιτ./вин.	τους συνεπ-είς	εις συνεπ-είς	τα συνεπ-ή
κλ./зв.	- συνεπ-είς	- συνεπ-είς	- συνεπ-ή
	<i>последовательный</i>	<i>последовательная</i>	<i>последовательное</i>

Как прилагательное **συνεπής** склоняются: **διεθνής, -ής, -ές** (международный, -ая, -ое), **συνεχής, -ής, -ές** (непрерывный, -ая, -ое), **ευώδης, -ης, -ες** (благоухающий, -ая, -ее).

Внимание!

1. Не все прилагательные на [-ης, -ής, -ές] имеют родительный падеж единственного числа.

2. Некоторые прилагательные на [-ης, -ής, -ές] используются в качестве существительного. Например: ο **ασθενής** (больной), ο **συγγενής** (родственник) и др.

Когда прилагательные на [-ης, -ής, -ές] выступают в роли субстантивированного прилагательного в предложении, то склоняются по правилам склонения существительного мужского рода с окончанием -ης.

ουσιαστικοποιημένα επίθετα στη γενική πτώση / субстантивированные прил. в родительном падеже	επίθετα στη γενική πτώση / прилагательные в родительном падеже
του ασθενή - больного	του ασθενούς οργανισμού слабого организма
του ευγενή - дворянина	του ευγενούς μετάλλου благородного металла
του συγγενή - родственника	του συγγενούς κλάδου близкой отрасли

Παραδείγματα:

Η υγεία του **ασθενή** παρουσιάζει βελτίωση. Здоровье больного (пациента) улучшается (субстантивированное прилагательное).

Η αντοχή του **ασθενούς** οργανισμού είναι περιορισμένη. Выносливость слабого организма ограничена.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Δ. Κλίνετε τα επίθετα **συνεχής, -ής, -ές**.

Προσклоняйте прилагательные **συνεχής, -ής, -ές**.

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με το κατάλληλο επίθετο.

Заполните пропуски подходящей формой прилагательного.

[αγωνιώδη, επιμελής, συνεπής, τριμελής, διεθνές, ευτυχής, αξιοπρεπής, βραχώδεις, συγγενείς]

1. Η Ρωσική και η Βουλγάρικη είναι..... γλώσσες.
2. Ο Γιώργος είναι ..... στα ραντεβού του.
3. Ο ..... μαθητής διαβάζει τα μαθήματά του.
4. Ο αθλητής έκανε ..... προσπάθεια να νικήσει.
5. Το πλοίο έφτασε στις ..... ακτές.
6. Η ..... μαμά έκλαιγε από χαρά.
7. Ο Διονύσης είναι ..... άνθρωπος.
8. Στο ..... συνέδριο για τα καρδιολογικά νοσήματα παρευρέθηκαν πολλοί επιστήμονες, Έλληνες και ξένοι.
9. Για αυτό το λόγο συστάθηκε ..... επιτροπή.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

4. Το ανώμαλο επίθετο **πολύς, πολλή, πολύ** / Неправильное прилагательное **ο πολύς, η πολλή, το πολύ** (многий) имеет особое склонение.

εν. αρ. / ед. ч.			
	αρ. / м.р.	θηλ. / ж.р.	ουδ. / ср.р.
ον./им.	ο πολύς	η πολλή	το πολύ
γεν./род.	.....	της πολλής	.....
αιτ./вин.	τον πολύ	την πολλή	το πολύ
κλ./зв.	.....	.....	.....
πλ. αρ. / мн. ч.			
ον./им.	οι πολλοί	οι πολλές	τα πολλά
γεν./род.	των πολλών	των πολλών	των πολλών
αιτ./вин.	τους πολλούς	τις πολλές	τα πολλά
κλ./зв.	- (πολλοί)	- (πολλές)	- (πολλά)

Внимание!

- через одну букву **-λ-** пишем, когда окончание у прилагательного **-υ**.

- мужской род и средний род не имеют форм родительного падежа единственного числа.

- когда **πολύ-** встречается в сложных словах пишется через одну букву **-λ-**. Например: **πολυάσχολος,-η,-ο** (очень занятой,-ая,-ое), **το πολύγωνο** (многоугольник), **πολυλογώ** (болтать).

- форма среднего рода единственного числа (**πολύ**) является и наречием.

Όднако же возникает вопрос: Когда употребляем наречие **πολύ**, а когда прилагательное **πολύς, πολλή, πολύ**?

Наречие **πολύ** сопровождает прилагательное, причастие, наречие или глагол, а прилагательное **πολύς, πολλή, πολύ** сопровождает имя существительное. То же самое можно сказать и о прилагательном **λίγο,-η,-ο** и о наречии **λίγο**. Примеры:

С прилагательным (или прилагательное + существительное) употребляется наречие **πολύ**.

- Когда прилагательное (или прилагательное + существительное) стоит в единственном числе, тогда употребляется всегда наречие **πολύ**:

σωστό / правильно:	λάθος / неправильно:
πολύ κακός χαρακτήρας	πολύς κακός χαρακτήρας
πολύ άσχημη χειρονομία	πολλή άσχημη χειρονομία
λίγο καταπιεστική συμπεριφορά	λίγη καταπιεστική συμπεριφορά

Παραδείγματα:

1. Είναι **πολύ έξυπνος** άνθρωπος. Он очень умный (человек).
2. Είναι **λίγο επιθετικός** τις τελευταίες μέρες. Он немного агрессивен в последние дни.
3. Η Αθήνα είναι **πολύ όμορφη** πόλη. Афины – это очень красивый город.

- Когда прилагательное (или прилагательное + существительное) стоит во множественном числе, тогда можно использовать как прилагательное **πολλοί, πολλές, πολλά**, так и наречие **πολύ**, но необходимо обратить внимание на то, чтоб не изменялось значение выражения.

Примеры:

Τα **πολλά** μικρά παιδιά ... - ... Много маленьких детей...

Τα **πολύ** μικρά παιδιά ... - ... Очень маленькие дети...

С причастием употребляется наречие **πολύ**.

Παραδείγματα:

1. Ο Δημήτρης είναι **πολύ χαρούμενος** τελευταία. Дмитрий очень радостный в последнее время.
2. Η Βασιλική είναι **λίγο κουρασμένη**. Василики немного уставшая.

С наречием (в положительной или сравнительной степени) употребляется наречие **πολύ**.

Παραδείγματα:

1. Φέρθηκε **πολύ έξυπνα**. Он поступил очень умно.
2. Ηρθε **πολύ γρήγορα**. Он пришёл очень быстро.

3. Ήρθε πολύ πιο γρήγορα από ότι νόμιζα. Он пришёл намного быстрее, чем я его ожидал.

С глаголом употребляется наречие **πολύ**.

Παραδείγματα:

1. Έκλαψε **πολύ**. Он много плакал.
2. Μιλάει **λίγο**. Он мало разговаривает.

Α с существительным употребляется прилагательное **πολύς, πολλή, πολύ**.

σωστό / правильно:	λάθος / неправильно:
ο πολύς κόσμος - много народу	ο πολύ κόσμος
η πολλή δουλειά - много работы	η πολύ δουλειά
οι πολλοί άνδρες - много мужчин	οι πολύ άνδρες
οι πολλές γυναίκες - много женщин	οι πολύ γυναίκες
οι λίγοι άνθρωποι - мало народу	οι λίγο άνθρωποι
οι λίγες δασκάλες - мало учительниц	οι λίγο δασκάλες

Παραδείγματα:

1. Έβαλες **πολλή** ζάχαρη στον καφέ. Ты положил много сахара в кофе.
2. Βάλε **λίγο** αλάτι στο φαγητό! Положи немного соли в еду!

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ж. Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο του επιθέτου **πολύς, πολλή, πολύ**.

Заполните пропуски правильной формой прилагательного **πολύς, πολλή, πολύ**.

1. .... θόρυβος για το τίποτε.
2. Όποιος κυνηγά ..... λαγούς κανένα δεν πιάνει.
3. Όποιος θέλει τα ....., χάνει και τα λίγα.
4. Όποιος έχει ..... αφεντικά νηστικός απομένει.
5. Ο διάβολος έχει ..... ποδιάρια.
6. Ένας λύκος δεν φοβάται ..... πρόβατα.
7. Το ..... φαγητό βλάπτει την υγεία.
8. Ζαλίστηκα από την ..... ζέστη.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

5. Ακλίτα επίθετα / Несклоняемые прилагательные.

Некоторые прилагательные (обычно заимствованные слова) не склоняются. Эти прилагательные имеют одну и ту же форму во всех родах и падежах единственного и множественного числа.

μπλε (синий,-яя,-ее), *γκρι* (серый,-ая,-οε), *καφέ* (кофейный,-ая,-οε), *ροζ* (розовый,-ая,-οε), *μοβ* (лиловый,-ая,-οε), *μπεζ* (бежевый,-ая,-οε), *ριγέ* (полосатый,-ая,-οε), *αγκαζέ* (заказанный,-ая,-οε, нанятый), *σικ* (шикарный,-ая,-οε) и др.

εν. αρ. / ед. ч.			
	αρ. / м. р.	θηλ. / ж. р.	ουδ. / ср. р.
ον.	ο μπλε ουρανός	η μπλε θάλασσα	το μπλε καπέλο
αιτ.	του μπλε ουρανού	της μπλε θάλασσας	του μπλε καπέλου
γεν.	τον μπλε ουρανό	τη μπλε θάλασσα	το μπλε καπέλο
κλ.	- μπλε ουρανό	- μπλε θάλασσα	- μπλε καπέλο
πλ. αρ. / мн.ч.			
ον.	οι μπλε ουρανοί	οι μπλε θάλασσες	τα μπλε καπέλα
αιτ.	των μπλε ουρανόων	των μπλε θαλασσών	των μπλε καπέλων
γεν.	τους μπλε ουρανούς	τις μπλε θάλασσες	τα μπλε καπέλα
κλ.	- μπλε ουρανοί	- μπλε θάλασσες	- μπλε καπέλα
	<i>синее небо</i>	<i>синее море</i>	<i>синяя шапка</i>

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

3. Συμπληρώστε τα κενά με το κατάλληλο επίθετο.

Заполните пропуски подходящей формой прилагательного.

1. Χθες σκίστηκε το .....μου παντελόνι. [γκρι]
2. Τα .....φλαμέγκο είναι σύμβολο τύχης. [ροζ]
3. Οι φίλοι μας πήγαν διακοπές στη Ρόδο κι έμειναν σε ένα ..... ξενοδοχείο. [λουξ]
4. Φόρεσε εκείνο το .....φόρεμα. [σικ]
5. Από το .....ύφασμα μπορείς να φτιάξεις ένα φόρεμα. [ριγέ]
6. Μου αρέσει το βαθύ .....χρώμα της θάλασσας. [μπλε]
7. Τα..... παπούτσια σου έχουν σκιστεί. [μοβ]
8. Βρήκες τα .....κοκαλάκια σου; [μπεζ]

ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΥ

επιμονή, η - настойчивость, упорство, упрямость	υπομονή, η - терпение
εύνοια, η - благосклонность	έννοια, η - значение
ήλιος, ο - солнце	ήλιο, το - гелий (хим. элемент)
ήμερος [прил., м. р., ед. ч.] - прирученный	ήρεμος [прил., м. р., ед. ч.] - спокойный
θεωρία, η - теория	θεωρείο, το - ложа (в театре)
λεφτά, τα - деньги	λεπτά, τα - лепта (греч. монета)
μήλο, το - яблоко	μύλος, ο - мельница

Εικοστό ένατο μάθημα Двадцать девятый урок

Το μέλι

Μια και η ζάχαρη ήταν άγνωστη στους αρχαίους, το μέλι ήταν κάτι από τα απαραίτητα για την καθημερινή διατροφή.

Πίστευαν μάλιστα οι αρχαίοι ότι το μέλι έπεφτε από τον ουρανό, με την πρωινή δροσιά, πάνω στα λουλούδια και στα φύλλα και από εκεί το μάζευαν οι μέλισσες. Την άποψη αυτή, που σήμερα θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε αφελή, υποστήριξε και ο ρωμαίος ποιητής Βιργίλιος, που αποκαλούσε το μέλι «θείο δώρο».

Κανένας φυσικά δεν αγνοούσε τις θρεπτικές ιδιότητες του μελιού, γι' αυτό, σε κάθε περίπτωση, όλο έπαινοι ακούγονταν. Κι εξυμνούσαν, κυρίως, το μέλι της Αττικής, το περίφημο θυμαρίσιο μέλι.

Η μελισσοκομία ανθούσε όμως σε πολλά μέρη.

Αρκετές φορές γέμιζαν, οι αρχαίοι, μεγάλους αμφορείς με μέλι, τα ανακάτευαν με κρασί για να κάνουν τις σπονδές, τόσο στους θεούς που τιμούσαν, όσο και στις ψυχές των νεκρών.

Τη γλύκα του μελιού δεν παρέλειψε να υμνήσει και ο Θεόκριτος, ο εκπρόσωπος της βουκολικής ποίησης από τις Συρακούσες, που έγραψε στη δωρική διάλεκτο ύμνους, επιγράμματα και βουκολικά ειδύλλια: «Γεμάτο μέλι γλυκερό το στόμα σου να είναι, Θύρσι, και σύκα ολόγλυκα του Αίγυλου γεμάτο· συ ξεπερνάς τον τζίτζικα στο ωραίο το τραγούδι».

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Τι πίστευαν οι αρχαίοι για το μέλι;
2. Ποιος από τους αρχαίους ποιητές έχει υμνήσει το μέλι;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

υποστηρίζω	ипостиризо	поддерживать
αποκαλώ (2)	αποκαλο	называть
εξυμνώ (2)	эксимно	воспевать
ανθώ (2)	ανφo	расцветать
γεμίζω	гeμизо	наполнять
ξεπερνώ (1)	ксεπэрно	превосходить

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

μέλι, το	мели, то	мёд
καθημερινός, -ή, -ό	кафимеринос-и-ο	ежедневный, -ая, -ое
διατροφή, η	διатροфи, и	питание
πρωινός, -ή, -ό	проинос-и-ο	утренний, -яя, -ее
δροσιά, η	δросья, и	роса, свежесть
λουλούδι, το	лулуди, то	цветок
μέλισσα, η	мелиса, и	пчела
αφελής, -ής, -ές	афелис-ис-ес	наивный, -ая, -ое
ποιητής, ο	пиитис, ο	поэт, творец
θρεπτικός, -ή, -ό	φрептиκος-и-ο	питательный, -ая, -ое
έπαινος, ο	эпенос, ο	восхваление, хвала
μελισσοκομία, η	мелисоκομια, и	пчеловодство
θυμάρι, το	фимари, то	тимьян, чебрец
αμφορέας, ο	амфорэас, ο	амфора
σπονδή, η	спонди, и	возлияние
ψυχή, η	психи, и	душа
γλύκα, η	глика, и	сладость
εκπρόσωπος, ο/η	экпросопос, ο/и	представитель, -ница
βουκολικός, -ή, -ό	вуколикос-и-ο	буколический, -ая, -ое
ποίηση, η	пииси, и	поэзия
διάλεκτος, η	диалектос, и	язык, диалект
επίγραμμα, το	эпиграма, то	эпиграмма
ειδύλλιο, το	идилио, то	идиллия
γλυκερός, -ή, -ό	гликерос-и-ο	сладковатый, -ая, -ое
τραγούδι, το	трагуди, то	песня

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Οι προθέσεις / Предлоги – это неизменяемая часть речи, стоящая перед именами или наречиями и указывающая вместе с ними на место, время, способ действия, количество, причину и т. д.

Одни предлоги употребляются только в синтаксических конструкциях **με, σε, για, ως, χωρίς, δίχως, ίσαμε**, а другие употребляются и в качестве первых компонентов сложных слов **προς, μετά, κατά, παρά, αντί, από**.

α). Προθέσεις του καθημερινού λόγου / Предлоги, используемые в каждойдневной речи:

ι.). Με την ονομαστική πτώση / С именительным падежом.

από - из

Από εργάτης μάστορας. Из рабочего стал мастером.

για - в, за

1. Δεν κάνει για μεταφραστής. Он не годится в переводчики.
2. Πάει για αξιωματικός. Метит в офицеры.

ii.). Με τη γενική πτώση / С родительным падежом.

υπέρ - за, ради

1. Πολεμώ υπέρ πατρίδος. Сражаюсь за родину.
2. Το σκορ είναι 2-1 υπέρ της Α.Ε.Κ. Счёт 2:1 в пользу Α.Ε.Κ.

κατά - против

1. Είμαι κατά του πολέμου. Я против войны.
2. Πήρε μέρος στον πόλεμο κατά των Ιταλών. Принял участие в войне против итальянцев.

μέχρι - около, до, вплоть до, почти

Η απόσταση είναι μέχρι δέκα χιλιόμετρα. Расстояние около десяти километров.

Κοгда μέχρι стоит перед словом, которое начинается с гласной буквы, то прибавляется буква -ς в конце: **μέχρις**. Например:

Μέχρις ότου ετοιμαστείς θα κάνω ένα τηλεφώνημα. Пока ты соберёшься, я могу позвонить.

iii.). Με την αιτιατική πτώση / С винительным падежом.

με - с

Παραδείγματα:

1. Χθες πήγα σινεμά με τη μητέρα μου. Вчера я пошёл в кино с моей мамой.
2. Γέλασα με όλη μου την καρδιά. Я посмеялся от души.
3. Неправильно: Πήρε μέρος στον πόλεμο με τους Ιταλούς.
Правильно: Πήρε μέρος στον πόλεμο κατά των Ιταλών. Принял участие в войне против итальянцев.

σε - в, к, на, по, за, через

Παραδείγματα:

1. Θα έρθω σε δύο ώρες. Приду через два часа.

2. Θα έρθω στις δύο. Приду в два (часа).

В предлоге σε перед определённым артиклем τον, την, το, τους, τις, τα исчезает ε и предлог пишется слитно с артиклем:

σε + το(ν)	=	στο(ν)	σε + τους	=	στους
σε + τη(ν)	=	στη(ν)	σε + τις	=	στις
σε + το	=	στο	σε + τα	=	στα

στον άνδρα, στο βασιλιά / στους άνδρες, στους βασιλιάδες
στην καρέκλα, στη γυναίκα / στις καρέκλες, στις γυναίκες
στο βάζο, στο παιδί / στα βάζα, στα παιδιά

Например: Η Ελένη έμεινε στο σπίτι για να διαβάσει. Елена осталась дома, чтоб почитать.

για - для, для того, чтобы, о (об)

Παραδείγματα:

1. Αύριο φεύγω για τη Ρωσία. Завтра я уезжаю в Россию.
2. Κατηγορείται για φόνο. Он обвиняется в убийстве.
3. Ήρθα για (να μείνω) μια εβδομάδα. Я приехал (для того, чтобы остаться) на неделю.

λάθος / неправильно	σωστό / правильно
*Μίλησε για πολλή ώρα μαζί της.	Μίλησε πολλή ώρα μαζί της.
Он очень долго говорил с ней.	
*Για άλλη μια φορά μάς είπε ψέματα.	Άλλη μια φορά μάς είπε ψέματα.
Он ещё раз нас обманул.	
*Έμεινε στη Ρωσία για δύο χρόνια.	Έμεινε στη Ρωσία δύο χρόνια.
Он прожил в России два года.	

*В вышеприведённых примерах για употребляется неправильно, так как данный предлог используется для обозначения причины или повода, а не времени.

ΟΒΡΑΤΙΤΕ ΒΝΙΜΑΝΙΕ

Надо различать следующие слова, которые являются омонимами: γιατί, για τι и για τη.

γιατί; (союз) - почему?

για τι; - о чём? (предлог «ο» + вопросительное местоимение «что»)

για τη - предлог «ο, об» + определённый артикль женского рода.

Παραδείγματα:

1. Αύριο ταξιδεύω για τη Μόσχα. Завтра я поеду в Москву.
2. Για τι μιλούν; О чём говорят?
3. Γιατί φωνάζεις; Ты почему кричишь?
4. Γιατί έχω δίκιο. Потому что я прав.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ**προς - к, по, за**

Αγόρασα πορτοκάλια προς 1 ευρώ το κιλό. Я купил апельсины по 1 евро килограмм (за 1 евро).

ώς - до

Εγγραφές γίνονται ως τις δώδεκα Μαρτίου. Зачисление будет до двенадцатого марта.

Предлог **ώς** и частица **σαν**, которая употребляется с именительным падежом без определённого артикля или с винительным падежом и определённым артиклем: έτρεχε **σαν** λαγός - бегал как заяц / έτρεχε **σαν το** λαγό που είδαμε χθες - бегал как заяц, которого мы видели вчера.

Μίλησε **ως** ειδικός. Он говорил словно специалист.

Μίλησε **σαν** ειδικός. Он говорил как специалист.

Надо различать наречие **ως** (без ударения) и предлог **ώς** (с ударением).

Ως συνήθως, δεν δουλεύει. Как обычно не работает.

από - из, от, с

1. Η Βασιλική είναι από τη Λάρισα. Василики из города Лариса.
2. Ο Θάνος είναι μεγαλύτερος από την αδελφή του. Φανος старше своей сестры.

ανά - по, в

1. Καίει 1 ευρώ ανά χιλιόμετρο. Сжигает 1 евро за километр.
2. Έγινε γνωστός ανά ολόκληρη την υφήλιο. Он стал известен всему миру.

κντά - к, по, на, возле, около

1. Κατά τις δέκα. К десяти часам.
2. Κατά τον κύριο Γουντάνα, τα παιδιά πρέπει να δουλεύουν από μικρά. По словам Гунданаса, дети должны работать с детства.

παρά - при, около, возле, у, несмотря на, вопреки, без

1. Πέντε παρά είκοσι. Без двадцати пять.
2. Παρά τις προσπάθειές τους, δεν βρήκαν το παιδί. Несмотря на все усилия, ребёнка не нашли.

μετά - после, спустя, через

1. Μετά το τέλος της εργασίας πήγαμε σπίτι. После работы мы пошли домой.

Повторение!

Σωστό / Правильно	Λάθος / Неправильно
*Μετά τον πόλεμο... После войны...	Μετά από τον πόλεμο...
Πριν από τον πόλεμο... Перед войной...	Πριν τον πόλεμο...

*см. урок №10 на стр. 111.

χωρίς - без

1. Καφέ χωρίς καφεΐνη. Кофе без кофеина.
2. Παλούτσια χωρίς κορδόνια. Туфли без шнурков.

μέχρι - до

Θα μείνω στην Αθήνα μέχρι το Σάββατο. Я останусь в Афинах до субботы.

δίχως - без

Ο Βασίλης φοβάται ότι θα μείνει δίχως φίλους. Василий боится, что останется без друзей.

υπό - под

Το πτώμα βρέθηκε υπό το έδαφος. Труп был найден под землёй.

έως - до

1. Πήγανε έως την κορυφή. Они дошли до вершины.
2. Έως την Παρασκευή. До пятницы.

Ίσαμε - до, вплоть до

Ίσαμε το γιαλό. До берега.

б). Σύνθετες προθετικές εκφράσεις / Сложные предлоги.

Это или сочетания предлогов, или сочетания наречий и предлогов:

- сочетания предлогов:

αντί για - вместо

Αντί για μένα, θα πάει ο Γιάννης. Вместо меня пойдёт Янис.

ανάμεσα σε - между, среди

Ο Γιάννης βρισκόταν συνέχεια ανάμεσα σε φίλους. Янис всегда находился среди друзей.

χάρη σε - благодаря

Χάρη στο θάρρος του κέρδισε στο διαγωνισμό. Благодаря его смелости он выиграл конкурс.

Этот предлог употребляется, когда речь идёт о благоприятном развитии событий. Например:

χάρη στο θάρρος ...	благодаря смелости ...
χάρη στις ευνοϊκές καιρικές συνθήκες ...	благодаря хорошей погоде ...
χάρη στην υπευθυνότητά σου ...	благодаря его ответственности ...

Λάθος / Неправильно употребляется «χάρη σε» в выражениях:

χάρη στην αμέλεια του ...	по его небрежности ...
χάρη στην ανευθυνότητά του ...	по его безответственности...

В таком случае употребляем вместо «χάρη σε»

- εξαιτίας + род. пад. или λόγω + род. пад. Например:

1. Εξαιτίας του εγωισμού του, έχασε την εμπιστοσύνη της. Из-за своего эгоизма, он потерял её доверие.

2. Εξαιτίας της ανευθυνότητάς του, έχασε τη δουλειά του. Из-за своей безответственности, он потерял работу.

- предлог από + вин. пад. Например:

1. Από τον εγωισμό του έχασε την εμπιστοσύνη της.

2. Από την ανευθυνότητά του έχασε τη δουλειά του.

εκτός από - кроме

Εκτός από τα σοκολατάκια πήρα και μια τούρτα. Кроме шоколадных конфет, я купил и торт.

- сочетания наречий и предлогов:

μπροστά σε - перед

Είμαι μπροστά στο Πανεπιστήμιο. Я перед Университетом.

μπροστά από - перед

Θα περιμένω μπροστά από την ταβέρνα. Я буду ждать перед таверной.

πάνω σε - на

Το βιβλίο είναι πάνω στο τραπέζι. Книга на столе.

πάνω από - над

Η λάμπα είναι πάνω από το τραπέζι. Лампа над столом.

κάτω σε - вниз (на), внизу

Το παιδί έπεσε κάτω στο πάτωμα. Ребёнок упал на пол.

κάτω από - под

Το βιβλίο έπεσε κάτω από το τραπέζι. Книга упала под стол.

μέσα σε - внутри

Το στυλό είναι μέσα στην τσάντα μου. Ручка у меня в сумке.

έξω από - вне, за пределами

Το παιδί περιμένει έξω από το σχολείο. Ребёнок ждёт за (вне) школой.

πίσω από - за, сзади

Το μολύβι έπεσε πίσω από τη βιβλιοθήκη. Карандаш упал за книжный шкаф.

μαζί με - вместе с

Είμαστε είκοσι **μαζί με** τον ξεναγό. Нас двадцать человек вместе с экскурсоводом.

в). Προθέσεις λογιότερου ύφους / Предлоги, употребляющиеся в книжной речи. Часто употребляемые предлоги это следующие:

ι). Με τη γενική πτώση / С родительным падежом.

από - с

Τον γνωρίζω **από** είκοσι ετών. Я его знаю с двадцати лет.

διά - по

1. Ταξιδεύω **διά** της θαλάσσης. Путешествую по морю.
2. Το ζήτημα θα λυθεί **διά** της διπλωματικής οδού. Вопрос будет решён дипломатическим путём.

περί - о

Περί τίνος πρόκειται; О чём речь?

επί - на, в, по, во время

Επί Τουρκοκρατίας. Во время турецкого владычества.

αντί - вместо

Το διαμέρισμα πωλείται **αντί** ενενήντα πέντε χιλιάδων ευρώ. Квартира продаётся за 95.000 евро.

προ - перед, до

1. Προ ετών. Много лет тому назад.
2. Προ των εκλογών. Перед выборами.

άνευ - без

Άνευ συμπαράστασης. Без поддержки.

ένεκα / ένεκεν - ради, ввиду того что, из-за, по причине

1. Ένεκα ανυπέρβλητων δυσκολιών. Из-за непреодолимых трудностей.

2. Προσφέρθηκε στον υπουργό τιμής ένεκεν αντίγραφο αρχαίου αγάλματος. В знак почёта, министру была преподнесена копия древней статуи.

ενώπιον - в присутствии (кого-либо)

Η απονομή* έγινε ενώπιον του υπουργού. Награждали в присутствии министра.

*Не путайте: απονομή, η (награждение) и υπομονή, η (терпение).

μεταξύ - между, среди

Μεταξύ φίλων. Среди друзей.

χάριν - благодаря

Πολέμησαν χάριν της σωτηρίας της πατρίδας. Сражались ради спасения родины.

πλην - кроме, за исключением (в математике «минус»)

1. Στο γάμο της ήρθαν όλοι, πλην του θείου της. На её свадьбу пришли все, за исключением дяди.

2. Πέντε πλην δύο ίσον τρία. Пять минус два будет три.

υπό - от

Διέπραξε το έγκλημα κινούμενος υπό νοσηρής ζήλιας. Совершил преступление, на которое его толкнула ревность.

μετά - с, вместе с

Παρέστη* στη δεξίωση μετά της συζύγου του. Присутствовал на приёме вместе со своей супругой.

*Γлагол (παρίσταμαι – присутствовать) принадлежит к группе страдательных глаголов (древнегреческие глаголы на -μι), которые употребляются в официальном, деловом языке. Употребляется форма настоящего времени и форма имперфекта.

	Ενεστώτας / наст. вр.	Παρατατικός / имперфект
εγώ	παρίστα - μαι	παρίστα - μην
εσύ	παρίστα - σαι	παρίστα - σε
αυτός, -ή, -ό	παρίστα - ται	παρίστα - το

εμείς	παριστά - μεθα	παριστά - μεθα
εσείς	παρίστα - σθε	παρίστα - σθε
αυτοί, -ές, -ά	παρίστα - νται	παρίστα - ντο

В аористе употребляется форма 3-его лица единственного числа - **παρέστη** (присутствовал) и 3-его лица множественного числа - **παρέστησαν** (присутствовали). Используется и причастие **παριστάμενος, -η, -ο** (присутствующий, -ая, -ее).

Таким образом спрягаются и глаголы:

ίσταμαι стоять, **καθίσταμαι** становиться, **εγκαθίσταμαι** поселяться, устраиваться, **αντικαθίσταμαι** заменяться, **αποκαθίσταμαι** восстанавливаться, **υποκαθίσταμαι** быть подменённым, **προΐσταμαι** стоять во главе, **εξανίσταμαι** возмущаться, **ενίσταμαι** (юр.) возражать, **συνίσταμαι** состоять, **συμπαρίσταμαι** содействовать, **υφίσταμαι** подвергаться, **αφίσταμαι** различаться.

ii). Με την αιτιατική πτώση / С винительным падежом.

επί - на, в по, в течение

Καθόταν ακίνητος επί τρεις ώρες. Он сидел неподвижно в течение трёх часов.

В каждодневной речи можно заменить:

Καθόταν ακίνητος τρεις ώρες.

Этот предлог употребляется широко и в математике: **δύο επί τρία ίσον έξι** - два умножить на три будет шесть.

περί - около

Περί τους είκοσι άνδρες. Около двадцати мужчин.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

A. Βάλτε την κατάλληλη πρόθεση σύμφωνα με το παράδειγμα.
Вставьте подходящий предлог согласно примеру.

Δεν έχει ρούχα..... το χειμώνα. [για, με, δίχως]
Δεν έχει ρούχα για το χειμώνα.

1. Έρχομαι ..... δυο λεπτά. [με, σε, ανά]
2. Αυτό το χωριό βρίσκεται ..... τα δυτικά της Αθήνας. [ως, ανά, προς]
3. Ήταν ..... το φίλο της. [κατά, με, παρά]
4. .... τη Δευτέρα θα βρίσκεται εδώ. [για, με, ως]
5. Θα ταξιδέψουμε ..... τη Μόσχα αεροπορικώς. [μέχρι, με, χωρίς]
6. .... το βράδυ θα έχει δείξει [με, ίσαμε, δίχως]
7. Ταξιδέψαμε ..... τη Μόσχα ..... την Αθήνα. [παρά, χωρίς, έως, από]

8. Το σχολείο μου είναι 100 μ. .... την πλατεία. [από, παρά, χωρίς]
9. Δουλέψανε ..... τέσσερις. [κατά, ανά, παρά]
10. Πάμε ..... τη θάλασσα. [με, χωρίς, κατά]
11. Η ώρα είναι δέκα ..... είκοσι. [χωρίς, παρά, για]
- 12..... την εκκλησία το δεύτερο στενό αριστερά. [μετά, με, δίχως]
13. Έφυγε ..... προειδοποίηση. [μέχρι, χωρίς, ίσαμε]
14. Δουλέψαμε ..... το πρωί ..... το βράδυ. [από, έως, μετά, χωρίς]
15. Φτάσαμε στην κορυφή ..... τις δυσκολίες. [μετά, κατά, παρά]
16. Έκλαιγε ..... αιτία. [δίχως, κατά, για]

Β. Απαντήστε όπως στο παράδειγμα.

Отвѣтьте согласно примеру.

Πού είναι το φόρεμα; [πάνω σε, το κρεβάτι]
 Το φόρεμα είναι πάνω στο κρεβάτι.

1. Πού είναι ο πίνακας; [σε, τον τοίχο]
2. Πού είναι το τετράδιο; [κάτω σε, το πάτωμα]
3. Πού είναι η καρέκλα; [πίσω από, το γραφείο]
4. Πού βρίσκεται ο Μάνος; [μπροστά σε, το Μουσείο]
5. Πού είναι το στυλό; [κάτω από, το θρανίο]
6. Πού βρίσκεται η κορνίζα; [πάνω σε, το κομοδίνο]
7. Πού είναι το βιβλίο; [μέσα σε, η τσάντα]
8. Πού βρίσκεται η Βασιλική; [μπροστά από, το Πανεπιστήμιο]
9. Πού είναι η λάμπα; [πάνω από, το τραπέζι]
10. Πού είναι τα ξύλα; [δίπλα σε, το τζάκι]
11. Πώς πέτυχε ο Βασίλης; [μέσα από, πολλοί κόποι]
12. Πού είναι ο Βασίλης; [μέσα σε, το δωμάτιο]
13. Πού στέκεται ο Κώστας; [δίπλα σε, ο Διονύσης]
14. Από πού πέρασε η γάτα; [μέσα από, το δωμάτιο]

Β. Επιλέξτε την κατάλληλη λέξη.

Вставьте подходящий предлог.

1. .... δεν ήρθες χθες; [γιατί, για τη]
2. Ερχόμαστε ..... γιορτή. [για τη, για τι]
3. .... έφυγες; [γιατί, για τη]
4. Το λεωφορείο είναι ..... Θεσσαλονίκη. [για τη, γιατί]
5. Έφυγε ..... δουλειά. [για τη, γιατί]
6. Έφυγα ..... είχα δουλειά. [γιατί, για τι]
7. .... σου μίλησε απότομα; [γιατί, για τη]
8. Η παραγγελία είναι ..... Δευτέρα. [για τη, γιατί]
9. Δεν ξεκουράζεται καθόλου ..... δεν προλαβαίνει. [γιατί, για τι]

**ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΥΣ Σ УДАРЕНИЕМ НА
РАЗНЫХ СЛОГАХ**

παίρνω - брать	περνώ - проходить
πάνω [нареч.] - наверху	πανό, το - плакат
πάπας, ο - папа (римский)	παπάς, ο - священник, поп
πίνω - пить	πεινώ - быть голодным
πόδια, τα - ноги	ποδιά, η - фартук
πόσο [мест.] - сколько	ποσό, το - количество
ρόλο, το(ν) - роль (вин. п.)	ρολό, το - рулон

Τριακοστό μάθημα Тридцатый урок

Επιστολή του Ιμπραήμ Πασά περί παραδόσεως του Μεγάλου Σπηλαίου

Ευγενέστατε Ηγούμενε και υπόλοιποι Παπάδες και καλόγεροι του Μεγάλου Σπηλαίου,

σας σημειώνω ότι είμαστε φερμένοι με τον υψηλότατο Ιμπραήμ πασά, αφέντη μας, στον κάμπο Καλαβρύτων εδώ και τέσσερις ημέρες και έχουμε μεγάλη ορδή και ετοιμασία για την πολιορκία του Μοναστηρίου του Μεγάλου Σπηλαίου. Γρήγορα περιμένουμε να μας έλθουν τα τόπια, οι μπόμπες και αρκετά σύνεργα για μήνες κι έπειτα από μία ή και δύο ημέρες θα ρίξουμε τις ορδές μας για πολιορκία του μοναστηρίου. Με αυτήν (επιστολή) σας προσκαλώ να λυπηθείτε το μοναστήρι σας να μην τύχει και χαλάσει και αφού τον υπόλοιπο καιρό δεν χάλασε μην τύχει και χαλάσει τώρα. Και μάλιστα οι πλέον ανόητοι από εσάς ήρθαν και προσκύνησαν στον αφέντη μας και γλίτωσαν τα χωριά τους και το λαό και τη ζωή τους και την περιουσία τους. Λοιπόν του λόγου σας είστε γνωστικότεροι από εκείνους και πρέπει να στοχασθείτε το κάθε πράγμα καλύτερα. Παραπάνω δεν σας γράφω, αν θέλετε να πληροφορηθείτε και από το γράμμα του φίλου μου του Φωτήλα, που θέλει να σας συμβουλευσει ο ίδιος. Ηγούμενε, πρέπει να στοχασθείς ότι αυτό το κίνημα των Ρωμιών (Ελλήνων) δεν θα πετύχει, λοιπόν σαν νοήμων που είσαι σκέψου καλά πως δεν θα βρεις καλό τέλος και θα είσαι νικημένος. Πρέπει να ξέρεις ότι αυτό που σας γράφω, το γράφω με εντολή του υψηλοτάτου αφέντη μας, και να μου απαντήσετε στα όσα σας γράφω.

ΣΑΜΗ ΕΦΕΝΤΗΣ
ΣΕΓΝΕΖΤΙΠΗ ΕΦΕΝΤΗΣ

21^η Ιουνίου 1827

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Τι λέει το γράμμα του Ιμπραήμ Πασά;
2. Ποια είναι η απειλή στην περίπτωση μη υπακοής;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

χαλάω, -ώ	халао, -о	портить, разрушать
προσκαλώ	проскало	призывать, приглашать
τυγχάνω	тинхано	случаться
προσκυνώ	проскино	покоряться
γλιτώνω	глитono	спасать
στοχάζομαι	стохазоме	обдумывать
πληροφορώ	плирофоро	извещать, узнавать
πετυχαίνω	петихено	добиваться, удаваться

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

επιστολή, η	эпистоли, и	письмо, послание
παράδοση, η	парадоси, и	сдача
ευγενής, -ής, -ές	эвгенис-ис-ес	любезный, -ая, -ое
ηγούμενος, ο	игуменос, ο	игумен
καλόγερος, ο	калогерос, ο	монах
υψηλότατος, -η, ο/η	ипсилотатос, -и, ο/и	его (её) высочество
αφέντης, ο	афендис, ο	господин
κάμπος, ο	камбос, ο	равнина
ορδή, η	орди, и	орда
πολιορκία, η	полиоркиа, и	осада
μοναστήρι, το	монастири, το	монастырь
τόπι, το	топи, το	пушка
μπόμπα, η	бомба, и	бомба
ανόητος, -η, -ο	аноитос-и-ο	глупый, -ая, -ое
περιουσία, η	периусиа, и	имущество
γνωστικός, -ή, -ο	гностикос-и-ο	разумный, -ая, -ое
γράμμα, το	грама, το	письмо
κίνημα, το	кинима, το	движение, восстание
νοήμων, ο	ноимон, ο	сообразительный

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

πλέον	плеон	самый
-------	-------	-------

Εκφράσεις / Выражения

- ...παραπάνω δεν σας γράφω... - не пишу вам более
 ...πρέπει να στοχασθείς... - ты должен обдумать
 ...θα ρίξουμε τις ορδές μας για πολιορκία του μοναστηρίου... - ваш монастырь будет подвергнут осаде.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

1. Προθέσεις σε παγιωμένες εκφράσεις / Предлоги, употребляемые в устойчивых (фразеологических) выражениях. Фразеологическими выражениями являются стереотипные, устойчивые, чаще происходящие от пословиц выражения.

ανά πάσα στιγμή – в любой момент	κατά τύχη – случайно
ανά τον κόσμο – по всему свету	κατόπιν εορτής – после праздника
άνευ όρων – без условий	με λίγα λόγια – одним словом
άνευ διδασκάλου – без учителя	μεταξύ μας – между нами
για την ώρα – на данный момент	μεταξύ φίλων – среди друзей
διά θαλάσσης – по морю	μέχρι θανάτου – до смерти
διά παντός – навсегда	μέχρι στιγμής – пока, до сих пор
διά τούτο – поэтому	παρά τρίχα – еле-еле, чуть-чуть
δίχως αιτία – без причины	πλην τούτου – кроме того
δίχως άλλο – непременно	προ ολίγου – недавно
εις το επανιδείν – до скорого свидания	προ Χριστού – до нашей эры
εκ δεξιών – справа	προς Θεού – ради Бога
εκ παραδρομής – по невнимательности	προς το παρόν – пока, на данный момент
εξ αποστάσεως – на расстоянии	συν Θεώ – с божьей помощью
εξ αριστερών – слева	συν τοις άλλοις – помимо всего прочего
εξ άπαντος – непременно	υπέρ παν άλλο – больше всего
εν μέρει – отчасти	υπό τον ήλιο – под солнцем
εν τω μεταξύ – между тем	υπό τον όρο – при условии
εν αναμονή – в ожидании	υπό το πρόσχημα – под видом
ενώπιον του κοινού – перед публикой	λόγου χάριν – например
επί της ουσίας – по существу	παραδείγματος χάριν – например
επί λέξει – слово в слово	χωρίς αιτία – без причины
επί τόπου – на месте	
κατά κανόνα – как правило	

2. Υποτακτική έγκλιση / Сослагательное наклонение представляет обозначаемое глаголом действие, как желаемое или предполагаемое.

Например: *όταν πέσει χιόνι* - когда пойдёт снег, *όταν φτάσω στο σχολείο* - когда дойду до школы, *όταν πλέξω τις κάλτσες* - когда свяжу носки, *όταν κατέβω από το βουνό* - когда спущусь с горы.

Сослагательное наклонение имеет формы настоящего времени, аориста и перфекта. Но только в аористе, активном и пассивном, сослагательное наклонение глаголов не совпадает с формами изъявительного наклонения. Например:

Настоящее время: *αράζω* (изъявительное наклонение) – *όταν αράζω* (сослагательное наклонение) = совпадают формы изъявительного и сослагательного наклонений, **НО**

Аорист: *άραξα* (изъявительное наклонение) – *όταν αράζω* (сослагательное наклонение) = не совпадают формы изъявительного и сослагательного наклонений.

Формы сослагательного наклонения образуются при помощи частиц или союзов *να* (*ας*), *για να* или других союзов (в формах аориста – *άμα*, *αφού*, *ίσως*, *μόλις*, *μήπως*, *όποτε*, *όποιος*, *όπου*, *πριν*, *προτού*, *ωσότου*, *ώσπου*): *να μου απαντήσεις*, *για να το λύσω*, *ωσότου τελειώσω*. Иногда встречаются и самостоятельно: *έρθεις δεν έρθεις*, *εγώ θα ξεκινήσω*.

Образование настоящего времени сослагательного наклонения		
ενεστώτας / наст. вр		ενεσ., υποτακτική / наст. вр., сосл. накл.
<i>αράζω</i>	→	[<i>όταν</i>] <i>αράζω</i>
<i>причаливать</i>		[<i>когда</i>] <i>причаливаю</i>
Образование прошедшего совершенного времени сослагательного наклонения		
αόριστος / прош. сов. вр.		αόριστος - υποτακτική / прош. сов. вр., сосл. накл.
<i>άραξα</i>	→	[<i>όταν</i>] <i>αράζω</i>
<i>причалил</i>		[<i>когда</i>] <i>причалию</i>

Глаголы действительного залога первого и второго спряжения сослагательного наклонения настоящего времени спрягаются следующим образом:

	Α' συζυγία / I-οε спряжение	Β' συζυγία / II-οε спряжение	
		Α' τάξη / 1-ая категория	Β' τάξη / 2-ая категория
εγώ	[<i>όταν</i>] <i>σκουπίζω</i>	[<i>όταν</i>] <i>μελετώ</i>	[<i>όταν</i>] <i>αθετώ</i>
εσύ	[<i>όταν</i>] <i>σκουπίζεις</i>	[<i>όταν</i>] <i>μελετάς</i>	[<i>όταν</i>] <i>αθετείς</i>
αυτός	[<i>όταν</i>] <i>σκουπίζει</i>	[<i>όταν</i>] <i>μελετά/ει</i>	[<i>όταν</i>] <i>αθετεί</i>
αυτή			
αυτό			

εμείς	[όταν] σκουπίζουμε	[όταν] μελετάμε	[όταν] αθετούμε
εσείς	[όταν] σκουπίζετε	[όταν] μελετάτε	[όταν] αθετείτε
αυτοί	[όταν] σκουπίζουν	[όταν] μελετάν/ε	[όταν] αθετούν/ε
αυτές			
αυτά			
	[когда] подметаю	[когда] изучаю	[когда] нарушаю

Γлаголы действительного залога первого и второго спряжения сослагательного наклонения прошедшего совершенного времени (аористе) спрягаются следующим образом:

	Α' συζυγία / I-οε σπράжение	Β' συζυγία / II-οε σπράжение	
		Α' τάξη / 1-αγ κατηγορία	Β' τάξη / 2-αγ κατηγορία
εγώ	[όταν] λιώσω	[όταν] νικήσω	[όταν] απειλήσω
εσύ	[όταν] λιώσεις	[όταν] νικήσεις	[όταν] απειλήσεις
αυτός	[όταν] λιώσει	[όταν] νικήσει	[όταν] απειλήσει
αυτή			
αυτό			
εμείς	[όταν] λιώσουμε	[όταν] νικήσουμε	[όταν] απειλήσουμε
εσείς	[όταν] λιώσετε	[όταν] νικήσετε	[όταν] απειλήσετε
αυτοί	[όταν] λιώσουν	[όταν] νικήσουν	[όταν] απειλήσουν
αυτές			
αυτά			
	[когда] растаю	[когда] стану победителем	[когда] буду угрожать

Γлаголы страдательного залога первого и второго спряжения (1-ογ и 2-ογ категории) сослагательного наклонения настоящего времени (аористе) спрягаются следующим образом:

	Α' συζυγία / I-οε σπράжение	Β' συζυγία / II-οε σπράжение	
		Α' τάξη / 1-αγ κατηγορία	Β' τάξη / 2-αγ κατηγορία
εγώ	[όταν] αγωνίζομαι	[όταν] αναρωτιέμαι	[όταν] περιποιούμαι
εσύ	[όταν] αγωνίζεσαι	[όταν] αναρωτιέσαι	[όταν] περιποιείσαι
αυτός	[όταν] αγωνίζεται	[όταν] αναρωτιέται	[όταν] περιποιείται
αυτή			
αυτό			

εμείς	[όταν] αγωνιζόμαστε	[όταν] αναρωτιόμαστε	[όταν] περιποιόμαστε
εσείς	[όταν] αγωνίζεστε	[όταν] αναρωτιέστε	[όταν] περιποιείστε
αυτοί	[όταν] αγωνίζονται	[όταν] αναρωτιούνται	[όταν] περιποιούνται
αυτές			
αυτά			
	[κοгда] <i>сражаюсь</i>	[κοгда] <i>задаюсь вопросом</i>	[κοгда] <i>ухаживаю</i>

Γлаголы страдательного залога первого и второго спряжения сослагательного наклонения прошедшего совершенного времени спрягаются следующим образом:

	Α συζυγία / I-οε спряжение	Β' συζυγία / II-οε спряжение	
		Α' τάξη / 1ая категория	Β' τάξη / 2ая категория
εγώ	[όταν] ονειρευτώ	[όταν] παρηγορηθώ	[όταν] συγκινηθώ
εσύ	[όταν] ονειρευτείς	[όταν] παρηγορηθείς	[όταν] συγκινηθείς
αυτός	[όταν] ονειρευτεί	[όταν] παρηγορηθεί	[όταν] συγκινηθεί
αυτή			
αυτό			
εμείς	[όταν] ονειρευτούμε	[όταν] παρηγορηθούμε	[όταν] συγκινηθούμε
εσείς	[όταν] ονειρευτείτε	[όταν] παρηγορηθείτε	[όταν] συγκινηθείτε
αυτοί	[όταν] ονειρευτούν	[όταν] παρηγορηθούν	[όταν] συγκινηθούν
αυτές			
αυτά			
	[κοгда] <i>буду мечтать</i>	[κοгда] <i>буду тешиться</i>	[κοгда] <i>буду переживать</i>

Отрицательные формы сослагательного наклонения образуются при помощи частицы μη(ν) = не.

Σωστό:

Να μην ξεχάσεις να βάλεις τα ρούχα σου στην ντουλάπα. Не забудь положить свои вещи в шкаф / чтоб не забыл положить свои вещи в шкаф.

Λάθος: Να δεν ξεχάσεις να φέρεις το βιβλίο.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Γράψτε την υποτακτική των ρημάτων.

Напишите глаголы в форме сослагательного наклонения глаголов.

αθετώ, ονειρεύομαι

Б. Μεταφράστε.

Переведите.

1. Το φάρμακο αυτό σας το έγραψε ο γιατρός μόνο για το συγκεκριμένο πρόβλημα. Δεν πρέπει να το δίνετε σε άλλα άτομα ή να το χρησιμοποιείτε για κάποια άλλη πάθηση, χωρίς προηγουμένως να έχετε συμβουλευτεί ένα γιατρό.

2. Να μην διατηρείτε το φάρμακο σε ερμάρια του λουτρού, διότι η ζέστη και η υγρασία μπορεί να αλλοιώσουν τη χημική του σύνθεση.

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Для включения телевизора, радио, света используем глагол: **ανάβω** (зажигать, включать) и **ανοίγω** (открывать).

Ανάβω / ανοίγω την τηλεόραση. Включать телевизор.

Ανάβεις / ανοίγεις το ραδιόφωνο; Можешь включить радио?

Άναψε / άνοιξε το φως! Зажги / Включи свет!

Для выключения света, радио, телевизора употребляем глаголы: **σβήνω** (гасить, тушить) и **κλείνω** (закрывать).

Κλείνω / σβήνω την τηλεόραση. Выключать телевизор.

Κλείνεις / σβήνεις το ραδιόφωνο; Не выключишь ли радио?

Κλείσε / σβήσε το φως! Выключи свет!

Для прекращения подачи воды, отключения света используются глаголы: **κόβω** (резать, прекращать) или **διακόπτω** (прерывать, прекращать).

Κόπηκε το φως / το νερό. Отрезали свет. / Прекратили подачу воды.

Έχει διακοπή ρεύματος / νερού. Отрезали свет. / Прекратили подачу воды.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

3. Η **προστακτική έγκλιση** / Повелительное наклонение представляет обозначаемое глаголом действие как приказ, желание, пожелание. В повелительном наклонении есть только формы второго и третьего лица. Форма третьего лица не имеет особой формы и совпадает с формой сослагательного наклонения: **ας κουρεύει** или **να κουρεύει**. Повелительное наклонение имеет формы настоящего времени (**κούρευε**), аориста (**κούρευε**) и крайне редко – перфекта.

Γлаголы страдательного залога редко образуют форму повелительного наклонения.

<i>A' συζυγία / I-οе спряжение</i>				
	<i>ενεργητική φωνή / действ. залог</i>		<i>παθητική φωνή / страд. залог</i>	
	<i>ενεστώτας / наст. вр.</i>	<i>αόριστος / аорист</i>	<i>ενεστώτας / наст. вр.</i>	<i>αόριστος / аорист</i>
Οριστική / Изъявительное наклонение				
<i>εγώ</i>	<i>κουρεύω</i>	<i>κούρευα</i>	<i>κουρεύομαι</i>	<i>κουρεύτηκα</i>
Προστακτική / Повелительное наклонение				
<i>εσύ</i>	<i>κούρευε</i>	<i>κούρευε</i>	-----	<i>κουρέψου</i>
<i>εσείς</i>	<i>κουρεύετε</i>	<i>κουρέψτε</i>	<i>κουρευέστε</i>	<i>κουρευτείτε</i>

B' συζυγία - A' τάξη / II-οе спряжение – 1-ая категория				
Οριστική / Изъявительное наклонение				
<i>εγώ</i>	<i>ξεχνώ</i>	<i>ξέχασα</i>	<i>ξεχνιέμαι</i>	<i>ξεχάστηκα</i>
Προστακτική / Повелительное наклонение				
<i>εσύ</i>	<i>ξέχνα</i>	<i>ξέχασε</i>	-----	<i>ξεχάσου</i>
<i>εσείς</i>	<i>ξεχνάτε</i>	<i>ξεχάστε</i>	<i>ξεχνιέστε</i>	<i>ξεχαστείτε</i>

B' συζυγία - B' τάξη / II-οе спряжение – 2-ая категория				
Οριστική / Изъявительное наклонение				
<i>εγώ</i>	<i>ικανοποιώ</i>	<i>ικανοποίησα</i>	<i>ικανοποιούμαι</i>	<i>ικανοποιήθηκα</i>
Προστακτική / Повелительное наклонение				
<i>εσύ</i>	-----	<i>ικανοποίησε</i>	-----	<i>ικανοποίησου</i>
<i>εσείς</i>	<i>ικανοποιείτε</i>	<i>ικανοποιήστε</i>	<i>ικανοποιείστε</i>	<i>ικανοποιηθείτε</i>
	-----		-----	

Внимание!

Отрицательные формы повелительного наклонения образуются при помощи частицы μη(v) + сосл. наклонение. Например:

- (εσύ) μην πετάς → (εσείς) μην πετάτε
 (εσύ) μη μιλάς → (εσείς) μη μιλάτε
 (εσύ) μη στεναχωρηθείς → (εσείς) μη στεναχωρηθείτε
 (εσύ) μην αδικείς → (εσείς) μην αδικείτε
 (εσύ) μην αργείς → (εσείς) μην αργείτε
 (εσύ) μην κοιταχτείς → (εσείς) μην κοιταχτείτε

Πовелительное наклонение используется как приказ: **Βγες! Выходи!**

как просьба: **Βγες, σε παρακαλώ! Выходи (выйди), прошу тебя!**
 как побуждение: **Βγες λίγο να ξεσκάσεις! Пойди погуляй немножко (проветрись)!**

Обратите внимание на образование повелительного наклонения некоторых глаголов. Например:

κλείνω (закрывать) - κλείσε / κλείστε (закрой / закройте)
 κλίνω (склонять) - κλίνε / κλίνετε (просклоняй / просклоняйте)
 παίρνω (брать) - πάρε / πάρτε (возьми / возьмите)
 περνώ (проходить) - πέρασε / πηράστε (проходи / проходите)
 βλέπω (видеть, смотреть) - δεξ / δείτε (смотри / смотрите)
 βγαίνω (выходить) - βγες / βγείτε (выходи / выходите)
 λέω (говорить, сказать) - πες / πείτε (скажи / скажите)
 έρχομαι (идти) - έλα / έλάτε (подойди (иди) / подойдите)
 τρώ(γ)ω (есть, кушать) - φάε / φάτε (ешь / ешьте)
 πίνω (пить) - πιες / πιείτε (пей/пейте)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Β. Γράψτε την προστακτική των ρημάτων.

Напишите глаголы в форме повелительного наклонения.

κουρεύω, ξεχνώ

Γ. Μεταφράστε:

Переведите:

1. Διατηρείστε το φάρμακο σε θερμοκρασία δωματίου (15 -30° C).
2. Φυλάξτε το φάρμακο μακριά από τα παιδιά.

Δ. Αντιστοιχίστε τα αντίθετα.

Найдите антонимы.

προσγειώνω	1	α	στέκομαι
κάθομαι	2	β	στενοχωριέμαι
καθαρίζω	3	γ	κονταίνω
αγαπάω	4	δ	ισιώνω
χαίρομαι	5	ε	μισώ
ψηλώνω	6	ζ	απογειώνω
σγουραίνω	7	η	σκουραίνω
ξανθαίνω	8	θ	λερώνω

ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΥΜΑ С УДАРЕНИЕМ НА РАЗНЫХ СЛОВАХ

αξία, η - цена, стоимость	άξια [прил., ж. р., ед. ч.] - достойная
αρμονία, η - гармония	αρμόνια, τα - физгармония
αφίσα, η - афиша	άφησα - оставил

βάλτος, ο - болото	βαλτός [прил., м.р.,ед.ч.] - намеренно положенный
βραδύνω - запаздывать	βραδινό, το - вечер
	βραδινό [прил., ср. р.,ед. ч.] - вечернее
γένια, τα - борода	γενιά, η - поколение

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ / ПОВТОРЕНИЕ

Α. Κλίνετε τις φράσεις.

Просклоняйте словосочетания.

ενικός αριθμός / единственное число		
το φοβιτσιάρικο παιδί	η φρέσκια ντομάτα	ο διεθνής οργανισμός
πληθυντικός αριθμός / множественное число		

Β. Κλίνετε τις εξής φράσεις.

Просклоняйте словосочетания.

Η κρύα νύχτα, η πολλή ζέστη, ο ζηλιάρης άντρας, το ασθενές φύλο,
η μπεζ φούστα.

Β. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις σύμφωνα με το παράδειγμα.

Ответьте на вопросы согласно примеру.

Μαγειρεύεις το φαγητό; Όχι, δεν το μαγειρεύω.

- Έφτιαξες τη βαλίτσα σου;
Ναι, ...
- Έβγαλες το σκύλο βόλτα;
Όχι, ...
- Μήπως πατήσατε το κουμπί;
Ναι, ...

- 4. Ρώτησες τα παιδιά;
Όχι, ...
- 5. Είδες τους γονείς σου;
Όχι, ...

Γ. Συμπληρώστε τα κενά με το κατάλληλο τύπο των ρημάτων στον αόριστο.

Заполните пропуски правильной формой глаголов в аористе.

- 1. Το πτυχίο μου ..... από το ΔΟΑΤΑΠ (αναγνωρίζω).
- 2. Ενώ στην αρχή ο Πέτρος ήθελε να πάει σινεμά, μετά όμως ..... γνώμη (αλλάζω).
- 3. Ο Δικαστής έπρεπε να εκφωνήσει τα ονόματα των διαδίκων, αλλά ..... (ξεχνιέμαι).
- 4. Η γιαγιά μου στεναχωρέθηκε πάρα πολύ όταν ..... ο σκύλος μας (χάνομαι).
- 5. Το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών ..... την αγωγή μου για ηθική βλάβη (απορρίπτω).
- 6. Απ' όλα τα κοστούμια που του έδειξε η πωλήτρια, ο Χρήστος ..... το μαύρο (διαλέγω).
- 7. .... η Κοκκινοσκυφίτσα την πόρτα και η πόρτα ..... (χτυπώ, ανοίγω)
- 8. Ο γνωστός δολοφόνος επιτέλους ..... (φυλακίζομαι).
- 9. Η άσκηση ήταν δύσκολη, αλλά ο μαθητής την ..... (λύνω).
- 10. Ο δράστης ..... σε ιόβια κάθειρξη (καταδικάζομαι).

Δ. Συμπληρώστε τα κενά με τους τύπους του εξακολουθητικού και στιγμιαίου μέλλοντα των ρημάτων σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски формами будущего длительного и будущего однократного времени, согласно примеру.

	ενεστώτας - наст. время	μέλλοντα εξακολ. - буд. прод. время	μέλ. στιγμιαίος - буд. однокр. время
	ειδοποιώ	θα ειδοποιώ	θα ειδοποιήσω
1.	διεκδικώ		
2.	λούζομαι		
3.	μαθαίνω		
4.	αρραβωνιάζομαι		
5.	μεταθέτω		
6.	είμαι		
7.	έρχομαι		
8.	μπανίζω		
9.	καίγομαι		

10	βάζω		
11.	μετακινώ		
12.	εξοφλώ		
13.	κρατιέμαι		
14.	βουτώ		
15.	γίνομαι		

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του αορίστου.
Вставьте пропущенные глаголы в форме аориста.

1. Φαίνεται πώς ..... στην άνοιξη. (μπαίνω)
2. Η στάθμη του νερού..... (ανεβαίνω)
3. ....πολλά ποιήματα. (ξέρω)
4. Σε ..... από το πρωί. (ψάχνω)
5. Η κατολίσθηση .....όλες τις οδικές αρτηρίες. (καλύπτω)
6. Είδες την ταινία που ..... χθες το βράδυ στο κανάλι του MEGA;
(προβάλλω)
7. Την περασμένη εβδομάδα (εγώ).....εκδρομή στους Δελφούς.
(πηγαίνω)
8. Τα έργα του Ομήρου τα ..... ραψωδοί. (απαγγέλλω)

Ж. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.
Вставьте пропущенные слова, согласно примеру.

	ενεσιώτας / наст. время	παρατατικός / имперфект	αόριστος / аорист
1.	φτιάχνω		
2.	παλεύω		
3.	απαγορεύω		
4.	κανονίζω		
5.	λατρεύω		
6.	λιώνω		
7.	διώχνω		
8.	φέρνω		
9.	αθωώνω		
10.	ανεβαίνω		

Τριακοστό πρώτο μάθημα Тридцать первой урок

Απάντηση των μοναχών
στην επιστολή του Ιμπραήμ Πασά

Υψηλότατε Αρχηγέ των Οθωμανικών Αρμάτων, Χαίρε, λάβαμε το γράμμα σου και είδαμε τα όσα γράφεις. Ξέρουμε πως είσαι στον κάμπο των Καλαβρύτων πολλές ημέρες και ότι έχεις όλα τα μέσα του πολέμου. Εμείς είναι αδύνατον να προσκυνήσουμε, διότι είμαστε ορκισμένοι στην πίστη μας, ή να ελευθερωθούμε ή να πεθάνουμε πολεμώντας, και ποτέ δε γίνεται να χαλάσει ο ιερός όρκος της πατρίδας μας. Σε συμβουλεύουμε όμως να πας να πολεμήσεις άλλα μέρη, διότι αν έρθεις εδώ να μας πολεμήσεις και μας νικήσεις δεν είναι μεγάλο κακό, γιατί θα νικήσεις παπάδες, αν όμως νικηθείς το οποίο ελπίζουμε με τη δύναμη του Θεού, διότι έχουμε θέση δυνατή και θα είναι ντροπή σου, τότε οι Έλληνες θα εγκαρδιωθούν και θα σε κυνηγούν παντού. Αυτά σε συμβουλεύουμε εμείς, πράξε ως συνετός το συμφέρον σου. Έχουμε και γράμματα από τη Βουλή και τον αρχιστράτηγο Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, ότι σε κάθε περίπτωση πολλή βοήθεια θα μας στείλει, παλληκάρια και τροφές, κι ότι ή θα ελευθερωθούμε τάχιστα ή θα πεθάνουμε σύμφωνα με τον ιερό όρκο της Πατρίδας.

ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ, Ηγούμενος,
παπάδες και καλόγεροι.

22^η Ιουνίου 1827, Μέγα Σπήλαιον.

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Ποια ήταν η απάντηση στο γράμμα του Ιμπραήμ Πασά;
2. Από ποιόν περίμεναν τη βοήθεια οι παπάδες και μοναχοί;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

λαμβάνω	ламвано	получать
ελευθερώνω	элеффероно	освободжать
εγκαρδιώνω	энгардионо	воодушевлять
πράττω	прато	делать, поступать

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

μοναχός, ο	монахос, ο	монах
αρχηγός, ο	αρχιγος, ο	руководитель, начальник
οθωμανικός, -ή, -ό	οφomаниκος-и-ο	турецкий, отоманский
άρματα, τα	αρματα, та	оружие
μέσο, το	мэсо, то	средство
πίστη, η	πιστι, и	вера, преданность
όρκος, ο	орκος, ο	клятва, присяга
κακό, το	како, то	беда, зло
δύναμη, η	динами, и	сила
συνετός, -ή, -ό	синетос-и-ο	рассудительный, -ая, -ое
αρχιστρατηγός, ο	αρχистратигος, ο	главнокомандующий
βοήθεια, η	воифья, и	помощь
τροφή, η	τροφι, и	продовольствие, съестные припасы

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

τάχιστα	тахистα	очень быстро, мгновенно
σύμφωνα	симфона	согласно

Εκφράσεις / Выражения

...υψηλότατε Αρχηγέ των Οθωμανικών Αρμάτων... - ваше высочество
Руководитель Турецких Войск
...εμείς είναι αδύνατον να προσκυνήσουμε... - мы не можем покориться
...πράξε ως συνετός το συμφέρον σου... - поступай так, как тебя устраивает.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИΚΑ

1. Παρακείμενος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Перфект. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Iοε спряжение.

Перфект обозначает действие, осуществившееся в прошлом и законченное к моменту речи. Таким образом, перфект относится и к прошедшим временам: έχω τελειώσει το γράψιμό μου.

Перфект можно заменить глаголом в прошедшем совершенном времени (аористе).

1. Η Ελένη δεν είναι εδώ, έχει φύγει για τη Μόσχα. / Елена не тут, она уехала в Москву.

2. Η Ελένη δεν είναι εδώ, έφυγε για τη Μόσχα. / Елена не тут, она уехала в Москву.

Различие между аористом (прошедшим совершенным временем) и перфектом в том, что аорист обозначает действие прошедшее,

Χθες πήγα στην Ακρόπολη.

Вчера я пошёл на Акрополь.

тогда как перфект обозначает действие, законченное к моменту речи:

Έχω πάει στην Ακρόπολη.

Я ходил на Акрополь (не уточняет когда ходил).

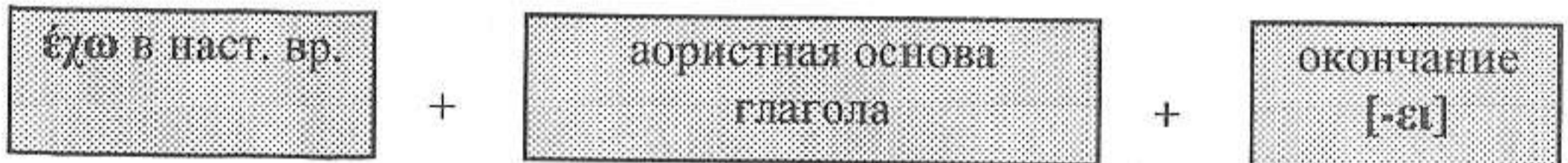
Когда речь идёт о событии, которое произошло совсем недавно, то употребляется перфект.

Η Μαρία έφυγε μόλις τώρα. Мария только что ушла.

а не:

Η Μαρία έχει φύγει μόλις τώρα.

Форма перфекта образуется следующим образом:

Γлаголы I-ого спряжения (Α' συζυγία) спрягаются в перфекте следующим образом:

εγώ	έχω	ζυγίωσ - ει	
εσύ	έχεις		
αυτός	έχει		
αυτή			
αυτό			
εμείς	έχουμε		
εσείς	έχετε		
αυτοί	έχουν		
αυτές			
αυτά			
ζυγίω - месить			

Аористная основа (при сигматическом аористе) образуется от основы настоящего времени и **-σ-**. Также образуется и перфект некоторых глаголов I-ого спряжения:

ενεστώτας / наст. вр.		σχηματισμός / образование				παρακείμενος / перфект	
Κόгда основа глагола в настоящем времени оканчивается на гласный звук, сочетание гласных -ι-, -ε-, -ει-, -ου- и т. д. или -δ-, -θ-, -τ-, -σ-, -ζ-, -ν- и т. д., то аористная основа оканчивается на -σ-.							
осн. наст. вр.	ок		аористная основа	ок		аор. осн.	ок
αδειάζω	ω	έχω	αδειά ζ+σ	ει		έχω αδειάσ	ει
опорожнять		опустошил					
αγριεύω	ω	έχω	αγριε υ+σ	ει		έχω αγριεύσ	ει
раздразниться		был раздражён					
Κόгда основа глагола в настоящем времени оканчивается на -β-, -π-, -πτ-, -φ-, -φτ-, -αυ-, -ευ-, то аористная основа оканчивается на -ψ-.							
επιστρέφω	ω	έχω	επιτρε φ+σ	ει		έχω επιστρέψ	ει
возвращаюсь		вернулся					
γλείφω	ω	έχω	γλεί φ+σ	ει		έχω γλείψ	ει
облизывать		облизал					
ανακόπτω	ω	έχω	ανακό πτ+σ	ει		έχω ανακόψ	ει
опротестовывать		опротестовал					
αστράφτω	ω	έχω	αστρα φτ+σ	ει		έχω αστράψ	ει
блестеть		заблестел					
Κόгда основа глагола в настоящем времени оканчивается на -γ-, -γγ-, -κ-, -σκ-, -χ-, -χν-, -σσ-, -ττ-, -ζ-, то аористная основа оканчивается на -ξ-.							
αριεύω	ω	έχω	αριε γ+σ	ει		έχω αριέξ	ει
доить		подойл					
διώχνω	ω	έχω	διώ χν+σ	ει		έχω διώξ	ει
прогонять		прогнал					
δείχνω	ω	έχω	δει χν+σ	ει		έχω δείξ	ει
показывать		показал					
απαλλάσσω	ω	έχω	απαλα σσ+σ	ει		έχω απαλλάξ	ει
освободить		освободил					
πράττω	ω	έχω	πρα ττ+σ	ει		έχω πράξ	ει
поступать		поступил					

Перфект передаётся при помощи:

- глагола совершенного вида, когда речь идёт об однократном действии. Например:

Έχω καταθέσει μια πολιτική αγωγή κατά της εταιρείας. / Я подал в суд иск против компании.

* * * * * - глагола несовершенного вида, когда речь идёт о многократном действии:

Έχω καταθέσει πολλές φορές αγωγές, αλλά δεν τις έχω κερδίσει. / Я подавал много раз иски, но ещё не выигрывал.

Обратите внимание на образование неправильных глаголов в перфекте:

ενεστώτας / наст. время	αόριστος / аорист	παρακείμενος / перфект
βλέπω	είδα	έχω δει
видеть	увидел	увидел
βρίσκω	βρήκα	έχω βρει
находить	нашёл	нашёл
παίρνω	πήρα	έχω πάρει
брать	взял	взял
καταλαβαίνω	κατάλαβα	έχω καταλάβει
понимать	понял	понял
κόβω	έκοψα	έχω κόψει
резать	порезал	порезал
βάζω	έβαλα	έχω βάλει
κλαсть	положил	положил

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.
Заполните пропуски согласно примеру.

		ενεστώτας / наст. время	αόριστος / аорист	μέλ. στιγμιαίος / буд. однократное	παρακείμενος / перфект
	εσύ	ψήνεις	έψησες	θα ψήσεις	έχεις ψήσει
1.	εγώ	αφήνω			
2.	αυτός	μαθαίνει			
3.	εμείς	μένουμε			
4.	εσείς	ματιάζετε			
5.	αυτοί	κερδίζουν			
6.	εγώ	φτάνω			
7.	εσύ	λυγίζεις			
8.	αυτή	τρέχει			

Б. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.
Заполните пропуски согласно примеру.

	ενεστώτας / наст. время	αόριστος / аорист	παρακείμενος / перфект
όταν ο χαρακτήρας του αοριστικού θέματος είναι [-σ-] / когда аористная основа оканчивается на [-σ-]			
	καταδικάζω	καταδίκασα	έχω καταδικάσει
1.	ακούω		
2.	κλείνω		
3.	κλίνω		
4.	ντύνω		
5.	δίνω		
όταν ο χαρακτήρας του αοριστικού θέματος είναι [-ψ-] / когда аористная основа оканчивается на [-ψ-]			
6.	ταξιδεύω		
7.	κόβω		
8.	μαζεύω		
9.	μαγειρεύω		
όταν ο χαρακτήρας του αοριστικού θέματος είναι [-ξ-] / когда аористная основа оканчивается на [-ξ-]			
10.	καταδιώκω		
11.	τρέχω		
12.	φωνάζω		
13.	ρίχνω		
14.	βρέχω		
άσигμος αόριστος / асигматический аорист			
15.	αποφεύγω		
16.	φέρνω		
17.	βλέπω		
18.	λέω		
19.	πίνω		
20.	τρώω		

В. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παρακειμένου, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски подходящей формой перфекта согласно примеру.

(Εσύ).....τη Μαρίνα για το πάρτι; (ειδοποιώ)
Έχεις ειδοποιήσει τη Μαρίνα για το πάρτι;

1. (εσύ).....την πόρτα; (κλείνω)
2. Η Βασιλική .....πολλά χρήματα. (ξοδεύω)

3. (Εμείς).....σοκολάτες για όλα παιδιά. (αγοράζω)
4. Τα παιδιά .....με τα μαθήματα. (τελειώνω)
5. (Εσύ) .....την τηλεόραση ανοιχτή. (αφήνω)
6. (Εσείς).....από τη σπανακόπιτά μου; (δοκιμάζω)
7. (Εσύ) .....ποτέ σου το λαχέω; (κερδίζω)
8. (Εμείς).....τις προετοιμασίες για τη γιορτή της μητέρας. (αρχίζω)
9. (Αυτοί).....να πάνε διακράτες τον Αύγουστο. (αποφασίζω)
10. (Εγώ).....άπειρες φορές, αλλά δεν μου απάντησε κανείς. (φωνάζω)

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

❖ το κενό - пустота, вакуум

Έπεσε στο κενό. Упал в пустое пространство.

Τα πολλά κενά αέρος με πείριζαν. На меня подействовали воздушные ямки.

❖ το κοινό - публика, зритель, общество

Το κοινό χειροκροτούσε. Публика рукоплескала.

Το αναγνωστικό κοινό. Читатели

См. урок № 32 (омонимы) на стр. 371.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

2. Παρακείμενος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία. / Перфект. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. I^{οο} спряжение.

Образуется следующим образом:

Спрягаются следующим образом:

	νοιάζομαι - заботиться	αμύνομαι - защищаться	κατατάσσομαι - зачисляться
εγώ	έχω νοιαστεί	έχω αμυνθεί	έχω καταταχθεί
εσύ	έχεις νοιαστεί	έχεις αμυνθεί	έχεις καταταχθεί
αυτός	έχει νοιαστεί	έχει αμυνθεί	έχει καταταχθεί
αυτή			
αυτό			

εμείς	έχουμε νοιαστεί	έχουμε αμυνθεί	έχουμε καταταχθεί
εσείς	έχετε νοιαστεί	έχετε αμυνθεί	έχετε καταταχθεί
αυτοί	έχουν νοιαστεί	έχουν αμυνθεί	έχουν καταταχθεί
αυτές			
αυτά			
	заботился	защитался	зачислился

Παραδείγματα:

1. Έχω παντρευτεί, και δεν είμαι πια ελεύθερη. Я замужем, и уже не свободна.

2. Η πυροσβεστική έχει ενημερωθεί τρεις φορές για την πυρκαγιά. В пожарную службу уже сообщили трижды о пожаре.

3. Ο Γιώργος έχει παντρευτεί μια Ρωσίδα. Георгий женился на русской.

4. Οι ορειβάτες έχουν χαθεί από χθες το βράδυ. Альпинисты исчезли со вчерашнего вечера.

5. Το δωμάτιό μου έχει βαφτεί σε γαλάζιο χρώμα. Моя комната окрашена в голубой цвет.

6. Έχουμε ζεσταθεί από τη σόμπα. Нам стало жарко близ печи.

7. Τα ρούχα έχουν πλυθεί από τη νοικοκυρά. Вещи постираны хозяйкой.

Перфект образуется и при помощи причастия в перфекте.

Например: γραμμένος,-η,-ο (написанный,-ая,-ое), χαμένος,-η,-ο (потерянный,-ая,-ое), παντρεμένος,-η,-ο (женатый, замужняя) и др. и при помощи глагола είμαι (быть) в настоящем времени. Например:

Τα ρούχα έχουν πλυθεί από τη νοικοκυρά. / Τα ρούχα είναι πλυμένα από τη νοικοκυρά. Вещи постираны хозяйкой.

Примеры образования глаголов в перфекте:

ενεστώτας – παθητική φωνή / наст. вр. - стр. залог	παθητικός αόριστος / страдательный аорист	παρακείμενος / перфект
1. Когда страдательный аорист оканчивается на -θηκα или -φτηκα, инфинитив страдательного аориста оканчивается на -θεί или -φτεί.		
χύνομαι	χύ-θηκα	έχω χυ-θεί
выливаться	вылился	вылился
ανταποκρίνομαι	ανταποκρί-θηκα	έχω ανταποκρί-θεί
αποκρίνω	αποκρί-θηκα	αποκρί-θηκα
*δένομαι	δέ-θηκα	έχω δε-θεί
привязываться	привязался	привязался

2. Когда страдательный аорист оканчивается на -σθηκα или -χθηκα, инфинитив страдательного аориста оканчивается на -σθεί или -χθεί.

ονομαζομαι	ονομά-σθηκα	έχω ονομα-σθεί
называться	назвался	назвался
κλείνομαι	κλεί-σθηκα	έχω κλεί-σθεί
закрываться	закрылся	закрылся
εξελίσσομαι	εξελί-χθηκα	έχω εξελί-χθεί
развиваться	развился	развился

3. Когда страдательный аорист оканчивается на -αυθηκα / -ευθηκα или -νθηκα, инфинитив страдательного аориста оканчивается на -αυτεί / -ευτεί или -νθεί.

αναπνεύομαι	αναπ-αυθηκα	έχω αναπ-αυτεί
отдыхать	отдохнул	отдохнул
ερωτεύομαι	ερωτ-ευθηκα	έχω ερωτ-ευτεί
влюбляться	влюбился	влюбился (я влюблён)
κατευθύνομαι	κατευθί-νθηκα	έχω κατευθι-νθεί
направляться	направился	направился

*Не путайте: δένομαι (привязываться) / δέθηκα (привязался) / έχω δεθεί (я привязан / я привязался) с δίνομαι (отдаваться) / δόθηκα (отдался) / έχω δοθεί (отдался).

Неправильное (особое) образование инфинитива страдательного аориста:

ενεστώτας – παθητική φωνή / наст. вр., стр. залог	παθητικός αόριστος / стр. аорист	παρεκείμενος / перфект
στρέφομαι	στράφηκα	έχω στραφεί
поворачиваться	повернулся	повернулся
κόβωμαι	κόπηκα	έχω κοπεί
обрезаться	обрезался	обрезался
πνίγομαι	πνίγηκα	έχω πνιγεί
задыхаться	задохнулся	задохнулся
υτρελομαι	υτράληκα	έχω υτραλεί
стыдиться	постыдился	постыдился
φαινομαι	φάνηκα	έχω φανεί
казаться	показался	показался
χαίρομαι	χάρηκα	έχω χαρεί
радоваться	обрадовался	обрадовался

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПΡΑЖНЕНИЯ

Γ. Συμπληρώστε τα κενά.

Заполните пропуски.

εγώ	έχω σκεφτεί		
εσύ		έχεις γευτεί	
αυτός			έχει δεχτεί
αυτή			
αυτό			
εμείς	έχουμε σκεφτεί		
εσείς		έχετε γευτεί	
αυτοί			έχουν δεχτεί
αυτές			
αυτά			

Δ. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των χρόνων που λείπουν.

Заполните пропуски подходящей формой глагола, которые отсутствуют.

	ενεστώτας, παθ. φωνή / наст. вр., стр. залог	παθητικός αόριστος / стр. аорист	παρακείμενος / перфект
<i>παρακείμενος σε [-θει] / перфект на [-θει]</i>			
1		σηκώθηκα	
2	ζεσταίνομαι		
3		πικράθηκα	
4		αφέθηκα	
5	βρίσκομαι		
<i>παρακείμενος σε [-φτεί] / перфект на [-φτεί]</i>			
6	βάφομαι		
7	σκέφτομαι		
8		κρύφτηκα	
9	επισκέπτομαι		
<i>παρακείμενος σε [-στεί] / перфект на [-στεί]</i>			
10	εργάζομαι		
11		ετοιμάστηκα	
12	μυρίζομαι		
13		ξυρίστηκα	
14	χτενίζομαι		
<i>παρακείμενος σε [-χτεί] / перфект на [-χτεί]</i>			
15		διαλέχτηκα	
16	μπλέκομαι		
17		δέχτηκα	

18	κοιτάζομαι		
19		διδάχτηκα	
παρακείμενος σε [-αντεί / -ευτεί] / perfect на [-αντεί / -ευτεί]			
20	βολεύομαι		
21		γεύτηκα	
22	γοητεύομαι		
23		μαγεύτηκα	
24	μαζεύομαι		

παρακείμενος σε [-νθει] / perfect на [-νθει]			
25		απομακρύνθηκα	
26	επιβαρύνομαι		
27		αισθάνθηκα	
28	απολυμαίνομαι		
29		θερμάνθηκα	
ιδιαίτερος σχηματισμός του παρακείμενου / неправильное (особое) образование perfectа			
30	τρέπομαι		
31		τράφηκα	
32	ντρέπομαι		
33		φάνηκα	
34	χαίρομαι		

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

❖ η αποδημία - переселение, эмиграция

Η ανεργία οδήγησε πολλούς ανθρώπους σε αποδημία.
Безработица довела многих людей до эмиграции.

Τα χελιδόνια είναι αποδημητικά πουλιά. Ласточки это перелётные птицы.

❖ η επιδημία - эпидемия

Τελευταία εξαπλώθηκε σε πολλά σχολεία της Αθήνας επιδημία μηνιγγίτιδας. В последнее время во многих школах Афин распространилась эпидемия менингита.

Τριακοστό δεύτερο μάθημα Тридцать второї урок

Ελ Γκρέκο, ο Αρχάγγελος της έκστασης

Ήταν ένα φθινοπωρινό πρωινό όπως όλα τα άλλα. Οκτώβριος του 1567, και μια μεγάλη γαλέρα άνοιγε τα πανιά της. Η γαλέρα έφευγε για τη Βενετία, όπου και θα έφτανε μετά από ένα μήνα. Στην κουπαστή του πλοίου, ένας νέος άντρας 26 χρονών, κοιτούσε την Κάντια και τους πράσινους λόφους της για τελευταία φορά. Έφευγε, ακολουθώντας τη μοίρα του, για να γίνει ένας από τους μεγαλύτερους ζωγράφους όλων των εποχών. Το όνομά του, Δομίνικος Θεοτοκόπουλος.

Ο Δομίνικος Θεοτοκόπουλος γεννήθηκε το 1541 στο Ηράκλειο, που τότε λεγόταν Κάντια, παιδί μιας μικροαστικής οικογένειας υπηκόων της Δημοκρατίας της Βενετίας. Ο Θεοτοκόπουλος έρχεται σε επαφή, στην Κάντια, με τη βυζαντινή τέχνη αλλά και τις πρώτες δυτικές επιρροές. Ξεκίνησε όπως όλοι: μαθητευόμενος σε κάποια εργαστήρια εικονογράφων, καθαρίζοντας πινέλα, κοπανίζοντας χρώματα, βράζοντας την κόλλα, ετοιμάζοντας βερνίκια και αργότερα αντιγράφοντας πρωτότυπα έργα των αγιογράφων-δασκάλων του.

Στα υγρά σοκάκια της Βενετίας βρίσκουμε το Θεοτοκόπουλο να μαθητεύει στο εργαστήρι δίπλα στον ογδοντάχρονο και δοξασμένο Τιτσιάνο. Τρία χρόνια αργότερα ο Θεοτοκόπουλος θα βρεθεί στη Ρώμη, όπου θα μπει στο περιβάλλον Ισπανών ευγενών. Οι συνθήκες για το νέο ζωγράφο δυσχεραίνουν όταν εκφράζει δημόσια τη διαφωνία του για τη *Δευτέρα Παρουσία* του Μιχαήλ Άγγελου.

Μετά τη Ρώμη κι ένα μικρό διάστημα παραμονής του στη Μαδρίτη, ο Θεοτοκόπουλος εγκαθίσταται οριστικά στο Τολέδο, το 1577. Εδώ ο Ελ Γρέκο θα ξετυλίξει όλη τη ζωγραφική του μεγαλοφυΐα, δημιουργώντας έργα για βασιλιάδες, για ιδιώτες, για εκκλησίες και μοναστήρια. Στο Τολέδο ο Θεοτοκόπουλος θα αποκτήσει παιδί από τη Χερονίμα δε Λας Κουέβας, τη γυναίκα με την οποία έζησε 37 ολόκληρα χρόνια, ως το θάνατό του, και την οποία δεν παντρεύτηκε ποτέ. Το γιατί παραμένει ένα αζεδιάλυτο μυστήριο. Η αινιγματική αυτή γυναίκα, που δεν κέρδισε από το ζωγράφο τον τίτλο της συζύγου, κέρδισε από το πινέλο του την αιωνιότητα, στον πίνακα *Η γυναίκα με την ερμίνα*. Στις 7 Απριλίου του 1614, ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος θα αφήσει το σώμα του στα παγωμένα χώματα του Τολέδο, ενώ η ψυχή του θα ανεβεί με το ανοιξιάτικο ψιλόβροχο στη ζεστή αγκαλιά του Θεού.

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Ποιος ήταν ο Δομίνικος Θεοτοκόπουλος;

2. Από πού ήταν η καταγωγή του Δομνίκου Θεοτοκόπουλου;
3. Ποια ήταν η οικογενειακή κατάσταση του Δομνίκου Θεοτοκόπουλου;

**ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ**

Ρήματα / Глаголы

ακολουθώ	ακολου <u>φ</u> ο	следовать
κοπανίζω	κοпани <u>з</u> ο	толочь, растирать
αντιγράφω	ανδι <u>г</u> ρα <u>φ</u> ο	копировать
μαθητεύω	μα <u>φ</u> ι <u>т</u> έ <u>в</u> ο	быть учеником
δυσχεραίνω	д <u>и</u> с <u>х</u> ε <u>ρ</u> э <u>н</u> ο	осложнять
εγκαθίσταμαι	э <u>н</u> га <u>φ</u> и <u>с</u> та <u>м</u> ε	поселяться
ξετυλίγω	κ <u>с</u> ε <u>т</u> и <u>л</u> и <u>г</u> ο	развёртывать
αποκτώ	α <u>п</u> ο <u>κ</u> т <u>о</u>	приобретать

**Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова**

αρχάγγελος, ο	архангелос, ο	архангел
έκσταση, η	экста <u>с</u> и, и	экстаз
φθινοπωρινός, -ή, -ό	φ <u>φ</u> и <u>н</u> ο <u>п</u> ο <u>ρ</u> и <u>н</u> ο <u>с</u> -и-ο	осенний, -яя, -ее
γαλέρα, η	г <u>α</u> л <u>ε</u> ра, и	галера
πανί, το	пани, το	парус
κουπαστή, η	ку <u>п</u> а <u>с</u> ти, и	фальшборт
λόφος, ο	ло <u>φ</u> ο <u>с</u> , ο	холм
μοίρα, η	ми <u>ρ</u> а, и	судьба
μικροαστικός, -ή, -ό	μ <u>и</u> κ <u>ρ</u> ο <u>α</u> σ <u>т</u> и <u>к</u> ο <u>с</u> -и-ο	мелкобуржуазный, -ая, -ое
οικογένεια, η	и <u>κ</u> ο <u>г</u> ε <u>н</u> и <u>а</u> , и	семья
υπήκοος, ο	и <u>п</u> и <u>к</u> ο <u>ο</u> с, ο	подданный
βυζαντινός, -ή, -ό	β <u>и</u> ζ <u>а</u> н <u>д</u> и <u>н</u> ο <u>с</u> -и-ο	византийский, -ая-οе
δυτικός, -ή, -ό	д <u>и</u> т <u>и</u> κ <u>ο</u> с-и-ο	западный, -ая, -οе
επιρροή, η	э <u>п</u> и <u>ρ</u> ο <u>и</u> , и	влияние
μαθητευόμενος, ο	μα <u>φ</u> ι <u>т</u> έ <u>в</u> ο <u>μ</u> э <u>н</u> ο <u>с</u> , ο	ученик
εργαστήριο, το	э <u>ρ</u> г <u>а</u> с <u>т</u> и <u>ρ</u> и <u>ο</u> , το	мастерская
εικονογράφος, ο	и <u>κ</u> ο <u>н</u> ο <u>г</u> ρ <u>а</u> φ <u>ο</u> с, ο	иконописец
πινέλο, το	п <u>и</u> н <u>э</u> л <u>ο</u> , το	кисточка
κόλλα, η	κο <u>л</u> а, и	крахмал, клей

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

βερνίκι, το	верники, то	лак
πρωτότυπος, -η, -ο	прототипос -и -ο	оригинальный, -ая, -ое
αγιογράφος, ο/η	αἰογράφος, ο/и	иконописец
υγρός, -ή, -ό	игрос-и-ο	мокрый, -ая, -ое
σοκάκι, το	сокаки, то	улочка
δοξασμένος, -η, -ο	δοξασμενος-и-ο	прославленный, -ая, -ое
διαφωνία, η	διαφονια, и	разногласие
διάστημα, το	διαστημα, то	промежуток (времени)
μεγαλοφυία, η	μεγαλοφια, и	гениальность
γυναίκα, η	γινэка, и	женщина, жена
θάνατος, ο	φανατος, ο	смерть
αξεδιάλυτος, -η, -ο	акседиаλιτος-и-ο	нераскрытый, -ая, -ое
μυστήριο, το	μυστιριο, то	тайна, секрет
αινιγματικός, -ή, -ό	энигматикос-и-ο	загадочный, -ая, -ое
τίτλος, ο	титлос, ο	титул, звание
πινέλο, το	пинэло, то	кисть
αιωνιότητα, η	эониотита, и	вечность
ερμίνα, η	эрмина, и	горностай
παγωμένος, -η, -ο	пагомэнос-и-ο	замёрзший, холодный
ανοιξιάτικος, -η, -ο	аниксиатикос-и-ο	весенний, -ья, -ее
ψιλόβροχο, το	псиловрохо, то	морозящий дождь
ζεστός, -ή, -ό	зэстос-и-ο	тёплый, горячий

Ακλιτές λέξεις / Неизменяемые слова

αργότερα	арготера	(по)позже
δημόσια	димосиа	публично
οριστικά	ористика	окончательно, навсегда

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

1. Παρακείμενος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Перфект. Действительный залог. Изъявительное наклонение. II-οе спряжение.

Перфект во втором спряжении образуется следующим образом:

έχω в настоящем времени	+	αοριστική основа σπριαγασμοу γλαгола	+	οκονчание -ει
-------------------------------	---	--	---	------------------

Γлаголы второго спряжения действительного залога в перфекте спрягаются следующим образом:

	Α' τάξη / 1-ая категория	Β' τάξη / 2-ая категория
	μασώ – жевать	κατηγορώ – обвинять
εγώ	έχω μασήσει	έχω κατηγορήσει
εσύ	έχεις μασήσει	έχεις κατηγορήσει
αυτός	έχει μασήσει	έχει κατηγορήσει
αυτή		
αυτό		
εμείς	έχουμε μασήσει	έχουμε κατηγορήσει
εσείς	έχετε μασήσει	έχετε κατηγορήσει
αυτοί	έχουν μασήσει	έχουν κατηγορήσει
αυτές		
αυτά		
	сжевал	обвинил

Παραδείγματα:

1. Έχεις ξενουχτήσει ποτέ στη ζωή σου; Ты когда-нибудь веселился до утра?

2. Έχεις χτυπήσει ποτέ σου μια γυναίκα; Ты поднял когда-либо руку на женщину?

3. Πολλές φορές έχω χαιρετήσει αυτή την κοπέλα, αλλά αυτή δε με προσέχει. Много раз я здоровался с этой девочкой, но она не обращает на меня внимания.

Παραδείγματα: Примеры образования глаголов в перфекте:

ενεστώτας / наст. вр.	αόριστος / аорист	παρακείμενος / перфект
1. Γлаголы, которые образуют перфект при помощи аористной основы, оканчивающейся на [-ησ-]:		
αθετώ (2)	αθέτ-ησ-α	έχω αθει-ήσ-ει
ναρущать	нарушил	нарушил
κολλώ (1)	κόλλ-ησ-α	έχω κολλ-ήσ-ει
клеить	приклеил	приклеил
2. Γлаголы, которые образуют перфект при помощи аористной основы, оканчивающейся на [-ασ-]:		
επιδρώ (1)	επέδρ-ασ-α	έχω επιδρ-άσ-ει
влиять	повлиял	повлиял
*περνώ (1)	πέρ-ασ-α	έχω περ-άσ-ει
проходить	прошёл	прошёл

3. Γлаголы, которые образуют перфект при помощи аористной основы, оканчивающейся на [-εσ-]:		
συγχωράω/-ώ (1,2)	**συγχώρ-εσ-α	έχω συγχωρ-έσ-ει
прощать	простил	простил
αναίρω (2)	αναίρ-εσ-α	έχω αναίρ-έσ-ει
отклонять	отклонил	отклонил
4. Γлаголы, которые образуют перфект при помощи аористной основы, оканчивающейся на [-αξ-]:		
πετάω (1)	πέτ-αξ-α	έχω πετ-άξ-ει
бросать	бросил	бросил
5. Γлаголы, которые образуют перфект при помощи аористной основы на [-ηξ-]:		
φυσώ (1)	φύσ-ηξ-α	έχω φυσ-ήξ-ει
дуть	подул	подул
ρουφάω (1)	ρούφ-ηξ-α	έχω ρουφ-ήξ-ει
глотать	проглотил	проглотил

*Не путайте с глаголом παίρνω (брать, беру) / πήρα (взял) / έχω πάρει (взял).

**Употребляются формы: συγχώρησα (аорист) и έχω συγχωρήσει (перфект).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.
Заполните пропуски согласно примеру.

ενεστ. / наст. вр.	αόριστος / аорист	παρακείμενος / перфект
αοριστική основа на -ησ-:		
	ευχαριστώ	ευχαρίστησα
		έχω ευχαριστήσει
1.	μιλώ	
2.	ξεκινώ	
3.	περπατώ	
4.	πουλώ	
5.	συναντώ	
αοριστική основа на -εσ-:		
6.	διαίρω	
7.	καλώ	
8.	μπορώ	
9.	παρακαλώ	
10.	συγχωρώ	
αοριστική основа на -ασ-:		
11.	γελώ	

12.	διψώ		
13.	ξεχνώ		
14.	πεινώ		
15.	περνώ		
αοριστική основа на -ήξ-, -άξ-, -ύσ-:			
16.	τραβώ		
17.	φυσώ		
18.	πετώ		
19.	κοιτώ		
20.	μεθώ		

Б. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παρακειμένου, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски подходящей формой глагола в форме перфекта согласно примеру.

Η Βασιλική ..... την ταυτότητά της στο σπίτι. (ξεχνώ)
 Η Βασιλική έχει ξεχάσει την ταυτότητά της στο σπίτι.

1. Ο Πέτρος ..... θέσεις για την παράσταση. (κρατώ)
2. (Εγώ) Δεν ..... ποτέ σε ποτάμι. (κολυμπώ)
3. Ο αθλητής ..... το πόδι του και δε θα παίξει στον αγώνα. (χτυπώ)
4. Το ασανσέρ μάς ..... πολλά προβλήματα. (προκαλώ)
5. Το μηχανάκι του Κώστα ..... και δεν μπορούμε να πάμε σινεμά. (χαλώ)

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Какова разница между словами **το αίσθημα** и **το συναίσθημα**? Оба слова переводятся на русский язык как «чувство». При их употреблении обычно требуется внимание.

Существительное **το αίσθημα** охватывает: зрение, слух, вкус, осязание, обоняние.

Существительное **το συναίσθημα** охватывает душевное состояние человека.

Например:

το αίσθημα	το συναίσθημα
το αίσθημα της πείνας - чувство голода	η πίκρα - огорчение
το αίσθημα της δίψας - чувство жажды	η λύπη - печаль
	ο θυμός - гнев

το αίσθημα του πόνου - чувство боли	η οργή - гнев, ярость
	ο ενθουσιασμός - энтузиазм
	η αγάπη - любовь
	η χαρά - радость
	το μίσος - ненависть

Однокоренные им слова:

• η συναίσθηση - осознание, понятие. Например:

Δεν έχει τη συναίσθηση του καθήκοντος. У него нет сознания долга.

• η αίσθηση - чувство, ощущение, сильное впечатление.

Например:

Έχω την αίσθηση ότι κάτι έχει συμβεί. У меня такое чувство, что что-то произошло.

Χάνω τις αισθήσεις μου. Лишатся чувств.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Παρακείμενος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Перфект. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. II-οе спряжение.

Κο II-ому спряжению страдательного залога относятся глаголы, у которых ударение падает на предпоследний слог. Например: **εξομολογούμαι** (исповедываться), **ασχολούμαι** (заниматься), **τραβιέμαι** (удаляться) и др.

	A' τάξη / 1-ая категория	B' τάξη / 2-ая категория
	αναγεννιέμαι - возрождаться	αρνούμαι – отрицать
εγώ	έχω αναγεννηθεί	έχω αρνηθεί
εσύ	έχεις αναγεννηθεί	έχεις αρνηθεί
αυτός	έχει αναγεννηθεί	έχει αρνηθεί
αυτή		
αυτό		
εμείς	έχουμε αναγεννηθεί	έχουμε αρνηθεί
εσείς	έχετε αναγεννηθεί	έχετε αρνηθεί
αυτοί	έχουν αναγεννηθεί	έχουν αρνηθεί
αυτές		
αυτά		

Παραδείγματα:

1. Ο Ανδρέας έχει θεωρηθεί από τους συναδέλφους του ως ο καλύτερος στη δουλειά του. Андрей считается лучшим в работе из своих коллег.

2. Δεν πέρασε στις εξετάσεις κι έχει στενοχωρηθεί πολύ. Он не

сдал экзамены и очень расстроился.

3. Είμαι πολύ στενοχωρημένος που δεν πέρασα στο Πανεπιστήμιο φέτος. Я очень расстроен по поводу моей неудачи поступления в этом году в Университет.

Примеры образования перфекта:

<i>ενεστιάσας / наст. вр.</i>	<i>αόριστος / аорист</i>	<i>παρακείμενος / перфект</i>
<i>προσποιούμαι</i>	<i>προσποιήθηκα</i>	<i>έχω προσποιηθεί</i>
<i>притворяться</i>	<i>притворился</i>	<i>притворился</i>
<i>πληροφορούμαι</i>	<i>πληροφορήθηκα</i>	<i>έχω πληροφορηθεί</i>
<i>получать информацию</i>	<i>получил информацию</i>	<i>получил информацию</i>
<i>περιποιούμαι</i>	<i>περιποιήθηκα</i>	<i>έχω περιποιηθεί</i>
<i>ухаживать</i>	<i>был ухоженным</i>	<i>был ухоженным</i>
<i>διαιρούμαι</i>	<i>διαιρέθηκα</i>	<i>έχω διαιρεθεί</i>
<i>делиться</i>	<i>поделился</i>	<i>поделился</i>
<i>επαινούμαι</i>	<i>επαινέθηκα</i>	<i>έχω επαινεθεί</i>
<i>хвалиться</i>	<i>похвалился</i>	<i>похвалился</i>
<i>καλούμαι</i>	<i>καλέστηκα</i>	<i>έχω καλεστεί</i>
<i>приглашать</i>	<i>меня пригласили</i>	<i>меня пригласили</i>
<i>επιτελούμαι</i>	<i>επιτελέστηκα</i>	<i>έχω επιτελεστεί</i>
<i>осуществляться</i>	<i>осуществился</i>	<i>осуществился</i>
<i>βουτιέμαι</i>	<i>βουτήχτηκα</i>	<i>έχω βουτηχτεί</i>
<i>грязнуть</i>	<i>погряз</i>	<i>погряз</i>

Παραδείγματα:

1. Τον έχω περιποιηθεί καλά μετά από εκείνο το βράδυ. Я ему дал по за слугам после того вечера.

2. Τον έχει φοβηθεί το μάτι μου. Я его боюсь.

3. Έχω συγκινηθεί με το γάμο του αδελφού μου. Я растрогался из-за свадьбы моего брата.

ΟΒΡΑΤΙΤΕ ВΝΙΜΑΝΙΕ

Слово **ημέρα** иногда пишется **μέρα**, а иногда **ημέρα**.

Без «η» т. е. **μέρα** (день) используется в именительном, винительном и звательном падежах, единственного и множественного числа и обычно следует за словом, оканчивающимся на гласный:

η σημερινή μέρα - сегодняшний день,

την αυριανή μέρα - завтрашний день,

μία μέρα - один день. Например:

Θα έρθει άσπρη μέρα και για μας. Будет и на нашей улице праздник.

С «η» т. е. ημέρα (день) используется в родительном падеже единственного и множественного числа:

αυγά της ημέρας - свежие яйца,
προ ημερών - несколько дней назад.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

В. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του αορίστου και παρακειμένου.

Заполните пропуски подходящей формой глаголов в аористе и в перфекте.

	ενεστώτας / наст. время	αόριστος / аорист	παρακειμένος / перфект
παρακειμένος σε -ηθεί / перфект на -ηθεί:			
1.	ειδοποιούμαι		
2.	στενοχωριέμαι		
3.	ικανοποιούμαι		
4.	οδηγούμαι		
5.	χειρουργούμαι		
6.	δικαιολογούμαι		
7.	πληροφορούμαι		
8.	στερούμαι		
9.	ταλαιπωρούμαι		
παρακειμένος σε -εθεί / перфект на -εθεί:			
10.	βαριέμαι		
11.	εξαιρούμαι		
12.	παραπονιέμαι		
13.	συγχωρούμαι		
14.	φοριέμαι		
παρακειμένος σε -εστεί / -αστεί / перфект на -εστεί / -αστεί:			
15.	κερνιέμαι		
16.	κρεμιέμαι		
17.	ξεπερνιέμαι		
18.	ξεχνιέμαι		
παρακειμένος σε -αχτεί / -ηχτεί / перфект на -αχτεί / -ηχτεί:			
19.	βαστιέμαι		
20.	κοιτιέμαι		
21.	τραβιέμαι		

Γ. Συμπληρώστε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους του παρακειμένου.
Заполните пропуски подходящей формой глаголов в перфекте.

1. Η Σωτηρία ..... πολύ τα τελευταία χρόνια. (ταλαιπωρούμαι)
2. Η Βασιλική κι ο Δημήτρης ..... (φιλιέμαι)
3. Τα δύο παιδιά .....οικονομικά από τους φίλους τους. (βοηθιέμαι)
4. (αυτός) .....στο διευθυντή του.(παραπονιέμαι)
5. (εγώ) Δεν ..... απόψε. (κοιμάμαι)
6. Οι γονείς του .....; (ειδοποιούμαι)
7. Μην ανησυχείς, όλα ..... . (ξεχνιέμαι)
8. .... αυτό το ποσό από το μισθό του; (αφαιρούμαι)

Δ. Αντιστοιχίστε τα αντίθετα.

Найдите антонимы.

η νύχτα	1	α	το κορίτσι
το πρωί	2	β	ο πόλεμος
το αγόρι	3	γ	η δύση
ο χειμώνας	4	δ	η κάθοδος
ο φίλος	5	ε	το βράδυ
η ειρήνη	6	ξ	το σκοτάδι
η ανατολή	7	η	ο θάνατος
η άνοδος	8	θ	ο εχθρός
το φως	9	ι	το καλοκαίρι
η ζωή	10	κ	η μέρα

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΝΙΜΥ

κοινό [прил., ср. р., ед. ч.] - общее	κινώ - двигать
	κοινό, το - публика
κόρη, η - дочь	κόρη, η - зрачок, зеница
κουτί, το - ящик	κουτή [прил., ср. р., ед. ч.] - глупая
Κρητικός, ο - житель о-ва Крит	κριτικός, ο - критик
κύριος, ο - господин	Κύριος, ο - Иисус Христос
λεπτά [прил., ср. р., мн. ч.] - тонкие	λεπτά, τα - лепта (греч. монета)
λίγο [прил., ср. р., ед. ч.] - малое	λήγω - заканчиваться

Τριακοστό τρίτο μάθημα Тридцать третьей урок

Ελ Γκρέκο, ο Αρχάγγελος της έκστασης
(συνέχεια)

Δεν υπάρχει σχολή ή τάση στη ζωγραφική που να κωδικοποιεί απόλυτα το έργο του Θεοτοκόπουλου. Ο ζωγράφος χρησιμοποίησε και τη βυζαντινή σχηματοποίηση, και τις έντονες χρωματικές αξίες της ιταλικής τέχνης, και την ολλανδική προσωπογραφία. Το αποτέλεσμα ήταν μια τέχνη μοναδική. Στο έργο του ξεδιπλώνεται μια ζωγραφική, όπου συγκατοικεί το γήινο με το υπερβατικό. Το Τολέδο των μυστηριακών ουρανών και των αιχμηρών λόφων ήταν ο κατάλληλος τόπος για να εκφράσει η ψυχή του Θεοτοκόπουλου τις δυνάμεις που τη δονούν.

Ο Γκρέκο δεν ξέχασε ποτέ την Ελλάδα και την Κρήτη. «Δομίνικος Θεοτοκόπουλος ο Κρης» υπέγραφε, και φαίνεται ότι το γλυκό φως του νησιού του τον ακολουθούσε στην Ισπανία. Όμως στην Κρήτη δεν υπάρχει παρά μονάχα ένας πίνακάς του (στο Ιστορικό Μουσείο Ηρακλείου), η *Άποψη του όρους Σινά*, ένα από τα πρώιμα έργα του, από την εποχή που εργαζόταν στη Βενετία. Η πορφύρα του Χριστού, το μαγεμένο όνειρο της ταφής του κόμητος Οργκάθ, τα δάκρυα του Αγίου Πέτρου, η μελαγχολία του Αγίου Σεβαστιανού καθώς πεθαίνει από τα βέλη του πάθους, η Μαρία Μαγδαληνή όλων των χαμένων ερώτων, όλα τα αριστουργήματα του μεγάλου Έλληνα βρίσκονται αλλού. Ακόμα κι έτσι όμως, όπου κι αν βρίσκεται, η ζωγραφική του Θεοτοκοπούλου είναι η χαρά της ματιάς που αντίκρυσε το όνειρο. Και ενώ ήταν θαμπό, ξεκαθάρισε. Το παρεκκλήσι του θα στέκεται πάντα στη συννεφιά, η βαριά πόρτα θα μένει ανοιχτή και στο λιγοστό φως των κεριών θα ζωντανεύουν τα θαύματα. Τα δάχτυλα των Φραγκισκανών μοναχών θα αργοσαλεύουν, ο Χριστός θα πορεύεται μέσα στο φως της αγωνίας, οι άγγελοι σαν κινούμενες φλόγες θα γεμίζουν φτερουγίσματα το ναό. Οι άνθρωποι διεκδικούν την αιωνιότητα και μια σκάλα υψώνεται προς τους ουραμούς. Είναι ο χρωστήρας του ζωγράφου, που ενώνει τα χωμάτινα υποδήματα του σώματος με τα θεϊκά φιλιά και τις αιώνιες λιακάδες.

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Ποια τάση ακολούθησε ο ζωγράφος;
2. Ποια είναι τα έργα του μεγάλου ζωγράφου και που βρίσκονται;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

κωδικοποιώ	кодικοпио	кодифицировать
ξεδιπλώνω	кседиπλοно	разворачивать, раскрывать
συγκατοικώ	сингатико	жить вместе
δονώ	доно	потрясать
υπογράφω	ипογραφο	подписывать
αντικρύζω	андикризо	встречаться лицом к лицу, сталкиваться
ξεκαθαρίζω	ксеκαфаризо	расчищать, прояснять
ζωντανεύω	зонданево	оживлять
αργοσαλεύω	аргосалево	еле шевелиться
πορεύομαι	порэвоме	шагать
υψώνομαι	ипсономе	возвышаться, подниматься
ενώνω	эноно	связывать

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

σχολή, η	схоли, и	учение
τάση, η	таси, и	склонность
σηματοποίηση, η	схиматописи, и	схематизирование
έντονος, -η, -ο	эндонос-и-ο	сильный, натянутый
χρωματικός, -ή, -ό	хроматикос-и-ο	цветной, -ая, -οе
αξία, η	аксиа, и	достоинство, значение
ολλανδικός, -ή, -ό	оландикос-и-ο	голландский, -ая, -οе
προσωπογραφία, η	просопография, и	портретная живопись
αποτέλεσμα, το	апотэлезма, το	результат, следствие
γήινος, -η, -ο	гиинос-и-ο	земной, -ая, -οе
υπερβατικός, -ή, -ό	иперватикос-и-ο	превышающий, -ая, -ее
αιχμηρός, -ή, -ό	эхмирос-и-ο	остроконечный, -ая, -οе
κατάλληλος, -η, -ο	каталилос-и-ο	подходящий, -ая, -ее
φως, το	фос, το	свет
όρος, το	орос, το	гора
πρώιμος, -η, -ο	проимос-и-ο	ранний, -ая, -ее
μαγεμένος, -η, -ο	магеменос-и-ο	волшебный, -ая, -οе
ταφή, η	тафи, и	погребение
κόμης, ο	комис, ο	граф
δάκρυ, το	дакри, το	слеза
μελαγχολία, η	меланхолиа, и	тоска, меланхолия
βέλος, το	велос, το	стрела

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

πάθος, το	пафос, то	страсть
χαμένος,-η,-ο	хаменос-и-ο	потерянный, пропавший
αριστούργημα, το	αρισтурγима, то	шедевр
ματιά, η	ματъя, и	взгляд, взор
θαμπός,-ή,-ό	φамбос-и-ο	мутный, тусκλый
παρεκκλήσι, το	παρεκκλиси, то	часовня
συννεφιά, η	σινεφъя, и	хмурость, угрюмость
ανοιχτός,-ή,-ό	ανιχтос-и-ο	открытый,-ая,-οе
λιγοςτός,-ή,-ό	λιγостос-и-ο	незначительный,-ая,-οе
κερί, το	κερι, то	свеча
θαύμα, το	φавμα, то	чудо
δάχτυλο, το	δαхтиλο, то	палец
Φραγκισκανοί, οι	φρανγискани, и	Францисканцы
αγωνία, η	αγониα, и	волнение
φτερούγισμα, το	φτэругизма, то	размахивание крыльями, взлёт
χωμάτινος,-η,-ο	χοματιнос-и-ο	земляной,-ая,-οе
υπόδημα, το	ιποδιμα, то	обувь
λιακάδα, η	лякаδα, и	солнечный день, мягкий солнечный свет

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Υπερσυντέλικος / Plusquamperfekt (давнопрошедшее время) – обозначает действие, которое закончилось в прошлом до наступления другого действия. Образуется следующим образом:

имперфект глагола έχω	+	αοριστική основа глагола	+	окончание -ει
--------------------------	---	-----------------------------	---	------------------

Υπερσυντέλικος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Plusquamperfekt. Действительный залог. Изъявительное наклонение. I-οе спряжение.

Plusquamperfekt спрягается следующим образом:

εγώ	είχα	
εσύ	είχες	
αυτός	είχε	
αυτή		
αυτό		

εμείς	είχαμε	γασγίσει
εσείς	είχατε	
αυτοί	είχαν	
αυτές		
αυτά		

залаял (от глагола γασγίζω – лаять)

Давнопрошедшее время передаётся, как и перфект, при помощи:

- глагола совершенного вида, когда речь идёт о завершении какого-либо действия. Например:

Του είχα στείλει ένα γράμμα, αλλά απάντηση δεν πήρα ποτέ. Я ему написал письмо, но ответа так никогда и не получил.

- глагола несовершенного вида, когда действие повторялось часто в прошлом. Например:

Του είχα στείλει πολλές φορές, αλλά δεν έπαιρνα απάντηση. Я ему писал часто, но ответа не получал.

Образование плюсквамперфекта в некоторых глаголах I-ого спряжения:

ενεστώτας / наст. вр.		σχηματισμός / образование				υπερσυντέλικος / плюсквамперфект		
Когда последний звук настоящей основы гласная, сочетание гласных -ι-, -ε-, -ει-, -ου- и т. д. или -δ-, -θ-, -τ-, -σ-, -ζ-, -ν- и т. д., то аористная основа оканчивается на -σ-:								
наст. осн.	ок	аористная основа			ок	аор. осн.		
αγγαρεύω	ω	είχα	αγγαρε	υ+σ	ει	είχα	αγγαρεύσ	ει
принуждать		принудил						
μαυρίζω	ω	είχα	μαυρί	ζ+σ	ει	είχα	μαυρίσ	ει
чернеть		почернел						
ακυρώνω	ω	είχα		θ+σ	ει	είχα	ακυρώσ	ει
отменять		отменил						
Когда последний звук настоящей основы -β-, -π-, -πτ-, -φ-, -φτ-, -αυ-, -ευ-, тогда аористная основа оканчивается на -ψ-:								
μαγεύω	ω	είχα	μαγε	υ+σ	ει	είχα	μαγέψ	ει
околдовывать		околдовал						
στρίβω	ω	είχα	στρί	β+σ	ει	είχα	στρίψ	ει
скручивать		скрутил						
μετατρέπω	ω	είχα	μετατρε	π+σ	ει	είχα	μετατρέψ	ει
превращать		превратил						
Когда последний звук настоящей основы -γ-, -γγ-, -κ-, -σκ-, -χ-, -χν-, -σσ-, -ττ-, -ζ-, тогда аористная основа оканчивается на -ξ-:								

χαράσσω	ω	είχα	χαρά	σσ+σ	ει	είχα	χαράξ	ει
чертить						начертил		
αράξω	ω	είχα	αρά	ζ+σ	ει	είχα	αράξ	ει
причаливать						причалил		
τρέχω	ω	είχα	τρέ	χ+σ	ει	είχα	τρέξ	ει
бежать						побежал		

Обратите внимание на образование плюсквамперфекта в следующих неправильных глаголах:

ενεστώτας / наст. вр.	αόριστος / аорист	υπερσυντέλικος / плюсквамперфект
βγαίνω	βγήκα	είχα βγει
выходить	вышел	вышел, выходил
λέω	είπα	είχα πει
говорить	сказал	говорил, сказал
μπαινώ	μπήκα	είχα μπει
входить	вошёл	вошёл, входил

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.
Заполните пропуски согласно примеру.

ενεστώτας / наст. вр.	αόριστος / аорист	υπερσυντέλικος / плюсквамперфект	
όταν ο αοριστικός χαρακτήρας είναι -ξ- / когда аористная основа оканчивается на -ξ-:			
	πλέκω	έπλεξα	είχα πλέξει
1.	βήχω		
2.	παίζω		
3.	δείχνω		
4.	κοιτάζω		
5.	τρέχω		
όταν ο αοριστικός χαρακτήρας είναι -ψ- / когда аористная основа оканчивается на -ψ-:			
6.	ράβω		
7.	βάφω		
8.	λείπω		
9.	κρύβω		
10.	κόβω		
όταν ο αοριστικός χαρακτήρας είναι -σ- / когда аористная основа оканчивается на -σ-:			
11.	λιώνω		

12.	πέφτω		
13.	νιώθω		
14.	πιάνω		
15.	κλείνω		
άσιγμος αόριστος / аσιгматический аорист			
16.	κλίνω		
17.	κρίνω		
18.	βάζω		
19.	βάλλω		
20.	πλένω		
21.	στέλνω		
22.	μαθαίνω		

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του υπερσυντέλικου.
Заполните пропуски подходящей формой плюсквамперфекта.

Όταν φτάσαμε στο κινηματογράφο, η προβολή της ταινίας ..... ήδη ..... (αρχίζω)
Όταν φτάσαμε στο κινηματογράφο η προβολή της ταινίας είχε ήδη αρχίσει.

1. Σε ηλικία μόλις 21 ετών ο Αριστοτέλης Ωνάσης ..... ήδη ..... ένα εκατομμύριο δολάρια. (κερδίζω)
2. Όταν έφτασα, το βιβλιοπωλείο..... (κλείνω)
3. Ως το μεσημέρι εγώ και η Βασιλική..... με τις εργασίες. (τελειώνω)
4. (Αυτός) .....στη νονά του ένα μεγάλο γράμμα. (γράφω)
5. (Εγώ) Σας ..... ένα μήνυμα στον αυτόματο τηλεφωνητή. Το λάβατε; (αφήνω)
6. Όταν ήμουν πολύ στενοχωρημένη, η αδελφή μου ..... κατανόηση. (δείχνω)
7. Η Μαρία δεν .....ποτέ στο εξωτερικό.(ταξιδεύω)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Υπερσυντέλικος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Плюсквамперфект (давнопрошедшее время). Страдательный залог. Изъявительное наклонение. I-ое спряжение.

εγώ	είχα	ετοιμαστεί
εσύ	είχες	
αυτός	είχε	
αυτή		
αυτό		

εμείς	είχαμε	ετοιμαστεί
εσείς	είχατε	
αυτοί	είχαν	
αυτές		
αυτά		
подготовился (от глагола <i>ετοιμάζομαι</i> – <i>подготавливаться</i>)		

Παραδείγματα:

1. Παλιά είχα γραφτεί σε μια σχολή οδηγών. Когда-то я был записан в автошколу.
2. Πολλές φορές είχα γραφτεί σε σχολή οδηγών, αλλά δεν κατάφερα να πάρω άδεια οδήγησης. Я много раз записывался в автошколу, но так и не смог получить права.
3. Πολλές φορές είχα πικραθεί από την υλοκρισία ορισμένων ανθρώπων. Лицемерие некоторых меня часто огорчало.
4. Δεν σας πήρα τηλέφωνο γιατί είχα πικραθεί από τη συμπεριφορά της Γιάννας. Я вам не позвонил, так как был огорчён поведением Яны.

Примеры образования плюсквамперфекта:

ενεστώτας – παθητική φωνή / наст. вр., страд. залог	παθητικός αόριστος / страдательный аорист	υπερσυντέλικος / плюсквамперфект
1. Когда страдательный аорист оканчивается на [-θηκα] или [-φτηκα], то инфинитив страдательного аориста оканчивается на [-θει] или [-φτει]:		
νίβομαι	νί-φτηκα	είχα νι-φτει
μυться	помылся	помылся
τρίβομαι	τρί-φτηκα	είχα τρι-φτει
νατιράτσηα	натёрся	натёрся
2. Когда страдательный аорист оканчивается на [-στηκα] или [-χτηκα], то инфинитив страдательного аориста оканчивается на [-στει] или [-χτει]:		
νοιάζομαι	νοιά-στηκα	είχα νοια-στει
беспокоиться	забеспокоился	забеспокоился
φυλάγομαι	φυλά-χτηκα	είχα φυλα-χτει
остереγаться	остерегся	остерегся
3. Когда страдательный аорист оканчивается на [-αυτηκα/-ευτηκα] или [-vθηκα], то инфинитив страдательного аориста оканчивается на [-αυτει/-ευτει] или [-vθει]:		
απαγορεύομαι	απαγορ-ευτηκα	είχα απαγορ-ευτει
запрещаться	запретился	запретился

χαϊδεύομαι	χαϊδ-εύτηκα	είχα χαϊδ-ευτεί
ластиться	ластился	ластился

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Β. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.
 Заполните пропуски согласно примеру.

	ενεσιώτας, παθ. φωνή / наст. вр., страд. залог	παθητικός αόριστος / страд. аорист	υπερσυντέλικος / плюсквамперфект
υπερσυντέλικος σε [-θει] / плюсквамперфект на [-θει]			
	σηκώνομαι	σηκόθηκα	είχα σηκωθεί
1.	ζεσταίνομαι		
2.		πικράθηκα	
3.		αφέθηκα	
4.	βρίσκομαι		
υπερσυντέλικος σε [-φτεί] / плюсквамперфект на [-φτεί]			
5.	βάφομαι		
6.	σκέφτομαι		
υπερσυντέλικος σε [-στεί] / плюсквамперфект на [-στεί]			
7.	εργάζομαι		
8.		ετοιμάστηκα	
9.	μυρίζομαι		
10.		ξυρίστηκα	
11.	χτενίζομαι		
υπερσυντέλικος σε [-χτεί] / плюсквамперфект на [-χτεί]			
12.		διαλέχτηκα	
13.	μπλέκομαι		
14.		δέχτηκα	
15.	κοιτάζομαι		
16.		διδάχτηκα	
υπερσυντέλικος σε [-ευτεί] / плюсквамперфект на [-ευτεί]			
17.	βολεύομαι		
18.		γεύτηκα	
19.	γοητεύομαι		
20.		μαγεύτηκα	
21.	μαζεύομαι		
υπερσυντέλικος σε [-νθει] / плюсквамперфект на [-νθει]			
22.		απομακρύνθηκα	
23.	επιβαρύνομαι		
24.		αισθάνθηκα	
25.	απολυμαίνομαι		

26.		θερμάνθηκα	
Ιδιαίτερος σχηματισμός του υπερσυντέλικου / неправильное (особое) образование плюсквамперфекта			
27.	τρέπομαι		
28.		τράφηκα	
29.	ντρέπομαι		
30.		φάνηκα	
31.	χαίρομαι		

Γ. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του υπερσυντέλικου.

Заполните пропуски глаголами в подходящей форме плюсквамперфекта.

1. Οι θεατές δεν ..... από τις θέσεις τους όταν άρχισε η βροχή.
(απομακρύνομαι)
2. Ο επιχειρηματίας ..... από τη νεαρή γυναίκα.
(γοητεύομαι)
3. Μεγάλη μερίδα του κοινού την ..... σαν τη μεγαλύτερη ερμηνεύτρια της όπερας. (αποδέχομαι)
4. Οι μαθητές ..... την ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας.
(διδάσκομαι)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Άλλα είδη των αριθμητικών / Другие виды числительных.

Κроме количественных и порядковых числительных различаем умножающие, сложные определённо-количественные и собирательные числительные, которые образуются от названий чисел, к которым прибавляются определённые окончания.

Σлова, образованные таким образом, являются существительными или прилагательными.

Умножающие числительные (πολλαπλασιαστικά) обозначают из скольких частей состоит что-либо и оканчиваются на -πλός, -πλή, -πλό:

διπλός, -ή, -ό – двойной, -ая, -ое (удвоенный, -ая, -ое)
τριπλός, -ή, -ό – тройной, -ая, -ое
τετραπλός, -ή, -ό – четвертной, -ая, -ое

Σложные определённо-количественные числительные (αναλογικά) обозначают соотношение предметов и частей, т. е. во сколько раз больше определённое количество, чем другое, и оканчиваются на -πλάσιος, -πλάσια, -πλάσιο:

διπλάσιος, -α, -ο – в два раза больший

τριπλάσιος, -α, -ο – в три раза больший
τετραπλάσιος, -α, -ο – в четыре раза больший
χιλιαπλάσιος, -α, -ο – в тысячи раз больший
πολλαπλάσιος, -α, -ο – намного больший

Собирательные числительные (περιληπτικά) – это отвлечённые существительные. Они образуются от соответствующих количественных числительных, к которым прибавляются определённые окончания. Такими окончаниями являются:

-αριά – обозначают приблизительно количество единиц одного определённого вида и поэтому употребляются только несколько названий круглых чисел. Сочетаются обычно с καρία / καριά. Например:

καρία δεκαρία – десяток
καρία δεκαπενταρία – пятнадцать штук (около пятнадцати)
καρία εικοσαρία – два десятка

-άδα – обозначают определённое количество однородных единиц. Например:

μονάδα, η – единица
δυάδα, η – пара, чета
τριάδα, η – трое
τετράδα, η – четвёрка, четверо
πεντάδα, η – пятёрка, пятеро
εξάδα, η – шестёрка, шестеро
δεκάδα, η – десяток
εκατοντάδα, η – сотня
χιλιάδα, η – тысяча

3.1. Κλασματικά αριθμητικά / Дробные числительные – для обозначения величины, выраженной в частях целой единицы, используется количественное числительное на месте числителя (αριθμητής) и порядковое для знаменателя (παρονομαστής). Например:

1/3 - ένα τρίτο
5/6 - πέντε έκτα
20/21 - είκοσι εικοστά πρώτα

Для выражения понятия «половина» обычно используется прилагательное μισός, -ή, -ό. Сложные прилагательные пишутся через [η] в последнем слоге, когда первый компонент числительное [ένας], [μια], а второй компонент [μισός, -ή, -ό]. Например:

ένας + μισός = ενάμιση αιώνας – полтора века
--

μια + μισή = μιάμιση μέρα – полтора дня

Во всех остальных случаях пишутся через [ι]. Например:

ένα + μισό = ενάμισι κιλό μπανάνες - полтора килограмма банан

δύο + μισό = δύομισι μέτρα ύφασμα - два с половиной метра ткани

Следующим образом склоняются ενάμισης, μιάμιση, ενάμισι:

	αρ. / м.р.
ον. / им.п.	ο ενάμισης μήνας
γεν. / род.п.	του ενάμιση μήνα
αιτ. / вин.п.	τον ενάμιση μήνα
	θηλ. / ж.р.
ον. / им.п.	η μιάμιση μέρα
γεν. / род.п.	της μιάμισης μέρας
αιτ. / вин.п.	τη μιάμιση μέρα
	ουδ. / ср.р.
ον. / им.п.	το ενάμισι λεπτό
γεν. / род.п.	του ενάμισι λεπτού
αιτ. / вин.п.	το ενάμισι λεπτό

Некоторые числительные со второй составной частью μισός,-
ή,-ό:

αρ. / м.р.	θηλ. / ж.р.	ουδ. / ср. р.
οι δύομισι	οι δύομισι	τα δύομισι
два с половиной		
οι τρεισήμισι	οι τρεισήμισι	τα τρεισήμισι
три с половиной		
οι τεσσερισήμισι	οι τεσσερισήμισι	τα τεσσερισήμισι
четыре с половиной		
οι πεντέμισι	οι πεντέμισι	τα πεντέμισι
πять с половиной		
οι εξήμισι	οι εξήμισι	τα εξήμισι
шесть с половиной		
οι εφτάμισι	οι εφτάμισι	τα εφτάμισι
семь с половиной		
οι οκτώμισι	οι οκτώμισι	τα οκτώμισι
восемь с половиной		

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПΡΑЖНЕНИЯ

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους των κλασματικών αριθμών.

Заполните пропуски подходящей формой дробных чисел.

1. Θα μπορούσες να μου δώσεις τα .....ευρώ για να πάρω ένα φόρεμα; (7 1/2)
2. Θα ήθελα .....μέτρα από το κόκκινο ύφασμα. (5 1/2)
3. Περιπλανηθήκαμε .....ώρα στους δρόμους της Αθήνας. (1 1/2)
4. Πήρα .....κιλά φράουλες για να κάνω κομπόστα. (6 1/2)
5. Ο Γιώργος φοίτησε στο Πανεπιστήμιο ..... χρόνια. (4 1/2)
6. Το κρέας πρέπει να βράσει τουλάχιστον ..... ώρες. (2 1/2)

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

η τετραγωνική ρίζα	квадратный корень
η ρίζα του δέντρου	корень дерева
η ρίζα του καλού / κακού	корень добра / зла
οι ρίζες της παράδοσης	корни традиции (происхождение)
οι ρίζες του πολιτισμού	корни культуры (происхождение)
НО:	
ο ντόπιος πληθυσμός, οι ντόπιοι	коренное население
ο ντόπιος	коренной житель

Τριακοστό τέταρτο μάθημα Тридцать четвёртый урок

Αστυνομικό πρόβλημα

Ο Ανδρέας Δράκος δεν μπορούσε ακόμα να καταλάβει τι είχε συμβεί. Ήταν πολύ ταραγμένος από αυτό το συμβάν, χαρούμενος που είχε γλιτώσει από τον κίνδυνο, αλλά ταυτοχρόνα γεμάτος άγχος, γιατί είχε σκοτώσει έναν άνθρωπο. Έτσι η διάθεσή του άλλαζε από τη μια στιγμή στην άλλη.

Ο Πουαρίδης τον είχε αφήσει να ξεσπάσει και μετά τον είχε ρωτήσει με αρκετά σκληρό ύφος πώς ακριβώς είχαν εξελιχθεί τα γεγονότα.

Εκείνος άρχισε: «Εγώ κι ο Ορέστης ήμασταν πολύ φίλοι. Είχαμε ιδρύσει μαζί μια εταιρία. Όμως οι επαγγελματικές σχέσεις έβαλαν τέλος στη φιλία μας. Ο Ορέστης ήταν σίγουρος ότι τον έχω εξαπατήσει πολλές φορές στους λογαριασμούς κι ότι έχω πλουτίσει εις βάρος του. Μου είχε κάνει τη ζωή αφόρητη με τις υποψίες του κι έτσι διέλυσα την εταιρία μας. Δε με συγχώρεσε ποτέ. Ήξερα ότι με μισούσε, αλλά δεν πίστευα ότι μπορεί να φτάσει στο σημείο να αποπειραθεί να με σκοτώσει. Σήμερα με επισκέφτηκε απρόσμενα στο σπίτι. Είχε καλοσυνάτο ύφος κι η φωνή του ήταν ήρεμη. Σκέφτηκα ότι πιθανόν έχει έρθει για να βάλουμε ένα τέλος στην παλιά μας διαμάχη. Όμως ξαφνικά έβγαλε το όπλο από την τσέπη του και με σημάδεψε. Εγώ έκανα μια απελπισμένη προσπάθεια αυτοάμυνας κι άρχισα να παλεύω μαζί του. Όμως ο Ορέστης γλίστρησε και χτύπησε το κεφάλι του. Ορίστε, κύριε επιθεωρητά» είπε, δείχνοντας μια μεγάλη κυνηγητική караμπίνα, «αυτό είναι το όπλο με το οποίο ήθελε να με σκοτώσει».

Αλλά ο Πουαρίδης κούνησε το κεφάλι του. Μια λεπτομέρεια τον έπειθε ότι ο Δράκος δεν έλεγε την αλήθεια.

Ερώτηση / Вопрос:

1. Σε ποια λεπτομέρεια αναφέρεται ο επιθεωρητής;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

συμβαίνει*	симвени	происходить, случаться
αλλάζω	алазо	менять
ξεσπώ/-άω	кесеп/ο/кеспаο	вымещать гнев

Ρήματα / Γлаголы

εξελίσσομαι	εξσεлисоме	развёртываться, развиваться
ιδρύω	идрио	создавать, основывать
εξαπατώ/-άω	εξсапато/εξсапатао	обманывать
πλουτίζω	плутизо	обогащать
διαλύω	диалио	расторгать
μισώ	мисо	ненавидеть
φτάνω	φтано	прибывать
αποπειρώμαι	αποπироме	пытаться, покушаться
σημαδεύω	симадево	метить, прицеливаться
παλεύω	палево	бороться
γλιστρών/-άω	γλιστρο/γλισтрао	скользить
δείχνω	дихно	показывать
κουνών/-άω	куно/кунао	трясти
πείθω	пифо	убеждать, уговаривать

*В аористе (прошедшем совершенном времени) глагол **συμβαίνει** употребляется в форме: **συνέβη / συνέβησαν** (произошло – 3 лицо единственное и множественное число), а не в форме **συνέβηκε / συνέβηκαν**.

Обратите внимание на следующие глаголы:

επεμβαίνω – επενέβη / επενέβησαν (вмешиваться – вмешался / вмешались),

παραβαίνω – παρέβη / παρέβησαν (нарушать – нарушил / нарушили),

προβαίνω – προέβη / προέβησαν (идти впереди – шёл впереди / шли впереди),

επιβαίνω – επέβη / επέβησαν (садиться – сел / сели (в поезд и т. п.)).

Ουσιαστικά, επίθετα και κλίτες λέξεις /

Существительные, прилагательные и изменяемые слова

αστυνομικός,-ή,-ό	астиномикос-и-о	полицейский,-ая,-ое
πρόβλημα, το	провлима, то	проблема, задача
ταραγμένος,-η,-ο	тарагменос-и-о	взволнованный,-ая,-ое
χαρούμενος,-η,-ο	харуменос-и-ο	весёлый,-ая,-ое, жизнерадостный
κίνδυνος, ο	киндинос, ο	опасность
διάθεση, η	диафеси, и	настроение
ύφος, το	ифос, то	выражение лица
σχέση, η	схеси, и	отношение

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

επαγγελματικός,-ή,-ό	эпангелматикос -и-ο	профессиональный,-ая, -οе
τέλος, το	τέλος, το	конец
φιλία, η	φιλια, и	дружба
σίγουρος,-η,-ο	σιγυρος-и-ο	уверенный,-ая,-οе
αφόρητος,-η,-ο	αфоритос-и-ο	несносный,-ая,-οе, невыносимый, нестерпимый,
υποψία, η	ιποψια, и	подозрение
σημείο, το	σιμιο, το	знак, место
καλοσυνάτος,-η,-ο	калосинатос-и-ο	добродушный,-ая,-οе
διαμάχη, η	διαμαхи, и	спор
τσέπη, η	цепи, и	карман
απελπισμένος,-η,-ο	απεлпизменос-и-ο	отчаявшийся,-аяся,-еся
αυτοάμυνα, η	αφτοαμινα, и	самозащита, самооборона
επιθεωρητής, ο	επιφεоритис, ο	инспектор
κυνηγητικός,-ή,-ό	κινигитикос-и-ο	охотничий,-ья,-ье
καραμπίνα, η	карабина, и	карабин
κεφάλι, το	κεφαλι, το	голова
λεπτομέρεια, η	лептоμερια, и	подробность, мелочь

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

πιθανόν (нареч.)	πιфанон	вероятно, возможно
ταυτόχρονα (нареч.)	ταφтоχρονα	одновременно
απρόσμενα (нареч.)	αпрозмена	неожиданно, внезапно
αρκετά (нареч.)	аркета	достаточно, довольно

Εκφράσεις / Выражения

... ήθελε να με σκοτώσει ... - ... хотел убить меня...

... μπορεί να φτάσει στο σημείο... - ...может дойти до того, что...

... έβαλαν το τέλος της φιλίας μας ... - ...закончилась наша дружба...

Η διάθεσή του άλλαζε από τη μια στιγμή στην άλλη. - Настроение его потихоньку менялось.

σκληρό ύφος - гневное выражение лица

... σε / εις βάρος του ... - ... за его счёт, в ущерб ему ...

κυνηγετική караμπίνα, η - охотничья винтовка, карабин

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

* Γлаголы, оканчивающиеся на -ύω, пишутся через -υ-.
 Например:

διαλύω (растворять), διέλυα (растворял), διέλυσα (растворил), θα διαλύσω (растворю), όταν διαλύω (когда растворяю), διαλύοντας (растворяя).

Γлаголы на -ύω:

αναλύω (анализировать), δύω (закатываться, заходить), ελκύω (притягивать, тянуть), ισχύω (быть в силе), ιδρύω (основывать), προμηνύω (предвещать, предзнаменовать) и др.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

1. Υπερσυντέλικος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Плюсквамперфект. Действительный залог. Изъявительное наклонение. II-οе спряжение.

κουνώ (качать) - κούνησα (покачал) / 1 ^{-α} категория			αμελώ (пренебрегать) - αμέλησα (пренебрег) / 2 ^{-α} категория		
εγώ	είχα	κούνησει	εγώ	είχα	αμελήσει
εσύ	είχες		εσύ	είχες	
αυτός	είχε		αυτός	είχε	
αυτή			αυτή		
αυτό			αυτό		
εμείς	είχαμε		εμείς	είχαμε	
εσείς	είχατε		εσείς	είχατε	
αυτοί	είχαν		αυτοί	είχαν	
αυτές			αυτές		
αυτά			αυτά		

Παραδείγματα:

1. Είχα πουλήσει το αυτοκίνητο, όταν με πήραν στη δουλειά. Я продал (уже) машину, когда меня приняли на работу.

2. Ήμουν καλεσμένος κι εγώ, αλλά δεν πήγα. И я был приглашён, но я не пошёл.

3. Τον είχα συγχωρέσει πολλές φορές, αλλά δεν έβαλε μυαλό. Я много раз его прощал, но он не образумился.

Примеры образования плюсквамперфекта:

ενεστώτας / наст. вр.	αόριστος / аорист	υπερσυντέλικος / плюсквамперфект
αναριθμώ	αναρίθμ-ησ-α	είχα αναρίθμ-ήσ-ει
пересчитывать	пересчитал	пересчитал
αναζητώ	αναζητ-ησ-α	είχα αναζητ-ήσ-ει
искать	искал	искал
αδιαφορώ	αδιαφορ-ησ-α	είχα αδιαφορ-ήσ-ει
быть безразличным	был безразличным	был безразличным
αδιαθετώ	αδιαθετ-ησ-α	είχα αδιαθετ-ήσ-ει
чувствовать недомогание	чувствовал недомогание	чувствовал недомогание
περνώ	πέρ-ασ-α	είχα περ-άσ-ει
проходить	прошёл	прошёл
ναυαγώ	ναυάγ-ησ-α	είχα ναυαγ-ήσ-ει
τερπνέω терпеть крушение	потерпел крушение	потерпел крушение
νομοθετώ	νομοθετ-ησ-α	είχα νομοθετ-ήσ-ει
издавать законы	издавал законы	издавал законы
καταγελώ	καταγέλ-ασ-α	είχα καταγελ-άσ-ει
осмеивать	осмеял	осмеял
οικοδομώ	οικοδομ-ησ-α	είχα οικοδομ-ήσ-ει
строить	построил	построил
δυσανασχετώ	δυσανασχέτ-ησ-α	είχα δυσανασχετ-ήσ-ει
возмутиться	возмутился	возмутился
βάρω	βάρ-εσ-α	είχα βαρ-έσ-ει
ударять	ударил	ударил
καθυστερώ	καθυστερ-ησ-α	είχα καθυστερ-ήσ-ει
задерживаться	задержался	задержался
πηδώ	πήδ-ηξ-α	είχα πηδ-ήξ-ει
прыгать	выпрыгнул	выпрыгнул

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά.

Заполните пропуски.

ενεστώτας / наст. время	αόριστος / аорист	υπερσυντέλικος / плюсквамперфект
αοριστ. βάση на -ησ-:		
1.	αγαπώ	
2.	απαντώ	
αοριστ. βάση на -ησ-:		
3.	απειλώ	

4.	γλεντώ		
5.	ζητώ		
αοριστική основа на -εσ-:			
6.	παρακαλώ		
7.	καλώ		
8.	φορώ		
9.	συγχωρώ		
10.	διαίρω		
αοριστική основа на -ασ-:			
11.	γερνώ		
12.	κρεμώ		
13.	περνώ		
14.	πεινώ		
15.	γελώ		
αοριστική основа на -αξ-, -ηξ-, -υσ-:			
16.	κοιτώ		
17.	μεθώ		
18.	τραβώ		
19.	φυσώ		

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τον υπερσυντέλικο των ρημάτων.
 Заполните пропуски в форме давнопрошедшего времени.

..... πολλά παιδιά στο πάρτι, αλλά δεν ήρθαν όλα. (καλώ)
 Είχαμε καλέσει πολλά παιδιά στο πάρτι, αλλά δεν ήρθαν όλα.

1. Στο γάμο ..... το καλό μου κοστούμι. (φορώ)
2. Το παιδί είχε ανάγκη από βοήθεια, (αυτοί) το .....
(τρομοκρατώ)
3. Από την αρχή της καριέρας του ο ηθοποιός ..... ότι η
επιτυχία μιας παράστασης εξαρτιόταν από το συνολικό αποτέλεσμα.
(συνειδητοποιώ)
4. Στη Μόσχα (εμείς) ..... τις πιο ωραίες διακοπές. (περνώ)
5. (εμείς) ..... με την καρδιά μας, όταν ο Βασίλης μάς είπε
αυτό το ανέκδοτο. (γελώ)
6. Στο διάστημα Ιανουαρίου-Μαΐου η διάσημη τραγουδίστρια .....
εννιά φορές "Νόρμα" (τραγουδώ)
7. Μου είπε, ότι ..... τη Νίκη στη Μύκονο. (συναντώ)
8. Το 1987 ..... το διαμέρισμά μου. (πουλώ)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Υπερσυντέλικος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β'

συζυγία / Plusquamperfekt (давнопрошедшее время). Страдательный залог. Изъявительное наклонение. II-οе спряжение.

Κο II-ομυ спряжению страдательного залога относятся глаголы, у которых ударение падает на предпоследний слог в настоящем времени. Например: εξομολογούμαι (исповедываться), ασχολούμαι (заниматься), τραφιέμαι (удаляться) и др.

στεναχωριέμαι (расстраиваться) Α' τάξη / 1 ^{αη} категория			ικανοποιούμαι (удовлетворяться) Β' τάξη / 2 ^{αη} категория		
εγώ	είχα	στεναχωρηθεί	εγώ	είχα	ικανοποιηθεί
εσύ	είχες		εσύ	είχες	
αυτός	είχε		αυτός	είχε	
αυτή			αυτή		
αυτό			αυτό		
εμείς	είχαμε		εμείς	είχαμε	
εσείς	είχατε		εσείς	είχατε	
αυτοί	είχαν		αυτοί	είχαν	
αυτές			αυτές		
αυτά			αυτά		

Παραδείγματα:

1. Δεν πήρε καλό βαθμό στα μαθηματικά κι είχε στενοχωρηθεί πολύ. Он получил нехорошую оценку по математике и очень расстроился.

2. Ήμουν πολύ στενοχωρημένος. Я был очень огорчен.

3. Είχαν ενοχληθεί συχνά από τους διπλανούς τους. Им часто мешали соседи.

4. Ο εισαγγελέας διαπίστωσε ότι ο δικαστής είχε δωροδοκηθεί πολλές φορές. Прокурор установил, что судья уже не раз как был подкуплен.

Примеры образования глаголов в плюсquamперфекте:

ενεστώτας / наст. вр.	αόριστος / аорист	υπερσυντέλικος / πλυσquamперфект
δωροδοκώμαι	δωροδοκήθηκα	είχα δωροδοκηθεί
брать взятку	взял взятку	взял взятку
δυσареστούμαι	δυσареστήθηκα	είχα δυσареστηθεί
быть недовольным	был недовольным	был недовольным
αναγεννιέμαι	αναγεννήθηκα	είχα αναγεννηθεί
возродиться	возродился	возродился
αρκοῦμαι	аркестηκα	είχα аркестεί
удовлетворяться	был удовлетворен	был удовлетворен
ξεγελιέμαι	ξεγελάστηκα	είχα ξεγελαστεί

заблуждаться	заблуждался	заблуждался
τραβιέμαι	τραβήχτηκα	είχα τραβηχτεί
удаляться	удалился	удалился

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του αορίστου και του υπερσυντέλικου.

Заполните пропуски глаголами в форме прошедшего совершенного времени и давнопрошедшего времени.

	ενεστώτας / наст. время	αόριστος / аорист	υπερσυντέλικος / плюсквамперфект
υπερσυντέλικος σε -ηθεί / плюсквамперфект на -ηθεί			
1.	ειδοποιούμαι		
2.	στενοχωριέμαι		
3.	ικανοποιούμαι		
4.	οδηγούμαι		
5.	χειρουργούμαι		
6.	δικαιολογούμαι		
7.	πληροφορούμαι		
8.	στερούμαι		
9.	ταλαιπωρούμαι		
10.	συγχωρούμαι		
υπερσυντέλικος σε -εθεί / плюсквамперфект на -εθεί			
11.	βαριέμαι		
12.	εξαιρούμαι		
13.	παραπονιέμαι		
14.	φοριέμαι		
υπερσυντέλικος σε -εστεί / -αστεί / плюсквамперфект на -εστεί / -αστεί			
15.	κερνιέμαι		
16.	κρεμιέμαι		
17.	ξεπερνιέμαι		
18.	ξεχνιέμαι		
υπερσυντέλικος σε -αχτεί / -ηχτεί / плюсквамперфект на -αχτεί / -ηχτεί			
19.	βαστιέμαι		
20.	κοιτιέμαι		
21.	τραβιέμαι		

Γ. Συμπληρώστε τα κενά με τον υπερσυντέλικο των ρημάτων.

Заполните пропуски в форме давнопрошедшего времени.

1. (Εγώ) .....πολύ. (στενοχωριέμαι)
2. (Αυτός) ..... από τη φίλη του για το παράπτωμα.
(συγχωρούμαι)

3. Αυτή η απόχρωση του πράσινου ..... το 1970. (φοριέμαι)
 4. (Αυτός) ..... στη μελαγχολία, αλλά ευτυχώς ξεπέρασε τα προβλήματά του. (βουτιέμαι)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Οριστικές αντωνυμίες / Определительными называются местоимения, которые определяют и отделяют данные предметы от других предметов того же вида. В роли определительных местоимений выступают:

α). прилагательное **ο ίδιος** – свой, сам (лично), собственный, η **ίδια** – своя, сама (лично), собственная, **το ίδιο** – своё, само (лично), собственное, **οι ίδιοι, οι ίδιες, τα ίδια** – свои, сами, собственные. Например: **εγώ ο ίδιος** – я сам.

Είδα με **τα ίδια** μου **τα μάτια** πως τη χτύπησε. Я своими собственными глазами видел, как он её ударил.

β). прилагательное **μόνος** – сам, **μόνη** – сама, **μόνο** – само, без артикля в сочетании с формой родительного падежа личных местоимений **μου, σου, του** и т. д. **μόνη της το συλλογίστηκε** (она сама это решила). В некоторых случаях местоимение **μόνος** употребляется в сочетании с предлогом **από**: **το έκαναν από μόνοι τους** (они сами это сделали).

μόνος μου, σου, του	сам
μόνη μου, σου, της	сама
μόνο μου, σου, του	само
μόνοι μας, σας, τους	сами
μόνες μας, σας, τους	
μόνα μας, σας, τους	

Иногда вместо прилагательного **μόνος, μόνη, μόνο** используется **μοναχός,-ή,-ό** или **μονάχος,-η,-ο** в сочетании с краткими формами личного местоимения (**μου, σου,...**) в род. пад.

μονάχος μου, σου, του	сам
μονάχη μου, σου, της	сама
μονάχο μου, σου, του	само
μονάχοι μας, σας, τους	сами
μονάχες μας, σας, τους	
μονάχα μας, σας, τους	

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПΡΑЖНЕНИЯ

Д. Συμπληρώστε τα κενά με τις κατάλληλες οριστικές αντωνυμίες.
Заполните пропуски определительными местоимениями.

1. Μιλήσαμε με ..... τον υπουργό. (ο ίδιος,-α,-ο)
2. .... πήγα στο χωριό. (μόνος,-η,-ο, μου...)
3. .... έχτισαν το σπίτι. (μόνος,-η,-ο, μου...)
4. Μιλήσαμε για ..... θέματα. (ο ίδιος,-α,-ο)
5. Θα τα καταφέρεις .....; (μόνος,-η,-ο, μου...)
6. .... μέρα είχαν έρθει και οι φίλοι μας. (ο ίδιος,-α,-ο)
7. Το παιδί επιστρέφει ..... από το σχολείο. (μόνος,-η,-ο, μου...)
8. Εκεί συναντηθήκαμε με ..... ανθρώπους. (ο ίδιος,-α,-ο)

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

η υποκατάσταση – замена, замещение, подмена.	η αποκατάσταση – восстановление, установление, налаживание.
Η υποκατάσταση του ουσιαστικού με προσωπική αντωνυμία... Замена существительного личным местоимением ...	Η αποκατάσταση της τάξης. Восстановление порядка. Η αποκατάσταση των παλιών κτιρίων. Восстановление старых зданий. Η αποκατάσταση των ζημιών. Возмещение ущерба.
το υποκατάστατο – заменитель	Επείγει η οικονομική αποκατάσταση του παιδιού. Ребёнку необходима финансовая поддержка.
Το υποκατάστατο της ζάχαρης είναι η ζαχαρίνη. Заменитель сахара это сахарин.	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

4. Αυτοπαθείς (ιδιοπαθείς) αντωνυμίες / Возвратные местоимения обозначают лицо, которое является объектом своего собственного действия.

Возвратные местоимения образуются от местоимения εαυτού - εαυτό с артиклем и от формы родительного падежа краткого личного местоимения. Например: βλέπω τον εαυτό μου στον καθρέφτη - вижу себя в зеркале.

Возвратные местоимения не имеют формы именительного падежа, т. е. εαυτού склоняется как прилагательное καλός.

	ενικός αριθμός / ед. ч.
γενική / род. п.	του εαυτού μου, σου, του (της)

αιτιατική / вин. п.	τον εαυτό μου, σου, του (της)
πληθυντικός αριθμός / мн. ч.	
γενική / род. п.	του εαυτού / (των εαυτών) μας, σας, τους
αιτιατική / вин. п.	τον εαυτό / (τους εαυτούς) μας, σας, τους

Внимание!

1. Возвратное местоимение имеет форму и мн. ч., но обычно употребляется в единственном числе, т. е. вместо των εαυτών μας, σας, τους употребляем του εαυτού μας, σας, τους, а вместо τους εαυτούς μας, σας, τους употребляем τον εαυτό μας, σας, τους. Например вместо:

Ένα μέρος των εαυτών μας είναι δειλό.

можно сказать:

Ένα μέρος του εαυτού μας είναι δειλό.

2. Очень редко употребляется форма возвратного местоимения в именительном падеже (ονομαστική) – ο εαυτός μου, σου, του, της, μας, σας, τους – я сам. Например:

Ο πρώτος εχθρός σου είναι ο εαυτός σου. Ты сам себе враг.

Примеры:

Αυτή κοιτάζει μόνο τον εαυτό της. (вин.п.) - Она ухаживает только за собой.

Να αγαπάς τον εαυτό σου. (вин. п.) - Люби самого себя!

Έγιναν εχθροί του εαυτού τους. (род. п.) - Они стали врагами сами себе.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με τις κατάλληλες αυτοπαθείς αντωνυμίες.

Заполните пропуски возвратными местоимениями:

στον εαυτό της, τον εαυτό της, τον εαυτό της, στον εαυτό του, στον εαυτό σου, τους εαυτούς τους, του εαυτού σου, τον εαυτό της, τον εαυτό σου.

1. Η Όλγα συνέχεια καμαρώνει ..... στον καθρέφτη.
2. Να είσαι κύριος.....
3. Η Γιάννα και η Σταυρούλα αντί να βλέπουν ....., σχολιάζουν τους άλλους.
4. Να προσέχεις.....
5. Με αυτά τα πράγματα κάνεις κακό.....
6. Η Ιωάννα μιλάει μόνο για.....
7. Έκανε κι αυτός ένα δώρο.....
8. Η κοπέλα αυτή μας μίλησε για.....
9. Αυτή μιλούσε.....

Ж. Αντιστοιχίστε τα αντίθετα.

Найдите антонимы.

η χαρά	1	α	η δειλία
η αγάπη	2	β	η ευγνωμοσύνη
η ανθρωπιά	3	γ	η ομοφωνία
το κρύο	4	δ	η ελευθερία
η διαφθορά	5	ε	η λύπη
η διαφωνία	6	ζ	το μίσος
η συμπάθεια	7	η	η απανθρωπιά
η καλοσύνη	8	θ	η ζέστη
η αχαριστία	9	ι	η ηθικότητα
η σκλαβιά	10	κ	η αντιπάθεια
το θάρρος	11	λ	η κακία

ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΥΣ С УДАРЕНИЕМ НА РАЗНЫХ СЛОГАХ

μεταλλείο, το - рудник, копи	μετάλλιο, το - медаль
μετάξι, το - шёлк	μεταξύ - между
μέτρο, το - метр	μετρό, το - метро
μήλο, το - яблоко	μιλώ - говорить
μίσος, το - ненависть	μισός - половина
μόνος - сам	μονός [прил., м. р., ед. ч.] - одинарный, нечётный
νόμος, ο - закон	νομός, ο - округ

Τριακοστό πέμπτο μάθημα Тридцать пятый урок

Το συνέδριο των ποντικών

Σε κάποια γειτονιά ζούσε μια παρέα ποντικών. Κάθε βράδυ οι ποντικοί γλεντούσαν σε διαφορετικό σπίτι.

Μια μέρα, εμφανίστηκε στη γειτονιά ένας γάτος. Το νέο μαθεύτηκε γρήγορα.

"Είναι τόσο ωραίος και γυμνασμένος, που σίγουρα θα έχει ζήσει σε καλή περιοχή."

"Έχει τόσο καλή συμπεριφορά που σίγουρα θα έχει μεγαλώσει σε αριστοκρατική οικογένεια."

"Είναι τόσο καλλιεργημένος που σίγουρα θα έχει σπουδάσει σε καλό σχολείο και δε θα είχε χρόνο να κυνηγάει ποντίκια", έλεγαν οι νέοι κι άπειροι ποντικοί.

Αλλά οι πιο έμπειροι καθώς είδαν εγκαίρως τον κίνδυνο αποφάσισαν να κάνουν συνέδριο για να βρουν λύση στο πρόβλημα. «Το καλύτερο που έχουμε να κάνουμε είναι να δέσουμε ένα κουδουνάκι στο γάτο κι έτσι θα ξέρουμε όταν πλησιάζει», είπε ένας καλλιεργημένος ποντικός. «Τώρα πρέπει να αποφασίσουμε ποιος θα δέσει το κουδουνάκι στο γάτο».

Μόλις το είπε αυτό οι ποντικοί έτρεξαν να κρυφτούν στις κρυψώνες τους.

Ερώτηση / Вопрос:

1. Πώς αντέδρασαν οι ποντικοί στην εμφάνιση του γάτου;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

γλεντώ/-άω	глендо/-аο	гулять, развлекаться
εμφανίζομαι	эмфанизоμε	появляться
μαθαίνομαι	μαφеноμε	распространяться
μεγαλώνω	μεγαλοно	расти
σπουδάζω	спудазο	учиться
δένω	дено	завязывать
πλησιάζω	πλισιαζο	приближаться
κρύβω, κρύβομαι	κρиво, кривоме	прятать, прятаться
αντιδρώ/-άω	ανδιδρο/-аο	реагировать

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

συνέδριο, το	синεδριο, то	конгресс, съезд
ποντίκι, το ποντικός, ο	пондики, то пондикос, ο	мышка
παρέα, η	парэа, и	компания
γάτος, ο γάτα, η	γᾱτος, ο γᾱτα, и	кот кошка
νέο, το	нэο, то	новость
γυμνασμένος,-η,-ο (прич.)	γῑμνασμενος-и-ο	тренированный,-ая, -οε, в форме
συμπεριφορά, η	симберифора, и	поведение, манера, обхождение
αριστοκρατικός,-ή,-ό	αριστοκρατικος-и-ο	аристократический, -ая,-οε
καλλιεργημένος,-η,-ο (прич.)	καλιεργῑμενος-и-ο	воспитанный,-ая,-οε
άπειρος,-η,-ο	απирος-и-ο	неопытный,-ая,-οε
έμπειρος,-η,-ο	эмбирος-и-ο	опытный,-ая,-οε
λύση, η	лиси, и	решение
κουδουνάκι, το	кудунаки, то	колокольчик
κρυψώνα, η	крипсона, и	укрытие, убежище

Ακλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

εγκαίρως (нареч.)	энгерос	своевременно, вовремя
-------------------	---------	-----------------------

Εκφράσεις / Выражения

Δεν θα είχε χρόνο να κυνηγάει ... - Не было времени охотиться (преследовать, гнаться) ...

κάθε βράδυ - каждый вечер

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

Μέλλοντας συντελεσμένος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση / Будущее результативное время. Действительный залог. Изъявительное наклонение.

Будущее результативное время обозначает действие, которое завершится в будущем к определённом моменту. Образуется следующим образом:

1. Μέλλοντας συντελεσμένος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία. / Будущее результативное время. Действительный залог. Изъявительное наклонение. I-οе спряжение.

Γлаголы I-го спряжения в будущем результативном времени спрягаются следующим образом:

θυσιάζω - жертвовать		
εγώ	θα έχω	θυσιάσει
εσύ	θα έχεις	
αυτός	θα έχει	
αυτή		
αυτό		
εμείς	θα έχουμε	
εσείς	θα έχετε	
αυτοί	θα έχουν	
αυτές		
αυτά		
<i>пожертвую</i>		

Отрицательная форма: Εγώ δεν θα έχω θυσιάσει. - Я не пожертвую.

Будущее результативное время передаётся при помощи:

- глагола совершенного вида, когда речь идёт об однократном действии. Например:

1. Έως αύριο θα του έχω γράψει την εργασία. До завтра я ему напишу реферат.

2. Πιθανόν θα μου έχεις κρύψει πολλά, τα οποία δεν έμαθα ποτέ. Возможно много чего ты скрыл от меня, и я этого никогда не узнала.

Примеры образования будущего результативного времени:

ενεστώτας / наст. вр.		σχηματισμός / образование		μελ. συντελεσμένος / буд. рез. вр.
Когда основа настоящего времени глагола оканчивается на гласный, сочетание гласных -ι-, -ε-, -ει-, -ου- и т. д. или -δ-, -θ-, -τ-, -σ-, -ζ-, -ν- и т. д., то аοριστική основа глагола в буд. рез. вр. оканчивается на -σ-:				
наст. осн.	ок.	αοριστική основа	ок.	αορ. осн. ок.
πτερουγίζω	ω	πτερουγί	ζ+σ	ει θα έχω πτερουγίσ ει

		έχω						
<i>взмахивать крыльями</i>						<i>взмахну крыльями</i>		
ανεβάς	ω	θα έχω	ανεβά	ζ+σ	ει	θα έχω	ανεβάσ	ει
<i>поднимать</i>						<i>подниму</i>		
θέτ	ω	θα έχω	θε	τ+σ	ει	θα έχω	θέσ	ει
<i>помещать</i>						<i>помещу</i>		
Κοгда основа настоящего времени глагола оканчивается на -β-, -π-, -пт-, -φ-, -φτ-, -αυ-, -ευ-, то аористная основа глагола в буд. рез. вр. оканчивается на -ψ-:								
θάβ	ω	θα έχω	θα	β+σ	ει	θα έχω	θάψ	ει
<i>хоронить</i>						<i>похороню</i>		
ανατρέπ	ω	θα έχω	ανατρέ	π+σ	ει	θα έχω	ανατρέψ	ει
<i>свергать</i>						<i>свергну</i>		
Κοгда основа настоящего времени глагола оканчивается на [-γ-, -γγ-, -κ-, -σκ-, -χ-, -χν-, -σσ-, -ττ-, -ζ-], то аористная основа глагола в буд. рез. вр. оканчивается на -ξ-:								
διαλέγ	ω	θα έχω	διαλέ	γ+σ	ει	θα έχω	διαλέξ	ει
<i>выбирать</i>						<i>выберу</i>		
ελέγ	ω	θα έχω	ελέγ	χ+σ	ει	θα έχω	ελέγξ	ει
<i>проверять</i>						<i>проверил</i>		

Обратите внимание на следующие неправильные глаголы в будущем результативном времени:

ενεστώτας / наст. вр.	αόριστος / аорист	μέλ. συντελεσμένος / буд. рез. время
βγαίνω	βγήκα	θα έχω βγει
выходить	вышел	выйду
βλέπω	είδα	θα έχω δει
видеть	увидел	увиджу
βρίσκω	βρήκα	θα έχω βρει
находить	нашёл	найду
λέω	είπα	θα έχω πει
говорить	сказал	скажу
μπαίνω	μπήκα	θα έχω μπει
входить	вошёл	войду
παίρνω	λήρα	θα έχω πάρει
брать	взял	возьму

πηγαίνω	πηγα	θα έχω πάει
идти	пойд	пойду

πίνω	ήπια	θα έχω πιει
пить	выпил	выпью
τρώω	έφαγα	θα έχω φάει
есть	поел	поем

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά.

Заполните пропуски.

ενεστώτας / наст. вр.	αόριστος / аорист	μέλ. συντελεσμένος / буд. рез. вр.
όταν ο αοριστικός χαρακτήρας είναι -ξ- / когда аористная основа оканчивается на -ξ-		
1.	πλέκω	
2.	βήχω	
3.	διώχνω	
4.	παίζω	
5.	δείχνω	
όταν ο αοριστικός χαρακτήρας είναι -ψ- / когда аористная основа оканчивается на -ψ-		
6.	κρύβω	
7.	λείπω	
8.	ράβω	
9.	βάφω	
10.	παύω	
όταν ο αοριστικός χαρακτήρας είναι -σ- / когда аористная основа оканчивается на -σ-		
11.	δροσίζω	
12.	συνεχίζω	
13.	κερδίζω	
14.	δίνω	
άσιγμος αόριστος / асигматическая аористная основа		
15.	πλένω	
16.	φεύγω	
17.	κρίνω	
18.	καταλαβαίνω	
19.	ζεσταίνω	

Β. Συμπληρώστε τα κενά στον συντελεσμένο μέλλοντα των ρημάτων, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски глаголами в форме будущего результативного времени согласно образцу.

Όσπου να σκοτεινιάσει..... στη Μόσχα. (φτάνω)
 Όσπου να σκοτεινιάσει θα έχουμε φτάσει στη Μόσχα.

1. Ως αύριο (εμείς) ..... όλο το σπίτι. (καθαρίζω)
2. Έως τα τριάντα του ..... τις σπουδές του. (ολοκληρώνω/ αποπερατώνω)
3. Εντός ολίγων ημερών ..... σας ..... την απάντησή μου. (λέω)
4. Όσπου να γυρίσετε (εγώ) ..... τη δουλειά. (τελειώνω)
5. Ως τότε (εσύ) ..... και τις τρεις βιντεοκασέτες; (βλέπω)
6. Έως την άλλη εβδομάδα (αυτός) ..... το σπίτι. (βάφω)
7. Ως τις επτά το βράδυ (εμείς) ..... αν θα πάμε σινεμά. (αποφασίζω)
8. Έως το τέλος του μήνα (εγώ) ..... χρήματα. (μαζεύω)
9. (εσύ) ..... την εφημερίδα έως αύριο; (διαβάζω)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Μέλλοντας συντελεσμένος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Будущее результативное время. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. I-ое спряжение.

Глаголы I-го спряжения образуют будущее результативное время следующим образом:

δυσκολεύομαι - затрудняться		
εγώ	θα έχω	δυσκολευτεί
εσύ	θα έχεις	
αυτός	θα έχει	
αυτή		
αυτό		
εμείς	θα έχουμε	
εσείς	θα έχετε	
αυτοί	θα έχουν	
αυτές		
αυτά		

Отрицательная форма: δεν θα έχω δυσκολευτεί - я не затруднюсь.

Например:

1. Πιθανόν θα έχεις βρεθεί καμιά φορά σε δύσκολη θέση.
Возможно ты когда-либо был в тяжёлом положении.

2. Μέχρι τις έξι το απόγευμα το παιδί θα έχει βρεθεί. До 6 ч. вечера ребёнок будет найден.

Сравните:

1. Τότε, θα έχεις βρεθεί πολλές φορές σε δύσκολη θέση. Тогда, ты много раз был в тяжёлом положении.

2. Μάλλον το παιδί θα έχει βρεθεί κι άλλες φορές κάτω από τη γέφυρα. Возможно ребёнок был найден уже не раз под мостом.

В первом случае речь идёт об однократном действии, а во втором – речь идёт о многократном действии или о действии, которое повторяется.

В будущем результативном времени можно также употребить ещё одну форму, которая образуется при помощи глагола είμαι и причастия, оканчивающегося на -μένος, -η, -ο. Например:

Από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο θα είμαι γραμμένος στο φροντιστήριο ξένων γλωσσών. С января-месяца по июнь я буду записан в подготовительную школу иностранных языков.

Примеры образования будущего результативного времени некоторых глаголов:

ενεστώτας – παθητική φωνή / наст. вр., страд. залог	παθητικός αόριστος / страдательный аорист	μελ. συνт. / буд. рез. вр.
1. Когда страдательный аорист оканчивается на -θηκα или -φθηκα, инфинитив страдательного аориста оканчивается на -θεί или -φτεί:		
λασπώνομαι	λασπώ-θηκα	θα έχω λασπω-θεί
испачкаться	испачкался	испачкаюсь
τεντώνομαι	τεντώ-θηκα	θα έχω τεντω-θεί
потягиваться	потянулся	потянусь
2. Когда страдательный аорист оканчивается на -στηκα или -χθηκα, инфинитив страдательного аориста оканчивается на -στεί или -χτεί:		
ορκίζομαι	ορκί-στηκα	θα έχω ορκι-στεί
клясться	покаялся	покаянусь
δοκιμάζομαι	δοκιμά-στηκα	θα έχω δοκιμα-στεί
подвергаться испытаниям	был подвергнут испытаниям	буду подвергнут испытаниям
αλληλοσφάζομαι	αλληλοσφα-χθηκα	θα έχω αλληλοσφα-χτεί
истреблять друг друга	истребили друг друга	истребим друг друга

3. Когда страдательный аорист оканчивается на -αυτήκα /-ευτήκα или -vθηκα, инфинитив страдательного аориста оканчивается на -αυτεί / -ευτεί или -vθεί:

λογικεύομαι	λογικ-εὔτηκα	θα ἔχω λογικ-ευτεί
мыслить разумно	мыслил разумно	буду мыслить разумно
λιγυρεύομαι	λιγυρ-εὔτηκα	θα ἔχω λιγυρ-ευτεί
быть охваченным страстным желанием	был охвачен страстным желанием	буду охвачен страстным желанием
κατευθύνομαι	κατευθύ-vθηκα	θα ἔχω κατευθυ-vθεί
направляться	направился	направлюсь

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

В. Συμπληρώστε τα κενά.

Заполните пропуски.

	ενεστώτας, παθ. φωνή / наст. вр., страд. залог	παθητικός αόριστος / страд. Аорист	μέλλοντας συντελεσμένος / буд. рез. время
μέλλοντας συντελεσμένος σε -θεί / буд. рез. время на -θεί			
	σηκώνομαι	σηκώθηκα	θα ἔχω σηκωθεί
1.	ζεσταίνομαι		
2.		πικράθηκα	
3.		αφέθηκα	
4.	βρίσκομαι		
συντελεσμένος μέλλοντας σε -φτεί / буд. рез. время на -φτεί			
5.	βάφομαι		
6.	σκέφτομαι		
συντελεσμένος μέλλοντας σε -στεί / буд. рез. время на -στεί			
7.	εργάζομαι		
8.		ετοιμάστηκα	
9.	μυρίζομαι		
10.		ξυρίστηκα	
11.	χτενίζομαι		
συντελεσμένος μέλλοντας σε [-χτεί] / буд. рез. время на [-χτεί]			
12.		διαλέχτηκα	
13.	μπλέκομαι		
14.		δέχτηκα	
15.	κοιτάζομαι		
16.		διδάχτηκα	
συντελεσμένος μέλλοντας σε [-αυτεί / -ευτεί] / буд. рез. время на [-αυτεί / -ευτεί]			

17.	βολεύομαι		
18.		γεύτηκα	
19.	γοητεύομαι		
20.		μαγεύτηκα	
21.	μαζεύομαι		
συντελεσμένος μέλλοντας σε [-vθει] / буд. рез. время на [-vθει]			
22.		απομακρύνθηκα	
23.	επιβαρύνομαι		
24.		αισθάνθηκα	
25.	απολυμαίνομαι		
26.		θερμάνθηκα	
ιδιαιτέρως σχηματισμός του συντελεσμένου μέλλοντα / неправильное (οσοδοε) образование будущего результативного времени			
27.	τρέπομαι		
28.		τράφηκα	
29.	ντρέπομαι		
30.		φάνηκα	
31.	χαίρομαι		

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

3. Αλληλοπαθείς αντωνυμίες / Взаимные местоимения.

В древнегреческом языке для того, чтоб показать, что два или более человека производят действие взаимно, использовали взаимное местоимение **αλλήλους, αλλήλων**.

В новогреческом языке сохранились только некоторые фразы, в которых ещё используются эти местоимения. Первый способ выражения взаимности действий:

Αγαπάτε αλλήλους. Любите друг друга.

Α также используются и следующие выражения:

Ο ένας τον άλλο / Η μία την άλλη. Один другого / Одна другую.

Υποστηρίζουν ο ένας τον άλλον. Поддерживают один другого.

Η μία υπάλληλος να βοηθήσει την άλλη. Пусть одна служащая поможет другой.

Η μία της άλλης (одна другой) / Ο ένας τ' αλλουνού (один другого).

Ο ένας με τον άλλο (один с другим) и др.

Второй способ выражения взаимности действий образуется при помощи глагола, который сопровождается наречием, выражающим взаимность **μεταξύ, αναμεταξύ, ανάμεσα** (между, среди) и сопровождается личным местоимением в родительном падеже **μας, σας, τους**. Например:

Μεταξύ τους είχαν κάποια διαφορά. Они между собой поссорились.

Δε μιλούσαν αναμεταξύ τους. Они не разговаривали между собой.

Ανάμεσά μας δεν υπάρχουν μυστικά. Между нами нет секретов.

Третий способ выражения взаимности образуется при помощи самого глагола, выражающего взаимность. Например:

Καλημερίζονται κάθε πρωί. Они каждый день здороваются друг с другом.

Όταν συναντήθηκαν, αγκαλιάστηκαν. Когда встретились, они обняли друг друга.

Также можно употребить и сложные глаголы, у которых первый составной компонент является «αλληλο». Например:

Οι συνεργάτες αλληλοβοηθιούνται και αλληλοεκτιμούνται. Сотрудники помогают друг другу и уважают друг друга.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Γ. Συμπληρώστε τα κενά διαλέγοντας μια από τις παρακάτω φράσεις ή λέξεις σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски, используя данные слова и выражения согласно образцу: αλληλοβοηθιούνται, ο ένας με τον άλλον, μεταξύ τους, αλληλομισούνται, αλληλοκατηγορούνται.

Να βοηθάτε .....

Να βοηθάτε ο ένας τον άλλον.

1. Δεν μιλάνε.....
2. Οι πραγματικοί φίλοι .....
3. Ο Γιάννης και ο Γιώργος .....
4. Οι δυο γυναίκες .....
5. Υπάρχει μια έχθρα.....

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

4. Ερωτηματικές αντωνυμίες / Вопросительными называются местоимения, которые используются при вопросе. Вопросительные местоимения – это следующие:

α). несклоняемое [τι]. Местоимение τι выражает качество, когда употребляется с именем или со словами είδος, είδους, λογής - какой, какая, какое, какие, который (час). Например: τι χαρτί θα αγοράσετε; какую бумагу вы купите?

Τι άκουσες; - Что ты услышал?

б). местоимения **ποιος** - кто (м. р., ед. ч.), **ποια** - кто (ж. р., ед. ч.), **ποιο** - кто (ср. р., ед. ч.), **ποιοι, ποιες, ποια** - кто (м. р., ж. р., ср. р, мн. ч.) склоняются как прилагательные, оканчивающиеся на [-ός,-ιά,-ό]:

εν. αρ. / ед. ч.			
	м. р. / αρσ.	ж. р. / θηλ.	ср. р. / ουδ.
ον./им.п.	ποιος	ποια	ποιο
γεν./род.п.	τίνος (ποιου / ποιανού)	τίνος (ποιας / ποιανής)	τίνος (ποιου / ποιανού)
αιτ./вин.	ποιο(ν)*	ποια(ν)*	ποιο

πλ. αρ. / мн. ч.			
ον./им.	ποιοι	ποιες	ποια
γεν./род.п.	τίνων (ποιων / ποιανών)	τίνων (ποιων / ποιανών)	τίνων (ποιων / ποιανών)
αιτ./вин	ποιους / ποιανούς	ποιες	ποια

Ποιος θέλει να πάει σινεμά; **Κто** хочет пойти в кино?

В случае, когда надо заявить о принадлежности или происхождении предмета вместо формы родительного падежа местоимения **ποιος** используется **τίνος** в единственном числе, реже - **τίνων** во множественном числе. Например:

Τίνος είναι το οικόπεδο; **Чей** это участок?

Τίνων παιδί είναι ο μικρός; **Чей** это ребёнок? (т. е. чьих, во мн. ч.)

ΟΒΡΑΤΙΤΕ ΒΝΙΜΑΝΙΕ

Не смешивайте вопросительные местоимения **ποια, ποιο** и частицы **πια** (уже) и **πιο** (более).

Ποια είναι αυτή η γυναίκα; - **Κто** эта женщина?

Είναι **πια** αργά. - **Уже** поздно.

Ποιο είναι αυτό το παιδί; - **Κто** этот ребёнок?

Αυτό το παιδί είναι **πιο** μεγάλο από το άλλο. - **Этот** ребёнок старше другого.

в). местоимения **πόσος, πόση, πόσο, πόσοι, πόσες, πόσα** - сколько. Склоняются как прилагательное, оканчивающееся на [-ος,-η,-ο].

Πόση ώρα δούλεψες σήμερα; **Сколько** времени ты поработал сегодня?

Πόσες ώρες δούλεψες σήμερα; **Сколько** часов ты поработал сегодня?

Πόσες φορές το μήνα πηγαίνεις στο θέατρο; **Сколько** раз в месяц ходишь в театр?

Στις πόσες του μηνός έχουμε Πάσχα; Какого числа Пасха?

Конечное -v сохраняется в форме винительного падежа местоимений, которые склоняются как прилагательные, когда следующее слово начинается с гласной или κ, π, τ, ψ, ξ, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ.

Это следующие местоимения: ποιος-ποιον, τόσος-τόσον, όσος-όσον, όποιος-όποιον, κάποιος-κάποιον, κανένας-κανέναν, εκείνος-εκείνον, τούτος-τούτον, άλλος-άλλον, όλος-όλον, αρκετός-αρκετόν и др. Например:

Μάντεψε, ποιον είδα στο ζαχαροπλαστείο. Угадай кого я встретил в кондитерской.

Έχω να τον δω αρκετόν / τόσον καιρό. Достаточно / столько времени прошло с тех пор, как я его не видел.

Αυτόν έψαχνα, όχι εκείνον. Я его искал, а не того.

Άλλον ζητούσα, όχι αυτόν. Я другого просил, а не его

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

*Не надо смешивать για τι [о чём, для чего] и вопросительное наречие γιατί [почему].

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Δ. Συμπληρώστε τα κενά με τις κατάλληλες ερωτηματικές αντωνυμίες. Заполните пропуски вопросительными местоимениями.

1. .... είσαι εσύ; (ποιος, πόσος)
2. ....κι αν βρέχει; (ποιος, τι)
3. .... χρήματα παίρνετε το μήνα; (πόσων, πόσα)
4. .... έγραψε την "Ιλιάδα" και την "Οδύσσεια"; (πόσες, ποιος)
5. ....θα πει ότι δεν μπορούσε; (πόσο, τι)
6. .... γάλα θέλεις στον καφέ σου; (πόση, πόσο)
7. .... ροδάκινα πήρες από τη λαϊκή; (πόσα, ποια)

Ε. Διατυπώστε ερωτήσεις, ακολουθώντας το παράδειγμα. Поставьте вопросы согласно образцу.

Είμαι 30 ετών. – Πόσων ετών είσαι;

1. Δύο από τα μεγαλύτερα έργα του Όμηρου είναι η «Ιλιάδα» και η «Οδύσσεια».

.....

2. Η κυρία Ερασμία έχει τρία παιδιά.
.....

3. Το διαμέρισμα είναι 120 τ.μ.
.....

4. Ο Λεωνίδας ήταν βασιλιάς των Σπαρτιατών.
.....

5. Αυτό το σπίτι είναι δικό μου.
.....

6. Πήρα 2 κιλά πορτοκάλια.
.....

7. Έχω 300 βιβλία.
.....

8. Η Πηνελόπη ήταν σύζυγος του Οδυσσέα.
.....

9. Ο Διονύσης φώναξε.
.....

10. Αυτό το μπουφάν είναι της Βασιλικής.
.....

11. Οι Έλληνες χρησιμοποίησαν το φοινικικό αλφάβητο, προσαρμόζοντάς το στην ελληνική γλώσσα.
.....

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΝΙΜΥ

λίρα, η - лира (денежная единица)	λύρα, η - лира (муз. инструмент)
μάρκα, η - метка (на белье)	μάρκα, τα - денежная единица Германии
μη [отр. част.] - не	μι - нота ми
	μι, το - буква греческого алфавита
μήλα, τα - яблоки	μίλα - говорю
μισώ - ненавидеть	μισό [прил., ср. р., ед. ч.] - половинный, -ая, -ое
μονή [прил., ж. р., ед. ч.] - нечётная, одинарная, -ая, -ое	μονή, η - монастырь

Τριακοστό έκτο μάθημα Тридцать шестой урок

Το φασόλι, το άχυρο και η φωτιά

Μια φορά κι έναν καιρό, ζούσε μια γριά. Μια μέρα έβαλε να μαγειρέψει φασόλια. Εκεί που τα έβραζε, πετάχτηκε ένα φασόλι έξω από τον τέντζερη, κι η γριά έψαχνε και το γύρευε. Το γύρευε, το γύρευε, δεν μπόρεσε να το βρει.

Αυτό το φασόλι έφυγε και πήγε, βρήκε παρέα ένα άχυρο και μια φωτιά. Κι έγιναν και οι τρεις καλοί φίλοι.

Ξεκίνησαν να πάνε να βρουνε καλύτερα μέρη, πιο πλούσια. Πήραν το δρόμο και πήγαιναν. Στο δρόμο που πήγαιναν, βρήκαν ένα ποτάμι. Έκατσαν και σκέφτηκαν πώς να περάσουν. Το φασόλι είπε, πως μονάχα το άχυρο μπορεί να μας περάσει πέρα. Τότε ανέβηκε πάνω στο άχυρο και πέρασε στην άλλη άκρη. Το άχυρο ξαναγύρισε για να πάρει τη φωτιά. Μόλις ανέβηκε η φωτιά στο άχυρο, το άχυρο κάηκε και η φωτιά έσβησε μέσα στο νερό. Το φασόλι που είχε περάσει το ποτάμι, μόλις τα είδε άρχισε να γελάει με όλη του την καρδιά. Από το πολύ γέλιο έσκασε. Τότε πέταξε μια πεταλούδα και το πήγε στο γιατρό. Ήρθε ο γιατρός, του έραψε την κοιλιά, και έζησε εκείνο καλά κι εμείς καλύτερα.

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Ποιοι έγιναν φίλοι μεταξύ τους;
2. Γιατί δεν καταφέρανε να περάσουν το ποτάμι το άχυρο και η φωτιά;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

ψάχνω	псахно	искать
γυρεύω	γυρεво	искать, разыскивать
ξαναγυρίζω	ксанаγυριζο	снова возвращать
καίω, καίγομαι	кеο, кегоме	жечь, сгорать
γελάω	гелαιο	смеяться
σκάω	скао	лопаться
ράβω	равο	шить

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

φασόλι, το	фасоли, то	фасоль
άχυρο, το	αхиρο, то	солома
φωτιά, η	φотья, и	костёр, пламя, огонь
γριά, η	γρια, и	старуха
τέντζερης, ο	тенджерис, ο	кастрюля
ποτάμι, το	ποταμι, то	река
καρδιά, η	кардя, и	сердце
πεταλούδα, η	петалуда, и	бабочка
κοιλιά, η	килья, и	живот

Άκλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

μονάχα	μοναχα	только, лишь
πέρα	пера	дальше

Εκφράσεις / Выражения

...μια φορά κι έναν καιρό ζούσε μια γριά... - жила-была старуха

...το γύρεψε, το γύρεψε, δεν μπόρεσε να το βρει... - поискала-поискала, не смогла найти

...έζησε εκείνο καλά κι εμείς καλύτερα... - стала жить-поживать и добра наживать (дословно: жила она (φασоль) хорошо, а мы ещё лучше).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

1. Μέλλοντας συντελεσμένος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Будущее результативное время. Действительный залог. Изъявительное наклонение. II-ое спряжение.

σπαταλώ – транжирить, δυστυχώ – быть несчастным		
εγώ	θα έχω	σπαταλήσει (1-ая категория) δυστυχήσει (2-ая категория)
εσύ	θα έχεις	
αυτός	θα έχει	
αυτή		
αυτό		
εμείς	θα έχουμε	
εσείς	θα έχετε	
αυτοί	θα έχουν	
αυτές		
αυτά		

Παραδείγματα:

1. Μέχρι αύριο θα μου έχουν απαντήσει από το Υπουργείο Παιδείας. До завтра мне ответят из Министерства Просвещения.

2. Πιθανόν θα τον έχουν ήδη πμωρήσει. Возможно его уже наказали.

Примеры образования будущего результативного времени:

ενεστώτας / наст. вр.	αόριστος / аорист	μέλ. συνт. / буд. рез. вр.
1. Γлаголы, образующие будущее результативное время с аористой основой на -ησ-:		
γρονθοκοπῶ	γρονθοκοπ-ησ-α	Θα έχω γρονθοκοπ-ήσ-ει
бить кулаками	бил кулаками	буду бить кулаками
δραματοποιῶ	δραματοποι-ησ-α	Θα έχω δραματοποι-ήσ-ει
драматизировать	драматизировал	буду драматизировать
αδρανῶ	αδραν-ησ-α	Θα έχω αδραν-ήσ-ει
бездействовать	бездействовал	буду бездействовать
2. Γлаголы, образующие будущее результативное время с аористой основой на -ασ-:		
κερνῶ /-ῶ	κέρ-ασ-α	Θα έχω κέρ-άσ-ει
угощать	угостил	угощу
3. Γлаголы, образующие будущее результативное время с аористой основой на -εσ-:		
αποτελῶ	αποτελέ-εσ-α	Θα έχω αποτελ-έσ-ει
составлять	составил	составлю
προκαλῶ	προκάλ-εσ-α	Θα έχω προκαλ-έσ-ει
вызывать	вызвал	вызову
4. Γлаголы, образующие будущее результативное время с аористой основой на -αξ-:		
λύσσω	λύσσ-αξ-α	Θα έχω λύσσ-άξ-ει
беситься	взбесился	взбешусь
5. Γлаголы, образующие будущее результативное время с аористой основой на -ηξ-:		
τραβῶ/-ῶ	τράβ-ηξ-α	Θα έχω τραβ-ήξ-ει
тянуть	потянул	потяну

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

A. Συμπληρώστε τα κενά.

Заполните пропуски.

ενεστώτας / настоящее время		αόριστος / аорист	συντελεσμένος μέλλοντας / буд. результативное время
αοριστική основа на -ησ-:			
1.	ευχαριστώ		
2.	ζητώ		
3.	μετρώ		
4.	μιλώ		
5.	πουλώ		
αοριστική основа на -ισ-:			
6.	καλώ		
7.	μπορώ		
8.	παρακαλώ		
9.	συγχωρώ		
10.	φορώ		
αοριστική основа на -ασ-:			
11.	γελώ		
12.	διψώ		
13.	πεινώ		
14.	περνώ		
15.	χαλώ		
αοριστική основа на -αξ-, -ηξ-, -υσ-:			
16.	τραβώ		
17.	φυσώ		
18.	κοιτώ		
19.	μεθώ		

Β. Συμπληρώστε τα κενά, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски, согласно примеру.

Ως το Πάσχα, ... τον κίνδυνο. (ξεπερνώ)
Ως το Πάσχα, θα έχει ξεπεράσει τον κίνδυνο.

1. Ως τις τρεις (εγώ).....με τον καθηγητή. (μιλώ)
2. Το πλυντήριο σταμάτησε να δουλεύει, μάλλον ..... (χαλώ)
3. (Εσείς).....έως αύριο. (ξεκινώ)
4. Έως αύριο (αυτός) .....μας..... (τηλεφωνώ)
5. Όσπου να γυρίσεις, (εγώ).....τα σκουπίδια. (πετώ)
6. Ως τις δέκα το πρωί (εσύ)..... (ξυπνώ)
7. Έως το βράδυ (εσείς) .....τον πίνακα. (κρεμώ)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Μέλλοντας συντελεσμένος Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Будущее результативное время. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. II-οе спряжение.

Κο II-му спряжению страдательного залога относятся глаголы, у которых ударение падает на предпоследний слог. Например: εξομολογούμαι (исповедываться), ασχολούμαι (заниматься), τραβιέμαι (тянуться) и др.

	Α' τάξη / 1-ая категория	Β' τάξη / 2-ая категория
	λησμονιέμαι – забываться	ακίνητοποιούμαι – останавливаться, делать неподвижным
εγώ	θα έχω λησμονηθεί	θα έχω ακίνητοποιηθεί
εσύ	θα έχεις λησμονηθεί	θα έχεις ακίνητοποιηθεί
αυτός	θα έχει λησμονηθεί	θα έχει ακίνητοποιηθεί
αυτή		
αυτό		
εμείς	θα έχουμε λησμονηθεί	θα έχουμε ακίνητοποιηθεί
εσείς	θα έχετε λησμονηθεί	θα έχετε ακίνητοποιηθεί
αυτοί	θα έχουν λησμονηθεί	θα έχουν ακίνητοποιηθεί
αυτές		
αυτά		

Παραδείγματα:

1. Μάλλον μέχρι τότε θα έχουν καταπατηθεί τα οικόπεδά τους. Наверняка до того времени их участки будут незаконно присвоены.

2. Μέχρι το καλοκαίρι θα έχω χειρουργηθεί. До лета меня прооперируют.

3. Αυτά τα παπούτσια μάλλον θα έχουν φορεθεί. Эта обувь возможно уже ношена.

Примеры образования будущего результативного времени:

ενεστώτας / наст. вр.	αόριστος / аорист	μελ. συνт. / буд. рез. вр.
1. Когда аорист оканчивается на -ήθηκα, будущее результативное время оканчивается на -ηθει:		
φιλιέμαι	φιλήθηκα	θα έχω φιληθεί
целоваться	поцеловался	поцелуюсь
ζητιέμαι	ζητήθηκα	θα έχω ζητηθεί
иметь спрос	имел спрос	будет иметь спрос
2. Когда аорист оканчивается на -έθηκα, будущее результативное время оканчивается на -έθει:		

βαριέμαι	βαρέθηκα	θα έχω βαρεθεί
надоедать	надоело	надоест
3. Когда аорист оканчивается на -έστηκα, будущее результативное время оканчивается на -εστέι:		
αρκοῦμαι	αρκέστηκα	θα έχω αρκεστέι
довольствоваться	довольствовался	буду довольствоваться
4. Когда аорист оканчивается на -άστηκα, будущее результативное время оканчивается на -αστέι:		
καταριέμαι	καταράστηκα	θα έχω καταραστέι
проклинать	проклял	буду проклят
5. Когда аорист оканчивается на -άχτηκα, будущее результативное оканчивается на -αχτέι:		
βαστιέμαι	βαστάχτηκα	θα έχω βασταχτέι
сдерживаться	сдержался	сдержусь
6. Когда аорист оканчивается на -ήχτηκα, будущее результативное оканчивается на -ηχτέι:		
ρουφιέμαι	ρουφήχτηκα	θα έχω ρουφηχτέι
втягиваться	втянулся	втянусь

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

В. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του αορίστου και συντελεσμένου μέλλοντα.

Заполните пропуски глаголами в форме прошедшего совершенного и будущего результативного времени.

	ενεστώτας / наст. время	αόριστος / аорист	μέλ. συνт./ буд. рез. время
μέλλοντας συντελεσμένος σε -ηθεί / будущее результативное время на -ηθεί			
1.	ειδοποιούμαι		
2.	στενοχωριέμαι		
3.	ικανοποιούμαι		
4.	οδηγούμαι		
5.	χειρουργούμαι		
6.	δικαιολογούμαι		
7.	πληροφορούμαι		
8.	στερούμαι		
9.	ταλαιπωρούμαι		
μέλλοντας συντελεσμένος σε -εθεί / будущее результативное время на -εθεί			
10.	βαριέμαι		
11.	εξαιρούμαι		
12.	παραπονιέμαι		

13.	συγχωρούμαι		
14.	φοριέμαι		
μέλλοντας συντελεσμένος σε -εστέι / -αστέι / будущее результативное время на -εστέι / -αστέι			
15.	κερνιέμαι		
16.	κρεμιέμαι		
17.	ξεπερνιέμαι		
18.	ξεχνιέμαι		
μέλλοντας συντελεσμένος σε -αχτεί / -ηχτεί / будущее результативное время на -αχτεί / -ηχτεί			
19.	βαστιέμαι		
20.	κοιτιέμαι		
21.	τραβιέμαι		

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Οι μετοχές / Причастия. Причастие действительного залога имеет форму в настоящем времени, а страдательного залога – в перфекте. Таким образом, один глагол имеет обычно по две причастные формы, которые называются действительное причастие настоящего времени (ενεργητική ή επιρρηματική μετοχή) и страдательное перфектное причастие (παθητική ή μετοχή του παθητικού παρακειμένου).

3.1. Ενεργητική μετοχή (επιρρηματική μετοχή) / Действительное причастие (соответствует деепричастию в русском языке) означает длительное действие, которое совершается многократно или безостановочно в соответствии со значением глагола. Это несклоняемое причастие и является наречием (отсюда и название причастия **επίρρημα / επιρρηματική**). Образуется от основы глагола в настоящем времени в действительном залоге, к которой прибавляется окончание (-οντας) для I^{ого} спряжения и (-ώντας) для II^{ого} спряжения. При отрицании употребляется частица (μην).

A' συζυγία / I ^{οε} спряжение	B' συζυγία / II ^{οε} спряжение	
-οντας	-ώντας	
	1 ^α категория / A' τάξη	2 ^α категория / B' τάξη
γράφω - γράφοντας	αγαπάω - αγαπώντας	διαίρω - διαίρωντας
писать - -----	любить - любя	делить - деля
δηλώνω - δηλώνοντας	περνάω - περνώντας	ανησυχώ - ανησυχώντας
заявлять - заявляя	проходить - проходя	беспокоиться - беспокоясь
σκάβω - σκάβοντας	βараώ - βαραώντας	απλοποιώ - απλοποιώντας
копать - копая	ударять - ударяя	упрощать - упрощая

βλάπτω - βλάπτοντας	ξεπερνώ - ξεπερνώντας	πληροφορώ - πληροφορώντας
<i>причинять вред - причиняя вред</i>	<i>выдѣргивать - выдѣргивая</i>	<i>информировать - информируя</i>
λέγω - λέγοντας	μιλώ - μιλώντας	ειδοποιώ - ειδοποιώντας
<i>говорить - говоря</i>	<i>разговаривать - разговаривая</i>	<i>сообщать - сообщая</i>
δημοσιεύω - δημοσιεύοντας	βοηθώ - βοηθώντας	προκαλώ - προκαλώντας
<i>опубликовывать - опубликовывая</i>	<i>помогать - помогая</i>	<i>вызывать - вызывая</i>

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

Когда в окончании деепричастия [-ώντας] ударение падает на [-ώ-] окончание пишется через [-ώ-]. Например: πληροφορώντας.

Когда ударение не падает на [-ο-] в окончании деепричастия [-οντας], тогда окончание пишется через [-ο-]. Например: βλάπτοντας, δημοσιεύοντας.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Γ. Συνεχίστε σύμφωνα με το παράδειγμα.

Продолжите согласно примеру.

	τρέχω	τρέχοντας	τηλεφωνώ	τηλεφωνώντας
1.	παίρνω		φεύγω	
2.	περνώ		πληρώνω	
3.	κάνω		εκτιμώ	
4.	βλέπω		ξέρω	
5.	ρωτώ		μελετώ	
6.	ζητώ		δουλεύω	
7.	γράφω		μπορώ	
8.	οδηγώ		νομίζω	
9.	θέλω		ελπίζω	

Δ. Αντικαταστήστε με μετοχές τις υπογραμμισμένες φράσεις σύμφωνα με το παράδειγμα.

Подчёркнутые словосочетания замените причастиями, как указано в примере.

Αν ρωτάς, φτάνεις στην Πόλη.
Ρωτώντας φτάνεις στην Πόλη.

1. Αν δουλεύεις πολύ, θα αγοράσεις σπίτι.
2. Επειδή ένωθε καλά, δεν πήρε τηλέφωνο το γιατρό.
3. Ενώ άνοιγε την πόρτα, άκουσε το τηλέφωνο.
4. Επειδή ήθελε να πάει εκδρομή, έκανε οικονομίες.
5. Αν πληρώσετε τοις μετρητοίς, θα αγοράσετε την τηλεόραση με έκπτωση.
6. Ενώ πήγαινε στο σχολείο, συνάντησε το θείο του.
7. Συνηθίζω να τρώω καθώς βλέπω τηλεόραση.
8. Αν λύσεις πολλές ασκήσεις, θα έχεις καλό βαθμό στο τεστ.
9. Ενώ έλεγε αυτά, κοκκίνισε ολόκληρη.
10. Φτάσαμε στο κέντρο καθώς συζητούσαμε όλη την ώρα.
11. Όταν φύγω από τη δουλειά, θα περάσω από το σπίτι σου.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3.2. Παθητική μετοχή (μετοχή του παρακειμένου) / Страдательное перфектное причастие означает действие, завершившееся к моменту, обозначаемому глаголом в личной форме. Страдательное причастие часто соответствует прилагательному. Склоняется как прилагательное м. р., ж. р., ср. р. с соответствующими окончаниями (-ος, -η, -ο). Образуется при помощи окончаний (-μένος, -μένη, -μένο).

παθητικός ενεστώτας / наст. вр., стр. залог	παθητικός αόριστος / аорист, стр. залог	μετοχή του παρακειμένου / страд. перф. прич.
причастия с окончанием -μένος, -η, -ο:		
δένομαι	δέθηκα	δεμένος, -η, -ο
привязываться	привязался	привязанный, -ая, -ое
ζεσταίνομαι	ζεστάθηκα	ζεσταμένος, -η, -ο
согреваться	согрелся	согретый, -ая, -ое
λύνομαι	λύθηκα	λυμένος, -η, -ο
развязываться	развязался	развязанный, -ая, -ое
ντύνομαι	ντύθηκα	ντυμένος, -η, -ο
одеваться	оделся	одетый, -ая, -ое
παντρεύομαι	παντρεύτηκα	παντρεμένος, -η
жениться	женился, вышла замуж	женатый, замужняя
причастия с окончанием -μένος, -η, -ο:		
βαφίζομαι	βάφτηκα	βαμμένος, -η, -ο
краситься	покрасился	крашеный, -ая, -ое
γράφομαι	γράφτηκα	γραμμένος, -η, -ο

записываться	записался	записанный, -ая, -ое написанный
κρύβωμαι	κρύφτηκα	κρυμμένος, -η, -ο
прячется	спрятался	упрятанный, -ая, -ое
στρέφωμαι	στράφηκα	στραμμένος, -η, -ο
поворачиваться	повернулся	повернутый, -ая, -ое
причастия с окончанием -μένος, -η, -ο:		
ευτυλοῦσθαι	ευτυλοῦσθηκα	ευτυλοῦσμένος, -η, -ο
впечатлять	произвело впечатление	произведено впечатление на кого-либо
ποτίζωμαι	ποτίσθηκα	ποτισμένος, -η, -ο
быть поливным	полил	политый, -ая, -ое
σκορπίζωμαι	σκορπίσθηκα	σκορπισμένος, -η, -ο
разбегаться	разбежался, рассыпался	рассыпанный, -ая, -ое
σκουπίζωμαι	σκουπίσθηκα	σκουπισμένος, -η, -ο
вытираться	вытерся	вытертый, -ая, -ое
χτενίζωμαι	χτενίσθηκα	χτενισμένος, -η, -ο
расчёсываться	расчесался	расчёсанный, -ая, -ое
причастия с окончанием -γμένος, -η, -ο:		
αλλάζωμαι	αλλάχθηκα	αλλάγμένος, -η, -ο
меняться	поменялся	изменившийся, -аяся, -еся
αναπτύσσομαι	αναπτύχθηκα	αναπτύγμένος, -η, -ο
развиваться	развился	развивающийся, -аяся, -еся
βρέχωμαι	βράχθηκα	βρεγμένος, -η, -ο
мокнуть	промок	мокрый, -ая, -ое, намокший
μπλέκωμαι	μπλέχθηκα	μπλεγμένος, -η, -ο
впутываться	впутался	впутанный, -ая, -ое
στηρίζωμαι	στηρίχθηκα	στηριγμένος, -η, -ο
опираться	оперся	опертый, -ая, -ое

Внимание!

Страдательные причастия образуются и от глаголов действительного залога, не имеющих форм в страдательном залоге:

ενερ. ενεσ. / наст. вр., дейст. залог	μετοχή του παρακειμένου / страд. перф. прич.	ενερ. ενεσ. / наст. вр., дейст. залог	μετοχή του παρακειμένου / страд. перф. прич.
ανεβάω	ανεβασμένος, -η, -ο	νευριάω	νευριασμένος, -η, -ο
поднимать	поднятый	нервировать	нервированный
προοδεύω	προοδευμένος, -η, -ο	πετυχαίνω	πετυχημένος, -η, -ο
процветать	прогрессирующий	добиваться (чего-либо)	удачный

αρρωσταίνω	αρρωστημένος, -η, -ο	παγώνω	παγωμένος, -η, -ο
заболевать	заболевший	οκλαждать, замороживать	замёрзший, замороженный
ακουμπώ	ακουμπισμένος, -η, -ο	χορταίνω	χορτασμένος, -η, -ο
прикасаться	прислонившийся	насыщаться	сытый
δακρύζω	δακρυσμένος, -η, -ο	σπάζω	σπασμένος, -η, -ο
слезиться	прослезившийся	ломать	сломанный
συννεφιάζω	συννεφιασμένος, -η, -ο	ιδρώνω	ιδρωμένος, -η, -ο
покрываться тучами	пасмурный, хмурый	потеть	вспотевший

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της μετοχής παθητικού παρακειμένου του ρήματος στην παρένθεση.

Заполните пропуски подходящей формой страдательного перфектного причастия глаголов, данных в скобках.

- Η Βασιλική κρατούσε ένα πακέτο ..... με κόκκινο χαρτί. (τυλίγομαι)
- Ο Διονύσης είναι ..... με τη συμπεριφορά του φίλου του. (στενοχωριέμαι)
- Ήρθε ένα γράμμα ..... σε γραφομηχανή. (γράφομαι)
- Το φόρεμα είναι ..... από γνωστό σχεδιαστή. (ράβομαι)
- Ο άνθρωπος ήταν ..... να λύσει το πρόβλημα αυτό. (αποφασίζομαι)
- Το παιδί είναι ..... με άσχημες παρέες. (μπλέκομαι)
- Βρήκα τη φίλη μου ..... (αλλάζομαι)
- Η γόμα ήταν ..... ανάμεσα στα στυλό. (κρύβομαι)
- Το κτίριο αυτό είναι ..... στις αρχές του ..... αιώνα. (χτίζομαι, προηγούμαι*)
- (Αυτά) Π....., Ξ..... (περνιέμαι, ξεχνιέμαι)
- Τα βιβλία είναι ..... πάνω στο γραφείο. (τακτοποιούμαι)
- Το ..... στη καρέκλα παιδί κουνούσε τα πόδια του. (κάθομαι)

*ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Γлагол προηγούμαι (предшествовать, идти впереди) имеет причастие προηγούμενος (предшествующий, предыдущий), а глагол προάγω (продвигать, повышать по должности) имеет причастие προηγμένος (передовой, развитой).

❖ προηγούμενος - предыдущий, предшествующий
 τον προηγούμενο μήνα - в прошлом месяце
 η προηγούμενη φορά - в прошлый раз

❖ προηγμένος - передовой, развитой
 οι προηγμένες / ανεπτυγμένες χώρες - развитые страны
 η προηγμένη κοινωνία - современное / развитое общество

Не путайте наречие προηγουμένως (раньше, предварительно) с прилагательным м. р. в ед. ч. им. п. προηγούμενος (предшествующий, предыдущий).

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Словосочетания η υγιεινή διατροφή и τα είδη υγιεινής требуют внимания.

η υγιεινή διατροφή - здоровая пища

τα είδη υγιεινής - предметы санитарии и гигиены (дословный перевод на русский язык «виды гигиены»)

Слово υγιεινός, -ή, -ό – это прилагательное, которое не следует путать с существительным η υγιεινή.

В словосочетании «η υγιεινή διατροφή» υγιεινή это прилагательное ж. р. от прилагательного υγιεινός, -ή, -ό (здоровый, -ая, -ое). Употребляется и в сочетании с другими словами. Например:

η υγιεινή τροφή – здоровая пища,

το υγιεινό κλίμα – здоровый климат.

Существительное η υγιεινή означает «гигиена, санитария, здравоохранение». Кроме словосочетания τα είδη υγιεινής, данное существительное используется и в следующих словосочетаниях:

η υγιεινή του στόματος – гигиена рта,

η υγιεινή του σώματος – гигиена тела и др.

Τριακοστό έβδομο μάθημα Тридцать седьмой урок

Μην ανησυχείς, αγάπη μου ...

Ο βαριά άρρωστος σύζυγος είναι ξαπλωμένος στο κρεβάτι και η γυναίκα του δακρυσμένη, του κρατάει το χέρι. Εκείνος με τρεμάμενη φωνή της ψιθυρίζει:

- Γιάννα, αγάπη μου ...

- Μη μιλάς, Γιάννη, λατρεία μου ...

- Θέλω να φύγω με καθαρή την ψυχή μου ...

- Σσσσ... Μην μιλάς, γλυκέ μου. Όλα είναι εντάξει.

- Όχι, δεν έχεις δίκιο. Θέλω να εξομολογηθώ... Δεν σου ήμουν καθόλου πιστός ...

Η γυναίκα του χαϊδεύει με κατανόηση το χέρι και λέει:

- Μην ανησυχείς, αγάπη μου. Αυτό το ήξερα εδώ και καιρό.

Αλλιώς, δεν θα είχα κανένα λόγο να σου ρίξω το δηλητήριο στο φαΐ ...

Ερώτηση / Βοηρος:

1. Τι έκανε η σύζυγος μόλις έμαθε ότι ο άνδρας της την **απατούσε**;

Ξύπνα!

Είναι νύχτα και... κάποιος προσπαθεί να ανοίξει το παράθυρο της τουαλέτας.

Τρομαγμένη η γυναίκα λέει στον άντρα της:

- Ξύπνα! Κάποιος προσπαθεί να ανοίξει το παράθυρο της τουαλέτας!

Κι εκείνος απαντάει αδιάφορα:

- Μακάρι! Τόσους μήνες προσπαθούσα κι εγώ να το ανοίξω και δεν τα κατάφερα!

Ερώτηση / Βοηρος:

1. Θα καταφέρει ο κλέφτης να μπει στο σπίτι;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

ανησυχώ	анисихο	беспокоиться
ψιθυρίζω	псиφ <u>ι</u> ριζο	шептать
εξομολογούμαι	εξсомоло <u>γ</u> υμε	исповедываться
απατώ/-άω	απατο/αο	обманывать, изменять (ο συζυγαх)
καταφέρνω	катаферно	достигать (чего-л.)

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

*άρρωστος,-η,-ο	аростос-и-ο	больной,-ая,-οе
δακρυσμένος,-η,-ο (прич.)	дакризменос-и-ο	вся в слезах
τρεμάμενος,-η,-ο (прич.)	τρэмаменос-и-ο	дрожащий,-ая,-ее
καθαρός,-ή,-ό	ка <u>φ</u> арос-и-ο	чистый,-ая,-οе
πιστός,-ή,-ό	πισтос-и-ο	верный,-ая,-οе
κατανόηση, η	катаноиси, и	понимание
λόγος, ο	логос, ο	слово, речь, разговор
δηλητήριο, το	дилитиριο, το	отрава, яд
φαΐ, το	фай, το	еда

*Κроме как прилагательного слово **άρρωστος** употребляется и как субстантивированное прилагательное (т. е. как существительное). Например:

- субстантивированное прилагательное: του βαριά **αρρώστου** (тяжело больного),

- прилагательное: του βαριά **αρρώστου** άνδρα (тяжело больного мужчины).

Άκλιτες λέξεις / Неизменяемые слова

αλλιώς	алёс	(нареч.) иначе, по-другому
αδιάφορα	адиафора	(нареч.) все равно, безразлично, равнодушно
μακάρι	макари	(межд.) хотя бы

Εκφράσεις / Выражения

αγάπη μου - любовь моя

λατρεία μου - любовь моя (дословно: обожание)

γλυκέ μου - сладкий мой

Εκφράσεις / Выражения

... με καθαρή την ψυχή μου ... - ... с чистой душой ...

Όλα είναι εντάξει. - Всѐ в порядке.

Δεν σου ήμουν καθόλου πιστός. - Я был неверен тебе (дословно: я не был совсем тебе верен).

Δεν έχεις δίκιο. - Ты не прав.

... εδώ και καιρό ... - Долгое время.

δεν θα είχα λόγο ... - у меня не было бы причины

... προσπαθούσε να ανοίξει ... - ... старался открыть...

(δεν) τα καταφέρνω - (не) справляюсь

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

1. Οι σύνδεσμοι / Союзы это неизменяемые слова, используемые для связи предложений или слов между собой.

Сочинительные союзы / Παρατακτικοί σύνδεσμοι	
Соединительные / Συνπλεκτικοί	και / κι - и *ούτε, μήτε, ουδέ μήδε - ни; даже не, ни даже
Разделительные / Διαζευκτικοί	ή, είτε - или, либо
Противительные / Αντιθετικοί	αλλά, μα - но, однако ενώ - хотя, поскольку αν και - хотя (и)..., при всѐм том, что... παρά - чем, по сравнению с..., нежели όμως - однако, но ωστόσο - однако, тем не менее, все-таки μόλονότι - хотя, несмотря на то, что... μόνο - но, однако
Союзы следствия / Συντεταρακτικοί	άρα - следовательно λοιπόν - следовательно, итак, значит ώστε - следовательно, итак, значит επομένως - следовательно, стало быть που - что; так, что
Пояснительный / Επεξηγηματικός	δηλαδή - то есть; а именно
Подчинительные союзы / Υποτακτικοί σύνδεσμοι	
Целевые / Τελικοί	να - чтобы, так чтобы για να - для того, чтобы
Причинные / Αιτιολογικοί	γιατί - потому что, так как; ввиду того что διότι - потому что, так как, ибо επειδή - потому что, так как; поскольку αφού - после того как; прежде, сначала
	εάν - если, в случае

Υсловные / Υποθετικοί	αν - если σαν - если, когда, поскольку άμα - если; когда; как только
Специальные / Ειδικοί	ότι, πως - что που - что; так что
Временные / Χρονικοί	όταν - когда, в то время как σαν - когда, если, поскольку ενώ - хотя, поскольку καθώς - как только, когда αφότου - с тех пор как προτού, πριν, πριν να - прежде чем μόλις - как только ώσπου - до тех пор пока ωσότου - до тех пор пока όσο - столько. сколько οπότε - тогда
Союзы сомнения / Διστακτικοί	μη / μην - нет, не μήπως - может быть
Сравнительный / Συγκριτικός	παρά - чем, нежели

*Κοгда ούτε ...ούτε стоят перед глаголом отрицательную частицу δεν можно не употреблять:

Ούτε εσύ, ούτε εγώ (δεν) είμαστε ικανοί για αυτό. Ни ты, ни я не способны на это.

Κοгда ούτε ...ούτε следует за глаголом, тогда употребляется отрицательная частица δεν:

Δεν είμαστε ικανοί για κάτι τέτοιο ούτε εσύ, ούτε εγώ. Ни ты, ни я на это не способны.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά με τους κατάλληλους συνδέσμους, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Заполните пропуски подходящими союзами, согласно примеру.

Ο β ρ α ζ ε ς:

Ο Διονύσης ..... η Βασιλική είναι αδέρφια. (και, όμως)
Ο Διονύσης και η Βασιλική είναι αδέρφια.

1. Ο Θεός αργεί ..... δε λησμονεί. (μα, γιατί)
2. .... εσύ θα διαβάζεις το βιβλίο, εγώ θα κεντώ. (αλλά, όσο)
3. Έρχεται συχνά στη Μόσχα ..... δε μένει πολύ. (αλλά, όσο)
4. Κάλλιο πέντε και στο χέρι, ... δέκα και καρτέρι. (παρά, μα)

5. Ανησυχεί ..... δεν υπάρχει γιατρός στην εξοχή. (επειδή, και)
6. Χάρηκε πολύ ..... πήρε τις εξετάσεις. (αλλά, όταν)
7. Ας προσπαθήσουμε ..... να είμαστε ειλικρινείς. (λοιπόν, ότι)
8. Περίμενα πολύ ..... δεν ήρθες. (ή, αλλά)
9. Άκουσα..... αύριο θα πάμε εκδρομή. (ότι, ώσπου)
10. Μπρος γκρεμός ..... πίσω ρέμα. (ότι, και)
11. Δεν πηγαίνει σινεμά, ... δεν έχει χρόνο. (ώσπου, γιατί)
12. Φοβάται ..... δεν πάει καλά το μαγαζί. (μήπως, παρά)
13. Μου εξήγησε ..... έτσι πρέπει να γίνει. (αλλά, ότι)
14. Θέλεις να έρθεις μαζί μου ..... να πάω μόνη μου; (αλλά, ή)
15. .... πας ..... δεν πας σχολείο τα μαθήματα θα τα διαβάζεις. (είτε...είτε, ότι....ότι)
16. Βάσανα που έχει η ρόκα .....να γεμίσει το αδράχτι. (λοιπόν, ώσπου)
17. Δεν θέλει .....να το ακούσει αυτό. (μην, ούτε)
18. Τρέχω .....προφτάσω το λεωφορείο. (για να, παρά)
19. Κάλλιο αργά .....ποτέ. (παρά, μην)
20. Να θυμάσαι ..... πίσω από κάθε επιτυχημένο άνδρα υπάρχει μια επιτυχημένη γυναίκα. (μήπως, πως)
21. Φυλάξου .....αρρωστήσεις. (μην, αλλά)
22. Μεγάλη μπουκιά φάε .....μεγάλο λόγο μην πεις. (μην, και)
23. Ο .....κ. Βασίλης θα είναι εδώ σε 5 λεπτά, για τη ..... κ. Άννα δεν ξέρω. (μεν... δε, είτε...είτε)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

2. Αόριστες αντωνυμίες / Неопределённые местоимения указывают на неопределённые лица или предметы, т. е. не называют их конкретно.

Неопределёнными местоимениями являются:

α). ένας, μια, ένα – один, некий, какой-то; одна, какая-то; одно, какое-то. Это местоимение по форме совпадает с числительным, которое используется также и как неопределённый артикль. Например: **μου έλεγε ένας** мне говорил один.

β). κανένας (κανείς) – никто, ничто, никакой (при отрицании), **καμία (καμιά)** – никто (при отрицании), **κανένα** – ничто (при отрицании). Склоняются как **ένας, μια, ένα** и не имеют форм множественного числа.

Форма мужского рода **κανείς** в именительном падеже употребляется только самостоятельно, как существительное. Например:

1. Ήρθε κανείς; - Κανείς. Кто-нибудь пришёл? – Никто.
2. Κανένας δε με γνωρίζει εδώ. Никто меня здесь не знает.
3. Με αναγνώρισε κανένας; Кто-то меня узнал?
4. Κανείς δεν σε αναγνώρισε. Никто тебя не узнал.
5. Δώσε του καμιά συμβουλή. Дай ему какой-нибудь совет.

Μετοίµηση κανείς имеет два значения: κάποιος (некто, кто-то) и ούτε ένας (никто).

• в обычном положительном высказывании имеет неопределённое значение и означает κάποιος. Например:

αν δεις κανένα παιδί στο δρόμο (если увидишь какого-либо ребёнка на улице).

• в отрицательном высказывании может иметь оба значения: отрицательное - ούτε ένας, и положительное - κάποιος. В каждом случае значение определяется по интонации. Например:

αν δεν το βρει κανείς (если его не найдёт никто), δεν το φαντάστηκε κανείς (никто себе этого не представил).

• как ответ на вопрос местоимение κανείς имеет отрицательное значение. Например:

φάνηκε κανένας; - Κανένας. (Показался кто-нибудь? - Никто).

εν. αρ. / ед. ч.			
	αρ. / м.р.	θηλ. / ж.р.	ουδ. / ср.р.
ον.	κανένας / κανείς	καμία – καµιά	κανένα
γεν.	κανενός	καµίας – καµιάς	κανενός
αιτ.	κανένα(ν)	καμία - καµιά	κανένα

в). κάποιος, κάποια, κάποιο, κάποιοι, κάποιες, κάποια – какой-то, какая-то, какое-то, какие-то; некий, кто-то. Склоняется как прилагательное πλούσιος:

εν. αρ. / ед. ч.			
	αρ. / м. р.	θηλ. / ж. р.	ουδ. / ср. р.
ον. / им. п.	κάποιος	κάποια	κάποιο
γεν. / род. п.	κάποιου	κάποιας	κάποιου
αιτ. / вин. п.	κάποιο(ν)	κάποια	κάποιο
πλ. αρ. / мн. ч.			
ον. / им. п.	κάποιοι	κάποιες	κάποια
γεν. / род. п.	κάποιων	κάποιων	κάποιων
αιτ. / вин. п.	κάποιους	κάποιες	κάποια

Κάποιος σε ζητάει. Тебя кто-то ищет.

Το παντελόни αυτό δώσε το σε κάποιο φτωχό. Дай эти брюки какому-нибудь бедняку.

г). μερικοί, μερικές, μερικά – некоторые, несколько. Склоняется как прилагательное καλοί:

πλ. αρ. / мн. ч.			
	αρ. / м. р.	θηλ. / ж. р.	ουδ. / ср. р.
ονομ. / им. п.	μερικοί	μερικές	μερικά

γεν. / род. π.	μερικῶν	μερικῶν	μερικῶν
αιτ. / вин. π.	μερικοῦς	μερικές	μερικά

Από αύριο θα λείψω μερικές μέρες. С завтрашнего дня меня не будет (буду отсутствовать) несколько дней.

Δεν θα αλλάξω τη συμπεριφορά μου επειδή το θέλουν μερικοί. Я не изменю своего поведения, только потому что кто-то (некоторые) этого хочет.

μερικός, -ή, -ό (частичный, -ая, -ое) в ед. ч. является прилагательным. Например: μερική επιτυχία, η - частичный успех.

δ). κάμποσος, κάμποση, κάμποσο, κάμποσοι, κάμποσες, κάμποσα – достаточно, немало. Указывает на неточное количество предметов и склоняется как прилагательное ὄμορφος.

Μετοίμη κάμποσος имеет во множественном числе также и значение πολλοί, αρκετοί:

ήταν κάμποσοι μαζεμένοι было достаточно собравшихся,
ήταν πολλά; κάμποσα. Их было много? Достаточно.

Если употребляется в предложении самостоятельно, то может иметь ударение и на предпоследнем слоге: ήταν **καμπόσοι**. Со значением качества употребляется в предложении: **κάνει τον καμπόσο** он строит из себя важную персону.

Например:

Διαθέτει κάμποσα χρήματα. У него есть достаточно денег.

Περιμέναμε κάμποση ώρα στην ουρά. Мы долго ждали в очереди.

ε). καθένας – каждый, всякий, любой, καθεμία (καθεμιά) – каждая, всякая, любая, καθένα – каждое, всякое, любое. Склоняется только в единственном числе, как ένας и κανένας.

	εν. αρ. / ед. ч.		
	αρ. / м. р.	θηλ. / ж. р.	ουδ. / ср. р.
ονομ.	καθένας	καθεμία – καθεμιά	καθένα
γεν.	καθενός	καθεμίας – καθεμιάς	καθενός
αιτ.	καθένα(ν)	καθεμία - καθεμιά	καθένα

Ο καθένας θα φοβόταν στη θέση σου. Каждый боялся бы на твоём месте.

Λάθος:	Σωστό:
ο καθένας υπάλληλος	κάθε υπάλληλος - каждый служащий
σε καθεμία περίπτωση	σε κάθε περίπτωση - во всяком случае
το καθένα παιδί	κάθε παιδί - любой ребёнок

ж). **άλλος** – другой, **άλλη** – другая, **άλλο** – другое, **άλλοι**, **άλλες**, **άλλα** – другие. Склоняется как прилагательное **άσπρος**.

Например:

Δεν ήταν στη Ρωσία, αλλά σε **άλλη** χώρα. Он был не в России, а в другой стране.

Το **άλλο** ζητούσα, όχι αυτό. Я другое просил, а не это.

Несклоняемые местоимения / Άκλιτες αντωνυμίες:

а). **κάτι**, **κατιτί** – нечто, что-то, кое-что.

Эти местоимения среднего рода являются несклоняемыми, когда употребляются в предложении самостоятельно, т. е. без существительного. Местоимение **κάτι** сочетается с существительными всех трёх родов во множественном числе, когда употребляется как прилагательное. Например:

Ήταν εκεί **κάτι** γυναίκες. Там были кое-какие женщины.

Έχω **κάτι** να σου πω. Я хочу кое-что тебе сказать.

Να σου φέρω **κατιτί** αλό τη λαϊκή; Принести тебе что-нибудь с рынка?

б). **τίποτε** / **τίποτα** – что-либо, ничего.

Это местоимение несклоняемое и имеет два значения – неопределённое и отрицательное, так же как и **κανένας**:

• имеет неопределённое значение в положительном высказывании. Например:

πες μας **τίποτε** скажи нам что-нибудь,

αν βρεις **τίποτε** κάστανα φέρνεις και για μένα если найдёшь каштаны принеси и мне.

• может иметь оба значения, когда употребляется в отрицательном высказывании или как ответ на вопрос. Например:

δεν ξέρω **τίποτε** я ничего не знаю.

Τι θέλεις; - **Τίποτε**. Что хочешь? – **Ничего**.

Τίποτε δεν του αρέσει. **Ничего** ему не нравится.

в). **κάθε** – каждый, всякий.

Местоимение **κάθε** несклоняемо и употребляется как прилагательное, с артиклем или без, с именами в любом падеже. Например:

κάθε άνθρωπος – каждый человек

κάθε γυναίκα – каждая женщина

κάθε παιδί – каждый ребёнок

Κάθε Κυριακή εμείς πηγαίνουμε σινεμά. Каждую неделю мы ходим в кино.

г). **καθετί** – всякое что.

Это несклоняемое местоимение среднего рода и употребляется, с артиклем или без, только в именительном и винительном падеже

единственного числа. Например:

Έχω το καθετί στη θέση του. У меня всё на своих местах.
Αγαπά καθετί το ξένο. Он любит всё, что чуждо.

д). ο, η, το δείνα / τάδε – некто, какой-то / такой-то

Эти местоимения употребляются в трёх родах только в единственном числе. Форма мужского рода в именительном падеже единственного числа может, хотя и редко, оканчиваться и на -ς: ο τάδες, ο δείνας. Например:

Του περιέγραψε το μέρος, τάδε απόσταση, τάδε χιλιόμετρο. Он ему описал местность, такое-то расстояние, на таком-то километре.

Θα απευθυνθείτε στον τάδε κύριο. Обратитесь к такому-то господину.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τις αόριστες αντωνυμίες.

Заполните пропуски неопределёнными местоимениями.

(κάποιους, τίποτα, καμιά, κανείς, μερικά, κάποια, τίποτε, κάθε, κάτι, ένας, κανένα, κάποιον, κάμποσος, κατιτί, καθένα, άλλους, τάδε)

1. Στο σινεμά συναντήσαμε ..... φίλους μας.
2. Υπάρχει ..... να φάμε;
3. Έχετε ταξιδέψει ..... φορά στο εξωτερικό;
4. Χτύπησε.....;
5. Αγόρασα ..... βιβλία.
6. Έλα ..... άλλη μέρα, γιατί σήμερα έχω πολλή δουλειά.
7. Σου ζήτησε ..... πληροφορίες;
8. .... άνθρωπος έχει τα προβλήματά του.
9. .... πρέπει να κάνουμε για τον Βασίλη.
10. Ηρθε ..... από το χωριό.
11. Υπάρχει ..... ξενοδοχείο εδώ κοντά;
12. Άκουσες ..... να κλαίει;
13. Πέρασε ..... καιρός από τότε που πήγαμε τελευταία φορά στο θέατρο.
14. Έδωσε ..... στο παιδί και το ξεγέλασε.
15. Στο ..... από τα τέσσερα παιδιά έδωσα από μία καραμέλα.
16. Σε ..... να τα πουλάς αυτά.
17. Δεν θα μου πει εμένα ο.....κι ο δείνα τι θα κάνω.

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τις αόριστες αντωνυμίες.

Заполните пропуски неопределёнными местоимениями.

- 1..... άνθρωπος έχει δικαίωμα στην ελεύθερη έκφραση.
[κάθε, ο καθένας]
- 2.Κέρδισαν από δέκα χιλιάδες ο ..... [κάθε, καθένας]
- 3.Αγαπά ..... το ελληνικό. [καθετί, κατιτί]
- 4..... παιδί που διαβάζει έχει καλούς βαθμούς. [κάθε, κάτι]
5. Άκουσα....., αλλά δεν το λέω. [κάθε, κάτι]
6. Είναι τόσο ερωτευμένη που θα έκανε το..... που θα της ζητούσε. [καθετί, κατιτί]
7. Να σου φέρω .....από το μαγαζί; [καθετί, κατιτί]
- 8.Ο .....μπορεί να κάνει τέτοια δουλειά. [καθένας, κανένας]
- 9..... δεν κάνει σήμερα τέτοια δουλειά. [καθένας, κανένας]

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΝΙΜΥ

όρη, τα - горы	όροι, οι - условия
ουράνιο, το - уран (хим. эл.)	ουράνιο [прил., ср. р., ед. ч.] - небесное
πάλη, η - борьба	πάλι [нареч.] - снова, опять
Παρασκευή, η - пятница	παρασκευή, η - приготовление
πείρα, η - опыт	πήρα - взял
πιάνω - хватать	πιάνο, το - пианино
πλευρά, η - сторона	πλευρά, τα - рёбра
πολιτική, η - политика	πολιτικοί, οι - политики (полит. деятель)

Τριακοστό όγδοο μάθημα Тридцать восьмой урок

Η εκπαίδευση στην Ελλάδα

Η εκπαίδευση στην Ελλάδα έχει τρεις βαθμίδες:

- πρωτοβάθμια ή στοιχειώδης εκπαίδευση (συμπεριλαμβάνει και την προσχολική εκπαίδευση),
- δευτεροβάθμια ή μέση εκπαίδευση,
- τριτοβάθμια ή ανώτερη κι ανώτατη εκπαίδευση.

Η *προσχολική εκπαίδευση* έχει διάρκεια δύο σχολικά έτη (το νηπιαγωγείο) και δεν είναι υποχρεωτική. Το διδακτικό προσωπικό αποτελείται από νηπιαγωγούς.

Η *πρωτοβάθμια εκπαίδευση* έχει διάρκεια έξι χρόνια και είναι υποχρεωτική. Το διδακτικό προσωπικό στο Δημοτικό σχολείο είναι δάσκαλοι και δασκάλες. Στο Δημοτικό διδάσκονται τα εξής μαθήματα: Θρησκευτικά, Νεοελληνική Γλώσσα, Μαθηματικά, Ιστορία, Γεωγραφία, Φυσική, Φυσική Αγωγή.

Η *δευτεροβάθμια εκπαίδευση* έχει διάρκεια έξι χρόνια – τρία σχολικά έτη για το Γυμνάσιο και τρία για το Λύκειο. Η εκπαίδευση στο Γυμνάσιο είναι υποχρεωτική, ενώ στο Λύκειο είναι προαιρετική. Στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο διδάσκουν καθηγητές και καθηγήτριες. Εκτός από τα μαθήματα που διδάσκονται στο Δημοτικό, στο Γυμνάσιο διδάσκονται ακόμη: Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματική, Βιολογία, Πληροφορική, δύο ξένες γλώσσες – συνήθως Αγγλικά και Γαλλικά. Οι απόφοιτοι Γυμνασίου μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους:

- στο Λύκειο
- σε Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές

Οι απόφοιτοι Λυκείου μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στα:

- Ανώτερα Ιδρύματα της χώρας – ΤΕΙ,
- Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα – ΑΕΙ.

Η *ανώτατη εκπαίδευση* έχει διάρκεια 4 ακαδημαϊκά έτη. Στις Ιατρικές σχολές οι σπουδές διαρκούν 5 ή 6 ακαδημαϊκά έτη και στο Πολυτεχνείο 5 ακαδημαϊκά έτη.

Στο τέλος των σπουδών τους οι φοιτητές παίρνουν πτυχίο κι έχουν δυνατότητα για μεταπτυχιακές σπουδές.

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Πόσες βαθμίδες έχει η ελληνική εκπαίδευση;
2. Ποιο είναι διδακτικό προσωπικό:

- στο Δημοτικό;
- στο Γυμνάσιο;
- στο Λύκειο;

**ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ /
НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ**

Ρήματα / Глаголы

συμπεριλαμβάνω	симбериламвано	включать, охватывать
διδάσκω	διдаσκο	преподавать
διαρκώ	διарκο	продолжаться, длиться

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /

Существительные, прилагательные и изменяемые слова

εκπαίδευση, η	экпедεфси, и	обучение, образование
στοιχειώδης,-ης,-ες	стихиодис-ис-ес	основной, существенный
διάρκεια, η	διаркиа, и	длительность
νηπιαγωγείο, το	нипягогио, то	детский сад
νηπιαγωγός, ο/η	нипягогос, ο/и	воспитатель,-ница (детского сада)
υποχρεωτικός,-ή,-ό	ипохреотикос-и-ο	обязательный,-ая,-οе
διδακτικός,-ή,-ό	дидактикос-и-ο	преподавательский,-ая,-οе
προσωπικό, το	просопико, то	персонал
Θρησκευτικά, τα	φрискеφтика, та	Божий закон
γλώσσα, η	γλоса, и	язык
Μαθηματικά, τα	мафиматика, та	математика
Γεωγραφία, η	геοграφια, и	география
Φυσική Αγωγή, η	фисики агоги, и	физическая культура
Γυμνάσιο, το	гимнаσιο, то	гимназия
Λύκειο, το	ликио, то	лицей
προαιρετικός,-ή,-ό	проэретикос-и-ο	добровольный, факультативный, необязательный
Βιολογία, η	виология, и	биология
Πληροφορική, η	плиροφοрики, и	информатика
σπουδές, οι	спудес, и	образование, обучение
ίδρυμα, το	идрима, то	учреждение, заведение
ακαδημαϊκός,-ή,-ό	акадимайкос-и-ο	академический,-ая,-οе
ιατρικός,-ή,-ό	ятрикос-и-ο	медицинский,-ая,-οе
πτυχίο, το	птихио, то	диплом
βαθμίδα, η	вафмида, и	ступень, уровень

Εκφράσεις / Выражения

μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους ... - могут продолжить образование...

πρωτοβάθμια εκπαίδευση, η - первая степень образования

δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η - вторая степень образования

τριτοβάθμια εκπαίδευση, η - третья степень образования

στοιχειώδης εκπαίδευση, η - основное образование (6 лет)

προσχολική εκπαίδευση, η - дошкольное образование

μέση εκπαίδευση, η - среднее образование (3 года в гимназии и 3 года в лицее)

ανώτερη εκπαίδευση, η - полувысшее образование

ανώτατη εκπαίδευση, η - высшее образование

Δημοτικό (σχολείο), το - начальная школа

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα, η = Αρχαία, τα - древнегреческий язык

Νεοελληνική Γλώσσα, η = Νεοελληνικά, τα - новогреческий язык

Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές, οι [ΤΕΣ] - Технические Профессиональные Училища

Τεχνολογικά / Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα [ΤΕΙ] - Технологические / Полувысшие Учебные заведения

Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα [ΑΕΙ] - Высшее Учебное Заведение (ВУЗ)

Ιατρική (σχολή), η - Медицинский (факультет)

Πολυτεχνείο - политехнический институт

μεταπτυχιακές σπουδές, οι - последиπломная квалификация

ξένη γλώσσα, η - иностранный язык

απόφοιτος Λυκείου, ο - выпускник лицея

εξής* μαθήματα, τα - следующие предметы

*εξής является как наречием, так и несклоняемым прилагательным.

*ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

διαρκώ (продолжаться, длиться) и συνεχίζω (продолжать).

Διαρκώ относится ко времени, продолжительности какого-либо события, тогда как συνεχίζω означает продолжение начатого события. Например:

Η σχολική χρονιά διαρκεί εννιά μήνες. Учебный год длится 9 месяцев.

Το μάθημα διαρκεί 45 λεπτά. Урок длится 45 минут.

Συνεχίζω το διάβασμα. Продолжаю чтение.

Συνεχίζεις τα μαθήματα των Ελληνικών; Ты продолжаешь уроки греческого языка?

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

1. Τα παραθετικά και οι βαθμοί των επιθέτων / Существуют три степени сравнения прилагательных в греческом языке.

Когда прилагательное указывает на наличие у существительного какого-либо признака или качества, то такое прилагательное имеет положительную степень или называется положительным прилагательным (**θετικός βαθμός**). Например: Το φθινόπωρο είναι ωραία εποχή. Осень – это прекрасное время года.

Когда прилагательное указывает на то, что признак или качество в одном существительном проявляется в большей степени, чем в другом, то это прилагательное имеет сравнительную степень или называется сравнительным прилагательным (**συγκριτικός βαθμός**).

Степени сравнения прилагательных образуются от их положительной формы двумя способами:

а). путём присоединения к положительной форме окончаний: -ότερος, -η, -ο / -ύτερος, -η, -ο. Например:

Το καλοκαίρι όμως είναι ωραιότερη εποχή. Однако же лето – лучшее время года.

б). путём присоединения к положительной форме количественного наречия **πιο**. Например:

Το καλοκαίρι όμως είναι **πιο** ωραία εποχή. Однако же лето – лучшее время года.

Когда прилагательное обозначает признак или качество данного существительного, который проявляется в наивысшей степени или больше, чем во всех остальных существительных данного вида, то это прилагательное имеет превосходную степень или называется превосходным прилагательным (**υπερθετικός βαθμός**). Бывает двух видов:

а). Относительная превосходная степень (**σχετικός υπερθετικός**) образуется от составной или простой формы сравнительной степени путём прибавления к ней артикля. Например:

Η άνοιξη όμως είναι η ωραιότερη εποχή.

Η άνοιξη όμως είναι η **πιο** ωραία εποχή.

Но весна самое прекрасное время года.

б). Абсолютная превосходная степень (**απόλυτος υπερθετικός**) образуется от положительной формы, к основе которой прибавляем окончание **-τατος, -η, -ο**. Например:

Η άνοιξη είναι **ωραιότατη** εποχή. Весна – прекраснейшее время года.

---

*Абсолютная превосходная степень образуется и следующими способами:

а). посредством наречия **πολύ** или **πολύ πολύ** и положительной степени:

Η άνοιξη είναι πολύ ωραία εποχή. Весна (очень) прекрасное время года.

Η άνοιξη είναι πολύ πολύ ωραία εποχή. Весна (очень, очень) прекрасное время года.

б). путём образования сложного слова, состоящего из: положительной степени самого прилагательного и первого компонента, выраженного прилагательным **όλος**, предлогом **κατά** или существительным **θεός**. Например: **ολόμαυρος** (совершенно чёрный), **κατακόκκινος** (ярко-красный), **θεοδύναμος** (очень сильный).

Путём присоединения предлога **κατά** образуются многие сложные страдательные причастия: **κατακουρασμένος** (очень уставший), **καταχαρούμενος** (ликующий).

К превосходной степени можно отнести и некоторые сложные слова, состоящие из числительного и прилагательного: **тетράπαχος** (очень жирный), **πεντάμορφη** (очень красивый) и т. д.

Например:

- **καταγάλανος** (очень голубой), **κατακαινούρ(γ)ιος** (очень новый), **κατακίτρινος** (очень бледный), **κατακόκκινος** (ярко-красный), **κατάλευκος** (кипенный, очень белый), **κατάκοπος** (изнурённый) и др.

- **πεντάμορφος** (очень красивый), **πεντακάθαρος** (очень чистый), **πεντανόστιμος** (очень вкусный) **ολόμαυρος** (совершенно чёрный), **θεόγυμνος** (совсем голый) и др.

Некоторые прилагательные образуют абсолютную простую превосходную степень от другого корня или особым способом. Эти формы называются неправильными (**ανώμαλα υπερθετικά**).

θετικός / положительная степень	συγκριτικός / сравнительная степень	υπερθετικός / превосходная степень
καλός,-ή,-ό хороший,-ая,-ее	καλύτερος,-η,-ο	κόλλιστος,-η,-ο άριστος,-η,-ο
κακός,-ή,-ό плохой,-ая,-ое	χειρότερος,-η,-ο	κάκιστος,-η,-ο χειρίστος,-η,-ο
πολύς, πολλή, πολύ многий,-ая,- οе	περισσότερος,-η,-ο	πλείιστος,-η,-ο
μεγάλος,-η,-ο большой,-ая,-ое	μεγαλύτερος,-η,-ο	μέγιστος,-η,-ο
μικρός,-ή,-ό маленький,-ая,-ое	μικρότερος,-η,-ο	ελάχιστος,-η,-ο
απλός,-ή,-ό простой,-ая,-ое	απλούστερος,-η,-ο	απλούστατος,-η,-ο
ψηλός,-ή,-ό высокий,-ая,-ое	ψηλότερος,-η,-ο	υψηλότετος,-η,-ο ύψιστος,-η,-ο

ταχύς,-εία,-ύ быстрый,-ая,-ое	ταχύτερος,-η,-ο	ταχύτατος,-η,-ο τάχιστος,-η,-ο
λίγος,-η,-ο малый,-ая,-ое	λιγότερος,-η,-ο	ελάχιστος,-η,-ο

Не образуют степеней сравнения многие прилагательные, обозначающие признак или качество, которые не проявляются в разных степенях. Такими прилагательными являются все, которые обозначают:

1. материалы:

ξύλινος (деревянный), μαρμάρινος (мраморный), πέτρινος (каменный).

2. происхождение или родство:

αδελφικός (братский), ελληνικός (греческий), Καλαματιανός (родом из Каламаты).

3. место или время:

ορεινός (горный), πεδινός (равнинный), εξοχικός (курортный), θαλασσινός (морской), πρωινός (утренний), βραδινός (вечерний), καλοκαιρινός (летний), αιώνιος (вечный).

4. устойчивое состояние:

βυσσινής (вишнёвый), μισός (половинный), αθάνατος (бессмертный), πρωτότοκος (перворождённый).

Не имеют положительной степени некоторые прилагательные, образованные от древнегреческих наречий или предлогов:

θετικός / положительная степень	συγκριτικός / сравнительная степень	υπερθετικός / превосходная степень
άνω наверху	ανώτερος,-η,-ο	ανώτατος,-η,-ο
κάτω внизу	κατώτερος,-η,-ο	κατώτατος,-η,-ο
υπέρ больше, сверх	υπέρτερος,-η,-ο	υπέρτατος,-η,-ο

Некоторые сравнительные прилагательные не имеют положительной и превосходной степени. К ним относятся прилагательные:

πρωτιμότερος,-η,-ο (предпочтительный,-ая,-ое), προγενέστερος,-η,-ο (предшествующий,-ая,-ее), μεταγενέστερος,-η,-ο (последующий,-ая,-ее) и др.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПΡΑЖНЕНИЯ

Α. Σχηματίστε τα παραθετικά των επιθέτων.

Образуйте степени сравнения прилагательных.

	θετικός / положительная степень	συγκριτικός / сравнительная степень	υπερθετικός / превосходная степень
1.	συνεπής		
2.	εύκολος		
3.	ευγενής		
4.	γρήγορος		
5.	ειλικρινής		
6.	καλός		
7.	πολύς		
8.	πολυτελής		
9.	βαρύς		
10.	λεπτομερής		
11.	νέος		
12.	ακριβής		
13.	εργατικός		

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των παραθετικών των επιθέτων.

Заполните пропуски подходящей формой прилагательных:

πολύ εργατική, το γρηγορότερο, πολύ φωτεινό, πολυτελέστατο, πολύ χαμηλές, ασφαλέστερη, επιμελέστερος, πολύ αφελείς.

1. Ο Νίκος είναι .....μαθητής από σένα.
2. Το διαμέρισμα της Μαρίας είναι.....
3. Ο Νίκος κι ο Ντίνος είναι.....
4. Το αεροπλάνο είναι .....μέσο συγκοινωνίας.
5. Αυτή την εποχή οι τιμές είναι.....
6. Η μηχανή του Γιάννη είναι .....από τη δική μου.
7. Η Βασιλική είναι .....κοπέλα.
8. Το δωμάτιό σου είναι.....

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

2. Παραθετικά επιρρημάτων / Степени сравнения наречий.

От большинства прилагательных на [-ος] и [-ύς] образуются наречия на [-α], [-ιά]. Эти наречия так же, как и прилагательные, часто имеют степени сравнения – простые на -τέρα, -τάτα или составные:

θετικός / наречие	συγκριτικός / сравн. степ.	υπερθετικός / прев. степ.
εύκολα легко	ευκολότερα πιο εύκολα	ευκολότατα πολύ εύκολα
ωραία прекрасно	ωραιότερα πιο ωραία	ωραιότατα πολύ ωραία
καλά хорошо	καλύτερα πιο καλά	κάλλιστα / άριστα πολύ καλά
φτηνά дешево	φτηνότερα πιο φτηνά	φτηνότατα πολύ φτηνά
ακριβά дорого	ακριβότερα πιο ακριβά	ακριβότατα πολύ ακριβά
λίγο мало	λιγότερο πιο λίγο	ελάχιστα πολύ λίγο
λαμπρά великолепно	λαμπρότερα πιο λαμπρά	λαμπρότατα πολύ λαμπρά

Μногие наречия места образуют составные формы степеней сравнения следующим образом:

επίρρημα, θετικός βαθμός / наречие, полож. степень	συγκριτικός / сравнительная степень	απόλυτος υπερθετικός / абс. превосходная степень
πάνω наверху	πιο πάνω	πολύ πάνω
κάτω внизу	πιο κάτω	πολύ κάτω
μέσα внутри	πιο μέσα	πολύ μέσα
έξω вне	πιο έξω	πολύ έξω
χαμηλά низко	πιο χαμηλά	πολύ χαμηλά
ψηλά высоко	πιο ψηλά	πολύ ψηλά

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

Формы степеней сравнения прилагательных и наречий на -ύτερος, -ύτατος, -ύτερα, -ύτατα пишутся все через [υ]: μεγαλύτερος, γλυκύτερος, καλύτερα.

Исключение составляет наречие νωρίτερα (νωρίτατα).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УΠΡΑЖНЕНИЯ

Β. Συμπληρώστε τα κενά με τα κατάλληλα παραθετικά των επιρρημάτων.

Заполните пропуски подходящей формой степени сравнения наречий: [καλύτερα, πιο πέρα, πιο κοντά, πιο μακριά, πιο φτηνά, πιο σκληρά, επιεικέστερα].

1. Φέτος ο καθηγητής με βαθμολόγησε ..... από πέρυσι.
2. Πήγαινε ....., θα καείς.
3. Το Μάιο ο Βασίλης δούλεψε ..... από τον Φεβρουάριο.
4. Εδώ έχει πολύ κόσμο. Ας πάμε .....
5. Φέτος τα ανταλλακτικά αυτοκινήτων ήταν ..... από πέρυσι.
6. Βάλε ..... το βιβλίο.
7. Σήμερα νιώθω ..... από χθες.

Γ. Σχηματίστε τα παραθετικά των επιρρημάτων.

Образуйте степени сравнения наречий.

	επίρρημα / наречие	συγκριτικός / сравнительная степень	υπερθετικός / превосходная степень
1.	νωρίς		
2.	σαφώς		
3.	αργά		
4.	ακριβώς		
5.	χαμηλά		
6.	ωραία		
7.	κάτω		
8.	φρόνιμα		
9.	κοντά		
10.	γενικά		
11.	βαθιά		
12.	ακριβά		
13.	ψηλά		

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

3. Παραθετικά μετοχών / Степени сравнения причастий.
 Многие страдательные причастия, допускающие сравнение, тоже образуют формы степеней сравнения. Эти формы являются составными:

положительная степень	сравнительная степень	превосходная степень	
		абсолютная	относительная
κουρασμένος	πιο	πολύ	ο πιο

уставший	κουρασμένος	κουρασμένος	κουρασμένος
χαρούμενος	πιο χαρούμενος	πολύ χαρούμενος	ο πιο χαρούμενος
радостный			

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Д. Συμπληρώστε τα κενά με τα κατάλληλα παραθετικά των μετοχών.
 Заполните пропуски подходящей формой степени сравнения причастий:
 πιο χαρούμενα, πολύ στενοχωρημένοι, πολύ κουρασμένος, πολύ ικανοποιημένη, η πιο αγαπημένη, πολύ ευχαριστημένος

1. Ο Γιώργος επέστρεψε από τη δουλειά του.....
2. Ο Διονύσης ήταν .....από τη βαθμολογία του στο σχολείο.
3. Τα παιδιά του νηπιαγωγείου ήταν .....από τα παιδιά του Δημοτικού.
4. Η Βασιλική είναι .....στο τμήμα της.
5. Η αθλήτρια ήταν .....από τις φετινές της επιδόσεις.
6. Οι οπαδοί του Ολυμπιακού έφυγαν.....

ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΠΑΡΟΝΙΜΟΙ С УДАРЕНИЕМ НА РАЗНЫХ СЛОГАХ

σκορπιός, ο - скорпион	σκόρπιος [прил., м. р., ед. ч.] - разбросанный,-ая,-ое, рассыпанный
Σόφια, η - София (столица Болгарии)	σοφία, η - большая мудрость, знание, опыт
στήλη, η - колонна	στύλοι, οι - столбик (бот.)
στοιχείο, το - элемент	στοιχείο, το - привидение
σχολείο, το - школа	σχόλιο, το - комментарий
τάξη, η - класс	ταξί, το - такси
τζάμι, το - стекло	τζαμί, το - мечеть

Τριακοστό ένατο μάθημα Тридцать девятыи урок

Ελλάδα

Λίκνο του δυτικού πολιτισμού, με μια πλούσια ιστορία, η Ελλάδα ανεξαρτητοποιείται το 1830, έπειτα από πέντε αιώνες τουρκικής κυριαρχίας. Αποκτά τα σημερινά της σύνορα το 1947.

Σήμερα η Ελλάδα είναι από τις ταχέως αναπτυσσόμενες χώρες. Θρήσκευμα: 97% του πληθυσμού είναι χριστιανοί ορθόδοξοι, κι 1,2% του πληθυσμού μουσουλμάνοι.

Η Ελλάδα βρίσκεται στο νότιο τμήμα της Ευρώπης. Ανήκει στη Βαλκανική χερσόνησο και είναι Μεσογειακή χώρα επειδή βρέχεται από τη Μεσόγειο θάλασσα. Έχει μεσογειακό κλίμα (ήπιους χειμώνες με ζεστά και ξηρά καλοκαίρια).

Ο πληθυσμός της Ελλάδας είναι 10.365.000 (1993), και πρωτεύουσά της είναι η Αθήνα. Οι μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας είναι:

πόλεις / города	πληθυσμός – 1991 / население – 1991г.
Αθήνα	3.096.775
Θεσσαλονίκη	739.998
Πάτρα	172.763
Ηράκλειο (Κρήτης)	127.600
Βόλος	115.732
Λάρισα	113.426

Η Ελλάδα χωρίζεται σε 9 γεωγραφικά διαμερίσματα, 13 περιφέρειες και 52 νομούς. Οι περιφέρειές της είναι: Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία, Ήπειρος, Ιόνια Νησιά, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα, Αττική, Βόρειο Αιγαίο, Νότιο Αιγαίο, Κρήτη.

Τα ποτάμια της Ελλάδας πηγάζουν από τις οροσειρές της Πίνδου και καταλήγουν είτε στο Αιγαίο είτε στο Ιόνιο πέλαγος. Τα μεγαλύτερα ελληνικά ποτάμια είναι: Αλιάκμονας με μήκος 297 χλμ., Αχελώος – 220 χλμ., Πηνειός – 205 χλμ., Έβρος – 204 χλμ., Νέστος – 130 χλμ., Στρυμόνας – 118 χλμ. από τα οποία Έβρος, Νέστος, και Στρυμόνας πηγάζουν από τη Βουλγαρία.

Οι μεγαλύτερες λίμνες της Ελλάδας είναι: Τριχωνίδα, Βόλβη, Βεγορίτιδα, Βιστωνίδα, Κορώνεια κ.τ.λ.

Στην Ελλάδα ευδοκιμούν κυρίως ελιές, αμπέλια, εσπεριδοειδή κ.τ.λ.

Παρόλο που στην Ελλάδα έχουν αναπτυχθεί αρκετοί κλάδοι της βιομηχανίας, δεν είναι ακόμη βιομηχανοποιημένη χώρα. Η παραγωγή της είναι σχετικά μικρή κι απευθύνεται κυρίως προς την ελληνική αγορά.

Ο τουρισμός βοηθά σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

ανεξαρτητοποιούμαι	анэксартитопиуме	становиться независимым
ανήκω	аниκο	принадлежать
βρέχομαι	врехομε	омывать
χωρίζομαι	хоризоμε	разделяться, отделяться
πηγάζω	πιγάζο	брать начало, вытекать (о реке)
καταλήγω	каталиγo	заканчиваться
ευδοκιμώ	эвδοкиμο	расти, произрастать, плодоносить
αναπτύσσομαι	αναπτисομε	развиваться

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /

Существительные, прилагательные и изменяемые слова

λίκνο, το	λικно, то	люлька, колыбель
τούρκικος,-η,-ο	туркиκος-и-ο	турецкий,-ая,-οе
αναπτυσσόμενος,-η,-ο (прич.)	αναπτисομεнос-и-ο	развивающийся, -аяся,-еся
θρήσκευμα, το	φρискевμα, το	религия
ορθόδοξος,-η,-ο	ορφoδοκoc-и-ο	православный,-ая, -οе, ορθοδοксальный
μουσουλμάνος, ο	μουcулманoc, ο	мусульманин
βαλκανικός,-ή,-ό	валканиκος-и-ο	балканский,-ая,-οе
μεσογειακός,-ή,-ό	μεcoяκοc-и-ο	средиземноморский, -ая,-οе
θάλασσα, η	φaλαca, и	море
ξηρός,-ή,-ό	κcиpoc-и-ο	сухой,-ая,-οе
πληθυσμός, ο	πλιφизμοc, ο	население
διαμέρισμα, το	диамеризма, το	район
περιφέρεια, η	περιφeρια, и	округ
νομός, ο	номоc, ο	ном, округ

**Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова**

ανατολικός, -ή, -ό	анатоликос-и-ο	восточный, -ая, -ое
κεντρικός, -ή, -ό	кендрикос-и-ο	центральный, -ая, -ое
οροσειρά, η	оросира, и	горный хребет
λίμνη, η	лимни, и	озеро
ελιά, η	эля, и	маслина, олива
εσπεριδοειδή, τα	эсперидοиди, га	цитрусовые
κλάδος, ο	кладос, ο	ветвь, отрасль
βιομηχανοποιημένος, -η, -ο	виомиханοπιιμεнос -и-ο	поддающийся машинной обработке
παραγωγή, η	парагоги, и	производство
οικονομικός, -ή, -ό	иκονομικос-и-ο	экономический, -ая, -ое
ανάπτυξη, η	анаптикси, и	развитие

Ακλιτές λέξεις / Неизменяемые слова

ταχέως	тахеос	(нареч.) быстро, поспешно, срочно, скоро
είτε	ите	или, либо
σχετικά	схетика	(нареч.) относительно, сравнительно
σημαντικά	симандика	значительно, важно

Εκφράσεις / Выращения

χριστιανός ορθόδοξος, ο - православный

Βαλκανική χερσόνησος, η - Балканский полуостров

Ίονια νησιά, τα - Йонические острова

Βόρειο Αιγαίο (πέλαγος), το - Северное Эгейское море

Νότιο Αιγαίο (πέλαγος), το - Южное Эгейское море

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАММАТИКА

1. Αναφορικές αντωνυμίες / Относительными называются местоимения, посредством которых целое предложение присоединяется к одному слову. Относительные местоимения **ο οποίος, όποιος, όσος** склоняются, а **ότι, που, όπου** не склоняются.

Существуют следующие относительные местоимения:

а). Чаще всего употребляется несклоняемое местоимение **που**,

которое может относиться к именам любого рода, числа и падежа. Например:

Τα βιβλία που αγόρασα. Книги, которые купил.

Αυτό είναι το βιβλίο που μου έκαναν δώρο. Это та книга, которую мне подарили.

Χαίρω που είσαι καλά. Я рад, что у тебя всё в порядке.

Местоимение **που** выполняет роль подлежащего, прямого или косвенного дополнения или же является эквивалентом определения с предлогом.

Подлежащее: Η γυναίκα που φώναζε.

Прямое дополнение: Η γυναίκα που είπα.

Косвенное дополнение: Η γυναίκα που της είπα.

Эквивалент определения с предлогом: Που είναι ο ψωμάς που (από τον οποίο) ψωνίζεις;

Частые повторения несклоняемого **που** звучат безвкусно. Вместо него можно использовать или **ο οποίος, η οποία, το οποίο** или наречие **όπου**. Например:

Το παιδί που μόλις είδαμε είναι εκείνο που έσπασε το παράθυρο;

Το παιδί το οποίο μόλις είδαμε είναι εκείνο που έσπασε το παράθυρο;

Ребёнок, которого мы только что видели, это тот, который разбил окно?

б). **ο οποίος** – который, **η οποία** – которая, **το οποίο** – которое, **οι οποίοι, οι οποίες, τα οποία** – которые. Это местоимение имеет формы всех трёх родов и склоняется вместе с артиклем в единственном и во множественном числе как прилагательное **ωραίος**.

Относительное местоимение **ο οποίος** используется на месте **που**, когда надо внести уточнение или когда в данном предложении есть много **που**.

Не имеет звательного падежа как все местоимения.

	αρ. / м. р.	θηλ. / ж. р.	ουδ. / ср. р.
εν. αρ. / ед. ч.			
ον. / им. п.	ο οποίος	η οποία	το οποίο
γεν. / род. п.	του οποίου	της οποίας	του οποίου
αιτ. / вин. п.	τον οποίο(ν)	την οποία	το οποίο
πλ. αρ. / мн. ч.			
ον. / им. п.	οι οποίοι	οι οποίες	τα οποία
γεν. / род. п.	των οποίων	των οποίων	των οποίων
αιτ. / вин. п.	τους οποίους	τις οποίες	τα οποία

Местоимения **ο οποίος, η οποία, το οποίο** часто заменяются несклоняемым местоимением **που** – который; кто, что. Например:

Αυτά είναι τα προϊόντα που παράγει η Ρωσία. Это продукты, которые производит Россия.

Αυτά είναι τα προϊόντα τα οποία παράγει η Ρωσία.

Αυτός είναι ο τόπος που αγαπώ. Это место, которое я люблю.

Αυτός είναι ο τόπος τον οποίο αγαπώ.

В следующих случаях относительное местоимение **ο οποίος, η οποία, το οποίο** не заменяется несклоняемым местоимением **που**:

- когда вместе с местоимением употребляется и предлог.

Например:

Το λεωφορείο με το οποίο ήρθα είχε καθυστέρηση. Автобус, на котором я приехал, задержался.

Ο άνθρωπος για τον οποίο μιλούσαμε χθες είναι εδώ. Человек, о котором мы говорили вчера, сейчас здесь.

- когда употребляется местоимение **που**, которое может внести неясность в тексте. Например:

Ο Δημήτρης της Ερασμίας, που είχε χάσει το εισιτήριο, μας ενημέρωσε. Дмитрий Эразмии (род. п.), который / которая (неясно) потерял / потеряла билет, нам сообщил / сообщила. (т. е. из предложения неясно кто же потерял билет, Дмитрий или Эразмия?).

Ο Δημήτρης της Ερασμίας, ο οποίος είχε χάσει το εισιτήριο, μας ενημέρωσε. Дмитрий Эразмии, который потерял билет, нам сообщил.

Ο Δημήτρης της Ερασμίας, η οποία είχε χάσει το εισιτήριο, μας ενημέρωσε. Дмитрий Эразмии, которая потеряла билет, нам сообщила.

Следуют примеры, в которых лучше использовать **που** вместо **ο οποίος, η οποία, το οποίο**. Например:

Λάθος:

Με όλη την αγάπη και το σεβασμό, (την οποία / τους οποίους / τις οποίες) τρέφω για σας. С любовью и уважением, что (которые) испытываю к вам.

Σωστό:

1. Με όλη την αγάπη και το σεβασμό, που τρέφω για σας. С любовью и уважением, что испытываю к вам.

2. Με όλη την αγάπη και το σεβασμό, τα οποία (συναισθήματα) τρέφω για σας.

Внимание!

*Не смешивайте относительное местоимение **που** с вопросительной частицей **πού**; над которой ставится знак ударения. Например:

Αυτή που ανεβαίνει τη σκάλα είναι η φίλη μου η Βασιλική. Та, которая поднимается по лестнице, это моя подруга Василики. (В данном случае **που** это относительное местоимение).

Δεν ξέρω πού ήταν χθες. Я не знаю где он был вчера. (Α в данном примере **πού** это вопросительная частица).

Πού ήσουν χθες; Где ты был вчера? (прямой вопрос) πού и в данном примере является вопросительной частицей.

в). Неопределённо-относительное местоимение **όποιος** – тот кто; каждый кто; всякий кто; **όποια** – та кто; **όποιο** – то что; **όποιοι, όποιες, όποια** – те, что; те, кто. Склоняется как прилагательное **πλούσιος**.

	αρ. /м.р.	θηλ. /ж.р.	ουδ. /ср.р.
εν. αρ. / ед. ч.			
ου. / им. п.	όποιος	όποια	όποιο
γεν. / род. п.	όποιου	όποιας	όποιου
αιτ. / вин. п.	όποιο(ν)	όποια	όποιο
πλ. αρ. / мн. ч.			
ου. / им. п.	όποιοι	όποιες	όποια
γεν. / род. п.	όποίων	όποίων	όποίων
αιτ. / вин. п.	όποιους	όποιες	όποια

Όποιος βαριέται να διαβάσει ... Тот, кому лень читать ...

г). Несклоняемое **ότι**. Когда употребляется самостоятельно относится к среднему роду. Например:

Πες ότι θυμάσαι (скажи то, что помнишь). *Ότι μέρα έρθεις θα μας βρεις* (в какой бы день ты не пришёл, ты нас найдёшь).

Έφαγαν ότι βρήκαν (съели то, что нашли).

Следует различать союз **ότι** (что) от несклоняемого относительного местоимения **ότι** (который; то, что). Например:

Ο Γιάννης είλε ότι συμφωνεί. Янис сказал, что он согласен.

Δεν μπορείς να κάνεις ότι θέλεις. Ты не можешь делать то, что хочешь.

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ / ОРФОГРАФИЯ

Относительное местоимение **ότι** пишется через запятую. Союз **ότι** пишется без запятой.

д). Количественно-относительное местоимение **όσος, όση, όσο, όσοι, όσες, όσα** (столько; столько, сколько) склоняются как прилагательное **άσπρος**.

	αρ. / м. р.	θηλ. / ж. р.	ουδ. / ср. р.
εν. αρ. / ед. ч.			
ου. / им. п.	όσος	όση	όσο
γεν. / род. п.	όσου	όσης	όσου
αιτ. / вин. п.	όσο(ν)	όση	όσο

	πλ. αρ. / μн. ч.		
ον. / им. п.	όσοι	όσες	όσα
γεν. / род. п.	όσων	όσων	όσων
αιт. / вин. п.	όσους	όσες	όσα

Πιές νερό όσο θέλεις. Выпей воды столько, сколько хочешь.

Неопределённо-относительные местоимения **όποιος** и **ότι** выражают в большей степени неопределённость, когда:

- сочетаются с неопределённой частицей **κι αν** (και αν) или реже с **και να**. Например:

Όποιος κι αν έρθει ας μπει μέσα. Кто бы ни пришёл, пусть войдёт.

Ότι και να πεις θα έχεις δίκιο. Что бы ты ни сказал, правда на твоей стороне.

- связываются с неопределённой частицей **-δήποτε** в роли второго компонента, но само местоимение склоняется, а **ότι** не склоняется. Например:

Οποιασδήποτε αιτίας. По любой причине.

Οτιδήποτε δυσκολίες να βρεις. Какие бы трудности ты ни встретил.

Οτιδήποτε κι αν σε βασανίζει, να μου το πεις. Что бы тебя ни мучило, скажи мне.

Таким же образом выражает неопределённость местоимение **όσος**. Например:

Όσα κι αν μου ζητήσουν θα τους τα δώσω. Сколько бы у меня ни попросили, я им дам.

Όσεσδήποτε εικόνες και να είδα. Сколько бы картин я ни видел.

Составные местоимения это следующие:

α). **οποιοσδήποτε, οποιαδήποτε, οποιοδήποτε** – любой, всякий, **οποιοιδήποτε, οποιεσδήποτε, οποιαδήποτε** – любые, всякие. Это составное местоимение, которое состоит из местоимения **όποιος,-α,-ο** и несклоняемой частицы **-δήποτε**. Например:

Οποιοσδήποτε έκλεψε το αυτοκίνητό μου θα συλληφθεί.

Кто бы ни был тот, кто украл мою машину будет пойман.

Οποιονδήποτε να παντρευτείς, παιδί μου, μόνο αυτόν όχι...

Выходи замуж за любого, дитя моё, но только не за него...

β). **οσοσδήποτε, οσηδήποτε, οσοδήποτε, οσοιδήποτε, οσεσδήποτε, οσαδήποτε** – сколько бы ни. И это местоимение составное. Состоит из **όσος, όση, όσο...** и несклоняемого **-δήποτε**. Например:

Σε οσαδήποτε καταστήματα κι αν πας, δε θα το βρεις φθηνότερα.

В какие бы магазины ты не пошёл, дешевле не найдёшь.

в). **οτιδήποτε** – что бы ни. Употребляется обычно в сочетании с **οτιδήποτε και να**. Например:

Οτιδήποτε και να γίνει αύριο θα είμαστε μαζί.

Что бы ни случилось (завтра) мы будем вместе.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ / УПРАЖНЕНИЯ

Α. Συμπληρώστε τα κενά με την κατάλληλη αναφορική αντωνυμία.
Заполните пропуски относительными местоимениями.

1. .... βιάζεται σκοντάφτει. (όποιος, όσος, ό,τι)
2. Πάρε ..... αχλάδια θέλεις. (όποιος, όσα, οτιδήποτε)
3. .... κι αν πεις, δε σε πιστεύω. (όσο, που, ό,τι)
4. .... γυρεύει τα πολλά χάνει και τα λίγα. (όσο, που, όποιος)
5. Ο κύριος ..... έρχεται είναι από τη Ρωσία. (οτιδήποτε, που, όσος)
6. Η κυρία για ..... δουλεύω, φεύγει για το εξωτερικό. (την οποία, που, οτιδήποτε)
7. .... αρχίσεις τελειώσέ το. (ό,τι, που, όποιον)
8. Φάε ..... θέλεις. (όσο, που)
9. Θα σου δώσω ..... θέλεις. (που, ό,τι)
10. Κάλεσε ..... φίλο σου θέλεις στο πάρτι σου. (όποιον, όσος)
11. Πάρε ..... θέλεις. (οτιδήποτε, που)
12. .... δεν έχει μυαλό έχει ποδάρια. (οτιδήποτε, όποιος)
13. Η μητέρα του Κώστα ..... έκλεψαν το αυτοκίνητο, πήγε στο εξωτερικό. (οτιδήποτε, της οποίας, όση)
14. Το παιδί ..... παίζει στο γήπεδο είναι 10 ετών. (οσοδήποτε, το οποίο)

Β. Αντιστοιχίστε τα αντίθετα.

Найдите антонимы.

ριζωμένος
προσιτός
νεκρός
χοντρός
χλομός
ψηλός
καθαρός
σκοτεινός
δίκαιος
γευστικός
νηστικός

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

α αδύνατος, λιγνός
β ροδοκόκκινος
γ κοντός
δ βρόμικος
ε φωτεινός
ζ άδικος
η άγευστος
θ χορτάτος
ι ζωντανός
κ απρόσιτος
λ ξεριζωμένος

В. Μεταφράστε:**Ηλίθιο ζώο**

- Κύριε διευθυντά, φωνάζει ο υπάλληλος του τσίρκου, τρέχοντας, ένα λιοντάρι βγήκε από το κλουβί του και μπήκε στο τροχόσπιτο, όπου βρίσκεται η γυναίκα σας!

- Ηλίθιο ζώο, απαντά ατάραχος ο διευθυντής. Ας τα βγάλει πέρα μόνο του!

Ας τα βγάλει πέρα μόνο του. - Пусть само (животное) справляется.

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Когда используются слова «господин» и «госпожа» нам известно. А когда же НЕ используются слова κύριος / κυρία - (господин / госпожа)?

Слова κύριος / κυρία - (господин / госпожа) НЕ используются когда речь идёт о важном чине. Например:

Στη συναυλία παρέστη ο Υπουργός των Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου. На концерте присутствовал министр иностранных дел Йоргос Папандреу.

Λάθος:

Στη συναυλία παρέστη ο Υπουργός των Εξωτερικών κύριος Γιώργος Παπανδρέου. На концерте присутствовал министр иностранных дел господин Йоргос Папандреу.

или:

Ο Ανδρέας Παπανδρέου διετέλεσε επί πολλά χρόνια πρωθυπουργός της Ελλάδας. Андреас Папандреу был много лет премьер-министром Греции.

Λάθος:

Ο κύριος Ανδρέας Παπανδρέου διετέλεσε επί πολλά χρόνια πρωθυπουργός της Ελλάδας. Господин Андреас Папандреу был много лет премьер-министром Греции.

В печати используются следующие сокращения:

κ. - κύριος, κυρία – господин / госпожа

κα - κ(υρί)α – госпожа

κ.κ. – κύριοι – господа (при обращении используется одна κ.)

В интервью используются следующие сокращения:

κος – κ(ύρι)ος – господин

κα = κ(υρί)α – госпожа

δης = δ(εσποι)ίς – девушка

δίδα = δ(εσποι)ίδα – девушка

ΟΜΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΝΙΜΥ

φορά, η - разбег	φορά - нóсит
φύλλο το - лепесток	φύλο, το - род
	φύλλο, το - лист
χάνει - теряет	χάνι, το - постоянный двор
χήρος, ο - вдовец	χοίρος, ο - свинья
ψιλά, τα - мелочь	ψηλά [нареч.] - высоко
	ψηλά [прил., ср. р., мн. ч.] - высокие
χωρική, η - крестьянка, сельская жительница	χωρικοί, οι - сельские, деревенские
χρηστός [прил., м. р., ед. ч.] - честный, добрый, хороший	χριστός [прил., м. р., ед. ч.] - помазанный (церк.)
	Χριστός, ο - Христос

Τεσσαρακοστό μάθημα Сороковой урок

ΑΝΕΚΔΟΤΟ / ΑΝΕΚΔΟΤ

Η ΛΥΣΗ

Μια κυρία... τεραστίων διαστάσεων, μπαίνει σ' ένα κατάστημα υποδημάτων και ζητάει να δοκιμάσει ένα ζευγάρι παπούτσια, νούμερο 37. Η πωλήτρια τής δίνει το νούμερο 37, το 38, μετά το 39, 40, 41 αλλά... πάντα υπάρχει το ίδιο πρόβλημα. Είναι πολύ στενά για τα πόδια της κυρίας. Στο τέλος η πωλήτρια της προτείνει:

- Κυρία μου, δεν έχουμε μεγαλύτερα νούμερα, αλλά αν θέλετε, μπορείτε να δοκιμάσετε το κουτί.

Ερωτήσεις / Вопросы:

1. Γιατί στην κυρία δεν έκανε κανένα παπούτσι;
2. Ποια ήταν η πρόταση της πωλήτριας;

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

Ιδιωτισμοί και παροιμιακές εκφράσεις / Идиомы и фразеологические выражения.

В греческом языке часто употребляются выражения, характерные только для греческого языка и имеющие особое значение. Эти выражения называются идиомами. Например:

Ο Τάκης περπατάει στα δύο. Такису идёт второй год.

Όπου φύγει φύγει! Спасайся, кто может!

Ακούγονταν φωνές και κακό. Слышался шум и гам.

Η Νίτσα πάτησε στα πέντε. Нице исполнилось пять лет.

От идиом отличаются фразеологические выражения (παροιμιακές εκφράσεις). Они являются стереотипными, устойчивыми выражениями, часто происходящими от пословиц. Они имеют переносный смысл и дают более образные характеристики, чем если бы употреблялись в прямом смысле. Например:

Μ' έβγαλε ασπροπρόσωπο. Он не подвёл меня / Он не заставил меня краснеть.

Τρεις κι ο κούκος. Полтора человека (в ироническом смысле).

Για ψύλλου πήδημα. Из-за пустяков.

Κάνω μια τρύπα στο νερό. Носить воду решетом / Напрасно тратить силы.

Μιλώ έξω από τα δόντια. Высказывать всё напрямик.

Σιγανό ποτάμι. Скрытный, коварный человек.

Κ φразеολογическим выражениям относятся и некоторые другие выражения, которые придают языку образность и красоту. Это:

α). Пословицы (οι παροιμίες) – краткие народные изречения с назидательным смыслом. Например:

Παπούτσι από τον τόπο σου κι аς είν' και μπαλωμένο. Хоть на курице, да со своей улицы (о женитьбе).

Ράβε ξήλωνε, δουλειά να μη σου λείπει. Шей да пори, без дела не сиди.

Όποιος τρέχει σκοντάφτει. Поспешишь – людей насмешишь.

Όποιος δε θέλει να ζυμώσει πέντε μέρες κοσκινίζει. У всякого Федорки свои отговорки.

Βγάλε τη σκούφια σου και βάρα με. Не тебе морали мне читать / Чья бы корова мычала, а твоя бы молчала (грубое выражение).

Κακό σκυλί ψόφο δεν έχει. Злые люди два века живут.

Τα σκυλιά γαυγίζουν, το караβάνι περνάει. Собака лает, а караван идёт / Собака лает – ветер носит.

Και την πίττα ολόκληρη και το σκύλο χορτάτο. И овцы целы, и волки сыты.

Το μήλο κάτω απ' τη μηλιά θα πέσει. Яблоко от яблони недалеко падает.

Στου κουφού την πόρτα όσο θέλεις βρόντα. Взывать к стенке (о бесчувственном человеке) / С ним говорить бесполезно, как об стенку горох.

Συν Αθηνά και χείρα κίνει. На Бога надейся, а сам не плошай.

Άσκοπος ο νους, διπλός ο κόπος. Дурная голова ногам покоя не даёт.

Όξω νου και πέρα βρέχει. Ему до лампочки.

β). Афоризмы, изречения (τα γνωμικά) – вид пословиц, которые не всегда иносказательны, раскрывают жизненную правду или дают назидания из области народной жизни. Например:

Καθαρός ουρανός αστραλές δε φοβάται. У кого совесть чиста, тому нечего бояться.

Το αίμα νερό δε γίνεται. Кровь не водица.

Ούτε γάτα, ούτε ζημιά. Всё шито-крыто / Как ни в чём не бывало.

Αυτά είναι τα κουμπιά της Αλέξαινας. Вот в чём загвоздка.

Πνίγομαι σε μια κουταλιά νερό. Захлебнуться в ложке воды.

Έφαγε το κουτόχορτο με το κουτάλι. Он белены объелся / Он совсем одурел.

в). Исторические изречения (φράσεις ιστορικές), порождённые историческими или местными событиями, или высказанные историческими личностями. Например:

Αν σ' αρέσει, μάρμπα Λάμπρο, ξαναπέρνα από την Άνδρο.
Οι βιολιτζήδες άλλαξαν, ο χαβιάς μένει ο ίδιος.

г). Цитаты из литературных источников (φράσεις λογοτεχνικές), которые упоминаются в связи с какой-нибудь истиной, выраженной в них, или же по причине присущей им меткости, лаконичности и простоты. Например:

- Του κύκλου τα γυρίσματα. (Ερωτόκριτος)
- Περασμένα μεγαλεία και διηγώντας τα να κλαις. (Σολωμός)
- Το σήμερα ήτανε νωρίς, τ' αύριο αργά θα είναι. (Παλαμάς)

Кроме народных идиом, часто употребляются древние идиомы и древние фразеологические выражения, пословицы, поговорки, цитаты из церковных, исторических и литературных источников. Например:

- Εκ των προτέρων – заранее,
- Άκρον άωτον – наивысшая точка, степень, предел,
- Ιδού η Ρόδος ιδού και το πήδημα. Докажи нам сейчас делом, а не словом (буквально: здесь Родос, здесь и прыгай)
- Σπεύδε βραδέως. Спеши медленно (т. е. тише едешь, дальше будешь).
- Στήλη άλατος – куча соли,
- Μολών λαβέ – подойди и возьми.

ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ

Η επιτυχία! Αυτό είναι το ζητούμενο απ' όλους εμάς. Η επιτυχία φέρνει πάντα μαζί της ένα δώρο: την αυτοπεποίθηση.

Από τη μία πλευρά η επιτυχία αμείβει με αυτοπεποίθηση, από την άλλη η αυτοπεποίθηση τροφοδοτεί την επιτυχία. Βεβαίως χρειάζονται κι άλλα πράγματα: η σκληρή δουλειά, οι ευκαιρίες, το ταλέντο. Όμως, η επιτυχία δεν έρχεται ποτέ σε άνθρωπο που δεν έχει πίστη στον εαυτό του. Κανένας επιτυχημένος άνθρωπος δεν έχει κερδίσει το τίτλο του επιτυχημένου χωρίς να έχει ρισκάρει. Το θράσος είναι συχνά το μυστικό της επιτυχίας πολλών διακεκριμένων ανθρώπων. Θα μπορούσε να πει κανείς πως το θράσος είναι η υπερβολή του θάρρους. Η αλήθεια είναι πως ένα σωρό άξιοι άνθρωποι προικισμένοι με ταλέντο παραμένουν στη σκιά, γιατί δεν τολμούν να μπουν στον αγώνα και να διεκδικήσουν τη διάκριση. Κι είναι εξίσου αλήθεια πως κάποιοι άνθρωποι κατακτούν τις διακεκριμένες θέσεις τους με περίσσεια θράσους κι αυτοπεποίθησης.

Λένε πως οι παίκτες και οι μεγαλοεπιχειρηματίες έχουν κάτι κοινό: την τόλμη να ρισκάρουν. Λοιπόν, πρέπει να το πάρουμε απόφαση,

τελικά, πως η ζωή είναι ένα παιχνίδι που μπορεί να κερδηθεί όχι μόνο από τους άξιους, αλλά κι από αυτούς που τολμούν.

Ερωτήσεις / Βοηθίες:

1. Τι φέρνει η επιτυχία;
2. Τι κοινό έχουν οι παίκτες και οι μεγαλοεπιχειρηματίες;

Η ΠΑΠΑΔΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΞΥΛΑ

Όσο έκοβε ο παπάς τα ξύλα, έρχονταν οι γείτονες και τους λέγανε «λίγα ξύλα, παπαδιά». Η παπαδιά αμέσως τους έδινε.

– Παπαδιά, μη δίνεις ξύλα, γιατί είναι ζόρικο το κόψιμο και το κουβάλημά τους...

– Ε, τι, του έλεγε η παπαδιά, ως και τα ξύλα λυπάσαι!

Κι έδινε συνέχεια σε όποιον της ζητούσε.

Όταν τελείωσαν τα ξύλα:

– Να πας εσύ τώρα, παπαδιά, να φέρεις ξύλα, της λέει ο παπάς.

– Ε, καλά, δεν πάω;

Πήγε η παπαδιά, σκοτώθηκε ίσαμε που να τα κόψει και να τα κουβαλήσει.

Έρχονται οι γείτονες:

– Λίγα ξύλα, παπαδιά...

– Ά, όχι, τους λέει. Τώρα είναι της παπαδιάς τα ξύλα.

Τα ξύλα, όσο τα έκοβε ο παπάς, δεν ήταν τίποτα.

Ερωτήσεις / Βοηθίες:

1. Γιατί έδινε τα ξύλα η παπαδιά στους γείτονες;
2. Γιατί αρνήθηκε τα ξύλα η παπαδιά την τελευταία φορά;

Ο ΝΕΟΣ ΠΩΛΗΤΗΣ

Στο σούπερ μάρκετ έχουν μόλις προσλάβει ένα νέο πωλητή. Ο διευθυντής, βλέποντάς τον να μιλάει με έναν πελάτη, πλησιάζει διακριτικά για να διαπιστώσει τις ικανότητές του στις πωλήσεις.

– Δυστυχώς, κύριέ μου, δεν έχουμε τον καφέ που ζητάτε, λέει στον πελάτη ο νέος πωλητής.

– Ευχαριστώ, λέει ο πελάτης και φεύγει.

Ο διευθυντής, συγκρατώντας με δυσκολία τον εκνευρισμό του, λέει όσο μπορεί πιο ήρεμα στον νέο πωλητή:

– Άκουσε, παιδί μου ... Δεν αφήνουμε ποτέ πελάτη να φεύγει με άδεια τα χέρια. Αν δεν έχουμε αυτό ακριβώς που ζητά, του προτείνουμε κάτι παρόμοιο. Θα μπορούσε ο πελάτης να πάρει μια άλλη μάρκα καφέ.

– Μα δεν μπορώ, κύριε διευθυντά, να υποχρεώσω τον άλλον να πάρει κάτι που δεν θέλει!

– Αυτός είναι ο κανόνας του εμπορίου κι έτσι πρέπει να κάνεις. Αν

ξαναπέσει στην αντίληψή μου, ότι άφησες κάποιον πελάτη να φύγει με άδεια τα χέρια, τότε θα σε απολύσω! Του απαντά κοφτά ο διευθυντής και φεύγει.

Την άλλη μέρα, ο νεαρός ορμάει να εξυπηρετήσει έναν πελάτη που μόλις μπήκε στο σούπερ μάρκετ. Ο διευθυντής που παρακολουθεί "στήνει" αψί.

Λέει ο πελάτης:

- Παρακαλώ θα ήθελα χαρτί υγείας!

Απαντάει ο πωλητής:

- Δυστυχώς, κύριέ μου, το χαρτί υγείας μόλις μας τελείωσε, αλλά έχουμε άριστης ποιότητας γυαλόχαρτο!

Ερώτηση / Вопрос:

1. Γιατί ο πωλητής προτείνει στον πελάτη το γυαλόχαρτο αντί για το χαρτί υγείας;

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ / ГРАМΜΑΤΙΚΑ

Некоторые глаголы действительного залога, которые нельзя заменить современными глаголами, сохранили древнегреческие формы. Это следующие глаголы:

πληρώ (наполнять, соответствовать), **αξιό** (требовать, претендовать, удостаивать), **απαξιό** (не удостаивать, презирать, пренебрегать, игнорировать).

Спрягаются в настоящем времени и в имперфекте следующим образом:

	наст. вр. / ενεστώτας	имперфект / παρατατικός
εγώ	πληρ-ώ	πληρούσα
εσύ	πληρ-οίς	πληρούσες
αυτός-ή-ό	πληρ-οί	πληρούσε
εμείς	πληρ-ούμε	πληρούσαμε
εσείς	πληρ-είτε	πληρούσατε
αυτοί-ές-ά	πληρ-ούν	πληρούσαν(ε)

Не следует путать глаголы:

πληρώ (соответствовать) с **πληρώνω** (платить)

Например:

Ο Δημήτρης πληροί τις προϋποθέσεις για την εργασία. Дмитрий отвечает на все требования для принятия на работу.

Ο Δημήτρης πληρώνει το τηλέφωνο. Дмитрий платит за телефон.

Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΡΩΣΙΚΗ ΠΑΡΟΙΚΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Το ενδιαφέρον του Ρώσου αυτοκράτορα Νικολάου Α' για τα

ελληνικά πράγματα ήταν φανερό τόσο κατά τη διάρκεια του αγώνα της ανεξαρτησίας όσο και κατά τα πρώτα χρόνια μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους (1830). Η ρωσική πρεσβεία στην Αθήνα **συσπειρώθηκε** γύρω από τη σημερινή Ρωσική Εκκλησία, το ναό που αγόρασε η ρωσική κυβέρνηση και **επισκεύασε** με έξοδα κι ευθύνη της η ρωσική παροικία. Οι προϊστάμενοι του ναού, κατά κανόνα άνθρωποι μεγάλης μόρφωσης και κύρους, υπήρξαν συγχρόνως επικεφαλής της ρωσικής παροικίας. Στην πολύπλευρη φιλανθρωπική και εκκλησιαστική δράση τους **περιλαμβάνονταν** η οικονομική ενίσχυση του ελληνικού κλήρου, αλλά και η αναστήλωση μονών και ναών στην Ελλάδα. Προφανές είναι ότι η δραστηριότητα της ρωσικής παροικίας εξέφραζε και εξυπηρετούσε την εκάστοτε πολιτική της ρωσικής κυβέρνησης για τα εκκλησιαστικά και πολιτικά ζητήματα του νεοσύστατου ελληνικού κράτους. Σημαντική υπήρξε η συμβολή της ρωσικής καταγωγής βασίλισσας Όλγας στην ανάπτυξη της ρωσικής κοινότητας της Αθήνας και στην εδραίωση της Ρωσικής Εκκλησίας όχι μόνο ως πνευματικού, αλλά και ως καλλιτεχνικού κέντρου, που άσκησε επίδραση στην εκκλησιαστική μουσική και ζωγραφική.

Ερώτηση / Вопрос:

1. Ποια ήταν η δραστηριότητα της ρωσικής παροικίας;

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ / НЕЗНАКОМЫЕ СЛОВА И ВЫРАЖЕНИЯ

Ρήματα / Глаголы

δοκιμάζω	докимазо	пробовать
αμείβω	амиво	вознаграждать
τροφοδοτώ	τροφοδοτο	снабжать, обеспечивать
ρискάρω	ρίскаρο	рисковать
τολμώ	толμο	осмеливаться
διαπιστώνω	διαπιστοно	подтверждать
υποχρεώνω	ιποχρεοно	обязывать
απολύω	απολιο	увольнять
εξυπηρετώ	εξιπιρэто	обслуживать
στήνω	στιно	ставить
συσπειρώνω	σισπιροно	объединять
επισκευάζω	επισκεвазо	чинить
περιλαμβάνω	περιламвано	охватывать, включать

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /

Существительные, прилагательные и изменяемые слова

διάσταση, η	διαстаси, и	величина
ζευγάρι, το	зевгари, то	пара

Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова

παπούτσια, τα	папуця, та	обувь
στενός, -ή, -ό	стенос-и-ο	тесный, -ая, -ое
πόδι, το	поди, το	нога
κουτί, το	кути, το	коробка
κλειδί, το	κλιδι, το	ключ
αυτοπεποίθηση, η	αφτοπεπιφισι, и	самоуверенность
ευκαιρία, η	эфкериа, и	удобный случай
ταλέντο, το	талендо, το	галант
επιτυχημένος, -η, -ο	эпитихименос-и-ο	удачный, -ая, -ое
θράσος, το	φрасос, το	нахальство, наглость
διακεκριμένος, -η, -ο	διακεκριμενος-и-ο	знаменитый, -ая, -ое
υπερβολή, η	иперволи, и	преувеличение
ένα σωρό...	эна сорο	сколько хочешь, хоть пруд пруди...
άξιος, -α, -ο	аксиос-а-ο	способный, -ая, -ое
σκιά, η	скиа, и	тень
διάκριση, η	διακρισι, и	всеобщее признание
περίσσεια, η	перисиа, и	излишек, избыток
παίκτης, ο	пектис, ο	игрок
μεγαλοεπιχειρηματίας, ο	μεγαλοεπιχειρηματίας, ο	крупный предприниматель, делец
κοινός, -ή, -ό	кинос-и-ο	общий, -ая, -ее
τόλμη, η	толми, и	смелость
παπαδιά, η	пападья, и	пападья
ζόρικος, -η, -ο	зорикос-и-ο	трудный, -ая, -ое
κόψιμο, το	копсимо, το	отрезание
κουβάλημα, το	кувалима, το	перевозка
διευθυντής, ο	диэффиндис, ο	директор
πελάτης, ο	пелатис, ο	покупатель
πώληση, η	полиси, и	продажа
ικανότητα, η	иканотита, и	способность
δυσκολία, η	дисколиа, и	трудность
εκνευρισμός, ο	эжнэвризмос, ο	раздражение
άδειος, -α, -ο	адиос-а-ο	пустой, -ая, -ое
παρόμοιος, -α, -ο	паромиос-а-ο	подобный, -ая, -ое
κανόνας, ο	канонас, ο	правило
εμπόριο, το	эмборио, το	торговля
αντίληψη, η	андилипси, и	восприятие
ποιότητα, η	пиотита, и	качество
γυαλόχαρτο, το	ялохарто, το	наждачная бумага
παροικία, η	парикиа, и	колония

**Ουσιαστικά, επίθετα και κλιτές λέξεις /
Существительные, прилагательные и изменяемые слова**

ενδιαφέρον, το	эндиаферон, το	заинтересованность
πράγμα, το	πραγμα, το	вещь
ανεξαρτησία, η	анэксартисια, η	независимость
κράτος, το	κратос, το	государство
πρεσβεία, η	πрезвиа, η	посольство
ναός, ο	наос, ο	храм
κυβέρνηση, η	киверниси, η	правительство
ευθύνη, η	эффини, η	ответственность
μόρφωση, η	морфоси, η	образование
κύρος, το	кирос, το	авторитет
πολύπλευρος, -η, -ο	πολιπлеврос-и-ο	сложный, -ая, -ое
φιλανθρωπικός, -ή, -ό	φиланфροпикос-и-ο	благотворительный, -ая, -ое
δράση, η	драси, η	деятельность
ενίσχυση, η	энисхиси, η	поддержка
κλήρος, ο	κλιрос, ο	духовенство
αναστήλωση, η	анастилоси, η	реставрация
ζήτημα, το	зитима, το	вопрос, проблема
νεοσύστατος, -η, -ο	нэосистатос-и-ο	недавно созданный, -ая, -ое
συμβολή, η	символи, η	вклад
καταγωγή, η	катагоги, η	происхождение
βασίλισσα, η	василиса, η	королева
κοινότητα, η	кинотита, η	община
εδραίωση, η	эдреоси, η	укрепление
πνευματικός, -ή, -ό	пневматикос-и-ο	культурный, -ая, -ое
καλλιτεχνικός, -ή, -ό	калитехникос-и-ο	художественный, -ая, -ое

Ακλιτές λέξεις / Неизменяемые слова

εξίσου	эксису	поровну, в равной степени
ίσαμε	исаме	до, вплоть до
κοφτά	кофта	резко
συγχρόνως	синхронос	одновременно

Не путайте союзы: **οπότε** (тогда, в таком случае) и **όποτε** (когда, каждый раз, всегда), которые являются паронимами с ударением на разных слогах.

Примеры с союзом **οπότε** и **όποτε**:

Ο Κώστας δεν ήρθε στο σχολείο, **οπότε** τα πράγματα αλλάζουν.

Κοστής δεν ήρθε στην σχολή, и в этом случае положение меняется.

Όποτε του φωνάζω, αρχίζει τα κλάματα. Каждый раз как я на него кричу, он начинает плакать.

Не путайте наречие **πάρα** (много) с предлогом и союзом **παρά** (около, возле (предлог), чем (союз)), которые также являются паронимами с ударением на разных слогах.

Примеры с наречием **πάρα**:

Είμαι **πάρα** πολύ απασχολημένος. Я очень (сильно) занят.

Έχω **πάρα** πολλή δουλειά. У меня очень много работы.

Примеры с союзом **παρά**:

Προτιμάει να δουλεύει **παρά** να κάθεται. Предпочитает работать, чем сидеть без дела.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ / ПОВΤОРЕНИЕ

Α. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παρακειμένου.
Заполните пропуски подходящей формой perfecta.

1. Ο κύριος Τάκης..... τρεις φορές κι ακόμα δεν βρήκε την ιατρεία του (χειρουργούμαι).
2. Για να είναι τόσο αφηρημένος μάλλον ..... (ερωτεύομαι).
3. Ο διευθυντής μου ..... στο γραφείο του το κινητό του τηλέφωνο και δεν μπορώ να τον βρω (ξεχνάω).
4. Ενώ σας ..... εδώ και καιρό κάνετε σαν να τα ακούτε για πρώτη φορά (ενημερώνω).
5. (Εγώ) ..... στα ωραιότερα ξενοδοχεία του κόσμου, αλλά σαν κι αυτό δεν είδα (κοιμάμαι).
6. Το γεγονός αυτό ..... μεγάλο πόνο σε εκατοντάδες οικογένειες (προκαλώ).
7. Όλη την ώρα χτύπαω αριστερά και δεξιά και ..... μελανιές (γεμίζω).
8. Όλοι οι συμφοιτητές μου ..... να παραδώσουν τη διπλωματική τους τουλάχιστον έξι μήνες (αργώ).
9. Αυτή η μόδα ..... προ πολλού (ξεπερνιέμαι).
10. (Εγώ) ..... πως είναι να διαβάσεις και να μην περνάς το μάθημα και σε καταλαβαίνω (νιώθω).

Β. Συμπληρώστε τα κενά.
Вставьте пропущенные слова.

	ενεστώτας / наст. время	παρατατικός / имperfect	αόριστος / аорист
1.	χωρώ		
2.	βολεύομαι		
3.	αισχροκερδώνω		
4.	φτύνω		
5.	ανακατεύομαι		
6.	καρτερώ		
7.	προβληματίζομαι		
8.	ακριβολογώ		
9.	κουβαλιέμαι		
10.	αγκομαχώ		
11.	χαλιέμαι		
12.	ξεφορτώνομαι		
13.	φταίω		
14.	εκφράζομαι		

15.	αντικρύζω		
16.	αναπληρώνω		
17.	ξαφνιάζομαι		
18.	ανακοινώνω		
19.	κάθομαι		
20.	αιτιολογώ		

Β. Συμπληρώστε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

Заполните пропуски, согласно примеру.

	ενεστώτας / наст. время	αόριστος / аорист	μέλλοντας συντελεσμένος / буд. раз. время
	σηκώνομαι	σηκώθηκα	θα έχω σηκωθεί
1.	ανατινάζω		
2.	εμπιστεύομαι		
3.	εισβάλλω		
4.	χρειάζομαι		
5.	εκθέτω		
6.	λαχταρώ		
7.	φαίνομαι		
8.	μαγκεύω		
9.	λυγίζω		
10.	δυσκολεύομαι		

Γ. Συμπληρώστε τα κενά με τις κατάλληλες αντωνυμίες.

Заполните пропуски подходящим местоимением в скобках.

1. Κατηγορώ ..... για ο,τι μου συνέβη (πόσος, τον εαυτό μου, μόνος μου).

2. Κάποιος χτυπά την πόρτα. - ..... είναι; (που, πότε, γιατί, ποιος).

3. .... κιλιά ντομάτες να σας βάλω; (τι, μονάχος μου, πόσα).

4. Προχθές συνάντησα τη γυναίκα ..... αγαπούσα κάποτε. (ποια, η ίδια, που, πόσο, κανείς)

5. .... είδους σχέση δε θα 'θελε η Κατερίνα. (που, όποια, τέτοιου, τι, ποία)

6. Η μητέρα του δίνει ..... αγάπη, ενώ αυτός συνέχεια την απογοητεύει. (πότε, τόση, κανένας, ο εαυτός του)

7. .... (οι γονείς μου) κάθονται όλη μέρα σπίτι και δεν μπορείς να ..... βγάλεις με τίποτα. (μόνος του, εκείνος, αυτοί, μονάχος του, τους, πόσες).

8. Όλη μέρα περίμενω, αλλά ..... δεν έρχεται. (τι, ποιος, όποιος, κανείς, κανένας).

9. .... το βράδυ δεν είχα καθόλου διάθεση. (πότε, τέτοιες, εκείνο, μόνη μου).

10. - ..... είναι οι παντόφλες μου;! (τι, που, πόσα, ποία, ποτε).

Д. Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο παρατατικού ή αορίστου των ρημάτων.

Вставьте пропущенные глаголы в правильной форме имперфекта (прошедшего несовершенного) или аориста (прошедшего совершенного времени).

Ο πατέρας μου πάντα ..... προσεκτικά. (οδηγώ)

Ο πατέρας μου πάντα οδηγούσε προσεκτικά.

1. Η μητέρα μου ..... ένα ωραίο εργόχειρο. (κεντώ)

2. Όλη τη μέρα τα παιδιά ..... και ..... (παίζω, γελάω).

3. Οσάκις* ο φίλος μου είχε ανάγκη, τον ..... (βοηθώ)

4. Ο Βασίλης συνέχισε ..... για τη δουλειά του. (αργώ)

5. Το παιδί έπεσε και....., αλλά δεν ..... (χτυπώ, κλαίω).

6. Ο κορυφαίος Έλληνας ζωγράφος Δομήνικος Θεοτοκόπουλος (El Greco) ..... τη σταδιοδρομία του στην Κρήτη. (ξεκινώ)

7. Η κυρία Αραβοσιτά μάς ..... για φαγητό. (καλώ)

8. Πού (εσείς).....χθες; (πηγαίνω)

*Οσάκις = κάθε φορά – каждаѣ раз

Παράρτημα – Πίνακας ουσιαστικών αρ. /

Таблица существительных м. р.

сущ.	καταλήξεις / окочания		παραδείγματα / примеры		урок
	ед. ч. им.п.	мн. ч. им. п.	εν. αρ., ον. / ед. ч., им. п.	πλ. αρ., ον. / мн. ч., им. п.	
ισοσύλλαβα / равносложные					
οξύτονα	-ός	-οί	ο γιατρός	οι γιατροί	9
παροξύτονα	-ος	-οι	ο γέρος	οι γέροι	
προπαροξύτ.	-ος	-οι	ο Βούλγαρος ο ανήφορος	οι Βούλγαροι οι ανήφοροι	
οξύτονα	-ής	-ές	ο διευθυντής	οι διευθυντές	8
παροξύτονα	-ης	-ες	ο πολίτης	οι πολίτες	6
παροξύτονα	-ας	-ες	ο πατέρας	οι πατέρες	
προπαροξύτ.	-ας	-ες	ο Έλληνας	οι Έλληνες	
ανισοσύλλαβα / неравносложные					
οξύτονα	-ής	-ήδες	ο φορτηγατζής	οι φορτηγατζήδες	14
παροξύτονα	-ης	-ηδες	ο μανάβης	οι μανάβηδες	
προπαροξύτ.	-ης	-ηδες	ο φούρναρης	οι φουρνάρηδες	
οξύτονα	-άς	-άδες	ο ψαράς	οι ψαράδες	12
οξύτονα	-ές	-έδες	ο κεφτές	οι κεφτέδες	15
οξύτονα	-ούς	-ούδες	ο παππούς	οι παππούδες	

Παράρτημα – Πίνακας ουσιαστικών θυλ. /

Таблица существительных ж. р.

сущ.	окончания		примеры		урок
	ед. ч. им.п.	мн.ч. им.п.	εν. αρ., ον. / ед. ч., им. п.	πλ. αρ., ον. / мн. ч., им. п.	
ισοσύλλαβα / равносложные					
οξύτονα	-ά	-ές	η δουλειά	οι δουλειές	10
παροξύτονα	-α	-ες	η γυναίκα η εφημερίδα	οι γυναίκες οι εφημερίδες	
προπαροξύτ.			η μαθήτριά η ταυτότητα	οι μαθήτρίες οι ταυτότητες	
οξύτονα	-ή	-ές	η πηγή	οι πηγές	8
παροξύτονα	-η	-ες	η ανάγκη	οι ανάγκες	

προπαροξύτ.			η κάππαρη	οι κάππαρες	
αρχαιοκλίτα / сущ. древнегреческого склонения					
παροξύτονα	-η	-εις	η πόλη	οι πόλεις	17
προπαροξύτ.			η άσκηση	οι ασκήσεις	
οξύτονα	-ός	-οί	η οδός	οι οδοί	9
παροξύτονα	-ος	-οι	η λεωφόρος	οι λεωφόροι	
προπαροξύτ.			η έξοδος	οι έξοδοι	
κύρια ονόματα / собственные имена					
οξύτονα	-ώ	-----	η Ερατώ	-----	19
παροξύτονα	-ω	-----	η Βάσω	-----	
ανισοσύλλαβα / неравносложные					
οξύτονα	-ά	-άδες	η μαμά	η μαμάδες	19
οξύτονα	-ού	-ούδες	η μαϊμού	η μαϊμούδες	

Παράρτημα – Πίνακας ουσιαστικών ουδ. /

Таблица существительных ср. р.

	καταλήξεις / окочания		παραδείγματα / примеры		
сущ.	ед.ч им. п.	мн.ч. им.п	εν. αρ., ον. / ед. ч., им. п.	πλ. αρ., ον. / мн. ч., им. п.	урок
ισοσύλλαβα / равносложные					
οξύτονα	-ό	-ά	το νερό	τα νερά	10
παροξύτονα	-ο	-α	το βιβλίο	τα βιβλία	
προπαροξύτ	ο	α	το σύννεφο	τα σύννεφα	
			το άτομο	τα άτομα	
οξύτονα	-ί	-ιά	το ψωμί	τα ψωμιά	11
παροξύτονα	-ι	-ια	το καλοκαίρι	τα καλοκαίρια	13
παροξύτονα	-ος	-η	το κράτος	τα κράτη	
προπαροξύτ.	-ος	-η	το στέλεχος	τα στελέχη	
ανισοσύλλαβα / неравносложные					
παροξύτονα	-μα	-ματα	το σώμα	τα σώματα	17
προπαροξύτ.	-μα	-ματα	το όνομα	τα ονόματα	
οξύτονα	-ως -ος	-ώτα	το φως	τα φώτα	
			το γεγονός	τα γεγονότα	
παροξύτονα	-ας	-ατα	το κρέας	τα κρέατα	
προπαροξύτ.	-σιμο	-σίματα	το ντύσιμο	τα ντυσίματα	
	-ξιμο	-ξίματα	το πλέξιμο	τα πλεξίματα	
	-ψιμο	-ψίματα	το βάνσιμο	τα βανίματα	

Примеры из книги – παραδείγματα του βιβλίου

см. урок № – βλέπετε μάθημα №

существительные с ударением на последнем слоге – οξύτονα,

существительные с ударением на предпоследнем слоге – παροξύτονα,

существительные с ударением на 3-ем слоге с конца – προπαροξύτονα.

Οι χρόνοι του ρήματος στην Οριστική έγκλιση /
Времена глаголов в изъявительном наклонении

Ενεργητική φωνή / Παθητική φωνή			
	Α συζυγία	Β' συζυγία	
		α' τάξη/ β' τάξη/	β' τάξη/ α' τάξη/
Ενεστώτας / настоящее время	ονομάζω ονομάζομαι	βοηθώ βοηθιέμαι	δημιουργώ δημιουργούμαι
Παρατατικός / прош. несов. вр. (имперфект)	ονόμαζα ονομαζόμουν	βοηθούσα βοηθιόμουν	δημιουργούσα δημιουργούμουν
Αόριστος / прош. сов. время	ονόμασα ονομάστηκα	βοήθησα βοηθήθηκα	δημιούργησα δημιουργήθηκα
Μέλλοντας εξακολ. / буд. длит. вр.	θα ονομάζω θα ονομάζομαι	θα βοηθώ θα βοηθιέμαι	θα δημιουργώ θα δημιουργούμαι
Μέλλοντας στιγ. / буд. однокр. вр.	θα ονομάσω θα ονομαστώ	θα βοηθήσω θα βοηθηθώ	θα δημιουργήσω θα δημιουργηθώ
Παρακείμενος / перфект	έχω ονομάσει έχω ονομαστεί	έχω βοηθήσει έχω βοηθηθεί	έχω δημιουργήσει έχω δημιουργηθεί
Υπερσυντέλικος / плюсквамперфе кт	είχα ονομάσει είχα ονομαστεί	είχα βοηθήσει είχα βοηθηθεί	είχα δημιουργήσει είχα δημιουργηθεί
Μέλλοντας συντελ. / буд. рез. вр.	θα έχω ονομάσει θα έχω ονομαστεί	θα έχω βοηθήσει θα έχω βοηθηθεί	θα έχω δημιουργήσει θα έχω δημιουργηθεί
	называть / называться	помогать	создавать

Συντομογραφίες / Сокращения:

на греческом языке		на русском языке	
επ.	επίθετο	прил.	прилагательное
ρ.	ρήμα	гл.	глагол
συν. ρ.	συνδετικό ρήμα	вспом. гл.	вспомогательный глагол
ουσ.	ουσιαστικό	сущ.	существительное
υποκ.	υποκείμενο	подл.	подлежащее
αν.	αντωνυμία	мест.	местоимение
ερωτ. αν.	ερωτηματική αντωνυμία	вопр. мест.	вопросительное местоимение
αορ. αν.	αόριστη αντωνυμία	неопр. мест.	неопределённое местоимение
προσ. αν.	προσωπική αντωνυμία	лич. мест.	личное местоимение
επιρ.	επίρρημα	нареч.	наречие
σύν.	σύνδεσμος	союз	союз
προθ.	πρόθεση	предл.	предлог
επιφ.	επιφώνημα	межд.	междометие
μορ.	μόριο	част.	частица
αρ. μόριο	αρνητικό μόριο	отр. част.	отрицательная частица
μετ.	μετοχή	прич.	причастие
μεт. ενεσ.	μετοχή ενεστώτα	прич. дейст.	причастие действительное
μεт. παρακ.	μετοχή παρακειμένου	страд. перф. прич.	страдательное перфектное причастие
ορισ. αρθ.	οριστικό άρθρο	опр. арт.	определённый артикль
κατ.	κατηγορούμενο, το	им. часть сост. сказ.	именная часть составного сказуемого
προσ.	προσδιορισμός	опр.	определение
αμ. αν.	άμεσο αντικείμενο	пр. доп.	прямое дополнение
εμ. αν.	έμμεσο αντικείμενο	косв. доп.	косвенное дополнение
ον.	ονομαστική (πτώση)	им. п.	именительный падеж
γεν.	γενική (πτώση)	род. п.	родительный падеж
αιτ.	αιτιατική (πτώση)	вин. п.	винительный падеж
κλητ.	κλητική (πτώση)	зв. п.	звательный падеж

Συντομογραφίες / Сокращения:

αρ.	αρσενικό (γένος)	м. р.	мужской род
ουδ.	ουδέτερο (γένος)	ср. р.	средний род
θηλ.	θηλυκό (γένος)	ж. р.	женский род
εν.αρ.	ενικός αριθμός	ед. ч.	единственное число
πλ. αρ.	πληθυντικός αριθμός	мн. ч.	множественное число
κ.ά.	και άλλα	и др.	и другие
κ.τ.λ.	και τα λοιπά	и т. д.	и так далее
τον.	τόνος	удар.	ударение
ληγ.	λήγουσα	ποсл. слог	последний слог
παρ.	παραλήγουσα	предποсл. слог	предпоследний слог
προπ.	προπαραλήγουσα	3 ^η слог с конца	третий слог с конца
αορ.	αόριστος	αορ. (пр. сов. вр.)	аорист (прошедшее совершенное время)
παραт.	παρατατικός	имп. (пр. несов. вр.)	имперфект (прошедшее несовершенное время)
ενεσ.	ενεστώτας	наст. вр.	настоящее время
μελ. στιγ.	μέλλοντας στιγμιαίος	буд. однокр. вр.	будущее однократное время
μελ. διαρκ.	μέλλοντας διαρκείας /μέλλοντας εξακολουθητικός	буд. длит. вр.	будущее длительное время
παρακ.	παρακείμενος	перф.	перфект
Υπερσυν.	υπερσυντέλικος	плюсквам.	плюсквамперфект
μελ. συν.	μέλλοντας συντελεσμένος	буд. рез. вр.	будущее результативное время
προσ. εγκλ.	προστακτική έγκλιση	пов. накл.	повелительное наклонение
ορισ. εγκλ.	οριστική έγκλιση	из. накл.	изъявительное наклонение
υποτ. εγκλ.	υποτακτική έγκλιση	сосл. накл.	сослагательное наклонение
υποθ. / δυν. εγκλ.	υποθετική / δυνητική έγκλιση	усл. накл.	условное наклонение
ενερ. φωνή	ενεργητική φωνή	дейст. зал.	действительный залог

Συντομογραφίες / Сокращения:

παθ. φωνή	παθητική φωνή	страд. зал.	страдательный залог
απόλ. αριθμ.	απόλυτα αριθμητικά	числ. кол.	числительные количественные
так. αριθμ.	τακτικά αριθμητικά	числ. пок.	числительные показательные
κατ.	κατάληξη	ок.	окончание
ενεσ. θέμα	ενεστωτικό θέμα	осн. наст. вр.	основа настоящего времени
αορ. θέμα	αοριστικό θέμα	αορ. осн.	αοριστική основа
σχημ.	σχηματισμός	обр.	образование
αυξ.	αύξηση	прир.	приращение
άκλ.	άκλιτος,-η,-ο	нескл.	несклоняемый,-ая, - οе

Απαντήσεις / Ответы

Третий урок

Приветствия.

госпожа Мария: Добрый день! Как дела?

господин Василий: Хорошо, спасибо. А как у вас?

госпожа Мария: Хорошо. Как ваши дети?

господин Василий: Хорошо. А как здоровье вашего супруга?

госпожа Мария: Не очень-то хорошо. Уже второй день как у него температура.

господин Василий: Скорейшего ему выздоровления.

госпожа Мария: Спасибо. Передавайте привет супруге.

- Привет, Василики!

- Привет, Афродита!

- Как дела?

- Очень хорошо, спасибо. А у тебя?

- Прекрасно.

- Твоя сестра сдала экзамены на водительские права?

- К сожалению нет!

- Скажи ей пусть не переживает. Самое главное – здоровье, а всё остальное – пустяки.

- Добро пожаловать, Иван!

- Рад вас видеть, Нико!

- Познакомься с моим двоюродным братом, Александром Архондули.

- Очень рад! Называй меня Александром, пожалуйста.

- А меня Иваном.

- Итак, Иван, откуда ты, позволь тебя спросить.

- Я из России.

- Когда ты приехал?

- На прошлой неделе.

- Приятного пребывания (т. е. желаю приятно провести время).

- Спасибо!

- Ты уже был в Афинах?

- Нет, я первый раз в Греции.

- Тебе здесь нравится?

- Да, очень нравится. Греция – прекрасная страна.

- Когда уедешь на родину?

- Послезавтра.

- Счастливого пути! Я очень рад нашему знакомству.

- Взаимно!

Α. Упражнение

1. ύ-λη / θά-λασ-σα / υ-πό-σχο-μαι 2. αί-μα / τη-γά-νι / τε-χνι-κός 3. μπαί-νω / μου-σει-ο / ζω-γρα-φί-ζω 4. σύ-κο / δα-νεί-ζω / α-κρο-βά-της 5. Ελ-λη-νί-δα / γυ-ναί-κα / ε-νο-χλη-τι-κός

Β. Упражнение

1. μαμά / γάλα / κορόιδο 2. έλατο / κλήμα / έργο 3. δείπνο / δίκη / νεράιδα 4. αλεπού / κούκλα / έτσι 5. αλεύρι / οικία / χιόνι 6. είμαι / σχολείο / αύριο 7. τοίχος / βούρτσα / υιός

Четвёртый урок**Приветствия.**

Василий: Здравствуйте, (господин преподаватель)!

Преподаватель: Здравствуйте...

Василий: ... Я – Василис, (господин преподаватель).

Преподаватель: Извини, Василий, дитя моё, у меня столько учеников, что мне тяжело запомнить их имена. Ты сдал всегреческие экзамены для поступления в ВУЗ?

Василий: Да, сдал, и поступил на юридический факультет в Комотини.

Преподаватель: Мои поздравления за успех и желаю тебе ещё больших успехов.

Василий: Спасибо. До свидания.

Преподаватель: До свидания, Василий.

г-н Апостолидис: Здравствуйте! Как дела?

г-н Андониадис: Очень хорошо, спасибо. А как у вас?

г-н Апостолидис: Хорошо, слава богу.

г-н Андониадис: В последнее время я вас не часто вижу.

г-н Апостолидис: Я купил квартиру в Халандри, и сейчас живу там.

г-н Андониадис: Поздравляю! Счастья и удачи в новом доме!

г-н Апостолидис: Спасибо.

- Добрый день, желаю тебе хорошо провести этот месяц, Эразмия.

- И я желаю тебе «хорошего месяца», Эвридики. Как у тебя дела?

- Хорошо. А у тебя?

- Великолепно. Носи на здоровье новые брюки.

- Большое спасибо. Я их купила вчера. У них прекрасный цвет.

- Да, действительно у них прекрасный цвет. Знаешь, я через неделю обручаюсь.

- А! Счастливого вам брака!

- Большое спасибо! И тебе желаю того же.

г-н Василиу: Здравствуйте. Как дела?

г-н Яникос: Здравствуйте. Я очень хорошо помню, где мы с вами познакомились, но затрудняюсь вспомнить ваше имя. Вы можете мне напомнить?

г-н Василиу: Я Андреас Василиу.

г-н Яникос: А ... господин Василиу, как у вас дела? Вы продали свою квартиру?

г-н Василиу: Да, неделю тому назад.

г-н Яникос: На доброе дело.

г-н Василиу: Спасибо.

На свадьбе у подруги.

Две недели тому назад мы были на свадьбе (венчании) у моей подруги. После церемонии, по обычаю, жених с невестой, кум, родители, братья и сёстры принимают наши поздравления.

- Живите и здравствуйте! - сказала я новобрачным.

- Совет да любовь! – пожелал им мой супруг.

- Пусть живут и здравствуют! – пожелали мы родственникам новобрачных.

- И вам желаем благополучного брака! – пожелали мы неженатым братьям и незамужним сёстрам новобрачных, и всем неженатым и незамужним, которые находились на свадьбе.

И опять мы приглашены, но в этот раз на крестины новорождённого ребёнка моей подруги Ангелики.

- Пусть живёт и здравствует! – пожелали мы родителям новорождённого.

- Спасибо! – отвечают те.

- Будь достойным (кумом)! – говорим куму.

- Спасибо! – отвечает тот, улыбаясь.

Α. Упражнение

1. χαϊδεύω / γάιδαρος, ο / μαϊντανός, ο 2. νεράιδα, η / γαϊδουράκι, το / πλάι 3. μαϊμού, η / Μάιος, ο / χάρδεψα 4. κορόιδο, το / ταΐζω / ψαροκάικο, το 5. πλαινή / φαΐ, το / ρολόι, το 6. σαΐτα, η / μπόι, το / σόι, το 7. πρωτεΐνη, η / θεϊκό, το / προϊόν, το 8. προϊστάμενος, ο / προϊσταμαι / προϊστορία

Б. Упражнение

1. Αυτή 2. Εμείς 3. Αυτός 4. Αυτά 5. Αυτοί 6. Αυτές 7. Αυτό 8. Αυτές 9. Αυτά 10. Αυτοί 11. Αυτοί

Пятый урок**Диалог.**

- Как вас зовут?
- Мери Томсон.
- Откуда вы?
- Я из Новой Зеландии.
- А! Вы приехали издалека. Вам нравится в Афинах?
- Да, Афины очень красивый город.
- Чем вы занимаетесь?
- Я – студентка Афинского Университета.
- Где вы живёте здесь (в Афинах)?
- На улице «Стадиу» № 24.
- Очень хорошо. У вас есть друзья?
- Да, у меня много друзей.
- Девочка, которая рядом с вами, тоже из Новой Зеландии?
- Нет, Ан-Мари французенка, но хорошо говорит по-гречески.
- А вы давно живёте в Греции, Ан-Мари?
- Уже год. Я живу со своей мамой и сестрой в «Халандри».
- Вижу, что вы хорошо понимаете греческий язык.
- Стараюсь. Я пишу и читаю.
- А вас как зовут?
- Меня зовут Александра.
- Откуда вы?
- Я из России. Я нехорошо говорю по-гречески. Мне бы хотелось научиться говорить, писать и читать лучше.
- Видно, девочки, ваша цель выучить хорошо греческий язык. Хотите совет? Чтоб ваша мечта стала реальностью вы должны приложить усилия.
- Спасибо. До свидания. Надеемся, что мы скоро ещё встретимся.
- Да, обязательно.

А. Упражнение

1. (ж) / (ж) / (ж) 2. (с) / (м) / (ж) 3. (м) / (ж) / (ж) 4. (ж) / (ж) / (ж) 5. (м) / (с) / (м) 6. (с) / (м) / (м) 7. (м) / (ж) / (ж) 8. (м) / (ж) / (м) 9. (с) / (м) / (с)

Б. Упражнение

1. η - το 2. ο - η 3. η - ο 4. το - η 5. η - το 6. ο - ο 7. το - ο 8. η - το 9. το - η

В. Упражнение

1. ένας δασκαλός - μια γυναίκα 2. μια πόρτα - ένα ψωμί 3. μια Ελληνίδα - μια εφημερίδα 4. μια βαλίτσα - ένα γράμμα 5. ένας Έλληνας - ένα βιβλίο 6. μια βιβλιοθήκη - ένα κρεβάτι 7. ένα ταξίδι - ένα τηλέφωνο 8. ένα μολύβι - μια καρέκλα 9. έναν καθηγητή - ένα τραπέζι 10. μια μητέρα - μια μπάλα 11. μια σοκολάτα - ένα σπίτι 12. ένα γήπεδο - μιας αλεπούς 13. μια τσάντα - ενός λουλουδιού 14. ένα παιδί - μια χελώνα 15. ένα αυγό - ένας άνδρας 16. ένας πατέρας - έναν ελέφαντα 17. μια δασκάλα - ένας Ρώσος 18. ένα αυτοκίνητο - μια Ελληνίδα

Шестой урок**У телефона.**

Наши телефонные звонки можно осуществлять с 9:00 до 22:00, за исключением тех моментов, когда мы знаем, что человек, с которым мы хотим связаться по телефону, работает ночью или у него другая программа рабочего дня, например он ложится спать рано или просыпается поздно. Стараемся не звонить в обеденные часы (в обед с 14:00 до 15:00 и вечером с 20:00 до 21:00). Не звоним в часы отдыха (с 14:00 до 18:00 и после 22:00), за исключением того, если срочно что-нибудь требуется, но и в этом случае просим прощения.

-
- Алло! («пожалуйста»).
  - Здравствуйте! Могу ли я поговорить с господином Симо?
  - Вы ошиблись номером.
  - Простите / Извините за беспокойство.
  - Ничего.

-
- Да?
  - Добрый день, Έτα. Это Василис Димитропулос. Могу ли я поговорить с господином Александропуло?
  - В данный момент его нет. Как у тебя дела, Василий?
  - Хорошо. А у тебя?
  - И у меня хорошо. Так как я не знаю когда вернётся мой супруг, может хочешь оставить какое-нибудь сообщение для него?
  - Да, передай ему, пожалуйста, что встреча произойдёт завтра, а не сегодня, как мы запланировали.
  - С удовольствием.
  - Спасибо. До свидания.
  - До свидания.

-
- Да?
  - Добрый день. Это госпожа Мария. Могла бы я поговорить с госпожой Евгенией?
  - Минутку, пожалуйста.

-
- Привет, Мария.
  - Привет, Евгения. Я получила твоё сообщение и очень обрадовалась. Когда ты вернулась с Крита?
  - Позавчера. Прекрасно провела время. Есть что тебе рассказать.
  - Ну, рассказывай...
-

- Да?
  - Можно Христо к телефону, пожалуйста.
  - Это я.
  - Привет, Христо. Как дела?
  - Извини, но я тебя не узнал. Могу узнать кто мне звонит (с кем я говорю)?
  - Это Георгий (Γεώργιος), твой коллега из (компании) LANCOP.
  - Привет, Георгий. Как дела?
  - Хорошо, спасибо. Позвонил узнать как у тебя дела. (дословно: позвонил сказать тебе «добрый день»).
  - Извини, Георгий, но у меня встреча. Хочешь поговорим спокойно вечером?
  - Конечно. До встречи.
  - Пока, Георгий.
-

Автоответчик:

Здравствуйте! В данный момент я отсутствую. Оставьте сообщение и я скоро с вами свяжусь.

Деловой звонок.

г-н Димитропулос: Добрый вечер!

Секретарша: Добрый вечер!

г-н Димитропулос: Это Василий Димитропулос из юридической конторы «Димитропулос и партнёры». Я мог бы поговорить с госпожой Ольгой?

Секретарша: Минутку, пожалуйста, посмотрю если можно её прервать.

г-жа Ольга: Да!

г-н Димитропулос: Добрый вечер, госпожа Ольга...

Α. Упражнение

1) τον επιχειρηματία, 2) το γείτονα, 3) τους κανόνες, 4) του πατέρα, 5) Ο πίνακας, 6) Οι σωλήνες, 7) τους ήρωες

Б. Упражнение

1. τον επιχειρηματία - τους επιχειρηματίες 2. το φύλακα - τους φύλακες 3. τον άνδρα - τους άνδρες 4. το γείτονα - τους γείτονες 5. τον ήρωα - τους ήρωες 6. τον κόρακα - τους κόρακες 7. τον επαγγελματία - τους επαγγελματίες

В. Упражнение

1. το αυτοκίνητο του άντρα 2. το διαμέρισμα του γείτονα 3. τα νύχια του γύπα 4. το μέγεθος του πίνακα 5. η ομιλία του ρήτορα 6. το χρώμα του κόρακα 7. η συνέπεια του επιχειρηματία 8. η ευθύνη του επαγγελματία

Г. Упражнение

1. τον αγώνα - τον ήρωα 2. του ταμία - του πίνακα 3. τον φύλακα - τους άρχοντες 4. των γειτόνων - των πατέρων 5. τους άντρες - τον Έλληνα 6. των επαγγελματιών - του κόρακα 7. τον μήνα - τους κανόνες 8. τους αιώνες - των λοχιών

Седьмой урок**Биржа труда.****ИЗВЕСТНОЕ ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ**

с кафедрой в южном пригороде Атики

примет на работу

Инженера-строителя.

Необходимые качества:

- выпускник Национального Мецовского Политехнического Института или соответствующего Университета за границей.
- знание английского или итальянского языка. Знание других иностранных языков будет принято во внимание.
- желателен стаж по специальности по крайней мере 5 лет.
- пользование компьютером (программами Windows, MS Word, Excel, Access, Internet, AutoCAD).
- возраст до 35 лет.
- водительские права.
- возможность выезда за границу.

Предлагает:

- хорошее (отличное) жалование.
- отличная перспектива продвижения.

Α. Упражнение

1. είναι, 2. είμαι, 3. είναι, 4. είμαστε, 5. είναι, 6. είναι, 7. είναι, 8. είναι, 9. είναι

Б. Упражнение.

1. έχεις, 2. έχουμε, 3. έχει, 4. έχετε, 5. έχει, 6. έχουμε, 7. έχει, 8. έχει, 9. έχει*, 10. έχει

* έχω τα χάλια μου – у меня плохое настроение

В. Упражнение.

1) Η Αρετή έχει πολλά προβλήματα στη δουλειά.

Η Αρετή έχει πολλά προβλήματα στη δουλειά;

Ναι, έχει. Όχι, δεν έχει.

2) Η Μαγδαληνή έχει καταπληκτικά παιχνίδια.

Η Μαγδαληνή έχει καταπληκτικά παιχνίδια;

Ναι, έχει. Όχι, δεν έχει.

Восьмой урок
В аптеке.

- Извините, где здесь по близости дежурит какая-либо аптека?

- Самая ближайшая аптека находится на улице «Папарригопулу». Если она не дежурит, тогда на дверях будет написано какие аптеки дежурят. А также во всех газетах упоминаются аптеки, которые дежурят.

Μαρινα: Добрый вечер! Вы можете мне изготовить этот рецепт, пожалуйста?

Απτεκαρ: Да, конечно. Через два часа лекарство будет готово.

Μαρινα: Мне бы хотелось ещё лекарство, которое лечит грипп.

Αпτεκαρ: У нас нет лекарства, которое лечит грипп, но у нас есть лекарство, которое лечит от гриппа.

Μαρινα: Ах, простите, я иностранка.

Αпτεκαρ: Я это понял, и поэтому помогаю вам говорить правильно.

Μαρινα: Можете мне дать и одну коробку карамелей для горла?

Αпτεκαρ: Это лучшие карамельки из тех, что у нас есть. Принимайте по одной каждые два часа.

Αпτεκαρ: Пожалуйста, лекарство, лечащее от гриппа. Это сироп. Будете принимать по одной столовой ложке два раза в день до еды.

Α. Упражнение

1. του επιβάτη – των επιβατών 2. του μεσίτη – των μεσιτών 3. του κυβερνήτη – των κυβερνητών 4. του καθρέφτη – των καθρεφτών 5. του μαθητή – των μαθητών 6. του καθηγητή – των καθηγητών 7. του ειδωλόλατρη – των ειδωλολατρών 8. του νικητή – των νικητών 9. του Σπαρτιάτη – των Σπαρτιατών 10. του μετανάστη – των μεταναστών

Β. Упражнение

1. των καλλιτεχνών 2. το θαυμαστή 3. το νικητή 4. των εθελοντών 5. των φοιτητών 6. τον τραγουδιστή 7. των μαθητών 8. των επιβατών 9. στον εργάτη 10. των αγοραστών

В. Упражнение

1. της νίκης - τη νίκη 2. της αδερφής - την αδερφή 3. της ανάγκης - την ανάγκη 4. της δίκης - τη δίκη 5. της γραμμής - τη γραμμή 6. της Τρίτης - την Τρίτη 7. της ζέστης - τη ζέστη 8. της φήμης - τη φήμη

Г. Упражнение

1. της αλλαγής/της κόυρασης 2. τις νίκες/τη βροντή 3. οι ανάγκες/της άνοιξης 4. της γραμμής/της τέχνης 5. της Αμερικής/οι τύχες 6. οι νύφες/τη βροχή 7. η αδερφή/οι ζωές 8. της ψυχής / τη βρύση 9. τις δίκες / οι Παραμονές 10. της Αφροδίτης / της φωνής 11. τη φήμη / τη βάπτιση 12. της ζάχαρης / οι μύτες 13. οι ζέστες / η κόρη 14. οι αρχές / η κραυγή

Д. Упражнение

1. κινδυνεύει, 2. χάνω, 3. ξέρεις, 4. διαβάζετε, 5. περιμένει, 6. αγοράζουμε, 7. καταλαβαίνει, 8. πίνει ...πίνουμε, 9. θέλει, 10. κοντεύει 11. μένουν, 12. σπουδάζουν, 13. πηγαίνουν, 14. βλέπουν 15. κλείνει 16. κλίνουμε

Е. Упражнение1-ая категория

1. αγαπά(ει), 2. κολυμπά(ει)*, 3. μελετάμε, 4. μετρώ/-άω, 5. κρατάς, 6. βοηθά(ει), 7. μιλάμε

* κολυμπάω στο χρήμα - (перен.) плавать в деньгах

2-ая категория

1. οδηγεί, 2. αργεί, 3. ακολουθώ, 4. διατηρώ, 5. επικοινωνούν, 6. ανθεί, 7. προκαλεί

Глаголы, подвергшиеся стяжению

1. λέω*, 2. πάμε, 3. φταίει, 4. καίει... κλαίει*, 5. φυλάει, 6. τρώμε

* Τα λέω στον τοίχο. = Εγώ τα λέω, εγώ τα ακούω. – Говорю стенке / как об стенку горох.

κλαίω τη μοίρα μου – (перен.) оплакивать свою судьбу

Девятый урок

Ликёр из вишни.

- 1 ¼ кг вишни
- 1 ¼ кг сахара
- 1 ¼ л коньяка
- 2 маленьких кусочка корицы
- 3-5 зёрнышка гвоздики

Κυπите спелую, но крепкую вишню. Отделите косточки, промойте их и положите в стеклянные банки с широким горлышком. Добавьте сахар. Закройте хорошо банки и поставьте на солнце на двадцать пять дней. Потом добавьте коньяк, корицу и гвоздику. Закройте опять банки и поставьте их на солнце ещё на пятнадцать дней. Ликёр готов и подаётся в высоких стаканах с двумя-тремя вишнями внутри.

Τακим же образом можете приготовить и ликёр из черешни.

Α. Упражнение

1. ο δρόμος, του δρόμου 2. ο λαός, τους λαούς 3. του λογαριασμού, τους λογαριασμούς 4. ο αδερφός, τους αδερφούς 5. ο άνεμος, του ανέμου 6. του φάρου, τους φάρους 7. του λόγου, τους λόγους 8. ο έμπορος, του εμπόρου 9. ο δήμαρχος, τους δημάρχους 10. ο δάσκαλος, του δασκάλου 11. του σεισμού, τους σεισμούς.

Β. Упражнение

1. η συμβουλή του γέρου 2. η αλλαγή του καιρού 3. το επίκεντρο του σεισμού 4. η ανησυχία του εφήβου 5. η ευθύνη του γιατρού 6. η διαταραχή του ύπνου 7. η πληρωμή του λογαριασμού 8. το νερό του ποταμού 9. η εκλογή του δημάρχου 10. το μάθημα του δασκάλου

Β. Упражнение

1. η είσοδος, τις εισόδους 2. η διάμετρος, της διαμέτρου 3. η άβυσσος, τις αβύσσους 4. της θαλαμηγού, τις θαλαμηγούς 5. η κιβωτός, τις κιβωτούς 6. η διαγώνιος, της διαγωνίου 7. της περιμέτρου, τις περιμέτρους

Γ. Упражнение

1. ο υπολογισμός της περιμέτρου 2. η κλίση της οδού 3. η επιφάνεια της λεωφόρου 4. η πόρτα της εξόδου 5. η πολυτέλεια της θαλαμηγού 6. η ισότητα της ψήφου

Δ. Упражнение

1. ο ηθοποιός, τους ηθοποιούς 2. της δημοσιογράφου, τις δημοσιογράφους 3. η μαθηματικός, τις μαθηματικούς 4. η οδηγός, της οδηγού 5. του

φωτογράφου, τους φωτογράφους 6. η συνάδελφος, της συναδέλφου 7. ο παθολόγος, τους παθολόγους

Ε. Упражнение

1. ηθοποιούς 2. δημοσιογράφους 3. οδηγούς 4. μαθηματικούς 5. συναδέλφους 6. φιλόλογους

Ж. Упражнение

1-κ / 2-ι / 3-θ / 4-γ / 5-η / 6-ζ / 7-δ / 8-ε / 9-α / 10-β

З. Упражнение

1-ζ / 2-υ / 3-θ / 4-β / 5-δ / 6-γ / 7-ε / 8-η / 9-α

Десятый урок

Национальные и «религиозные» (христианские) праздники греков.

Национальные праздники.

28 октября – это известный праздник под названием «НЕТ (όχι)». 28 октября 1940 года посол Италии передаёт Метакса (премьер-министру Греции в то время) ультиматум Муссолини: чтоб было разрешено итальянским войскам занять стратегические позиции на территории Греции, иначе Италия объявит войну Греции. Ответ премьер-министра – лаконичное «НЕТ». Итальянские войска сразу же переступают границу, но вынуждены отступить после котрнаступления греческих войск.

25 марта – это двойной праздник: национальный и христианский.

25 Марта 1821 года началась революция против турков.

В тот же день церковь празднует Благовещение.

Христианские праздники.

25 декабря – Рождество Христово – рождение Христа это большой христианский праздник для всех христиан. В канун Рождества Христова дети обходят дома и поют предрождественские песни (колядки) и хозяева дают им деньги и сладкое. Традиционные рождественские сладости это сласти и курабье.

1 января – Новый год и праздник Святого Василия. В канун этого праздника дети поют колядки. А вечером перед праздником греки собираются в домах у друзей, где празднуют и едят национальные (традиционные) блюда.

Традиционный новогодний обычай – это разрезание новогоднего пирога. Тот, кому попадѐт дукат, будет счастливцем года.

Πασχα – это христианский (религиозный) праздник. Все христиане празднуют Воскресение Христово. Всю неделю перед Пасхой греки ходят в церковь каждый день и слушают службу.

Национальные (традиционные) блюда: суп с овечьими потрохами, красные яйца, жареный на вертеле баран.

«Традиционные» сладости: чурек.

Α. Упражнение

1. το περιεχόμενο του βιβλίου 2. το χρώμα του τριαντάφυλλου 3. η ελευθερία του ατόμου 4. η κομψότητα του επίπλου 5. το άρωμα του πεύκου 6. το ύψος του βουνού 7. το κτίριο του θεάτρου 8. η έλλειψη του νερού 9. το τσόφλι του αυγού 10. οι γιατροί του νοσοκομείου 11. η τοποθεσία του βιβλιοπωλείου.

Β. Упражнение

1. του δάχτυλου - τα δάχτυλα 2. του ταμείου - τα ταμεία 3. του φυτού - τα φυτά 4. του αμύγδαλου - τα αμύγδαλα 5. του σχολείου - τα σχολεία 6. του ατόμου - τα άτομα 7. του νερού - τα νερά

Β. Упражнение

1. τις φωτιές 2. των φωλιών 3. τις ώρες 4. οι μαθήτριες 5. των γλωσσών 6. οι καρδιές 7. τις μέλισσες 8. των θαλασσών

Γ. Упражнение

1. της - της 2. τις- τις 3. τις- της 4. της- τις 5. τις - τις 6. της - τις 7. τις -της 8. τις - της

Δ. Упражнение

1. της Ελλάδας - την Ελλάδα 2. της ελπίδας - την ελπίδα 3. της πέρδικας - την πέρδικα 4. της ταχύτητας - την ταχύτητα 5. της σάλπιγγας- τη σάλπιγγα 6. της πατρίδας- την πατρίδα 7. της ικανότητας - την ικανότητα 8. της ταχύτητας - την ταχύτητα

Ε. Упражнение

1. πέρδικα / σάλπιγγες 2. ιδιότητες / ταυτότητας 3. αθωότητα / ελπίδων 4. σταφίδας / Γαλλίδα 5. ασπίδα / θερμότητες 6. σήραγγας / διώρυγας 7. γαρίδων / γοργόνα 8. νεράιδα / ικανότητας 9. πατρίδα / λαμπάδων 10. Ελευσίνας / ποσότητα 11. ταχύτητες / αυστηρότητας

Ж. Упражнение

1. το φως της ελπίδας 2. το όριο της ταχύτητας 3. τα χρόνια της αθωότητας 4. το κλίμα της Ελλάδας 5. τα περιβαλλοντικά προβλήματα της Ελευσίνας 6. το απέραντο γαλάζιο της θάλασσας 7. τα πρώτα φτερουγίσματα της καρδιάς 8. το μέλι των μελισσών 9. η αξία των ζημιών 10. το φαγητό της ώρας 11. τα αυγά της ημέρας 12. η αποτελεσματικότητα της διαίτας 13. η γεωγραφική θέση της Ρωσίας

З. Упражнение

1-β/ 2-θ/ 3-δ/ 4-ζ/ 5-η/ 6-α/ 7-γ/ 8-ε

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ / ПОВΤΟΡЕНИЕ**Α. Упражнение**

1. Αυτή 2. Αυτά 3. Αυτοί 4. Αυτή 5. Αυτά 6. Αυτό 7. Αυτός 8. Αυτό 9. Αυτός 10. Αυτή

Б. Упражнение

1. μιάς ντουλάπας - ένας μανάβης 2. ένας υπολογιστής - ένα κουμπί 3. ένα ποντίκι - μια μερίδα 4. μια λάμπα - ένας νόμος 5. ένας φιδιού - μιας φωτιάς 6. ένας φάκελος - ένα στυλό 7. ένα τείχος - ενός τρόπου 8. μιας σοκολάτας - μια αγελάδα 9. ενός κορυδαλλού - ένας σύζυγος 10. μιας βροχής - ένα πιάτο

В. Упражнение

ενικός αριθμός			
ο μήνας	η διάμετρος	το νοσοκομείο	η βροντή
του μήνα	της διαμέτρου	του νοσοκομείου	της βροντής
το μήνα	τη διάμετρο	το νοσοκομείο	τη βροντή
-- μήνα	-- διάμετρο	-- νοσοκομείο	-- βροντή
πληθυντικός αριθμός			
οι μήνες	οι διαμέτροι	τα νοσοκομεία	οι βροντές
των μηνών	των διαμέτρων	των νοσοκομείων	των βροντών
τους μήνες	τις διαμέτρους	τα νοσοκομεία	τις βροντές
-- μήνες	-- διαμέτροι	-- νοσοκομεία	-- βροντές

ενικός αριθμός			
ο κλέφτης	η αγλαδιά	ο κάτοικος	η σύζυγος
του κλέφτη	της αγλαδιάς	του κατοίκου	της συζύγου
τον κλέφτη	την αγλαδιά	τον κάτοικο	τη σύζυγο
-- κλέφτη	-- αγλαδιά	-- κάτοικε	-- σύζυγε
πληθυντικός αριθμός			
οι κλέφτες	οι αγλαδιές	οι κάτοικοι	οι σύζυγοι
των κλεφτών	των αγλαδιών	των κατοίκων	των συζύγων
τους κλέφτες	τις αγλαδιές	τους κατοίκους	τις συζύγους
-- κλέφτες	-- αγλαδιές	-- κάτοικοι	-- σύζυγοι

Γ. Упражнение

Τον πυρετό, τη δουλειά, την ψυχή, τον Έλληνα, τον ξανθό άντρα, την πηγή, το Ρώσο, δεν έχω, τον κάμπο, τη μύτη, την εκλογή, το θεσμό, μη μου το κάνεις, τον τζίρο, το θρανίο των μαθητών, τη θρησκεία, το λύκο, τον μπαμπούλα.

Δ. Упражнение

Ο Βασίλης έχει ένα κάστρο, το οποίο του έκανε δώρο η μαμά. Πάνω στο κάστρο είναι διάφορα στρατιωτάκια. Τα στρατιωτάκια είναι μικρά και όμορφα. Στα χέρια τους όμως έχουν όπλα.

Ε. Упражнение

1. βαθμολογεί 2. διαρκεί 3. ερευνούν 4. καλείς 5. παρηγορούμε 6. μελετάς 7. ξεκινάνε 8. κλαίει... ηρεμεί 9. καρφώνει 10. πληρώνει

Одиннадцатый урок

В супер-маркете.

В супер-маркет мы ходим раз в неделю и покупаем всё, что нам требуется на неделю: муку, масло, яйца, йогурт, сыр, колбасные изделия, рис, макароны, соль, перец, шампунь, мыло, порошок для посуды и белья и всякое другое. Масло (оливковое) покупаем у производителя маслин из Мессинии. Мессиния славится оливковым маслом.

В эти дни у меня гостит Татьяна из Москвы. Сегодня я её поведу в большой супер-маркет, а не в тот, что по соседству. Мне нравится ходить в большой супер-маркет, потому что там большое разнообразие продуктов.

Спустя некоторое время мы уже перед супер-маркетом. Паркуем машину и входим в маркет.

Татьяна: Он такой большой! Здесь можно заблудиться.

Μαρινα: И он не один (магазин). По всей Греции существует цепь этих магазинов.

Τатьяна: Как мы поднимемся? На лифте или по эскалатору?

Μαρινα: Лучше на лифте. На первом этаже коляски. Давай возьмём одну и пойдём по вон тому коридору. Ты согласна со мной?

Τатьяна: Да. Порошок для посуды и белья необходим каждой хозяйке. Ах, какое разнообразие запахов у этих порошков! Аж не знаешь, что и выбрать.

Μαρινα: Как ты думаешь, что выбрать? Аромат зелёного яблока или персика?

Τатьяна: Оставь оба. Вот это намного дешевле.

Μαρινα: Да, но качество не одинаковое. Возьму вот этот (порошок) с запахом зелёного яблока.

Τатьяна: Посмотри, сколько разных видов печений в том коридоре! Вот эти с клубничной начинкой дешёвые (со скидкой).

Μαρινα: Какой у них срок годности?

Τатьяна: Приблизительно месяц.

Μαρινα: Можно их купить, но посмотри вначале вот на эти (печенья) со скидкой. Разве не соблазнительна цена? На пакетике есть и надпись «экономная упаковка». Если купишь две пачки печенья с банановой начинкой, то третью пачку дают бесплатно (в подарок).

Τатьяна: Давай купим вот эти с клубничной начинкой. Они (печенья) мне нравятся больше.

Μαρινα: Давай пойдём сейчас туда, где продаются сыры и колбасные изделия.

Служащая: Что вам, пожалуйста?

Μαρινα: Мне бы хотелось три четверти (кг) вот этой брынзы, пол килограмма вот этого жёлтого сыра и 300 гр вон того копчёного сыра.

Служащая: Пожалуйста. Чего-нибудь ещё?

Μαρινα: Одну четверть (кг) солёных огурцов, 300 гр вот этой колбасы и четыре сосиски из мяса индюшки. Большое спасибо. Я думаю, что мы всё взяли. Пойдём теперь платить.

У кассы:

Κассирша: 30,50 евро, пожалуйста!

Μαρινα: Минутку (сразу)!

Κассирша: Может у вас есть мелочь?

Μαρινα: Боюсь, что нет.

Κассирша: Ну, ничего. Пожалуйста, ваши сдачи.

Α. Упражнение

1. το παιδί, τα παιδιά 2. το λουλούδι, του λουλουδιού 3. το σκυλί, του σκυλιού
4. του ταξιδιού, τα ταξίδια 5. το κλειδί, τα κλειδιά 6. το δαχτυλίδι, του δαχτυλιδιού
7. το σπίτι, τα σπίτια 8. του πουλιού, τα πουλιά 9. το καρφί, του καρφιού
10. το παιχνίδι, τα παιχνίδια

Β. Упражнение

1. η καθαριότητα του σπιτιού 2. το κελάηδημα του πουλιού 3. η διάρκεια του παιχνιδιού 4. το γέλιο του παιδιού 5. το γάβγισμα του σκυλιού 6. το χρώμα του λουλουδιού 7. η νοστιμιά του ψωμιού 8. ο προορισμός του ταξιδιού 9. η ομορφιά του δαχτυλιδιού 10. το ψήσιμο του αρνιού 11. ο πληθυσμός του νησιού 12. το δίδαγμα του παραμυθιού

В. Упражнение

1-η / 2-α / 3-ε / 4-κ / 5-β / 6-θ / 7-λ / 8-ι / 9-ζ / 10-γ / 11-δ

Γ. Упражнение

1. Ναι, είμαστε./ Όχι, δεν είμαστε. 2. Ναι, είναι./ Όχι, δεν είναι. 3. Ναι, είμαι./ Όχι, δεν είμαι. 4. Ναι, είμαι./ Όχι, δεν είμαι. 5. Ναι, είμαι./ Όχι, δεν είμαι. 6. Ναι, είναι./ Όχι, δεν είναι.

Д. Упражнение

1. Η Ελένη βλέπει τηλεόραση; / Βλέπει η Ελένη τηλεόραση;
2. Η Άννα διαβάζει περιοδικό; / Διαβάζει η Άννα περιοδικό;
3. Ο Βασίλης παίζει μπάλα; / Παίζει ο Βασίλης μπάλα;
4. Ο Γιάννης κι εγώ πηγαίνουμε σχολείο; / Πηγαίνουμε ο Γιάννης κι εγώ σχολείο;
5. Ο Θάνος και η Μαρία αγαπάνε τη γιαγιά; / Αγαπάνε τη γιαγιά ο Θάνος και η Μαρία;
6. Η Τζένη και ο Γιώργος μένουν στην Κορώνη; / Μένουν η Τζένη και ο Γιώργος στην Κορώνη;
7. Η Μαρίνα και ο Βασίλης μαγειρεύουν; / Μαγειρεύουν η Μαρίνα και ο Βασίλης;

Ε. Упражнение

1. Ναι, ξέρω / ξέρουμε Ελληνικά. / Όχι, δεν ξέρω / ξέρουμε Ελληνικά. 2. Ναι, θέλω καφέ. / Όχι δε θέλω καφέ. 3. Ναι, δουλεύω. / Όχι δε δουλεύω. 4. Ναι, έχουμε. / Όχι, δεν έχουμε. 5. Ναι, πηγαίνουν σχολείο. / Όχι, δεν πηγαίνουν σχολείο. 6. Ναι, μου αρέσει. / Όχι, δε μου αρέσει.

Ж. Упражнение

1. Ναι, τη γνωρίζω. / Όχι, δεν τη γνωρίζω. 2. Ναι, το ανοίγω / Όχι, δεν το ανοίγω. 3. Ναι, το ποτίζω. / Όχι, δεν το ποτίζω. 4. Ναι, την είδα. / Όχι, δεν την είδα. 5. Ναι, τη γράφω. / Όχι, δεν τη γράφω. 6. Ναι, το μαθαίνω / Όχι, δεν το μαθαίνω.

Двенадцатый урок

На рынке.

По пятницам у нас по соседству рынок (распродажа товаров по низким ценам, бывает в установленные дни и в определённых кварталах города). С утра пораньше слышны голоса:

- Бери, бери, бери! Хорошая картошка. Картошка из Каламаты. Пять килограмм за три евро. Только три евро пять килограмм, - кричит громко какой-то продавец.

Другой, который напротив него, продолжает:

- Самое хорошее продаётся первым! Посмотри и возьми! Пять килограмм картофеля за три евро!

- Три килограмма помидоров за два евро. Неслыхано! Только два евро за три килограмма, - расхваливает качество своего товара новый продавец.

И его сосед:

Продавец: Здесь лучшее, идите сюда! Всё по одному евро!

Покупательница: Дайте мне один кулёчек, пожалуйста! Я сама хочу выбрать кабачки.

Продавец: Пожалуйста, моя госпожа!

Покупательница: Взвесьте, пожалуйста, кабачки!

Продавец: Полтора килограмма. Дополним до двух килограмм?

Покупательница: Нет, я хочу один килограмм.

Продавец: Хорошо.

Покупательница: У меня нет мелочи. У меня только пятьдесят евро.

Продавец: Ничего. У меня есть мелочь. Пожалуйста.

Покупательница: Спасибо, господин.

Α. Упражнение

Ο	παχύς	άντρας	η	ελαφριά	γεύση	το	βυσσινί	φόρεμα
του	παχιού	άντρα	της	ελαφριάς	γεύσης	του	βυσσινιού	φορέματος
τον	παχύ	άντρα	την	ελαφριά	γεύση	το	βυσσινί	φόρεμα
----	παχύ	άντρα	---	ελαφριά	γεύση	----	βυσσινί	φόρεμα
οι	παχιοί	άντρες	οι	ελαφριές	γεύσεις	τα	βυσσινιά	φορέματα
των	παχιών	αντρών	των	ελαφριών	γεύσεων	των	βυσσινιών	φορεμάτων
τους	παχιούς	άντρες	τις	ελαφριές	γεύσεις	τα	βυσσινιά	φορέματα
-----	παχιοί	άντρες	---	ελαφριές	γεύσεις	---	βυσσινιά	φορέματα

Β. Упражнение

1. η βαθιά θάλασσα/ο βαθύς ύπνος 2. το σταχτί παιχνίδι/ η σταχτιά γούνα 3. ο πλατύς δρόμος / η πλατιά έννοια 4. το ελαφρύ φαγητό/ η ελαφριά γεύση 5. ο παχύς άντρας / η παχιά γυναίκα 6. η μακριά φούστα / το μακρύ παντελόνι 7. η τραχιά επιφάνεια / το τραχύ ύφασμα 8. το φαρδύ πεζοδρόμιο / η φαρδιά

λεωφόρος 9. το καφετί παπούτσι / η καφετιά τσάντα 10. το ψαρί μαλλί / ο ψαρής γάιδαρος

В. Упражнение

ο αρακάς, του αρακά, τον αρακά, αρακά, οι αρακάδες, των αρακάδων, τους αρακάδες, - αρακάδες

Г. Упражнение

1. ο ψαράς, του ψαρά 2. ο μαρμαράς, οι μαρμαράδες 3. ο γαλατάς, του γαλατά 4. του παλά, οι παπάδες 5. ο χαλβάς, οι χαλβάδες 6. του κουμπάρα, οι κουμπάρες 7. ο βοριάς, οι βοριάδες 8. ο σφουγγαράς, του σφουγγαρά 9. του καστανά, οι καστανάδες 10. ο μουσαμάς, οι μουσαμάδες

Д. Упражнение

1. τον κουμπάρα, 2. τον αρακά, 3. του ψαρά, 4. Παλαμάς 5. του Πειραιά 6. βοριάς.

Е. Упражнение

1. ήσουν 2. ήταν 3. ήταν 4. ήταν 5. ήταν 6. ήμασταν/ ήμαστε 7. ήταν 8. ήταν

Ж. Упражнение

1. είχε 2. είχε 3. είχα 4. είχαν(ε) 5. Είχατε 6. είχα 7. είχες 8. είχε

Тринадцатый урок

У оториноларинголога.

- Можно записаться на приём к врачу, оториноларингологу?
- Можете прийти в четверг к десяти часам?
- К сожалению, не могу. Можно прийти к часу дня?
- В четверг нет больше свободных часов. Но можете прийти в пятницу с девяти до двух.
- Хорошо, приду в пятницу к одиннадцати.

- Добрый день!

- Добрый день. Какие у вас признаки (симптомы)?

- У меня насморк и кашель, боль в ушах, высокая температура, и рвота.

- С какого времени у вас эти симптомы?

- Со среды. Каков диагноз, доктор?

- Ничего серьезного. У вас грипп. Будьте внимательны только, чтоб никого не заразили. Вам нужно полежать несколько дней в кровати. Возьмите на три дня отпуск. Я вам выпишу один рецепт. У вас бывает аллергия на какое-либо лекарство?

- Да, у меня аллергия на антибиотики.

- Вы застрахованы?

- Да.

- Можно посмотреть? ... Она (книжечка) у вас не заверена (засвидетельствована). Вы не можете покупать лекарства по низким ценам. Если вам станет хуже, приходите немедленно.

Α. Упражнение

1. το έδαφος, του εδάφους 2. το δάσος, τα δάση 3. του πελάγου, τα πελάγη
4. το μέγεθος, του μεγέθους 5. του βρέφους, τα βρέφη 6. το έθνος, τα έθνη 7.
το μέρος, του μέρους 8. το κέρδος, του κέρδους

Β. Упражнение

1. δάσος 2. πελάγη 3. κέρδη 4. μέγεθος 5. έπη 6. στελέχη 7. πλήθη 8. κράτη 9.
λάθη 10. βέλη 11. είδη 12. χρέη

Β. Упражнение

1. ο εμπρησμός του δάσους 2. η αύξηση / η μείωση των κερδών 3. η
γονιμότητα του εδάφους 4. ο αριθμός των λαθών 5. οι αγώνες του γένους 6.
το απέραντο γαλάζιο του πελάγου 7. η μείωση του κόστους 8. οι ικανότητες
των στελεχών της επιχείρησης.

Γ. Упражнение

1) ο ακούραστος εργάτης, του ακούραστου εργάτη, τον ακούραστο εργάτη, -
ακούραστε εργάτη, οι ακούραστοι εργάτες, των ακούραστων εργατών, τους
ακούραστους εργάτες, - ακούραστοι εργάτες

2) το μικρό δέντρο, του μικρού δέντρου, το μικρό δέντρο, - μικρό δέντρο, τα
μικρά δέντρα, των μικρών δέντρων, τα μικρά δέντρα, - μικρά δέντρα

Δ. Упражнение

1. της μεγάλης λίμνης 2. τα ψηλά βουνά 3. τους αυστηρούς δασκάλους 4.
του φωτεινού δωματίου 5. την ήσυχη θάλασσα 6. του έξυπνου παιδιού 7. τα
ακριβά πουκάμισα 8. οι καλοί μαθητές 9. τα νόστιμα φαγητά 10. της
σκοτεινής νύχτας 11. τις τρομακτικές ταινίες 12. οι ηλιόλουστες μέρες 13.
τα φτηνά δώρα

Ε. Упражнение

1-ε/ 2-θ/ 3-α/ 4-η/ 5-β/ 6-γ/ 7-ζ/ 8-δ

Четырнадцатый урок**У терапевта.**

- Здравствуйте! Я бы хотел записаться на приём к врачу, терапевту. В какие часы он принимает?

- Каждый день с пяти до десяти вечера.

- Я бы хотел во вторник к шести.

- Хорошо.

- Большое спасибо.

- Добрый день, доктор!

- Добрый день! Что у вас?

- У меня, наверное, давление. В день Пасхи, когда мы возвращались из деревни, в машине я чувствовал, что краснею, что меня бросает в жар. Потом вот тут, сзади, у меня начала болеть голова. Много раз останавливались по дороге. У меня не было с собой пьезометра, но я выпил одну таблетку от давления и боль прошла на какое-то время. На следующий день, приблизительно в то же самое время, вновь появились те же симптомы. В этот раз я мерил давление каждые два часа.

- Знаете (посмотрите) что мы сделаем? Возьмите вот эту вот книжечку. Каждый день вы будете мерить своё давление – утром и после после обеда – и будете записывать показания. Через десять дней опять придёте ко мне и тогда мы решим нужно ли вам лечение.

- Большое спасибо, доктор! До свидания!

Α. Упражнение

1. ο βαρκάρης, οι βαρκάρηδες 2. ο παλιατζής, του παλιατζή 3. του νοικοκύρη, οι νοικοκύρηδες 4. ο Γιάννης, οι Γιάννηδες 5. ο περιβολάρης, του περιβολάρη 6. του ψιλικατζή, οι ψιλικατζήδες 7. ο μανάβης, οι μανάβηδες 8. ο χιμπαντζής, του χιμπαντζή 9. του τσαγκάρη, οι τσαγκάρηδες 10. ο φούρναρης, οι φουρνάρηδες

Β. Упражнение

1. οι άθλοι του Ηρακλή 2. το σπίτι του νοικοκύρη 3. τα φρούτα του μανάβη 4. το ψωμί του φούρναρη 5. το φορτηγό του φορτηγατζή 6. οι εκβολές του Δούναβη 7. ο αγώνας του Καραϊσκάκη 8. οι πηγές του Γάγγη / του Τίγρη 9. ο χρυσός αιώνας του Περικλή

В Упражнение

1. άνοιγα – ανοίγαμε 2. άρεσα – αρέσαμε 3. δήλωνα – δηλώναμε 4. μάζευα – μαζεύαμε 5. άλλαξα – αλλάζαμε 6. αγόραζα – αγοράζαμε 7. ζέσταινα – ζεσταίναμε 8. ανέβαινα – ανεβαίναμε 9. μάθαινα – μαθαίναμε 10. καταλάβαινα – καταλαβαίναμε 11. πλήρωνα – πληρώναμε 12. απολάμβαινα – απολαμβάναμε

Г.Упражнение

1. έβραζα – βάζαμε 2. έντυνα - ντύναμε 3. έδινα - δίναμε 4. έπλενα - πλέναμε 5. έβγαίνα - βγαίναμε 6. έπαιρνα – παίρναμε 7. ήθελα - θέλαμε 8. έβρισκα – βρήκαμε 9. έκανα - κάναμε 10. έπινα- πίναμε 11. έλεγα - λέγαμε 12. έμενα - μέναμε

Д. Упражнение

1. μετέφραζα - μεταφράζαμε 2. παρέδινα - παραδίναμε 3. παρέβλεπα - παραβλέπαμε 4. εξέλεγα – εκλέγαμε 5. διέψευδα – διαψεύδαμε 6. εξέφραζα - εκφράζαμε 7. προέβλεπα - προβλέπαμε 8. απέκλεια - αποκλείαμε 9. συνέτρεχα – συντρέχαμε 10. επέβαλλα - επιβάλλαμε 11. συνέβαλλα - συμβάλλαμε 12. ενέπνεα - εμπνέαμε

Е. Упражнение

1. άνοιγαν 2. έψηγαν 3. θεράπευε 4. έδινε 5. πίστευε 6. δίδασκε 7. απέδιδε 8. πίστευε

Ж. Упражнение

Русский художник находится в Греции. Идёт пообедать в таверне. Но не знает ни одного греческого слова. Достает лист бумаги и карандаш и рисует свинью. Таким образом он объясняет, что хочет поесть свинину.

Οφфициант подаёт владельцу таверны рисунок и говорит:
- Иностранец хочет с тобой поговорить!

З. Упражнение

1. ο/η οδοντίατρος 2. ο/η καρδιολόγος 3. ο/η δερματολόγος 4. ο/η ουρολόγος
5. ο/η νευρολόγος 6. ο/η γυναικολόγος 7. ο/η βακτηριολόγος 8. ο/η
ωτορινολαρυγγολόγος

Πятнадцатый урок

Ανεκдоты

- Οφфициант, я очень спешу. Что ты мне предлагаешь?
- Терпение, господин!

Учительница просит своих учеников написать одно предложение со словом «μάλλον» (вероятнее всего). Тот пишет: «Вчера вечером я вернулся поздно домой. Открывая дверь спальни я увидел маму с другим (μ' άλλον)».

Два господина встречаются по дороге и один из них, который держит в руках сигарету, спрашивает другого:

- Не подкуришь? (μ' ανάβεις;)
- Нет, продавец овощного магазина! (μανάβης)

На уроке закона божьего учитель спрашивает учеников:

- Каков был грех Адама, дети?
- То, что он съел запрещённый плод! – отвечает Тот.
- Молодец! А каково было его наказание от Бога?
- Жениться на Еве!

- Я уже пятнадцать лет не говорю со своей женой.
- За что ты её так игнорируешь?
- А я её не игнорирую. Я просто не могу её перебить.

Α. Упражнение

1. ο πανσές / τους πανσέδες 2. ο κεφτές / του κεφτέ 3. του νου / ----- 4. ο λεκές / του λεκέ 5. ο τενεκές / τους τενεκέδες 6. του πουρέ / τους πουρέδες 7. ο καναπές / του καναπέ 8. ο μεζές / τους μεζέδες 9. του κουραμπιέ / τους κουραμπιέδες

Β. Упражнение

1. το άρωμα του καφέ 2. το κάλυμμα του καναπέ 3. η οξύτητα του νου 4. η εποχή των παππούδων 5. η νοστιμιά των κεφτέδων 6. το πουκάμισο του παππού 7. με την καθοδήγηση του Ιησού 8. οι δημιουργίες του Θεοβάντες 9. οι συνταγές του Τσελεμεντέ

Β. Упражнение

1. του εισαγγελέα - τους εισαγγελείς 2. της διερμηνέως - τις διερμηνείς 3. του γραμματέα - τους γραμματείς 4. της εισαγγελέως - τις εισαγγελείς 5. του τομέα - τους τομείς 6. του συγγραφέα - τους συγγραφείς 7. του φορέα - τους

φορείς 8. της γραμματέως - τις γραμματείες 9. του κουρέα - τους κουρείς 10. της συγγραφέως - τις συγγραφείς 11. του αποστολέα - τους αποστολείς

Γ. Упражнение

1. τους Ρώσους διερμηνείς 2. του μεγάλου εκσκαφέα 3. του φλύαρου κουρέα 4. τους Έλληνες συγγραφείς 5. του γενικού γραμματέα 6. της υπεύθυνης εισαγγελέως 7. του ταχυδρομικού διανομέα 8. τους ευκατάστατους εξαγωγείς 9. του αποφασισμένου εκλογέα 10. του κουρασμένου εκδρομέα 11. του υποδειγματικού ιερέα 12. την ιδιαίτερα γραμματέα

Δ. Упражнение

1. η αγόρευση της εισαγγελέως 2. το έργο της συγγραφέως 3. η δουλειά του διανομέα 4. οι εντοπώσεις των εκδρομέων 5. το λειτούργημα του ιερέα 6. η ευθύνη του φορέα 7. η εμπιστοσύνη των εκλογέων

Ε. Упражнение

1. μελετούσα - μελετούσαμε 2. ακουμπούσα - ακουμπούσαμε 3. συζητούσα - συζητούσαμε 4. κρατούσα - κρατούσαμε 5. ρωτούσα - ρωτούσαμε 6. ξυπνούσα - ξυπνούσαμε 7. μιλούσα - μιλούσαμε 8. απαντούσα - απαντούσαμε 9. αγνοούσα - αγνοούσαμε 10. χρησιμοποιούσα - χρησιμοποιούσαμε 11. στερούσα - στερούσαμε 12. αργούσα - αργούσαμε 13. μοχθούσα - μοχθούσαμε 14. εξυπηρετούσα - εξυπηρετούσαμε 15. συγκινούσα - συγκινούσαμε 16. αδιαφορούσα - αδιαφορούσαμε

Ж. Упражнение

1. Κάποιος χτυπούσε την πόρτα.
2. Λαχταρούσα μια πίτσα.
3. Οι επιστήμονες μελετούσαν το πρόβλημα της λειψυδρίας.
4. Την αγαπούσε σαν τα μάτια του.
5. Η ταινία μάς κρατούσε σε αγωνία.
6. Ο Δημήτρης βοηθούσε τη μητέρα του στα ψώνια.
7. Χθες απεργούσαν οι δημόσιοι υπάλληλοι.
8. Ο Γιάννης αργούσε πάντα για το μάθημα.
9. Ο καθηγητής εξηγούσε στους μαθητές ένα πρόβλημα.
10. Την αντιπαθούσε χωρίς αιτία.
11. Το παιδί επιθυμούσε να δει τους δικούς του.
12. Ο ενοικιαστής διατηρούσε σε καλή κατάσταση τη γκαρσονιέρα.

З. Упражнение

1. τραγουδούσε 2. γεννούσε 3. ξεχνούσε 4. κολυμπούσε 5. κυλούσε 6. κρατούσε 7. μιλούσαν 8. οδηγούσε 9. επικοινωνούσε 10. ενοχλούσε 11. εννοούσα 12. συνομιλούσαν 13. αποτελούσαν 14. αναζητούσε

Шестнадцатый урок

Черепаша, которая хотела летать.

Жила-была во дворе одного сельского дома черепаха, у которой было одно только горе. Ей хотелось летать в небе, как птицам.

- Что за проклятье такое, - часто говорила она, вздыхая. - Я прикована к земле из-за этого тяжёлого панциря, который волоку за собой день и ночь. Ах, хотя бы и я была птицей, были бы у меня крылья и могла бы я летать. Как я завидую уткам нашего двора, которые летают когда хотят и видят мир свысока.

Однажды две утки услышали её нытьё и пожалели её.

- На самом деле хочешь летать, черепаха? – спросили они её.

- Хочу ли? – ответила черепаха. – Это моя самая заветная мечта. Взлететь бы хоть раз, да и умереть можно, как говорится. Но как?

- Есть один способ, - сказала ей одна из уток. – Схватишься крепко за палку зубами, а я с сестрой возьмёмся клювами за два конца палки и поднимем тебя с собой.

- Да, да! – закричала с энтузиазмом черепаха. – Прекрасная идея! Вперёд, не опаздывать!

И поспешила схватиться за палку. Взяли утки в клюв палку, взмахнули крыльями и взлетели высоко, поднимая за собой и черепаху.

Радости черепахи не было предела! Как красиво было здесь высоко! Наконец-то осуществилась её мечта! Она летала!

Однако же, опьянев от радости, она на миг поверила, что может летать. Глупая, отпустила палку, за которую держалась зубами и, естественно, от тяжёлого веса упала на землю и разбилась...

Вопросы:

1. *Что являлось заветной мечтой черепахи?*
2. *Кто помог черепахе осуществить её мечту?*
3. *Почему разбилась черепаха?*

Α. Упражнение

1. θα είναι 2. θα είμαστε 3. δε θα είμαι 4. θα είσαι 5. δε θα είναι 6. θα είμαι 7. θα είμαστε 8. θα είναι 9. δε θα είναι

Β. Упражнение

1. δε θα έχω 2. θα έχεις 3. θα έχει 4. θα έχετε 5. θα έχουμε 6. θα έχεις 7. δε θα έχει 8. θα ..... έχω

Γ. Упражнение

1. θα πλένεις 2. θα παίρνω 3. θα δηλώνει 4. θα κάνετε 5. θα κάνουμε 6. θα περιμένουμε 7. θα αγοράζουμε 8. θα αγοράζουμε 9. θα παίζει 10. θα φωνάζεις 11. θα ελέγχει

Γ. Упражнение

1. θα επιλέγω 2. θα διαλέγω 3. θα διαλέγω ... θα ακούω 4. θα επιλέγω ... θα βλέπω 5. θα αποφασίζω ... θα καθαρίζω 6. Θα διαβάζω 7. Θα ακούω 8. θα βγαίνω 9. θα επεμβαίνετε ... θα ελέγχετε 10. Θα φεύγετε

Δ. Упражнение

Α' τάξη

εγώ θα διψάω / -ώ	θα πεινώ / -άω	θα φορώ / -άω
εσύ θα διψάς	θα πεινάς	θα φοράς
αυτός θα διψά / -άει	θα πεινά / -άει	θα φορά / -άει
εμείς θα διψάμε / -ούμε	θα πεινάμε / -ούμε	θα φοράμε / -ούμε
εσείς θα διψάτε	θα πεινάτε	θα φοράτε
αυτοί θα διψάνε / -ούν(ε)	θα πεινάνε / -ούν(ε)	θα φοράνε / -ούν(ε)

Β' τάξη

εγώ θα κυκλοφορώ	θα ενοχλώ	θα διαρκώ
εσύ θα κυκλοφορείς	θα ενοχλείς	θα διαρκείς
αυτός θα κυκλοφορεί	θα ενοχλεί	θα διαρκεί
εμείς θα κυκλοφορούμε	θα ενοχλούμε	θα διαρκούμε
εσείς θα κυκλοφορείτε	θα ενοχλείτε	θα διαρκείτε
αυτοί θα κυκλοφορούν	θα ενοχλούν	θα διαρκούν

Ε. Упражнение

1ая категория

1. Θα μελετάς 2. Θα βοηθάμε 3. θα απαντά(ει) 4. Θα μετράτε 5. θα μιλάμε 6. θα γελάς 7. θα περπατάτε

2ая категория

1. θα οδηγείς 2. θα βαθμολογώ 3. θα τοποθετείτε 4. θα χρησιμοποιείτε 5. θα κατοικούμε 6. θα ... πληροφορώ 7. θα απασχολώ

Семнадцатый урок

Πιρόγες – это характерное блюдо греческой кухни. Πιρόγες с сыром, луком, баклажанами, кабачками, сыром и кабачками, яблоками, мясом, «касери», молочный пирог, пироги с курицей, шпинатом, луком-пореем и сыром и многие другие пироги, сладкие и несладкие, часто являются главным блюдом на столе.

Πιρόγες со шпинатом и сыром.

Продукты:

1 кг шпината

1 чашка топленого масла (сливочного) (224 гр)

½ чашки мелко нарезанного аниса (приблизительно ½ пучка)

½ чашки мелко нарезанной петрушки (приблизительно ½ пучка)
½ чашки мелко нарезанного свежего лука
1 головка репчатого лука
¼ кг сыра брынзы, нарезанного кусками
10-12 готовых листов для пирога
3 яйца слегка взбитых
чёрный перец
соль (по вкусу)

Очистить хорошо шпинат, промыть под водой. Потом нарезать на мелкие кусочки. Посыпать солью и перемешать. Поставить на огонь лук с половиной масла и поджарить. Добавить свежий лук, оставить немного на огне потушиться и потом добавить шпинат. Перемешать, чтоб поджарилось всё вместе. Добавить анис, петрушку, соль, перец и потушить. Снять с огня. Слегка взбить яйца и добавить сыр, нарезанный кусками. Когда немножко остынет шпинат, добавить смесь яиц и всю массу перемешать. На помазанный маслом противень разложить 8 листов, которые прежде смазать по одному оставшимся растопленным маслом. Разложить на тесте ровным слоем начинку, сложить вовнутрь листы, которые торчат, смазать их маслом, чтоб они не прилипли, положить сверху остальные листы и смазать каждый лист растопленным маслом. Завернуть вовнутрь края листов, которые торчат. Помазать хорошо верх маслом. Нарезать слегка на квадратные кусочки и печь приблизительно 45 минут в духовом шкафу при температуре 170° - 180° С.

Вопросы:

1. *Какова начинка пирога и как её готовят?*
2. *При какой температуре нужно печь пирог?*

Α. Упражнение

1. της κατάστασης/ καταστάσεως - τις καταστάσεις 2. της τάξης/ τάξεως - τις τάξεις 3. της δύναμης / δυνάμεως - τις δυνάμεις 4. της λέξης / λέξεως - τις λέξεις 5. της απόφασης / αποφάσεως - τις αποφάσεις 6. της σκέψης / σκέψεως - τις σκέψεις 7. της επίσκεψης / επισκέψεως - τις επισκέψεις 8. της στάσης / στάσεως - τις στάσεις 9. της όρεξης / ορέξεως - τις ορέξεις 10. της θέσης / θέσεως - τις θέσεις 11. της σύνταξης/ συντάξεως - τις συντάξεις

Β. Упражнение

1. η ευθύνη των πράξεων 2. η δύναμη της θέλησης 3. η κλίση της λέξης 4. το βάθος της γνώσης 5. η ένταση της κατάστασης / καταστάσεως 6. η μέρα της γέννησης 7. ο φόβος της ένεσης 8. η ανάκτηση των δυνάμεων 9. ο ανασχηματισμός της κυβέρνησης / κυβερνήσεως 10. το κόστος της ιατρικής επίσκεψης

Β. Упражнение

1. του διαμερίσματος, τα διαμερίσματα 2. το πρόγραμμα, τα προγράμματα 3. το άγαλμα, τα αγάλματα 4. το όχημα, του οχήματος 5. του κεντήματος, τα κεντήματα 6. του βήματος, τα βήματα 7. το μάθημα, του μαθήματος 8. το πρόβλημα, του προβλήματος 9. το χρήμα, τα χρήματα 10. του διαλείμματος, τα διαλείμματα 11. το ζήτημα, τα ζητήματα

Γ. Упражнение

1. η διάρκεια του διαλείμματος 2. η λύση του προβλήματος 3. η ομάδα του αίματος 4. η άσκηση του σώματος 5. η τάξη των πραγμάτων 6. το τέλος του μαθήματος 7. η ανανέωση των κομμάτων 8. η ανάπτυξη του θέματος 9. η φωτεινότητα των χρωμάτων 10. η κατασκευή των υφασμάτων 11. η ομορφιά του παραδοσιακού κεντήματος.

Δ. Упражнение

1. του τρεξίματος, τα τρεξίματα 2. το κάψιμο, τα καψίματα 3. του σκαψίματος, τα σκαψίματα 4. το ντύσιμο, του ντυσίματος 5. το λούσιμο, τα λουσίματα 6. του σπασίματος, τα σπασίματα 7. το πλύσιμο, τα πλυσίματα

Ε. Упражнение

1. η κομψότητα του ντυσίματος, 2. η διαδικασία του πλεξίματος, 3. η αποτελεσματικότητα του πλυσίματος, 4. η ταχύτητα του τρεξίματος, 5. η συχνότητα των λουσιμάτων 6. τα σύνεργα του γραψίματος 7. η δυσκολία του βαψίματος

Ж. Упражнение

1. του δημοκρατικού καθεστώτος 2. του χοιρινού κρέατος 3. του τρομακτικού τέρατος 4. του ξαφνικού γεγονότος 5. του άπλετου φωτός

З. Упражнение

1-θ / 2-μ / 3-α / 4-η / 5-β / 6-λ / 7-γ / 8-κ / 9-δ / 10-ι / 11-ζ / 12-ε

Восемнадцатый урок**Критский кинжал.**

Господин Апостолос с тринадцати лет изготавливает кинжалы. Уже пятьдесят лет как он держит в руках напильник и резец, которыми вырезает кость и рог и делает рукоятки для замечательных критских кинжалов.

Он не спешит. Рог в руках держит нежно, поглаживает его как живого, поёт ему критские частушки. Думает каким лезвием его точить. А когда подберёт, начинается медленная работа вырезания, превращающая жёсткий материал в гладкую и красиво вырезанную рукоятку, являющуюся посредником между мужской рукой и острым стальным лезвием.

Всего-навсего пятнадцать квадратных метров – маленький магазин, малое количество покупателей, остановленное время, маленький горн, колесо, тиски, рабочий стол с инструментами, старый деревянный ящик, который полон кинжалов разных размеров и маленькая витрина с производящими впечатление лучшими кинжалами-украшениями из кости, рога и стали.

Равнодушный к туристам города Ханья и к сумасшедшему ритму жизни, проходящей за пределами его магазина, господин Апостолос продолжает медленно свою резьбу и медленно поёт:

«Если вас пятеро – убегайте, а если вас десятеро – подходите, мой критский кинжал никого не боится...»

Вопросы:

1. Чем занимается господин Апостолос?
2. О чём говорится в песне господина Апостолоса?

Α. Упражнение

1. αγκαλιάζομαι / διαλέγομαι 2. ανακατεύομαι / διευκολύνομαι 3. αντιμετωπίζομαι / διορίζομαι 4. απευθύνομαι / δροσίζομαι 5. απογοητεύομαι / εκνευρίζομαι 6. ασφαρίζομαι / ελέγχομαι 7. βασίζομαι / εμφανίζομαι 8. βαπτίζομαι / ενημερώνομαι 9. βεβαιώνομαι / ενθουσιάζομαι 10. βολεύομαι / εντυπωσιάζομαι 11. βρέχομαι / εξετάζομαι 12. γιατρεύομαι / επηρεάζομαι

Β. Упражнение

εγώ	γίνομαι	ντρέπομαι	αστειεύομαι	αντιλαμβάνομαι
εσύ	γίνεσαι	ντρέπεσαι	αστειεύεσαι	αντιλαμβάνεσαι
αυτός	γίνεται	ντρέπεται	αστειεύεται	αντιλαμβάνεται
αυτή				
αυτό				
εμείς	γινόμαστε	ντρεπόμαστε	αστειευόμαστε	αντιλαμβανόμαστε
εσείς	γίνεστε / -όσαστε	ντρέπεστε / -όσαστε	αστειεύεστε / -όσαστε	αντιλαμβάνεστε -όσαστε
αυτοί	γίνονται	ντρέπονται	αστειεύονται	αντιλαμβάνονται
αυτές				
αυτά				

В. Упражнение

1. χωρίζομαι / παντρεύεται 2. χρεώνεστε / πανικοβαλλόμαστε 3. υποστηρίζεσαι / ορκίζονται 4. συστήνεστε / ονομάζεται 5. συνοδεύομαι / ξυρίζεστε 6. συμβιβαζόμαστε / ξεντύνεται 7. συγκρίνομαι / ξαφνιάζονται 8. στεγαζόμαστε / κρύβονται 9. σοβαρεύομαι / κουρεύεται 10. σκεπάζεστε / κοιταζόμαστε 11. προβιβάζομαι / θεραπεύεται 12. πληγώνονται / επιστρέφονται

Г. Упражнение

1. απαντιέμαι / αποκαλούμαι 2. βοηθιέμαι / δικαιολογούμαι 3. γεννιέμαι / δραστηριοποιούμαι 4. κερνιέμαι / ενοχλούμαι 5. ξεπερνιέμαι / εξασκούμαι 6. ξεχνιέμαι / καθοδηγούμαι 7. πολεμιέμαι / κατανοούμαι 8. προτιμιέμαι / παρεξηγούμαι 9. ρωτώμαι / υπηρετούμαι 10. φιλιέμαι / προειδοποιούμαι 11. φοριέμαι / προκαλούμαι 12. χτυπιέμαι / προσκαλούμαι

Д. Упражнение

εγώ	αναρωτιέμαι	φοβάμαι	φιλοξενούμαι	μετακινούμαι
εσύ	αναρωτιέσαι	φοβάσαι	φιλοξενείσαι	μετακινείσαι
αυτός	αναρωτιέται	φοβάται	φιλοξενείται	μετακινείται
αυτή				
αυτό				
εμείς	αναρωτιόμαστε	φοβόμαστε	φιλοξενούμαστε	μετακινούμαστε
εσείς	αναρωτιέστε	φοβάστε	φιλοξενείστε	μετακινείστε
αυτοί	αναρωτούνται	φοβούνται	φιλοξενούνται	μετακινούνται
αυτές				
αυτά				

Е. Упражнение

1. βασιτέμαι / αναιρείται 2. γελιέσαι / απαιτείται 3. κρατιέται / αποκαλείσαι 4. κυνηγιόμαστε / ασκείστε 5. μετριέστε / διεκδικείται 6. νικιέμαι / δικαιολογούμαι 7. ξεπερνιέμαι / διοικούμαστε 8. ξεχνιέσαι / ενεργοποιείται 9. περνιέται / εξουσιοδοτείσαι 10. πουλιέται / εξοφλούνται 11. συναντιέστε / παραμελούμαστε 12. αποτραβιέται / τακτοποιούνται 13. κοιμάσαι / θυμάστε/ θυμόσαστε

Ж. Упражнение

1. στενοχωριέται 2. παρασύρεται 3. υπογράφεται 4. καταστρέφονται 5. ποτίζονται 6. φοβάται 7. συγκινείται 8. φιλοξενείται

Девятнадцатый урок

Приглашение на обед.

Новобрачный возвращается домой с работы.

- Любовь моя, - говорит он своей жене, - я бы не хотел тебя затруднять, но я пригласил на обед своего начальника.

- Золотце моё, но я ничего не приготовила. У нас есть только немножко риса.

- Ничего, у меня есть план. Когда придёт мой начальник, я ему скажу, что у нас на обед замечательная курица. А ты будешь на кухне, и в тот момент разобьёшь одну тарелку. Я закричу: «Надеюсь, это не курица!», а ты ответишь: «Увы!» таким образом мой начальник съест рис. Понятно?

- Да, любовь моя.

Подъезжает начальник. Садится за стол и ... внезапно слышится страшный грохот разбивающихся тарелок.

- Надеюсь, это не курица! - восклицает супруг.

- Нет, любовь моя, это рис...

Вопрос:

1. *Каков был план новобрачных?*
2. *Удался ли их план?*

Α. Упражнение

1. η γιαγιά, τις γιαγιάδες 2. της Λητώς, τις----- 3. η Φρόσω, τις-----
 -- 4. η μαμά, της μαμάς 5. της Βάσως, τις----- 6. η μαϊμού, τις μαϊμούδες
 7. της Λενιώς, τις----- 8. η φωνακλού, της φωνακλούς 9. της Αργυρώς,
 τις----- 10. η νταντά, της νταντάς 11. η Αργυρώ, τις----- 12.
 της Κως, τις-----

Β. Упражнение

1. τα παραμύθια της παραμυθούς, 2. η λύρα της Λενιώς, 3. το παιδί της μαμάς, 4. τα ποιήματα της Μαριώς, 5. τα όνειρα της Αργυρώς, 6. τα παιχνίδια της Βάσως, 7. το νησί της Δέσπως, 8. το δώρο της γιαγιάς

Β. Упражнение

1-ι / 2-ζ / 3-α / 4-η / 5-β / 6-δ / 7-γ / 8-ε / 9-θ

Γ. Упражнение

εγώ	θα δροσίζομαι	θα γδύνομαι	θα ντρέπομαι
εσύ	θα δροσίζεσαι	θα γδύνεσαι	θα ντρέπεσαι

αυτός	θα δροσίζεται	θα γδύνεται	θα ντρέπεται
αυτή			
αυτό			
εμείς	θα δροσιζόμαστε	θα γδυνόμαστε	θα ντρεπόμαστε
εσείς	θα δροσίζεστε	θα γδύνεστε	θα ντρέπεστε
αυτοί	θα δροσίζονται	θα γδύνονται	θα ντρέπονται
αυτές			
αυτά			

Д. Упражнение

1. θα φαίνεσαι 2. θα σκέφτομαι 3. θα ντύνεται 4. θα δροσίζεστε... θα ζεσταίνεστε 5. θα βρίσκομαι 6. θα εύχεται 7. θα σηκώνομαι 8. θα εξετάζονται

Е. Упражнение

1. θα μπλέκομαι, 2. θα δέχεται, 3. θα σεβόμαστε, 4. θα πιάνεστε, 5. θα στηρίζονται, 6. θα βολεύομαι, 7. θα αναπαύεσαι, 8. θα ντύνεται, 9. θα ευχόμαστε, 10. θα δροσίζεστε, 11. θα ζεσταίνονται.

Ж. Упражнение

εγώ	θα κρατιέμαι	θα εξυπηρετούμαι	θα φοβάμαι
εσύ	θα κρατιέσαι	θα εξυπηρετείσαι	θα φοβάσαι
αυτός	θα κρατιέται	θα εξυπηρετείται	θα φοβάται
αυτή			
αυτό			
εμείς	θα κρατιόμαστε	θα εξυπηρετούμαστε	θα φοβόμαστε
εσείς	θα κρατιέστε	θα εξυπηρετείστε	θα φοβάστε
αυτοί	θα κρατιούνται	θα εξυπηρετούνται	θα φοβούνται
αυτές			
αυτά			

З. Упражнение

1. θα τυραννιέσαι, 2. θα δικαιολογείται, 3. θα λυπούμαστε, 4. θα ξεχνιέστε, 5. θα κατοικούνται, 6. θα θυμάμαι, 7. θα αναρωτιέσαι, 8. θα περιποιείται, 9. θα κοιμόμαστε, 10. θα αγαπιέστε, 11. θα ταλαιπωρούνται 12. θα εξοφλείται.

И. Упражнение

1. θα φρουρούνται 2. θα κοιμάται 3. θα κατοικείται 4. θα συναντιόμαστε 5. θα θυμόμαστε 6. θα απασχολείται 7. θα ταλαιπωρείσαι 8. θα βαριόμαστε

Двадцатый урок**Λживый пастух.**

Жил-был один мальчишка, который пас овец. Каждое утро маленький пастух водил свою отару на пастбище щипать травку. Вначале всё это ему нравилось, но потихоньку ему стало надоедать. И он придумал одну игру. Когда ему надоедало, он поднимался на бугорок и кричал:

- Волки! Волки! Бегите, односельчане!

Добрые люди бежали к нему и видели, что никаких волков нет. Тогда они его бранили, гонялись за ним, а он убегая, смеялся до слёз.

Но однажды на самом деле пришли два волка и бросились на овец. Маленький пастух начал кричать испуганный:

- Волки! Волки!

Но никто не поспешил ему на помощь, так как никто ему не верил. Волки съели овец, а маленький пастух заплакал безутешно. Его увидел один взрослый пастух и посоветовал:

- Это тебе будет уроком, чтоб никогда в жизни больше не обманывал.

Вопрос: Какова мораль поучения?

Α. Упражнение

1. ξυριζόμαστε 2. πληρωνόσαστε 3. σκέφτονταν 4. ενδιαφερόμαστε 5. ξεκουραζόσαστε 6. κάθονταν 7. φτιαχνόμαστε 8. συμπεριφερόσαστε 9. συγκρίνονταν 10. αστειευόμαστε 11. βρισκόσαστε 12. ξεκουράζονταν.

Β. Упражнение

1. διδασκόμουν 2. θερμαινόμεν 3. θεραπευόμεν 4. κλεινόμεν 5. κρυβόμεν 6. πλενόμεν 7. ξυριζόμεν 8. προβληματιζόμεν 9. φερόμεν 10. ψηνόμουν 11. χτενιζόμεν 12. αγκαλιαζόμεν

Γ. Упражнение

1. χρειαζόμεν 2. ετοιμαζόμεν 3. λουζόσουν 4. επισκέπτονταν 5. ονειρευόταν 6. ετοιμάζονταν 7. πληρώνονταν 8. εξετάζονταν

Δ. Упражнение

1. αγαλιόταν 2. στενοχωριόταν 3. βαθμολογούνταν 4. κοιμόταν 5. φοβόταν 6. θυμόταν 7. μιλιόταν 8. αναρωτιόταν 9. κρατιόταν 10. συναντιόμαστε /αν 11. συνεννοούνταν

Д. Упражнение

1. γαργαλιόμαστε / αν 2. συγκρατιούνταν 3. κουνιόμαστε 4. κερνιούνταν 5. χασμουριούνταν 6. πουλιούνταν 7. κοιμόσαστε 8. λυπόμαστε 9. κυβερνιούνταν 10. καυχιούνταν 11. φοριούνταν 12. ευχαριστιούνταν

Ε. Упражнение

1. αναρωτιόμουν 2. παραπονιόταν 3. συνεννοούνταν 4. ασχολούνταν 5. φοβόμουν 6. συναντιόμαστε 7. φοριούνταν 8. πληροφορούνταν

Ж. Упражнение

1. Η δική σου βαλίτσα 2. Ο δικός του πατέρας 3. Του δικού της φίλου 4. Της δικής μας θείας 5. Του δικού τους χωριού 6. Τα δικά του γυαλιά 7. Της δικής μας χώρας 8. Ο δικός σου μισθός 9. Τους δικούς μας γείτονες 10. Του δικού σας σπιτιού 11. Το δικό της σχολείο 12. Της δικής της φωνής

З. Упражнение

1. Του πατέρα της 2. Της τηλεόρασής σας 3. Του τηλεφώνου του 4. Τα παπούτσια μου 5. Την κιθάρα του 6. Του γραφείου σου 7. Τις τσάντες μας 8. Τους φίλους μου

И. Упражнение

1. Το δικό τους σπίτι είναι παλιό. 2. Η δική μας οικογένεια είναι μεγάλη. 3. Η δική σας κρεβατοκάμαρα είναι σκοτεινή. 4. Το δικό της φόρεμά είναι κόκκινο. 5. Τα δικά μου μαλλιά είναι καστανά. 6. Ο δικός σου μισθός είναι χαμηλός.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ / ПОВΤОРЕНИЕ**Α. Упражнение**

ενικός αριθμός / единственное число			
το κεράσι	η γιαγιά	ο λουκουμάς	η τάξη
του κερασιού	της γιαγιάς	τον λουκουμά	της τάξης/τάξεως
το κεράσι	τη γιαγιά	το λουκουμά	την τάξη
-- κεράσι	-- γιαγιά	-- λουκουμά	-- τάξη
πληθυντικός αριθμός / множественное число			
τα κεράσια	οι γιαγιάδες	οι λουκουμάδες	οι τάξεις
των κερασιών	των γιαγιάδων	των λουκουμάδων	των τάξεων
τα κεράσια	τις γιαγιάδες	τους λουκουμάδες	τις τάξεις
-- κεράσια	-- γιαγιάδες	-- λουκουμάδες	-- τάξεις

Β. Упражнение

1. η εισαγγελέας - της εισαγγελέως - την εισαγγελέα - --εισαγγελέα / οι εισαγγελείς - των εισαγγελέων - τις εισαγγελείς - --εισαγγελείς, 2. το πέρας - του πέρατος - το πέρας - --πέρας / τα πέρατα - των περάτων - τα πέρατα - --πέρατα, 3. ο καφετζής - του καφετζή - τον καφετζή - --καφετζή / οι καφετζήδες - των καφετζήδων - τους καφετζήδες - --καφετζήδες, 4. το τάξιμο - του ταξίματος - το τάξιμο - --τάξιμο / τα ταξίματα - των ταξιμάτων - τα ταξίματα - --ταξίματα, 5. η Λενιώ - της Λενιώς - τη Λενιώ - --Λενιώ, 6. ο ναργιλές - του ναργιλέ - το ναργιλέ - --ναργιλέ / οι ναργιλέδες - των ναργιλέδων - τους ναργιλέδες - --ναργιλέδες, 7. το ποίημα - του ποιήματος - το ποίημα - --ποίημα / τα ποιήματα - των ποιημάτων - τα ποιήματα - --ποιήματα, 8. το καθεστώς - του καθεστώτος - το καθεστώς - --καθεστώτος / τα καθεστώτα - των καθεστώτων - τα καθεστώτα - --καθεστώτα, 9. το βρέφος - του βρέφους - το βρέφος - --βρέφος / τα βρέφη - των βρεφών - τα βρέφη - --βρέφη.

В. Упражнение

ενικός αριθμός / единственное число		
το χρυσαφί φόρεμα	ο βαρύς σάκος	η πονηρή αλεπού
του χρυσαφιού φορέματος	του βαριού σάκου	της πονηρής αλεπούς
το χρυσαφί φόρεμα	το βαρύ σάκο	την πονηρή αλεπού
-- χρυσαφί φόρεμα	-- βαρύ σάκο	-- πονηρή αλεπού
πληθυντικός αριθμός / множественное число		
τα χρυσαφιά φορέματα	οι βαριοί σάκοι	οι πονηρές αλεπούδες
των χρυσαφιών φορεμάτων	των βαριών σάκων	των πονηρών αλεπούδων
τα χρυσαφιά φορέματα	τους βαριούς σάκους	τις πονηρές αλεπούδες
-- χρυσαφιά φορέματα	-- βαριοί σάκοι	-- πονηρές αλεπούδες

Г. Упражнение

1. επικύρωνε, 2. θα έχει, 3. θα εξετάζω, 4. φοβούνται, 5. θα κοιμάμαι, 6. ήταν, 7. είχα, 8. θα εξελίσσεται, 9. θα είμαι, 10. ζύμωνε, 11. χτενιζόσουν, 12. κρατιόμασταν, 13. θα πλένει, 14. δούλευε, 15. δρούσαν, 16. άρπαζε, 17. βαρούσε, 18. ήμουν, 19. γλεντούσε, 20. φυσούσε.

Д. Упражнение

1. Ο δικός του χάρτης είναι στον τοίχο. 2. Η δική της κούκλα είναι στο μπάνιο. 3. Τα δικά τους παπούτσια είναι ίδια. 4. Το δικό της φαγητό είναι νόστιμο. 5. Οι δικές τους φούστες είναι κοντές.

Ε. Упражнение

1. θα κάνεις, 2. θα είμαι, 3. θα έχουμε, 4. θα χαλάσει, 5. κάνει, 6. θέλουν, 7. θα είναι, 8. θα γράφεις, 9. δουλεύει.

Двадцать первый урок

Двадцать седьмые олимпийские игры.

Двадцать седьмые олимпийские игры состоялись в Австралии.

В Сиднее греческие спортсмены завоевали 11 медалей, на 3 больше, чем в Атланте (8). Пять из них завоевали спортсмены тяжёлой атлетики, 29-летний Пиррос Димас, 31-летний Кахи Кахиашвили (золотые медали), 29-летний Леонид Сабанис, 27-летний Виктор Митру (серебряные) и 27-летняя Иоанна Хадзиоанну (бронзовая). Увы, 27-летний Йоргос Дзелилис и его ровесник, Леонид Коккас, не принимали участие в Сиднее, по причине травм.

В других видах спорта греческие спортсмены завоевали:

- В тэквандо золотую медаль завоевал Михалис Муруцос.

- В снарядной гимнастике Димосфен Табакос завоевал серебряную медаль на кольцах и Иоаннис Мелиссанидис принял участие в финале по прыжкам.

- В художественной гимнастике девочки ансамбля завоевали бронзовую медаль.

Было сюрпризом присутствие Хайди Адикадзиди в конном спорте, которая заняла 6-ое место.

По бегу греческие спортсмены завоевали одну золотую и две серебряные медали. Золотую медаль завоевал, без всякой надежды, Костас Кендерис, который произвёл впечатление на дистанции 200 м. Он превзошёл самого себя, побив дважды всегреческий рекорд. В интервью Кендерис заявил: «Когда я уезжал в Сидней, моей целью было участвовать в финале. Но в тот момент мне стало ясно, что нечего завидовать своим соперникам. И первое место в полуфинале мне придало сил. Перед стартом я подумал: «Это путь твоей жизни. Войди и беги как можешь быстрее». И продолжает: «Многие возмутились моей победе. Им не понравилось, что мы победили негров (чёрных) спортсменов из США и Великобритании».

Его тренер Христос Дзекос заявил: «На самом деле Костас был аутсайдером, но у него была хорошая тактика в беге, ему повезло и в жребии с дорожками. Олимпийские игры бывают раз в четыре года и побеждает тот, кто хорош именно в тот момент».

Серебряные медали завоевали Катерина Фану на дистанции 100 м и Тасула Келесиду в метании копья.

Вопросы:

1. Сколько медалей завоевали греческие спортсмены на Олимпиаде в Сиднее?
2. Какую медаль завоевал Костас Кендерис?
3. Кто из греческих спортсменок завоевала серебряную медаль на дистанции 100 м?

Α. Упражнение

1. άμειψα / ενίσχυσα 2. ανακάλυψα / επένδυσα 3. αντάμειψα / μήνυσα 4. απάλειψα / κατάκλεψα 5. αποκάλυψα / κάλυψα 6. ξέβαψα / ξέγραψα 7. έτρεψα / έθρεψα

Β. Упражнение

1. απάλλαξα / πρόσεξα 2. διακήρυξα / διάλεξα 3. διατάραξα / έλεγξα 4. κατάβρεξα / καταδίωξα 5. προφύλαξα / ξέμπλεξα 6. έβρεξα / έτρεξα

Γ. Упражнение

1. αλάτισα / άλλαξα 2. άρχισα / αναστέναξα 3. γέμισα / ανατίναξα 4. γευμάτισα / άρπαξα 5. γύρισα / βούιξα 6. καθάρισα / βούλιαξα 7. ονόμασα / γκρίνιαξα 8. σπούδασα / νύσταξα 9. τηγάνισα / πείραξα 10. χαιρέτισα / στήριξα 11. χτένισα / υποστήριξα 12. ψώνισα / χάραξα 13. κοίμισα / φώναξα

Δ. Упражнение

1. βεβαίωσα / αθώωσα 2. γλίτωσα / βίδωσα 3. ένωσα / δικαίωσα 4. ίδρωσα / ενημέρωσα 5. κλείδωσα / θύμωσα 6. κέρωσα / μείωσα 7. μάλωσα / σιδέρωσα 8. γαύγισα / ύψωσα 9. σήκωσα / φόρτωσα 10. σύστησα / μεγάλωσα

Ε. Упражнение

1. απλούστευσα & απλούστεψα / δούλεψα 2. απογοήτευσα / ζήλεψα 3. αποθήκευσα / κούρεψα 4. αποταμίευσα / αγρίεψα 5. βράβευσα / νήστεψα 6. γοήτευσα / ξόδεψα 7. δέσμευσα / πάντρεψα 8. δημοσίευσα / πίστεψα 9. εκπαίδευσα / προστάτεψα 10. εξιδανίκευσα / σοβάρεψα 11. ερμήνευσα / συνόδεψα 12. θεράπευσα / ταξίδεψα 13. συσώρευσα / βασίλεψα 14. ειδίκευσα / βόλεψα

Ζ. Упражнение

1. Αυτό 2. Εκείνα 3. τέτοιους 4. Τόσες 5. Εκείνη 6. τόση 7. τέτοιους 8. Εκείνη 9. Τέτοια

Двадцать второй урок

Двадцать восьмые олимпийские игры.

Торжественную церемонию в Афинах наблюдали миллионы телезрителей всего мира. Олимпийские игры вернулись в страну, в которой они родились три тысячи лет тому назад. Церемонию открытия двадцать восьмой Летней Олимпиады объявил президент Греции Константинос Стефанопулос, в то время как олимпийский чемпион Николас Какламанакис зажигал алтарь стадиона олимпийским огнём, который был потушен только после окончания Олимпиады.

«Золотая» страница в истории греческого дзюдо была «написана» Ильёй Илиадисом. 18-летний спортсмен из клуба «Филиппос Аминдэу» после ошеломляющего финала в категории 81 кг олимпийского турнира победил украинца Романа Готюка и взобрался на первую ступень пьедестала.

Это была первая медаль в истории греческого дзюдо. Ведь до начала олимпийского турнира в Афинах греки могли гордиться только за седьмое место Хариса Папаиоанну в Атланте. И вот, в стране, в которой возникла идея олимпийских игр, успех отдавал золотым оттенком и героем был... безусый дзюдоист. Конечно, мы не должны забывать и Марию Караянопулу, завоевавшую 5-ое место, а также Реваза Зидиридидиса, завоевавшего 7-ое место.

Сон! Этим словом кто-то может описать чувства, которые переполняли нас в тот момент, когда Илиас Илиадис изумительным иппоном уложил соперника на татами и заставил его трепетать, лёжа на спине. Греки всего мира ликовали, наслаждаясь неповторимым и историческим моментом. Что ещё является большим достижением, если не медаль? Да к тому же золотая. Ведь дзюдо ещё недавно считался видом спорта без особых традиций не только в Греции, но и во всей Европе.

«Греция пережила неповторимые минуты за те 17 олимпийских дней», - отметила Янна Ангелопулу в своей речи на церемонии закрытия. Президент «Афины 2004» отметила, что есть ещё одна золотая медаль, и она принадлежит всем грекам. «Перед всем миром, увидевшим безупречное функционирование олимпийских предприятий открылась Новая Греция», - объявила госпожа Ангелопулу.

Вопросы:

1. Кто занял первое место в дзюдо?
2. О какой золотой медали говорит Яна Ангелопулу?

Α. Упражнение

1. έβαψα / έπαιξα 2. έβρασα / έραψα 3. έβρεξα / έριξα 4. έγδυσα / έσβησα 5. έδεσα / έσκαψα 6. έκοψα / έσπασα 7. έκρυσα / έτριψα 8. έλαμψα / έχασα 9. έλουσα / έχτισα 10. έλυσα / έψαξα 11. έμπλεξα / έψησα 12. ένιωσα / έχυσα

Β. Упражнение

1. απέκλεισα / διέγραφα 2. απέλυσα / διέκοψα 3. εισέπραξα / διέλυσα 4. εξέθεσα / διέπλασα 5. εξέλεξα / διέσχισα 6. εξέφρασα / εισέπραξα 7. ενέπνευσα / περιέγραφα 8. επέλεξα / προέτρεψα 9. επέστρεψα / υπέγραφα 10. μετέφρασα / συνέγραφα 11. συνέδεσα (σύνδεσα) / συνυπέγραφα 12. διέτρεξα / ανέβλυσα

В. Упражнение

1. εκπόνησε 2. γέμισε 3. άδειασε 4. φώλιασαν 5. ξεχειλίσε

Γ. Упражнение

1. διορθώνει 2. σπουδάζει 3. αρχίζουν 4. διαβάζεις 5. Ανοίγεις 6. Δουλεύεις

Д. Упражнение

1. Έκανες 2. ενθουσίασε 3. Καθάρισες 4. έγραψε 5. Τηγάνισα 6. ανέβασε 7. έγραψε

Е. Упражнение

εν. αρ. / ед. ч.			
	αρ. / м.р.	θηλ. / ж.р.	ουδ. / ср.р.
ον.	ο νέος	η νέα	το νέο
γεν.	του νέου	της νέας	του νέου
αιτ.	το νέο	τη νέα	το νέο
κλητ.	---- νέε	---- νέα	---- νέο
πληθ. αρ. / мн. ч.			
	αρ. / м.р.	θηλ. / ж.р.	ουδ. / ср.р.
ον.	οι νέοι	οι νέες	τα νέα
γεν.	των νέων	των νέων	των νέων
αιτ.	τους νέους	τις νέες	τα νέα
κλητ.	---- νέοι	---- νέες	---- νέα
εν. αρ. / ед. ч.			
	αρ. / м.р.	θηλ. / ж.р.	ουδ. / ср.р.
ον.	ο πλούσιος	η πλούσια	το πλούσιο
γεν.	του πλούσιου	της πλούσιας	του πλούσιου
αιτ.	τον πλούσιο	την πλούσια	το πλούσιο
κλητ.	---- πλούσιε	---- πλούσια	---- πλούσιο
πληθ. αρ. / мн. ч.			
	αρ. / м.р.	θηλ. / ж.р.	ουδ. / ср.р.
ον.	οι πλούσιοι	οι πλούσιες	τα πλούσια
γεν.	των πλούσιων	των πλούσιων	των πλούσιων

αιτ.	τους πλούσιους	τις πλούσιες	τα πλούσια
κλητ.	---- πλούσιοι	---- πλούσιες	---- πλούσια

Ж. Упражнение

1. πλούσιος 2. ωραίος 3. αρχαίο 4. τίμα ι. νέα 6. γενναίοι 7. τελευταίος 8. ωραία 9. άδειο

З. Упражнение

1-θ/ 2-υ/ 3-α/ 4-δ/ 5-β/ 6-γ/ 7-ζ/ 8-ε/ 9-η / 10-κ

И. Упражнение

εν. αρ. / ελπ.			
	αρ. / μ.ρ.	θηλ. / ж.р.	ουδ. / ср.р.
ον.	ο ξανθός	η ξανθιά	το ξανθό
γεν.	του ξανθού	της ξανθιάς	του ξανθού
αιτ.	τον ξανθό	την ξανθιά	το ξανθό
κλητ.	---- ξανθέ	---- ξανθιά	---- ξανθό
πληθ. αρ. / м.ч.			
ον.	οι ξανθοί	οι ξανθές	τα ξανθά
γεν.	των ξανθών	των ξανθών	των ξανθών
αιτ.	τους ξανθούς	τις ξανθές	τα ξανθά
κλητ.	---- ξανθοί	---- ξανθές	---- ξανθά
εν. αρ. / ελπ.			
ον.	ο ελαφρύς	η ελαφριά	το ελαφρύ
γεν.	του ελαφρύ	της ελαφριάς	του ελαφρού
αιτ.	τον ελαφρύ	την ελαφριά	το ελαφρύ
κλητ.	---- ελαφρύ	---- ελαφριά	---- ελαφρύ
πληθ. αρ. / м.ч.			
ον.	οι ελαφροί	οι ελαφρές	τα ελαφρά
γεν.	των ελαφρών	των ελαφρών	των ελαφρών
αιτ.	τους ελαφρούς	τις ελαφρές	τα ελαφρά
κλητ.	---- ελαφροί	---- ελαφρές	---- ελαφρά

К. Упражнение

1. φτωχιά 2. κακό 3. γλυκιά 4. θηλυκά 5. ξανθιά

Л. Упражнение

1-ζ/ 2-θ/ 3-γ/ 4-η/ 5-δ/ 6-ε/ 7-β/ 8-α

Двадцать третий урок

Бесстрашный главарь пиратов.

«На горизонте вражеский корабль!» Послышался свысока, с мачты пиратского корабля, громкий голос наблюдателя.

«Пришёл час битвы, ребята!» - закричал своей ораве капитан, бесстрашный главарь пиратов и продолжил: «Принесите мне срочно мою красную кофту!»

Как только принесли ему кофту, он надел её на себя, и сразу же все бросились в бой. Сражались храбро и победили. Дни проходили незаметно и пиратский корабль одерживал победу одну за другой.

Однако же пиратов удивляло то, что их капитан каждый раз перед битвой просил свою красную кофту.

И однажды один из взрослых пиратов спросил капитана: «Капитан, почему перед каждой битвой ты просишь, чтоб тебе принесли твою красную кофту?»

И главарь пиратов ему ответил: «Если меня ранят в бою и на мне красная кофта, то не будет видно крови, которая течёт из раны, тогда и вы не проявите малодушие, и враг не наберётся храбрости».

Время летело быстро... и однажды послышался голос наблюдателя: «Пятнадцать вражеских кораблей идут на нас!!!»

Тогда жестокий капитан закричал:

«Дети мои, проявите смелость! И пусть кто-нибудь мне принесёт ... мои коричневые брюки!»

Вопросы:

1. Почему капитан одевал красную кофту?
2. Почему капитан попросил коричневые брюки?

Α. Упражнение

1. βοήθησα - ανησύχησα 2. ρώτησα - κατανόησα 3. μέτρησα - ειδοποίησα 4. μίλησα - εξήγησα 5. περπάτησα - ηρέμησα 6. συνάντησα - οδήγησα 7. συζήτησα - πληροφόρησα 8. πέρασα - αφαίρεσα 9. δίψασα - κάλεσα 10. ξέχασα - μπόρεσα 11. φίλησα - τακτοποίησα 12. κοίταξα - εκτέλεσα

Β. Упражнение

Первая категория			
βοήθησα	πέρασα	παρακάλεσα	ζούληξα
βοήθησες	πέρασες	παρακάλεσες	ζούληξες
βοήθησε	πέρασε	παρακάλεσε	ζούληξε
βοηθήσαμε	περάσαμε	παρακαλέσαμε	ζουλήξαμε
βοηθήσατε	περάσατε	παρακαλέσατε	ζουλήξατε
βοήθησαν	πέρασαν	παρακάλεσαν	ζούληξαν

Вторая категория			
χτύπησα	αποτέλεσα	οδήγησα	συμπόνησα
χτύπησες	αποτέλεσες	οδήγησες	συμπόνησες
χτύπησε	αποτέλεσε	οδήγησε	συμπόνησε
χτυπήσαμε	αποτελέσαμε	οδηγήσαμε	συμπονέσαμε
χτυπήσατε	αποτελέσατε	οδηγήσατε	συμπονέσατε
χτύπησαν	αποτέλεσαν	οδήγησαν	συμπόνησαν

В. Упражнение

1. κολυμπήσαμε 2. μίλησα 3. Ρώτησες 4. κληρονόμησε 5. Πείνασες 6. βούτηξαν 7. Κοίταξα 8. Φόρεσες 9. Περάσαμε 10. προκάλεσαν

Двадцать четвёртый урок

Хрисозлефантинная статуя Афины.

Статуя Афины Парфенос, облицованная слоновой костью и золотом находилась в храме Парфенона и была изготовлена Фидием, принявшимся за работу приблизительно в 446 году и завершившим её на открытие в 438 году до н. э. Речь идёт о гигантской для того времени статуе древнего мира (высотой в 11,7 м), которая известна нам по копиям маленького размера и другим изображениям. С точки зрения техники это было невиданное достижение. На деревянной основе голые части тела были выполнены в слоновой кости (которые можно было легко отделить от основы и взвесить), а одежда и оружие – в золоте. Для сохранения нужной влажности слоновой кости перед статуей был сооружён большой поверхности «резервуар» с водой, высотой в несколько сантиметров. Богиня стояла на высоком пьедестале из тёмного элевсинского мрамора с отчётливыми изображениями из мифа о рождении Пандоры.

Она была стоячей с длинной дорической вуалью, в сандалиях, украшенных сценами битвы между гигантами. В протянутой правой руке – образ Ники (победы) высотой в 1,8 м, а в левой руке – щит и копье. На груди – эгида, а шлем украшен Пигасом и Сфинксом. За щитом – святая змея Акрополя, «домашняя змея». Для статуи Афины было потрачено 40-50 талантов золота, то есть больше чем тонна драгоценного металла. Во время правления Лахари листы золота отсоединили от статуи на расходы войны афинян, но очень скоро статуя была восстановлена. По мнению некоторых исследователей, статуя была вновь сооружена полностью во 2-ом веке до н. э.

Вероятно она была перенесена в Константинополь в 5-ом веке после н. э. и следы статуи пропали.

Вопросы:

1. Опишите статую Афины.

2. Чьей работой являлась статуя Афины и когда она была сооружена?
3. Какова судьба статуи Афины?

Α. Упражнение

1. απάλυνα / επέκτεινα, 2. αποθράσυνα / μεγέθυνα, 3. απομάκρυνα / μόλυνα, 4. διηύθυνα (и διεύθυνα) / παράκανα, 5. διευκόλυνα / πρότεινα, 6. ενθάρρυνα / έκρινα

Β. Упражнение

1. αποξήρανα / κόντυνα, 2. γλύκανα / μάκρυνα, 3. επισήμανα / μίκρυνα, 4. ζέστανα / ομόρφυνα, 5. θέρμανα / πλάτυνα, 6. πίκρανα / πάχυνα.

Β. Упражнение

1. λάνσαρα / ανέβαλα, 2. πάρκαρα / πήγα, 3. ενδιέφερα / έβαλα, 4. προσ(έ)φερα / έβγαλα, 5. φρέσκαρα / είδα, 6. φίλτραρα / έκανα, 7. κατάφερα / πήρα, 8. μετέφερα / είπα, 9. προανέφερα / έφαγα, 10. πρόφερα / έφυγα, 11. φλέρταρα / έμεινα.

Γ. Упражнение

βρήκα	έπαθα	ήπια	έλαβα
βρήκες	έπαθες	ήπιες	έλαβες
βρήκε	έπαθε	ήπιε	έλαβε
βρήκαμε	πάθαμε	ήπιαμε	λάβαμε
βρήκατε	πάθατε	ήπιατε	λάβατε
βρήκαν	έπαθαν	ήπιαν	έλαβαν

Δ. Упражнение

1. απομάκρυνα / διεύρυνα, 2. ενέκρινα / έκλινα, 3. κατάλαβα / ζέστανα, 4. κατέλαβα / ομόρφυνα, 5. επανέλαβα / έτυχα, 6. κατάφερα / έπαθα, 7. έκρινα / δημοσίευσα, 8. ξέπλυνα / βγήκα, 9. πήρα / μπήκα, 10. παρέσυρα / ανέβηκα, 11. περίμενα / θέλησα, 12. πέτυχα / ήπια, 13. κατέφυγα / έστειλα, 14. υπέβαλα / υπερέβαλα.

Ε. Упражнение

1. Βυήκες, 2. έμεινε, 3. πήραν, 4. ήπια, 5. βρήκε, 6. έφυγα.

Ж. Упражнение

εν. αρ. / ед.ч.			
	αρ. / м.р.	θηλ. / ж.р.	ουδ. / ср.р.
ον.	ο πεισματάρης	η πεισματάρα	το πεισματάριко
γεν.	του πεισματάρη	της πεισματάρας	του πεισματάριку
αιτ.	τον πεισματάρη	την πεισματάρα	το πεισματάριко
κληт.	---- πεισματάρη	---- πεισματάρα	---- πεισματάριко
πληθ. αρ. / мн.ч.			
ον.	οι πεισματάρηδες	οι πεισματάρες	τα πεισματάρικα
γεν.	των πεισματάρηδων	των πεισματάρηδων	των πεισματάρικων
αιт.	τους πεισματάρηδες	τις πεισματάρες	τα πεισματάρικα
κληт.	---- πεισματάρηδες	---- πεισματάρες	---- πεισματάρικα

З. Упражнение

1. τεμπέλης 2. πεισματάρης 3. ζηλιάρης 4. πεισματάρα 5. φοβητσιάρα

И. Упражнение

1-κ / 2-α / 3-ι / 4-β / 5-θ / 6-γ / 7-δ / 8-ε / 9-ζ / 10-η

Двадцать пятый урок**История вина.**

История вина теряется в глубине веков.

В «Рождении» Ной, как только прекратился потоп и спустилась вода, поспешил посадить виноградные лозы.

Греки связали вино с поклонением богу Дионису или Вакху, а Египтяне с богом Осирисом.

Индийцы, по словам «распорядителя» Александра Македонского Хариса Митилинеоса, почитали одного бога, который назывался Сороадиос, а на греческом языке означает «винодел».

Феопомп говорит, что первые жители острова Хиос посадили и развели виноградные лозы, делая чёрное вино. Но искусство вина они узнали от Инопиона, сына Диониса, который поехал на остров Хиос для того, чтобы передать свои знания о секрете вина, избранным бога.

Конечно же никто не сомневается о пользе вина: «Да и тебе будет польза, если выпьешь,» - пишет Гомер.

И трагик Софокл не упустил случая восхвалить вино: «Опьянение – это лекарство от несчастья.»

Вопросы:

1. С каким богом связали греки вино?
2. Кто передал секреты вина жителям Хиоса?

3. *Какие поэты восхваляют вино?*

Α. Упражнение

εγώ	βάφτηκα	δυσκολεύτηκα	αγωνίστηκα
εσύ	βάφτηκες	δυσκολεύτηκες	αγωνίστηκες
αυτός	βάφτηκε	δυσκολεύτηκε	αγωνίστηκε
αυτή			
αυτό			
εμείς	βαφτήκαμε	δυσκολευτήκαμε	αγωνιστήκαμε
εσείς	βαφτήκατε	δυσκολευτήκατε	αγωνιστήκατε
αυτοί	βάφτηκαν	δυσκολεύτηκαν	αγωνίστηκαν
αυτές			
αυτά			

Β. Упражнение

1. δόθηκε 2. επιβαρύνθηκε 3. ζεσταθήκαμε 4. πνίγηκε 5. αρωματίστηκε – στολίστηκε 6. βράχηκαν 7. εξετάστηκε 8. παντρεύτηκε

Β. Упражнение

1. διορθώνονται 2. πιάνεται 3. εργάζεται 4. πείθεται 5. εξετάζονται 6. ντύνομαι 7. επιβαρύνεται 8. σκέφτεσαι 9. χτενίζεσαι 10. ξυρίζεται – κόβεται

Γ. Упражнение

1-θ / 2-α / 3-η / 4-ζ / 5-β / 6-δ / 7-ε / 8-γ

Двадцать шестой урок**Мокрые или сухие?**

Жил-был лентяй, один из самых больших лентяев в мире. Бессовестный боялся работы так, как не боялся дьявола. Если дать ему хлеб – он ест, если же не дать – может издохнуть с голода.

Однажды, когда уже было закатилось солнце, он ещё не съел ни крошки.

На следующий день чтоб голод не заставил его работать, он решил притвориться мёртвым. «Пусть лучше меня похоронят, - сказал он про себя, - чем стану работать».

Увидели его соседи лежащим на матрасе, решили, что он умер, и позвали попов, чтоб те его похоронили.

По дороге, когда везли останки лентяя, увидела умершего одна женщина, пожалела его и сказала: «Бедняжка, с голоду умер. Если б я знала, послала бы ему несколько сухарей».

Лентяй в гробу, как только услышал слова пожалевшей его женщины, открыл глаза и спросил:

- Μοκρύνε ήλι συχίε?

- Συχίε, - γοοορίτ έμυ γένυινα.

- Α, τογδα οτπεοαίτε, ποпы, οτπεοαίτε, - γοοορίτ λέντιαί ή ζακρύοαετ σοοί γλαζα.

Несчастный предпочёл чтоб его похоронили живым, нежели потрудиться и смочить сухари.

Вопросы: Почему лентяй предпочёл умереть?

Α. Уπραιοηνίε

1. δημιουργήθηκε 2. Περιπλανήθηκα 3. πουλήθηκε 4. φοβήθηκα 5. διατηρήθηκαν 6. Θυμήθηκες 7. γεννήθηκε 8. Τηλεφωνηθήκαμε 9. Συναντήθηκαν

Β. Уπραιοηνίε

εγώ	γεννήθηκα	αφαιρέθηκα	κοιμήθηκα
εσύ	γεννήθηκες	αφαιρέθηκες	κοιμήθηκες
αυτός	γεννήθηκε	αφαιρέθηκε	κοιμήθηκε
αυτή			
αυτό			
εμείς	γεννηθήκαμε	αφαιρεθήκαμε	κοιμηθήκαμε
εσείς	γεννηθήκατε	αφαιρεθήκατε	κοιμηθήκατε
αυτοί	γεννήθηκαν	αφαιρέθηκαν	κοιμήθηκαν
αυτές			
αυτά			

Β. Уπραιοηνίε

1. δικαιολογηθήκατε 2. γελάστηκαν 3. βοηθηθήκαμε 4. απειληθήκατε 5. θυμήθηκαν 6. λυπηθήκαμε 7. κεραστήκατε 8. ξεχάστηκαν 9. ειδοποιηθήκαμε 10. ταλαιπωρηθήκατε 11. τιμωρήθηκαν 12. βοηθηθήκαμε

Γ. Уπραιοηνίε

Χθες σηκώθηκα στις 7 η ώρα. Ντύθηκα γρήγορα. Πλύθηκα. Πήγα στη δουλειά. Εργάστηκα έως τις 3μ.μ. Ξεκουράστηκα έως τις 6μ.μ. και ύστερα βγήκα βόλτα.

Д. Упражнение

1. Εμένα 2. Εμένα 3. Αυτούς 4. Εσάς 5. Εμάς

Ε. Упражнение

1. Ναι, το στόλισα. 2. Ναι, την αγάλω. 3. Ναι, την είδα. 4. Ναι, τα τάισα. 5. Ναι, τα πότισα. 6. Ναι, σου είπα την αλήθεια.

Двадцать седьмой урок**Κносс.**

Κносс находится в пяти километрах от Ираклиона. Этот город был столицей могущественного и легендарного царя Миноса. Минос, сын Зевса, был самым мудрым законодателем и самым справедливым царём. Он превратил Крит в прославленное и могущественное морское царство.

Κносский дворец, говорят, был сооружён выдающимся инженером того времени – Дедалом – был многоэтажным и состоял из 1200 комнат. В нём находились приёмные и залы заседаний, спальни, ванны, казармы и амбары, которые выделялись своей роскошью и красотой. Дворец был разрушен землетрясениями и пожарами, был засыпан землёй окружающих гор, и таким образом много веков минойская культура была неизвестна.

В начале века благодаря раскопкам английского археолога Эванса были раскопаны руины дворца и была обнаружена минойская культура.

Посещающие Κносс могут любоваться превосходными фресками дворца, роскошными ваннами, отличной водопроводной системой с прекрасной канализацией, а также замечательным освещением дворца.

В Κноссе кроме дворца были найдены царские могилы и разные находки из серебра и золота, алебаstra и слоновой кости. Всё это находится в музее города Ираклиона, где собираются каждый день сотни посетителей, коренных жителей и иностранцев. У посетителей Κносс оставляет великолепное впечатление и свидетельствует о том, что там жил богатый, цивилизованный народ.

Вопросы:

1. Кто являлся соорудителем Κносского дворца?
2. Когда и кем были найдены руины дворца?
3. Что ещё было найдено кроме дворца в Κноссе?

Α. Упражнение

1. παίζω, θα παίξω 2. θα ράβω, θα ράψω 3. πληρώνω, θα πληρώσω 4. σβήνω, θα σβήνω 5. θα βήχω, θα βήξω 6. δείχνω, θα δείχνω 7. σηκώνω, θα σηκώσω 8. ψήνω, θα ψήνω 9. θα διαβάζω, θα διαβάσω 10. δουλεύω, θα δουλέψω 11. ντύνω, θα ντύσω

Β. Упражнение

1. υπήρξα / θα υπάρξω 2. διάβασαν / θα διαβάσουν 3. έκρυπα / θα κρύψω 4. άναψε / θα ανάψει 5. ντύσαμε / θα ντύσουμε 6. έριξαν / θα ρίξουν 7. άρχισες / θα αρχίσεις 8. έγραψε / θα γράψει 9. διαλέξατε / θα διαλέξετε 10. αποφάσισες / θα αποφασίσεις 11. έβρεξε / θα βρέξει

Β. Упражнение

1. θα ψωνίσουμε 2. θα γράψεις 3. θα βλέπω 4. θα διαβάσει 5. θα φτάσουμε 6. θα ταξιδέψω 7. θα πληρώσετε 8. θα ρίχνεις 9. Θα ... περιμένω

Γ. Упражнение

εγώ	θα ντυθώ	θα τρελαθώ	θα δεχτώ
εσύ	θα ντυθείς	θα τρελαθείς	θα δεχτείς
αυτός	θα ντυθεί	θα τρελαθεί	θα δεχτεί
αυτή			
αυτό			
εμείς	θα ντυθούμε	θα τρελαθούμε	θα δεχτούμε
εσείς	θα ντυθείτε	θα τρελαθείτε	θα δεχτείτε
αυτοί	θα ντυθούν	θα τρελαθούν	θα δεχτούν
αυτές			
αυτά			

Д. Упражнение

1. θα δεχτώ 2. θα μολυνθεί 3. θα δανειστώ 4. θα σηκωθώ 5. Θα φανώ 6. Θα έρθω 7. θα χαρώ 8. θα ντυθεί

Ε. Упражнение

1-η / 2-α / 3-ζ / 4-β / 5-δ / 6-γ / 7-ε

Двадцать восьмой урок

Шелкоткацкая фабрика.

В 1833 году датский архитектор Христиан Хансен начал сооружать в районе Метаксургио (шелкоткацкая фабрика) продолговатое и простое здание, предназначенное для Торгового центра. Владелец здания, Георгий Катакузинос, рассчитывал, что расположение нового городского центра в районе Керамикос, по планам Баварского архитектора Кленце, было бы в пользу наибольшего района. Но постройка здания не была завершена, и городской центр был перенесён в район площади Синдаγμα.

Незаконченное здание, возвышавшееся на бесплодной земле, было перестроено в 1853 году и проработало удачно как шелкоткацкая фабрика до 1875 года. Она являлась первой паровой фабрикой в Греции. В 80ые годы (19 века) здание было вновь переделано в комплекс двухэтажных помещений с явными элементами неоклассицизма.

В 1993 году комплекс перешёл во владение афинского дима.

Вопросы:

1. *Каков был план владельца здания Георгия Кандакузиноса?*
2. *В конце концов как действовало здание?*
3. *Кто является сегодня владельцем здания?*

Α. Упражнение

θα αργήσω	θα σχολάσω	θα τραβήξω	θα μπορέσω
θα αργήσεις	θα σχολάσεις	θα τραβήξεις	θα μπορέσεις
θα αργήσει	θα σχολάσει	θα τραβήξει	θα μπορέσει
θα αργήσουμε	θα σχολάσουμε	θα τραβήξουμε	θα μπορέσουμε
θα αργήσετε	θα σχολάσετε	θα τραβήξετε	θα μπορέσετε
θα αργήσουν	θα σχολάσουν	θα τραβήξουν	θα μπορέσουν

Β. Упражнение

1. βοήθησες / θα βοηθήσεις 2. αργήσαμε / θα αργήσουμε 3. τραγούδησαν / θα τραγουδήσουν 4. οδήγησα / θα οδηγήσω 5. τράβηξε / θα τραβήξει 6. προκαλέσατε / θα προκαλέσετε 7. διάρκεσαν / θα διαρκέσουν 8. συγχώρησες / θα συγχωρήσεις 9. επέδρασε / θα επιδράσει 10. χειρουργήσατε / θα χειρουργήσετε 11. χαμογέλασαν / θα χαμογελάσουν

Γ. Упражнение

1. θα γλεντήσουμε, 2. θα ξυπνήσω, 3. Θα φορέσω, 4. θα περάσουμε / θα αγοράσουμε, 5. θα μετρήσει 6. θα φιλοξενήσει

Γ. Упражнение

1. θα εκτελεστώ / θα φορεθώ 2. θα απειληθώ / θα λυπηθώ 3. θα κοιμηθώ / θα θυμηθώ 4. θα φοβηθώ / θα κατηγορηθώ 5. θα βαρεθώ / θα ταλαιπωρηθώ 6. θα εξααιρεθώ / θα ειδοποιηθώ

Δ. Упражнение

εν. αρ. / εδ. ч.			
пад.	αρ. / м. р.	θηλ. / ж. р.	ουδ. / ср. р.
ον./им.	ο συνεχής	η συνεχής	το συνεχές
γεν./род.	(του συνεχούς)	(της συνεχούς)	(του συνεχούς)
αιτ./вин.	το συνεχή	τη συνεχή	το συνεχές
κλ./зв.	- συνεχή(ς)	- συνεχής	- συνεχές
πληθ. αρ. / μн. ч.			
ον./им.	οι συνεχείς	οι συνεχείς	τα συνεχή
γεν./род.	των συνεχών	των συνεχών	των συνεχών
αιτ./вин.	τους συνεχείς	τις συνεχείς	τα συνεχή
κλ./зв.	- συνεχείς	- συνεχείς	- συνεχή

Ε. Упражнение

1. συγγενείς 2. συνεπής 3. επιμελής 4. αγωνιώδη 5. βραχώδεις 6. ευτυχής 7. αξιοπρεπής 8. διεθνές 9. τριμελής

Ζ. Упражнение

1. Πολύς 2. πολλούς 3. πολλά 4. πολλά 5. πολλά 6. πολλά 7. πολύ 8. πολλή

3. Упражнение

1. γκρι 2. ροζ 3. λουξ 4. σικ 5. ριγέ 6. μπλε 7. μοβ 8 μπεζ

Двадцать девятый урок
Μёд.

Так как сахар был неизвестен древним людям мёд являлся необходимым ежедневным питанием.

Древние люди верили, что мёд падал с неба с утренней росой, на цветы и листья, и оттуда его собирали пчёлы. Это мнение, которое сегодня могли бы характеризовать как наивное, подчеркнул и римский поэт Виргилий, который называл мёд «божьим даром».

Никто, конечно же, не игнорировал питательные свойства мёда, поэтому в любом случае слышалась только похвала. И в особенности воспевали мёд Аттики, замечательный мёд из тимьяна.

Пчеловодство же расцветало во многих местах.

Часто древние люди наполняли большие амфоры с мёдом, смешивали его с вином, чтобы сделать возлияние как в честь богов, которых почитали, так и в честь душ умерших.

Сладость мёда воспевал и Феокрит, представитель буколической поэзии из Сиракуз, писавший на дорическом диалекте гимны, эпиграммы и буколические идиллии:

«Полон мёда сладкого пусть будет твой рот, Фирси, и сладчайшего инжира Эгила; ты превосходишь стрекозу в его прекрасной песне».

Вопросы:

1. Во что верили древние люди по отношению к мёду?
2. Кто из древних поэтов восхвалял мёд?

Α. Упражнение

1. σε 2. προς 3. με 4. Ως 5. μέχρι 6. ίσαμε 7. από ... έως 8. από 9. ανά 10. κατά 11. παρά 12. Μετά 13. χωρίς 14. από ... έως 15. παρά 16. δίχως

Β. Упражнение

1. στον τοίχο 2. κάτω στο πάτωμα 3. πίσω από το γραφείο 4. μπροστά στο Μουσείο 5. κάτω από το θρανίο 6. πάνω στο κομοδίνο 7. μέσα στην τσάντα 8. μπροστά από το Πανεπιστήμιο 9. πάνω από το τραπέζι 10. δίπλα στο τζάκι 11. μέσα από πολλούς κόπους 12. μέσα στο δωμάτιο 13. δίπλα στο Διονύση 14. μέσα από το δωμάτιο

Γ. Упражнение

1) Γιατί 2) για τη 3) Γιατί 4) για τη 5) για τη 6) γιατί 7) Γιατί 8) για τη 9) γιατί

Тридцатый урок

Πослание Ибрагима паши о сдаче Мегало Спилео (Большая Пещера).

Любезнейший игумен и все остальные попы и монахи Мегало Спилео (Большой Пещеры),

Хочу вам сообщить, что прибыли мы с его высочеством Ибрагимом пашой, с господином нашим, на равнину в Калаврите и уже находимся здесь четыре дня, у нас большая орда и мы хорошо подготовлены к осаде монастыря Мегало Спилео. Вскоре мы ждём пушки, бомбы, и у нас достаточно орудия на месяца, а через день или два можем начать и осаду монастыря. Этим письмом я вас призываю пожалеть монастырь, и так как всё это время он не был разрушен пусть и

сейчас не будет разрушен. К тому же самые глупые из вас покорились нашему господину и спасли свои деревни, и народ, и их жизни, и их имущества.

Итак, вы разумнее тех, и должны обдумать хорошо каждую деталь. Не пишу вам более, если хотите можете почитать письмо моего друга Фотилы, который вам хочет посоветовать. Игумен, ты должен обдумать то, что это восстание греков не увенчается успехом, и так как ты сообразительный, подумай хорошо, конец не будет хорошим и ты будешь побеждён. Ты должен знать, что пишу я вам после указа его высочества господина нашего и вы должны мне ответить на моё письмо.

САМИ ЭФЕНДИС
СΕΓΝΕΖΤΙΠΙ ΕΦΕΝΔΙΣ

21 июня 1827 г.

Вопросы:

1. *О чём говорится в письме Ибрагима паши?*
2. *Какова угроза в случае непослушания?*

Α. Упражнение

Ответы смотрите в таблице урока.

Β. Упражнение

1. Это лекарство вам прописал врач для определённой проблемы. Вы не должны давать его другим людям или использовать для каких-либо других заболеваний, прежде чем не посоветуетесь с врачом.
2. Не храните лекарство в шкафчиках бани, так как жара и влага могут изменить его химический состав.

Γ. Упражнение

Ответы смотрите в таблице урока.

Δ. Упражнение

1. Храните лекарство при комнатной температуре (15-30°C)
2. Храните лекарство далеко от детей.

Ε. Упражнение

1-ζ / 2-α / 3-θ / 4-ε / 5-β / 6-γ / 7-δ / 8-η

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ / ПОВΤОРЕНИЕ

Α. Упражнение

εν. αρ. / ед. ч.			
ον./им.	το φοβιτσιάρικο παιδί	η φρέσκια ντομάτα	ο διεθνής οργανισμός
γεν./род.	του φοβιτσιάρικου παιδιού	της φρέσκιας ντομάτας	του διεθνούς οργανισμού
αιτ./вин.	το φοβιτσιάρικο παιδί	τη φρέσκια ντομάτα	το διεθνή οργανισμό
κλ./зв.	-- φοβιτσιάρικο παιδί	-- φρέσκια ντομάτα	-- διεθνή οργανισμέ
πληθ. αρ. / мн. ч.			
ον./им.	τα φοβιτσιάρικα παιδιά	οι φρέσκες ντομάτες	οι διεθνείς οργανισμοί
γεν./род.	των φοβιτσιάρικων παιδιών	των φρέσκων ντοματών	των διεθνών οργανισμών
αιτ./вин.	τα φοβιτσιάρικα παιδιά	τις φρέσκες ντομάτες	τους διεθνείς οργανισμούς
κλ./зв.	-- φοβιτσιάρικα παιδιά	-- φρέσκες ντομάτες	-- διεθνείς οργανισμοί

Β. Упражнение

1. η κρύα νύχτα - της κρύας νύχτας - την κρύα νύχτα - --κρύα νύχτα / οι κρύες νύχτες - των κρύων νυχτών - τις κρύες νύχτες - --κρύες νύχτες, 2. η πολλή ζέστη - της πολλής ζέστης - την πολλή ζέστη --πολλή ζέστη / οι πολλές ζέστες - των πολλών ζεστών - τις πολλές ζέστες --πολλές ζέστες, 3. ο ζηλιάρης άντρας - του ζηλιάρη άντρα - το ζηλιάρη άντρα - --ζηλιάρη άντρα / οι ζηλιάρηδες άντρες - των ζηλιάρηδων αντρών - τους ζηλιάρηδες άντρες - --ζηλιάρηδες άντρες, 4. το ασθενές φύλο - του ασθενούς φύλου - το ασθενές φύλο - --ασθενές φύλο / τα ασθενή φύλα - των ασθενών φύλων - τα ασθενή φύλα - --ασθενή φύλα, 5. η μπεζ φούστα - της μπεζ φούστας - την μπεζ φούστα - --μπεζ φούστα / οι μπεζ φούστες - των μπεζ φούστων - τις μπεζ φούστες - --μπεζ φούστες.

Β. Упражнение

1. Έφτιαξες τη βαλίτσα σου; Ναι, την έφτιαξα. 2. Έβγαλες το σκύλο βόλτα; Όχι, δεν τον έβγαλα. 3. Μήπως πατήσατε το κουμπί; Ναι, το πατήσαμε. 4. Ρώτησες τα παιδιά; Όχι, δεν τα ρώτησα. 5. Είδες τους γονείς σου; Όχι, δεν τους είδα.

Γ. Упражнение

1. αναγνωρίστηκε, 2. άλλαξε, 3. ξεχάστηκε, 4. χάθηκε, 5. απέρριψε, 6. διάλεξε, 7. χτύπησε... άνοιξε, 8. φυλακίστηκε, 9. έλυσε, 10. καταδικάστηκε.

Δ. Упражнение

1. θα διεκδικώ / θα διεκδικήσω, 2. θα λούζομαι / θα λουστώ, 3. θα μαθαίνω / θα μάθω, 4. θα αρραβωνιάζομαι / θα αρραβωνιαστώ, 5. θα μεταθέτω / θα μετατεθώ, 6. θα είμαι / θα είμαι, 7. θα έρχομαι / θα έρθω, 8. θα μπανίζω / θα μπανίσω, 9. θα καίγομαι / θα καώ, 10. θα βάζω / θα βάλω, 11. θα μετακινώ / θα μετακινήσω, 12. θα εξοφλώ / θα εξοφλήσω, 13. θα κρατιέμαι / θα κρατηθώ, 14. θα βουτώ / θα βουτήξω, 15. θα γίνομαι / θα γίνω.

Ε. Упражнение

1. μπήκαμε 2. ανέβηκε 3. Ήξερα 4. έψαχνα 5. κάλυψε 6. πρόβαλλαν 7. πήγα 8. απάγγειλαν

Ж. Упражнение

1. έφτιαχνα / έφτιάξα, 2. πάλευα / πάλεψα, 3. απαγόρευα / απαγόρευσα, 4. κανόνιζα / κανόνισα, 5. λάτρευα / λάτρεψα, 6. έλιωνα / έλιωσα, 7. έδιωχνα / έδιώξα, 8. έφερνα / έφερα, 9. αθώωνα / αθώωσα, 10. ανέβαινα / ανέβηκα.

Тридцать первый урок
Ответ монахов на письмо Ибрагима.

Ваше Высочество Руководитель Турецких Орудий, здравствуй, Получили мы твоё письмо и прочитали всё, что ты нам написал. Мы знаем, что ты на равнине в Калаврите уже много дней, и что есть у тебя все средства для войны. Мы не можем вам покориться, так как поклялись в верности, или будем освобождены, или погибнем воюя. И никак нельзя нам нарушить святую клятву нашей родине. Однако же мы тебе советуем идти сражаться в других местах, потому что если будешь воевать с нами и победишь нас – это беда небольшая, так как победишь попов, а если же ты будешь побеждён, во что мы верим с помощью Господа Бога, так как и место у нас хорошее, тогда позор тебе, и тогда греки воодушевлятся и будут тебя преследовать повсюду. Это наш тебе совет, а ты как рассудительный поступай так как ты думаешь. Есть у нас и письмо Парламента, и главнокомандующего Феодоро Колокотрони, что в любом случае он нам подошлёт помощь, храбрецов и продовольствие, и будем либо освобождены, либо умрём, согласно святой клятве родине.

ДАΜΑΣΚΙΝΟС, Игумен,
попы и монахи

22 июня 1827 г., Мега Спилеон.

Вопросы:

1. Каков был ответ на письмо Ибрагима паши?
2. От кого ждали помощи попы и монахи?

Α. Упражнение

1. άφησα / θα αφήσω / έχω αφήσει 2. έμαθε / θα μάθει / έχει μάθει 3. μείναμε / θα μείνουμε / έχουμε μείνει 4. ματιάσατε / θα ματιάσετε / έχετε ματιάσει 5. κέρδισαν / θα κερδίσουν / έχουν κερδίσει 6. έφτασα / θα φτάσω / έχω φτάσει 7. λύγισες / θα λυγίσεις / έχεις λυγίσει 8. έτρεξε / θα τρέξει / έχει τρέξει

Β. Упражнение

1. άκουσα / έχω ακούσει 2. έκλεισα / έχω κλείσει 3. έκλινα / έχω κλίνει 4. έντυσα / έχω ντύσει 5. έδωσα / έχω δώσει 6. ταξίδεψα / έχω ταξιδέψει 7. έκοψα / έχω κόψει 8. μάζεψα / έχω μαζέψει 9. μαγειρέψα / έχω μαγειρέψει 10. καταδιώξα / έχω καταδιώξει 11. έτρεξα / έχω τρέξει 12. φώναξα / έχω φωνάξει 13. έριξα / έχω ρίξει 14. έβρεξα / έχω βρέξει 15. απέφυγα / έχω αποφύγει 16. έφερα / έχω φέρει 17. είδα / έχω δει 18. είπα / έχω πει 19. ήπια / έχω πιει 20. έφαγα / έχω φάει

Β. Упражнение

1. Έχεις κλείσει 2. έχει ξοδέψει 3. Έχουμε αγοράσει 4. έχουν τελειώσει 5. Έχεις αφήσει 6. Έχετε δοκιμάσει 7. Έχεις κερδίσει 8. Έχουμε αρχίσει 9. Έχουν αποφασίσει 10. Έχω φωνάξει

Γ. Упражнение

εγώ	έχω σκεφτεί	έχω γευτεί	έχω δεχτεί
εσύ	έχεις σκεφτεί	έχεις γευτεί	έχεις δεχτεί
αυτός	έχει σκεφτεί	έχει γευτεί	έχει δεχτεί
αυτή			
αυτό			
εμείς	έχουμε σκεφτεί	έχουμε γευτεί	έχουμε δεχτεί
εσείς	έχετε σκεφτεί	έχετε γευτεί	έχετε δεχτεί
αυτοί	έχουν σκεφτεί	έχουν γευτεί	έχουν δεχτεί
αυτές			
αυτά			

Δ. Упражнение

1. σηκώνομαι, έχω σηκωθεί 2. ζεστάθηκα, έχω ζεσταθεί 3. πικραίνομαι, έχω πικραθεί 4. αφήνομαι, έχω αφεθεί 5. βρέθηκα, έχω βρεθεί 6. βάφτηκα, έχω βαφτεί 7. σκέφτηκα, έχω σκεφτεί 8. κρύβομαι, έχω κρυφτεί 9. επισκέφτηκα, έχω επισκεφτεί 10. εργάστηκα, έχω εργαστεί 11. ετοιμάζομαι, έχω ετοιμαστεί

12. μυρίστηκα, έχω μυριστεί 13. ξυρίζομαι, έχω ξυριστεί 14. χτενίστηκα, έχω χτενιστεί 15. διαλέγομαι, έχω διαλεχτεί 16. μπλέχτηκα, έχω μπλεχτεί 17. δέχομαι, έχω δεχτεί 18. κοιτάχτηκα, έχω κοιταχτεί 19. διδάσκομαι, έχω διδαχτεί 20. βολεύτηκα, έχω βουλευτεί 21. γεύομαι, έχω γευτεί 22. γοητεύτηκα, έχω γοητευτεί 23. μαγεύομαι, έχω μαγευτεί 24. μαζεύτηκα, έχω μαζευτεί 25. απομακρύνομαι, έχω απομακρυνθεί 26. επιβαρύνθηκα, έχω επιβαρυνθεί 27. αισθάνομαι, έχω αισθανθεί 28. απολυμάνθηκα, έχω απολυμανθεί 29. θερμαίνομαι, έχω θερμανθεί 30. τράπηκα, έχω τραπεί 31. τρέφομαι, έχω τραφεί 32. ντράπηκα, έχω ντραπεί 33. φαίνομαι, έχω φανεί 34. χάρηκα, έχω χαρεί

Тридцать второй урок

Эль Греко, архангел экстаза.

Осеннее утро, как и все другие. Октябрь 1567 года, большая галера раскрывала свои паруса. Галера отправлялась в Венецию, куда и прибыла через месяц. На фальшборте корабля молодой человек двадцати шести лет смотрел на Кандию и на её зелёные холмы в последний раз. Он уезжал, следуя своей судьбе, чтоб стать одним из великих художников всех времён. Имя его Доминикос Феотокопулос.

Доминикос Феотокопулос родился в 1541 году в городе Ираклион, в то время называвшийся Кандией, в мелкобуржуазной семье, подданных Венеции. Феотокопулос в Кандии сталкивается с византийским и западным искусством. Начал он, как и все: учеником в мастерских иконописцев, чистил кисточки, растирал краски, варил клей, готовил лак, а позже копировал оригинальные работы его иконописцев-учителей.

В мокрых улочках Венеции видим Феотокопулоса учеником в мастерской рядом с восьмидесятилетним и прославленным Тициано. Спустя три года Феотокопулос переберётся в Рим, где и войдёт в круг испанских дворян. Условия для молодого художника ухудшаются, когда он публично выражает своё разногласие о Втором Пришествии Михаила Ангела. После Рима и некоторого времени проведшего в Мадриде, Феотокопулос поселился навсегда в Толедо, в 1577 году. Здесь Эль Греко развернёт всю живописную гениальность, творя работы для королей, частных лиц, для церквей и монастырей. В Толедо у Феотокопулоса родится ребёнок от Херонимы де Лас Куэвас, от женщины с которой он прожил целых 37 лет, до самой смерти, и на которой он никогда не женился. Почему не женился остаётся нераскрытой тайной. Эта загадочная женщина, не завоевавшая титула супруги художника, завоевала благодаря его кисти вечность на картине «Женщина с горностаем». 7 апреля 1614 года Доминикос Феотокопулос покинет своё тело на холодной земле Толедо, в то время как душа его поднимается ввысь с весенним морозящим дождём в тёплые объятия Бога.

Вопросы:

1. Кем был Доминикос Феотокопулос?
2. Каково было происхождение Доминикоса Феотокопулоса?
3. Каково было семейное положение Доминикоса Феотокопулоса?

Α. Упражнение

1. μίλησα / έχω μιλήσει 2. ξεκίνησα / έχω ξεκινήσει 3. περπάτησα / έχω περπατήσει 4. πούλησα / έχω πουλήσει 5. συνάντησα / έχω συναντήσει 6. διαίρεσα / έχω διαιρέσει 7. κάλεσα / έχω καλέσει 8. μπόρεσα / έχω μπορέσει 9. παρακάλεσα / έχω παρακαλέσει 10. συγχώρεσα (συγχώρησα) / έχω συγχωρέσει (συγχωρήσει) 11. γέλασα / έχω γελάσει 12. δίψασα / έχω διψάσει 13. ξέχασα / έχω ξεχάσει 14. πείνασα / έχω πεινάσει 15. πέρασα / έχω περάσει 16. τράβηξα / έχω τραβήξει 17. φύσηξα / έχω φυσήξει 18. πέταξα / έχω πετάξει 19. κοίταξα / έχω κοιτάξει 20. μέθυσα / έχω μεθύσει

Β. Упражнение

1. έχει κρατήσει 2. έχω κολυμπήσει 3. έχει χτυπήσει 4. έχει προκαλέσει 5. έχει χαλάσει

Β. Упражнение

1. ειδοποιήθηκα / έχω ειδοποιηθεί 2. στενοχωρήθηκα (и στενοχωρέθηκα) / έχω στενοχωρηθεί (и στενοχωρεθεί) 3. ικανοποιήθηκα / έχω ικανοποιηθεί 4. οδηγήθηκα / έχω οδηγηθεί 5. χειρουργήθηκα / έχω χειρουργηθεί 6. δικαιολογήθηκα / έχω δικαιολογηθεί 7. πληροφορήθηκα / έχω πληροφορηθεί 8. στερήθηκα / έχω στερηθεί 9. ταλαιπωρήθηκα / έχω ταλαιπωρηθεί 10. βαρέθηκα / έχω βαρεθεί 11. εξαιρέθηκα / έχω εξαιρεθεί 12. παραπονέθηκα / έχω παραπονεθεί 13. συγχωρέθηκα (и συγχωρήθηκα) / έχω συγχωρεθεί (и συγχωρηθεί) 14. φορέθηκα / έχω φορεθεί 15. κεράστηκα / έχω κεραστεί 16. κρεμάστηκα / έχω κρεμαστεί 17. ξεπεράστηκα / έχω ξεπεραστεί 18. ξεχάστηκα / έχω ξεχαστεί 19. βαστάχτηκα / έχω βασταχτεί 20. κοιτάχτηκα / έχω κοιταχτεί 21. τραβήχτηκα / έχω τραβηχτεί

Γ. Упражнение

1. έχει ταλαιπωρηθεί 2. έχουν φιληθεί 3. έχουν βοηθηθεί 4. Έχει παραπονεθεί 5. έχω κοιμηθεί 6. έχουν ειδοποιηθεί 7. έχουν ξεχαστεί 8. Έχει αφαιρεθεί

Δ. Упражнение

1-κ / 2-ε / 3-α / 4-ι / 5-θ / 6-β / 7-γ / 8-δ / 9-ζ / 10-η

Тридцать третий урок

Эль Греко, архангел экстаза. (продолжение)

Нет такого учения в живописи, которое могло бы совершенно кодифицировать работы Феотокопулоса. Художник использовал и византийское схематизирование, и яркие цвета итальянского искусства, и голландскую портретную живопись. Результатом получилось уникальное искусство. В его работах раскрывается живопись, в которой сосуществуют земное и превышающее. Толедо священнодейственных небес и остроконечных холмов было подходящим местом для того, чтоб выразила душа Феотокопулоса силы, которые её потрясают.

Греко не забыл никогда Грецию и Крит. «Доминикос Феотокопулос Крис» подписывал он свои работы, видимо сладкий свет острова следовал за ним и в Испании. Однако же на Крите есть только одна его картина (в историческом музее в городе Ираклионе), Вид горы Синая, одна из ранних его работ, со времени его работы в Венеции. Порфира Христа, волшебный сон погребения графа Оргафа, слёзы Святого Петра, тоска Святого Себастьяна в момент гибели от стрел страсти, Мария-Магдалина всех потерянных страстей, все шедевры великого грека находятся в других местах. Но даже и так, где бы ни находилась живопись Феотокопулоса – это радость взгляда, встретившаяся с мечтой. И будучи мутной она прояснилась. Часовня, которая всегда будет угрюмой, тяжёлая дверь будет открытой, и при неярком свете свечей будут оживать чудеса. Пальцы францисканцев-монахов будут еле шевелиться, взволнованный Христос будет шагать, ангелы, похожие на движущиеся языки пламени, будут размахивать крыльями в храме. Люди претендуют на вечность и лестница поднимается к небесам. Это кисть художника, соединяющая земляную обувь тела с божественными поцелуями и вечным солнечным светом.

Вопросы:

1. Какому учению следовал художник?
2. Как называются работы великого художника и где они находятся?

Α. Упражнение

1. έβηξα / είχα βήξει 2. έπαιξα / είχα παίξει 3. έδειξα / είχα δείξει 4. κοίταξα / είχα κοιτάξει 5. έτρεξα / είχα τρέξει 6. έραψα / είχα ράψει 7. έβαψα / είχα βάψει 8. έλειψα / είχα λείψει 9. έκρυψα / είχα κρύψει 10. έκοψα / είχα κόψει 11. έλιωσα / είχα λιώσει 12. έπεσα / είχα πέσει 13. ένιωσα / είχα νιώσει 14. έπιασα / είχα πιάσει 15. έκλεισα / είχα κλείσει 16. έκλινα / είχα κλίνει 17. έκρινα / είχα κρίνει 18. έβαλα / είχα βάλει 19. έβαλα / είχα βάλει 20. έπλυνα / είχα πλύνει 21. έστειλα / είχα στείλει 22. έμαθα / είχα μάθει

Б. Упражнение

1. είχε ..... κερδίσει 2. είχε κλείσει 3. είχαμε τελειώσει 4. Είχε γράψει 5. είχα αφήσει 6. είχε δείξει 7. είχε ταξιδέψει

В. Упражнение

1. ζεστάθηκα, είχα ζεσταθεί 2. πικραίνομαι, είχα πικραθεί 3. αφήνομαι, είχα αφεθεί 4. βρέθηκα, είχα βρεθεί 5. βάφτηκα, είχα βαφτεί 6. σκέφτηκα, είχα σκεφτεί 7. εργάστηκα, είχα εργαστεί 8. ετοιμάζομαι, είχα ετοιμαστεί 9. μυρίστηκα, είχα μυριστεί 10. ξυρίζομαι, είχα ξυριστεί 11. χτενίστηκα, είχα χτενιστεί 12. διαλέγομαι, είχα διαλεχτεί 13. μπλέχτηκα, είχα μπλεχτεί 14. δέχομαι, είχα δεχτεί 15. κοιτάχτηκα, είχα κοιταχτεί 16. διδάσκομαι, είχα διδαχτεί 17. βολεύτηκα, είχα βουλευτεί 18. γεύομαι, είχα γευτεί 19. γοητεύτηκα, είχα γοητευτεί 20. μαγεύομαι, είχα μαγευτεί 21. μαζεύτηκα, είχα μαζευτεί 22. απομακρύνομαι, είχα απομακρυνθεί 23. επιβαρύνθηκα, είχα επιβαρυνθεί 24. αισθάνομαι, είχα αισθανθεί 25. απολυμάνθηκα, είχα απολυμανθεί 26. θερμαίνομαι, είχα θερμανθεί 27. τράπηκα, είχα τραπεί 28. τρέφομαι, είχα τραφεί 29. ντράπηκα, είχα ντραπεί 30. φαίνομαι, είχα φανεί 31. χάρηκα, είχα χαρεί

Г. Упражнение

1. είχαν απομακρυνθεί 2. είχε γοητευτεί 3. είχε αποδεχτεί 4. είχαν διδαχτεί

Д. Упражнение

1. εφτάμισι 2. πεντέμισι 3. μιάμιση 4. εξίμισι 5. τεσσερισήμισι 6. δύομισι

Тридцать четвёртый урок

Криминальная задача.

Андреас Дракос ещё не мог понять что произошло. Он был очень расстроен из-за этого события, хотя радовался тому, что избежал опасности, но одновременно был полон стресса, потому что убил человека. Таким образом его настроение стало меняться.

Пуаридис дал ему выместить гнев и потом спросил его с довольно гневным выражением лица о том, как развивались события.

Тот начал рассказывать: «Я и Орест были хорошими друзьями. Мы открыли вдвоём компанию. Однако же наши профессиональные отношения положили конец нашей дружбе. Орест был уверен, что я его не раз обманул в счетах и, что я разбогател за его счёт. Своими подозрениями он сделал мою жизнь несносной, и поэтому я распустил нашу фирму. Он меня никогда за это не простил. Я знал, что он меня ненавидит, но не мог поверить, что он дойдёт до попытки покушения на мою жизнь. Сегодня он неожиданно посетил меня дома. У

него был добродушный вид и спокойный голос. Я подумал, что наверное он пришёл наладить отношения (положить конец нашим спорам). Но внезапно он достал оружие из кармана и направил его на меня. Я старался обороняться, хотя это было безнадежно, и начал бороться с ним. Но Орест поскользнулся и ударил голову. (Пожалуйста) Вот и всё, господин инспектор» - сказал, показывая на охотничью винтовку, - «это ружье, которым он хотел меня убить».

Но Пуаридис покачал головой. Одна подробность из рассказанного Орестом убедила его в том, что Δρακος не сказал правды.

Вопрос: Ο какой подробности упоминает инспектор?

Αντвот на задачу:

Ο επιθεωρητής είδε ότι το όπλο είναι μεγάλου μεγέθους. Δεν θα ήταν δυνατόν να το βγάλει ο νεκρός από την τσέπη του, όπως ισχυρίζεται ο Δράκος.

Инспектор увидел, что оружие было большое. Было невозможно, чтобы убитый достал его из кармана, как утверждает Δρακος.

Α. Упражнение

1. αγάπησα / είχα αγαπήσει 2. απάντησα / είχα απαντήσει 3. απείλησα / είχα απειλήσει 4. γλέντησα / είχα γλεντήσει 5. ζήτησα / είχα ζητήσει 6. παρακάλεσα / είχα παρακαλέσει 7. κάλεσα / είχα καλέσει 8. φόρεσα / είχα φορέσει 9. συγχώρεσα (συγχώρησα) / είχα συγχωρέσει (συγχωρήσει) 10. διαίρεσα / είχα διαιρέσει 11. γέρασα / είχα γεράσει 12. κρέμασα / είχα κρεμάσει 13. πέρασα / είχα περάσει 14. πείνασα / είχα πεινάσει 15. γέλασα / είχα γελάσει 16. κοίταξα / είχα κοιτάξει 17. μέθυσσα / είχα μεθύσει 18. τράβηξα / είχα τραβήξει 19. φύσηξα / είχα φυσήξει

Β. Упражнение

1. είχα φορέσει 2. είχαν τρομοκρατήσει 3. είχε συνειδητοποιήσει 4. είχαμε περάσει 5. Είχαμε γελάσει 6. είχε τραγουδήσει 7. είχε συναντήσει 8. είχα πουλήσει

Β. Упражнение

1. ειδοποιήθηκα / είχα ειδοποιηθεί 2. στενοχωρήθηκα (στενοχωρέθηκα) / είχα στενοχωρηθεί (στενοχωρεθεί) 3. ικανοποιήθηκα / είχα ικανοποιηθεί 4. οδηγήθηκα / είχα οδηγηθεί 5. χειρουργήθηκα / είχα χειρουργηθεί 6. δικαιολογήθηκα / είχα δικαιολογηθεί 7. πληροφορήθηκα / είχα πληροφορηθεί 8. στερήθηκα / είχα στερηθεί 9. ταλαιπωρήθηκα / είχα ταλαιπωρηθεί 10. συγχωρήθηκα (συγχωρέθηκα) / είχα συγχωρηθεί (συγχωρεθεί) 11. βαρέθηκα / είχα βαρεθεί 12. εξαιρέθηκα / είχα εξαιρεθεί 13. παραπονέθηκα / είχα παραπονεθεί 14. φορέθηκα / είχα φορεθεί 15. κεράστηκα / είχα κεραστεί 16. κρεμάστηκα / είχα κρεμαστεί 17. ξεπεράστηκα / είχα ξεπεραστεί 18. ξεχάστηκα / είχα ξεχαστεί 19.

βαστάχτηκα / είχα βασταχτεί 20. κοιτάχτηκα / είχα κοιταχτεί 21.
τραβήχτηκα / είχα τραβηχτεί

Γ. Упражнение

1. Είχα στενοχωρηθεί 2. Είχε συγχωρηθεί 3. είχε φορεθεί 4. Είχε βουτηχτεί

Δ. Упражнение

1. τον ίδιο 2. Μόνος μου 3. Μόνοι τους 4. τα ίδια 5. μόνος σου 6. Την ίδια 7.
μόνο του 8. τους ίδιους

Ε. Упражнение

1. τον εαυτό της 2. του εαυτού σου 3. του εαυτού τους 4. τον εαυτό σου 5.
στον εαυτό σου 6. τον εαυτό της 7. στον εαυτό του 8. τον εαυτό της 9. στον
εαυτό της.

Ж. Упражнение

1-ε / 2-ζ / 3-η / 4-θ / 5-ι / 6-γ / 7-κ / 8-λ / 9-β / 10-δ / 11-α

Тридцать пятый урок

Совещание мышей.

В одном из кварталов жила компания мышей. Каждый вечер мыши разгуливали по разным домам.

Однажды появился по соседству один кот. Эту новость быстро все узнали.

«Он настолько хорош и накачан, что наверняка он жил в хорошем районе».

«У него такое хорошее поведение, что он точно вырос в аристократической семье».

«Он настолько хорошо воспитан, что точно учился в хорошей школе и у него не было бы времени гнаться за мышами», - говорили молодые и неопытные мыши.

Однако же более опытные вовремя заметили опасность и решили посоветоваться, чтоб решить эту проблему. «Лучшее, что мы можем сделать – это привязать один колокольчик коту и таким образом будем знать, когда он будет приближаться», - сказала одна образованная мышь. «А также мы должны решить, кто привяжет коту колокольчик».

Как только она это сказала, мыши побежали прятаться в свои укрытия.

Вопрос: Как отреагировали мыши на появление кота?

Α. Упражнение

1. έπλεξα / θα έχω πλέξει 2. έβηξα / θα έχω βήξει 3. έδιωξα / θα έχω διώξει 4. έπαιξα / θα έχω παίξει 5. έδειξα / θα έχω δείξει 6. έκρυπα / θα έχω κρύψει 7. έλειπα / θα έχω λείψει 8. έραπα / θα έχω ράψει 9. έβαπα / θα έχω βάψει 10. έπαπα / θα έχω πάψει 11. δρόσισα / θα έχω δροσίσει 12. συνέχισα / θα έχω συνεχίσει 13. κέρδισα / θα έχω κερδίσει 14. έδωσα / θα έχω δώσει 15. έπλυνα / θα έχω πλύνει 16. έφυγα / θα έχω φύγει 17. έκρινα / θα έχω κρίνει 18. κατάλαβα / θα έχω καταλάβει 19. ζέστανα / θα έχω ζεστάνει

Β. Упражнение

1. θα έχουμε καθαρίσει 2. θα έχει ολοκληρώσει / αποπερατώσει 3. θα σας έχω πει 4. θα έχω τελειώσει 5. θα έχεις δει 6. θα έχει βάψει 7. θα έχουμε αποφασίσει 8. θα έχω μαζέψει 9. Θα έχεις διαβάσει

Β. Упражнение

1. ζεστάθηκα, θα έχω ζεσταθεί 2. πικραίνομαι, θα έχω πικραθεί 3. αφήνομαι, θα έχω αφεθεί 4. βρέθηκα, θα έχω βρεθεί 5. βάφτηκα, θα έχω βαφτεί 6. σκέφτηκα, θα έχω σκεφτεί 7. εργάστηκα, θα έχω εργαστεί 8. ετοιμάζομαι, θα έχω ετοιμαστεί 9. μυρίστηκα, θα έχω μυριστεί 10. ξυρίζομαι, θα έχω ξυριστεί 11. χτενίστηκα, θα έχω χτενιστεί 12. διαλέγομαι, θα έχω διαλεχτεί 13. μπλέχτηκα, θα έχω μπλεχτεί 14. δέχομαι, θα έχω δεχτεί 15. κοιτάχτηκα, θα έχω κοιταχτεί 16. διδάσκομαι, θα έχω διδαχτεί 17. βολεύτηκα, θα έχω βουλευτεί 18. γεύομαι, θα έχω γευτεί 19. γοητεύτηκα, θα έχω γοητευτεί 20. μαγεύομαι, θα έχω μαγευτεί 21. μαζεύτηκα, θα έχω μαζευτεί 22. απομακρύνομαι, θα έχω απομακρυνθεί 23. επιβαρύνθηκα, θα έχω επιβαρυνθεί 24. αισθάνομαι, θα έχω αισθανθεί 25. απολυμάνθηκα, θα έχω απολυμανθεί 26. θερμαίνομαι, θα έχω θερμανθεί 27. τράπηκα, θα έχω τραπεί 28. τρέφομαι, θα έχω τραφεί & θραφεί 29. ντράπηκα, θα έχω ντραπεί 30. φαίνομαι, θα έχω φανεί 31. χάρηκα, θα έχω χαρεί

Γ. Упражнение

1. ο ένας με τον άλλον 2. αλληλοβοηθούνται 3. αλληλοκατηγορούνται 4. αλληλομισούνται 5. μεταξύ τους

Δ. Упражнение

1. Ποιος 2. Τι 3. Πόσα 4. Ποιος 5. Τι 6. Πόσο 7. Πόσα

Ε. Упражнение

1. Τίνος έργα είναι η «Ιλιάδα» και η «Οδύσσεια» ;
 2. Πόσα παιδιά έχει η κυρία Ερασμία;
 3. Πόσων τετραγωνικών μέτρων είναι το διαμέρισμα;
 4. Τίνος βασιλιάς ήταν ο Λεωνίδας;

5. Τίνος / Ποιανού είναι το σπίτι αυτό;
6. Πόσα κιλά πορτοκάλια πήρα;
7. Πόσα βιβλία έχω;
8. Τίνος σύζυγος ήταν η Πηνελόπη;
9. Ποιος φώναξε;
10. Τίνος / Ποιανής είναι το μπουφάν αυτό;
11. Τίνος το αλφάβητο χρησιμοποίησαν οι Έλληνες; (των Φοινίκων)

Тридцать шестой урок

Φασολή, σόλομα и огонь.

Жила-была старуха. Однажды решила она сварить фасоль. В то время, как она их варила, выскочила одна фасоль из кастрюли, старуха искала её и искала. Поискала-поискала и не смогла найти.

А фасоль покатилась и нашла себе компанию – соломинку и огонь. И стали они друзьями.

Пустились они в путь-дорогу, искать лучшие и богатые страны. По дороге встретили речку. Сели они решить как им перейти реку. Фасоль сказала, что только соломинка может перенести их на другой берег. Тогда она влезла на соломинку, которая перенесла её на другой берег. Соломинка же вернулась за огнём. Как только взобрался огонь на соломинку, соломинка и сгорела, а огонь погас в воде. Фасоль, перешедшая уже на тот берег, как только увидела это, начала смеяться от всего сердца. От сильного смеха она лопнула. Прилетела бабочка и забрала её к врачу. Пришёл врач, сшил ей живот, и стала она жить-поживать и добра наживать.

Вопросы:

1. Кто с кем подружился?
2. Почему не удалось перейти реку соломинке и огню?

Α. Упражнение

1. ευχαρίστησα / θα έχω ευχαριστήσει 2. ζήτησα / θα έχω ζητήσει 3. μέτρησα / θα έχω μετρήσει 4. μίλησα / θα έχω μιλήσει 5. πούλησα / θα έχω πουλήσει 6. κάλεσα / θα έχω καλέσει 7. μπόρεσα / θα έχω μπορέσει 8. παρακάλεσα / θα έχω παρακαλέσει 9. συγχώρεσα (συγχώρησα) / θα έχω συγχωρέσει (συγχωρήσει) 10. φόρεσα / θα έχω φορέσει 11. γέλασα / θα έχω γελάσει 12. δίψασα / θα έχω διψάσει 13. πείνασα / θα έχω πεινάσει 14. πέρασα / θα έχω περάσει 15. χάλασα / θα έχω χαλάσει 16. τράβηξα / θα έχω τραβήξει 17. φύσηξα / θα έχω φυσήξει 18. κοίταξα / θα έχω κοιτάξει 19. μέθυσα / θα έχω μεθύσει

Б. Упражнение

1. θα έχω μιλήσει 2. θα έχει χαλάσει 3. Θα έχετε ξεκινήσει 4. θα μας έχει τηλεφωνήσει 5. θα έχω πετάξει 6. θα έχεις ξυπνήσει 7. θα έχετε κρεμάσει

В. Упражнение

1. ειδοποιήθηκα / θα έχω ειδοποιηθεί 2. στενοχωρήθηκα (στενοχωρέθηκα) / θα έχω στενοχωρηθεί 3. ικανοποιήθηκα / θα έχω ικανοποιηθεί 4. οδηγήθηκα / θα έχω οδηγηθεί 5. χειρουργήθηκα / θα έχω χειρουργηθεί 6. δικαιολογήθηκα / θα έχω δικαιολογηθεί 7. πληροφορήθηκα / θα έχω πληροφορηθεί 8. στερήθηκα / θα έχω στερηθεί 9. ταλαιπωρήθηκα / θα έχω ταλαιπωρηθεί 10. βαρέθηκα / θα έχω βαρεθεί 11. εξαιρέθηκα / θα έχω εξαιρεθεί 12. παραπονέθηκα / θα έχω παραπονεθεί 13. συγχωρέθηκα (συγχωρήθηκα) / θα έχω συγχωρεθεί 14. φορέθηκα / θα έχω φορεθεί 15. κεράστηκα / θα έχω κεραστεί 16. κρεμάστηκα / θα έχω κρεμαστεί 17. ξεπεράστηκα / θα έχω ξεπεραστεί 18. ξεχάστηκα / θα έχω ξεχαστεί 19. βαστάχτηκα / θα έχω βασταχτεί 20. κοιτάχτηκα / θα έχω κοιταχτεί 21. τραβήχτηκα / θα έχω τραβηχτεί

Г. Упражнение

1. παίρνοντας / φεύγοντας 2. περνώντας / πληρώνοντας 3. κάνοντας / εκτιμώντας 4. βλέποντας / ξέροντας 5. ρωτώντας / μελετώντας 6. ζητώντας / δουλεύοντας 7. γράφοντας / μπορώντας 8. οδηγώντας / νομίζοντας 9. θέλοντας / ελπίζοντας

Д. Упражнение

1. Δουλεύοντας 2. Νιώθοντας 3. Ανοίγοντας 4. Θέλοντας 5. Πληρώνοντας 6. Πηγαίνοντας 7. βλέποντας 8. Λύνοντας 9. Λέγοντας 10. συζητώντας 11. Φεύγοντας

Е. Упражнение

1. τυλιγμένο 2. στενοχωρημένος 3. γραμμένο 4. ραμμένο 5. αποφασισμένος 6. μπλεγμένο 7. αλλαγμένη 8. κρυμμένη 9. χτισμένο ... προηγούμενο 10. περασμένα, ξεχασμένα 11. τακτοποιημένα 12. καθισμένο

Тридцать седьмой урок**Не беспокойся, любовь моя ...**

Тяжело больной муж лежит на кровати и его жена, расплаканная, держит его за руку. И тот дрожащим голосом ей шепчет:

- Янна, любовь моя ...

- Не разговаривай, Яннис, любовь моя...
- Я хочу уйти с чистой душой...
- Тсс... Не разговаривай, сладкий мой. Всё в порядке.
- Нет, ты не права. Я хочу исповедаться... Я был тебе совсем не верен...

Жена его гладит ему руку и говорит:

- Не беспокойся, любовь моя. Это я уже давно знаю. Иначе у меня не было бы никакой причины добавлять тебе яд в еду...

Вопрос: Что сделала жена, как только узнала, что муж ей изменял?

Проснись!

Ночь и ... кто-то пытается открыть окно ванной.

Испуганная жена говорит мужу:

- Проснись! Кто-то пытается открыть окно ванной!

А тот отвечает безразлично:

- Хотя бы открыл! Столько месяцев и я пытался его открыть, но не смог (не добился).

Вопрос: Сможет ли вор войти в дом?

Α. Упражнение

1. μα 2. Όσο 3. αλλά 4. παρά 5. επειδή 6. όταν 7. λοιπόν 8. αλλά 9. ότι 10. και
11. γιατί 12. μήπως 13. ότι 14. ή 15. Είτε ... είτε 16. ώσπου 17. ούτε 18. για να
19. παρά 20. πως 21. μην 22. και 23. μεν ... δε

Β. Упражнение

1. κάποιους 2. τίποτα 3. καμιά 4. κανείς / κανένας 5. μερικά 6. κάποια
7. τίποτε 8. Κάθε 9. Κάτι 10. ένας 11. κανένα 12. κάποιον / κανένα 13.
κάμπος 14. κατιτί 15. καθένα 16. άλλους 17. τάδε

Γ. Упражнение:

1. Κάθε 2. καθένας 3. καθετί 4. Κάθε 5. κάτι 6. καθετί 7. κατιτί 8. καθένας 9.
Κανένας

Тридцать восьмой урок

Система образования в Греции.

Образовательная система Греции делится на три ступени:

- первая ступень или основное образование (которое включает в себя и дошкольное образование),
- вторая ступень или среднее образование,
- третья ступень или высшее (в Греции оно делится на полувысшее и высшее).

Дошкольное образование длится 2 учебных года (детский сад) и оно необязательное. Преподавательский персонал состоит из воспитателей (детского сада).

Первая ступень образования длится шесть лет и оно (образование) обязательное. Преподавательский персонал в начальной школе состоит из учителей и учительниц. В начальных классах преподают следующие предметы: Божий закон, новогреческий язык, математика, история, география, физика, физическая культура.

Вторая ступень образования длится шесть лет – три года в гимназии и три года в лицее. Обучение в Гимназии обязательное, а в лицее необязательное (добровольное). В гимназии и в лицее преподают преподаватели и преподавательницы. Кроме уроков, которые преподают в начальных школах, в гимназии преподают и следующие предметы: древнегреческий язык и грамматика, биология, информатика, два иностранных языка – обычно английский и французский. Выпускники гимназии могут продолжить обучение:

- в лицее,
- в Техническом Профессиональном Училище.

Выпускники лицея могут продолжить своё обучение:

- в Технологическом (полувысшем) Учебном Заведении,
- в Высшем Учебном Заведении.

Высшее образование длится 4 академических года. На медицинском факультете обучение длится 5 или 6 академических лет, а в политехническом институте 5 академических лет.

Закончив обучение студенты получают дипломы и им даётся возможность последипломной квалификации и учёной степени магистра.

Вопросы:

1. *Сколько ступеней в образовании Греции?*
2. *Каков преподавательский персонал в*

- *начальной школе,*
- *гимназии,*
- *лицее?*

Α. Упражнение

1. *συνεπέστερος / συνεπέστατος* 2. *ευκολότερος / ευκολότατος* 3. *ευγενέστερος / ευγενέστατος* 4. *γρηγορότερος / γρηγορότατος* 5. *ειλικρινέστερος / ειλικρινέστατος* 6. *καλύτερος / κάλλιστος (άριστος)* 7. *περισσότερος / πλείστος* 8. *πολυτελέστερος / πολυτελέστατος* 9. *βαρύτερος / βαρύτατος* 10. *λεπτομερέστερος / λεπτομερέστατος* 11. *νεότερος / νεότατος* 12. *ακριβέστερος / ακριβέστατος* 13. *εργατικότερος / εργακίότατος*

Β. Упражнение

1. *επιμελέστερος* 2. *πολυτελέστατο* 3. *πολύ αφελείς* 4. *το γρηγορότερο* 5. *πολύ χαμηλές* 6. *ασφαλέστερη* 7. *πολύ εργατική* 8. *πολύ φωτεινό*

В. Упражнение

1. ελιεικέστερα 2. πιο μακριά 3. πιο σκληρά 4. πιο πέρα 5. πιο φτηνά 6. πιο κοντά 7. καλύτερα

Г. Упражнение

1. νωρίτερα (πιο νωρίς) - πολύ νωρίς 2. σαφέστερα - σαφέστατα 3. αργότερα / πιο αργά - πολύ αργά 4. ακριβέστερα - ακριβέστατα 5. πιο χαμηλά - πολύ χαμηλά 6. ωραιότερα (πιο ωραία) - ωραιότατα (πολύ ωραία) 7. πιο κάτω - πολύ κάτω 8. φρονιμότερα (πιο φρόνιμα) - φρονιμότατα (πολύ φρόνιμα) 9. πιο κοντά - πολύ κοντά 10. γενικότερα (πιο γενικά) - γενικότατα (πολύ γενικά) 11. βαθύτερα (πιο βαθιά) - βαθύτατα (πολύ βαθιά) 12. ακριβότερα (πιο ακριβά) ακριβότατα (πολύ ακριβά) 13. πιο ψηλά - πολύ ψηλά

Д. Упражнение

1. πολύ κουρασμένος 2. πολύ ευχαριστημένος 3. πιο χαρούμενα 4. η πιο αγαπημένη 5. πολύ ικανοποιημένη 6. πολύ στενοχωρημένοι

Тридцать девятый урок

Греция.

Греция, колыбель западной цивилизации, у которой к тому же богатая история, становится независимой в 1830 году, после 5 лет турецкого господства. Границы (сегодняшние) приобретает в 1947 году.

Сегодня Греция одна из быстро развивающихся стран. Религия: 97% населения – это православные христиане, и 1,2% населения – это мусульмане.

Греция находится в южной части Европы. Является частью Балканского полуострова и средиземноморской страной, так как её омывает Средиземное море. Климат в Греции средиземноморский (т. е. умеренная зима. и жаркое и сухое лето).

Население Греции 10.365.000 жителей (1993), и столица Греции Афины. Большими городами Греции являются: Афины, Салоники, Патра, Ираклио (на Крите), Волос, Лариса (см. таблицу).

Греция делится на 9 географических районов, 13 округов и 52 нома. Округи Греции это следующие: Восточная Македония и Фракия, Центральная Македония, Западная Македония, Эпир, Ионические острова, Западная Греция, Пелопоннес, Фессалия, континентальная Греция, Аттика, Северное Эгейское море, Южное Эгейское море, Крит.

Реки Греции берут начало в горных хребтах Пиндоса, и впадают или в Эгейское, или в Ионическое моря. Самые длинные реки Греции это: Алиакмон длиной 297 км, Ахелоос – 220 км, Пеней – 205 км, Эврос – 204 км, Нестос – 130 км, Стримон – 118 км, из которых Эврос, Нестос и Стримон берут начало в Болгарии.

Самые большие озёра Греции это: Трихонис, Волви, Вегоритида, Корония и т. д.

В Греции растут оливковые деревья, виноград, цитрусовые и т. д.

Хотя в Греции достаточно развита индустрия, но она ещё не является индустриальной страной. Её производство небольшое и главным образом её хватает на греческий рынок.

Туризм значительно помогает экономическому развитию страны.

Α. Упражнение

1. Όποιος 2. όσα 3. Ό, τι 4. Όποιος 5. που 6. την οποία 7. Ό,τι 8. όσο 9. ό,τι 10. όποιον 11. οτιδήποτε 12. Όποιος 13. της οποίας 14. το οποίο

Β. Упражнение

1-λ / 2-κ / 3-ι / 4-α / 5-β / 6-γ / 7-δ / 8-ε / 9-ζ / 10-η / 11-θ

Β. Упражнение

Глупое животное

– Господин директор! – кричит служащий цирка, прибежав, – один лев убежал из клетки и вошёл в домик на колёсах, где находится ваша жена!

– Тупое животное, – отвечает невозмутимый директор. – Пусть теперь само справляется.

Сороковой урок

Решение проблемы.

Одна госпожа ... огромных размеров входит в обувной магазин и просит примерить пару обуви 37 номер. Продавщица даёт ей примерить 37 номер, 38, потом 39, 40, 41 но... всегда одна и та же проблема. Они очень узкие на её ноги. В конце концов продавщица ей предлагает:

- Госпожа моя, у нас нет большего номера обуви, но если хотите можете примерить коробку (от обуви).

Вопросы:

1. Почему госпоже не подходила никакая обувь?
2. Каково было предложение продавщицы?

Ключ успеха.

Успех! Это то, что все мы ищем. Успех всегда сопровождается одним подарком: самоуверенностью.

С одной стороны успех вознаграждается самоуверенностью, а с другой стороны самоуверенность снабжает самоуверенность. Конечно же нужно и другое: много труда, шанс, талант. Однако же успех не приходит никогда к человеку, который не верит в себя. Никто из преуспевших людей не выиграл титул преуспевшего не рискуя. Наглость это часто является тайной многих известных людей. Можно сказать, что наглость это преувеличение смелости. Правда в том, что много достойных талантливых людей, остаются в тени, потому что не осмеливаются бороться и добиться всеобщего признания. И правда в том, что некоторые люди имеют общественное положение благодаря их наглости и самоуверенности.

Говорят, что игроки и крупные предприниматели имеют что-то общее: смелость рисковать. Итак, мы должны понять, что жизнь это игра, в которой могут выиграть не только достойные, но и смелые.

Вопросы:

1. *Что несёт за собой успех?*
2. *Что общего между игроками и крупными предпринимателями?*

Пападья и дрова.

Пока дрова рубил поп, приходили соседи и просили: «Дай немножко дров, пападья...» Пападья тут же им давала.

- Пападья, не давай дрова, тяжело их и рубить, и таскать...

- Неужели тебе и дров жалко, - говорила ему пападья.

И раздавала всем, кто у неё просил.

Закончились дрова:

- А сейчас пойдёшь ты по дрова, пападья, - говорит ей поп.

- Хорошо, думаешь не пойду?

Пошла пападья по дрова, устала пока их рубила и таскала.

Приходят соседи:

- Немножко дров, пападья...

- Нет, - говорит она им. Сейчас дрова пападьи.

Пока их рубил поп ничего они не стоили.

Вопросы:

1. *Почему раздавала пападья дрова соседям?*
2. *Почему в последний раз пападья отказалась дать дрова соседям?*

Новый продавец.

В супер-маркете приняли на работу нового продавца. Директор магазина видит, что он разговаривает с покупателем и тактично приближается к нему (продавцу) чтобы констатировать его способности в продаже.

- Увы, мой господин, у нас нет кофе, который вы хотите, - говорит покупателю продавец.

- Спасибо, - говорит покупатель и уходит.

Директор, сдерживая с трудом своё негодование (раздражение), говорит как можно спокойно новому продавцу:

- Послушай меня, дитя моё... Никогда покупатель не уходит с пустыми руками. Если у нас нет то, чего он просит, то мы предлагаем ему что-то похожее (заменяемое). Покупатель мог купить любую другую марку кофе.

- Но, господин мой, не могу же я вынудить его купить то, чего он не хочет!

- Таков закон торговли и ты должен это делать. Если я замечу, что какой-нибудь покупатель уйдёт с пустыми руками, то я тебя уволю! - отвечает ему резко директор и уходит.

На следующий день молодой человек (продавец) бросается обслужить покупателя, который только что вошёл в магазин. Наблюдающий директор подслушивает.

Говорит покупатель:

- Пожалуйста, туалетную бумагу!

Отвечает продавец:

- Увы, мой господин, туалетная бумага только что закончилась, но у нас есть отличного качества наждачная бумага.

Вопросы: Почему продавец предлагает покупателю наждачную бумагу вместо туалетной?

Ортодоксальная русская колония Афин.

Заинтересованность русского императора Николая I греческими вещами была заметна как во время борьбы за независимость, так и в первые годы после основания греческого государства (1830 г.). Русское посольство в Афинах собралось вокруг сегодняшней русской церкви, храма, купленного русским правительством и отреставрированным за счёт русской колонии. Стоящие во главе храма, люди образованные и авторитетные, одновременно были и во главе русской колонии. В их благотворительную и церковную деятельность включалась и материальная помощь греческого духовенства, но и реставрация монастырей и храмов Греции. Очевидно, что деятельность русской колонии выражала и оказывала помощь политике русского правительства о церковных и политических вопросах недавно основанного греческого государства. Значительным был вклад королевы русского происхождения Ольги в развитии русской общины в Афинах и в укреплении русской церкви не только как культурного, но и как

художественного центра, оказавший влияние на церковную музыку и живопись.

Вопросы: Какова была деятельность русской колонии?

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ / ΠΟΒΤΟΡЕНИЕ

Α. Упражнение

1. έχει χειρουργηθεί, 2. έχει ερωτευτεί, 3. έχει ξεχάσει, 4. έχω ενημερώσει, 5. Έχω κοιμηθεί, 6. έχει προκαλέσει, 7. έχω γεμίσει, 8. έχουν αργήσει, 9. έχει ξεπεραστεί, 10. Έχω νιώσει.

Β. Упражнение

1. χωρούσα / χώρεσα, 2. βολευόμουν / βολεύτηκα, 3. αισχροκερδούσα / αισχροκέρδησα, 4. έφτυνα / έφτυσα, 5. ανακατευόμουν / ανακατεύτηκα, 6. καρτερούσα / καρτέρησα, 7. προβληματιζόμουν / προβληματίστηκα, 8. ακριβολογούσα / ακριβολόγησα, 9. κουβαλιόμουν / κουβαλήθηκα, 10. αγκομαχούσα / αγκομάχησα, 11. χαλιόμουν / χαλάστηκα, 12. ξεφορτωνόμουν / ξεφορτώθηκα, 13. έφταιγα / έφταιξα, 14. εκφραζόμουν / εκφράστηκα, 15. αντίκρυζα / αντίκρυσσα, 16. αναπλήρωνα / αναπλήρωσα, 17. ξαφνιαζόμουν / ξαφνιάστηκα, 18. ανακοίνωνα / ανακοίνωσα, 19. καθόμουν / έκατσα (κάθισα), 20. αιτιολογούσα / αιτιολόγησα.

Β. Упражнение

1. ανατίναξα / θα έχω ανατινάξει, 2. εμπιστεύτηκα / θα έχω εμπιστευτεί, 3. εισέβαλα / θα έχω εισβάλλει, 4. χρειάστηκα / θα έχω χρειαστεί, 5. εξέθεσα / θα έχω εκθέσει, 6. λαχτάρησα / θα έχω λαχταρήσει, 7. φάνηκα / θα έχω φανεί, 8. μάγεψα / θα έχω μαγευτεί, 9. λύγισα / θα έχω λυγίσει, 10. δυσκολεύτηκα / θα έχω δυσκολευτεί.

Γ. Упражнение

1. τον εαυτό μου, 2. ποιος, 3. Πόσα, 4. που, 5. Τέτοιου, 6. τόση, 7. Αυτοί... τους, 8. κανείς, 9. Εκείνο, 10. Που.

Δ. Упражнение

1. κέντησε, 2. έπαιζαν... γελούσαν, 3. βοηθούσα, 4. αργούσε, 5. χτύπησε... έκλαψε, 6. ξεκίνησε, 7. κάλεσε, 8. πήγατε.

Περιεχόμενα / СодержаниеУрок 1 / Μάθημα 1σελ.10

1. Το ελληνικό αλφάβητο / Греческий алфавит
  2. Τα φωνήεντα / Гласные буквы
  3. Τα σύμφωνα / Согласные буквы
- Ασκήσεις / Упражнения А
 Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

Урок 2 / Μάθημα 2σελ.19

- Γραμματική / Грамматика
1. Τα διπλά γράμματα [ψ, ξ] / Двойные буквы [ψ, ξ]
  2. Τα δίψηφα / Диграфы
    - 2.1. Τα δίψηφα σύμφωνα [γκ, γγ, γχ, μπ, ντ, τσ, τζ] / Диграфы – сочетания согласных [γκ, γγ, γχ, μπ, ντ, τσ, τζ]
    - 2.2. Τα δίψηφα φωνήεντα [αι, ει, ου, οι, υι] / Диграфы - сочетания гласных [αι, ει, ου, οι, υι]
  3. Οι δίφθογγοι [αϊ, όι, αη, όη] / Дифтонги [αϊ, όι, αη, όη]
  4. Οι συνδυασμοί [αυ, ευ] / Сочетания гласных [αυ, ευ]
  5. Άφωνα γράμματα / Немые буквы
- Ασκήσεις / Упражнения А
 Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

Урок 3 / Μάθημα 3σελ.29

- Χαιρετισμοί / Приветствие
 Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения
 Обратите внимание – συστήνω / γνωρίζω
1. Συλλαβές και συλλαβισμός / Слоги и деление слов на слогι
- Ασκήσεις / Упражнения А
2. Τόνος / Ударение
    - 2.1. Τονικό σημάδι παίρνουν... / Знак ударения ставится...
    - 2.2. Τονικό σημάδι δεν παίρνουν... / Знак ударения не ставится...
    - 2.3. Εγκλιτικές λέξεις / Энклитики
    - 2.4. Θέση του τόνου / Место ударения
- Τονικά παρώνυμα / Паронимы с ударением на разных слогах
 Ασκήσεις / Упражнения Β
 Обратите внимание – χαίρω / χαίρομαι

Урок 4 / Μάθημα 4σελ.41

- Χαιρετισμοί / Приветствие
 Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения
1. Σημεία στίξης / Знаки препинания
  2. Ορθογραφικά σημάδια / Орфографические знаки
- Ασκήσεις / Упражнения А
3. Τα μέρη του λόγου / Части речи
  4. Οι πτώσεις / Падежи

5. Οι προσωπικές αντωνυμίες στην ονομαστική / Личные местоимения в именительном падеже
 Ασκήσεις / Упражнения Б

Урок 5 / Μάθημα 5

σελ.55

Διάλογος / Диалог

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Το άρθρο / Артикль

1.1. Το οριστικό άρθρο / Определённый артикль

Ασκήσεις / Упражнения А, Β

1.2. Το αόριστο άρθρο / Неопределённый артиκль

Ασκήσεις / Упражнения Β

Ομώνυμα / Ομόнимы

Урок 6 / Μάθημα 6

σελ.63

Στο τηλέφωνο / У телефона

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

Обратите внимание: κατειλημμένος и απασχολημένος

1. Τα ουσιαστικά / Имена существительные

2. Γένος των ουσιαστικών / Род имён существительных

3. Τα κοινά ονόματα / Наричательные имена существительные

4. Ισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά σε [-ας] / Равносложные существительные м. р. с окончанием [-ας]

5. Το τελικό [-ν] / Конечное [-ν]

Ασκήσεις / Упражнения А, Β, Β, Γ

Ομώνυμα / Ομόнимы

Урок 7 / Μάθημα 7

σελ.76

Αγορά εργασίας / Биржа труда

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Το ρήμα / Глагол

1.1. Διάθεση / Залог

1.2. Φωνές / Залоговые формы

1.3. Ευκλίσεις / Наклонение

1.4. Χρόνοι του ρήματος / Времена глаголов

1.5. Σχηματισμός του ρήματος / Построение глагола

2. Βοηθητικό ρήμα [είμαι]. Ενεστώτας. Οριστική έγκλιση. Вспомогательный глагол [быть]. Настоящее время. Изъявительное наклонение.

Ασκήσεις / Упражнения А

3. Βοηθητικό ρήμα [έχω]. Ενεστώτας. Οριστική έγκλιση / Вспомогательный глагол [иметь]. Настоящее время. Изъявительное наклонение.

Ασκήσεις / Упражнения Β, Β

Ομώνυμα / Ομόнимы

Урок 8 / Μάθημα 8

σελ.86

Στο φαρμακείο / В аптеке

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Ισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά σε [-ης] / Равносложные существительные м. р. с окончанием [-ης]
Ασκήσεις / Упражнения Α, Β
2. Ισοσύλλαβα θηλυκά ουσιαστικά σε [-η] / Равносложные существительные ж. р. с окончанием [-η]
Ασκήσεις / Упражнения Β, Γ
3. Ενεστώτας. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Настоящее время. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.
Ασκήσεις / Упражнения Δ
4. Ενεστώτας. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Настоящее время. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.
5. Συνηρημένα ρήματα / Глаголы, подвергшиеся стяжению
Ασκήσεις / Упражнения Ε
Τονικά παρώνυμα / Паронимы с ударением на разных слогах

Урок 9 / Μάθημα 9

σελ.98

- Λικέρ από βύσσινο / Ликёр из вишни
Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения
1. Ισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά σε [-ος] / Равносложные существительные м. р. с окончанием [-ος]
Обратите внимание – ο γέρος, ο Έλληνας
Ασκήσεις / Упражнения Α, Β
  2. Ισοσύλλαβα θηλυκά ουσιαστικά σε [-ος] / Равносложные существительные ж. р. с окончанием [-ος]
Ασκήσεις / Упражнения Β, Γ
  3. Αρσενικά και θηλυκά ουσιαστικά σε [-ος] / Существительные мужского и женского рода с окончанием [-ος]
Ασκήσεις / Упражнения Δ, Ε
  4. Επιρρήματα / Наречия
  - 4.1. Τροπικά επιρρήματα / Наречия образа действия
Ασκήσεις / Упражнения Ζ
  - 4.2. Τοπικά επιρρήματα / Наречия места
Ασκήσεις / Упражнения Ζ
- Τονικά παρώνυμα / Паронимы с ударением на разных слогах

Урок 10 / Μάθημα 10

σελ.108

- Εθνικές και θρησκευτικές γιορτές των Ελλήνων / Национальные и религиозные праздники греков
Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения
Обратите внимание – πριν από / μετά
1. Ισοσύλλαβα ουδέτερα ουσιαστικά σε [-ο] / Равносложные существительные ср. р. с окончанием [-ο]
Ασκήσεις / Упражнения Α, Β
  2. Ισοσύλλαβα θηλυκά ουσιαστικά σε [-α] / Равносложные существительные ж. р. с окончанием [-α]

Ασκήσεις / Упражнения Β, Γ, Δ, Ε, Ζ
 3. Χρονικά επιρρήματα / Наречия времени
 4. Ποσοτικά επιρρήματα / Количественные наречия
 Ασκήσεις / Упражнения 3
 Παρώνυμα / Паронимы
 Επαναληπτικές ασκήσεις / Повторение

Урок 11 / Μάθημα 11**σελ.123**

Στο σούπερ μάρκετ / В супер-маркете
 Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения
 1. Ισοσύλλαβα ουδέτερα ουσιαστικά σε [-ι] / Существительные ср. р. с окончанием [-ι]
 Ασκήσεις / Упражнения А, Β, В
 2. Η σειρά των όρων στην πρόταση / Порядок слов в предложении
 3. Λέξεις με ορισμένη θέση στην πρόταση / Слова с определённым местом в предложении
 Ασκήσεις / Упражнения Г, Δ, Ε, Ζ

Урок 12 / Μάθημα 12**σελ.135**

Στη λαϊκή / На рынке
 Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения
 Обратите внимание: νέος, νεαρός, καινούργιος, καινός
 1. Επίθετα. Επίθετα σε [-ύς,-ιά,-υ], [-ής,-ιά,-ί] / Имя прилагательное. Прилагательные с окончанием [-ύς,-ιά,-υ], [-ής,-ιά,-ί]
 2. Ουσιαστικοποιημένα επίθετα / Субстантивированные прилагательные
 Ασκήσεις / Упражнения А, Β
 3. Ανισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά σε [-ας] / Неравносложные существительные м. р. с окончанием [-ας]
 Ασκήσεις / Упражнения Β, Γ, Δ
 4. Παρατατικός των βοηθητικών ρημάτων [είμαι] και [έχω] / Имперфект вспомогательных глаголов [быть] и [иметь].
 4.1. Είμαι / Есть
 Ασκήσεις / Упражнения Ε
 4.2. Έχω / Иметь
 Ασκήσεις / Упражнения Ζ
 5. Απόλυτα αριθμητικά / Количественные числительные

Урок 13 / Μάθημα 13**σελ.147**

Στον ΩΡΛ / У оториноларинголога
 Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения
 Σловарь
 1. Ισοσύλλαβα ουδέτερα ουσιαστικά σε [-ος] / Равносложные существительные ср. р. с окончанием [-ος]
 Ασκήσεις / Упражнения А, Β, В
 Обратите внимание – κυκλοφορικός / κυκλοφοριακός
 2. Επίθετα σε [-ος,-η,-ο] / Прилагательные с окончанием [-ος,-η,-ο]
 Ασκήσεις / Упражнения Г, Δ, Ε

3. Τακτικά αριθμητικά / Порядковые числительные
 Τονικά παρώνυμα / Паронимы с ударением на разных слогах

Урок 14 / Μάθημα 14

σελ.157

Στον παθολόγο / У терапевта

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Ανισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά σε [-ης] / Неравносложные существительные м. р. с окончанием [-ης]

Ασκήσεις / Упражнения А, Б

2. Παρατατικός. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία /

Имперфект. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения В, Г, Д, Е, Ж

Τα μέρη του σώματος / Части тела

Το ιατρικό προσωπικό / Медицинский персонал

Ασκήσεις / Упражнения З

Обратите внимание – χρωματιστός / έγχρωμος

Урок 15 / Μάθημα 15

σελ.167

Ανέκδοτα / Анекдоты

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

Обратите внимание – καρπός, ο / φρούτο, το

1. Ανισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά σε [-ες], [-ους] / Неравносложные существительные м. р. с окончанием [-ες], [-ους]

Ασκήσεις / Упражнения А, Б

Ετυμολογία / Этимология слова «Октябрь»

2. Ιδιόκλιτα ουσιαστικά / Существительные особого склонения

Ασκήσεις / Упражнения В, Г, Д

3. Παρατατικός. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία /
 Имперфект. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Е, Ж, З

Словарь

Урок 16 / Μάθημα 16

σελ.177

Η χελώνα που ήθελε να πετάξει / Черепаха, которая хотела летать

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

Обратите внимание – το τέλος / η άκρη

1. Μέλλοντας εξακολουθητικός των βοηθητικών ρημάτων [είμαι] και [έχω] /
 Будущее длительное время вспомогательных глаголов [быть] и [иметь]

Ασκήσεις / Упражнения А, Б

2. Μέλλοντας εξακολουθητικός. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία. / Будущее длительное время. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения В, Г

3. Μέλλοντας εξακολουθητικός. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β'

συζυγία / Будущее длительное время. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Д, Ε

4. Συμφωνία των κύριων όρων της πρότασης / Согласование главных членов предложения

Словарь

Урок 17 / Μάθημα 17

σελ.188

Σπανακοτυρόπιτα / Пирог со шпинатом и сыром

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Θηλυκά σε [-η], αρχαιοκλίτα / Существительные ж. р. с окончанием [-η], древнегреческого склонения

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β

2. Ανισοσύλλαβα ουδέτερα ουσιαστικά σε [-μα] / Неравносложные существительные ср. р. с окончанием [-μα]

Ασκήσεις / Упражнения Β, Γ

3. Ανισοσύλλαβα ουδέτερα ουσιαστικά σε [-σιμο], [-ξιμο], [-ψιμο], Неравносложные существительные ср. р. с окончанием [-σιμο], [-ξιμο], [-ψιμο],

Ασκήσεις / Упражнения Д, Ε

4. Ανισοσύλλαβα ουδέτερα ουσιαστικά σε [-ας], [-ως], [-ος] / Неравносложные существительные ср. р. с окончанием [-ας], [-ως], [-ος]

Ασκήσεις / Упражнения Ж, З

Ομώνυμα / Омонимы

Урок 18 / Μάθημα 18

σελ.199

Κρητικό μαχαίρι / Критский кинжал.

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Ενεστώτας. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Настоящее время. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β, Β

2. Ενεστώτας. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Настоящее время. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Γ, Δ, Ε, Ж

Παρόνυμα / Паронимы

Урок 19 / Μάθημα 19

σελ.208

Πρόσκληση σε γεύμα / Приглашение на обед

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Ανισοσύλλαβα θηλυκά ουσιαστικά σε [-ου], [-α] και ισοσύλλαβα σε [-ω] / Неравносложные существительные ж. р. с окончанием [-ου], [-α] и равносложные с окончанием [-ω]

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β, Β

Обратите внимание: η δημαρχίνα, η βουλευτίνα ...

2. Μέλλοντας εξακολουθητικός. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Будущее длительное время. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Γ, Δ, Ε

3. Μέλλοντας εξακολουθητικός. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Будущее длительное время. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Ж, З, И

Ομώνυμα / Омонимы

Урок 20 / Μάθημα 20

σελ.217

Ο ψεύτης βοσκός / Лживый пастух

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Παρατατικός. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Имперфект. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β, Β

2. Παρατατικός. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Имперфект. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Γ, Δ, Ε

3. Κτητικές αντωνυμίες. / Притяжательные местоимения.

Ασκήσεις / Упражнения Ж, З, И

Τονικά παρόνυμα / Паронимы с ударением на разных слогах

Επαναληπτικές ασκήσεις / Повторение

Урок 21 / Μάθημα 21

σελ.230

Οι 27^{οι} Ολυμπιακοί Αγώνες / Двадцать седьмые олимпийские игры

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

Обратите внимание – το όργανο

1. Αόριστος του ρήματος [είμαι] / Аорист глагола [είμαι]

2. Αόριστος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία. Σιγματικός αόριστος / Аорист. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение. Сигматический аорист.

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β, Β, Γ, Δ

3. Δεικτικές αντωνυμίες / Указательные местоимения.

Ασκήσεις / Упражнения Ε

Ομώνυμα / Омонимы

Урок 22 / Μάθημα 22

σελ.243

Οι 28^{οι} Ολυμπιακοί Αγώνες / Двадцать восьмые олимпийские игры

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Αύξηση. Εσωτερική αύξηση / Приращение основы. Внутреннее приращение.

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β, Β, Γ, Δ

2. Ελίθετα σε [-ος, -α, -ο] / Прилагательные с окончанием [-ος, -α, -ο]

Ασκήσεις / Упражнения Ε, Ж, З

Обратите внимание: πρώην – τέως

3. Επίθετα σε [-ός, -ιά, -ό] / Прилагательные с окончанием [-ός, -ιά, -ό]

Ασκήσεις / Упражнения И, К, Л

Τονικά παρώνυμα / Паронимы с ударением на разных слогах

Урок 23 / Μάθημα 23

σελ.254

Ο ατρόμητος αρχιπειρατής / Бесстрашный главарь пиратов

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Αόριστος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Аорист. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения А, Б, В

Ομώνυμα / Омонимы

Урок 24 / Μάθημα 24

σελ.264

Το χρυσελεφάντινο άγαλμα της Αθηνάς / Хрисозефантинная статуя Афины.

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Άσιγμος αόριστος / Асигматический аорист

Ασκήσεις / Упражнения А, Б, В, Γ, Д, Ε

Обратите внимание – λαμβάνω/ λαβαίνω

Обратите внимание – κατάπληκτος / καταπληκτικός

2. Επίθετα σε [-ης, -α, -ικο] / Прилагательные с окончанием [-ης, -α, -ικο]

Ασκήσεις / Упражнения Ж, З, И

Ομώνυμα / Омонимы

Урок 25 / Μάθημα 25

σελ.277

Η ιστορία του κρασιού / История вина

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Αόριστος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Аорист. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения А, Б, В, Γ

Τονικά παρώνυμα / Паронимы с ударением на разных слогах

Урок 26 / Μάθημα 26

σελ.289

Βρεμένα είναι ή ξερά; / Мокрые или сухие?

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Αόριστος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Аорист. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения А, Б, В, Γ

Обратите внимание: εγκεφαλικός / πνευματικός

2. Προσωπικές αντωνυμίες / Личные местоимения.

Ασκήσεις / Упражнения Д, Ε

Παρώνυμα / Паронимы

Урок 27 / Μάθημα 27

σελ.299

Κνωσός / Кносс.

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Μέλλοντας στιγμιαίος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Будущее однократное время. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β, Β

2. Μέλλοντας στιγμιαίος (συνοπτικός). Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Будущее однократное время. Страдателный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Γ, Δ, Ε

Обратите внимание: ονειρεύομαι

Τονικά παρώνυμα / Паронимы с ударением на разных слогах

Урок 28 / Μάθημα 28

σελ.312

Το εργοστάσιο μεταξουργίας / Шелкоткацкая фабрика.

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Μέλλοντας στιγμιαίος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Будущее однократное время. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β, Β

Обратите внимание: πρόσοψη, η / όψη, η

2. Μέλλοντας στιγμιαίος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Будущее однократное время. Страдателный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Γ

3. Επίθετα σε [-ης, -ης, -ες] / Прилагательные с окончанием [-ης, -ης, -ες]

Ασκήσεις / Упражнения Δ, Ε

4. Το ανώμαλο επίθετο ο πολύς, η πολλή, το πολύ / Неправильное прилагательное ο πολύς, η πολλή, το πολύ

Ασκήσεις / Упражнения Ж

5. Άκλιτα επίθετα / Несклоняемые прилагательные

Ασκήσεις / Упражнения З

Παρώνυμα / Паронимы

Урок 29 / Μάθημα 29

σελ.325

Το μέλι / Мёд.

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Προθέσεις / Предлоги

Обратите внимание: γιατί, για τι, για τη.

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β, Β

Τονικά παρώνυμα / Паронимы с ударением на разных слогах

Урок 30 / Μάθημα 30

σελ.338

Επιστολή του Ιμπραήμ Πασά περί παραδόσεως του Μεγάλου Σπηλαίου / Послание Ибрагима паши о сдаче Мегало Спилео.

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Προθέσεις σε παγιωμένες εκφράσεις / Предлоги в фразеологических выражениях.

2. Υποτακτική έγκλιση / Сослагательное наклонение

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β

Обратите внимание: ανάβω / ανοίγω

3. Προστακτική έγκλιση / Повелительное наклонение

Ασκήσεις / Упражнения Β, Γ, Δ

Τονικά παρώνυμα / Паронимы с ударением на разных слогах

Επαναληπτικές ασκήσεις / Повторение

Урок 31 / Μάθημα 31

σελ.350

Απάντηση των μοναχών στην επιστολή του Ιμπραήμ Πασά / Ответ монахов на письмо Ибрагима паши.

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Παρακείμενος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Перфект. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β, Β

Обратите внимание: το κοινό – το κενό

2. Παρακείμενος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Перфект. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Γ, Δ

Обратите внимание: η αλοδημία – η επιδημία

Урок 32 / Μάθημα 32

σελ.361

Ελ Γκρέκο, ο αρχάγγελος της έκστασης / Эль Греко, архангел экстаза.

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Παρακείμενος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Перфект. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β

Обратите внимание: αίσθημα, το συναίσθημα, η αίσθηση, η συναίσθηση

2. Παρακείμενος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Перфект. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Обратите внимание: μέρα, η – ημέρα, η

Ασκήσεις / Упражнения Β, Γ, Δ

Ομώνυμα / Омонимы

Урок 33 / Μάθημα 33

σελ.371

Ελ Γκρέκο, ο αρχάγγελος της έκστασης (συνέχεια) / Эль Греко, архангел экстаза (продолжение).

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Υπερσυντέλικος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Πлюсквамперфект. Действительный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β

2. Υπερσυντέλικος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία / Πлюсквамперфект. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Β, Γ

3. Άλλα είδη των αριθμητικών / Другие виды числительных

3.1. Κλασματικά αριθμητικά / Дробные числительные
Ασκήσεις / Упражнения Д
Обратите внимание: η ρίζα

Урок 34 / Μάθημα 34**σελ.383**

Αστυνομικό πρόβλημα / Криминальная задача

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Υπερσυντέλικος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία /
Πлюсквамперфект. Действительный залог. Изъявительное наклонение.
Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения А, Β

2. Υπερσυντέλικος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία /
Πлюсквамперфект. Страдательный залог. Изъявительное наклонение.
Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Β, Γ

3. Οριστικές αντωνυμίες / Определительные местоимения.

Ασκήσεις / Упражнения Д

Обратите внимание: υποκατάσταση, η – αλοκατάσταση, η

4. Αυτοπαθείς (ιδιοπαθείς) αντωνυμίες / Возвратные местоимения

Ασκήσεις / Упражнения Ε, Ζ

Τονικά παρώνυμα / Паронимы с ударением на разных слогах

Урок 35 / Μάθημα 35**σελ.395**

Το συνέδριο των ποντικών / Совещание мышей

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Μέλλοντας συντελεσμένος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α'
συζυγία / Будущее результативное время. Действительный залог.
Изъявительное наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения А, Β

2. Μέλλοντας συντελεσμένος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Α' συζυγία
/ Будущее результативное время. Страдательный залог. Изъявительное
наклонение. Первое спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Β

3. Αλληλοπαθείς αντωνυμίες / Взаимные местоимения

Ασκήσεις / Упражнения Γ

4. Ερωτηματικές αντωνυμίες / Вопросительные местоимения

Ασκήσεις / Упражнения Д, Ε

Ομώνυμα / Ομόнимы

Урок 36 / Μάθημα 36**σελ.408**

Το φασόλι, το άχυρο και η φωτιά / Фасоль, солома и огонь.

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Μέλλοντας συντελεσμένος. Ενεργητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β'
συζυγία / Будущее результативное время. Действительный залог.
Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β

2. Μέλλοντας συντελεσμένος. Παθητική φωνή. Οριστική έγκλιση. Β' συζυγία / Будущее результативное время. Страдательный залог. Изъявительное наклонение. Второе спряжение.

Ασκήσεις / Упражнения Β

3. Οι μετοχές / Причастия

3.1. Ενεργητική μετοχή / Действительное причастие

Ασκήσεις / Упражнения Γ, Δ

3.2. Παθητική μετοχή / Страдательное перфектное причастие

Ασκήσεις / Упражнения Ε

Обратите внимание: προηγούμενος / προηγμένος

Обратите внимание: η υγιεινή διατροφή / τα είδη υγιεινής

Урок 37 / Μάθημα 37

σελ.420

Μην ανησυχείς αγάπη μου! / Ξύπνα! / Не беспокойся, любовь моя! / Проснись!

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Οι σύνδεσμοι / Союзы

Ασκήσεις / Упражнения Α

2. Αόριστες αντωνυμίες / Неопределённые местоимения.

Ασκήσεις / Упражнения Β, Β

Ομώνυμα / Ομόнимы

Урок 38 / Μάθημα 38

σελ.430

Η εκπαίδευση στην Ελλάδα / Система образования в Греции

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

Обратите внимание: διαρκώ / συνεχίζω

1. Τα παραθετικά και οι βαθμοί των επιθέτων / Степени сравнения прилагательных

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β

2. Παραθετικά επιρρημάτων / Степени сравнения наречий

Ασκήσεις / Упражнения Β, Γ

3. Παραθετικά μετοχών / Степени сравнения причастий

Ασκήσεις / Упражнения Δ

Τονικά παρόνυμα / Паронимы с ударением на разных слогах

Урок 39 / Μάθημα 39

σελ.440

Ελλάδα / Греция

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

1. Αναφορικές αντωνυμίες / Относительные местоимения

Ασκήσεις / Упражнения Α, Β, Β

Обратите внимание: ο κύριος / η κυρία

Ομώνυμα / Ομόнимы

Урок 40 / Μάθημα 40

σελ.450

Η Λύση / Решение.

Ιδιωτισμοί και παροιμιακές εκφράσεις / Идиомы и фразеологические выражения

Το κλειδί της επιτυχίας / Ключ успеха.

Η παπαδιά και τα ξύλα / Пападя и дрова.

Ο νέος πωλητής / Новый продавец.

Τα ρήματα πληρώ, αξιώ, απαξιώ / Глаголы: πληρώ, αξιώ, απαξιώ

Η ορθόδοξη ρωσική παροικία της Αθήνας / Ортодоксальная русская колония Афин.

Άγνωστες λέξεις και εκφράσεις / Незнакомые слова и выражения

Επαναληπτικές ασκήσεις / Повторение

Παράρτημα / Приложение **σελ.462**

Συντομογραφίες / Сокращения **σελ.465**

Απαντήσεις / Ответы **σελ.468**

Περιεχόμενα / Содержание **σελ.538**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΛΟΚΑΘΗ

Κυκλοφορούν σε Μεθόδους:

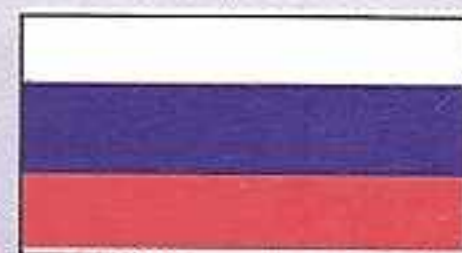
1. Τα Ιταλικά χωρίς δάσκαλο για Έλληνες
2. Τα Ελληνικά χωρίς δάσκαλο για Ιταλούς
3. Τα Ρώσικα χωρίς δάσκαλο για Έλληνες
4. Τα Αραβικά χωρίς δάσκαλο για Έλληνες
5. Τα Ελληνικά χωρίς δάσκαλο για Άραβες
6. Τα Ελληνικά χωρίς δάσκαλο για Τσέχους
7. Τα Τσέχικα χωρίς δάσκαλο για Έλληνες
8. Τα Ελληνικά χωρίς δάσκαλο για Αλβανούς
9. Τα Αλβανικά χωρίς δάσκαλο για Έλληνες
10. Τα Ρουμάνικα χωρίς δάσκαλο για Έλληνες
11. Τα Ελληνικά χωρίς δάσκαλο για Ρουμάνους
12. Τα Ελληνικά χωρίς δάσκαλο για Βούλγαρους
13. Τα Βουλγαρικά χωρίς δάσκαλο για Έλληνες
14. Τα Αγγλικά χωρίς δάσκαλο για Έλληνες
15. Τα Ελληνικά χωρίς δάσκαλο για Άγγλους

Ζαΐμη 20, 106 83 Αθήνα
Τηλ.: 210 330.6397, 210 384.0645
Fax: 210 330.6398
www.kalokathipublications.com

САМОУЧИТЕЛЬ ГРЕЧЕСКОГО ЯЗЫКА ДЛЯ РУССКИХ
ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΩΡΙΣ ΔΑΣΚΑΛΟ ΓΙΑ ΡΩΣΟΥΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΛΟΚΑΘΗ